באתי להגיד כי חמודות אתה ואתן לך

מוסר ידור בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו

ספר

חמדת ימים

לשבת קודש

יסודתו בהרי קדש. תלוה הוא לעמים וחומר הענן להתכסל לעדת
בקדש. פלדותיו ורלוותיו לעבת ורחם חרם ולמקרלו קדם. מלוכות
נתן סביבות יבוז דרך הקדם. והיה כל מבקש ה' יבא אל אהל מועד
יקריב את קרבן ה' כמו גדו ימלא חדור לפי כבודו נאוה קדש. ואדעת
שפתיו בקול שדי ברכו דברי שבקדש המשרים את הלב בל טהרת
הקדש. כמדבר הוה ית מו חטאים כדרך תמים והדיר קדש.
אלף המגן תלוי עליו אבן בוחן פינת יקרת מהגי
ספר הכוונות הלוור המופלא האדר אל
ז"ל הה מני בקדש.

חלק ראשון

נדפס פעם שלישית מחדש באותיות חדשות ובנייר יפה
בתכלית השלמות והיופי לא נהיה כמוהו מעולם.

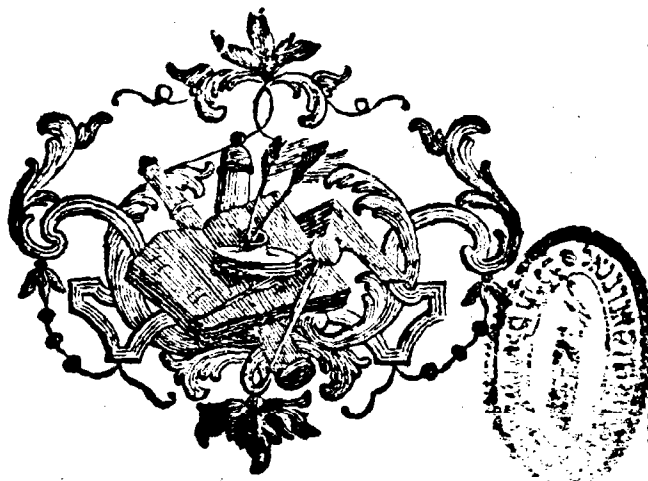

שנת ועתה ינדל נא כח ה' לפ"נ.

Con Licenzia de Superiori.

הקדמת

כמהר"ר יעקב בכמ"הר יום טוב אלגאזי זל. כפי אשר נמצא בספר חמדת ימים הנ"דפס בקושטאנדינה ואיזמיר יעא:

כל דעם אשר בעבר פניתן להם כלי חמ"ה המה רק המי תנה דידן אשר הבית אלה בידו מי בעית אימא קרא מי בעית אימא סברא ידו בכל. כל מקום שנתנו חכמים עיניהם נותנין לו את השכח ברוך שחלק מחכמתו את הכל עשה ופה בעתו לא נפל דבר אחד מכל. כל מילי דמר תלמוד גדול לזכות את הרבים ומעשה רב לתת לאיש כדרכיו על חטאתו אשר חטא כי הסחית כל. כל אדם קורא כדרכו אחד חכם ואחד תם תורה יוגאה לכל. כל המקודש מחבדו שכבר קדשוהו שמים בכל מדות שהתורה נדרשת יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל. כל זמן שאדם הוגה מוציא בהם טעם כעיקר דאורייתא דברים העומדים ברומו של עולם הן הן מעשה מרכבה ובאים במשפט על כל. כל שהוא בא משוש חטא אשר ל"ו הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים והות דשפי' וחו"בר חב"ר הוא לאיש משחית לשחת כל. כל שהוא בכל חשוב לא ישוב מפני כל. כל האמור בפרשת מלך גלגל הוא שחוזר אחד שוגג ומ"מזיד יכול לכל. כל באיה ל"ו ישוכון מן יומא דכן ולעלם עשות משפט ואהבת חסד ונשכח כל. כל אשר יעבור תחת שבט"ת מרח המקום נוחה שימנו מאד מכל האדם מוהרקייהו דהני בטפסא דמלכ' מנח והוא נכבר מכל. כל כי האי מלת"מחייב איניש לאודויי כי זה שנתים ימים עבדתי בכל כחי עומד ומשמש לרגל המלאכ' למען ירוץ הקורא שיהיו קורין כל. כל כתבי הקדש נתנה כתוב פנים ואחור מה למעלה מה למטה הגדילו התערובות והדבר צריך תלמוד למען דעת כל. כל הרוצה ליטול דברים ככתבן אינו אלא טועה כי המכתב יפן נופן והאותיות אשר תבאנה בגם היו עומדין ונמקו כל. כל מן דין גרמא לבא מן המאוחר אל הקודם כי זה חלק האדם הגדול היא היתה לראש ראשון לכל. כל הנקרא בשמי גם אני לא אחפוץ פי דרך יסכון אור לגבר אשר דרכו נסתרה גברא לא חז"ו עמו אנכי בצורה להגיד לו כדת מה לעשות הן זכרון לראשוני ונם לאחרונים למען דעת כל עמי הארץ ודעתי ה' לא יחסרו כל טוב אם חלקי מכל. כל כנסיה שהיא לשם שמי' פעות נבאו' קדושים רוממי שדי יחידי סגול' קהל' קדישא מדרש כתר תורה אשר היו בנ"רם המעלות להוציא לאור כל כתבי הקדש הרב זלה"ה בל ירחה ובל ימנא דבארי חדא הכל כאשר לכלי. כל הטעון ברכה מ'באחד ונבו בברכ' המשולשת בתורה בכל מכל כל. כל שהוא עיקר דין הוא הדר מבחר עצמים מלא רוח חכמה די נהירו ושכלתנו אשתכחת ביה תורה וגדולה במקום אחד החכם המרומם הן גביר כמ"הר משה נוגנין בכמה"ר הגביר החכם המרומם יהושע נוגנין ה"י ידו פרש ש"ר והוא על כדיבות הקדיש ממונו הקדש דמים במנה הראויה להתכבד להקים דגל התורה לגדל ולחזק לכל. כל לגבי דידי הפליא לעשות להב"ות כפש מה שאין הפה יכולה לדבר קטונתי מכל. כל מלתא דמתאמרא עליה דידיה הדר יתנך אלהים עליון למעלה לעילא מכל. כל אשר לך מסביב יחיו דגן ויפרחו כגפן פוריה חתן וכניך וכנותיך וכל. כל סעודה אמן בכל כחו פל כל ברכ' ותפלה הרי זה משובח הדר הוא לכל. כל המזכה את הרבים דין גברא בגוברין אח"י נו"עם חזרן במלות פוכתר בגמוסו מזרע המלוכה החכם המרומם רודף צדקה וחסד אל כל היום כמ"הר משה אבומלעפיה ה"י יסמח משה במתנת חלקו כי סם ביתו ללמוד וללמד בית מועד לכל. כל חותמי ברכות יחולו על ראשו וחי לעולם מוסב"ע ועומד בי בני סמיכי ונחלו לעולם ההלל והשמחה מסכילים בכל. כל מרים תרומת כסף לקוח את ספר סתורה הזה ישא ברכה מאת ה' ברכת ה' בכל. כל שיבנו בעפיה אסיים בשבח לנומרה של תורה גמרא גמור זמורתא תשא קול קורא בעבד"ר הכ"ל כ"ל. כל היום תהלתו בפי ברוך רחמנא דסייען לקריבה אל המלאכה לעשות אותה בקומתה ובגביונה וכמדתה לכל. כל מה דעבדין מסמיא לטב אין לי מועדות אלא אלו הני סתרי דבי רב פקודים ישרים משמחי לב הן הן אחזרוני לנערותי כי באלה חפצתי כל יתי הייתי מצטער מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו שבא לידי אחזתיו ולא ארפנו בטחתי בקוני בזאת יכופר עון יעקב לפוס לגערא יהא כפרה עלי ע"כ דבר פשע ונסלח לכל. כל שמא דמילתא דחמים למבני קדש אלהא דשמיא ישרה עליהו רוח מתרוס להבין ולהורות את החוקים ואת התורות כל הסתרו"ת העולין וסיו לבו"ת לראות במסתרים כהגלות נגלות ומבקשי ה' יבינו כל. כל הדברים האלה פי המדבר לשון הדיוט ומר"ם לא מטוהרה גברא דלא ידע לבוין אמר"ם כי נסני אלהים את כל. כל לא ידענא אלא אין כל. אפר כירה מוכן לעבוד"ור עוזי ומעוזי. תולעת יעקב בכמ"הר יום טוב אלגאזי ז"ל.

מודעה רבא

לכל הקורא בספר הזה כי כל מקום שנזכר שם עכו"ם·גוים· עע"א או עע"ז· אדום או ישמעאל הכל נאמר על האומות הקדמונים אשר היו עובד"ם כוכבים או מזלות ואינם מאמינים כלל בבורא יתברך ובהשגחתו כמו שזכר הרמ"בם בספרו יד החזקה בהלכות ע"ז וגם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פ' כ"ט ול' והם הנקראים אצלו בת הצאבה ואין זה נוגע לנמרי אל העמים אשר המה בזמן הזה ואנחנו בתוכם עומדים כי אדרבה הם מכירים האל יתברך ועליהם נצטווינו מר"ז הוי מתפלל בשלומה של מלכות באשר אנחנו נוהגים עד היום להתפלל בכל שבת על שלומם וטובתם וכמו שציונו ירמיה הנביא ע"ה ס' כט ו' ודרשו את שלום העיר אשר הגליתי אתכם שמה והתפללו בעדה אל ה' כי בשלומה יהיה לכם שלום וה' יברך את עמו בשלום אכי"ר:

תפלה זו נתקנה לעתור ולרצות לשובן בצי"ון קודם התקון ליל הששי לעור ולהועיל להוסיף כחם לבא עד תכליתו·

רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך שרצונינו לעשות רצונך ולשוב אליך בתשובה שלימה ולתקן את כל אשר פגמנו במדות העליונות ובשמות הקודש ובפרט מה שפגמנו בברית הקדש על ידי הטאת נעורינו אמנם קצרה שבלינו והשגתנו לכוין כל הדברים בשורשם· ועתה אתה ה' החפץ בתשובת השבים אינית לידינו סדר דהליכות בליל דששי והוא לדתיקון דהיסוד וגמרנו בלבנו ובנפשנו לקיים כל הנמצא כתוב בספר ואם ס ידענו ה' אלהינו כי הבא לטהר מסייעים אותו ובלתי עזרתך אין כנו יכולת לעשות שום דבר לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה בעזרתינו ותתן כנו כח לעמוד כל הלילה בלימוד תורתך ותבטל כל המקטרגים והמסטינים עלינו ואל יהיו עונותינו מבדילים בינינו לבינך ויקויים בנו מאמר דוד המלך עליו השלום ישלח עזרך מקודש ומציו"ן יסעדך ארנ"י שמעה ארני סלחה ארני הקשיבה ועשה אל תאחר· שיר למעלות וכו':

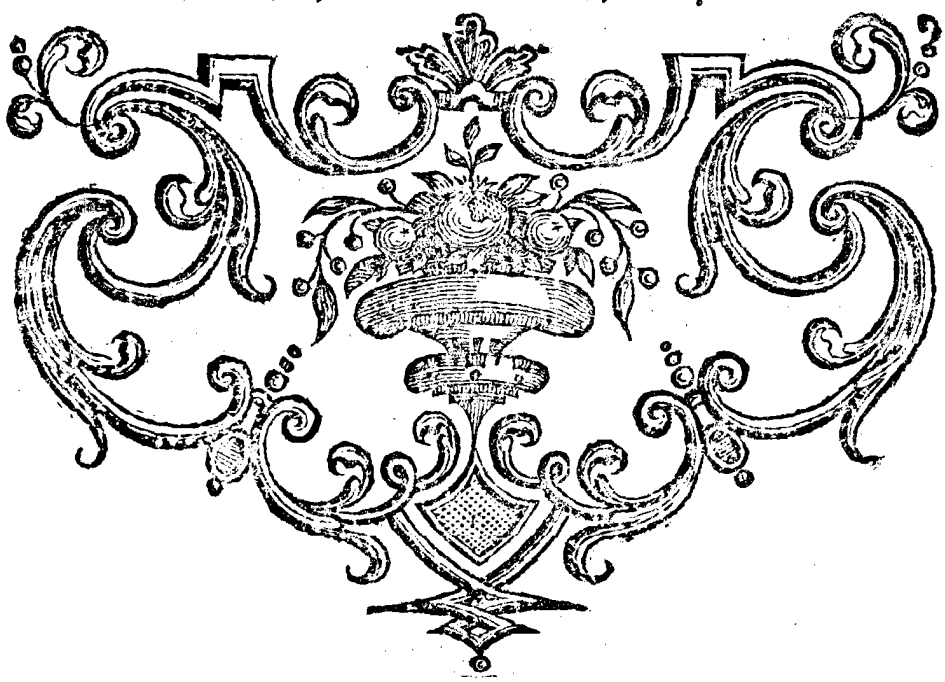

יתצ"בו

חמדת ימים

לשבת קודש

חמדת ימים אותו קראתי לתקון המלכות הנקרא חמדת הימים
דרך מבוא לשבת הקדש .

פרק ראשון

ו תיכף המתקדשי׳ והמטהרים המישרים לוחותם עם קונם ואת קדוש ישראל ויעורינו בשמחת ימי המעשה נדיקים יושבים ועבודת הקדש עליהם תמיד לילה ויומם לא יסקוטו ולא ינומו ירננו ולא יבעטו אחרי ה׳ יגלו ולא ייעפו לאהבה אותו ולדבקה בו ולהסיר מד׳ החומר הגרוך כם כי הוא מכך מבדיל ביכם ובין היוכר ב״ה ויסרים יעלוז לא״לם חוסי׳ עוד כל ימי האדם להטיל חלם״ים על החומר הנעכר לבלתי מקום ודרך לפשפש הפו״מ וחשוקיה׳ כם״ף כסוף יכסמו להסתופף בחצרות בית ה׳ יומם ולילה לא ישבותו מלכת מחיל אל חיל לחסות בנועם ה׳ בטולא דמהימנותא ומורק ומוטף מד׳ החומר שכם והיא למאלרות נפש׳ רוחם ונשמתם והארץ הלידה מכבודם והכבש״ ני לא״ז בא״רץ .

ואשרי הגבר אשר טרח ה׳ דרכו וכל מעשיו יהיו הלוך ונסוע לקרבה אל ה׳ בשמחת ימי המעשה להשפיע עליו אור שפע יום שבת קדש כי שמחת ימי המעשה מקדושתו של שבת המה נשפעים כמו שיתבאר . ואולם הקבלת האדם ההיא והקדיבה זו אל ה׳ היא מתוך המעשים הנרגים אל ה׳ אשר מתוכם ידבק האיש הנלם בור עשהו וילך למשבו ממדריגה למדריגה׳ עד אשר תדבק הנפש הזכה בו ית׳ . ואבי ראה גם ראה כי כל התורה אקרי דרך כי היא המדריכה את האדם הנלם לעלות בהר ה׳ וכמה

ובמה מקרא׳ קדש המשילו העליה ההיא כמי שנולה להר גבוה כמ״ש מי יעלה בהר ה׳ וכיוצא הרבה פסוקים והכל הוא לימוד לאיש הישראלי שצריך להבין ולהשכיל הענינים המעכבים על ידו לעלות לאיזו הר גבוה ומהם ילמד בענש הדברי׳ המעכבים על ידו לעלות בהר ה׳ להקביל פני שבת הקדש ויתי׳ קדושות כי מהעליה הגשמית ישכיל על העליה השכלית וזה כי כמו שבעליה הגשמית תמצא בכללם ב׳ דברים המעכבי׳ העליה לו האוכל מאכלות בשות עד אשר נתמלא בטנו וגופו כבד עליו לו המשא עליו מלבושים כבדים . לו המשא כסף וזהב וממון כל אלו הם דברים כבדי׳ המעכבים העליה והם הם הדברים המכבידים על הנפש היפה לעלות תוכל לעלות אל מרום הר קדשו ולהקביל אור המופלא שבת רב הקדש מבד היות האדם בו׳ ימי החול להוט בבולמוס שלשתן לאסוף ולכנוס ולעשו׳ לו בגדי יקר לכבוד ולתפאר ולאכול ולשתות יות׳ מכדי צורכו עד אשר בשבת׳ יהיה טרוד כל ימי חלדו ולא יוכל לבעות לבתו הנחתי שום דבר ומשלול להכנס לטרקלין כי על פיהם כל חטאת וכל עון המכבידים על האדם . והחכם הגדול שלמה אבריס ע״ה היה נותן בהם סימנים בפסוק כי עוונותי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני . מש״א שהוא ר״ת מ״מון ש״מלות א״כילה אשר הנה אבות נזיקין המטרדי׳ את האד׳ מה בת שלימותו כי על פיהם כל פשע וחטא׳ ונהפכו למש׳

ואכן

לכן נגף. והחי יתן אל לבו על כל דרכיו להשתמש בצורכי ההכרחיים והמותר יחדיש כי רוב בני תמותה ההולכי בחשך וטופים בקברות התאוה ויונקים לפעלם ולעבודתם עדי ערב לאכוף ולכנוס ולהתעדן במותרות היא העב' היעוב' מפחתיגרם הרע המלפף הרהות כל בונע בנע דרך נחש עקלתון והוא נח"ש יכה"ש בם אתן בם את שכובתו ואחרית' דרכי מות ודינם כדין הנותר אשר אינו אלא סר"ף וקיצם באש להבת אל גיהנם לפרוף ולכלות כל המותרות ההמה והיו דראון לכל בשר. והחכם עיניו בראשו ולא יפנה דרך כרמי"ם רמי הקומה גדושים ויתקדש עצמו במותר לו בימי חיי הבלו ולא ידבק בידו מאומה מן החרם מתענוגי העה"ז אשר המה מאודים וחרמים וכבן הרשעה כולה כעשן תכלה בל ירא' ובל ימצא ויבושו משפלין מפניו וכל זר לא יאכל קדש. כמ"ש בזוהר תרומה דף ק"מ גופיהון דנדיקיא דלא אתהנון בהאי עלמא אלא מתענוגי דמלוה ושבתי וזמני ההוא רוח מסאבא לא יכיל למשלט עלייהו דהא לא אתענגו מדיליה כלום והואיל ולא נטלו מדיליה לית ליה רשו עליהון כלל זכאה איהו מאן דלא אתהני מדיליה כלום ע"כ. ואמות הקודש יתבאר מאשר נטוינו בתורה כמה פעמים על הקדושה כאמור והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ונאמר קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם וכן רבים. והוא אזהרה לאיש ישראל להיות קדושים ומופרשים מענייני אהבת העה"ז ולהתקדש ולהתקשר באהבתו יתב' לשרתו ולכרך בשמו ולשמור מצותיו ועדותיו בחשק ואהבה כי מה לאדם בעה"ז וטובותיו.

ובתב הרב החסיד אליהו די וידאש ז"ל בפרקיו הנחמדים כי מאחר שהשבת הוא שורש לכל הקדושות אם כן מה שנותה התורה קדושים תהיו כי קדוש אני הוא להזהיר שתתקדש ונמשיך עליהו בכל ששת ימי המעשה מאור קדושת שבת כי שבת הוא נקודת המרכז שעליו תסוב עגולת הו' ימים והיא נקראת נקודה אמצעית כי כל נקודה יש לה ו' קדושות והנקודה קו האמצעית ועל כן מצוה לעמדו יומי ע"ש השבת יום א' בשבת יום ב' בשבת וע"כ אמרו שההולך בדרך המדבר ואינו יודע מתי יום שבת מונה ז' ימים מיום שנתן אל לבו שכחתו ומקדש הו' כי התר לו לקדש ולהבדיל בו כמו בשבת עצמו אעפ"י שלפי האמת אינו שבת והיינו מטעם כי הנקודה האמצעית שהוא השבת הולך עם כולם להשפיעם וכל יום יש בו מקצת שבת ולכן בכל יום ויום אינו עושה מלאכה יותר מכדי פרנסתו מפני כי כל יום ויום הוא כפק שבת ועליה אמרו ז"ל מעולם לא זזה שכינה מישראל אפילו בשבתות של חול ואמרו בגדרים האומר שבת זו אסור בל ימי החול כי כולם קדושים ויונקים מאור תנחומיה. ובזוהר פרשת נח דף ע"ה פי' כל זה הרשב"י במלות קצרות ז"ל וכולהו יומין כלהו אתדבקן ביומא דשבתא ואתזנו מתמן וכו' ובפרשת ויקהל ז"ל יפי

קדישין וכל אינון דמתעסקן בקדושה כל יומין דשבתא אתאחדן כל אינון שית יומין באינון שית יומין דלעבו דאתאחדן בהאיא נקודה וכו'. ומטעם זה הרשב"י ע"ה שהיה מתקדש בימות החול ככל קדושת יום שבת היו קורין אותו חבירו שבת כמ"ש בסוף אדרת נשא אמר רבי אבא אבן שיתא בוצינא דנהרין משביעאה אבת הוא ז' דכלא דהא לית קיומא לשיתא בר משביעא' דכלא תלי בז' ר"י קרי ליה שבת דכוליה שתא דכתיב שבת לה' קדש לה' מה שבת לה' קדש אוף ר"ש שבת לה' קדש ע"כ. ואמרו בר"מ פ' לו שהתלמידי חכמים הירלאים בימות החול יש להם נפש האצילות מה שזוכין עמו האדון בשבת ז"ל בקיצור ונפש דתלמיד חכם אתקריאת שבת מלכתא נפש יתירה ומוד זה רמזו בש"ס באמרם תרי ושבת מצטרפים וכו'. ולא באו לידי מדה זו כי אם בפעול פעולות הרוחניות בימות החול להחזיק בקרבם נשמת שבת כל ימי השבוע על ידי עסק תורתם בקדושה ובטהרה וקיום המעשה כמו שיתבאר ועל זה נאמר ואת שבתותי תשמרו בלשון רבים והוא אזהרת תקון ימי המעשה היונקים שפע והארה משבת כמו שבארנו ונריך בו' ימי המעשה לתקן מעשיו כדי שיוכל לקבל נשמת הבאה ביום השבת שהיא מאצילות באופן כי ו' ימי המעשה בין ב' שבתות יונקים משבת ונכנסים לשבת ורבוי האת לו' ימים שבתות ועל זה רמזו ז"ל אלמלא שמרו ישראל ב' שבתות לא שלטה בהם אומה ולשון ומיד היו נגאלין כי בהתקדש עצמם בסדר הזה יהיה השרלת שכינה על כל העולם בתגבורת גדול מאד וכבן בהאיר האו' הגדול והקדוש ההוא יתבער רוח הטומא' ונא העולם מקלותיו ויתוקן במלכות שדי. כי על כל אלה יאותה לירא' ה' וחוסבי שמו להשפיע מקדושת שבת דבר יום ביומו בו' ימות החול להיות זהירין בקדושות הנהוגות בשבת לנהוג בהמה בימות החול וכמעשה בחול כך מעשהו בשבת כולן שוו בשעוריהן. והנה בקדושת השבת נזכרו ג' קדושו' הם קדושת המחשבה כמ"ש במכילתא שבות ממחשבת עבודה. וגם קדושת הדיבור שהוזהרנו בו בשבת כמ"ש ודבר דבר. וגם קדושת המעשה כאשר בא באורה בכמה מקראי קדש באיסור המלאכות והאיש הקדוש יהיה לו מושך מג' קדושות הללו יום יום בכולו או ברובו או במקצתו וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו. והנה מתנאי קדושת המחשב' שיתקדש בה בו' ימי החול הוא לחשוב מחשבות קדושות וכפרט בעתות עסק התורה והתפלות ויהיו כל מעשיו לשם שמים ולייחד הדודי' למעלה ובעסק התורה והמצות יחשוב כי אינו פה עמנו עומד היום בע"ה אפס בעולם הנשמות לפני השכינה ובכן יטהר מחשבותיו.

ועיקר הדבר להיות חפץ בהתבודדות אשר בזה מרא' בנפשו כי אין לו קשר עם אנשי הע"ז כלל כמו שהוא אמת אחר פטירתו ולכן קראה מעת' גירות

בעה״ז ואינו רוצה להתדבק מחשבתו כי אם בגוי עשהו שבו עתיד להתדבק דבוק עצמי אם יזכה וכן הבא החסיד הקדוש בח״ם על פרוס אחד שנכנס לעיר א׳ להורות יושבי העיר ההיא עבודת האלהית ומצאם כולם נכבי אחד במלבושיהם ורואה קבריהם אצל פתחי בתיהם ולא ראה כשותיהם וטפס עמהם ושאל אותם והשיבו לו על כל דבר ודבר ואל השאלה הנ׳ שלא ראה אתם כשיהם וטפס השיבו לו ומה שראית שפירשנו מן כשינו וטפינו רע כי יחדנו להן קריה קרובה מכאן וא׳ ממנו כשיצטרך אל דבר מדבריהם ילך אליהם ושליח חפצו ושוב אלינו מפני שראינו מה שנכנס עלינו מטרדת מחשבות הלב ורב ההפסד וגודל הנגיעה והטורח בקרבתם והמנוחה מכל זה בהרחקתם לבחור במחשבת עניני עה״כ ולמאוס במחשבות עניני העה״ז. ואשר הן לו כסף ויש ספק בידו לעשות יבחר בדרכם דרך הקדש ליחד לו בית מיוחד מופרש מהבית שבה דרים עם כשותיהם ויזמינו פרנסתם ופרנסת ביתו יום אחד בשבוע ובכן יוכל לקדש מחשבותיו כי כל זמן שאדם טרוד לצאת ולבא ברחובות קריה לא יוכל לקדש מחשבותיו ולא ימנע מלשון הרע לו מכעס או לפחות יחטא בראות העין שהפרישו׳ בבית מיוחד מכל לאדם מכל אלה ומה טובו ומה יופיו זמה נעים גורלו:

והנה עדי לא מצאנוהו שגיח כח ואינו כח בטרחות עם ברייתו ולא כח על האדם אלא לפי כחו כמ״ש ז״ל וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו אפס כי יסקיף זירא לטהר מחשבותיו וירחק מלדבר עם אשתו על עסקי תשמיש כי יבא לידי הרהור ויחטיא ברי׳ הקדש ואין תפלתו כשמעת מ׳ יום ואין כשמתו עולה למעלה ובהיכל מונה׳ מלאכים עם דמ״ה כתות מכדין אותו וכגמר׳ אמרו המכיא עצמו לידי הרהור אין מכניסים אותו במחיצתו של הקב״ה ודקדקו לומר המכיא עצמו לומר שאף על פי שיראה אדם אשה אם לא יתור במחשבת לבו לא הזיקה לו הראיה שהרי ר״י בר אלעאי היה מרקד עם הכלה ודמיא עליה ככשורא וכן רבי גידל שאמר דמיין לי כקאקי חיווי מפני פריצות מחשבות מעניני העה״ז ודבקותם לעולם בגוי עושם ולא תרו אחרי לבבם ואם כח לאיש הרהור ודחה אותו מלבו אין כאן עון אשר חטא שהרי אמרו ג׳ דברים אין אדם יכול בכל יום וא׳ מהם הרהורי עבירה אבל המכיא עצמו לידי הרהור רשע מאדיך ברעתו והרהורו הרע לא יאבד ה׳ סלוח לו ועלי׳ אמרו הכני מכיא על העם הזה פרי מחשבות מחשב׳ שעושה פירות הקב״ה מגרפה למעשה כמ״ש הראשונים ע״ה. ואחר שיסקיף ויסכיל האיש הנלבב שכל נופו ואפריו בכנו על סדר האמילות העליון וראה שמחשבתו בגבר המחשב׳ העליונה יכוין להיו׳ אחרי מוחו ולבו שהם האחרי׳ המשוכחים שבו להיותם מכוונים ולחשב מחשבות הקדושה ויבחר מחשבותיו כראוי ויתבושש מלחשוב דבר שלא יהיה

עבודתו

עבודתו יתב׳ ובחנו דברים מהחסידים לטהר את המחשבה להעביר יד ימינם על מצחם שלשה פעמים ולפתוח מעט מלימודם ובכן יוסר מחשבתו הרעה ותתבטל גם מחשבה אחרת והמקובלים הראשונים כתבו לכוין בשם ע״ב שורש החכמה מחשבה עליונה ואני שמעתי לכוין אותו בצורת עייכין ובניקוד פתח. ומצא כתוב בשם רבינו הקדוש האר״י ז״ל לכוין בשם הוי״ה פשוט בניקוד בברית חיריק שבא חיריק שבא ומהרח״ו ז״ל הגיר בשמו לכוין במחשבתו ה׳ פעמים ר׳ בוע מ״ה ושם רמז במחשבה אותיות חס״ב מ״ה ועל הרהור אשה טוב שירוק ויכוין בשם גדשבא״ל אותיות גש״ן ניקוד שבא ודל״ת פתח ואל״ף שירי ולמ״ד בלי ניקוד ואם יכתוב שם זה בקדושה ובטהרה בקלף כשר ושאלנו עליו לא ישיבנו ידע להתאוות לאשה כך מצאתי כתוב מכתבי גורי האר״י ז״ל והרמ״ק קיבל מפי אליהו ז״ל שיאמר הרבה פעמים פסוק אם תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ומתנאי הדבור שיתקדש בו האדם בו׳ ימי החול הוא לשמור פיו ולשונו משיחה בטלה כמ״ש מסוכבת חיקך שמור פתחי פיך שהשיחה היא חלק מהנפש שיונא לחון ובכל דבור ודבור אם הוא שיחה דבר מצוה יעשה מלאך ר׳ טוב ואם הוא של טומאה ח״ו נברא מלאך רע ואם הוא שיחה בטלה נברא מלאך בטלה. וזה הוא על כי התפלה והקדושה שאדם מוציא בשפתיו בוקע את הרקיע ועולה למעלה כנזכר בזוהר ואם הוא דבר רע מטמא נשמתו והחלק הדבור של הקדש עולה למקום טומאה הדומה לו ונשאר אותו חלק הקדוש חבוש בבית האסורים וכמה מטריח לקונו כ״ב יכול עד שיזכהו משם. והוא מחלל ברית הפה שהוא יותר קדוש ומעולה מברי׳ המעור וטעם הדבר כמ״ש החסיד הרא״ד כי יש כ״ב מוצאות בפה אח״ה בומ״ף וסשר״ן גיכ״ק דטל״נת ושרשם למעלה מעלה והם שורש לכל הנמצאי׳ והאל יתברך מאהבתו את האדם קבע בפיו אותיות אלה כדי שיוכל להדבק בבוראו כי בהזכירו למטה אותיות אלה בתורתו ובתפלה מעבבר ומעורר למעלה השרשי׳ העליוני׳ כנין התוקע שלשלת א׳ דאשה במקום א׳ ואשה הב׳ במקום אחר כי אע״פ שיהיה המקום ההוא רחוק כמעבר האדם ראש השלשלת שבידו מעבבר כל השלשלת וזה היתה מעלת הראשונים שהיתה תפלתם נשמעת מפני שהיו נזהרים שלא לפגום כ״ב אותיות שהם ה׳ מוצאות הקבועות בפיהם בשיחה בטלה ושאר הדברים הפוגמים את הלשון ולפיכך היתה תפלתם בוקעת דקיע השמים ועולה עד למעלה מעלה לעורר הרחמים וע״כ אמרו בזוהר כי בשעה שהיה הרשב״י ע״ה יושב ועוסק בתורה היו כמה אלפים ורבבות מלאכי מרום שומעים קולו והוא על כי מוצא שפתותיהם היו טהורים והיו קושרים ומייחדים כל העולמות כי קול ודבור שיצא מפיה׳ היה נעשה נחת רוח רב למעלה לא כן בהיות פגם

בה׳

בה׳ מונחות שהכל היונה מפיו בתורה ובתפלה ונא ע״י
פגם וחי לאפשר שיתייחד למעלה כי כל אשר בו מוס לא
יקדה. ובזוהר פקודי ז״ל וחיים ממונים לאחדה מילה ביסוד
לו טיבוקא דאפיק כ״ה מפומיה ולבתר אפיק מילין קדישין
ווי לון ווי לחייהון ווי לון בהאי עלמא ווי לון לעלמא דאתי
בגין דאינון רוחין מסאבין כטלין האי מילה מסאבא וכד
אפיק בר נש לבתר מילה קדישא אקדימו אינון רוחי
דבאבא ונטלי האי מלה מסאבא ומסאבין להאוא מלה
קדישא ולא זכי ביה בר נש ע״כ. ואחר שישקיף וירא האיש
הירא כי סוד הדיבור הוא הוי״ה וסוד הקול הוא אדנ״י ויחדד
האיש ונלפת בכאן לדבר דבר שלא לטבל בקדשים ח״ו
ויהיה פיו ולבו שוים לבלתי היות נרגן מפריד אלוף. ולמעט
דבורו כל מאי דאפשר ואמרי׳ כירושלמי אמר רבי לוי אינו
הוגה על תורה דסיני בעינא ב׳ פיות כי בפה שהיא ראויה
לדבר דברי תורה ושבח והודאה אין ראוי שידבר בה בדברי
העולם. וחכמו החכמים לתוגלת כוונת התפלה לאחוז
בפלך הפתיקה כי רוב ביטול הכוונה הוא בא מדברים
בטלים הקבועים בלב ולא יתכן היות מורגלת שמים כלב
הגדרה דברים וגם לא כוונת התפלה ודור שי״ר שומות שות
בתו רמז בתי׳ תפ״לה נוטריקון ״תחנום פיך ״לתוגלת
״התפלה״ (הגה וזה רומז בכל ענ״ב שיהיה מותר ודב״ש אלא
למחבו׳ וכן אמרו לתוגלת התפלה להדגיל עצמו לדבר
בלשון הקדש עם עצמו ושכיל עצו כי כשיתפלל אדם
בלשון שדגיל בו ומשתמש בו כל היום לבל נדכיו יקל עליו
לכוין וכשיתפלל בלשון אחר אע״פי שיכוין מה שיאמר לא
יקל עליו ולו בתו רמז זה בת״פלה נוטריקון ״תדגיל ״פיך
״לשון ״הקדש.

ואני שמעתי על תוגלת שמירת הלשון לכוונת
התפל׳ מרמז בשם מ״ב בשם האחרון שקוני״ת
נוטריקון שתוק ניח שבלשון תרגום ניח הוא שמיעה
והשוונה שהשתיקה גורם פגיעת התפלה. ומורי ז״ל היה
דורש בהומר הדבור הוא היה אומר כי כל הדברים אשר
יביא כל איש המה כמומי׳ בלב כל איש וכשעולה ברומו
של אדם לדבר מיד נאבל הדבור מהלב וזהו בחינת עולם
הלילות כוד אות ל׳ שבשם הוי״ה ובהגיע הדבור לחוזה
הוא בחינת עולם הבריאה סוד ה׳ א׳ שבשם וכשעולה
הדבור בגרון הוא בחינת עולם היצירה סוד אות ן׳ שבשם
ובהגיע הדבור לפה ובטה בשפתים הוא בחינת עולם
העשיה בחינת אות ה׳ אחרונה שבשם הוי״ה. באופן כי
באדם רמוז ד׳ עולמות ובכל דבור אשר יבטא בשפתיו
מהוה שם הוי״ה. שמעו אחי וריעי. זרע קדש ברוכי ה׳
עד כמה מגיע פגם המאבל את פיו בדברים בטלים שמגרע
שם הקדוש ב״ה באותו הדבור שמוציא בשפתיו ועל זה היה
מתרעם הוא יתברך לאמר הוגעתם ״בדבריכם
ומי בקש מידכם ולא יחדל לבו ויתר מקומו לשמור לפיו

מחכום

מחכום ולאטום רסן לשונו ולא שהיה שים דברתו פיו ולבו
חכמות והגות לבו תבונות ובד״בר הזה תאריכו ימים.
ומתנאי קדושת המעשה שיתקדש בו האדם בשעת ימי
המעשה הוא להיות כל איש ממעשה בנאכתו ויקבע עתים
לתורה כמאמר החכיד הוי ממעט בעסק ובסחר בתורה
ובעונה ההיא יפנה מחשבתו מעסקיו להגות בתורה ואם
לאו בר הכי הוא ויתבטל ממלאכתו לשמוע בלימודים או
להתעסק במצות ובגמילות חסדים כאשר יוכל שאת ואם
לא אפשר לו לקבוע הדבר יום יפנה לעצמו ב׳ ימים או
יום א׳ בשבוע להקדישו כולו לה׳ בקדושת שבת הן בדבור
הן במחשבה הן במעשה ובכן אם לא יעצור חיל לקדש שאר
הימים לא עיכב ודרך זה אחזיש בו רבים מהחרדים ל דבר
ה׳ ויש להם על מה שיסמוכו מהמובא בזוהר פרשת אחרי
מות דרבי חייא היה מהלך בדרך ומצא ב׳ אנשים ואמר שם
קדיבנא בבייהו אמינא לה מאי עסקייכו באתר דא אמרו
מזבני אנן ותרין יומין בשבתא בדילנא מיסוכא להתעסקא
באורייתא׳ בגין דלא שבקין לן בני נשא שבע יומא ויומא אמינא
זכאה חולקכון. הנה כי שבח ר׳ חייא חלקתם על התקדש
עצמם ב׳ ימים בלבד אף כי בשאר הימים היו קובעים עצמ׳
לעבודתם עדי ערב וקדוש׳ זו אפשר לאשר ולקיים אות׳
כל איש הירא ויתמיד בה מפני כי אם ירגה לפרוש עצמו
כל שבת ימי המעשה לא יתכן להתמיד בה ונמצא
בטל מהכל ולא זו הדרך לתפוס בקדושה מכלי המדינה
כי רוב הזמן בגר הוא שבה לבהות אורו אפס בהתבטל
לאט לאט. אבן לא יעבור מלפנו איש איש ממלאכתו
אשר המה עושים לעבוד עבודת יוצרם דבר יום ביומו
כל אחד לפי שיעורו העשיר לו ירבה והדל לו ימעיט.
כי אין ראוי לאדם לנאת לפעלו ולעבודתו עדי ערב יותר
מכדי פרנסתו. רק במזדמן לדרך כי שמא אין לו חיים אלא
אותו היום בלבד ואין ראוי שיטרח וירהב על עולם שאינו
שלו ומה יתרון לו בכל עמלו שיעמול תחת השמש ואין לו
בעולמו אלא מה שהוא מתקד׳ ופורש מענייני הע״הז
ומתדבק בקונו נור עשהו. ויש כל דעתו ומחשבתו על
חיי הע״הב כי שם ביתו. והוא בזה העולם כאדם נטה
לון במלון לילה א׳ או ב׳ אחין ראוי לו לתקן המלון ולהגיע
שם כלים נאים וליפותה באופן שיאבד כל זמנו ולאחר
יונא ממנה. ובבר המשיל החסיד בח״ה זה שדומה למלך
שהקיפוהו עליהם בעיר א׳ והיה שם חק שלא יתלוך עליהם
מלך אלא שנה א׳ או ב׳ והמלך המבל לא ידע דבר הזה ומיד
שמלך הגדיל מעשיו בבנין ההיכלות והיה כונס ממון הרבה
באוצרות והניח את מקומו וארגו ויסבח את שדהו ואת
כחלתו ויבו בעיניו לשלוח מלאכים לביתו לתקן מעשה
ובהגיע תור וזמן הקבוע קל מעמא נתן לך מלכא טפסא
מרדין מן מלכות׳ ואתיהיבת לגבר אחרא ויסע ולך לארא
ולבדהו כרוס ויחף והגה עלה כולו קמטונים ועשת בעקים

גדולה

גרולה ומרה שבגיה לת שלו ולחסף ומקבן לאחר לא עשה כן
המלך האחר שהית כל כוונתו להשביח על אדמו והיה שולח
ממון הרבה כיד אוהביו וריעיו ואומר להם שיבנו לו שם
בית מנוחה ושלח פועל לחרוש את שדותיו ולזמור את
כרמו וכאשר השלים שנתו הלך לו בשמון ושמחה לאדמו
וינאו לקראתו כל בחי שער עירו וקבלוהו בשמח׳ ובידלוהו
ביניהם ויסב כמלך בגדוד. והנמשל הוא כן אדם אשר אחרי
אחרי יצרו הרע ומגדל מעשיו ומחסף ומקבן ממון הרבה
ואינו מסתכל באחריתו שיעזוב הכל וילך לע׳הב עולם
מכל ויאבד מקומו שהיתה נשמתו חנוכה מתחת כסא
הכבוד והלך בתוך כף הקלע לבאר שחת ולדראון עולם.
לא כן האיש אשר נגע אלהים בלבו שמוציא כל ימיו
ושנותיו בעבוד שהי השמי׳ וכלמוד תורתו ועשיי׳ מצותיו
והוא פורש מהבלי העולם ומע׳ל לבו שהוא שלוח מאת
הב״ה לע״הז לעבוד עבודה כמלך ששלח שלוחו אל עיר
על דבר מלכות ואם זה במקום שיש לו לעשות שליחותו
ילך לו לבתי משתאות ולשחק בקוביא הלא עשו גדול
כשיחזור ריקם ולא שמר את מצות המלך אלא יש לו לילך
בזהירות וזריזות לקיים דבר מלכו ולא יאבד אפי׳ רגע
וכן יש לנו לידע שאנו שלוחים מאתו יתברך לשמור חקיו
ועדותיו ואין אנו רשאין ליבטל מעבודתו אפילו שעה א׳
כשיש שפק בידינו וכשאין שפק בידים למעט בעסק
ולקבוע עתים לתורה המעט הוא אם רב.

הנה כמוטב תלתא מחש״כה ורב״ד ומעשה
יתקדש כל איש הישראלי בשעת ימי המעשה
להקדיש ולהעלין הנשמה והרוח והנפש להמשיך עליו
מאורי אור קדושת שבת הגדול. ואף אנשי המלאכה
החבוטים אשר עול המלאכה תכבד עליהם ואין הפנאי
מסכים אליהם מקונר רוח ומעבודה קשה על המחיה ועל
הכלכלה בגלות החיל הזה חנם בשעת התפלה שהם על
כרחם פנויים ממלאכתם יזהרו לקדש מחשבותם ודיבורם
ושאר חושיהם בעת וכונה ההיא כדי שאותה השעה או חצי
שעה יהיו נקדשי׳ בקדושת שבת ולא יפסיקו בתוך התפלה
בדבור כלל בהופן אלא יהא שוש יום משולל מקדוש שבת כי
בהתקדש עצמם בשעת ימי החול יוכלו בנקל לקבל אור פני
קדושת שבת הגדול ואי אפשר לקנות קדושת שבת אא״כ
יתקדשו עצמם גם בימי החול כי קדושת שבת היא קדושה
עליונה מאד אור האצילות ואי אפשר לאדם להשיגה מפני
שהוא מלובש בו׳ ימי החול ששולטים בו ל״ט מלאכו׳ והמשילו
זה לבגד שנפלו בו כתמי׳ משמן וכיוצא שאם לא יורחץ ויכבס
כראוי לא יוכל לקבל שום כבוד וג״כ הוא משל לאדם שיושב
במקום חשך וגלמות שאם בפתע פתאום יצא לאור ויקבל
אור השמש בתוקפו יחשכו עיניו ולא יהנה ממתיקו׳ האור כן
הבא לקבל אור שבת וכפש מלוכלכת מזוהמת כתמי פשעיו
שאין אור הנשמה שולטת בו כי אינה מקום מכוחתה ולא

מלאה היונה מנוח לכף רגלה כמ״ש בתקומי מלאה אינו
דמתקן לה דירה נאה כלביה וכלים נאים כאיכרים דליה
ואשה נאה בנשמתיה דבגיה שריא שכי׳ עילאה איהי נשמת
כל חי ע״כ ופי׳ החסיד בשער הקדושה כי פירוש דירה נאה
בליביה הוא טהרת המחשבות בו׳ ימי המעשה ואשה נאה
בנשמתיה היינו הנשמה שהיא בו׳ ימי המעשה שלא תהא
פגומה ועל ידי זה זוכה שתשרה עליו נשמה יתירה בשבת
הבאה מהשכינה ותקון המחשבה הוא על ידי התורה וכוונת
התפלה כי הנשמה היא מעולם המחשבה ותקונה וקישוטה
הוא מה שהאדם עושה על ידי מחשבתו וזה פירוש שבת
ימים תעבו״ד כא לומר שהיה במדריגת עבד לעבוד את
רבו בתפלה הנקראת עבודה וכלל מיני עבודה שהם
המצוו׳ ואז ביום הז׳ שבת לה׳ אלהיך וימצא כזה יצר כבודו
כי בבא יום השבת יהיה לו נקל טהרת מחשבה וכל הקדושו׳
שיהוג האדם ביום השבת וגם יהיו נקלי׳ לו לעשותם גם
אחר כך בימי החול.

ורבינו הקדוש האר״י זצ״ל יחד סדר הכוונה
להכין כל איש עצמו לקבל נר״ן משבת
וביום ד׳ אז הכנה לקבל הנפש ומתנוצצי׳ בו מצוצי נפש שבת
הבאה וביום הה׳ הכנה לרוח הקדש וביום הו׳ אל הנשמת
הקדושה כי תמיד בהכנס האדם אל הקדושה מעלין בקדה
וכנסם אל הקדוש׳ מועטת ואחר כך אל שלמעלה ממנו ואחש
כך אל הקדושה היתירה רוגמת לבושת הטלת ואחרי
תפלה שליד ואחריו של ראש כנודע לחכמי המרע וכשיגיע
האדם ממנו הוא בהפך אשר מתחלה וכראשו יגיע מקדושה
יתירה ואחריו מקדושה של מטה ממנה ואחריו מקדושה
הפחותה מכולן כי יגיאתו מפנימי לחוץ. ועל כן ביום ח׳
אז מסתלקת הנשמה שקיבל בשבת ונריך כל אדם לעשות
פעולו׳ טובות להחזיק אל תלך מאתו. וביום ב׳ יעשה
פעולות להחזיק הרוח וביום הג׳ אל הנפש אשר מטעם זה
תשכיל טוב טעם את אשר הורשינו להבדיל עד יום ג׳ יען
כי ג׳ ימים אלה נאחזים אחר שבת שעבר וכן אמרו בש״ס
אב״ג לבתר שבתא דאתי לקמיה שבתא וכו׳. והנה
הפעולות לקבל הנפש הוא בסבולת קדושת המעשה לבטל
ממלאכתו ולעשות המצות הבאות על ידי הילוך הרגלים
ופעולות לקבל הרוח הוא בסבולת קדושת הדיבור בת״ת
ולהרבות בעסק התורה בעצם היום הזה. ופעולה לקבל
הנשמה הוא בסבולת קדושת המחשבה לטהר רעיונו ולקדש
מחשבתו בירלת ה׳ כל היום וכן בלילה מן הקדש פגומה
יום ח׳ יכין עצמו בקדושת המחשבה להשאיר אתו קדושת
הנשמה יתירה שלא תסתלק ממנו כל אותו היום וביום ב׳
יכון עצמו בקדושת הדבור להשאיר אתו הרוח יתירה וביום
הג׳ יכון עצמו בקדושת המעשה להחזיק ולהשאיר אתו
הנפש יתירה ולסוד הנכת׳ סזה תיקן עזרה לקדות כתורה
בב׳ וכה׳ להכין ולסעד הרוח ביום הה׳ לקבל הדבור וביום

הב' להחזיקו כי אינו מקבל כי אם בכח הדבור שהוא בת"ת
וסימן רוח ממלכה - ויכר הרב זצל"ה קריה נתמכה לקרות
מידי יום ביום מפסוקי פרש' הסבוב להשליך הארת נר"ן
ולקבלן וביום א' יקרא שמו"ת ו' פסוקים מתחלת הפרשה -
וביום הב' ד' פסוקים שמו"ת של אחר ו' פסוקים הראשו'
וביום הג' ה' פסוקים שאחר י' הראשונים - וביום חד' ו'
פסוקים שמו"ת של אחר ט"ו הראשונים - וביום הה' ה'
פסוקים שאחר כ"א הראשונים ואשר הריחו בבוד ה' יכין
לבין בסוד שבוב הכ"ן ומי מלא ימנו למו יום יום ידרשון
אות אחת ממנו ונעשה אלה מקרא ב"ן להקב"ה ויתר פרטי
הכוונות האחרונות במכתב הקדש מהרח"ו זצל"ה בסוד
קריאה זו אנכי תקנתי משה תפלה דבר יום ביומו כללת
כל כוונת הרב הלא המה כתובים בספר חמדה גנוזה אשר
לי ע"ם באורך מים עמוקים ידלם איש תבונה -

ואשרי אמם יעשה זאת להאיר נפשו רוחו ונשמתו
לאור באור החיים בקדושת המאור הגדול
אור האצילות המאיר בשבת הקדוש בספר התקונים האלה
להכין אותו ולעבדו הן בעיניאתו והן בבגיאתו כהלו נר"ו
יבא ובהלו נר"ו ינא לאחוז כמנעם ה' ולבקר בהיכלו - ועתה
תא וה נעשה דברותיו יתברך בפרשת המן לאמר הוא אשר
דיבר ה' שבתון שבת קדש לה' וכמקו לאחר נאמר שבת שבתון
הוא כי שבת מורה על קדושת עצמו ושבתון מורה על
קדושה קטנה שבימי החול כמו ימים אישון אישון הוא מורה
קטנה שבעין - ומה שנאמר שבת שבתון מורה על ימי אב"ג
שהקדוש כלה משב' שבתות ומה שנא' שבתון שב' קדש מורה
על ימי דה"ו שהקדוש כלה קודם לשבת הבאה כמו שבילו
את הקודמין ע"ה אשר משם יתבאר כי מן התורה נצטוינו
לנהוג בקדושות אלו ומקשה לבו יפול ברעה חס ושלום
ונפשו הלך חשיכי ואין מונח לה - ומת מאלו רבת מבני
עמינו אשר הפנו עורף ולא פנים ויקלו בתקף חסנא האחת
האחוזה הנפש היפה ולא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב
לבולם דרך הקדש אבא שבת הקדש בדוב שרעפם בקרבם
אים אים ממלאכתו אשר המה עושי' כל האזרח בישראל ישבו
בסו' קות ואים אל עבר פניו ילכו אחור אחור לאוכלה ולו
לאחורה מעבה שבלה עמוד השחר ותעבור המכחה עד
כוף האמצעות הראשונות דחופים ומבוהלים מחוסקים כסף
וגם בלילה לא שבב לבם ויחלק בגליהם לילה ויתחלפו להם
ספרי חכמותיה' בספרי התורה ויסכחו נור עזשם ואת פועל
ה' לא יביטו ומאלמו בתורת ה' ולא יבינו מהם מתן טעם
כי מתן טעם לפגם כי לא עצרו חיל מפני חומר שבם
העשוי למלאכה על המחיה ועל הכלכלה קורא אמי עליהם
מה תשקלו כסף בלא לחם ויגיעכם בלא לשבעה כי אילו
היו מהדרים להיות להם כסף על הלחם לבד הרשתי אך
למה תשקלו כסף בלא לחם ולחם ילחמו כי טוב להעשיר עלא
עבדכם לבריות ולהשחיר אחריהם ברכה הנה אם היה

הנושר

הנושר דבר שיש קנפה הרשתי אך ויגיעכם בלא לשבעה כי
אין אדם מת וחצי תאותו בידו ואם כן למה יגעו במה
שתמיד משביעו ריעב - ובזהר בשלח אמרו כבוזנא דא אינון
דלא מהימנו בה' בקב"ה לא בעאן לאשתכלא באורחוי
ואינון בעאן לאטרח גרמייהו כל יומא בתר מזונא יממא
ולילא דלמא לא שליק בידייהו פיתא דמסאנא מאן גרים לון
בגין דלאו אינון בני מהימנותא ע"כ ומה יעבה ליום פקודה
אים במעון כולו אומר כבוד עקב בכיתו ורענן בהיכלו
אשר לא נדם והאלהים אמר לידו כסף וזהב לרוב לו עם
שרים זהב להם שאוחזים מעשה אבותיהם בידיהם לא בחיל
ולא בכח בא החמת ירושת אביו ועמד על כנו וכפם לא
תשבע מטים בקלקלותם נוכדו יחד לאסוף ולכנוס
עושר ולא במספט תמיד כל הימי' ויתמו כתף כורות בגאון
עוזה על תורה ומצותיה ובינים להם ולא ירחו אנר' ו'
הנכים לפניה אשר לחרב ואשר לרעב ואשר לשות ואחרת
אים ירד עליו' באש ועל עצמו לימים עוד הלא מעבר
יכרוש כנפיו לבא בכלא אלי קבר ומה יתאונ' הנעשיר
בעשרו אז מה יסבן על ביתו ובכבדו ואמתו ורכושו אשר
רבה כי לא כאותו ימינו שאול דמי' כו - יומת ואשר העובר
הסוא בעמין רע אוי לה לאותה בשה אוי לה לאותה כליה
בושת הוא לו ורקיקה בק' עבוותיו ולכדוכו ותגלה ותרחה
קלונו - ומסילות אלו רחוי לכל אים חיל ליתן עיניו ולבו כל
הימים אליהם להיות ממעט לרגל המלאכה אשר לפניו כימי
המעט לכבוד יוצרו ולהקדיש ולהטהרין את הנשמה הטהורה
להכין אותה להיות בכלה מוסבה לקדושת השב' כמו שבילכו-
ואשר לא שת לבו את דבר ה' עוד כל ימי המעשה לילה
ויומם מקונר רוח - זו היא דרך יבורה שיבור לו לתקן את אשר
עוותו בתפארת קדושת יום השישי אשר הוא כולל בו כל הה'
ימים כ"ל לו כל אלו ולא נלמד על עצמו ינא אלא נלמד על
הכלל כולו ינא יעבו ה' הנדי"ק נאדר בקדשו כי על כן נכתב
ונחתם אות ה' בו ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי על כי אחוז
הוא באהבה כללות הה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח
והוד אשר לצומתם המת ימי בראשית כנודע למבני מדע
ועל כן תפארת עטה להיות עליון ומתבשא לכל הה' ימים
וה' לילות באחרת"ו יסך על פנם שאר הימים ולילות
הכלולים בו לתמוך נפילתם ופגמם ומה טוב חלקם ומה
נעים גורלם של עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילו ו'
ונג זלה שיבתם כל הלילה להגות בתורה ולקדש מחם בותם
עם קומם להתקדש במוטב תלתא דפורענותא לו ניתנה
פרינה לפרוע פרעות גדל פרע חובת קדושת מחסבה
ודיבור ומעש' אשר יחוייב כל אים להיות מושך בימי המעשה
מקדוש' שבת ואשר יתקדשו מחשבתם ודיבורם ומעשיהם
כלל ו' מדת הכוללת ימלאו בה כדי נאולתם וכופר להם
מאשר חטאו' ופגמו כיתר לילות עמל מימו למו בשאר יחות
השבוע - באשר יקדשו עצמם כמדה הכוללתם יקודשו גם

הנכללים

הנכללים בה כלל מר. וכן ביום תפלת הוא לא נעשה
התשובה בו לכפר עלו מלאכת חטא ופגם כיתר ימות השבוע
בהתקדש בו לפחות ביום ההוא בקדושת מחשבה ודבור
ומעשה כאשר ביארנו למעלה ובב ורפא לו. ועל כי יום ו׳
הוא סוד עליוני לשבת הבאה כמו שביארנו לעיל ע״כ בא
הרמז נפלא בכתוב והיה אם לא יתחטא ביום הב׳ וביום הז׳
לא יטהר כי אף מי שעזב ושכח את ה׳ בכל ימות השבוע
ר״ומן לו האל יתברך פתח פתוח לפניו יום הו׳ עליוני על
כי לו פרי מדק״ן עץ חיים אשר פריו למאכל ועלהו לתרופת
הנפש היפה ולטהרה מחלאת והמית הנתע הוא יע״הי אשר
נתן בה את שבתותו ומאמרה. והיה אם לא יתחטא ביום
הב׳ לא וביום הז׳ לא יטהר כי אחר שלא תיקן את נפשו
ומוס הן בה. לא יטהר כי כל אשר בו מוס לא יקרב ואין אור
הנשמה שולטת בו כי אם מקום מטוחתה. ועל כן ראוי
להיות כל איש מורר בביתו בגדת פגמו ויתבודד קצת ליל
ו׳ וקצת היום גם כן ויפשפש במעשיו שעשה בו׳ ימי החול
וגם את אשר פגם בסור מחשבה ודיבור ומעשה כדי שיסלח
מחילה וכפרה מאל החנון המרבה לסלוח ועל ידי הרהורי
תשובה זו יהיה בזה הכנה שתשרה בו תוספת נשמה כדי
שיוכל אחר כך לשוב במעשה ומה גם בהנדף עמו ללמוד
בתורה תמיד כל הלילה אשר אין ספק כי כל דברי התורה
אשר גם יהגה בלילה ההיא המה יעמדו למלין יעד לכפר
עלינו על שאר הימים ולעטרו בעטרות קדש להאיר את
נשמתו:

ומטעם זה אמרו בירושלמי׳ אבין הוה נייס בכל
עבד שבת וכן בגמרא דאבוניא לן על הני
דבי רב דיתבי בתענית במעלי שבתא מהו לאשלומי
אשר משם אמרו אנשי מעשה להבין ולהתענות בעבד
שבת. כי לא לבדו כאשר עלה על רוח רבים שטעם
תענית כדי שיכנס לשבת בשמחת תאב. כי הן לזה שפיק
אין המנחה ולמעלה. אבל טעם העיקרי על כי יום ו׳ הוא
מדה כוללת כל ימות השבוע וימצא כל איש בעצם היום
הזה עוד מעד״י להבין ולהתענג ו׳ ויפשפש במעשיו ויתחרט
עליהם על כל עון אשמה אשר חטא על הנפש בימות
השבוע והן עתה בכח סגולת תענית הימים הראשונים
יפלו ורפא רפא הנפש אשר בה הנגע והעמידה לפני ה׳.
זמה טוב ונעים מנהג אנשי הלבב המתנים להפסיק מבעוד
יום וגמרים לילה זיוס כי ימצאו תקון נפשם עון פשעם על
הימים ואף הלילות שלו כל ימי השבוע והאיש המשכיל ישית
לבבו בשתים אלה תורה ותענית ביום זה כי בכח תורתו
בליל ו׳ הכולל ימות השבוע. אולי יכפר על שאר הלילות
אשר לא אמר איה אלוה עושי כותן זמירות בלילה שהאדיכו
בעונם הדבר חכמי הזהר הקדוש ופלא והן בעו״ה רבת
מבני עמינו פנו אליה עורף ולא פנים אהבי למים על
כרסותם מרוחים עד שבמעט נשכחת תורה זו מישראל

ואין משכיל דורש את אלהים לראות אשמורות המה הלילה
הזה סגולי ומסוגלת לאיש אשר ידד שכתו מעינין בלימודי
ה׳ כתשובה וקדושה במורה להיות דברי התורה מליצים
לכפר עלינו. ואף כי לפי דברי האזהר תקון הימים הוא
כל יום ויום בפני עצמו כנודע בטעם התענית אלוס שנרך
להיות ביומו מ״מ יום זה להכת כללותו עצמו וכדאי הוא
לתקן לאשר כ״ל שר״ יתלוכן בתורה ובתשובה גם על כל
הימים הכלולים בו. ורמז זה יתכונן בפסוק ביומו תתן
שכרו ולא תבא עליו הנמש. אשר הכאן כמליצו למדים כי
נדיך לתקן כל יום ויום בפני עצמו. אבן עם רמז בר״ת
ביומו תתן שכרו שב״ת לרמוז כי תכלית תקון הימים
בשבת מכד היות כולל כללות כל השבוע בו כמ״ש בזוהר
וסגולה זו היא מוכנת גם ביום הו׳ לילה ויום באשר הוא
כלול באהבה כללות הה׳ ימים כאשר ביארנו מבאלו אים
שלומינו לתוך השלום בינינו לבין אבינו שבשמים בסוד
רב השולם עשה שלום בינינו והוא יהיה עיקר התקון
לימי השבוע רבי נדיק ונדק בדרגא חדא וכמ״ש בזוהר
בראשית דף מז׳ יום הששי מ״ש בכולהו יומי לא אתמר בהו
ה״א אלא הכא כד אשתכלל עלמא אתחבר נוקבא בדכורא
בחבור חדא ן בששי למיהוי כלא חד עד כאן הנה כי ביו״
ו׳ נאחד בנדיק יסוד עולם ונלוה אליו אות ה״ כי כלתו היא
זנדיקים ירשו אר״ץ ויסכנו לע״ד עליה בהגיון תורתם
ליחד היחוד הקדוש למצלה בכח הגיון תורתם בליל ו׳ וכבן
המנא ימצא ספר התקונים לכל הלילות כי לא קמו עמדו
לראש אשמורת כמדובר. ואף גם זאת יכין להם לכוין
בכח סגולת התענית לתקן את אשר עשו ימות השבוע
כחנים וכמוערים והתענגו בימי החול בהרבות בשר ויין
ולא נתנו שימי בין קדושת שבת לימי החול וכולן שוו
בשעוריהן והליאי לא יבדילו בתענוגיהם בחול מבשבת
הקדוש.

ומנהג חסידים הראשונים היה למנוע בשר ויין
כל ימות השבוע והטעם כמ״ש המקובלי׳
כי עונם חבוש הקבר אינו אלא בשביל השמחה שעמה בזמן
שאין דאוי לשמוח ואין שמחה אלא בבשר ויין וכל הימים
המותלים בנפילת אפים אינם ימי שמחה ויש למנוע ממשך
עצמו בבשר ויין הרבה ועל זה נאמר חדשיכם ומועדיכם
שנאה נפשי והימי׳ האסורים בנפילת אפים המה ימי שמחה
ואותר לשמוח בהם בבשר ויין אך אמנם הם נחלקים לג׳
חלקים יום מת״ת ויש״כ חובה במורה לאדם לשמוח בהם
בבשר ויין יותר מדאי ובכל שאר ימות השבוע ביום שיש בו
מוסף מצוה עליו לשמוח בהם בבשר ויין וביום שאין בו מוסף
אפשר שאין בו נפילת אפים אין מצוה לשמוח בהם בבשר ויין
רק רשות ובשר ויין שקנאם לשם שבת אז שהן מותרות שלו
שבת אוכלין בימות החול כי קדושת השבת חופפת עליהן
אבל בלא זה הוא נעשה עליו בחבוש הקבר ולחכמי המדע

רוח אחרת אתם בסוד הקדבן שהכהנים אוכלים ובעלים
מתכפרים שם רשעים שבמותם יתגלגלו בבעלי חיים
וכאשר האדם אוכל מהבהמה ההיא יתדבק המגלגל
בנשמתו וכאשר ישן בלילה ותעלה נשמתו למעלה עם
אותם הנצוצות והנשמות שבמאכל היא חוזרת לבדה והמה
נשארות למעלה ואם ובעלים מתכפרים המה הנצוצות
והנשמות המגולגלים באכילה. ועל כי אין ביד כל אדם
כח לברר בירודים אלה בימי החול כמו ביום שבת ע"כ
נוהגים לפרוש עצמם מבשר בימות החול כי לפעמים
הדרכה יסולק ממנו אותו מיעוט קדושה שיש לו ונמשך אחר
הבהמה ח"ו. וזה היה דעת ב"ש כשראה בבהמה איזו
מיעוט קדושה הכינה לשבת להעלותה בתקף חיסרא של
קדושת שבת אלא שב"ה מדה אחרת היתה לו כי הוא נאדר
בגדרת חסד אל היום ובכחו היה מוציא כל נצוצי הקדושה אף
בימות החול.

ומטעם זה נהגו לאכול דגים בשבת כי שם רבוי הנצוצות לתקנם ולהעלות בכח קדושת שבת. ובחול יפרוש מהם כי אין בידינו כל כך כח להעלות ובורי זלה"ה היה מקפיד מאד שלא לעשות שום תבשיל הנהוג לעשות בשבת כגון פיסטיד"א וכיוצא בימות החול וכן בענין המלבושים שלא ללבוש שום בגד שבת בחול ומהרח"ו היה מקפיד להיות לו חלוק מיוחד בשבת כמו שנכתב בפרקי הבאים בס"ד. והאיש הירא ישכיל לאכול כל חולין שלו על טהרת הקדש ויעשה לו מסגרת וגבול לאמר עד פה תבא ולא יוסיף לדאכה עוד על בקשת המותרו בימות החול שהשלח"ן נהפך לבח"ש ח"ו. ואם יעבור חיל לפרוש עצמו מבשר ויין כל ימות החול הנה כליל ו' ויומו יפרוש עצמה ממנה הן בשביל כבוד שבת והן לתקן שאר הימים הכלולים בו' לענות נפש במקצת על אשר התענג בימו' החול במותרות וביותר נריכים להזהר לתקון עון השמה העם המתאוין בני תמותה אשר עושים כל ימיהם בחגים ובמועדים בקול נוחה על היין ותמיד כל הימים אכל כל פנה יחרוכו לתקון איזהו מקומן של זבחים וילכו להם גם אלה ביין שגו בשכר תעו מדרך השכל ושכחו את ה' ונתנו יקר תפארת לימות החול עודף על ימי שבתות וי"ט אבר אין מזר למחלתם כי אם להכין ולהתענות יום ו' לילה ויום אלי יכפרו על שאר הימים בחושבם מחשבה על שחטאו ויתנו לב לשוב אל ה' והאיש המשכיל יכין את זאת ממ"ש על המתענה תעני' חלום בשבת דבעי למיתב תעני' לתעניתא אמרו בזוהר דף מ"ט דא בטיל ענוגא דשבתא ובטל ענוגא דחול ולא איהו מבטל עינוגא דשבתא וקא מתענג בחול דמי כמאן דחסיב לאלהא אחרא יתיר ממה דחסיב ליה לקב"ה רוחא עלאה קדישא דקודשין דשריא עליה לא ענוג ובטיל כיס מיניה רוחא אחרא דחול דשריא לבתר על עלמא

חסיב

חסיב וקא מענג ליה כדין מהדרין ומתפרעין מניה בהאי עלמ' ועלמא דאתי בגין כך אצטריך תענית אחרא ביומא קדמאה דחול בזמנא דשריא על עלמא ההיא רוחא דחול ובהאי אית ליה אמוותא כיון דלא חסיב לרוחא דחול ומימנך והסיב את הגזלה אשר גזל לא חסיב לקב"ה לא חסיב לבני נשא בג"כ לית ליה עונשא נכב דחסיב לבר נש יתיר מקב"ה אית ליה עונשא כהאי עלמא וכעלמא דאתי ע"כ. כן הדבר הזה הדשים והרענים במיסב מעדנים כל ימי החול כמה יודע איש עונג קדושת שבת אחר כי כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת והדבה מהם יאכלו עם ריעיהם בימות החול בשמחת מריעות הדבה יותר מדאי מידי אוכלם בשבת ומאכלו חושבים חם ושלום למלהאחרא יתיר מקב"ה ואין אדוכה למחלתם כי אם בסגף עצמם יום ו' לחלש חושי' המעונגים ביום ההוא בתעני' ותשובה ובכן תיהוי אדכה לשליותם הואיל ולא נתנו חסיבו' לרוחא דחול והוא מתפאר התקונים לכל הנפש החוטא' במאכלו' בימי החול ובלבד שיכון בתעניתו על זאת. ואף האנשים הנגשים אל ה' יתקדשו להתענות יום ו' לתקן כל ימי החול ואשר נהנו מסעודות הרשות יותר מקיום הנפש שהוא תענוג והוא מרבה בשר לרימה ומתלבש בו החיצוני' מצד המאכל ההוא ובזוהר פרשת תרומה אמרו גופיהון דצדיקיי' דלא מתענגי בהאי עלמא אלא מתענוגי דמנה וסעודתי שבתין וחגין וזמנין ההוא רוח מסאבא לא יכיל לשלטאה עלייהו בתר דנפקא נשמתיה מיניה דהא לא מתענגי מדיליה כלום זכאה איהו דלא אתהני מדיליה כלום עד כאן. הנה משם יתבאר שיש מעלה נוספת למי שאין לו אפילו הנאה מועטת מהקליפ' כל שכן התענוג יען כי כל מה שהאדם אוכל יותר מקיום הנפש הוא תענוג ואין כמיסה לחצוני אלא מצד זה. ובמדרש הנעלם חיי שרה ולקחת אשה לבני משם אמר רבי יצחק אותו הגוף שנצטער עמי באותו עולם ולא היה לו הנאה וכיסוף בו מפני יראת קונו אותו הגוף תקח (בעת תחיית המתים) ליצחק (פי' להנשמה שלי) כמבואר שם. ובזוהר פנחס בלולה בשמן כתית ודאי לאו אוריתא היא בלולה אלא למאן דשכיל כמה מכתשין בגינה כמה דאוקמוה מכל מקום דלית אוריתא מתקיימא אלא במי שממית עלה. ועוד בלולה בשמן כתית דא הוא דמקיים פת במלח תאכל וכו'. ועוד בלולה בשמן כתית הה"ד והוא מחולל מפשעינו מדוכא בעונותינו פי' כי רוח אפינו משיח ה' עונותינו הוא שבלם והוא מחולל מפשעינו ומדוכא בעונותינו מקול מחרף ומגדף עד יגא כמובה אור קדושתו וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו אמרון על משפטו במלכות שד"י ודרך כל אדם לשכול ולדכא ביסורין ולמעט תענוגיו על עונותיו לקבל עליו יסורי משיח הקדוש כמ"ש בספר החסידים על חסיד אחד שקבל יסורין מטעם זה. ב"י על כל אלה האנשים הנגשים

אל

אלה׳ אשר לא נזהרו ולא נטמו באלה להתנהג בימי החול
במנהג זה כאיזה סיבות על כל פנים יתנו לב לאחוז
דרך אנשי מעשה להתענות יום ו׳ להטיל חלבים על החומר
העכור ולזכך את נפשותם וטהר׳ ממקור דמיה אשר
הוטמאה בחטוני ביתר הימים והאיש הירא לא ישלך דבריו
אלה אחרי גוו אשר המה משופרי טופרי הנפש היפה
להקדים׳ ולהעדיר׳ הן בקבוע הנייון תורתו בליל ו׳ שאל יתן
דמ׳ו תמיד כל הלילה והן בכוח תענוגיתו ביום ההוא כל
אחד כאשר יוכל שאתו וכל אדם אינו חייב אלא
כשיעורו וכ׳ל שלתקון פגם הברית יהיה תועלת נפלא
להיות כל איש כבור משיגתו בכל ליל ו׳ בשבת ויום שלפניו
וזכון ימ׳ח מזוד למכאוכו מאשר פגם בברית קדשו ולא
בלמנה בבריתו וגם יהיה תועלת עצום לכל ימות השבוע
שלא יטמאוהו במקרה אשר לא טהור. ומבואר טעם הדבר
לבאים בסוד ה׳ומשכילי׳ בסוד הששי מדיק יסוד עולם כמו
שביארנו בספר חמדה גנוזה בסוד אל יפמיע פסיעה גשה
שמטל ח׳מת׳ק מאור עיניו ומהרה ליה בקדושה דבי שמשי
ע׳ש. שסוד תיקון היסוד אות ברית קדש יכון בערב שבת
כאשר הוא פרי מדיק עץ חיים ושלשים על כולו. ואיש חכם
יכפרנה להיות חם על הנפש החאת אהובה אשר היא מר
לה בעון פגם זה ביותר משאר הפגמים כאשר הארכנו
בפרקי השובבים במי אמרי׳ם המחדרים את כל הנפש
אשר הנגע הזה קרב באהלם בר מיכן וכאשר בחטאו
נשתלקו הה׳ חסדי׳ם מדיק העליון והיה ששי עתה בכח
הגולת תורתו ימשיך הה׳ חסדים אל מקומם ומכונם והיה
הששי. וכן אשר היה נרגן מפדיד אלוף מדי׳ק מדק והיה
שישי עתה בכח הגולת תורת ה׳ בלילה הזאת ישוב לאחר
את האהל להיות ח׳ והיה הששי ונלוה אליו הר׳ כי כלתו
היא. ועושה אלה יאותה להם להטהר ענמם מבעיד יום
במקוה טהרה אם לא נטמו בימי החול אל מעשה וכל שכן
אם קרה להם מקרה אשר לא טהור בימות החול שלא יגשו
עוד טומאתם בם לעשות תקון אות ברית קדש כי קרוב
הדב׳ לפגל קדשי שמי׳ ומדמע קדש וחול ומעוך ונתו׳ק חלף
התקו׳ן חם ושלוש. ועל כן לא יעבור מלטהר ענמו לעשות
תקון ליל ו׳ אף כי לא מסה כאלה ביתר הימים. וכבן ימלא
עזר מסדי כנגדו להמלט מידי ינה׳ר בסוד והיה אד׳י
בגדי׳ך כאשר קבלנו מרבינו האר׳י זל׳ה כי ממילוי
אותיות יגר יונא סם שדי כזה יו׳ד נד׳ו רי׳ם וו׳ם והשיג לכם
די׳ם אותיות שדי את בני׳ד אותיות יגר באופן כי בני׳ד
אשיג את הדע לקיום מצות פריה ורביה בלבד וכונה זו יש
לכוין אותה כאשר יגלה תמיד מדלתי׳ביתו החונה בשם
שדי שבמזוזה ויועיל הרבה להכפות ולהדחיק את הנפוני
מעלו. זביותר בעשות מעשה בליל ו׳ ויומו אשר מחזה
שדי עליו ירלה בתקון התשובה והתורה בו להיות נמלט
מאר׳הר והיה שדי בניר׳ן לירלה ולאהבה את הבשם

ע׳ל קי׳ו ס׳ן פ׳ן א׳ הנכבד

הנכבד והנורא.

ובתפלת

ערבית ליל ו׳ יתקדשו בכוונה יתירה
ונכון להיות כל איש נזרר רוחו.
ונשמתו אליו יעצוב על פגם אשר פיגל בקדשי שמים ביתר
תפלות של שאר ימי המעשה באמור להם בלא לב ולב והן
עתה בכוונת התפלות ביום הזה אשר הוא ללמד על הכלל
כולו ימא המה יעלו לעלות להראות את פני האדון ה׳ צבאות
וכה יכין לבו לכוין בתפלת שחרית ומנחה לבלתי ידח ממנו
נדח ויצורפו תפלות הפסולות עם תפלות היום אשר יכשר
לו בתשובה ומ׳ נשים טובים. ובם בודתו יהא זהיר להיות
אכילתו בקדושה אך למעט אכילה זשתיה מידי מחסורו אשר
יבשר לו אלא אוכל נפש בלבד כי המאכל מביא את השינה
ואין השינה מריבה לכך כי אם לעמוד חי לא יכוס ולא יגן
לתקן את הנפש היפה ומנהג חסידים העומדים בבית ה׳
בלילות לקבוע זמן סגולתם מבשר יום להקל מעליהם
כובד משא המאכל והחכם עיניו בראשו וידוד מדוד רעים
ומרעים המתרועעים אל מקום הדשן ועונג שכר הכטן
קופרא סבא לפומא וכסא שבא לפומא בחור הסיבי ביתל
הלילות וכן לא יעשה כי לא זו הדרך ולא זו הע״ר להאיר
את נשמתו כמו שביארנו למעלה. ולפיכך כל ערום יעשה
בדעת ויקדים בזריזות מביאה לידי זהירות לכבוד קום
ולתקן את נשמתו ואליו יחסוף בעלי אמונות וכאספו שמה
פל ההדרי׳ם להדר ולפאר את יוצרם ויכונו מחשבותם לך
נגד ה׳ מתחלת הלילה לגנות בתורת ה׳ ובמצותיו תמיד
כל הליל לא יחשו ואול כענין סדר הלימוד המשכילי׳ יזהרו
להגות בחצי לילה הראשון בתורה שבעל פה בדברי מוסרי
הנפש הראשונה ואחריהם בזוהר ובדברי אגדה ובמשניות
ובדיני השבת החמורים. דק השמר לך ולא תמרה את אשר
רבינו הקדוש האר׳י מתרה שלא ללמוד בחצי ליל הראש וכ׳
מקרא כלל כאשר המקרא הוא בחצי דינים והלל׳ גם הוא
דינים ויעורדו הדיני׳ יותר מדאי חם ושלו׳ ואזהרה זו בשאר
הלילות וכולה שוה בשיעורה. אכן בלילו׳ אשתי למעליותא
משאר הלילות כאשר מחצות הלילה ואילך הולך ואור אור
קדושת שבת ואדחמים מתעוררי׳ ואין פחד הדינים בקדושת
שליטתה. ויבינו במקרא כי על כל אלה האנשים האלה
שלימים אשר כח בהם להבין ולהשכיל בתורה שבכתב
ובתורה שבעל פה יאותה לנו לקבוע חצי הלילה הראשונה
תורה שבעל פה וחצי הלילה האחרונה יבינו במקרא תורה
בבאי׳ וכתובי׳ כל א׳ לפי שיעורו ובלבד שיתן כנגד [היום ד׳.
ואשר להיות הארט לדעת מבינו דועינו הרשב׳י ע׳ש כי הגות
בסוד תעלומי מדות העליונות מעורר עליונים למעלה
בשרשן ומאורות נתן סביבות עוזם וכמ׳ש באדרא לחברי
אלא חמינה י׳ג מלין בליטין קמאי ונהירין כבוצינין וכד
אתפרש כל חד מינייהו מפומיכון אסתלק ואתתקן ואתעטר
בטמירותא דתקונוי דדיקנא וכל אחרנין אסתארן ובטור

דכל

דכל חד מתפרש בפומייכו נהיר ואתעטר ויתיב כמלכא בגו
חיליה ע"כ:

על כן נהגו פנות נכאות קדושים רוממי פר"י להגות
לבם תבונות בסוד ה' וכריית"ו בזוהר ובתקונים
בלילה הזאת לעורר ולהאיר מדת נדיק העליון למעלה
בסודם באור השיטי ואל אל שדי יתחננו לתקן בסגולת
ליהודם מדת נדיק יכוד עול' את אשר עוותו בפגם אות
הברית ולא נאמנו בבריתו ולחכות בזיו סתר עליון בכל
שדי כל הימים לבל יפקדו רע ח"ו במקרה אשר לא טהור
ולף גם ליפר ולתקן פגם הימים ומדותיה למעלה בסודם
הכלולים בשיטי כמדובר למעלה. ועל כי עניני סוד
הנדיק באו מפוזרים בזוהר ובתקונים בהלכה מקומות
על כן לרגל המלאכה אשר לפני בספר הזה לזכות את
הרבים ידאי ה' וחוסכי שמו. אנכי אספתי במאמרים
הבאים בזוהר ובתקוני המדברים בסוד הנדיק ואחלקם
לד' חלקים להגות בם מידי חדש בחדשו חלק א' מידי שבת
בשבתו בכל חמ' לילה הראשונה אור השיטי. ובחמי לילה
האחרונה יבינו במקרא תורה נביאים וכתובים ולבוין בהם
ע"ד הסוד במקנת כנויים היסוד הידועים אצל עין רוגל
בספר הזוהר. וכה סידרן בדד סדר לבדן.

חלק א' בשבוע א'. זוהר פרשת בראשית דף ה'
ע"א בסופו ר"א הוה אזיל וכו' עד קראן ליה
דוך דחמרי וכו'. ובדף ח' ע"א פתח ד"ם השמים מספרים
זכו' עד כי טוב ה'. ובדף כ"ט ע"א תנינן כלם למה וכו'
עד כאן סתימא דמילין. ובדף ל"ב ע"א ר"ש אמר על
ברית עלמא אתברי וכו' עד יהיה ה' א' ושמו א'. ובדף
מ"ז ע"ב ויכל אלהים עד אשרי העם שככה לו ובפ"נח דף
כ"ט ע"ב אלה תולדות נח וכו' עד דבגימי כך כתיב וכו'
ובדף ס"ו ע"ב והקימותי את בריתי וכו' עד רזא דאחרוי
דארעא. ובדף ע"א ע"ב ויאמר אלהים לנח כו' עד מקצוף
עלך וכו' ובפ' תולדות דף קמ"א ע"א ויעתק משם עד והא
לוקמוה. ובפ' ויצא דף קמ"ט ע"א ויחלום עד ורחל בתה
עם הצאן ובדף קנ"ג ע"א ויאמר יעקב אל לבן וכו' עד א"ר
אבא הכי הוא דרמי. ובדף קנ"ד ע"ב הפעם אודה את ה'
כו' עד ביחודא חד. ובדף קס"ב ע"א ר' ייסא זוטא הוה
שכיח קמיה דר"ש וכו' עד אשריך ישראל ובדף קס"ד ע"א
פתח ר"י ואמר וכו' עד ועמק כולם נדיקים. ובפ' מקץ דף
קנ"ז ע"ב וירא יעקב עד והוקמוה. ובפ' ויגש דף ר"ה ע"א
ויגש אליו יהודה וכו' עד מתמן אתברכא. **חלק** ב'
בשבוע ב' ילמדו בפ' ויחי דף ד"ל ע"א המלאך הגואל וכו'
עד הכי נמי אנהיג לכל עלמא. ובדף ר"מ ע"א פתח ואמ'
מהאוכל יצא מאכל וכו' עד וכך בחר ה' אלהיך. ובדף
רמ"ד ע"ב בגד גדוד עד דף רמ"ח ע"ב אשר כברכתו ביארך
לותם. ובפ' בשלח דף כ"ה ע"ב ה' איש מלחמה וכו' עד
והתקדשתי ובדף ס"ג ע"א דאו כי ה' נתן לכם השבת עד

אוקימנא

אוקימנא מילי. ובפ' משפטים דף ק"ט ע"ב פתח ואמר
שמעו הרים את ריב ה' כמוד המשכיל לפירוש הרב זצ"ל
שהוא יסוד העולה למעלה עד הדעת עד דף קי"א עד
חולקיה ואחסנתיה. ובדף קט"ו ע"א ר"מ כתר דא עד
אתן כלהו מארי מתיבתא. ובדף ק"ד ע"ב יהודה אתה
זכו' עד כאן סבא. ובדף קכ"ב ע"ב תניא בדזא דרזין
עד יסבו ישרים את פניך. ובפ' תרומה דף קל"א ע"א
ת"ח ההוא קדמאה וכו' עד דף קל"ח ע"ב אשרי העם
שככה לו. ובדף קע"ו ע"ב ספרא דצניעותא כולו.

החלק הג' בשבוע ג' פ' ויקרא דף ה' ע"א אדם
כי יקריב עד אם עולה קרבנו. ובדף ו'
ע"ב תו פתח ואמר הנה מה טוב ומה נעים וכו' עד אשר
בך אתפאר ובדף ט' ע"ב תו פתח ואמר ברוך ה' מציון
עד ורצו את כבודי ובדף י"ב ע"ב ר' חזקיה הוה יתיב וכו'
עד יברך את עמו בשלו"ם. ובדף י"ז ע"א ר' אבא הוה
יתיב עד דף י"ז ע"א עד כתד על אתון. ובדף ל' ע"ב
זה קרבן אהרן וכו' עד אני ה' דברתי. ובדף ל"ד ע"א קח
את אהרן וכו' עד אמן ואמן. ובפ' אחרי מות דף נ"ז ע"ב
ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן וכו' עד בידיה מסירין
ברכאן לעילא ותתא. ובדף נ"ט ע"ב תניא א"ל יוסי וכו'
עד ורב שלום בניך. ובדף ס"ד ע"ב ויצא אל המזבח וכו'
עד ס"ז ע"א אשרי העם שככה לו. ובדף ס"ח ע"ב רבי
אבא פתח עיר קטנה עד ועניתם את נפשותיכם. ובדף
ע"א ע"ב כמעשה ארץ מצרים וכו' עד שמא קדישא כדקא
חזי ובפ' אמור דף נ"א ע"א ר"ח פתח עד והתם הדבקים.
ובפ' בהר דף ק"ע ע"ב וכי תאמרו עד והא אתמר ובפ'
בחקתי דף קט"ו ע"א ר' חייא ור"י הוו אזלי עד סוף הפרש
ובפ' במדבר סיני דף קי"ט ע"ב ונסע אהל מועד וכו' עד
אשר בך אתפאר.

החלק הד' בשבוע ד' בפ' נשא דף קמ"א ע"ב
כד אתבדי פרופא דרישא וכו' עד סוף
האידרא ובפ' בהעלותך דף ק"ן ע"א ר' יצחק פתח וכו'
עד אתאחיד בכל סטרין וכו'. ובפ' שלח לך דף קס"ג ע"א
פתח ר' אלעזר וכו' עד דף קס"ו ע"א וע"ד חדי משיח.
ובר"מ דף קע"ד ע"ב נמית פקודא דא עד סוף הפ'. ובפ'
חקת דף קפ"א פתח ר"ש המשלח מעיני' וכו' עד ודקת'
עליכם ובפ' בלק דף ר"ג ע"ב אשוריכו עד אתתא ר' אבא
ונסקיה ובדף רי"ב ע"ב אדאמנו ולא פתח עד סוף הפ'.
ובפ' פנחס דף רי"ג ע"ב ר' פתח עד משאר בני עלמא.
ובדף רי"ד ע"ב פנחס בן אלעזר וכו' ודעיל מהימנא עד
נפרד מקין. ובדף ד"כ ע"א פנחס בן אלעזר וכו' עד
דאיהו בדי ובר"מ דף רמ"ו ע"ב פתח ואמר לא הביט און
עד דף רמ"ח ע"א ובראשי חדשיכם. ובר"מ דף רנ"ו ע"ב
פקודא קדמאה וכו' עד ה' זוקף כפופים. ובפ' אתתחנן
דף רס"ה ע"ב ר' אבא חזי אתי עד ועמך כולם נדיקים

ובדף

קידש בהר סיני את כל קהל עמו המון
גם בהמות שדי

משה זכות הרבה תורם בפיו נתן קולו בקול
מים רבים בקול שדי

יום זה אחי מכין נפשי להודיתך על כן תשחר צור
אל אל ואל שדי :

בי כל ימות החול חולה בגרתה שותה בגלות מר מר
מחמת שדי

אוחיל לצור אל חי ינמוד שבות החול בשבות
בשבתו : אז יעלוד שדי :

וינמוד בפ׳ מאל אביך וכו׳ יוסב בסתר וכולו אומר לה׳
מחסי וכו׳ .

ובחצי הלילה האחרונה יביט במקרא תחלה
ודאם בסדר הפר יקראו כ״ו פסוקים
ממקום שהניחו בשבוע שמו״ת ומי שלא נהג להנות
בקריאה נאמנה הזאת בשאר ימי השבוע מחמת אונסו
ילמוד עתה מתחלת הפ׳ כ״ו פסוקים שמ״ת ומצוות לו
יוכל לתקון בחו׳ השני הכולל את כל הה׳ הימים אף כי
אמר הרב כי לצורך היום שנמו שלא קראו אין לו תקון . זה
אינו כי אם בשאר הימים זולת השישי כי בהגב׳ כללותו
שם נמצא תקון לה׳ ימים בכ״ל . ושוב יקרא כ״ו פסוקים
אחרים שמו״ת כמו שהאריכנו בהומתיהן בפ׳ חמדה
גנוזה ואחרון לו יהיה חן עלה דברו בתנ״ך בסדר הנדפ״ק .

תורה פ׳ תולדות יצחק ו׳ ורע יצחק בארץ ההיא
וכו׳ עד ויקרא אותה שבעה וכו׳ וכפ׳ וינא
מתחלת הפ׳ עד והשיבו את האבן על פי הבאר למקומה .
וכפ׳ ויחי בן פורת יוסף עד ולקדקד נזיר אחיו . וכפ׳
וזאת הברכה ליוסף אמר עד אלפי מנשה . וסיים בפ׳
בחקתי עד והקימותי את בריתי אתכם .

נביאים ישעיה סי״ט הנס ההולכים בחשך
וכו׳ עד קמאת ה׳ נבאות תעשה זאת
וסי׳ כ״ו כיום ההוא וכו׳ עד יעשה שלום לי שלום יעשה לי .
וכמי כ״ו כה אמר ה׳ שמרו משפט וכו׳ עד והולך נכוחו .
וכמי מ״ה כה אמר ה׳ וכו׳ אל נרי״ק ומושיע וכו׳ עד ואני
אסבול ואמלט . ואחר כך בירמיה סי׳ כג הנה ימי באים
וכו׳ והקימותי לדוד צמח צדיק וכו׳ עד ושבו על אדמתם
וסי׳ ל״ג כה אמר ה׳ אם לא בריתי יום ולילה . ואח״כ
בתרי עשר נחמיה ב׳ ה׳ הנדיק בקרבה וכו׳ עד לעינוכם
אמר ה׳ . וזכריה סי׳ ט׳ משא דבר ה׳ וגו׳ הנה מלכך
יבוא לך צדיק ומושע וגו׳ עד לחיים יעשב בשדה . ומלאכי
סי׳ ג׳ בריתי היתה אתו וכו׳ עד כי מלאך ה׳ הוא . ושוב
ידלג לסי׳ ל״ג הנני שולח מלאכי וכו׳ עד סיבו . ואח״כ
בכתובים כ״ו מזמורי אשר המה מיוחדים עם אדני יסוד
הנדיק סי׳ ה׳ ומודו חתום בסופו כי אתה הנדיק ה׳
וכו׳ וכן בס״ל ומי״ס השמים מספרים ואת כל אלו מזל״ב

וכדף רס״ט ע״ב פתח ר״ח עד סוף הפ׳ וכפ׳ עקב דף
ר״ע ע״ב עד ראיתו לחם המונים . וכדף רע״ח ע״ח בזמן
תתן שכר עד הלכ׳ לחם מסים וכפ׳ וילך דף רפ״ה ע״ח
ובנת המיר הזה ע״ם הפ׳ ובפ׳ האזינו דף רכ״ז ע״ח מהכ׳
אולפנה דבר כלחוחי עד ד׳ רל״ח ע״ב אז תתענג על
ה׳ . ומי שלא יעבור כח לעמוד כל הלילה אז הנומרים כל
הלילה בלילות האחרונות יבחר להנות בכ׳ התקונים
יחלקו גם המה לד׳ חלקי . החלק הא׳ בשבוע א׳ בהקדמ׳
התקונים דף א׳ עד דף ר״ב עד קורעין לו בגד״ד שלא ע׳
שמה . וכדף י״ע ע״ח והמסכילים יזהירו דחלין ודעי פקודת
ה׳ דאיתי ברית ע״ם י״ב . וכדף ס״ו ע״ח עד דף י״ז ע״ב
עד ולירת׳ נפשין ומטמונין לבנייהו . וכדף כ״ד ע״ב ז׳ בנגת
ע״ם התקון . וכדף כ״ז תקון ח׳ יכולו .

החלק הב׳ בשבוע ב׳ מתחלת תקון י״ט עד דף
מ״ח עמוד א׳ עד ולאחרי לא נגיתי .
ובתקון ך דף מ״ו ע״ח ויאמר ה׳ לדנ ע״ם התקון . ובתקון
כ״ח דף כ״ב בהתות ומכה דאתעבר הטוח חיוית בישא עד
דף כ״ו ע״ח מיד ותחמול עליו . ובתקון כ״ב דף ס״ב ע״ח
קס ר״ם ע״ם התקון . ותקון כ״ד כולו וכן תקון כ״ו .

החלק הג׳ בשבוע הג׳ בתקון כ״ח דף ע״ג ע״ח
ד״ח והמסכילים חלין מאדי מקרא ע״ם .
ובתקון ל׳ דף ע״ז ע״ב נתיב ג׳ כו׳ ע״ם התקון . (תקון
ל״ם כולו) ותקון ל״ז ולל״ז וכן תקון ל״ם ותקון מ״ז ומ״ח
כולו . ובתקון כ״ו דף ב״ב אדהכי הא אליהו קא אזדמן
ע״ם התקון .

החלק הד׳ בשבוע ד׳ מתחלת תקון ס״ט דף ק״ד
ע״ח ארץ אשר לא במסכנות . וכדף קיד
ע״ח . ות״ת אב״ב רחית בספירתן עד לא אבא כירושלים
של מעלה . ובתקון ע׳ דף קי״ט ע״ח ועוד ברחמיה עד
היכל תנייב׳ וכדף קל״ב פתח אליהו עד חילת דכלא בדיה .
וכדף קמ״ב ע״ח תקון ז׳ ראשך עליך ככרמל ע״ם . וככן
בגמר קריאת הזוהר והתקונים יאורר בעפה ברחה
ובכעיין קדושה סיר ושבחה לכבוד ולתפארת נדיק העליון
וקול אל עדי בדברו . ומס יב״ל פוץ כראשו לח״ן ואברהם
סיב :

יוצר יחידתי לא אתגה דודי . אחסה בזיו סתר
עליון בגל שדי

נמר כיום שיסי את כל אשר עשה . ראה והנה טוב
כל מחזה שדי

למיחלי חסדו גנו מאור טוב . מאיר כזוהר על
הרים וזיו שדי

פורה בשלוש את נדיק יסוד עולם . יתן כחל
יוסף לו כחלת שדי

זובר ברית כרת מאז לאברהם . יצחק ונעמדה
אל יעקב כחל שדי

רננו צדיקים בה׳ בסוד האמור בזוהר רזא דשמים דאיהו מטיל בריאה ונהיר לכל שאר ולבתר ההוא כהר דנפיק ודא איהו רננו צדיקים בגין דהאי נהר כנים ונטיל כלא מדזא דשמי׳ ברזא עלאה ובמי׳ ך׳ יענך ה׳ וכו׳ ישלח עזרך מקדש ומציון וכו׳ ומז׳ ל״ח ול״ד ולז״ ומז׳ סימן מ״ב נמלה כפשי לשהי׳ לאל ח״י וחתו בסוד בן ישי ח״י על האדמ״ה סי׳ מ״ג וסי׳ מ״ה ומ״ח וכ״ה וכ״ח וסי׳ ע״ב וע״ה וסי׳ פ״ד בסוד רננו אל אל ח״י וסי׳ פ״ה בסוד הייחוד נד״ק וסלו״ס כשקו וסי׳ פז סיר יסודתו וגו׳ אוהב ה׳ שערי ציון וכסי׳ נ״ח יושב בסתר עליון בצל שדי תלונון ובפסוק באחריתו יסך לך יכוונו לסוד האמור בתקונים י״ב דף כ״ו באחריתו יסך לך דא אחר מן הח״י צדיק וכו׳ וסי׳ ב״ב צדיק כתמר יפרח וסימן נ״ו ויכוונו בסוד אור זרוע לצדיק כת״ם הכב זלה״ה וכסימן קל״ג וקל״ד וסי׳ קמז יסודתו בשבת היסוד לא בשוקי האיש ירגה נגח והוד כ׳ ירכין לבדן אפס בהצטרף עמהם היסוד - וכן בסוד השולח אמרת״ו אחר״ן סו״ד היסוד השולח אמרתו אחר״ן ואחר כך יגמור בסימן ק״ן להשלים מספר הוי״ה ברוך הוא -

ואחר כך בדמיאל סימן י״ח עד ומצדיקי הרבים ככוכבים וכו׳ ויגמור בפסוקי דברי הימים א׳ כ״ט ויברך דוד את ה׳ וכו׳ עד ומהללים לשם תפארתך - ויאמרו קדיש בגילה וברעדה ובנעימה קדושה - ואשרי לגוים יעשה בסדר הזה להכניל לו נחלת שד״י ולהיות מושך לו משם אור טובו וחסדו לפרחת בשלו״ם כפשו באחריתו יסך לו ותחת כנפיו יחסה לחמול ולכפר מאשר חשם לו ולא נאמנה בבריתו ופיגל באור ברית קדש פעמים רבים - וכל האיש אשר נגע אלהים בלבו יחיל בקרבו בהתקדש עליו אור היום הן גוי גבור וכפל חתיתו עליו וירלת שד״י על פניו יחלוף בשומו לנגד עינו גודל פגמו אשר פגם בעון זה בצדיק העליון וירלה ורעד יבא בו ותרדנה דמעותיו כמי אמרים המרמי׳ את הנפש לאמר: אוי לי כי נדמתי כי ה׳ אלהים חתם בי אות ברית קדש בגלה דמות תבניתו לשומרו בקדושה וטהרה ולא כן אנכי עמדי ואת מקדש ה׳ חותמא דמלכא טמאתי ובשר קדש העברתי מעלי כיד עוני ופשעי להאכיל ולהרוס שם הוי״ה מלבאו ושרי מלבד ותחת שלש בגזה מרן תחת עבד כי ימלוך השטן עומד על מקום הוי״ה אל הקדש פנימה ושפחה כי תירש גבירתה שם המות רושן מן אחון והוא כח״ם יכח״ם בו אוי לי אויה לי אהה עלי אנה אולך את חרפתי אוך אשא פנים אל פני האדון ה׳ - ואנכי קלקלתי מאורות השפע והפכתי אותם לבורות נשברים אשר לא יכילו המים וגם בבנפי כמ״אדם כפשות אכזיומם להכיל אדון אף ה׳ לעולם ולהכיל מגיפות ומיתות משונות בעולם ואם אנכי ברחתי מעשות לחבל אלה הנאן מה עשו אשבבה בבושתי ותכסני כלימתי מה אעשה כי יקום אל וכי יפקוד מה אשיבנו - ועל

איזה מהם אשיב ואצטדק - מה אשיבנו בעון שולחי את ידי באות ברית קדש בסיבה בורמת ובאתי לידי חימום ומן החימום שחתתי זרע קדש - ומה אומר לפני יוסב מרוס בשולחי את ידי באות מא קדישא דמלכא לרצונו בלי סיבת בורמת - ומה אדבר לפנו שוכן שחקים בהקשות עצמי לדעת הן במחשבה ומעקרה הטיפה ממקומה והן בהרבו׳ שיחה עם האשה על עסקי תשמים ומה אצטדק לפני יודע תעלומות סתרי עולם על עון נשות את ידי בברית קדשי בכוונה מכוונת להשחית את זרעי למלאות את מלוי גדול עוני מנשוא - וכי יפקוד מה אשיבנו על כי לא השבתי ידי מכלא בעון משכב זכור ושאר עריות כי היא זי מה ועון פלילי לפני ה׳ אוי לי מיום הדין אוי לי מיום התוכחה על איזה מהם אתבע ועל איזה מהם אבקש מחילה וסליחה וכפרה אחר היותי רע לשמים ורע לבריות משחית למעלה משחית למטה פוגם למעלה פוגם למטה אוי לי אוי לי לרוע מזלי נוח לי שנהפכה שלייתי על פני ולא אלא לאויר העולם מח לי שיכרתו ידי ולא תכרת נפשי כפועל כפי - ואיכה אדיס את דאשי ואיככה אוכל ואשתה ואיכה אלכים בגדים נאים והבגדים הנאים אשר עלי לבלבו נפשי ורוחי ונשמתי היקרים - ואיכה אשמח ואגיל ואשב בסוד משחקים אחר עשותי כל אלה - וכמעט שכנה דומה נפשי ושערי תשובה סגורים ומסוגרים לפני -

ובכן בהתעוררות זה יתן את קולו בבכי ויספוך את נפשו לפני ה׳ חנון המרבה לסלוח מחילה וכפרה על אשמתו בסגולת כח הלימוד בגילה הזה אור הסיני בסוד הנדיק אות ברית הוא לעולם ובכל נדקותיו יפלה להוציא מיאוני הקדושה מתוך עמקי הקליפו׳ להוציא יקר מזולל חיל בלב ויקילמו מבטנו יורישמו אל - ובאשר עליו בכח תשובתו וחרטתו כפדה נמו רה ובלבד שיקבל עליו שלא לשוב עוד לכסלה מדעתו ונרנה לו לכפ׳ עליו ולא עוד אלא כי בכח תיקון הלימוד בגילה הזה יתלה עזר מסדי ובל יפקד רע כל הימים - ובזותר אם יתזיק בסוד הלימוד במאמרי הזוהר והתקונים אשר הוא תקון ושמירה רבה לעלולים בגזלות - ומורי נר״ו כתב לאיש אחד שראה קרי לגל יום הכפורים ונפשו מרה ביגון ודאגה רבה התקון הזה וכן היה אומר שאם יעשו כסדר הזה בימי השובבי״ם יום יום לא יצטרך להתענות כי הוא מספ״ר התקונים לעון זה ושמעתי מפיו שאם יעשו כסדר הזה בבית הולדת׳ כל ח׳ הימים אוז לפחות ד׳ ימים קודם המילה תהיה התנוק ההוא נאמן בבריתו ולא יטמא את מקדש ה׳ כל הימים ונוסף גם הוא תפארת התקון הזה בשמים ממעל אשר בכח סגולת לימודי ה׳ נעור הנדיק מחזה שד״י תחזה מבריק ומבהיק עד להפליא ושם ומתפאר בגווניו שלו נקרוא שנתו דרור מגלות הארוך המר והנמהר זה כמה ימים רבים ורעים מרים מר מחמת

מדי זעל כן נקוה כי בכח סגולת לימוד סודי התורה
זכסוד הצדיק יריע לף יזריח על איכין יתגבר ופדוי ה'
ישובון כמו שביארנו בספר מחמדי עין מאמר הרשב"י
עליו השלום לרבי אלעזר כריה לא תנפי לרגלא דמשיחא
עד דיתחזי החי קשת בענוני נהירין ויתנהר לעלמא. כי
איננו סותר מאמר נפית לישועה חלילה רק רצה להודיענו
קשט דברי אמת כי הדבר הזה תלויה בידינו לעשות
ווכים לתלאכת השמים והיו למאורות ברקי"ע השמים
להאיר על הארץ לקשט מדת הצדי"ק שעליון בעדי עדיים
בספר התקונים עד דיתחזי החי קשת בעלמא מתקשטא
בענוני נהירין ובבן לא תנפי לרגלא דמשיחא יעלו עד"י
זכ"ל אשר בו. כי כן שיקר גאולתנו תחלה ואשם לפדיון
בפשעינו הוא משיח בן יוסף הצדי"ק ומביאה גואל לבני בניהם
הוא היסוד בסוד אם יגאלך טו"ב יגאל אמרו צדיק כי טו"ב
ועל כן נקוה לראות מהדס כתפאר עוד משיח צדקנו לתקן
עולם במלכות שדי ובכן תלמנה שפתי שקר הדוברות
על צדי"ק עתק בגאוה ובזי כמ"ש במדרש רות בפסוק אם
יגאלך טוב ע"ש ומה יקרו מעלותיו לאיש העושה אלה
אלוי יקרה ה' לקראתו עת שערי רצון לעורר את
הרחמים למעלה ויוסף ה' שנית ידו לחסוף את ושוב קדשו
יגאל שלום רוח אפינו משיח ה' ויהגה את הגלות שה פזורה
ישראל קוממיות לארצנו ובכל שדי בחסה ונתלונן כרוב
שעשים. כי על כל אלה מתוקן ומקובל וטוב ויפה הדבר
ה זה עליהו לעולם להיות מגמת לבנו ועינינו שם כל הימים
כלימודינו ובכל מעשה ידינו להאיר אל עבר פני מעיין
הברכה תרוממה קרנות צדיק וביותר בחור יום השבת
תמיד מידי שבת בשבתו להגות תמיד כל היום הזה וכל
הלילה בסוד הצדיק בקדושה ובטהרה. ואיתא בתקונים
תקון כ"ז אל תם ישראל יתגרון לה להאי אהבה קדם ומכל
צדיקים לאתערא בדקא יאות. ואם לאו לא יתגרון לה
שה"ד אם תעירו ע"כ ולפיכ יאותה להתקדש מאד במעשה
התקון הזה ביותר וחביבה מאה בשבתה.

ויתר על כן נמצא תועלת עצום בסגולת לימוד
אור השבת להשיב אלו הנשמה אשר תאבד
ממנו בפגמיו' ומי החול בנ"ש מנשמת אלוה יאבדו כמ"ש
בזוהר לך לך דף כ"ד וכן יעתר אל אלוה וירצהו על פגמו
בג' קדושות מחשבה ודיבור ומעשה בשבת ומי החול
ומנשמת שוה יאבדו כמו שביארנו למעלה ובכן בכח סגולת
הלימוד ההוא ישוב אליו כאשר בתחלה ומה גם כי עמרף
עמו אהבת כללות היום והאדת קדושת שבת אשר יעיל
מחשבת לעל ו' וכדאי הוא שבת שתרתם כמו שהגין על
אדה"ר להשיב אליו אבדתו אשר אבד ונשמת שדי תביסם.
זמורי בר"ו היה אומר כי יום שבת אף בל גב שהוא יום
מנוחה ושונה עם כל זה הוא יום הדין אל החיים ול המתים
ובכי מרגלא בפומיה דרשב"י ע"ה לאמר מעלי דשבתא

ג גלגולא ס גלגולא

גלגולא דנשמתין אתיין וכו' כי המשפט לאלהים הוא א'
לצדיקים גמורים לעלות לגן עדן עליון לה יות בארור
החיים וא' של רשעים גמורים שגדונין בגיהנם גם ביום
השבת כמ"ש ויגלו ורלו וגו' ואשם לא תכבה. וא' של
בינוניים שיגלאים והולכים לגן עדן התחתון כי בודאי כל
זה נעשה על פי הדין לדון מי הראוי לכך. וגם הוא יפפוש
בעד המיים לדעת כל אנשי מעשהו אם חטא איזה עון
המונע ממנו תוספת נשמה לגמרי או על אשר לא הכין
עצמו הכנה הנוכה לקבל קדושת שבת וגם יהי דן על
סמנה אשר ימצא בו אשר פעל ועשה אשר לטהן יזכה
לקבל תוספת נשמ' ומהו החלק המגיע ורלוי לו כי תוספת
נשמה הבאה אל בית ישראל בערב שבת אין הכל בהשוה
א' אלא כל א' לפי זכותו ומעשיו לדון לכל א' מהו החלק
הראוי לו ונמצא כי ב' ספרים נפתחים בע"ש א' של צדיקים
גמורים הזוכים לתוספת נשמה היותר עליונה וא' של
רשעים גמורים שנאמר בהם ימחו מספר חיים לפי שאין
מקבלים קדושה ולא שום תוספת וא' של בינוניים שמקבלים
תוספת נשמה כל אחד לפי שיעורו. והן על כל אלה נדיק
כל אדם לעתור ולרגות לפני אלהיו מראש ועד לאור
משפטו ודיבו בקום למשפט אלהים והשבה רצוה להתחנן
בתפלה זו בלילו'. והנה מודעת זאת אשר חכמים הגידו
דאנשי מעמד היו עשרים ד' תענוית בשבת בב' בשבת בב'
ובד' וכה' בשני על יודעי היש בב' על הולכי מדברות בד'
על אסכרא שלא תפול על התנוקות כה' על עוברות
ומניקות עוברות שלא יפילו ומקות שיעקו את במיהם.
ותנן בפרק אי הן הבולין אמותיהן של כהנים היו מספיקות
מחיה וכסות לרגא שבלה לעיר מקלט בדי שלא יתפללו
על בניהם שימותו ואמרינן בגמרא טעמא דלא מלו הא
מלו מייתי והכתיב קללת חכם לא תבא א"ל הוא מפרקיה
דרב שמיע לי שהיה להם לבקש רחמים על דורם ולא
ביקשו וכו'.

ונראה שמטעם זה היו אנשי מעמד מתענו' ד'
תעניות בשבת לבקש רחמים על דורם
והן עתה בחרבות הגלו אנשי מחוה אחרו דוחים את
הגזרות מרוב עונינו אבדנוס. ואין אים שם על לב כדרך
שהיו עושים אנשי מעמד: ולפיכך ראוי לכל איש הירא
להיות זה מכלל כוונתו לילו' עבדי ה' העומדים בבית ה'
בהדר הלימוד לעתור ולרגות בלילה הזה הכוללת כל הה'
ימים על אחיו בית ישראל כדרך שהיו מתפללים אנשי
מעמד ותפלה זו מקדמה אחר קריאת המזמורים כאשר
מבארכנה לפניך לקמן. ואנכי תקנתי מסך תפלה כוללת
כל כוונת תיקון לימוד לילו' שני לעתור ולרגות שבדי ה'
לפני לימודם וזה תולדה.

לשם יחוד קב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו
ורחילו לייחדא י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם

כל 3 1

כל יצר הלב. הנה הנהנו כאים להגות בתורה בלילה הזה לקבר את נפשינו ולהדביקה של מורשה להשלים חילן העליון ולהשלים אדם העליון לתקנו ולהכניס כל ר"ה תחת יד ה' שכינתא תתאה ולהכניס כל אלהי"ם אחרים תחת רגות שכינה עילאה כדכד שנאמר כי אתה ה' עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל אלהים כי ה' עליון נורא מלך גדול על כל הארץ. יחיד נאה לעמך כנה וזכרי קדושתך.

ויהי רצון מלפניך יי' **והוודה** שהי' אהבתינו שבזכות כל העלומות חכמה אשר אתומים בבוד נדיק ח"י העולמים אשר בם נהנה בלילה הזה אור הפשי בסוד הנדיק נאדרת. וגם בזכות כל פסוקי תורה נכתבים וכתובים אשר בסוד הנדיק הונק יסודם אשר בם נהנה בלילה הזה ובזכות תיבותיה' ואותיותיה' ונקודותיה' וטעמיהם והשמות היוצאים מהם. שתהא שעה זו שעת' רחמים שעת הקשבה והאזנה להיות למודינו נחת רוח לפני ברא כבודך ויהיה עולה לפניך כאילו השגנו כל הסודות ה' תומים בהם והיו למאורות בדקי"ע השמי"ם להאיר על הארץ תרוממ' קרנות נדיק ויכין בנד"ק כבאו יעמד ח"י על האדמ"ה ועליה יכין נזרו. ומשם יוספע עלינו שפע ישועה ורחמים למחול ולכלוח כל חטאותינו אשר חטאנו ופגמנו באות ברית קדש חותמת דמלכא וקלקלנו ביחודות הקדושה כי מפני הרעה נעב"ב הנדיק נדיק וד"ע לו ואשר פגמנו ומנענו ה' חכדים וה' גבורות מלהאיר אל עבר פני הנדיק ופגמנו בכ"ח אותיות דמילוי מלואו דשם ע"ב וכ"ח דס"ג וכ"ח דמ"ה. והיה בסוד שפי עתה יטוב להיות ד' שפי כלול בהכבת ה' חכדים וה' גבורות ואשר נואלנו ואשר פגמנו והיינו מפרידי אלוף נדיק מנד"ק והנדיק אחד והיה בסוד שפיעתה יטוב לאחר את האהל להיות א' נדיקי יוסבים ועטרותיהם והיה השפי מוכתר בכתר הה' כי כלתו היא:

ונוכף גם הוא לתקן ולהאיר כי יפול הנופל בעון פגם כריתינו שפע אור לנה"י דזא לאחור ולא לפני"ם ופגמנו בשמות הקדושים **יוד הי ויו הי אדנ"י הי יוד הי** ואף משמות אחוריהן לא הוסב ידענו מבליע והחשבנו מאור ד' יודין דמלוי ע"ב ואף גם אשר פגמנו בשמו' **יוד הא ואו הא** ואשר השבנו בכיאופים ופגמנו בסוד ד' שמות **אהי"ה** ואשר השלכנו אמ"ת הרמה אהיה פע"מ אהי"ה העולים אמ"ת כי כלו זרע אמ"ת ואף גם אשר פגמנו בסוד זווג דנשיקין דחיך וגרון שם **אהי"ה** ועתה ה' אלהינו ידענו כי חטאנו וכרוב אולתנו שגינו ואם תכנה לחטאתינו אבדה תקותנו ואם תשמור עונותינו הנינו בדעתנו ואב לא תחננו אוי נא לנו על אחריתנו. ובטובך הגדול טוב אור ישועתינו ורחם בעין חמלתך נרת נפשינו ונשמתינו וקבל ברחמים לימוד תורתך ותשובתינו בבוחינו לרפוק דלתי רחמיך נמעקים בדמע לב וכיר זעמיך אלתשמנו כי אתה כוחן לבות וכליות וגלוי וידוע לפניך כי לא עלה על דעתינו להמרותך אפס כי עז יצירנו הרע ופיתנו ויוכל לנו ומנע הטוב ממנו. ואתה ה' שופט נדיק החזק בדק בתינו הרעועה ותקן כל אשר עותתנו והעלה זהר כל הטמות שפגמנו בהם ויהי למאורות כמשפט הראשון ותלקט כל אשר פזרנו ותכרית ותשמיד כל ילדי פשע זרע שקר אשר בחטאתינו בנים גידלנו ורוממנו ותשלך במצולות יס כל אשות הזימה אשר בעוונינו כלכלנו והן הנה מלופפות בנו ותדחיקה מלתנו ומגבלינו. ולא יגענו בנו ובנפשותינו. ולא ילוו אלינו לקבריינו לאמר אכינו אתה. ולא תאוכה אלינו דע"ה ונב"ע לא יקרב באהלינו ובכח קדושת שמך הגדול והנורא מפכוח דיל בלע ויקיאנו כאריה תשאב לעומתם תוציא בלעם מפיהם הבשתשיב והבל תגיל ויבוב הכל לאיתנו הראשון ולא ידת ממנו נדח.

ובכן יהי רצון מלפניך י"ה המתעלה על אופן הגדול הנקרא **חזהיר** מקו' חזיון החוזים במכנו. ובטל ממנו הרגש הטבע הגופני ולא תגא ממנו שכבת זרע בחמת קדי ופרשו עליו מזיו נדיק חי העולמים באבד"תו יסך לנו ובכל שדי כחבה ותחלונן לבל נפקד ר"ע כל הימים ויקויים בנו מקרא שכתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר ואתה מהר ועשה למענן קדושת **סנוי סנסנוי וסמנגלף** ולמענן קדושת הכהני' הקדושים הממונים עליה' **אגל"ף** (סוד אותיות אחה"ע בסוד פ"ד אותיות שם באחי"ה פעמים אהיה) **שגל"ף** (סוד ס"ע כהורין וי"ב מכילן דרחמי) **נגל"ף** (סוד אותיות גי"כן אותיות החיך והוא סוד ד' מילויים ע"ב ס"ב מ"ה ב"ן וד' אותיות הפשוט והכולל גי' גי"כן כמכין שם זה.)

שנף נגף אנף נגף אנף שנף

כן יהי רצון מלפניך ה' נכאות הנקדש בנדקו וקדשנו בקדושתך ולב טהור ברא לנו אלהינו ורוח נכון חדש בקרבנו ואם פגמנו במחשבה ודיבור ומעשה בימי המעשה ומנשמת ורוח ונפש נאבדנו. אתה בטובך אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו הסיבה לנו ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכנו וזכנו שתחזור לנו ביום השבת הקדוש הבא עלינו וכמו שהנין קדושת שבת על הדה"ר ונא בדימוס כן יגן עלינו אנחנו עבדיך הבאים לפני הדר כבודך הרודים ודואגים על פגם נפשינו רוחינו ונשמתינו ותמיד לאור משפטינו להאיר נר"ן בשבת זה בתוכפ' תרובה על העיקר לעבדך באמת כל הימים:

ואתה ברחמיך הרבים תחפון בנו ותרגנו ותחזק עינינו בשובך לציון ברחמים ונשמחה ונרח'

מחזה שד"י מכריח ומכהיק עד להפליא וגראתה הקשת שם ומתפאר בגבורתו שלו גדי"ק וכושע הוא וע"כ נקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בתפארת עוזך והשלים כרות יכרתון תאלמנה שפתי שקר הדוברות על גדיק עתק בגאוה ובוז ותקן עולם במלכות שד"י ויאמר אדם אך פרי לגדי"ק אך יש אלהים שופטי בארץ כי לעולם לא ימוט לזכר עולם יהיה גדיק. וגזע משרשיו יפרח משיח בן יוסף הגדיק אשר הוא יהיה תחלה וראש לפדיון נפשנו ולנחמינו ולהרים דגלנו על כל הגוים. וכעבור קדושת שמך עשה ולא לנו ותום וחמול עלינו ואל תהי נדה ויגון בגאולתינו שלא יהרג משיח בן יוסף על ידי ארמילוס הרשע ושלא יקומו כל הגוים עלינו לאמר לנו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד וזכור כי נפר אנחנו ואין בנו תורה ומעשים טובים אשר בהם נשען להמלט מחבלי משיח ואין מי יעמוד בעדנו אלא שמך יעמוד לנו בעת ההיא והרם דגל משיחנו על ארמילוס הרשע ועל כל אנפיו ישמח גדי"ק כי חזה נקם פעמיו יראה דם הרשע. ואת נמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך וירום הודו ותנשא מלכותו על כל העולם כולו ונקוה לשם קדשך המחולל בגוים ואחרית נאנך דווים וסחופים בכל המקומות אשר נפוצו שמה כי נרשמו היום מהסתפת בגאלת ה' והשב ישראל אל נוהו וארמון על משפטו ישב ובאה הממשל הראשונה ממלכת לבת ירושלים ומלך מלך והשכיל ועשה משפט וצדקה בארץ ועמד ורעה בעוז ה' בגאון שם ה' אלהיו ונקוו אליו כל הגוים לקרות כולם בשם ה' לעבדו שכם א' כי לך אנו מחכים ולישועתך אנו מצפים ואל תביישנו משברינו ה' שהינו מלך כיפיו תחזינה עינינו מוכתר בכתרי כתרי' אמן עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך יהיו לרצון כו' ויהי נועם ה' וכו'. ובהגיע את קריאת תורה נביאים וכתובים יכוונו בסוד קריאתם כמ"ש בפ"ג דשבועות. ואחר קריאתם ישפכו שיחם לפני ה' בתחינה זו.

רב שע

גלוי וידוע לפני כסא כבודך שבזמן שבית המקדש קיים אנשי מעמד היו לנו לחומה ולמחסה ביום זעם והיו באי' בכח מעשיהם ומומם ותעניתם יום יום מימי המעשה לעמוד בפרץ ולדחות את הזרות וזועכים אף בלחשם חימה עונו בשונם טרם קראוך עניתם יודעים לעתור ולרצות ובאה רחמת למעבר ולא השיבות פניהם ריקם. והן עתה חרבה עירנו ושומם בית מקדשנו ומרוב עוונינו אבדנום כאספו מנו בחטאתינו פסו גודרי גדר נומתו משיבי חימה וקמים בפרץ אין ורחוי' לרנותך אפסו. על כן אנחנו באים בקידה בכרעת בהשתחויה בירלה ובדעדה לבקש רחמים ותחנונים מול כסא רחמיך על עדת ישראל בני רחומיך. ואף כי אין אנו ראוים ולא הגומי ולא כראי לעתור ולרצות על עצמינו וכ"ש על אחרי' אבל אמנו לבנו לנגדך רחמיך ידענו ה' כי חטאנו

ואין מי יעמוד בעדינו אלא שמך הגדול יעמוד לנו בגלות החיל הזה וכרחם אב על בנים רחם ותראה לפניך זכות תורה משה עבדך וזכות נביאיך הקדושים וזכות דוד נעים זמירותיך אשר לאדנו בתורת קדשם בלילה הזאת ולמען זכות פסוקיהם ותיבותיהם ונקודותיהם וטעמיהם ושמותיהם הקדושים הרמוזים והמצורפים בהם ורמזיהם וסודותיהם הגנוזים מהם. יכבשו רחמיך את כעסך מעלינו ותמחול ותסלח את כל אשר חטאנו ועוינו ופשענו לפניך והשיבנו אליו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך ותחזירנו בתשובה שלמה לפניך תמיד כל הימים ותדריכנו לעבודתך ותפתח לבנו בסוד תורתך ותאזר מתנת חנם תחון עלינו בגודל חסד"ך והכן פרנסתינו מידך המלאה והרחבה ולא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר ונהיה אנחנו ובני ביתינו בכלל הרחמים ובכלל החן והחס"ד שתתן לנו מזונותינו במילוי וברוחה ומשפע ברכה העליונה תברכנו ותשפיע טל הגלוין מתרין מזלין מגר ונקה דרך חיך וגרון לאו"ח ומאו"מ לז"ח ומז"ח לחקל תפוחין קדישין ומהם ישתלשל ויגיע וירוה השפע ההוא בכל העולמות ורוה פני תבל ושבע את העולם כולו מטובך ומלא ידינו מברכותיך ומעושר מתנות ידך וכימינו תשגדינו הטריפנו לחם חוקינו ולא ינוכה מזכיותינו מלומה ונשבע לחם ונהיה טובים כי אתה אל פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון ושים עין השגחתך עלינו כמ"ש הנה עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב ותמוה פחד"ך על אויבנו ותמלנו בכח גבו' רתך מיד כל מבקשי רעתנו וכל הקמי' עלינו לרעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבותם יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה' דוחה. כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצרית על אויביו יתגבר וכעוז תפאר"תך תפתח לבנו בסוד עמקי תורתך התמימ' ונהיה אנחנו ונאצלנו ונאצלי נאצלנו כולנו יודעי סוד שמך ולומדי תורתך לשמה בקדוש' ובטהרה וקדשנו במצותיך וקרבנו מלכנו לעבודתיך וטהר לבנו לעבדך באמת לא לבקשת גדולות ונפלאות ממנו ולא להכבת הנוסר והכבוד אתם לכבוד קדושת שמך וקיים בנו מקרא שכתוב ונתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיותך עם קדוש לה' אלהיך כאשר דיבר. ואתה ה' כבאות מלכנו מידי גאותינו ותבטל מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל כל גזרות קשות ורעות ותעה לב המלכות עלינו לטובה ופרוס עלינו סוכת שלומיך וחגן בעדינו והסר מעלינו מכת אויב דבר חרב נדה רעה רעב ויגון ומצחית ומגפה שבור והסר השטן מלפנינו ומאחרינו ובטל כעסיך תשתירנו ושמור נאתנו ובאלנו לחיי' טובים ולשלום תורינו ארץ חיים שובע שמחות את פניך בעמומות וכו'. ובתת מה"ך על עמך ועל נחלתך הרווים וסחופים והדם נהפך עליהם למשחית בגלות המר והנמרץ

בגרות וכיעותי אלוה יערכם ואין יום שאין קללתו מרובה מחברו ורבת שבעה לה כפשיטו בקורות הזמן וכאמרו כעבר. ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעיריך ומארצך ומנחלתך והסר ממנו מכת המות ואל תקחנו מהעה״ז בקונר שנים עד מלאת ימי שנותינו ע׳ שנה ואל תריחנו מפני שום אדם בעולם עד שמכל לתקן שלימות נפשותינו ומרעם ומרוגז הגילנו ולכל השוכנים על ערש דוי אשר מעמך בית ישראל המה העלה ארוכה למחלתם וחזק׳ ואמץ להיות בגדר הבריאות לעבודתך וליראתך ואל תמשול אמכרה ושדים ורוחו׳ רעות לכל ילדי עמך בית ישראל ותגדלם לתורתך ושלח ישמאו ברית קדשם כל ימיה׳ ותפקוד לכל חסוכי בנים לעבודתך וליראתך ועוכרו׳ עמך בית ישראל תפילם שלא יפילו ולדותיהן הקדושים מבטן ומן ההריון. והיו שבות על המשכר ברחמיך ברבים הרבה להם חבלי הלידה והמלטו ולדותיהן שלימי׳ וכן טובים ואל יהיו בפתקא של חוה לעבודתך להיות נמעות ונוהגות כדת יהודית ולגדל בתיהם ובנותיהן בקדושה ובירלאת ה׳ ותקרא לשבויים דרור ולאסורים פקח קוח. ולכל בני ישראל עמך יורדי הים באניות פנס והצילם ממים רבים מיד בני נכר הצילם מטיט ואל שוקעו ונצלו משונאיהם ומשעמקי מים אל תשטפם שבולת מים ואל תבלע מצולה ואל תאטר עליהם באר פיה ובני ישראל ההולכי׳ ביבשה ובפרט לחיים הנלחים מארץ הקדושה הדריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב והצילם מכף אויב ואורב בדרך והיו שונאיה׳ כקש לפני רוח ומלאך ה׳ דוחה תחשבנה עיניה׳ מראו׳ ומתניהם תמיד המעד שפוך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם תפול עליה׳ אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן עד יעבור עמך ה׳ עד יעבור עד זו קנית וחזק כמי רחומיך חלוסי תלאות הזמן וחו״ה לבם באחות יבוניהם וקבע רוע בז״ר והפוך יום דו״ה לאוד והדר והקל מעליו ושבור עול גלות מעל מאחריו והושיענו ה׳ שהיו וקבצנו מן הגוי׳ להו״דות לשם קדשיך להשתבח בתהלתך. והק׳ שדי יסודך ושכיל דרכיו הסתולל וכל הנשמה תהלל לשם הדרו וכבודו ירננו אל אל ח״י ומזיו הדרו אתה תשוב תחיינו ונגר מסרשיו יפרה עוז מלך משיח בן יוסף להוציא מצרה כפשנו ולהרים דגלנו על כל הגוים ותברכנו בברכת הוריינו לאמר מאל אביך ויעזרך ואל שדי ויברכך וכו׳ ונתה שלח הנו לת מקנך מהרה קוממיות לארצנו ותמלוך אתה הוא ה׳ אלהינו מהרה על כל מעשיך בירושלים עיריך ובהר ציון משכן כבודך ככתוב בדברי קדשך ימלוך ה׳ לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה ואת נמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך ומלך ביופיו תחזיה עינינו והיה ה׳ למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה׳ א׳ ושמו אחד עשה למען שמך וכו׳ יהיו לרצון אמרי פי וכו׳. ויאמרו קדיש יהא שלמא דכא וכו׳. ואז ישירו את השיר הזה לחן מה לך ירדי.

מלאכי

מלאכי שבבר ועדו תאות האדירו צעדו עטרו יעלה רוממו ונבון

מלא״ם הדר נור השמיעו. מהלל מקומו לתודה הריעו.
עבר ענן אחד הפחד. שאפו זרחו באור אל הופיעו. מלאכי.
עתה קהלכם נשירו. ועלו על כם כבוד אל הכיעו. מלאכי.
רודים קדושים העירו. תחנון עם אל עדי רוס הביעו. מלאכי.
עוז להעלות קולנו. המו משטין וכל נר הכביעו. מלאכי.
נא עד הדום כם נורינו נהלו וכנף רגלים הרקיעו. מלאכי.
כתר לאל ח״י לנגח. עוז לכתר זה בסוד שם השביעו. מלאכי.
יהיה כבין על המלת. יענה אתכם בעת בו תפגיעו. מלאכי.
שדי וטובו תשפיעו. דגנת מזמור לתודה הריעו. מלאכי. תס

להיות כל הבא בסוד ישרים לבוין בלילה הזאת בק״ם שעל המטה קוד׳ שלמ׳ כיוך אפקיד רוחי. ואם מהעומדים בבית ה׳ בסוד ישרים ועדה כל הלילה ואין ק״ם. עם כל זה יאות להם לבוין בכוונה לבד בדרך קצרה הכוונה שנריך לבוין בעת הכנסת כלה להעלות העולמות ולהכין מיוס ו׳ שהוא בחינת היסוד ליו׳ שבת שהוא בחינת המלכות כי בבא השבת כבר הוא מוכן ויכוין בקדושת מחשבתו להעלות ב׳ דאצוות דעשיה בנצח והוד יסוד דעשיה על ידי ב׳ הב״ו שבמזמור לדוד הב״ו וז׳ תחתונות דעשיה על ידי ז׳ קולות שבו וב׳ ראצוות דיצירה יעלו בנה״י דבריאה על ידי ב׳ בחי כלה. וז׳ תחתונות דיצירה המה יעלו על ידי שמות ארזיה ירהן ויעלה הבריאה באצילות על ידי טו״ב להודו״ת. ואין להזכיר הפסוקים רק בסוד המחשבה. ושוב יכוין באצילות שם ע״ב כל אות שבו בדג״ם ופפ״ה ו׳ ו׳ ד׳ ה׳ ו׳ ו׳ ו׳ ה׳ ו׳ ובבריאה שם ס״ג כל אות בשב״א נעי׳א וכן הוא בוטריקון ס״ב שב״א יוד הי ואו הי נעי״ וביצירה שם מ״ה כל אות בוא״ו הוא סוד הת״ת דיצירה יו ווו דו הו או וואוו הו או ובעשיה שם ב״ן כל אות בשב״א קמ״ץ יוד הה וו הה ואח״כ יאמרו כל החברי׳ בקול ערב ונעים יפה עומדים על רגליהם אנא בכח גדולת וכו׳ ויכונו בסוד השמות ובשם הששי יכללו שאר השמות כנודע ויכוונו להעלות על ידי כך סוד הכוונה הנזכר ואח״כ אם הפנאי מסכים יהגו במשנ״ה להאיר מהאורה. הוא אל הנשמה פנים במסכת טהרות ופנים

אפעם בפי׳ אמ״ת ופעם במשניות ספר יצירה הכל לפי כושר השעה וברלה לי לענין חצות לתקון הלילה הזה וגם בתקון חצות שסידרתי לשאר הלילות. הוא ככל מקום ומקום לפי היום והלילה של אותו אקלים והנשמין יוכיח שקריאת הגבר השחור הנזכר בזוהר מעיד על זה שהוא ברגע חצות לילה בכל אקלים ואקלים לפי ערך של אותו אקלים ולפי ערך הזמן בקין ובחורף ומ״ש בזוהר ריש פרשת ויקהל דאי אתוספן שעתי בלילה אמון שעתי דתוספן דיממ׳ אמון ולא אתחשבן מלילא כר י״ב דאמון דילה וכו׳ לאו למימרא שישתנה זמן חצות לילה כי לא ישתנה לעולם בקין ובחורף רק התחלת לילה. וסופה ושם הענין לענין המשמרות שלעולם הו׳ שעות שקודם חצות והו׳ שעות שאחר חצות הוי ג׳ משמרות הלילה כין בקין וכין בחורף וחצות הלילה הוא חצות ממש כין בקין וכין בחורף. ומורי זלה״ה הכריע לדברי אלה מהגמרא ריש פ״ק דברכות מדפריך מאי קחשיב אי סוף משמרות קא חשיב סוף משמרה אחרונה סימנא למה לי יממא הוא ואי לא חשבינן הלילה כין בקין כין בחורף לשעות זמניות וחצות הוא חצי הלילה ממש מאי פריך דהא בעינן סימנא לגילות האחרונות. וגם מאי פריך התלמוד שם כתיב חצות לילה אקום להודות לך וכתיב קדמו עיני אשמורות והלא אף דקם בחצות דהיינו אחר שם מהתחלת הלילה אכתי איכא תרי משמרות עד היום בגילות האחרונות אלא על כרחין לומר דחשבינן הלילה כין בקין וכין בחורף לשעות זמניות וחצות הוא חצות ממש כמו שביארנו וכן ראוי לנהוג וכן נהגתי וכתבו עמי חברי״ן.

והעומדים בגילו׳ וכן בשאר כל הגילות בעודי׳ כל הלילה הם נפטרין מידי כריתתן כמודע. ואנכי תקנתי אליהם נוסח תפלה נאה לעתור ולרצות עליהם ועל נפשם בעת קדושתא דנפרא וזה תוארה.

יהי רצון מלפניך **יהוה** אל״ה אב הרחמים אדון הסליחו׳ שאם נגזר עלינו בבית דינך הגדול על עונם חטאתינו ועונותינו ופשעינו להכרת כהכר׳ רשעים בכר׳ הנמשך מכת״ר דקליפה כדתי״אל. ומסמ״אל וסט״ן ונח״ש העולים עם האותיות והכוללים כל״ת יכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך עלינו שיהא השוב נערנו שנפטרנו בגילה הזה וקמטנו שיהא מעינינו לקרוע בגזר דינינו ונהר יונק יסודנו כדבר שנאמר אשר קומנו ולא עת נהר יונק יסודם אני בגדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך ואל תכריתנו לא כרת דומי ולא כרת דשמי ולא יכרת נפשינו מלהעלות מיין נוקבין למעלה. ולא יכרת נפשינו מלהזדווג נפשינו בבית זוגה בעולם הנשמות בהכרת רשעים ח״ו ותשפיע עלינו אור יבועה ורחמים מכת״ר עליון להגיל ממות נפשינו

להחיותנו חיים ארוכים רשעים ורעננים לעבודתך נזכה למקום שהרוחו׳ והנשמות נחבבו׳ מעם ולהיות מן העולי׳ והזוכים לחיי העה״ב. ולמען שמך הקדוש **אאהלילדה** תבטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות ותשגיח עלינו בעין חמלתך שנאמ׳ בו הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל. ויהיה הנער שנולדנו שיהא מעינינו בגלילה הזה לתקון מעוותינו בפגם הראו׳ שפגמנו בעינינו עלאין והרע בעינינ״ך עשינו ונפטר מלהתגלגל נפשינו בעוף הנקרא **ראה** בעון פגם הראו׳ת ופגנו והמלנו מעונם חיבוט הקבר מהמלאך אכזרי המשב׳ את עיני הרשעים בקבר ובגער התגודד שיהא מעינינו נפטר מאותו הנער ותנוח נפשינו במשכנות מבטחים. ואם גרמו חטאתינו כל כך באופן שאינו מן הדין שנפטר מגלה. הנה כל שמותיך הקדושים הנזכרים מכל מה שקרינו בגילה הזה שמה ינינו בעדינו לקבלנו בתשובה שלמה ותקרע רוע גזר דינינו ונפטר מהם. וכל המקטרגים נבראו מכח עוונותינו ימחו על קדושת לימוד תורתינו. אנא הבט בעמלינו ואל תביט במעלינו ותבא לפניך שועתינו ונאלו מים חיים מלוכן העליון דרך רחובות הנה״ר לקן האמצעי נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים לטהרינו מכל פשעינו ואם הגברנו הדינין הקשים בעולם אתה בטובך תעורר רחמיך ויפן מנחת דא״ל דעות דכל רעוין במנח זא״ל ועינא דא״ל בעינא דזא״ל וכבן יתבטלו כל הדינים והיו כלא היו. כי אתה חפץ בתשובת הרשעים ולא במיתתן חננו ועניתו ושמע תפלתנו ועשה למען שמך כו׳. יהיו לרצון וכו׳ ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו כו׳. ואיש התמים ביום ביתו מלא נדק יהי ידיו אמונה במעשה הנדקה אחר התפלה הזאת ויכוין בכוונת הנדקה מהדב ז״ל. ולהוציא הכוונה בשפתי׳ יאמר.

לשם יחוד קב״ה וכו׳ הנני בא לקיים מצות מעשה הנדקה לתקן את שורשה במקום עליון.

ויהרמ״י אל״ה שבמצות נדקה זו יומתקן דיני המלכו׳ מקרא נד״ק בעומדה אחור באחור עם ז״ל כתמונת הי״וד שבל המו״ן ד״צ וגם דל״ה דלה כדל״ת דנד״ק ורגליה יורדו מות כתמונת תגל ק׳ דנדק שורש קי״ן קינא דמסאכותא. ועתה יעלה רגל הק׳ ותחזור לגורת ה׳ שורש הבל ובלע המות לנצח ואור רשעים ידעך ודון למאורות ה׳ חבדים בכבוד הדר מלכותך והיה נד״ק לנדק״ה ומעז יצא מתוק ופניה לא יהיו לה עוד ופניהם איש אל אחיו יחדיו יהיו תמים מעשה הנדקה ינדק בסתר עליון ומעשה ידינו כוננהו. זרוע כתמונת הן׳ וה׳ אצבעות ידיו תרמזנה לה׳ והפרוטה ה׳ וה׳ אצבעות הענני תרמזנה לה׳ האחרונה **והיה** מעשה הנדקה שלום בזו״ן ויתמתקו שורש הדינין רפ״ח נטין אשר עם כללותם המה יעלו פר״ט כפרוט״ה זו פר״ט **ו״ה** בחיבור **ו״ה** זו״ן במעשה

הנדקה הזאת. וכמו כן יתמתקו כל הדברים הקשים מעליהם ונדקה תגיל אמונת נפשותיהם ולא יכרת כל בשר ויהי נועם ה׳ וכו׳ יהיו לרצון וכו׳ :

הנה בא ערכתי מספר זאת לאותם הברי׳ לעשרים בלבות׳ לנחותם הדרך ילכו בה והמצוה אשר כתבתי להורותם והיו לסוטפו׳ בין עיניהם ולכל איש הירא היו תהיה למשענה ולמפעבה בם כי כמה ליפול אם עוד ידו נטויה ישלח ידו והחזיק בו יחזיק במעוזו ויעשה שלום לו ונדיק באמונתו יחיה.

פרק שני

יום השבת וכבוד הדרו נשגב מאד במעלתו בשמו ובמעשיו והיה משמהו על כל ימי האדם בשבת ימי בראשית אשר תכמים הגידו שבו׳ ימי בראשית היו נעשים בכל יום שלשה דברים וזו׳ נעשו ו׳ ג׳ כמו ד יום סו׳ וג׳ בנגד יום השבת שלא נברא בו דבר ולפי׳ בירד׳ המן היה מרומם ע״כ ברכה והיה משמה ע״כ שאר הימים מבין מעשה בראשית ומסף נם הוא היות בריאת אד״ה ביום ו׳ אשר בעבורו נברא כל מעשה בראשית וגם היות יום זה מיכת קיום כל כללות מעשה בראשית כי בו התחיל להאיר תוספת קדש שבת והלין האורת שבת על אבינו אדם הראשון שלא ימות בו ביום ויתבטל כל מעשה בראשית שאלמלא זכות יום זה שהבין נתבטלו כל הימים והיו כלא היו ובל כן נבחר שם השבת לרמוז כי השבת זה כתקיימו הם׳ הימים הראשונים. ולפיכך חק לישראל הוא להקדים ולהערין היום הזה כולו לה׳ ולבטל דלתותיה׳ איש איש ממלאכתו אשר המה עושי׳ זריזים מקדימי׳ למצות בבקר בבקר יום השבת והכינו את אשר יביאו לכבוד ולת״ת שבת קדש וכמו שבמעשה בראשית אלמלא יום זה ושבת הכלוה עמו נתבטל כל מעשה בראשית והיו כלא היו כענין אדה״ר כן בדורו׳ הבאים זוהמת הנחש ההוא כרוך אחריהם כי אף שאחרן ישראל שנמדו על הר סיני פסקה זוהמתן ונתקן עון אדה״ר חזרה להיות כבראשונה ע״י המעשה בלתי טהור כי עשו להם עגל מסכה ועון אבינו הראשון כרוך אחריהם והיה לעת אור בקר יום השבת אור קדושת שבת יעיר בבקר בבקר ובהגיע אליו קדושת מצות הכנת שבת נרפא הנגע ההוא כאשר הוא יום בריאת אדם הראשון ואשר חטא בו על הנפש באכילת עץ הדעת טוב ורע באותו פרק ובאותו מקום יעמוד כל איש ישראל להתבונן במעשיו לתקון עונות הראשונים. כמו שבארנו בת הקודמים כי כל ענין השבת בא מכוון לתקן עון אדם הראשון כי מתחלה נאמר והיה ביום השבת והכינו את אשר יביאו בא ענין מאכלו ומשתיו לכבוד השבת לתקן האשם אשר

אשם אדם הראשון ביום השבת באכילת עץ הדעת טוב ורע. וגם ביום השבת בא המוז במצות עשה ומצות לא תעשה כמ״ש הרמב״ם לתיקון אדם הראשון שפגם בם. כמ״ש ז״ל זיניחהו ובגן ערן לעבדה ולשמרה אלו מצות עשה ומצות לא תעשה ולפי שנאמר ויהיו שניהם ערומים ושם ה׳ לאדם ולאשתו כתנות עור ולבישם על כן בא המיוז ללבוש בגדי׳ נאים בשבת אדם חטא בתשמיש כמ״ש ז״ל לא הוה קרא נרא לזמר אלא ויהיו שניהם ערומי׳ ושם ה׳ לאדם כתנות עור ולמה הסמיך בפסוק והנחש היה ערום להודיעך מהיזה חטא קפץ עליו אותו רשע מתוך ערוה אותם עסוקים בדרך ארץ ולכן בא מצות עונה לתקן הדבר כאשר יתבאר לקמן כל דבר במקומו.

ובכן כמו שהבין היום השבת בקדושת שבת כן ענן עליהם לכל יפקוד עליהם עונות אד״הר ולא ימצא מקום העדר בעמידתו ותשרה עליהם קדושת שבת ונשמה יתירה אשר נאבדה מאד״הר על עומו כמו שבארו בזוהר בענין ויהרא עליהם שנאבדה ממנו וזה רמז הכתוב והיה ביום השבת והכינו את אשר יביאו והיה משנה אותיו נשמ״ה לרמוז כי בענין ההכנה שהיא יתוקן אשמת עון אדם הראשון ותשרה נשמה יתירה על כל איש ישראל והשיב את האבידה אשר אבד אדם הראשון. ואשר הריחו בשוד ה׳ ותמונת ה׳ יביט פנה למעלה בשוד יום הו׳ מרומם על כל ברכה ותהלה והיה משנה על כל יום ויום נדיק ונדק כחדא נפקין וכחדא שריין. ומש״ם בזוהר בראשית ר׳ יוסי שאל ואחר הנה בשת ימי בראשית דקא תנינן מאן אינון א״ל הינו דכתיב ארזי לבנון אשר נטע כמה דאינון ארזים נפקי מלבנון הכי נמי אינון ו׳ יומין נפקי מבראשית ואלין ו׳ יומין קא פרים לון דכתיב לך ה׳ הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ כיכל דא נדיק בשמים דא ת״ת ובארץ דא כנסת ישראל כתרגומו דאחיד בשמיא ובארעא. ויום הו׳ הוא נגד היסוד ועל כן כלה מצות עשה והיה ביום הו׳ והכינו את אשר יביאו כי סוד הנדיק מוכן לשבת כי כלתו היא. ובפרשת בשלח ז״ל בג״כ כל אינון ו׳ יומין שלטין ביומיהו ואשתכח ביה מה דקבילו ושמא ו׳ אשתכח ביה יתיר ואי זלא הא כהא דאמר ר״א מ״ד יום הו׳ ולא אתמר הכי בשאר יומין אבל דהשבת דאודוג ביה מסדוכיתא לאתקבא פתורא למלכא וכג״כ אשתכח זו ביה כ׳חלקים חד ליומא וחד לתקונא דמלכא בחדוותא למטרמיטא ע״כ :(הנה וע״כ כל המשנה מל שון הכתוב השמלבין בכתיבה בין בריבו גור פירו ח״ן שלא להזכיר יחד שמי עם הה׳ לעולם בכתיבה ובדיבור ועיין בזוהר פרשת וארא דף כ״ו וגם הקיצותי את בריתי אתם) ע״כ מהרב המחבר ז״ל. כי ע״כ אלה קבלו וקיימו האנשים השלימים להיות זהירים וזריזים במשמר בנרב שבת להכין אותה ולשעדה ולא

ביום ה׳ כי אעפ״י שבטלו כל מצות אמרת דרבון מקדימין למצות. במצות הבנת שבת מאחרין ליום ה׳ ולא מקדימין כי ת״ת עדיף ביום הו׳ סוד הנדיק ליום המבחר סוד נדק מלכותא קדישא כאמור. ואיש התמים בונה ביתו מלא נדק יקום ויתעורר להכין אותה ולסעדה בשמן ומחיה וכפש כי תש״בע לבטא בשפתים פרטי כוונה זו לאמר.

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה והיה ביום הו׳ והכינו את אשר יביאו לשם יחוד קב״ה ושכינתיה זכו׳ לתקן את שולחנו במקום עליון ליחד נדיק חי העולמים במלכות כל עולמים יחדיו יהיו תמים לחבר את האהל להיות ה׳ ביום המחרת ומתעצין הברכות תפיע עלינו שפע ישועה ורחמים ופרנסה וכלכלה מיד המליאה והרחבה העשירה והפתוחה ואל יחסר לנו מזון תמיד ממשך שפע קדושת שבת ותכפיל לנו ספק בידינו לכבד ולהדר ולהתענג בשבתות קודש ויקויים בנו מקרא שכתוב אז תתענג על ה׳ ויתן לך משאלות לבך ויהי נועם ה׳ אלהינו וכו׳ יהיו לרצון וכו׳.

ומנהג אבותי מעשה לבטא בשפתים בכל דבר שיקבו ולומר תן לי מזה לכבוד שבת. ובכן מתפשט קדושת השבת על הדבר ההוא ואז התבטל ריחו נורף מעצין דוחני וזה הוא מאמר תבלין יש לנו ושבת שמה הוא עצין מזכרת קדושת השבת במאכלו ומשתו כמ״ש הראשונים. וכתב הרמ״ם בן מכיר ע״ה ונראה לי דכיון דקפיד קרא זהיה ביום השני והכינו את אשר יביאו נראה דעיקר המצוה והשתדלות נדיק להיות ביום שני והמכין ביום ה׳ לא קיים מצות הכנה כראוי ואף על פי שביום הו׳ יש טורח לבקש הדברים מפני רוב הקונים וביום ה׳ מצוא הכל מתוקן וקונה כרצונו לא יכין מיום ה׳ דלפום נערא אגדא זולת אם מה שמוצא ביום ה׳ אינו מוצא ביום ו׳ ואפי׳ ספק ימצא ספק לא ימצא וביום ה׳ ודאי ידאה הספק מפני הודאי ולא דוקא מיום ה׳ אלא אפילו מיום א׳ יכין לכבוד שב׳ כמו שהי׳ עושה שמלא הזקן והבטר לכבוד שבת מדיק לקנות ביום ו׳ זולת אם ידע שלא ימצאה ביום ו׳ יקחנה ביום ה׳ ובלבד שתצא אותה ביום ה׳ שמן זטוב אבל אם אינו מצוא ביום ה׳ רק כחוש ורזה ויש ספק שימצא אותה ביום ו׳ שמן זטוב ימתין ליום ו׳ ואף על פי שהוא ספק (הגר״א ז״ל הטעם זה קלוש דלא קפיד קרא להיות דוקא ביום ו׳ אלא שם לפי שלא היה אפשר בענין אחר משום שמה שבאר ביום אחד הבאים לאכל לרוות אדרבא ורוצי׳ מקדימין אלא עיקר הטעם כמו שכתב הרב המחבר למעלה כמודו. והן רבים עתה עמי הארץ אינן מיטים אזן לשמוע דברי חכמים ומכינים הכנת שבת מיום הה״ף בנמצא ביום הו׳ שלא להטריח את עצמם ולהקפיד בהוצאתם כי ביום ו׳ ובלה הטעד מפני רוב הקונים ואיש התמים אל יפן אל מכונם ויחזיק במעמדו ויהא ירא לאמרה להכין הכנת שבת בזמנה כי חביבה מצוה בשעתה. ואמי המחבר בעדתי פעמים רבות לכמה בשים המהנות לבבר הבתים במצעות וכלי שבת ביום ה׳ ונלזלו בכבוד השבת כי לא מדע כי מפני כבוד השבת הם עושות ולא הועילו כלום ולא עוד אלא אף אם יכינו המוסבות ביום ו׳ הבקר אור כיון שאפשר לזן לתקן המוסבות לכבוד השב׳ משעה ה׳ ע״ש ואילך לא עשו זלא כלום. והפצקים האחרונים כתבו על דחיית פנו ידיו ורגליו בחמין בערב שבת שנדיק להיות סמוך לערב ואמרו דאם הלך למרחץ בעוד היום גדול נדיק לחזור ולרחון פנו ידיו ורגליו סמוך לערב כדי שיהא ניכר כי מפני כבוד השבת הוא עושה והאיש שיש ספק בידו למחות בידן ומחה לכבוד ולתפארת יום שבת הקדוש ולאבר ולקיים מצות עשה של הכנת שבת כמשפט מטעם הנזכר בגמרא וכנסתר. ובכן עושה אלה יקיים מש״ה הולך תמים ופועל נד״ק כמ״ש בזוהר אמור ז״ל מאן פועל נדק אלא אינון דמתתקני למסדרוהי בתבשיטהון בלבושהון בעטרהון כל חד פועל נדק לקדי ע״כ.

בי על כל אלה איש התמים בונה ביתו מלא נדק אפילו יש לו כמה עבדי׳ ומשרתים לשמשו ולהכין לו מזרחי שבת ישתדל להכין בעצמו מזרחי שבת לכבוד המלך ה׳ נבאו׳ ומשה בו יותר מבשלוחו לשמח את המקום ברוך הוא ולעשות שלו״ם בין כ׳ רודים ולגדום לוות חן בימים בעשה המצה הזאת ולקדוש ה׳ מכובד ואל יחוש על כבודו לאחר אך לאבוש את כבוד יקר הדרי לגאת ולבא ולשלחת משא מאומה כאחד הדיקים בדאבוכות קדיש ואבוש כבוד תורתי. כי עבודת הקדש היא לקדוש ה׳ מכובד ואל יתהדר לפני מלך מלכו של עולם כי פיהו מוה והכינו את אשר יביאו וכבר אמרו כל המרבה בבבוד שמים ומעצם בבוד עצמו בבוד שמים מתרבה ובבודו מתרבה וכל המעצם בבוד שמים ומרבה בבוד עצמו בבוד שמים במקומו עומד ובבודו מתמעט.

וצא ולאחר מאדוכינו דוד הע״ה בשעה שהעלה את הארון הקדש לירושלים היה מכרכר בכל עוז לפני ה׳ ובמקום ביזה עצמו לבבודו של הקב״ה כי מאד אוי״ל לדוד להיות מהלך לפני הארון שתם כמלך בבבוד הדר מלכותו והוא לא עשה כן אלא מפזז ומכרכר ומשחק לפניו מה שאי אפשר לספר זכאין שבאו ישראל לירושלים היו כל הנשים מצינות בדוד מן הגגות ומן החלונות ורואו אותו מדקר ומשחק ולא חס ואמר ובקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני. ובמדרש אגדה אמרו אמר ר׳ יהודה הלוי כל שלום אין מצאה של הקב״ה כמעשה בשר ודם עבד ב״ו שיש לו כלים נאים בשהוא יוצא לשוק לובשם אבל בשעה שהוא עומד לבשל פופס הייפים ולובש המקורעים ומטונפים ועוד בשעה שהוא גורר את הכירה ואת התנור הוא לובש דעים מהם אבל

לכל בפני הכ"ה בשעה שהכהן גורף את המזבח ומדשנו
היה לובש כלים מעולים שנאמר ולבש הכהן מדו בד בשביל
והדיח את הדשן ולמה כן להודיע שאין גאוה בפני המקום
וכן אתה מוצא באלעזר שהיה מהנה בשפלות לפני ה' אריב"ל
אלעזר היה דוכס על דוכסים ונשיא על נשיאים שנאמר
ונשיא נשיאי הלוי אלעזר בן אהרן הכהן ראה שהיתה
בידו ואת סבור שמפני שהיה אדם גדול היה נותן לאחרים
שיעלו את הכלים שהיה הוא עשוי לטעון אותם אלא הוא
עצמו היה טוען אותם שנאמר ופקודת אלעזר בן אהרן
הכהן והיה כעבד לפני קונו להודיע שאין גבהות לפני
המקום וכן לענין השבת מנינו בגמרא רועי ישראל אשר
מעולם אנשי שם לא חטו לכבוד רבנותם ונשיאותם מפני
כבוד השבת אין אים כמלאכתו אשר המה עושים ורב נחמן
בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק ואמר אילו מקלעי לי
רבי אמי ור' אסי לא מכתפינא קמייהו ועוד כמה מראשי שפי
ישראל הזכירו בגמרא שהיו מבטלים ת"ת להתעסק במלאות
הכנת השבת ואף על פי שהיה אפשר להם לעשות על ידי
שליח אפילו הכי אמרו ברוש פ' האיש מקדש מצוה כו יותר
מבשלוחו כי הא דרב ספרא מחריך דשא רבא מלא שיבוטא
וגם רבה ע"ה אמרו עליו שהיה יושב על בשלו מפני שהיה
חשוב ונעשיר ונופח האש מפני כבוד השבת. ורב ענן ע"ה
היה לובש בגדים פחותים בערב שבת כדי שלא ישכחו בגדיו
בשעול תבשיל שבת להודיע שהיום אינו כדאי להתנאב
בחשיבות ולהתעסק בצורכי תבשילי שבת הקדוש רב חסדא
היה חותך התרדים ורבה ורב יוסף היו בוקעים עצים רב
פפא היה עושה פתילות לרות שבת. וכימי רבינו האר"י
ז"ל היה החסיד מהר"ר אליעזר ז"ל מופלג בדורו והוא היה כל
ימיו אפוטרופוס גדול לשבת ומכריז ומזהיר את ישראל
תמיד אנשים ונשים על שמירתו וכה משפטו כל ימי
חייו מידי שבת בשבתו לכתת את רגליו בגורל רבנותו
בשווקים וברחובות לילה ולבא פעמים אין מספר להכין
צורכי שבת הוא בכבודו ובעצמו ושלו תלמידיו את פיו על
מהוהיה עושה ככה לילה ולבא פעמים רבות על כל דבר
ודבר בפני עצמם. והיה כמשיב שכל פסיעות איכא וכך
ולמדתי מרב נחמן בר יצחק שאמר עליו מכתף ועייל מכתף
נפיק על דרך מטפס ועולה מטפס ויורד להודות על פעמים
ברגה וכן תמיד מכתת רגליו בשווקים וברחובות ובכתים
ובחנות לילה ויום מחנות לילו' ואילך לוקח את העם שיכינו
את אשר יכינו ושתהא אשה משכמת ואופה ושהיו נועלים
הנעליות שמוך לאוכה כדי שיהיה פנוי ביום להתקדש
לקראת שבת בטבילה ורחיצת ידיו פנו ורגליו בחמין וחילוף
שמלותיו כל אחד ואחד:

ומי ראה את את אלו יוצאים אנשים חכמים וירועים
שלומי אמוני ישראל שלא חטו על כבוד גדולתם
לא בגד ה' ובגד שבת החמורה והוא לא יצא לקראת כבוד
המלך

המלך העליון ודון ק"ן מעצמו לאמר אם באדוני אדוני
הלבנון הלא אשר קטנים עצה ממותיהנו נפל הזיוב מה
יעשו אזוכי קיר אנחנו כדורות הללו כי אבדה חכמת
חכמים וביבת הנבונים נסתרה ואין מי שיביע לאחי שיעור
דאורייתא. מראוי ונכון להיות כל איש שורר על יצר גאותו
ויפפיל עצמו לכבוד קונו אף בדבר שיפגום כבודו כגון זקן
ואינו לפי כבודו שהרי אמרו על רבי נחמן מכתף ועייל
אף שלא היה לפי כבודו ואלו לפי ג"ל נשיאותו דבמקום
מצוה אפילו המלך דקיימא לן מלך שמחל על כבודו אין
כבודו מחול אפילו הכי במקום מצוה שיש בה כבוד המקום
כבודו מחול וכל שכן הרב דקיימא לן רב שמחל על כבודו
כבודו מחול דפשיטא ודאי שנאה ואלו למחול על כבודו מפני
כבוד קונו וכבוד השבת הקדוש. ואל יאמר אנשי המלעיגים
עליו ואמר אל יהיו מגמת פניו רק נגד ה' תמיד ואין ראוי
האיש הירא למצוה שעצמו ברדפי ה' מפני לעג הבלעגים
והבוז לבאזמי כי לו ישימו כל בני אדם לבם ללעג הלועגים
וחרפה המחרפים לא היה אדם עושה טובה ולא מצוה ולא
חסד ולא ימלט אדם מלשון הפריצים ויש לעבר וכו' כמ"ש
שתו בכמים פיהם וכו' ואמרו הראשונים כי על כן קראו
לרודפי מצוות ויראת ה' חסידים לשון בושת והלבנת פנים
שמבייישין אותם ומלבינים פניהם ע"ד והחסידה שתרגומו
וחוריתא וכתיב ולא עתה פניו יחורו והוא לשון חרפה כמו
חסד פן יחסדך שומע שהוא עניין בושה וחרפה והוא כחרש
לא ישמע וכאלם לא יפתח פיו כי על כן האיש החסיד יחזיק
במעוזו ולא יעזוב מדתו וחסידותו מפני הלעגנים ושוטים
שקלקלו המה ואבדו ואתה תעמוד בהיכל המלך מלכו של
עולם. ובמלאתו החובה יהא איש מהיר במלאכתו ויתלהב לבו
בקרבו כתתו לעומת פנו כי הוא עומד ומשמש מפני כבוד
מלכו"ת שמי"ם שבת כלה וכבוד מלך העליון הפורס סוכת
שלום עליו ביום הקדוש הזה וראוי שיאמר מהיכן זכיתי
להיות עומד ומשמש לפני מלך הכבוד מה אני מה חיי והלואי
אעבוד בכל כחי ונפשי ומאודי ובכוחי ביום ובלילה ואפשר
כי מה רבונו וחפצו שיעבוד כחת רוח בכבודתי ומעבדה ידי
אחד כל ההכעסות שאני מכעיסו בפועל כפי ובעלילותי
בעבור רבונו בכל רגע ובכל שעה והוא מאריך אפו ונותן
לי חיים ושלום ואינו מקפח חזכותי מפני זה ואיך אני לא
אדיר בטובתו הגדולה ובגמולו השלם ובשיבא לידי מצוה
גדולה אז קטנה אשתעבר עצמי ולא אחוס על כבודי
לעשות המצוה ההיא בכל לב ובכל נפש ובכחות האיש
התמים אל הבאין הזה לא יתרשל בשום מצוה להניחה
שתיעשה ע"י אחרים אלא ילאזוד כגבר חלציו ויעשה המצוה
בכבודו ובעצמו בזהירות ובזריזות רב ולא ישוב מפי כל

כופר:

ואמרו המקובלים הראשונים שהמתבזה עצמו
ומשבה את עצמו מפני כבודו יתברך ימנא

בזר

עד כנגדו לגרש מעליו כח הטומאה והסמכותו אחרת לחר בשנות ז' את שעמו לפני אבי אל"ך ויגרשהו וילך. ומורי ז"ל היה דורש כמה דברים על קבול שכר הוא היה אומר המאסר והמקיים מצוות שיש בהם בזיון כבוד יקבל שכר על קיום מצוות שאין בהם בזוי כבוד וכבודו עליו יראה המקיים מצוות הכבדות עליו שיש בהם חסרון כיס יקבל שכר על המצוות קלות שאין בהם חסרון כיס המקיי' מצות שהדת עצמו במקום בימי החורף יקבל שכר על ס' הדתו בימי הקיץ וכן המקיים קימת חצות לחגות כתורת ה' בימי הקיץ יקבל שכר על קימת חצות בימות החורף. והזהיר במצות עבודה שלשית בשבת בימות החורף יקבל שכר על קיומה בימות הקיץ. אך אם לא יקיימנה בחורף מודע הדבר כי מה שמועד בקיץ מעורה ב' אינו רק להיותו רעב. וכן כמה דברים שאינו זוכר עתה. ואמר שהעושה כן להיות זהיר בקיום המצוות ולא ימיחם בשום עניין ואם ושלום יפטר בחני ימיו בהשיב שלימותו נותנים לו שכר כאילו חיה שבעים שנה כמ"ש שמתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה כמשל שהביאו בתנחומא ע"ש. וכבר ידעת מ"ש בזוהר על הרגים לדבר מצוה שמעוררים למעלה מלאכים הקרואים תא הרגים שרגים להשגיח על ישראל בזכותם להגילם משונאיהם וכל שכן את עצמו אם בא חס ושלום לידי נדה ונוקה באים הרגים הקדושי' להגילו ולהפוך בזכותו וע"כ אז"ל הוי ר"ן למצוה קלה ככחמורה. ולפיכך האיש הירא ירוץ ולא ייעף בע"ש לטורכי שבת ויעשן באלהיו כי כל אותה השבוע לא יאוה לגרוש כל אזן ושאכן מפחד רעה. ומתוך כל מ"ש ברור הדבר דאפילו ת"ח שתורתו אומנותו לא יקרא קודם שיכין טורכי שבת זולת אם יהיה תורה דרבים אפן מי שנוהג לקרות הפרשה עמ"ת אחר התפל' יכול לקרותה דהוא דבר שיש לו קבבה ומעט גודל מצוה זו של הכנ' שבת מצאו היתר בכל השיבו' שלא לקבוע ישיבה בע"ש דאף על פי דהני תורה דרבים הו"ל לימוד שאין לו קבבה שימשך הלימוד על ידי פלפול ולא יקט טורכי שבת אבן הת"ח שביזו בכבוד הדר מצות הכנת שבת ומבטלים קביעות הישיבה אין להם על מה שיסמוכו והתורה תובעת עלבון ביטולה. וכתבו הפוסקים דאף שאסרו חכמים לעשות תפניו קודם תפלה אם רגילין בהותו מקום למכור קודם תפלה ואחר התפלה אין נמצא דבר מותר לקנות טורכי שבת קודם שיתפלל שזו מצוה דרבנן וזו מצוה דאוריתא וזו זמנה עוברת וזו אין זמנה עוברת וזה ברור. ולענין הוצאת שבת אאים הירא אפילו אם הוא צריך לאחרים אם יש לו מעט משלו צריך לזרז עצמו לכבד את השב' ולעבור כי לא אמרו עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות אלא למי שהשעה דחוקה ביותר. ואז"ל כל מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה חוץ ממה שמוציא לכבוד שבתות וי"ט ור"ח ות"ת. ודורשי רשומות אמרו הכל

ד אל קטוב

קטוב מתבר' חוץ מתבר' מטריקון תו"לה שב"ת ר"ח וי"ט. וכל אשר יוציא לכבוד שבת פן מעט הן הרבה כל אחד לפי שעורו פן השמים כופלים לו ורבים הקדוש הארי' ז"ל נתן שימן לדבר אותיות שבת שבאי"ק בב"ר שני אותיות אחרומות הם כפל האות הראשונה ומורי ז"ל היה מתן סי' לדבר בלשון מעטה יביאו"ת השבת שתים שהן אחבע. שם דמז כי השתים שיוציא יוכפלו לו לאחבעה. ועל כן אים התמי' יזהר שלא להמיח עונג שבת בשביל ההוצאה יתירה כי הנה מנשו ביעקב אבינו ע"ה שהיה נשקי שנאמר ויותר יעקב לבדו ואז"ל שמשה פכים קטנים שהדיקים חביב עליהם ממונם על שאין פושטי' כפיה' כעולה. ומנשו במקום אחר שהיה ותרן אין כמהו כאשר חכמים ז"ל הגידו בפ' בקבורי אשר כריתי לי תלמד שבטל יעקב כל כסף וזהב שהביא מבית לבן ועשה כרי ואחר לעשו טול כרי זה בשביל חלקך כמגרה ומה ילמוד כל אדם לגמלם עצמו בחול בשאר הימים ולקבוץ על יד מעט מעט כרי לכבד את השבת ולעבור. ועליהם אמרו המעבר את השבת נותנים לו נחלה בלי מגרים שב' והאכלתיך מחלת יעקב אביך:

ולו חכמו יבשילו העולם מה ר"ל נחלה בלא מגרים ונחלת יעקב אב"הם מתבלאים על גדולת מוציא הוצאות לעבר את השבת והיו מריקים פקיהם בכל ע"ש לגזר כפאר רב. כי המה כל איש ישראל ע"י מעשה המצוות זוכה לקנות לעצמו תוספת נר"ן כמ"ש בזוהר משפטים זכה יתיר יהבין ליה רוח מסטרא דחיות הקדש. זכה יתיר יהבין ליה נשמתא מסטרא דכוסיא ואולם הללו הם נחלה שיש לה מגרים והם הסט"א הנמצאים בכל עולם מהם בבי"ע לפי כי זה לעומת זה עשה האלהים סטרא דקדושה וסטרא מסאבא ולכן הם בני המגר שלה סט"א לסטרא דקדושה ומה נס כי יש תערבות טוב ורע בכל העולמות כמ"ש בתקונים אבל בעול' האצילו' נאמר לא נוגך רע ואז"ל נדיק אתה ואין לחיות במנוגך רע. וזה היתה נחלת יעקב שהיתה מתו שלמה ונחל הנר"ן מעולם האצילות והוא נחלה בלא מגרים. ולכן המעבר את השב' נותנין לו נחלה בלא מגרים מדה כנגד מדה לפי שהוא מעבר את השבת שהוא דוגמא לעה"ב שמנשו אמר הנשמה לכן נותנין לו נחלה בלא מגרים דאילו בו' ימי החול זוכה האדם ע"י מעשה המצות והתפלה לקנות נר"ן מן העולמות שהם בבי"ע כדאיתא בתקונים מעשי"ה נפשי"ן מיניר"ה רוחין מכריע"ה נשמתי"ן אבל במצות קיי' השבת בתקונים דף י"ט בשבת וי"ט נחית עליהון נשמתין ורוחין ונפשין מאדם דאצילות ע"כ ואם סוד נחלה בלא מגרים נר"ן דאצי' כל א' וא' נומנו כאשר יבא לקמן בפרקים הבאים בס"ד ואזי לה' לבריות מעלבונה של שבת בעשות' כל ימיהם בשבתות וי"ט ויבוז כסף לרוב בשעודת

מרעות ד אל קטוב

מדעות ואין מפתיהם הרוב בקר ושחוט נאן בימות החול ויתנו כתף פורקת לקדושת יום שבת הקדוש והם קנים בהוצאת שבתות וי"ט כבר שכל פרוטה ופרוטה של הוצאת שבת מצטרפת לעלבון גדול בהנאתם בנשותיהם וכמי כיתם עד שכל ימי החול שלוש בימו ובין אוהביו וריעיו בשמחת מדעות ואין שלוש באהלם בקדושת שבת הקדוש בקטטו' ומריבות עד שתאחז האור ברוכן ואין הבדל בין שבת לט"ב בביתם אוי להם אהא עליהם מה יענו ליום פקודה ויגאו ורחו כפגרי האנשים כו' ואמרו בזוהר פקודי היכל ה' וז"ל באמצעיתא דהאי היכלא איתי רוחא אחרא דאקרי נגע ומהאי נפקא רוחא אחרא דאקרי נגע נדעת וכולי ודאי נגע עילאה ממונה על כל אינון פתורי דשבת' דכד עייל שבתא ולא אתברו בעמגא דשבתא כדקאמרן וכד האי מטיל לאינון פתורי כל אינון גרדיני נמוסין דקיימי ביה בלהו פתחי ואמרי ויאהב קללה ותבואהו וכו' וההוא בר נש אתמכר לההוא סטר וזי ליה דאתגרע מההוא סטר קדישא סטר דמהימנותא ואתפקד כמט"א מכאבא ע"כ.

ומי האיש הירא ורך הלבב ולא יתן אל לבו אל העונש הגדול הזה כי בעון נבלותו לנמנס בהוצאתו בהיותלאל ידו לעשות לכבוד הדר כבוד השבת החמורה ולא עשה כי לא די פאינו נכלל בסט"ל דקדושה שלא כי כן מי אתפקד והוא נמנה בסט"ל מדה כנגד מדה הוא ביטל עונג שבת על כן נהפך לו לנג"ע ונמכר בהשותו רחמנא לינלן ועליה' יאמר כל המבטל את השבת מעוסר הופו לבטלה מעומי ואחר העובר ההוא בענין רב וכל המקיים את השבת מעומ סופו לקיימה מעוסר כאשר חכמים הגידו שאמר הקב"ה לישראל האמינו בי ולוו עלי ואני פורע ואמרו את הקודמין כי על זה נאמר השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך דלא הוו ידעי רבנן מהו יהבך עד דשמעי לההוא טייעא דאמר שקול יהבך והוא הנדנה לענין השבת דאע"ג כי ימצא לך משא כבד לנוות מעות מבני אדם לענג את השבת אל תאמר אקיים בעצמי עשה שבתך חול אלא השלך על ה' כמש"ה והתענג ע"ל ה' ואף ע"ג שהוא יהבך משא כבד למצוא מעות לכבד את יום השבת השלך משא כבד על ה' כמ"ש לוו עלי ואני פורע והוא יכלכלך כי לא יתן לצול' מוט לנדיק אלא מתמוטטין וחוזרין ועולין. ולפי רוב הכבוד והעונג מוסיפין להם במדה גדושה. וטעם הדבר כמ"ש בזוהר בשלח וטלהו ו' יומין מההוא שלימו מתברכין וכו' ואמאי לא אשכח מנא ביומא ז' משום דהשתא יומא מתברכין מינה כל ו' יומין שלאין וכל חד ויחיד מזונא לתתא כל חד ביומוי מההוא ברכה דמתברכא ביומא ז' ע"כ וכך אמרו בשבת כמעשה דיוסף מוקיר שבי דאשכחיה שהוא שבא ול"ל מאן דיזיף שבתא שבתא פרעיה והיינו משום דמההוא שלימו דשבתא

מתברכין

מתברכין כלהו כאמור. ואל תתמה על החפץ לאמר הלא כמה ממהדרין מן המהדרין ומכבדי שבתות וי"ט ולא קבלו שכרן ואולי לא יעיגו כל ימיהם כדי פרנסתם נדדו הלבו על המחיה ועל הכלכלה ואיכה יאמרו מאן דיזיף לשבתא שבתא פרעיה לוו עלי ואני פורע ואין כל מאומה בידו לא ניתנת פרעי"ם.

כי לא כפלאת היא ולא רחוקה היא כי אל דעות ה' ולו נתכנו עלילות ועיניו פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו כפרי מעלליו כי לאדם טוב לפניו יתן לו שכרו ויקבל עולמו בחייו. ולפעמים טוב בעיניו לתת לו שכרו הראוי לו לבא לו בעה"ז ושמור אותו לבא לו בעה"ב והשופט כל הארץ הוא יכין לאיזו שכה הוא טוב לאדם א' ליתן לו את שכרו בעה"ז ולא לעבכו ולא יש אחר הוא יותר טוב שלא ליתן שכרו בעה"ז ומי שיודע שבהומו ובמקומו חטאים יגבר מוכע לו הטוב לטוב לו ולאנשים אשר העניות קרובה להעבירם מדעת קונם מתן להם שכרן הראוי לבא בעה"ז. והמה יקחו חלקם בעה"ז וגם קרוב אלינו הדבר מאד תשובת שאלה זו כי על כל פנים כל מנוה ומצוה אשר חכמי הגידו מתן שכרה בעוד' הנה בעל הגמול ית"ש חפץ למען נדקו לתת לו שכרו משלם בגמול' המצוה ההיא אך אמנה לפעמי' גורם החטא לגבוע השכר ההוא ממנו ע"ד מש"ה וחטאתכם מנעו הטו' מכם וכמ"ש גבי וירא יעקב שכר שמא יגרום החטא והשטן עומד על ימינו לשטנו למנוע השכר ההוא ממנו. וכן לענין העונשים אשר אמרו העושה כך יענש כך ופתאי' עברו ולא נענשו. אך איכא מלתא כי מדת דינו ית' יחול על ראש העובר על דבריהם אכן לפעמים יש לאדם פרקלטין טובים אז איזה זכות שתולה עונש כמ"ש בסוטה יש זכות תולה שנה ויש ב' שנים ולפעמים יש לו זכות שמכפרים מחצה וגורמים לכל יהיה נידון בחותו העונש עצמו רק ממנו ולמטה וכן יש זכיות שמבטלים אותו העונש מהחוט' לגמרי כמו שביאורו המפרשים באורך הלא בספרתם.

אבן האיש הירא יעשה הדברים לפם פעלן ולא יגפה לתשלום גמול כמ"ש אשרי איש ירא ה' במצוותיו חפץ מאד במצוותיו ולא בשכר מצוותיו ומוף הכבוד לבא הון ועושר בביתו ימצא חיים נדקה וכבוד. וכשם שהשכר הרבה לקנים לכבוד שבת מהטוב והמובחר כך השכר הרבה לגוכרים בשכר אשר הם שוכרים ביום הו' ממאכלים הטובים ומחלביהן לכבוד הדר השבת הקדוש. ועד הממהר לדבר מעשה ר' חייא באותו קנב כי נתאכסן ר"ח אצלו שבת א' ורחה כבוד עושרו ושאלו במה זכית לכך ול"ל קנב הייתי וכל בהמה שהיתה נאה ושמינה מחבירתה אמרתי זו לשבת א"ל ר"ח ברוך המקום שזיכך לכך. והטעם כמו שביאורנו למעלה דהאי יומא

מתברכין

מתברכין מניה כל' יומין וכולהו' יומין מהאי שלימי
מתברכין - וכן תנוח ברכה במעשה ידיהם כל ימות
השבוע העתידה - לא כן בחרות אלו דאיתי שעברויה
בכמה מקומות שעברתי בהם ובכל ימות החול מוכרים
בשר שמן וטוב לרוב וכע"ם שיודעים שעל כל פנים ירבו
הקונין כעבור כבוד השבת לא תשו המה לכבוד השבת
זיבולו בשר כחוש ודוה אשר לא עבר בחזעין השומן עליה
מעולם ואף אם יקר מקדה לשחט בקר בריאה וטובה
כע"ם לא תשוריהם עין עני ואביון וכל הולך על נחון
לא זר כביר מצאה ידו הוא וחבריו עמו יטלו כל נתח טוב
ותפול שיבא ותקחם והעני והאביון נספה בלא משפט
ליטול בשר תמותו' ולו חכמו יסכילו הקנבים ושאר
העופות גודל עונשם מבשר שהשבת תתבע עלבונה כי
שתים רעות עשו כי נתנו הכח לאיבוים בו' ימי החול
במאכלים טובים ובשר שמן וטוב ואל הקדש פגיעה שבת
לה' נתנו כתף סורדת בחוסר כל ובפחותי הדברים ולא
יסיבו את נפשם לאמר אחיה עליכו לא תהיה כחנת
כפונדקית ואף גם זאת כי מנעו הטוב מבני מרם ואין
איש חפץ לקנו' מהם כלום וכל א' אומר אקיים בעצמי עש'
שבתך חול ולא אכיח מצותי על קרן הנבי על בשר דל
ודוה ויסנו בכל תשחית והקולר תלוי על צואר הקנבים
והן בעון הם כל אשר יפמו ירשיעו והיו לאחור ולא לפנים
ובעון פשעם מרעה אל רעה עלו והחזונים מטרפי את
בהמתם לנקום נקמת שבת לה' ונקמת דמעת העשוקים
עמי עמ ישראל מלבר עונשם החמור בגהינם. ומורי
זלה"ה מוח כי כרוכיא כתשובו' על הדיינים המייקרי' זאת
הרני כע"ם ביותר אשר לא טוב עשו למנע טוב מבעלי
ואם מודע כי הזה כנמצא דגים מרוכי' והמה מכיאי' חלק
מועט לייקר את הסגרים לגזור על אכסי העיר שלא יקנו
דגים אי זה שבתות שלא יזדו לעשות כן כמעשה שנמדו
קיכין בירושלים וכו' הכא במשנה -

וחייב כל אדם בהיות לאל ידו לעשות להרבות
צדקה עם הגביים האומללים כע"ם כי אין
טוב לאדם להכין מאכליו וכל תענוגים בביתו ואחיו בני
ישראל הגביים ואבונים בעדום ובחוסר כל ואינו מרגיש
היטר ולא דרך רחמני' ונומלי חסדים כזרע אברהם אביכו
ע"ה אלא לשים עיני השגחתו עליהם כל אחד לפי שעורו
אם מעט ואם הרבה ואף כי החיוב הזה שוה בכל הימים
הנה כע"ם נוסף החיוב ביותר במעשה הצדקה. כנגלה
ובנסתר - והנה בזוהר בראשית דף י"ב אמרו ז"ל פקודא
ב' למיחן למסכני ולמיהב לון טרפא דכתיב נעשה אדם
בצלמיכו כדמותנו נעשה אדם בשותפא כלל דכר ונוקבא
בצלמיכו עתידי כדמותנו מסכני דזא דמסכני דהא
מסטרא דדוכר עתידי ומסטרא דנוקבא מסכני כמה דאינון
בשותפ' חדא וחס דא ע"ד ויהיב דא לדא ובמיל ליה טיבו

הכי מסטרא בר נש לתתא למיהוי עתידא ומסכנו' כחב ד'
חדא ולמיהב דא לדא ולאנמלאה טובה דא לדא וידו
בדנת היס וגו' לזא דנא חזינא בס' דשלמה מלכא דכל מאן
דחס על מסכני כדעות' דלבא לא משתמי דיוקניה לעלם
מדיוקניה דאדה"ר וכיון דדיוקנא דאדם אתעביד ביה
שליט על כל בריין דעלמא בההו' דיוקנא הה"ד ומורא אכם
וחתכם יהיה על כל חית הארץ כולהו זנין ודחלין מההוא
דיוקנא דאתעביד ביה בגין דדא הוא פקודא מעליא
לאסתלקא בר נש בדיוקני' דאדם על כל שאר פקודין וכו'
וכב"כ נעשה אדם כתי' הכא עשיה וכתיב התם עם האיש
אשר עשיתי עמו היום בועז שב"ל - הנה מעם מתבאר כי
מאמר נעשה אדם אתי כע"ם דעם האיש אשר עשיתי עמו
מה להלן נדקה כך נעשה אדם זו היא נדקה וכך הוא
שיבור הכתוב נעשה אדם כלומר נעשה עשיה ובריה
למעשה הצדקה כי במעשה הצדקה נודע אשר הוא אד"ם
ובכן יהיה בצלמנו עשיר כדמותינו עני לגמול חסד זה
עם זה - וזס עשיר ורש נפגשו עושה כולם ה' בצלמו
כדמותו ממש - ומטעם זה נכון להיות כל איש והיר להתי'
פשת ידו במעשה הצדקה כע"ם האומל ועיקר בריאת
האדם במעשה הצדקה התכוונה לכן ביום הששי יום
בריאתו ממש בצדקה יכונן ולמביני מדע במעט עיון
יעכילו סוד מעשה הצדק' ביום הששי סוד צדיק יסד עולמים
המכין לשב' השולח אמרתו ארץ במעשה הצדק' - וע"כ בשת
הבריאה לא נרמזה מצות הצדקה בכל הימים אפס ביום הו'
בבריא' אדה"ר כי כן בדרגא שתיתא' סוד הצדיק שם סוד
הצדקה בשנם מד"ק ושל"ם נשקו והיה מעשה הצדק"ה
שלום ובזוהר פ' פקודי ביאור מטעם זה שבת וצדק ששו
בשעוריהן אל בתרין אילן אוזיף בר נש לקב"ה כד חיים
ליה למסכנ' וכד אפיק בשבתי וזמני דיהא כלא אוזיף
לקב"ה כד"א מלוה ה' חונן דל וגמולו ישלם לו ע"כ יבן כי
שתיהן שוו בשעוריהן ובפעולותיהן לייחד הצדיקים
למעלה וצדיקי"ם ידשו אר"ץ ויסבבו לב"ד עליה -

ובכר נתבאר למעלה בטעם הזאת והבנת
שבת ביום הו' שהוא סוד זה מתם וכל
כתיבותיו שלום ולייחד זה רמז בלשון המסר' ינאות השבת
שתים שהן ד' כי כן ינאות השבת אשר יוציא להכין לכבוד
השבת והן ינאו' אשר יפזר מהם לבגיים בע"ם שוו בסודן
שתיהן לייחד שם כן ד' - ולפי שהינאה של השבת היא
מבוארת מאליה שהוא לייחד רשים אהובים והרוים
ביחודא שלים לחבר את האהל להיות א' והיו למאודות ד'
אותיות שם הקדוש - אבן ינאה האחרת היא בעלמת ולכן
שאל עליה כיצד והיה כמשיב הבני עומד בחוץ וכו' פשט
בעה"כ את יהו - ובי"כ והיה מעשה הצדקה שלום ולעומת
זה אמר ינאות השבת שתים שהן ד' לייחד שם כן ד' וכם'
חמדה גנוזה ביאורתי סוד הגלומות חכמה במשנה זו ואין

מקומו כאן. והן רבים ע"ה מרים זהב להם הממלאי בתיהם כסף ומכבדים שבתות ה' ואינן חסים על ממונם ויבזו כסף הרוג בקר ושחוט כאן וכדבורים אכזרים ומיני מעדני למלאות תאות ינרם הרע לאכול לשבעה בשבתו' ה' בבוכאי יין בזללי בשר למו כולו לגופם הגנוף וימלאו את כליהם כאשר יוכלון שאת ומנאו אין להם לאמר כי לכבוד השבת הם עושים.

ואני אומר שקול טיבותייהו זשדי אחיזרי אחר כי נתנו כתף סוררת במעשה הנדק' ועניי עמו תבכך מוכים ומעוני' העטופים במצוקות אלעפות הדוחק בקרב ביתם וביותר נאחז האור ברובן של הת"ח ידאי ה' זהוסכי שמו נטושים נטושי המה ואין חיים שם על לב לאומל' עליהם וכערבי שבתות נדדו הלבו אלה מפה ואלה מפה דווים ומחופים וינא לכם עד השע להביא טרף לביתם במנור ובמנוק ויהי להם למשל כל ימי עני דעים אפילו בשבתות וימים טובים וכמעשהו בחול כך מעשהו בשבת זו רוב הבושה והנניעות לכם בקרבם אינו אלא שר"ף ולא ידאו החונה של העי"ן עין דואה ויתעפו ויטוחו מעולם דעה זיגון אוי לדור שעלתה לו כך העל אלה לא תתאפק ה' לאמר מי ביקש זאת מידכם לכבד את שבתותי להכבות בטן המלאה לה מתענוני החול ותחללו את שם קדשי בני ניין היקרים ידאי שמי הוגי תמיד בתורתי וחבשי בית המדרש זאין מכם לא עוזר ולא סומך אל כפילתם ודוחקם כל הימים זעוד תוסיפו מדה בשבתות ה' כי כל הגולם דשנים ורעננים ובני הנאהבים והנעימים מאוני' ומעונים בנער העוני ולו חכמו שכילו את אשר חכמים הגידו והלעיגו ואמרו כמה טפשאי המי בבלאי דקיימי קמיה ס"ת ולא קיימי מקמי גברא רבה. וכל שכן שים להלעיג על עשירי עם הנבלים בנבלותם מרוחים בכל יום ת"ח אשר כל רוחיהם יכירון כי הם זרע ברך ה' בינון השגת פרנסתם אלא יחוננו ואין משכיל דורש את אלהים ויבוזו את הוד התור' וכבוד הדרה עד עפר הגיעו. ולו היו רואים ח"ו ס"ת מגולל אדנה יעשקו בעקה גדולה ומרה ויקראו אכל גדול ונוס ובכי ומכפר ליהודים. ולא יחדדו על הסרידים אשר ה' קורא כי רב שבעו בוז הלעג השאננים והמשבעים ברוס ובחוסר כל ועל ידי כן חכמתם תתבזה ודבריהם לאין נשמעים אשר המה גדולים וחשובים מכבוד הספר תורה ענמו. ומי ומי מהשרים והחשובים אשר לא יחוסו לכבוד הדר השבת בכל אונם ומי ומי אשר לא יחוש לבוטם הילול שבת שדרונו בסקילה ועם לא יחדדו על עם ה' אלא אשר עמלם בתורה לא לכבודם ולא לחילולם.

ובזון ר"מ פר"ו דף כ"ט אמרו אל תלמידי חכמים בנוי דמלכא ומטרונית אתקריאו שבתות וימים טובים ולית לון מדיליהון דלאו אינון בני מלכא כדעבדין בנוי דחולין אגרא דילהון בעלמא דין ובעלמא

דקונו כאן. והן רבים ע"ה מרים זהב להם הממלאי בתיהם כסף ומכבדים שבתות ה' ואינן חסים על ממונם ויבזו כסף הרוג בקר ושחוט כאן וכדבורים אכזרים ומיני מעדני למלאות תאות ינרם הרע לאכול לשבעה בשבתו' ה' בבוכאי יין בזללי בשר למו כולו לגופם הגנוף וימלאו את כליהם כאשר יוכלון שאת ומנאו אין להם לאמר כי לכבוד השבת הם עושים.

ואני אומר שקול טיבותייהו זשדי אחיזרי אחר כי נתנו כתף סוררת במעשה הנדק' ועניי עמו תבכך מוכים ומעוני' העטופים במצוקות אלעפות הדוחק בקרב ביתם וביותר נאחז האור ברובן של הת"ח ידאי ה' זהוסכי שמו נטושים נטושי המה ואין חיים שם על לב לאומל' עליהם וכערבי שבתות נדדו הלבו אלה מפה ואלה מפה דווים ומחופים וינא לכם עד השע להביא טרף לביתם במנור ובמנוק ויהי להם למשל כל ימי עני דעים אפילו בשבתות וימים טובים וכמעשהו בחול כך מעשהו בשבת זו רוב הבושה והנניעות לכם בקרבם אינו אלא שר"ף ולא ידאו החונה של העי"ן עין דואה ויתעפו ויטוחו מעולם דעה זיגון אוי לדור שעלתה לו כך העל אלה לא תתאפק ה' לאמר מי ביקש זאת מידכם לכבד את שבתותי להכבות בטן המלאה לה מתענוני החול ותחללו את שם קדשי בני ניין היקרים ידאי שמי הוגי תמיד בתורתי וחבשי בית המדרש זאין מכם לא עוזר ולא סומך אל כפילתם ודוחקם כל הימים זעוד תוסיפו מדה בשבתות ה' כי כל הגולם דשנים ורעננים ובני הנאהבים והנעימים מאוני' ומעונים בנער העוני ולו חכמו שכילו את אשר חכמים הגידו והלעיגו ואמרו כמה טפשאי המי בבלאי דקיימי קמיה ס"ת ולא קיימי מקמי גברא רבה. וכל שכן שים להלעיג על עשירי עם הנבלים בנבלותם מרוחים בכל יום ת"ח אשר כל רוחיהם יכירון כי הם זרע ברך ה' בינון השגת פרנסתם אלא יחוננו ואין משכיל דורש את אלהים ויבוזו את הוד התור' וכבוד הדרה עד עפר הגיעו. ולו היו רואים ח"ו ס"ת מגולל אדנה יעשקו בעקה גדולה ומרה ויקראו אכל גדול ונוס ובכי ומכפר ליהודים. ולא יחדדו על הסרידים אשר ה' קורא כי רב שבעו בוז הלעג השאננים והמשבעים ברוס ובחוסר כל ועל ידי כן חכמתם תתבזה ודבריהם לאין נשמעים אשר המה גדולים וחשובים מכבוד הספר תורה ענמו. ומי ומי מהשרים והחשובים אשר לא יחוסו לכבוד הדר השבת בכל אונם ומי ומי אשר לא יחוש לבוטם הילול שבת שדרונו בסקילה ועם לא יחדדו על עם ה' אלא אשר עמלם בתורה לא לכבודם ולא לחילולם.

ובזון ר"מ פר"ו דף כ"ט אמרו אל תלמידי חכמים בנוי דמלכא ומטרונית אתקריאו שבתות וימים טובים ולית לון מדיליהון דלאו אינון בני מלכא כדעבדין בנוי דחולין אגרא דילהון בעלמא דין ובעלמא

דכעלמא דאתי לענגא לון בכל מיני מלכל ומשקה ולקרא לון בלבושין שפירין כגוונא דשבת דאתמר ביה כבדוהו בכסות נקיה כל מה דעבד בר נש לשבתות וימים טובים אית למיעבד לון ומאן דמחלל לון חייב סקילה הכי נמי מאן דאשתמש בתגא חלף והכי הוא המשתמש במי שמנה הלכות דמחלל תורתיה וכל שכן דמבזה ליה כאילו מבזה שבתות ואוקמוה מכל מקום כל המבזה את המועדו' כאילו כופר בעיקר וכגוונא דכל מאני בית המקדש אתקריאו קדש הכי כל אינון דמשמשין ת"ח אתקריאו קדש. ות"ל מידי' דרב דאינון לקבל איכרים דגופי אתקריאו קדש קדשים ורזא דמלה קא רמיז להון והכדילה הפרוכ' לכם בין הקדש ובין ק"הק עכ"ל. הנה כי גדול הת"ח מכבוד שבתות וימים טובים ולענגא להון כגוונא דשבת ואיכסה בו כל ורחינו כל העם ומקנה יחדדו על כבוד השבת והדרה ויעליכו אחרי גווס הוד הדר תפארת של תורה ולו,דיה נע"ל בת רבים בני שוממה אין מנהל להם ואין מחזיק בידם מכל בנים נידלה והשכינה משגחת עליהם בזלעפות דאחקק והיה כדאותה בשבתות ויום טוב בתי עשירי עם הממלאים בתיהם ממיני מעדנים ויכינו להם מערב שבת בשזבע שמחות ובשופע רב ע"י עבדיהם ומשרתיהם זה דן לקראת זה וזה דן לקראת זה זה נכנס טעון כל מיני מגדים וזה יוצא בפזור רב ואלו לא יספיקו להם שהות היום משעלה עמוד השחר ותעבור המכחה בהולים בבלמום תאות תענוגי הגוף ואם באולי זה עני קרא אל קרב ביתם קול כרמ"ה נשמע כי ה' מחסהו ואף גם זאת בראותה שבנים במה מדוכאים בחוסר כל תחיל תנעק בחבליה ומה הלשון אומרת קלני מזרועי כי עבת כתיים ודאו וקדר שלחו והתבוננו מאד ראו הן היתה כזאת' כי הנה עמי התועבות זנים ומפרנסי' כהניה בכבוד והדר כמ"ש כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו את חוקם. ואיך לא תגלו הרפת מנרים מעליכם ומה הרפת גדולה יותר מזו כי אתם ממלכת כהנים תגרעו מעמי התועבות למה לידוב זבחיכם יאמר ה' שבעתי עולות אלים וחלב קריאי' כי תבאו לראות פני בשבתות וכחגים ובמועדים מי בקש זאת מידכם לא תוסיפו הבאו מנחת שוא תועבה הוא לי חדשיכ' ומועדיכ' שנאה נפשי היו עלי לטורח נלאיתי נשוא ואיכב' אוכל ראיתי בעוני עמי אשר במנדי' אין עוזר ואין סומך ואין תומך לתופשי התורה אשר ידעוני מנר' הלחן זס הדחק אשר לא נתנוס השג רוחם להשיג כדי פרנסתם ונלכו בלא כח מפני זלעפות נרת דוחקם ושבת לחול עשיתו בחוכר בל. ואתם תשבעו בתענוגי' ולא כול לשובע' למעדנים ועושה אלה בהיות לחל ידם לעשות ולא עשו יהי שולחנם לפניהם לפח ולמלומים למוקש ואויב להם תהא עליהם כי גאלו לדוחם דע אף כי לכבוד שבת יגבו הבטן יהי להם שכר פרי הבטן לפתן וכריכם לקרן והמשתה

למשטה

לשבתה והמאכל למאכלת. אכן הא זה הדרך יסכון אור לרגלי ה׳ וחוסכי שמו כי הן לו בכח יגבר איש להיות עניו בקנאות מדי שבת כשבתו על עניי ישראל המדוכאים ומעונים בימי החול וביות׳ לעניי בני תורה להחזיק בדרש בעין יפה לכבוד השבת ולשמחם מיגונם ויש להקדים להם מה שיוכלו לצורכי שבת.

ולעניין זה נהגו בקנת מקומות לגבות תמחוי מכל בית ובית לתת חלק מהתבשיל המוכן אצלו זמותנים לעניים וכזה יבאו י״ח ומי שאינו נותן תבשיל נותן לחם לחלק לעניים ואם אינו נותן לחם נותן מעות ביד הגזבר והגזבר נותן לכל עני ועני שיקנה בהם מרכיו אבל היותר טוב וכבון ליתן חלק מהמוכן אצלו כדי שיהיו שוין באכילה הוא ועני כולן שוין לטובה ונדקה יחשב לו שלא להסדיח את העני לחזר לבקש מרכיו ומי יודע אם ימצא או לא ימצא אחר שאין בידו אלא מעט מזער ובמה יוציא אות׳ לכבד את השב׳ אם בלא׳ אם בבשר אם ביין אם בפירות כי הוא שכיון תאב לכל דבר ולא יוכל למלאות תאותו מכל הנודך ואם שאני לו אולי ישמר מעט דמיו בו להיות בידו לעתות בצרה מימי החול וכמעשה בחול כך מעשהו בשבת שלא להנטרך לברות. ונמצא בע״הב בחון שלא הגיעלו מעשיו והדי הוא לאוכל לשובע נפש מעוכב זמפורסם מרוב כל וסעני והאכיון חסרים ואין כל כי על כל אלה האיש הירא מושל ברוחו לא יעבור מדי ערב שבת בשבתו מלתן ומהפרים חלק אחד ממאכלו המוכחר אצלו ויחלק לעני בן טובים ושמח אותו בדברים טובים ונחומים כמ״ש ותפק לרעב נפשך וכבן יהיה למשיב נפש לעמ׳ ההו׳ ומשכרו גדול ואל תהיה כבמילים המבלים את עצמ׳ לאמר עניך ועניי עירך עמיך קודמים ואיך אקח משל בני זאתן לאכשים ורש אשר לא ידעתי כי אין העמן שיקח חמ תבשילו או מאכלו ויתן אותם לעניים בחופן שיחסר שבורת די מחסורם על כמו וכמי ביתו רק שיטול חלק מה מהתבשיל המוכן אצלו ואפילו שיהיה א׳ מנ׳ ואותו המעט שלא אותו לעני להשיב נפש כיון שהוא עני יותר ממנו עשיר מקרי איהו לגביה והמעט בעיניו הוא הרבה לגבי אותו העני. ופעם אחד נתאכסנתי אצל בע״הב שאיש והיה נוהג כל הימים וכל שכן בשבתות ומ״ט להפרים חלק אחד מהמוכחר ממאכלו לעמיים קודם סעודתו מטעם האמו׳ בזוהר דלא ליתא אינים אכול ואשבע ואלו בקדמית׳ ומה דישתאר אתן למסכני אלא דישא דכלא דמסכני ושבת א׳ שכחה אשתו לעשות כמנהגה ושיה דוחב על הדבר כי גרמה בבאיון לעניים לשלוח אליהם המותרות ומאן דבני לך לחבדך לא תעביד.

אני אמרתי לו כי גם זה לא טוב זה הוא דרך פיתוי היצר הרע לכמה כמי אדם למונעם מצדקה ולהמית לעניים ברעב באמור להם׳ אל׳ לרישך כמוך

כמוך כתיב ואיך תשאזתתן שוורי מאכלך לפני עניי עם ה׳ אלה. ואיש התמים לא יאכה לו ולא ישמע בקולו יען כי הנותר מאכילתך הוא תחלת שעורת לעני ושיב את נפשו. זכן על זה הדרך כי תראה עדום וכשיתו ואף בשחוטי בלאות שבביתך שאם לפניך דבר קל וכזוי לעני נדמה לו דבר גדול ומכה הראויה להתבכל לבשות את בשרו. ובכן במצאו כל ישראל מרוחמים ומחוכנים מזה לזה וכולם שלוים ושקטים ושמחים בשבת מזה לזה ומזה לזה. ולמעלה מהם הזוכה להזמין עניים לסעודות שבת והוא באוכלי שולחנו בכל ג׳ סעודות דאף שבזוהר שקלו בדבר וז״ל ת״ח דכולהו זמנין וחבין בעי בר נש למחדי ולמיחדי למסכני ואי איהו חדי בלחודוי ולא יהיב למסכני עוכם׳ כני דהוא בלחודוי חדי ולא יהיב חידו לאחרא עליה כתיב וזרתי פרש על פניכם פרש חגיכם ואי איהו בשבתא חדי אע״ג דלא יהיב לאחרא לא יהבין ליה עונשא כשא׳ זמנין וחבין דכתיב פרש חגיכם ולא פרש שבתכם וכולי. לא להקל מהחיוב המוטל על כל איש ישראל לחוס ולחמול על עניי עם ה׳ כלו רק להקל מהעונש החמור והכי דייק בלשניה דקאמר לא יהבין ליה עונשא כשאר זמנין וחבין וכולי משמע כשאר זמנין וחבין לא יהבין ליה עונשא שעונשן חמיר טפי אבל בעונש הקל נענש ג״כ בשב׳ וכזוהר פר׳ עקב ביאדו תקומי המלחן גילי שבת ואחד מהם להיות עניים באוכלי שלחנו ע״ש וכל אשר יש בכף בידו לעשות יחוש על עונשו של דבר וישכיל גם על שכרה הגדול ועש׳ הדברים לשם פעלן להחזיק לתופשי התורה מדי שבת בשבתו וזה יהיה הטעם הכתו׳ אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שדרז״ל על התורה וקיים הכתוב שומר שבת מחללו לדמוז עשוה כבוד ת״ח שנקראו שבתו׳ לכבוד השבת כמבואר בזוהר הנז״ל:

ובכלל זה יהא זהיר כל אדם בכל ערב שבת גדל פרע שכר מלמדי תנוקות הבנים זהילדוס אשרחנו אלהים ויום השבי מסתלמת שכירותם ושנו בעשה דבומו תתן שכרו ודורשי רשומו׳ אמרו שב״ת בוטריקון בומו תתן שכרו לדמוז מי לא יעבור מלתת שכר המלמד מדי שבת בשבת כי השכירות אינה מסתלמת אלא לבסוף. זהיה אומר מדי ז״ל בשם דבותיו כי עונש המבטל ע״ע דבומו תתן שכרו הוא שלא יזכה לקבל תוספת הנפש יתירה בשבת ואשכמוהו אקרא בומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש וכולי ואליו הוא נושא את נפ״ו ולא יקרא עליך אל ח׳ זהיה בך חטא לשון חכמים ע״כ נדמוז בד״ת שבת לדמוז זכי יבנם עונש מגרע הנפש ובאותה מדה של הפועל כי אליו הוא נושא את נפשו בומן שמתוספת הנפש בשבת. זהא ז״ל הא כזהר לפרוע שכר הכובס או חכובסת ביום הכביסה בעונמו קורס לנחה כמנהג הדב אלה״ה ורבים לא חשו על זה וירא אלהים

אלהים יחוס על נפשו. ומי שאין ידו משגת לקנות כל הכתוב לעיל ולענג את השבת כראוי לו אין לו להטריח עצמו מפני כך לעשות מה שאין ידו משגת. כדי לענג השבת ואח"כ להבטיח לבריות ואל יאמר אדם אטול בהלואה עתה ומן השמים ירחמו ע"ד לוו עלי ואני פורע. כי לא אמרו כן כי אם על מי שיכול ואין בידו כעת שרצוי לו שיבקש ואפילו בהלואה כי המקום ב"ה יזמין לו לפרוע פרעות אבל מי שאין ידו משגת וחוץ מן הטבע הוא למכור אין ראוי לו לסמוך על הנס ולהטיל עצמו על הנכר כדי לענג את השבתות ועל זה אמרו עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות כי ענג גדול היא שיאכל משלו ואפי' יהיה פת חריבה ובצל עמה ממה שיאכל משמני' וממתקי' והוא אוכל ממון אחרים וגדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים ולא יאמר אחרים אוכלים ואני אעזב שבת מפני קונר ידי כי לא נצטוה בענג שבת אלא מי שידו משגת ויש לאל ידו לענגו ולכבדו אבל מי שקצור קצרה ידו אין בידו חטא אדרבא לזבח כפרס יחשב לו כי כל העולם בשמחה והוא באנחה והוא יתברך ויתעלה שוקל כפלס ויודע כל תעלומות ולנקות כמה חטאות ואשמות ממנו הנפש לו תעונה וסוף כל סוף אל ידאג מכיסול המנוח כי אינו מבטל המצוה לגמרי כי אפילו עכי שבעכו' יכול לקיים בעשותו דבר מה מוסף על דרכו בחול יהיה מה שיהיה וכיון שמשנה שום שבוי נחשב לו לכבוד שבת ולענג כי הכל לפי דרכו של איש וה' ירחם לבב זמה לעשות לו לשבתו ולא עשה אדרבא חביבה שבת זו לפני כורח עול' יותר ממי שמענג אותו במאכלי רבים כי זה הכיח מכחה מן הבא בידו ושפך נפשו לפני ה' והבלל הגולה לנו מכל זה שאין לו לאדם להטרי' עצמו במה שאין לו לא בידו ולא חוץ מידו והמטריח עצמו חסיד שוטה הוא ונח ולמד מנוזי הקרבנות כמ"ש במשנה אחר המדבה ואחר הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמי"ם:

וכתב הרב הקדוש בב"י סי' רנ"א בשם הבלבו פשיטא דהכין בכל ע"ש דתניא בספרי ודעת כי שלום אהלך זו הפחזת בכין ומאתי כתו' בשם ס' חיי עולם דמוכח לה מרשתיב והכינו א"ת אחד יביאו והוא כמו לאתים ולמזמרות וטעם פשוטו להפחזת הסכין הזא כמ"ש ודעת כי שלום אהליך ואם קשה הבר זל אין זה שלום הבית ואם אל סודו תדרוש היה מעמו מפני ביסוד הסכין פגום הוא ס"מ ופגימת האוגדת היא אגדת בת מחלת וע"כ נדיק להפחזת הסכין פגום בשבת יבן בקדושת יום השבת יפכותו ויתבטלו פגימות הסכין ס"מ וחיילין אחין מן הדאוי שיהא הסכין בשבת פגום המורה על שלעות' ח"ו וזה שאמר ודעת כי שלום אהליך כי אין פחד החיצוני באהליך והין כלא היו כל ידא אלהים יהא זהיר בקדש ביתו בע"ש לעבור לאשתו בכל תבטלי שבת

אים אים לפי שיבורו כמו שהיה מנהג קדמוניו רב ספרא מחדיך ריסא רבא מלא שיבוטא והכל מפני בכוד השבת להיות תבשילו מוטעמים ומתוכלים וגם להזהיר לאשתו ביותר להיות ידיה נקיות מכל טומאה ובפרט בעמין נטילי' ידים בשחרית צריכות להיות כזהרות יותר מן האנשים ליטול ידיה כדת של תורה בשפיכת ג"פ יד אל יד וזה בכל הימים וכל שכן בערב שבת שרוב תיקון מאכלים שלנו לכל השבוע נעשה על ידיהן ולחמנו הן ואם לא יגרשו דוח הטומאה מעל ידיהן ישמאו ידיהן את לחמנו ואת מאכלנו ונאכל את לחמנו טמא בגויים ואמרו המקובלים כי האוכל מאכלין אלו שנעשו בטו ומלאת ידים יהא עלול להכשל בדבר עבירה על ידי אותו דוח הטומאה' הסור' עליו ומטמטם לבו ולב הכנים בתורה. וע"כ יהא כל אדם זריז ונשכר בכל הימים וביותר בערב שבת להזהיר לאשתו ובני ביתו בדין נטילת ידים מדין. של תורה כי לא בכסים המגדיות העברות שמלגלגות על דברי חכמים ואוכלו ואוכלו את לחמם טמא בגויים בלי נטילת ידים ובלי נקיון כפים אשר עד מהרה ידון דברו יתברך לבבור על נפשותן המים הדרומים ושומע לנו שכון בטח לבר:

ומצות חלה א"כ"ו שנוהגת בכל פעם שיזדמן עיקר מצותו בע"ש ואף מי שאינו בזהר מפת של גוים בימות החול יש להזהר לנוס כדי שיבור חל' בע"ש לעשות לחם מסנה לבבוד עליהן בשבת והוא מבבו' שבת לבנות מפת הנעשו בקדושה כיד ישראל והכי משמע מדברי המרדכי רש מסכת ר"ה שכתב על מ"ש ר' חייא לתלמידו שיאכל חולין בטהרה ז' ימים שבין ר"ה ליוה"כ דמש"ה לא אמר לו ש' לפי שהב' י"ט של ר"ה לא היה גדיק להזהירו שהכל לשין בבתיהם לבבוד יום טוב ע"כ. ולכן יש לנהוג נמי לבבד השבת לזה וכמ"ש כל האחרונים ז"ל ובעל נפש יזהר בזה להתקדש עצמו בקדושת השבת לאכול את לחמו שהוד והקדוש. וכתבתי זה יען כי מיאנה הנחש נפשי על מנהג רב מבני עמי האוכלים לחמו דנים ביום שבת קדש ויקחו להם פת חמה מן הפלטר גוי בשבת ונעשית להם כהתר והנשב"ל כתב בתשובותיו דפת שאפה גוי לעצמו בשבת אסורה ובהגהו' מיימוני' פ"ו כתב שראבי"ה היה אלקה לאכלו אותו בשבת ואף שחלקו עליהם רבים מהגוס' היינו דוזקא בשבת הדחק או לצורך מחה כגון שעודת ברית מילה או לצורך ברכת המוציא או שאין לו מה לאכול אותר דאפילו פת בע"ה שאסור בחול מותר לשבת. כדי שלא יתענה אבל שלא בשעת הדחק אסור ואפי' אם הגיא פת אם. דוחן לישראל אכול דודאי דאדעתא דישראל עביד. ודבינו ירוחם כתב דאחזו' לכ"ע ליתן מתות לגוי מע"ש ושתין לו הפת בשבת דודאי דאדעתא דישראל קא עביד ודבים מקבשולות הללו כשלו ונפלו בחילול שבת על תאו' גרוגם הגב ומאכו בלחם

חמודות העשוי לכבוד השבת בקרב ביתם ויכחדו לאכול בשבת את לחמם טמא בגויים ישתקע הדבר ואף לעניי עם אשר אין ידם משגת לקנות קמח לעדוך לחם לכל השבוע לפחות יסכילו ויזהרו לנוח כדי שיעור חלה בע"ש לכבוד השבת ואם אי איפשר לה"נם זה יזהרו במה שהזהיר רבינו ירוחם שלא לתת המעות מע"ש ובשעת הדחק יש לסמוך על המתירים ויקחו מפלטר בשבת ויתנו המעות אח"כ כיום א' וטוב מוסניהם ליטול מע"ש. ובענין הפרש חלה יהא זריז ונזכר להזהיר ולהזכיר לאשתו על מצות הפרשת חלה בע"ש כי הוא ג"כ מהתקוני הגדולים לחטא חוה כמ"ש בירושלמי חוה ככתה נרו של אד"ר וגרמה לו מיתה שהוא חלתו של עולם ולכך נתנו לה מצות נר וחלה ולכן עיקר מצותה בע"ש כי בע"ש גרמה לו מיתה וכאותו זמן וכאותו פרק קרוב יותר לתקן החטא שזו היא דרך התשובה באותו פרק וכו' וטוב שיפרטו בפיהם אחר הברכה לאמר בכל לשון שהם שומעות. יהרמ"י או"ח שבכח סגולת הפרשת חלה יתוקן עון אם כל חי חוה שהביאה מיתה על אד"ר שהיה חלתו של עולם' ובכן בכח סגולת זכות מצות הפרשת חלה בלא המות לנגח ומחה ה' דמעה מעל כל פנים ולהניח ברכה אל בתינו. וכל איש ישראל יודע כדברים האלה לאשתו ובני ביתו להות זהירות וזריזות במצוה זו שלא ישכחו מלהפרים אותה בזמנה דלכתחלה נרך להפרים מן העיסה דראשית עריסותיכם כתיב וכתב בעל התרומות דאין טוב להפרי' חלה עד אחר שמלושה כל הצרך ויש ממתינים עד אחר שנת חמנה ע"כ ולכך טוב יותר לאחר ולעכב ההפרש' כל מה שנוכל משום קמח שמערבים אח"כ בכל בכר וכבר דמש"ה כתבו הפוסקים שצריכים להתנות הנשים בשעת הפרשת חלה שתהיה אף על מה שתתערב אח"כ ונרך ללמד תלמי זה לנשים המפרישות חלה מיד אחר הבלבול קודם עריכת הלחם דבעיסה גדולה פעמים שעורכים קמח הרבה בכל בכר וכבר ונרך להזה' שלא לסרוף החלה עד אחר כל הערכה ויש ליקח שאור מן העיסה קודם הפרשת חלה דאי לאחר הפרשת חלה הוי שאור פטור ובשמחמין בו עיסה אחרת פחות מ' רבעים לפי חשבון השאור היתה העיסה פטורה והיה מברך ברכה לבטלה ולפיכך אפילו כשרוצים ליתן ביותר מ' רבעים יש להחמי' להחמין בשאור של חיוב כמ"ש המרדכי בפ' מ"ש ואם לא הפרישו החלה בזק אלא אפו הכל הן מפרישות מן הפת ואם שכחו ולא הפרישה חלה וקידש עליו היום אסור להפרים חלה בשבת ויאכל ממנו והולך ומשייר קצת ומפרים חלה למחר מן המשויר דחלת חובה לאדם אינה

מן התורה ואינה טובלת.

ובן בענין הברכה יזהירם לברך בנקיון כפים ובמקום טהור שלא יהא שם שום טינוף כי אין

זה

זה מברך אלא מנאן וכתיב כי דבר ה' בזה הפרת בעצה תכרת בעה"כ ואם היא מתקדשת בטומאתה טוב שיברך חבירתה וכבן תבורך עיסת כשרה אמנו ע"ה וטוב שיפרש גם זה אחר ברכתה לאחר יהר"מ שתבורך עסתינו על ידינו כמו עסרת' ברכה ע"י שרה ורבקה רחל ולאה אמותינו ויקויים בנו מקרא שכתוב ראשית עריסותיכם תתנו לכהן להניח ברכה אל ביתך אכי"ר:

גם מכלל קדושת שבת ירא שמים יזהר לעמות כל הקליפות ובכבוד בע"ש כדי לגרש הקליפ' הנקרא שמאית ואמר הרב ז"ל ה"ה שמוטריקון של שב"ת ש"מאית כ"ד"ה ת"תעש לרמוז כי זמן כשעור הוא בע"ש לעמות כל הקליפות ולכל בני ישראל יהיה אור כמו שבת' והאים היר' יהנה ענמו בתוך ביתו כל הימים וביותר בע"ש בשובת ונחת עם אשתו ובני ביתו ואל יטול אימה יתירה עליהם בשבקי חפציו פן יבאו לידי חילול שבת ח"ו על ידו וכמ"ש בפ' במה מדליקין אמר רבה בר בר חנה הא דאמרי רבנן ג' דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ע"ש עשרתן וכו' צרך לטהרינהו בנחותא כי היכי דליקבלו מיניה וכו' וכן אל יטריח עליהן בטריחות יתירות פן מתוך טירדת עסק' אל ידקדקו בדברים כדת וכשורה ואכילתהו דבר איסור ח"ו ואמרו בפ"ק דחגיגה בפסוק כי את כל מעשה השאים יביא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע אלו אם טוב ואם רע דמשמע דאף על הטוהה מביאו במשפט רבא אמר זה המשגר לאשתו בערב שבת בשר שאינו מחותך שאינו מנוקר מן החלב ומן הגידין האסורים שמתוך שממהרין לעשות צרכי שבת אין נותנים לב אם בדוק הוא ומכאן ידון האיש הירא לבל יטול עליה טירחא יתירה בירקות ובשאר הדברים הצריכים בדיקה בעוון רב בערבי שבתות שמתוך שממהרין לעשות צרכי שבת לא יתנו לב לבדוק הדק היטיב ובאו להכשל באיסור חמור ח"ו אלא יהא ענמו עמהן בכל ע"ש בחמלה וחנינה לעוזרם בכל צרכי שבת ובכן ידע כי שלום אהלו ולא יאונה לנדיק כל און:

פרק שלישי

לבן תון מפעלות ה' אשר שם' בארץ לאים החפץ לאור באור החיים והשלום ימלא אים את ידו והוד ידו כטוביה מידי שבת בשבתו להשלי' פרשיותיו שמו"ת עם הנבור כמ"ש פ"ק דברכו' א"ר הוא' בשם ר"י א"ר אחי לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הנבור כ' מקרא ואח' תרגום וכל המשלים פרשיותיו עם הנבור יוארכון לו ימיו ושנותיו ע"כ ודורשי רשומות אסמכוהו אקרא ואל"ה שמו"ת ר"ת וחייב אדם לקרות הפ' שנים מקרא ואחד תרגום ושנם הדבר לפי פשוטו שחייבו חכמים על

כל

כל אדם מישראל שיצאים הפרשה בכל שבוע כדי שיהא
בקי בתורה ויהיה לבו ושינו להתבונן במה שקורא הן
במצוות והן במוסר הן במדות הישרות מתוך פרשיותיה
של תורה אשר נקבו בשמו"ת וע"כ אף כי האדם שומע כל
התורה כולה בשבת בנבור חייב לקרות לעצמו לפי כי
זאת הקריאה היא לתועלת אחר לעשות שכל ולהבין טעמי
המקראות ופירושם אשר מתוכם ילמדו לשמור ולעשות
את חוקי האלהי"ם ואת תורותיו לבולם שמו"ת יקר"א.
ואולם טעם היות כ' מקראות' תרגום אמרו חרא שונים
שזהו מנד התורה שניתנה ג' פעמי' פעם א' בהר סיני
פעם ב' באהל מועד ופעם ג' במשנה תורה באר היטב
ולכן הג' תרגום נגד באר היטב אשר חכמים מגידו באר
היטב בע' לשון ולפי שבשבעים לשון אין בהם שום קדושה
אלא בלשון הקדש ואחריו יש קצת קדושה בתרגום שלכך
נתחבר התרגום לתורה. ועוד טעם ב' כי הוא הכנת
השבת שזוכה בו לתוספת נפש ורוח ונשמה וכנוקבו
ש"ס הנפש לו תמלא בשוט"ב תלתא כחדא תוספת
נר"ן משב' הבאה ותמלא כדה ותעל תוספת הנפש תכין
לה את מקומה בתרגו'. ותוספת הר"ן ע"י ב' מקרא.
ורבינו הקדוש האר"י זלה"ה כתב טעם לדבר שהוא
סוד מש"ה והיא כתובה פנים ואחור הלשון הקדש הוא פני'
לשון רבים ולכן ב' מקר' ואחור ל' יחיד והמקרא הוא בסוד
ב' שמו"ת שש הוי"ה שבת"ת סוד יעקב ושש שדי שבסודיוסף
העולים כמספר מקר"א שעולה ש"ס ר"ת שנים מקרא וא'
תרגום הוא סוד אחוריים של המדות העליונות שבכל מדה
ומדה מאיר שש הוי"ה בריבוע העולה ע"ב וב' ע"ב יש
באחור חב"ד וגו' באחורי חג"ח וב' באחורי נה"י סך כולם
כתפס' תרג"וס ועל כי הוא בסוד האחוריי' לפיכך התרגום
א' כי כן דרך האחוריים להיות כל אות תכופ' יחד ומחובר'
בחבירתה שלא יתאחזו בהם החיצוניים וכן עומד ז"א
עם נוקבי' אחור באחור בכותל א' ואינו נכנס אלא בנפשל
עליו תרדמה שהות מספר תרגום והוא הלשון שהיה
מדבר בו השם לבניאו שאין להם כח לקבל נבואתו אלא
ע"י תרדימה. ומורי ז"ל היה אומר שטעם כ' מקרא הוא
נגד לחם משנה שירד לישראל בכל ע"ש כמ"ש ויהי ביום
השני לקטו לחם משנה וסמוכו"ת שלו ממ"ש התוספות
והרא"ש פ"ק דברכות דף ה' הביאו מדרש ספרי שנו' ר' את
בנו אל תאכלו לח"ם בשבת עד שתגמרו הפרשה שדרך
בלשון הזהב לאמר אל תאכלו לחם לרמוז אליהם שקריאה
נאמנה זו שנים מקרא הוא נגד לח"ם משנ' כאמור. ומטע'
זה המקדי' לקרות הפ' שמו"ת בע"ש בכן' הרי זה משובח
כי כן ילקטו לח"ם משנה הבקר אור יום הו'. וזה הוא
מבלל מאמר הכתוב והיה ביום השני והכינו את אשר יביאו
ובבר מפורש בדברי רבינו הקדוש זלה"ה סוד קריא' שבוע
הב"ן וכל הכוונות כולם הם מפסוק זה ענינו והכינו את

אשר

אשר יביאו והיה משנה כנודע למשכילים בחכמתו הנפלאה
ולפיכך כל הקורה בקריאתה בע"ש זכה בהכנה דאורייתא.
אכן אם היה לו אונס ניכר יבחר להשלים אותה בדרכים
אשר אמרו הפוסקי' להשלים אותה בשבת קודם שיאכל
ואם לא השלים אותה קודם ישלי' אותה אח"כ וי"א עד
המנחה וי"א עד ד' בשבת. והאיש המשכיל יבין כי כל זה
מועיל לשבת הבאה שלא ימנא העדר השלימות כדי שיזכה
לתוספת שבת אבל ההעדר הראשון שלא קרא אותה
בזמנה על זה נאמר מצוות לא יוכל לתקון והוא אומרם זה
ת"ח הפורש מן התורה. והרח"ו ז"ל כתבו ז"ל מורי זלה"ה
כיום הו' בשבת תכף אחר תפלת שחרי' היה הולך לבית
מדרשו לב"ה והיה קורא בס"ת כשר מעוטף בטלית
ותפילין פ' השבוע והיה קורא פסוק א' בעל פה והיה שם
תלמיד א' והיה קורא תרגום של אותו פסוק פעם אחר
ומורי זל"ה היה שומע אותו. ופסוק אחרון שבבר
קרא אותו שמו"ת היה חוזר לאומרו פעם אחרת מקרא
בלתי תרגו'. והן רבים עתה עם הארץ וגם רבים מתופשי
התורה נהגו לנומדה לבתחילה קודם אכילה בשבת ושעלו
על רוחתם דמצוה מן המובחר לנומדם קודם אכילה בשבת
משעם מאמר הספרי שציוה ר' את בניו אל תאכלו לחם
בשבת עד שתגמר הפרשה. ולדידי אין מכאן ראיה שמצוה
חוקא בשבת אלא שסימן מבר להם שקריאת ב' מקרא הוא
נגד לח"מ כמו שבילדנו לעיל דלהכי דייק וקאמר אל תאכל
לח"ם בשבת וכו' שבשם שבזהרי לאכול לחם משנה בשבת
ככה יהיו נזהרים לקרות שנים מקרא ולעולם כי המקדים
בע"ש הוא מסוכח דוגמת הלח"מ שירד בע"ש הבקר אור
והיודע בטיב לשון הזהב של חכמים יסכילהו מתוך הלשון
אל תאכלו בלשון שלילה. וגם לא ליודעים חן מ"ש רבנו
הקדוש האר"י זלה"ה בסוד קריאת שמו"ת בע"ש והוא על
כי יש ג' קליפו' סביב הקדושה והד' היא נוגה פעמים היא
בקדושה ופעמים חוזרת לקליפה וכעבור ד' קליפות וכתיב
ונוגה לו סביב שהוא סביב הקדושה והגרים מקבלים מזלות
הקליפה שלפעמים נוטה ש' הקדושה ופעמים אל הטומאה
ואנקלוס הגר שהיה מבחינת נוגה בא לתקן אותה ועשה
תרגום שהוא ממדתו לבלול אותה בקדושה. ולפי שבכל
ע"ש היא העולה להבלל בקדושה כמו שנבאר להלן בסוד
מי חמין בע"ש. על כן אז ראוי לקרות הפרשה שמו"ת
ולא ביום ה' ולא ביום שבת כדי להחזיק את כחה בתחלת
עלייתה אל הקדושה שעיקר תחלת עלייתה בע"ש
אם לא באונס ניכר יכול לקרותה בשבת שגם
בשבת נוגה עולה יותר ממה שעלתה בע"ש. ועתה תחזה
כמה שנו בחוזה הסומכים על סברת האומרים שלמוד
הכרר בפי' רש"י חשיב כמו תרגום. כי הם לא באו לידי
מדה זו אלא בהשכיל לבותם פשוטן של דברים שטעם
התרגום הוא לתרגם את הכתובים ולהבין המקרא ולזה

יכפיק

הפסיק פי' רש"י ע"פ והם לא ידעו כי לא יתכן טעם הדבר כפי פשוטו שאם כן למה יחזור ראובן שמעון לוי ג' פעמים וגם כשאין בו תרגום אינקלוס למה לא לבקש תרגום ממקום אחר ולומר אותו כלי הכנה והשכלה כמו תרגום של עטרות ודיבון וכו' אלא עין המשכיל מבית ומחוץ תצפה' סוד התרגום וטעם שבו להשגיב כח קליפת מוגה להעלותה אל הקדושה כאמור ולא יעבור מלקרות אותה שמו"ת ועל כוונה זו הזהירו חכמים בב"ר פ"ע"ד אל"ש כ"ן אל תהי לשון ארמי קלה בעיניך שבתורה ובנביאים ובכתובים אינו שהקב"ה חלק לו כבוד וכו'. ונו כזה לשלול כי אין טעם התרגום בלבד לתרגם המקראות וזה שהיה ראוי להיות התרגום קל בעיניך וללמוד פירושי המקראות רק התבונן כי בתורה ובנביאים ובכתובי' חלק לו הקב"ה לגלול אותו בקדושת תורתו התמימה וירא שמי' ינא ידי שתיהם ויקרא פי' רש"י והתרגום אם הפנאי מספיק' ואם לאו התרגום עיקר.

ועתה מתוך דברו רבינו זצ"ל בטע' התרגו' תבין טעם מאמר כל המשלי' פרשיותיו שמו"ת עם הגבור מאריכים לו ימיו וכו' שהוא באותה מדה שהעלה את קליפת מוגה שרגליה יורדות מות של מקום הקדש באור החיים וכמדתו יאריכו לו ימים ושנים ורודפי רשומו' אמרו מ"פני ש"יבה ת"קום ו"הדרת ר"ת שמו"ת להורות נתן כי הקורא שמו"ת יזכה לעטרת שיבה ומאריכין לו ימיו ושנותיו כמו שסיים והדרת פני זקן והבלתי נזכר בהם ולא עזר כח לנוגה לתדבק בסטר דמותא כרמוז בס"ת מפנ"י שיב"ה תקו"ם והדר"ת אותיות מיתה כי המקל בקריאת שמו"ת כלי אומם רגליו יורדות מות לאתדבקא בסטר' דקלי' סטרא' דמותא כאשר עשה כן יעשה לו. ואשר אין לו יד במקרא או בתרגום יקנה לו חבר וישמע קריאתה ממנו ואם יבין במקרא יקרא ב' מקרא הוא וישמע התרגום מאחר ויצא י"ח. ומודי זל היה אומר שמסגולת המנוה הזאת לתקן הימים החסרים אשר נדחו בשנו בנינו כמ"ש הרשב"י ע"ה בפרש' ויחי בארך אשר רע וקשה הדבר מאד אפילו בתשובה ומעשים טובים לתקן הימים אשר עוותו. וכוסף גם הוא להביא ימי חיין הימים כל ימי חיין הגלות במסגול ודרך הקדש לעולם וגם כי נטה ליפול ביד יצר הרע לא יוטל ומצ"ע זר משדי כנגדו להקימו ולהעריכו. וזה רמזו במאמרם כל המשלים פרשיותיו וכו' מאריכין לו ימיו ושנותיו רוצה לומר שמשלימין ומתקנים בתקון טוב ויפה שנותיו ולשון מאריכים כלשון הש"ם אחא אריך מגילת' וטעם הדבר פשוט ככל אשר כיתרנו טעם קריאה נהמנה זו מה טעם יש בה כנ"ל ועל כן באותה מדה אשר תקן עליונים למעלה גם אל עצמו ידרוש בספר התקונים הנ"ל ואמרו המקובלי' כי על ידי קריאת שמו"ת זוכה להכנת תוספת נשמה יתירה ונקראת אדם שהוא שם משובח

ומפואר מכל הכנויים אין אנוש כמבואר בזוהר כי זה כל האדם. וסימניך ויקרא האד"ם שמו"ת ומשוך עליו רוח טהרה מלמעלה מאדם העליון ת"ת ישראל שבו שם מ"ה העולה אדם כנודע למשכילים בתחלת החכמה: ועל כל אלה המשכילים יזהרו שלא להפסיק בעת קריאת הפרשה בשום שיחה אפי' בדברי תורה שלא להפסיק החבל נמרץ להקדיש ולהעדין את נשמתו כמ"ש בספר החסידים סימן קמ"ו וגם שתהא קריאתה בקבע ולא בערבי ושים לבו ועינו להתבונן במה שקורא הן במצות ה' בידיעות הון במוסר במדות הטובות היונאות מן הפסוקים שזהו עיקר הלימוד וגם כי הוא מכנים החיצונים אל מקום הקדש ח"ו וכוונתינו בקריאה זו היא להעלות לקליפת מוגה של הקדש ואיך ולמה תמתן כח לרשעי' אשר סביב לה שהפסיק בין הדבקים בשיחת חולין ועל זה נאמר הונעתם ה' בדבריכ'. ואני שמעתי שבכח סגולת קריאת הפרשת שמו"ת נכרת מלאך ח' והמפסיק בנתים מערב במלאך החוא חם ושלוש הקליפה וכן מרגלא בפומייהו דתלמידי כי רב ואחשבה כי שמעו כן מפי המקובלים המעלימים ומכנים הדברים במשלי' מוסתרים והכוונה על קליפת מוגה שהיא מתעלית עתה של הקדושה ונעשה כבריה חדשה בכח קריאת שמו"ת ואם יפסיק בשיחת חולין בנתים הוא מערב בו ח"ו הקליפה והן האחר קליפות אשר סביב לה יתהלכון וחפצות להמשך אחריה כמו שנכאר להלן ועל כן היה למשל בפה כולם לאמר כי על ידי קריאת שמו"ת נכרת מלאך ח' והמפסיק מערב בו ח"ו הקליפות כאמור.

ומטעם האמור תשכיל טעם מה שכתב מהרח"ו זל בשם רבינו האר"י זצ"ל שאין לקרות התרגום בטעמים וכתב שלא נגלה אליו סוד הדבר ואני הולך רכיל מגלה סוד מפני מה שנודע מ"ש הרב בסוד הקריאה שהוא לברר בירורין דאשתיירו במאכין תברין סוד מלאכין קדמאין הנזכר באדרא ובספרא דצניעותא ושבירתן זו היא מיתתן ותקרן להם כל שה מפני שנתלבן מהם בחינת הטעמי' סוד החכמה בסוד ימותו ולא בחכמה עד שאחר כך בעולם התיקון בהתחבר עמהם החכמה בחינת הטעמים חיו בסוד והחכמה תחיה את בעליה ומה שלא הזכיר אז מבררין עתה על ידי תפלה ותורה ומעשים טובים והנה האותיות הן סוד המלאכים הנזכרים ולפיכך אין טע' שיש בספר תורה ועל ידי הקריאה בטעמים ובכונה ממשיכים אנו להם חיות ועל ידי זה מתברר הרע מהטוב וזהו סוד מאמרם זל הקור' בלא נגינה עליו הכתוב אומר וגם אני נתתי להם חוקים לא טובי"ם ומשפטים בל יחיו בהם. והיה טעמו כי הוחל ואין קורא בטעמים ובנגון המקרא ההוא ואין מברר הרע מהטוב נשארו החוקים לא טובים ומגורבי' ברע ובאותה מדה לא יחיה בהם כאשר עשה כן יעשה לו.

ועל כן אין לקרות התרגום בטעמים כי הוא לא
והתרגום הוא סור מגמה שהוא חצי טאב וחצי רביע
ובכל ע"ם היא עולה להכלל בקדושה והרע נמשך אחריה
ג"כ להדבק עם ולפי שאין רצונו של מקום ברע מוריד
שלהובא דנורא מלמעלה ומפריד רע מטוב כאמור לעיל
ולפיכך אם היינו קורין התרגום עם הטעמים היינו מ"ו
נותנים חיות ג"כ לבחינת הרע אשר עם והיינו מאמינים
כאן לעלות ולבחינת הטוב אשר עם אין צריך טעמים כי
קדושת האדם שבת גורם שיביא חיות לבחינת הטוב
כנודע ועל כן אינו מן הראוי לקרות בטעמים ושימניך
אשה יפה וסדרת טע"ם:

ומה טוב ומה נעים לפירות זה לקרות הפרשה בס"ת
בכוונה זו כמו שהיה מנהג הרב ז"ל וכ"כ הרדב"ז
ח"ב סי' קכ"ב ועל כי התרגום הם סוד האחוריים ודרך
האחוריים להיות כל אות תכופה יחד ומחוברת בחבירתה
שלא יתאחזו בהם החיצוני' על כן צריך להזהר שלא לקרות
הפרשה שנים מקרא תחלה וכשיזדמן לו ספר יתרגם פרשיו
כי כל כוונתינו לחברו אל הקדש להיות א' ורוח לא יבא
ביניהם והרב ז"ל הקפיד אף בקריאתו לכל יקרא פרשה
בפרשה כ' מקרא ואחד תרגום אלא פסוק בפסוק ולחבר
אלין תכף ומיד התרגום והכי משמע מלשון התלמוד שנים
מקרא וא' תרגום כלשון זכר דקאי אקרא דאילו קאי אכל
פרשה ופרשה יאמרו שתים מקרא בלשון נקבה. ואפר
בתעלומות חכמה סובר הרזיס ויונק מסוד תנחומיה יכין
לו לכוין סוד ב' מקרא וא' תרגום כמבואר למעלה וכסוד
קריאת התורה ואת כל כליה כאשר ביאר הרב ז"ל ובכללות
קריאת המקרא יכוין להכין לנוקבא הנקרא שבת מיסוד
חי העולמים והוא שהוא יום זה שבו נקוד שורק ג' וי"ן
הבולי"ם מספר ח"י וצריך להוסיף בה' אותיות דמלוי הב"ן
לנקוד כל א' מה' אותיות בוא"ו שורק והוא מאיר בכח
הכ"ו פסוקים הראשונים כי כן מלוי זה מספרו כ"ו ונקוד
השורק הוא נקוד הוא"ו של יביאו ומלוי הב"ן שהם ה'
אותיות יהיו לארבעה בהנרף וא"ו של מלוי הי"ד עם הדלת
ותעשה כמספר ל' ותהיה הוי"ה שלימה ומסודרים גם כן
בדירוף **וה"יה** ומנוקדים עם נקודות ביום השני כי
ניקוד החירק של השין שניה כיוון אותה
בקריאת הלילה כמבואר באורך במכתב הקדש הרב ז"ל
ונלפע"ד כי תשבע לבטא בשפתים פרטי הכוונות הללו
אנכי תקנתי נוסח תפלה כוללת כל כוונת קריאת הפרשה
שמו"ת וזה נוסחתה.

לשם יחוד קב"ה ושכינתיה ברחילו ורחימו ורחימו
ודחילו לייחדא **יה כו"ה** ביחודא שלים
בשם כל ישראל הריני קורא בתורה שהוא
כנגד ת"ת דז"א הנקרא תורה שבו נ' כלים דג' בחינות
בחי' חיצונה נפש שבו שם הוי"ה פשוטה ובחי' אמצעית
רוח

רוח שבו שם ריבוע מ"ה ובחי' פנימית נשמה שבו שם מ"ה
ובחי' מקיפיהן חיה ויחידה שבהם כ' שמו"ת הוי"ה בניקוד
חולם והיו למאורות שמות הקודש קס"ו ס"ג מעולבים

אילו פד הה"יי יו ואדו הה"יי

ותריק עליהם מרחל כח והאדה מקדוש שבת הבאה ותאיר
בהם האדת תוכפ' הנשמה יתירה בכח ההאדת **ה** ראשונה
דשם הוי"ה והאדת שם ס"ג **יוד הי ואו הי** מקום
ואל שדי שבבריא' הנשמה ויאיר שם **מצפץ** עם
נקודות וחלבנה והיו למאורות הם **יגל**
פז"ק ואות **צ'** דשם אבג"יתץ ואות וא"ו **יהו ומצ"פץ** כ' דמתנלא
והם כ"ן דדעת דנוקבא **יוד הו ה וו ו הו ה** הפנימי והנה אנכי
בא לקרו' הפ' שנים
מקרא סוד הפנים כמספר שמו"ת שם הוי"ה שבת"ת ופס
שד"י שבסוד הפולים למספר המקר"א וא' תרגום סוד
האחוריים כמספר ג' שמות הוי"ה בריבוע העולים רי"ו
שבאחורי חב"ד וג' שבאחורי חג"ת וג' שבאחורי נה"י ג"פ
רי"ו סוד הגבורה שמחכמה עד היסוד העולים כמספר
תרגום והמה יכתבו אל המל' ועליה יכין רוח תרדי"מה
ובכח בגולת קריאת המקרא זה הדרך יסכון אור ונשלו"ם
אין קץ על כס דוד ועל ממלכתו להכין אותה לעמד מיום
הסיפי יסוד חי העולמים ומלוי שם ב"ן **ודהוה** יסוד
לאור באור **יו הו ו הו** שלימה בהנטר'
הוא"ו של מילוי הי"ד עם דלי"ת דמלוי'
ויסוד להיות לנרוף **ודהיה** מסנה העולים למספר ב"ן
ונלו תוסר שמות הוי"ה שבמקרא ובתרגום
בריבוע עם נקודת ו' שורק. ובכח בגולת התרגום נוגה
כאור תהיה ל מקום הקדש ולהבה תלהט רשעים סביב
יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך ה' דוחה כי הנה אויביך ה' כי
הנה אויבך יאבדו יתפרדו כל פועלי און ובכן כהפרד
הרשעה מהקדושה כמו כן הפרד נא מעלינו נר הרע
וקדשנו בקדושתך וטהר לבנו לעבדך באמת תמיד כל
הימים לומדי תורתך לשמה ותאריך ימינו ושנותינו בטוב
ובנעימים ואל תקחנו מעשה קודם מלאות ימי שנותינו
שבעים שנה ואל תדיחנו מפני שום אדם שבעולם יהיו
לרצון וכו' ויהי נועם ה' וכו':

ושוב אחר התפלה יתאמץ בכל כוונתו בקריאת
הפ' ובכל הוי"ה שבפ' יכוין אותה בשם ב"ן
והתרגום מפני שהוא אחוריים יכוין בקריאתו לאחוריים
של מלוי כ"ן נקוד כולו צם נקודה בורק ואחרי גומרו מדר
הפרשה יקרא ההפטרה של הפרשה עצמה ולא ישנה בשבת
ול"ח הן חכוכה וד' פרשיות לקרות המחודשת רק הפטרת
השבוע

השבוע יקרא "בע"ס" וביום השבת יקרא המחודשת עם המפטיר וכך עשו רבותי ז"ל ואם רגיל לקרוא בימי השבוע בבכילים פעם א' מקרא ופעם א' תרגום יקרא ההפטרה ג"כ בע"ס א' מקרא וא' תרגום אבל לא ראיתי לאחרי ה"י מהגיס כן בע"ס בהפטרה:

ואחר כך אף אם הוא בע"ס יאמר מזמור שיר ליום השבת שיש בו סוד עליית נוגה וירידת שאר הקליפות כמ"ש בפרוש השעים כמו עשב וינינו כל פועלי און וכו' וכן יתפרדו כל פועלי און שהם מתפרדים נוגה אל הקדושה והם אל המוקדא דתהומא רבה כמו שבאר בפרקים הבאים וכיון שסוד קריאת פ' שמ"ות היא ההולכת קדמת אישו"ר נוגה ואבדן הקליפות בנזכר יאותה לנו לומר מזמור הנודע אל כוונה זו כאמור ולנה אלינו מזמור ה' מלך וכולי שהוא מזמור היום וגם להודות נתן ע"י מזמור שיר ליום השבת כי אחר שקרא הפרשה בבר יש יכולת לקבל תוספת שבת משא"כ קודם קריאתה כמ"ש רבינו הקדוש זלה"ה ואח"כ ילמוד בספר יצירה שסגולת קדיאתו בע"ש. ואחר כל אלה נכון להיות כל איש צור"ר על אשמו ויתבודד שעה א' ויפשפש במעשיו שעשה בו' הימים כדי שישוב בתשו' ולפחות ע"י הרהורי תשובה יהיה בזה הכנה שתשרה בו תוספת נשמה כדי שיוכל אח"כ לשוב במעשה-ומקום התעוררו' התשובה הולת מקומה אחר קריאת הפ' שמ"ות בהפרידו הקליפה מהקדושה בכח קריאת שמו"ת כמו שביארנו וכמו כן אם יתעורר עצמו בהרהורי התשובה בעת היא להשליך מעליו חלאת זוהמת טומאת עוכותיו ימצא עזר משדי בנגדו וכאשר יעשה להפריד הקליפה מהקדושה כן יעשה לו לקבל הרהורי תשובתו הרמתה ולהפריד מעליו בוקי בריקי טומאת החיצוני' הנאחזים בסבך קדושת נפשו ורוחו בעון פשע ולהעלותו אל הר ה' במקום קדשו וגם לפי מ"ש הרב כי אחר קריאת הפרשה שמ"ות אחרי הפרד לו"ט מהקדושה הוא זמן להכין עצמו לקבל תוספת השבת-נכון הדבר להרהר בתשובה בעת ההיא ושב ורפא לו לחזות בנועם ה' ולקבל תוספ' הנשמ' יתירה כי האד' השומר שבת כהלכתו נעשה מרכב לש"ית ולפי' נקרא שבת מנוח' רבתי' זאת מנוחתי עדי עד כאלו הוא יתברך שמו נח על האדם ושוכן עליו כמלך על כסאו כמ"ש המפרשי' והן הנה דברי התקונים לעשות את השבת לדרתם זכאה איהו מאן דמתקן לה דירה בלבי' וכו' דבגיני שריא שכינ' עילא' דאיהי נשמת כל חי וכן אמרו בזוהר שלא לך ע"ש. ולתכלית זה הנשמות יתירות המתוספות בשבת להשרות השכינה עליהו וכמ"ש בתקונים ולא מנוחה ומנוח שלא בשבתות וי"ט וכמה נפשות יתירין קא נתתין עמה לדיירה בישראל זאין השרלת שכינה על האדם הפגום בחטאתו דהוה ליה מוס דנשמתא וכל אשר בו מוס לא יקרב ומנשמת אלוס

יאחר אבן כל ערוס יעשה בדעת אחר קריאת שמו"ת יהרהר בתשובה בע"ס דהיינו שיפשפש במעשיו ויתחרט על חטאיו בלב שלם ויקבל על עצמו שלא יעבור מדעתו מאז והלאה א' ממצות ה' אשר לא תעשינה. ובכן קדושת שבת ותשובתו הממתה יהיו עזר כנגדו לכפר עליו ועל זה אז"ל כ' מלאכים מלוין לו לאדם בע"ש כשאומר ויכולו ומניחים ידיהם על ראשו ואומרים וסר עונך וחטאתך תכופר וזה בהכנת הרהורי תשובה אשר תקדים אצלו מע"ש ובכן תחול עליו הברכה ותיהוי ליה כפרה. אך זה לא יעלה על לב איש כי עודינו עומד בטומאתו ומכותיו לא רוחץ כי תכופר חטאתו על מנן. וגם לא יעבור כח להשיג האלת קדושת שבת כמ"ש החסיד בשער הקדוש שהוא כמשל האדם שהוא בחשך שאם יצא לאור ויקבל אור השמש בתוקפו יחשיך עיניו ולא יהנה ממתיקות האור כן אור שבת וקדושתו היא קדושה עליונה מעולם הא"ל' שמאירים בו אורות עליונים ומי יוכל לקבל הקדושה ההיא גדולה והוא משל גם כן לבגד שנפלו בו כתמים משמן וכיוצא שאם לא יורחץ ויולבן כראוי לא יוכל לקבל שום צבע כן הכא לקבל אור שבת והוא פגום מעוכותיו ונפשו מלוכלכת מכתמי עוכותיו אז אין אור הנשמה שורה כי על מי ישרה על הענים אז על האבנים אבן אם יתקדש ושוב ויתחרט בחרטה גמורה על כל דבר פשע על קל על חמור מערב שב' אז ימצא כדי גאולתו לכפר בעדו ולהאיר באור קדושת השבת ואז הן אור הנשמה שורה בו ולו מנוחה היומה מנוח לכף רגלה:

וזה רמז המשנה ג' דברים נדיך אדם לומר בתוך ביתו בע"ש עם חשיכה עשר תם ערבת"ס הדליקו את הנר שם רמז לאיש אשר הלך חשיכים כל ימי המעשה נדיך לומר בתוך ביתו הוא הגוף ע"ד יום שיזונו שומרי הבית עשרתם ערבתם כלומר אם הבית מעשר הימים בית ה' וביותר מעשר הנגנס היום הזה ערב שבת להתכודד בחדריו ולחשוב עם קונ"ו על כל מה שפעל ועשה ערבתם רמז על התפלה ע"ד כי קולך ערב דהיינו להתנפל לפני ה' חנון המרבה לסלוח בכל ערב שבת על כל פשעיו ואשר חטא על הנפש יערב עליו שיחו בקול חמרמר ובמרירות תאנ' לכפר בעדו ברב רחמיו וחסדיו ותפלתו תהיה לחטאה ויגר אותה בחדש ובערבה לה'-ובכן אז ימצא פיו לענות ולומר הדליקו את הנר נר ה' נשמת אדם להאיר בו תוספ' אור הנשמה היתירה ולפיכך הזכיר בשמיהם לשון ערב עשרת"ס ערבת"ס ובענין הנר ה' אמר לשון ציווי כלומר הא כלא הא לא בגיא אם עשרת' וערבתם אז בודאי מאורות נתן סביבות עוז נפשו והדליק באור רב והדלקה והנח"ה עושה מנוה לנקות הפגם שפגם בענפי השבוע טרם חזדתם למקורם כי אם ח"ו חזרו הענפים למקורם בשהם פגומים ותשובתו בשאר מעל ח"ו. ובכר

בתבו בפרק א' כי יום שבת אף על גב שהוא יום מנוחה
וענג עם כל זה הוא יום דין אל החיים ואל המתים כמ"ש
הרשב"י ע"ה מעלי שבתא גלגולא דנשמתין איהו כי
המשפט לאלהים הוא לדעת כל אנשי מעשהו אם הטוב
איזה עון המוכע ממנו תוכפת נשמת שבת לבמרי אז על
אשר לא הכין עצמו הכנה הנאה לקבל קדושת שבת וגם
יהיה דן על המנות אשר ימצא בו אשר לפיהן יזכה לקבל
תוספת נשמה הבאה אל בית ישראל ומהו החלק המגיע
ואוי לו כנזכר לעיל כי על כל אלה אים התמים נדיך
להתעורר עצמו כל ערב שבת בהרהורי תשובה להזמין
לאור משפטו ודינו - ויום שבת בכללו הוא הערה ולימוד
ואזרז על יום שבולו שבת מנוחה לחי העולמים כאשר
מורגל בלשון הזהר חז"ל מי שלא טרח בערב שבת מה
יאכל בשבת וא"כ יום שבת הוא הערה ליום שבולו שבת.
וכבר יחדנו הדיבור בזה באורך ברמזים הללו לדרכי
התשובה בפרקים הבאים בס"ד. **ועתה** אהובי
קורא נעים ה' עמך גבור החיל עורה נא מתרדמת שינת
קום קרא את אלהיך בדברי רנויים לפני קונך אולי
תתרצה לפני לכפר בעדך לפני בא יום ה' הגדול והנורא.
והא לך סדר הדיבור והודוי לעתור ולרצות מידי ערב שבת
בשבתו לעורר ערלת לבבך אחר קריאת פ' שמ"ת קודם
שעת ה' וזה תוארו:

אלהי בושתי וכלמתי לעמוד לפניך בראותי כי
כפי עצמת גדולתך כן תכלית דלותי
ושפלותי וכפי תוקף יכלתך כן חולשת יכלתי וכפי שלמותך
כן חסרוני גום ורמה עפר מן האדמה כלי מלא כלימה אבן
דומה כל עובר דרך הולך ולא ישוב חמת עבשוב עקוב הלב
ערל לב גדול חימה חורש און ומרמה גבה עינים קצר
אפים טמא שפתים נעקש דרכים ואין ברגלים מה אני
מה חיי ומה גבורתי ומה נדקתי ונחשב לאין כל ימי היותי
אלף כי אחרי מותי מאין מוכאי וכאין מוצאי:

ורנה באתי לפניך אשר לא כדת בענוות מנח
וטומאת לעיונים ויגר זוכה לגלגולא פוכה
תאוה מתבבדה ונפש לא מטהרה ולב טמא אוכד ונרמה
ובוף נבוף מלא אספסוף אלהי ידעתי כי עוכותי עצמו
מכפר ואשמות עצמו מלזכור ועל מה אחקש מחילה וסליח
וכפרה אם על טומאת מקדש מעלה ומטה או על הריסות
מזבחותיו אם על תתנו מוס בקדשי שמי וקלקלתי מנורתיהן
והפכתי אותם לבורות נשברים אשר לא יכילו המי' וימצאו
רביבי הטפעה ומלך הנפון הרחיב את נבולו ושילח את
בעירו וביער בשדה תבואתם ובין אחים יפריח אוי לי כי
רשעתי אלהי לי כי פשעתי בכוטתי את ידי להטיל מוס
בקדשי שמים. אויה לי אהה על נפשי כי עוכותי עברו
ראשי כמשא כבד יכבדו ממני טבעתי ביון מצולה ואין
מעמד באתי במעמקי מים ושבולת שטפתני אל מי אשא

עיני

עיני ולבי לבא עמי אל אבי ומי ילמוד עלי זכות ולא
מצאתי מקום פתח ישב דעתי היות לי עוד תקוה כי אם
בראותי כי אני מלא פשעים ומרדים ואתה מלא רחמים
והארכת אפך עמי לטוב מעומי ופשעי כי אתה אל חנון
ורחום ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה כי לא תחפון
במות הרשע כי הם בטוב מדרכיו ואני ובדב רחמיך וחסדיך
אתור אתירה מתחת בסא כבודך לטוב אליך ולהתוודות
לפניך ובכן חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי אמרתי אודה
עלי פשעי לה' ואתה נשאת עון חטאתי סלה אלהינו ואלהי
אבותינו תבא לפניך תפלתינו וכו' ויפרט כל חטאיו כפי
ידיעתו בדמע ובשכרון מתנים. ואחר כך יאמר מה נאמר
לפניך וכו'. ועתה ה' אלהי אחרי שובי נחמתי ואחרי
הודעי ספקתי על יד בושתי וגם נכלמתי כי נשאתי
חרפת נעורי ועל זאת אשא בשרי בשיני ונפשי אשי' בכפי
ומה אקדם פניך ה' אלהי ובמה תתרצה ותכפר לי כל
חטאתי אלה אשר אלפו ועברו ראשינו כמים המוגרי' אדנה
אשר לא יאספו אם בתשובה ווידוי תתרצה הנני שב ומתוד'
לפניך חטאתי ופשעי ואם בתפלה ובתחנונים תמחול הנני
מפיל תחנוני לפניך כעיני עבד אל יד אדוניו וכעיני
שפחה אל יד גבירתה כן עיני נשואות אליך ואם בבכי
ובעקה תסלח הנה כמתרים תבכה נפשי על רוב פשעי
ואם בשכר חוא תכפר הנה שכר לבי בתלאו' חולפו' ובאות
ואם רגע אעמוד בשלוה פתע תבואני הוה נגוב מוכה
אלהים ומענה ובכל שעות מאורעו' ועתה ה' אלהי הפותח
יד בתשובה ומלך עוזר וסומך לבאי' לטהר. פתח יד
וקבלני בתשובה שלימה לפניך וסייעני להתחזק בדרכתך
ובזרמי נגד יצרי הרע הלוח' כי בתחבולו' רשע ומבקש
נפשי לספותה לבלתי ימצאל כי ותרחיקהו מרמ"ח אברי
ותשליכהו במצלו' יס ותנער בו לבלתי יעמוד על ימני
לשטני ועשיתאת אבר אלך בחזקיך והסירו' את לב האבן
מקרבי ונתת לי לב בשר.

אבא ה' אלהי שמע אל תפלת עבדך ואל תחנוני
וקבל תשובתי ואל יעכב שום חטא ועון את
תפלתי ותשובתי ועמדו לפני כסא כבודך מליצי יושר
להמליץ בעדי להכניס תפלתי לפניך ואם בחטאי הרב
ועצום אין לי מליץ יוכר אתור לי מקום מתחת כסא כבודך
וקבל תשובתי וקדשני בקדושתך ולב טהור ברא לי אלהים
ורוח נכון חדש בקרבי ואם שגמתי במחשבה ודבור ומעש'
ומכשמת אלוה נאבדתי אתה בטובך אל תשליכני מלפניך
ורוח קדשיך אל תקח ממני הטיבה לי עשון ישענדוח נדיב
תסמכני וזכני פתח זרו לי ביום שבת קדשך וכמו שהנין
קדושת שבת על אדם הראשון ביום הזה וינח בדימום כן
יגן עלי אני עבדך הבא לפני הדר כבודך חדד ודוחב על
פנב הנפש ורוח ונשמה ותוניח לאורו משפטי להאיר
נפשי רוהי ונשמתי בשבת זה בתוספ' מחבה לעבדך באמת
ולהיות

ולהיות מוכן ומזומן מלאותם הטחלים נחלה בלי מכרים לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו וכמו שיגדלת ביום זה לת לדם לעמוד ולשרת ולברך בשמך כן ברחמיך הרבים תתקנני לעבודתך ולירלתך ותיחד לבבי ולב כל בית ישראל לעבדך באמת ותסר שכינתך ביניהו ותכחילמו שבת קדשך באהבה וברצון ולא תהיה דאגה ולא צרה ולא יגון ביום מנוחתנו ונוחו בה כל ישראל מקדשי שמך ותזכה אותנו וכ׳ בית ישראל לנוח במנוחה שאין לה קץ ותכלי׳ לעה״ב עולם שכולו טוב עולם שכולו ארוך ותברכנו מברכותיך אמן יהי רצון אמרי פי וכו׳. ומאחר עלית מתפוכתו הרמתה אחר ההכנעה הגדולה שקבל בעצמו על ידי דברי ודויו והפריד הקליפה מהקדושה מאז יכין עצמו לקראת אלהיו לקבל קדוש על דרך התקון שבמך כפרוזדור בדי שתכנס לטרקלין וע״ז נאמר הכן לקראת אלהיך ישראל והם כב׳ דברים תספורת וקבינת נפרכיו וטבילה ובאחר פרטן אחת לאחת:

תספורת בע״ש

הוא מבלל כבוד שבת בדי שלא יבנס לשבת כשהוא מגולל ואם בפני מלך בשר ודם כתי׳ ויגל״ח ויחלף שמלותיו עאכ״ו הכא לקבל פני שבת מלכת שהוא מקבל פני שכינה שעצון שהרה וגלוח כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק כי עוז וחדוה במקומו וברוש פ׳ אלו מגלחין אתמר ושאר כל אדם מ״ט בדי שלא יכנסו למשמרתם כשהם מגוללים ה״נ אסורין פי׳ שלא התירו לגלח בחולו של מועד אלא הכא מתדינת היום וכו׳ ומדוע לא התירו לכל אדם ומשמי תלמודא כרתכן אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין לספר ולכבס ובחמישי מותרין מפני בבוד השבת ואמר רבה בר בר חנא אמר ר׳ אלעזר מ״ט בדי שלא יכנסו לרגל כשהם מגוללים. ולפיכך המתרשל גלח בגלח קודם הרגל החמירו עליו חכמים שלא לגלח בחולו של מועד שאם היה היתר גילוח בחול המועד לא יהיה מגלח לפני המועד ונכנסים כולן כשהן מגוללים וכן לא יעשה. סגא כי כן לא ולמד לבנין בבודה של שבת שאם בי״ט הקל קנסוהו חכמים בדי שלא יכנסו לרגל כשה׳ מגוללים כי בדאי בזיון וקנף בעיניהם כ״ש שבת החמורה שראויים לשנגם על יתר הכן אסר בזה אים לו ומתרשלים בלהגלח בע״ש ובאים לקראת כלה נאה וחסודה פני שבת לקבלה כשהם מגוללים ועליה נאמר ובוזי יקלו והמשכילים יזהרו לתת יקר לקדושה של שבת החמורה וימנו לקראתו הבקר אור השישי לגלח את כל שברם להכנס לשבת כשהם מקושטין ויפין. ואף גם זאת כי בבואם לגלח את שער ראשם יכוונו את לבם לקייים מצות פיאת הראש ובכל פעם שהוא מגלח ומניחה הוא מקייים המצוה ואם מתרשל

בלא

שלא לגלח שבת א׳ ביטל מצוה. ונוסף גם הוא כי בוקם רעה לעצמו כנודע לבאים בסוד ה׳ לירלאו סוד שתו במאמר הזוהר פרשת תזריע ז״ל כתיב אים כי ימרט ראשו ת״ח רישא דהאי אים בוצינא דקדרמותא ובגין כך גולגלתא דרישא דהאי סומקא כאלו כוורדא ושערי סומקי כגו סומקי ותלין מיניה כתרין תתאין דלתת׳ דמתערין דינים בעלמא וכד אתעבר מיניה שערא ואתגלים מרישא עילאה אתבסם כלא ואתקרי על שמיה וכולי ת״ח כל מאן דאיהו מסטרא דדינא ודינין מתחזין כיה לא אתדכי עד דיתעבר מיניה שערא ע״כ.

הנה הדבר מבואר ממאמר זה כי שערות הראש הראש הם מורין על הדינין וכע״ש מורא לו יעלה על ראשו לסלק הדינים שבו קודם שבת כדי שלא יהא כח לחיצונים ומקום לינק מהשערות שבראשו בשבת והמתרשלים בע״ש כלא אוכם ניכר גורמים רעה לעצמם לתת כח ורים לשלוט עליהם. ובאיר הדבר להיות מתכוין הסוד הנאמר בפרשה ויחי ז״ל עד לא נגלים דא רישא דמאריה ועד לא מרטא למטרזמתא אסר להיתנ בגלס אלהים חגמ׳ עליונה הוזהרו לגלחן דוגמת הבבר׳ השערות שחורות שנאמר בהם קנותיו תלתלים שחורות כעורב כמורא לבאים בסוד ה׳ כי ע״כ נאמר וסביבו נשגב״ה מאד וברגנו הבח״ה לתריות עשה (אה״ה כ״ל שמסם זה המלך היה מסתפר בכל יום ינון המלך מסטרא דמלכות דינא דמלכותא דינא) - כי על כן יזהרו בעת התגלח׳ לבלתי יפול מעערות התגלחת עליו ולבער אותם מצליו מיד וסימנך אם יפול מעערות ראשו אדנה שם רמז שרבו של שער להפיל אותו אדנה תכף ומיד ולפי כי בחיבה כוונם זו לסלק את הדינים כל הימים ולא בע״ש בלבד גם בתגלחת שאר הימים ישמה לכוונה זו וכשאל ר״ח ע״ש יגלח את שערו יום חמישי לפני המולד דחמירה סכנתא ואם פ׳ דרלוויה הוא שבת שתגין עליו שב ואל תעשה עדיף וכן נהגתי וכן נהגו שחכרים ה״י. וכבון להיות כל אים מהיר במלאכתו להקדי׳ ולא לאחר תגלחת שערו עד אחר חצות שהוא עת מנחה גדולה אף אם התפלל מנחה מפני כי בהגיע תור זמן המנחה אז הוא עת תגבורת הדינים ביותר כי הוא עת בטיית השמש כמ״ש אזי לנו כי פנה היום כי יבטו בלבי ערב כמ״ש בזוהר פ׳ חיי שרה דף ע״ט ת״ח נלותא דמנחה אתתקן ליה ליצחק וכו׳ עד ואתעבר רינא קטילא בעלמא וכו׳ והאיל ובמין התגלחת הוא הילוק הדינים איכא מאום לא תחכום שור בדישו. וכן כתב הרח״ו מורי ז״ל היה טהב שלא לגלח אחר חצות שהוא עת מנחה גדולה ואפילו בע״ש היה נוהר מאד ע״כ ואם כשלא התפלל עדיין תפלת מנחה הדברים אמורי אלו אהדתיה דמרח״ו והלא מסנה שלימה שבינן לא יעבר אדם לפני הספר המוך למנחה

וכו׳

וכו' ומאי ריבותיה אלא דבר גדול דיבר הנביא לאסור התגלחת אף בשבבר התפלל מכחה והיה טעמו כטעם האמור והכי משתמע מדקא מסיק ותני ואפילו בע"ש היה בזהר מאד לימד כי אף בע"ש לא יעבד מלאכות

תגבורת הדינים בעת ההיא קצת.

ועתה תחזה טעם מצות הפא"ה למה היא באה על כי עמין תגלחת הראש לסלק הדינים וכדי שלא יתבטלו הדינים מכל וכל אלהי"ם הכין דרכה כי על כן אין לאשה להכתפר משערו' ראשה על אודות האשה שבעשיה ולעומתה אף אנו מניחין המלבות על השערות שהיא הפאה שמכפרה אלהי"ם והשהים עשה שירחו מלפניו. ושיעור רחבה מהאזן עד שלש המנח ושיעור גובה מלמעלה מעט יותר מגובה האזן אם תתפשט מחפיפותה ומלמטה עד שלא תכבש בשערות הזקן כמ"ש סוד הדבר באידרא דנשא ע"ש. ואחר הריחו בירחת ה' בגשתו לגלח אל מקום הפאה ומניחה יכין לבו בהשבתו לקיים מצות בורא כי בעצות האיש המצוה אין מספיקין לו במה שיעשה אותה בלבד רק שיכוין את לבו ויבטח בשפתים בעשייתה ענין המצוה ההיא כלשון הכתוב בתורה ואמר בעת הנחת סודר של ספרים על ברכיו. הנה אנכי בא לגלח שער ראשי לכבוד ולתפארת ושבת הקדוש ולהשליך משערות ראשי שורשי הדינים אדנה בכן ישליך ז"א שערות שחורות כעורב כתע"ר הסופ' שם

מצמ"צית הינא מפסוק קדוש יהיה והנני מוכן לקיים מצות פא"ה העולה כמספר אלהים להשאיר בחינת הדינין. אלהים שופטים בארץ. ואשרי אנוש יעשה זאת לכוין הדברים לשם פעלן ולזכור את בוראו בעת ההיא אשר בהר בנו מכל עם והבדילנו מן העמים להיות ישראל מצויינים שם כאשר חכמים הגידו שהאל יתברך משבח את ישראל על זה ואומר מאנה ראנה בנות ציון בנים המצויינים לי בתגבלת לא תקיפו פא"ת ראשיכם לא תשחית פאת זקנך ע"כ. ואוי לעינים שכך רואות בנים מפריני בני ישראל אשר לא נכרו בחונות אם מבני ישראל המה או מעמי התועבות בנים משחיתים אשר אמרו נהיה ככל הגוים קצוני פאות וכל ינר מחשבות לבם רק רע עד להשחית גם את הזקן להעבירן על חמש לאון ורשעים ערומים שבהם מניחים פאה כמלא חוט השערה כי עלה הכורת לפניהם כשיעור חני שעה במכפרים כעין תער עד עלות פאת ראשיהם ופאת זקנם כולו קמשוטים דקה מן הדקה נדאה ואינו נראה ורשעים מלאו רק רע להכרת ולהמעיט את הקדוש ערו ערו עד היכוד כה למעט את הדמות בלם אלהים קדוש וכל פנים קבנו פארור בלם אלהים אחרים. אויה להם להא עליהם כי נדדו ממנו. המעט מהם שאר עבירות חמורות אשר עוברים עליהם תמיד כל היום ביד רמה כי

יבאו

יבאו להוסיף פשע רב כפרהסיא באיסור חמור אשר כזה שאין בו לא משו' חסרון כיס ולא משום תאוה העל כל אלה לא תתאפק ה' והשכינה מקוננת עליהם אוי להם כי נדדו ממני אם כבוי אשר כזה לא תתנקם בפשי העל אלה לא אפקוד בם כי אנכי נתתי בלם ודמות תבניתי על פניהם והמה הפכוה לרע"ה וזרתי פרש על פניה' ושתער עליה' מלך הנפו"ן ובשערה ישופם אך אלהים יחקן ראש אויביו קדקד שער מתהלך באשמיו וכהתימותם שער הקדושה דקה מן הדקה כך תשב נפשם עד דקה באש שלהבת אשפ של נהינם עד דקדוקה של חוט השערה וגם נשף בהם ויבשו:

וכתבו המקובלי' שבפנ' החטא הזה שבהשחת' פיאת הראש לו הזקן גוזרי' חיבור עבבים לילי"ת עם ס"מ ומולדות מהם קליפות דומות לפרות רעות שדים רעים הדובמים אחרי מות האדם פהשחית הזה על ראשו ועל זקנו והוא כדי להכני' הקדושה הנקראת פ"אה תחת גבו"ל הרשעה ואמרוהו הקד' לא תקיפו פאת ראשיכם ולא תשחית ר"ת פרות ובכתבי הקדש אבר במנרים מנאתי כתוב מעשה נפלא בענין זה בימי רבינו אור המופלא האר"אל ז"ל ואכילנו אל אחיר תוכחתי בעבור תסמר שער' בשר פושעים וחטאי': וז"ל יום א"בא לפני מורי ז"ל החכם רבי יעקב אבולעפיה וקדמו מורי ז"ל וא"ל כבודך רוצה להלוך למנרים ומבקש מאתי לכתוב לו כתב ואמר לו הין כן אדוני אמ' ילך אדוני לשלום ובכח ה' דרכך ותועלת גדול יהיה בלכתך שמה כי הוא הכרח גדול: א"ל מהו ההכרח אחר כי הליכת הרשות הוא א"ל בשובך לשלום ידוע תדע את דברי אשר אנכי מגיד לך ומיד כתב לו מורי את הכתב ונתן בידו וחזר להזהירו עוד על הדבל ולמהר בהליכתו: וכן עשה ויקם וילך מנרימה ובכבוד עשו לו לכבוד הרב ובכבודו ואחרי כן נשא את רגליו לשוב אל ביתו נפ"ת תו"בב ויצא בשיירה ובכל אשר הם עושים הוא היה עושה ויהי היום נחו בני השרייה כמנהגם וגם החכם הנזכר עמהם ובדרתו מעל החמור מיד נפלה עליו תרדמה ושן שיעור שעה אחת ויקומו כלם ללכת ויקיצו את החכם משינתו ויקם ויתר את חמורו וילך החמור והוא חזר לנפול עליו תרדימה ושן שיעור כ' שעות וכשקם לא ראה שום אדם ויחרד האיש וילפת ויחל לרוץ אחרה בחרדה ונער גדול וממוך לערב ראה לקראתו חורשים שמח ואמר אלך עמהם וירץ לקראת' ויבא אל המקום ושב שם מעט וראה שהחורש היה מכה בשורים באבן זריות ועוד מעט ראה שנהפך החורש לשור והשור נעשה אדם ואחרי בעול ויחל להכותו מכה רבה וכן על זה הדרך היו עושי' ונבהל החכ' ולא היה לו מקום לברו' כי לא ידע איזו הדרך ישכון אור והיה בנער גדול כי לא נעבת' מחשבתו ויהי כי בא השמש נעשו שלשתם בני אדם

ונתנו

וכתבו קולם ויבכו וידברו עמו לאמר ברוך הבא כבודך מנפת א"ל היך אמרו לו הרב יפחד לוריה אשכנזי יוסב בנפת אמר להם הן נפלו לפני רבנין ובכו וגם החכם בכה עמהם ואמרו לו רחה אדני בעמיו ובעבדיו ואמר כן אמרו לו לתקן קדוש ישראל רחם בא עליו כי מבני ישראל אנו והיה בלכתך פשוב לנפת מהרולך לפני הרב ונפול לפניו והתחנן לו לתקן את נפשותינו כי ירחה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב ואמר החכם כדבריכם כן אעשה והסביבוהו סבופה חמורה לאשר ולקיים כל תיקון שיאמר לו הרב שיבשוהו ואז פטלוהו ונתנוהו בשייר כהרף עין ותשב רוחו עליו וכשבא לנפת תכף נתן עיניו לבא אל המלך להתחנן לו על עסקי העלובים ההם ויבא לפני הרב והרב קדמו וא"ל בשביל עסקי הפווריאדני בא אלי ידעתי למהר תבא אלי וכן עשה ואמר לו מורי ז"ל עתה תדע ההכרח שאמרתי לך בהליכה זו. והוא שבבודך משרש נשמתם. והם פ' כן פ' מקום פ' אז שאל החכם מה היה עונם א"ל בעון השחתת פאת ראשם א"ל וכי מה שייכות יש לפאה בשורים א"ל לא קרית א"ל אדני דבר זה אינו כתוב לא בגמרא ולא במדרש אמר ליה מקרא מלא הוא אמר ליה פסוק זה לא יש בתורה אמר ליה כתוב לא תקיפו פאת ראשיכם ולא תשחיו ר"ת פרו' לומר כי כל המקיף או משחית פאת הראש או הזקן מתגלב בפר ונריך אתה לתקן אותם ולהתענות מחר ולכוין כך וכך לשם פ' וכן על זה הדרך כתב לו כל התקונים. תי' שהיה צריך לעשות עד שנתקנו אותם האנשים ובאו אל החכם בחלום ויאמרו לו יברכך ה' תנוח רעתך כאשר נחה נפשינו מאותו היום שהתחלת לעשות התקונים שאמר לך הרב כי בתקון הא' שעשית הוציאונו מאותה העבודה הקשה אשר ראית והכניסונו לגיהנם וכן עד הדרך בכל תקון שהיית עושה היו מוציאי אותנו מעול ככה ליותר קל ממנו עד שהכניסונו

במחיצתנו ע"כ:

ובימי הרב יהודה החסיד היה מעשה בעשיר א' שהיה בעירו והיה מגלח זקנו במספריים והיה החכם הנזכר מוחה בו ולא השגיח על דבריו אמר העשיר אשטגים אני ואיני יכול לסבול הזקן וא"ל החכם הנז' ידוע תדע כי מרה תהיה באחריתך כי אחרי מותך יבאו הפדים הדומים לפרות ויהיו דורסים על פאת זקנך אשר זה עונם המשחיתי פאת זקנם וכשנפטר אותו העשיר היו יושבי אהלו כל גדולי עירו והחכם היה שמה וכתב שם א' וזרק על אותו עשיר המת ותכף קם על רגליו וכל היושבי שם ברחו מפניו ורעדה אחזתם שם חיל כיולדה ויחל אותו המת למרוט ראשו ולתלוש בשערותיו א"ל החכם מה לך א"ל אוי לי על שברי כי לא שמעתי לקול מורי ולמלקדי לא הכתי אזני ולא שמעתיך א"ל החכם הגידה נא לי מה נעשה בנשמתך א"ל כשיבא נשמתי בא עד א' ודומה לפרה ודומה

ודרסה ורמסה באף על פאות הזקן והכאיה כלי א' מלא זפת וגפרית ומלח ערופה וקבל את נשמתי והניחה לתוכו ולא היתה יכולה לבא' מפס ובא מלאך א' מב"ד של מעלה ונטל מאותו הפד הכלי כאשר הוא שם ונשמתי בתוכו והעלו אותי לב"ד הגדול של יוצר בראשית ואז ילאת ב"ק מפי ב"ד ואמר לי קרית ושנית ואני עניתי קריתי ושניתי מיד ניזה להביא חומש ואמר לי קרא בו ומיד כשפתחתי הספר מצאתי כתוב לא תשחית פאת זקנך ולא ידעתי מה להשיב מיד שמעת קול א' שהיה מכריז תנו נשמתו של זה במדרגה התחתונה שבאדרון תחתית וכעוד שהיו נושאים נשמתו להכיאה במדרגה התחתונה ינא ב"ק ואמר המתינו לזה שיהור' בני צריך לו לבקש מאתו מה נעשה בו מיו' נאת נפשו מגופו ולכן הרפו לו עתה ולא תורד נפשו שאולה עד

ימלא אתחפצו ע"כ:

הנה כל העם מקנה ישמעו ויראו ולא יוסיפון עוד לשלוח יד בפאת ראשם ולא בפאת זקנם ולמלט את נפשותם מהיות למדרך כף רגל השור והחמור רחמנא ליצלן. ואשרי ההולכים בתמים להזהר שלא לעבור שום שער מהזקן כמ"ש הרב ז"ל כי המה גזרות הספר ולכן אין לאחוז בזקן שלא יעבור שום שער ונכון להיות כל איש שורר על יצרו בעת התגלחת שלא לגלח בזקן כלל לא למעלה ולא למטה רק שער שעל הספה המעכב מלאכול יגלחנו במספרי' ונעשה הדבר כמו שביארנו כי שערות הזקן הם כולם גזרות להשפיע החסדי' לגולמות הקדושי' עליונים' אבל אם מגלח שערות הזקן או הפאה הוא מקלקל הגזרה ונורם שהחסדים מתפשטי' לחיצונים והפך עליו

בנהית חסד **א"ל נא"ל** זועשה"ו:

והרב הקדוש בב"י סי' קפ"ה כת' בשם רבינו יונה והמדקדקים כמצות אחי' תחת גרונם אינן מסתפרים בתער אלא במספריי' שאסרו חכמים להעביר שער בתער בכל מקום בגוף ואפילו על זרועותיו לפי שדומה לתקון נשים ולפיכך אף שתחת הגרון אינו אסור מן התורה לפי שאין שם פאה אבל אסרו חכמי' משום לא ילבש גבר וכו' אבל מותר להעביר במספרים ומורי ז"ל קיבל מרבותיו דהפאה שה' היא שבולת הזקן היוצאת מתחת מפיקה על גרגרת ונראה לעין באותם הממולאים בזקן הרבה ושכל דין פאה יש לה והוא גזר בבני קהלתו שלא לגלח כלל אף תחת הגרון לא בתער מן הדין הגמור ולא במספרים כעין תער לירא ה' ולחושבי שמו שלא לפגוע בעיקר פאה וכל זה מצד הדין אבל הבעל נפש היפה המלאה לה דעת ויראת ה' לא תגיע בו יד אפילו בתלישת שער א' בידו כאשר ביארנו ובכן האדם קדושת עליונה תשרה על פניהם וכל רואיהם יכירון כי הם זרע ברך ה' יעוד הוא הדרם של בית ישראל כי רבים מעמי הארץ המכשלה הזאת תחת ידם לעבור על לאו ואם אינו לדי

למח בם מלקטין אותו מתוך השחור ליפות את עצמם שלא יראו כזקנים וזהו עון פלילי כמ"ש בטו"ד סי' קפ"ב אסור ללקט אפילו שער אחד לבן מתוך השחורות משום לא ילבש גבר שמלת אשה שהנשים עושות כל אלה ליפות את עצמן ומטע' זה אסור להסתכל במרא' בעת התגלח' או לאחר ואף כי בסי' קנ"ו כתב הב"י דבמקום שרגילים האנשים להסתכל במראה כנשים דמותר מ"מ החברים ראוי למנוע עצמן בכל מקום כמ"ש הרב פס וכסי' קפ"ב פסק סתם אסור להסתכל במראה משום לא ילבש גבר שמלת אשה ועיין בזוהר פקודי היכלות היכל ז' מה שהאריך בענין הדבר הזה שקרוב להיות ניזוק בחולי הנכפה וגם בלילה לא שכב לבו ומראין לו דמות אשה בחלומו אשר ימשך אחריה לאבד את נשמתו ח"ו ע"ש כאורך ושומ' נפשו ירחק מאלה לשמור מגרות נפשו. ואולם בני ישראל קדושים המה ולא באו לידי מידה זו וגם לידי השחתת פלת הראש והזקן אלא על כי התערבו בגוים בגלות החיל הזה וילמדו מעשיהם ובפרט באמנות הפראנקיא אשר פשתה המספחת הזאת ברבתבני עמינו ולא נכרו בחומות להבדיל בין וכולי. מלעג השאננים הבוז לגאי יונים שלוענ' עליה' אחרים: והאיש הירא בלבבו ישכיל כי לא תספיק טענה זו להפסר מיום הדין ומיום התוכח' כי לעת הדין והחשבון שיגורו בחבלי' הכלבי' הסרוחי' ההם אשר מהם בוש ויכל' ויאמרו לו האם מפני אלה רשעיכם לבי' הרחיים בושתם ומפני לא בושתם ונכלמתם ועוד האם על זאת בלבד חידפו וגידפו הלא רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים הבוז לגאי ונים ושחוק עשה אלהים לנו ולמולדתינו והם על ה' דברו תועה שתו בשמים פיהם דבר שוא והתפל על שוב בערפל: לא ידברו עלינו ולמולדתינו דין לעבד להיות כרבו ויחזיק במעוז האיש הירא לבל יחוש לכלימות ורוק הנכרים ולא ישוב מפני כל כופר מעבוד עבודת רבו אדוננו אבינו שבשמים והם אי איפשר להם יבחרו הרע במיעוטו לגלח בתספרים ולא כתער ה' הטוב יכפר בעד ובאר נות אלו פשתה המספחת בקנת מפרינו בנו עמינו עד להשחית מי בגדד וכמעל לנכת בחוקי הגוים כמו שביארנו למעלה ומי אשר יכשלו גם בלא דעת בהסתפר ענמש ע"י הגוים ונוהגים ביהודים כחזקותיהם להעביר על דת ולהעביר הכרת פניהם ענתה כם בפאה ובזקן באשר אין מוחה בידם. ושומר נפשו ירחק מלהסתפר בה' שלא להשחית את נחלתו נחלת עבדי ה' ונדקתם כלם דמות תבניתו יתברך. ונוסף גם הוא כי תעבדו חרב טמאה ואין להעביר על ראש קדוש בלא תערבה מומ' דידיה בבולמא דעבו"ז כמ"ש מהר"י זלה"ה ובזוהר ויחי דף רי"ט ע"ב ועניין הטבילה אשר יטבול אח"כ אינה מעל' הטומאה ההיא כאשר עלה על רוח רבים כי רוח הולך ולא ישוב מפני כל כופר אלא הבעל נפש לא יגלח כי אם על

ידי

ידי ישראל עבדן קדו"ש יה"ה ואנכי שמעתי מ' מורי ז"ל תקון לזה במקום דלא שביחי מפרי ישראל לבוין בעת התגלחת בשם אלהים בריבוע **א אל אל ה אלהי אלהים** ויאמר הפסוק ויברא אלהי"ם את האדם בצלמו בצלם אלהי"ם ברא אותו ויכוין לאותם בריבוע הנ"ל וכבן לא ימוש צלם אלהי מעליו ובפניו יענה ואחר התגלח' יהא זהיר ליטול ידיו כי הוא מהדברים סגרים נטילה עד הפרק אלא שבספיכם אחת סגי ונריך להיות כל איש זהיר מאד בזה כי הוא גורם רעה לעצמו ואם ת"ח הוא משכח תלמודו ואם אינו ת"ח יוצא מדעתו וגם אפרו שמפחד על זה ג' ימים ושומר נפשו יהא זהיר ונשכר.

וקציצת הצפרנים

גם הוא מכלל כבוד שבת כדי שלא יבנס לפב' כפה'ל מנוול שאין לך מנוול יותר מזה כמ"ש ועשתה את צפרניה תגדלם כדי שתתנוול ולכבוד ולתפאר יום השבת יקבנס וגם הוא ע"ד שאמרו בזוהר פ' פנחס דף רמ"ח ע"ב אנטריכת אתתא למיהב חולקא חדא בההוא זינא בשעת' דאתדבכת לאתקרבא בבעלה ומאן איהו ההוא חולקא טופרהא בטנופא דלהון וזע יר מרים דשערא וכו' ולא יזל' בתרא ההוא בטרא כיסא לאבאש' לה ויתפרש מניה בכל טרין וכו' הנה מבואר במאמר כי בהבתלקות איזה דבר ומאלה מן האדם נריך לתת חלק לשט"ן דומיא דשעיר וה"ך ולכן נריכה האשה לקון את צפרניה לתת חלק החיצונים ותשתייר היא בטהרתה ולפי שבימי החול אנחנו גומאים לנפש ונהי בטומא כולנו על כן מגלחין את שערינו וקוצצים את צפרנינו ע"ש כאשה המטהרת לבעלה לפי כי בע"ש אנו יוצאים מטומאת המת ונכנסין בקדושת שבת וכדי שלא יקטרג עלינו ההוא בטרא כיסא אנו נותנים לה את חלקתא וז"ש תן חלק לשבע' אנו ז' ימי השבת כי בבא יום הז' השבת נריך לתת חלק לשט"ן וגם לא' אנו ח' ימי המילה שיש גם כן ליתן הערלה חלק לחצונים והיה טעמו כי לא תדע מה יהיה רע"ה על הארץ ד"ל אם נתת חלק לחצונים בטוח אתה שלא תדע שום דבר רע בארץ כי המקטרג בקבלת חלקו הוא שותק דוגמת כלב המנכח כי בהשלך לפניו ענם הוא שותק וע"כ הזהרנו מידי ע"ש בשבתו לגלח שער הראש והצפרני לטהר את נפשותינו ורשע' כולה כעשן תכל' תאר' ורוח' תשאם והמתרשל בהם גור' רעה לעצמו ושוכן אתם בתוך טומאת' ואת מקדש ה' טיי' במדרש מעש' בחסיד ח' שנפט' וכתרא' לתלמידו בחלו' ורמה התלמיד שהיה לו כתם על מצחו ושאל לו מפני מה היה לו כך ואמר לו מפני שלא הייתי נזהר לגלח את הצפרנים בכל ע"ש. ובזוהר פ' אחרי מות דף ע"ב אמרו ז"ל תאנא מ"ד והיכה אשית ביכך ובין האשה כ"ד זיכי

מסאמתא

מכאבותא לאטיל חויא בנוקבא כד אתחבר עמה כחשבן
ואיכ״ה וכ״ד זינין לתתא ושערא רבא וטופרין סגיאין וכדין
דינין מתערין בכלא. ותאנא כד בעא אתתא לאתדבקא
בעיא לסברא ההוא דרכי ביומא דאיהי מסאבה ולסברא
טופרהא וכל ההוא זוהמא דבהון דתאני כרזי דמסאבותא
זוהמא דטופרין אתער זוהמא אחרא וכנין כך כעין בניזא
ומאן דאתבר לון לגמרי כאלו אתער חסד בעלמא דתניא
לא לבעי ליה לאינים למיהב דוכתא לזינין כישין דתניא
אל״ף וד׳ מאות וחמש זינין כישין מתאחזין בהוא זוהמא
דאטיל חויא תקיפא וכלהו מתערין בהוא זוהמ׳ דטופרין
ולפי מאן דבעי למיעבר בהו חדשין עביד מסוס לינון
דתליין בהו ומאן דאתבר לון כאלו אסני חסד בעלמא
ודינין כישין לא מסתכחין ואתבר ההוא זוהמא וטופרהא
דרשים ביה דתניא מאן דדרך ברגלי׳ או במסאנא עלייהו
יכול לאתזקא ח״ו ע״כ. וכפרשת ויקהל דף ר״ח אמר ז״ל
וכנ״כ לא לבעי ליה לאינים לרבאה אינון טופרין דזוהמא
דהא כמה דאסגיאו הכי נמי אסני לעילא קסטורא ודאגב
בכל יומא ובעי לסברא לון ולא ירמי לון דלא יתבר קלא
בההוא אתר דיכיל אהוא כד נש לאתזקא וכולא כגוונא
עילאה ע״כ.

הנה מבואר מדברי המחמרים כמה מועיל לאדם
קנינת הצפרנים ועוד אמר וכלא כגוונא
עילאה וכו׳ ולפיכך אמרו שורפן חסיד קוברן נדיק מפזרן
רשע לפי כי לכל הדברים יש שורש למעלה בקדוש׳ וכתבו
המקובלים הראשונים שהמלבוש שנתלבש אדם הראשון
היה נפורן ולא היה דבר דע יכול לקרב אליו וכיון שחטא
נסתלק ממנו אותו לבוש ולא נשתייר אלא מה שבראשי
צפרנים והזוהמא שובבת בהם ולפי שאין להכיל טומאה
במקדש נדיק כל אדם ליסול צפרניו בכל ערב שבת ולפיכך
לא יזרקם שלא לזלזל בם כי הם דומים שבהם שלימו׳ הנזל׳
כי האלהי״ם עשה שיירא מלפניו וע״כ השורפן מגורם
שלום ורחמים בעולם ומטיב לעצמו ולאחרים וזו היא מדת
חסידים וקוברן גם כן נדיק שגם הם לא הנביר הדין מן
העולם לגמרי מ״מ הרים מכשול והשקיט הדין אבל לא
כמו החסיד שסורפן ומעבירן מכל וכל. וזורקן רשע שהוא
גורם שימשך הדין בעולם ואמרו בגמרא שמא תעבור
עליהן ותפיל ואולי היה זה עונשה מפני כי גדמה היא
שיתפשט אדם הראשון ממלבושו היקרים והיה סבה שמה
שנשאר בם יהיה מקום אחיזה לזוהמא ולפיכך היה עונשה
בכך ור״י היה זורקן בבית המדרש דלא שכיחי נשי. והן
הן דברי רבינו הקדוש הלר״י ז״ל בפי׳ המאמר פרבת
זיקהל דטופרין הוא מה דאשתאר אינון לבושים דנהורא
קדמאה וכו׳ וכתב שלא תשעה ח״ו שהצפרנים הם מגד
הטומאה דאם כן מאי ריבותיה דאדם הראשון שהיה לבוש
בצפורן אלא שהם דינים קדושים ומגד שהם דין יש אחיזה

לחנונים ליינק ומה שהוא כל הכבר הוא קדושה גמורה
ומה שיונא חון לבשר מבשר יונקים החנונים ולפיכך אסור
גדול יש בהנהתם כי גורם לקליפה ליינק מהקדושה של
הבשר ב״ פורשים שהיא קליפה זכה של הצפורן הדבוקה
בבשר עצמו. והם מזכי הראות הוא ירקה בעת קנינת
הצפרנים כמה גדולי טהירין יצאים מכל אצבע והם
כדמות הנצוצות הנפרדים מהגמר כשמנפצים הגמר נפן
והם כדמות אנשים לבנים וכימי החול הלרה פלהן מגד
הקליפה אך בערב שבת אחר הטבילו׳ הלרתן מגד הקדוש׳
עד מ״ש ו״כ נכרים בהר דברים רבי׳. וכתב מהרח״ו ז״ל
היה נוטל צפרניו בסדר ולא היה חושש להברת האבודרהם
ז״ל דכל כי האי אר״ל מאן דקפיד קפדי בהדיה וכו׳ ומי
סדוג׳ לחוש יחוש והמקל לא הפסיד ולדעתי היא הדין ג״כ
שלא היה חושש בנטילת הצפרנים דיד ורגל ביום א׳ אבן
אני נזהר שלא לנוטלן ביום א׳ פיס כמך לזה בו מרא בגדה
דף י״ז אר״ש״ ה׳ דברים העושה אותם דמו בראשו וכולי
והנוטל צפרניו וזורקן לרשות הרבים וכו׳ ולא אמרן אלא
דשקיל בקנוסטרין דהיכו מספרייס ולא אמרן אלא דשקיל
בידא ודברעיה משמע דאיכא קפידא בדבר שלא ליטול ביד
ורגל יחד ביום א׳.

וצריך להזהר שלא ליטול צפרנים בימי החול רק
בע״ש מהטעם המבואר למעלה רק הם
חל ר״ח בע״ש או המולד אז יטלם לפני המולד שבזה אין
חילוק בין תגלחת הראש לתגלחת הצפרנים. גם יהא
בזהר מאד בעת תגלחת הצפורנים שלא תפול על בגדיו
מהם וכ״ש שלא לקון אותן על בגדיו ולקולטן שם כי הוא
גורם רעה לבעלו ואם אשת כדה תעשה ככה ביום טהרתה
לקון אותן על בגדיה מעולם לא תנא מידי דופנה של
טומאתה ותגרום להפיל ולדותיה ושומר כפשו ירחק מהן
ויקבן קניב׳ על הארץ כשהיה. ואחר קנינת צפרניו צריך
נטילה כי הוא א׳ מהדברים שצריכים נטילה וכ״ל דלא
בנקיון בעלמא אלא כמילה גמורה וצריך להזהר ביאחד כי
גורם רעה לבעלו ואם ת״ח הוא מסכת תלמודו ואם אינו
ת״ח יונא מדעתו וגם אמרו שמפחד על זה יום א׳ ושומע
דברי חכמים ישכון בטח ושאלנו מפחד רע״ה:

והטבילה בע״ש

הוא עיקר גדול שבו תלוי הקבת קדושת השבת כדי
להעביר בגדי חול מעל הנשמה הנמשך מהנו׳
דחול ולקבל תוספת האבה על הנשמה כי על ידי כך
בקבלת שבת יפרה עליו חלק הראוי לו מתוספת שבת
וכלת איש לא יעיבנה. כי החפץ ליכנס לפני המלך בדי לתקן
עצמו מקודם להראות לפני המלך בלבוש נאה כי אין לבא
אל שרד המלך בלבוש שק וכמ״ש השלם התקן עצמך

בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין ועל כן מנהג טוב להולכי
בתים להכין עצמם לקבל במורח וכשת פנים תוספת
שב״ת שהמה לותיות בש״ת אחר עבור ד׳ שעות ביום כי
מתחלת שעה ה׳ מתחלת קדושת שבת להתגלות וטבל
במים חיים טהור בעת ההיא. וכן היה מנהג רב המנונא
הבא לטבול בכל ערב שבת כמ״ש בזוהר תרומה דף קל״ו
אל כדין בעי לאתתחאה משימוש דחול וכו׳ ופס נאמר רב
המנונא כד הוה סליק מנהרא במעלי שבתא הוה יתיב
רגעא חדא והוה אמר דהוה יתיב למחמי חדוה דמלאכי
עילאי ע״כ ודוגמא לזה עושים הנשמו׳ למעלה בג״ע
כמ״ש שם בזוהר כדין ההוא רוח דנחית במעלי שבתא נטיל
ההיא נשמתא וסלקא לעילא ואתחייא נשמתא בבוסמי
דג״ע וכן בפ׳ ויקהל דף ר״יא והנוא נהר איהו תקונא
דנשמתין לאתיישב ולאתנהגא מאינון נחות ונפשין
אתהנן על ההוא נהר ומתיישבן ביה ע״כ ועל כן לעומתם
בנהר נעבור בע״ש לאתהנא מאינון נחות ולהתקדש
בקדושתם.

ואולם לא נאמרו כל השיעורין הללו רק לשבח
המתקדשי׳ והמתטהרים ומהגים בטהרה
עצמם כל הימים אשר יאותה להם אף שהם בחזקת טהרה
וקדושה להוסיף טהרה על טהרתן וקדושה על קדושתן
לכבוד תפארת השבת ולהתענג בהשן את נפשותם לאור
באור ה׳. אבל אשר הלך חשיבים בכל ימות החול ולא נשמר
מאשה וכ״ש הבלתי טהור וטומאתו עליו ממקרה הלילה ולא
שת לבו להסיר טומאתו ממנו בימות החול חייב רמיא עליה
לטהר עצמו על כל פנים במקוה ט״ר׳ להסיר טומאתו ממנו
לבלתי יקרב אל הקדש פנימה קדושת שבת לה׳ עודינו
מחזיק בטומאה ח״ו כי הו׳ מפגל בקדשי שמי׳ ורוחו ונשמתו
אליו יאבוף ים״ף כתיב וימשש חושך ולא אור. והמקובלים
אמרו כי טומאת הקרי היא גרמה לבלבל הקדושה מעל
האדם ואף גם מנשמת אלוה יאבד כי כל אשר בו מוס לא
יקרב וכל רוח אין בקרבו וכ״ש שלא יבש באהלו מאו׳ תוספ׳
נשמה יתירה ביום השבת כי אפס מקום לה ולא מנוחה
היונה מצאה לכף רגלה והן לזאת יחרד לב כל איש ויתר
ממקומו לאמר איכה אוכל וראיתי ברע״ה אשר ימאס את
נפשי ורוחי ועוד אין נשמתי בי עוד טומאתי בי טמא בגוי.
ואיך אשא פני לבא לפני המלך הקדוש לשרתו ולברך בשמו
בגוע וזב ומצורע בטומאת הנדה היתה דרכי לפניו מדמע
קדש בחול וטמא בטהור מוסיף חיל ועוזו בגדול הרשעה
ופשחה כי תירש גבירתה תבשיטין הן לה ח״ו ובכן יסיר
מכך הטומאה המבדלת בינו לבין אלהיו וכאשר יקרה לו
מקרה בלתי טהור יהא זהיר מהיר בטהרתו תמיד בענש
היום ההוא אשר הוטמא בו ולא תבא עליו השמש וטומאתו
עליו ח״ו ורוח עברה ותטהרהו להיות כל הימים טהור עיני
מרחוק בר״ע. ואשר לא שת לבו אל דבר ה׳ עוד כל ימות
החול

החול לא יעבור מלטהר עצמו בע״ש לפני בא יום ה׳ הגדול
והנורא במקום טהרה להעביר רע״ה מבשרו ויתלבש בו
סוד הנשמה שנשתלקה הימנו בביאום ומילום טומאתו
בימות החול כמ״ש החסיד בשער ההבה כי הטבילה הוא
סיוע גדול לקניית הנשמה ורומה דבר זה אל החזרת הכלים
בכבשן כדי שיטהרו ויתלבנו וביציאתם מן הכבשן הם
חדשי׳ גם האדם בהכנסו אל המקוה הוא כדי להכלל ולחזור
הנשמה הפגומה והאבדים הפגומים למקום שיצאו ושם
מתעלמים כעובר המתעלם בבטן אמו וביציאת האדם מן
המקוה הרי נתקנו אברין ונשמתו והרי הוא הדם ואין
להחיינו׳ חלק בו וירגיש האדם בעצמו רוח חדשה מיצון
הנשמה שחזרה אליו וכתב החסיד חסר לאברהם הטע׳ למה
אין טהרה אלא במים והוא כי הטומאה היא רוח כמ״ש ואת
רוח הטומאה אעביר מן הארץ והרוח אין בטבעו ליכנס
תוך המים וכשהוא נכנס במים נשלף ממנו מעט מעט. ולכן
אחזל שנדיך שיכנס כל גופו במי׳ ואם ישאר חונה אפי׳ ראש
שער א׳ מגופו לא נטהר כי מעט נאחזת כל הטומאה
וחוזרת לשרות בגוף. ועד״ה מים רומזים לחסד כי שם
סוד הטהרה מתפגש כמ״ש בחס״ד ואמת יכופר עון כי
ממימי החסד נשפעים הם וכו׳ עיין שם באורך. וכתב עוד
כי ת׳ כחות הטומא׳ שהם בסוד ות׳ אים עמו שורים על
הטמא ועל ידי הטבילה במ׳ סאה יסורו מעליו כל ת׳ כחות
הטומאה והו׳ סיוע גדול לדבק נפשו באלהיו ובעבודתו
שבהיותו טמא הטומאה מטמטם לבו אל אדם כי על ידי
טהרת הגוף יתחדש טהרה בנפש ובהיות הגוף טמא
שטורין עליו ת׳ כחות הטומאה הנשמה פגומה ואי אפשר
שיכוין בתפלתו כראוי כלי שיבלבלהו מחשבה אחרת
ויפרידהו מהשורש העליון שהרי הוא נפרד על ידי הפגם
שבנשמתו כמ״ש בתקוני׳ דאיהי לא שריא על נשמתה
פגומה כמ״ש כל אשר בו מוס לא יקרב וכיון שהוא יתבדק
שמו אינו שורה עליו איך יתכן שיתדבק בו והטובל
מטומאתו הוא דבק בה׳ ומשם שסוד המקוה הוא סוד הוי״ה
כי המקוה יש מ׳ סאה וכן הי״ה יש בו ד׳ אותיות כל אות
כוללת עשר וזהו שאמר מקוה ישראל ה׳ ואמרו מה מקוה
מטהרת טמאי׳ אף הקב״ה מטהר את ישראל דהיינו טהרת
הנשמות הם הדבקי׳ בשמו נמצא הטובל הוא דבוק בה׳ ממש
לטהר נפשו וגופו. גופו במים ונפשו ברוחניות קדושת ה׳
השורה שם וכזה לא יזיקוהו המים אפי׳ יהיו המים קרים כי
מאחר שהוא דבוק בה׳ א״א שיהיה לו היזק כמ״ש אומר לה׳
מחסי ומצודתי וכו׳ כי הוא ינילך מפח יקוש וכו׳ ודבר זה
נריך כל אדם לכוין בטבילה כי הוא נכנס בסוד נשמתו
במים העליונים הם שהם בסוד עה״כ וגם יכוין שיכון
השכינה אשר אתו לבש בו ג״כ נטהר מהפגם אשר קיבל.

כי על כל אלה אתם בני אם המבשלה הזאת בידכם
ונטמאת׳ בה תזהרו לטהר אתכם במי מקוה כדין
ובדת

וכרת בלי עכוב וחלילה לכם שתקלו כזה כלל ואין טומאה זאת דומה לשאר כל טומאות כי הוא מזדווג עם גילית הדעבה ושאר כחות הטומאה והיא דבקה בחיים הטומאה ומוכנת ליפרע ממנו אחרי מותו ראמנא לינלן ממנה ומכיונא כה ולפיכך כל הקודם בטהרתו זכה לתת ריוח בין הדבקים הללו דבקי מיתה ולרחות מעליו הדוחות הרעות והרי זה זריז ונשכר. וגם שיתו לבכם לחולה רעה אשר על הארץ האדם בכל עובר היום כאן ומחר בקבר כי לא ידע האדם את עתו ואינו בטוח ברגעו ושעתו כמ"ש וכנפרים הנאחזים בפח בהם יוקשים בני אדם וכדגים הנאחזים במצודה רעה והועלו בחכה פתאום מרגע א' כן בפתע פתאום בא עת פקודתם ותתהפך כחומר חותם וכאשר שמענו וראינו מיתות מסוגות פתאומיות בהרבה והרבה מבני אדם אז ואינו כתע פתאום ויכבר עליהם חוליים ואז בעת ההיא כאשר ירחה חוליים ומיתתם כי קרבה אליהם בא עת פקודתם הבסיל יהא חובק את ידיו ויאכל את בשרו בראות עצמן טמא בגויים וטומאתו עליו כי מי נדה לא זורק עליו טמא הוא. ואילו הוא יתן בעת ההיא את כל הון ביתו לקנות לו חיי שעה אך אם יום אז יומים ויצמוד לקיר ולהתהלך בחוץ לטהר עצמו מטומאתו לבלתי יכרת נפשו בטומאתו ולהשליך כחות הטומאה אשר עליו לבלתי יתלו אליו אחרי מותו כי מצא מין את מינו ונעור אזי לא יועיל לו וכוז יכוז לו ואזי לא לגוף הגוף בעת ההיא שהוא מיטל כאבן דומם ואויה לה לנפש היפה שאין מעבור לה לטהר עצמה מטומאתה ואין מגיל לה ואין מחזיק בידה תתיפח תפרם כפיה כאשר פ' זוכה מדודה נדדה על זה ידו כל הדווים ויבכו כל הבוכים על כן כל חיים הירא יעשה בדעת ויחוס על נפשו העלובה לטהרה ממקור דמיה מידי יום ביומו ולא ישהה הטומאה עליו פן ת"ו ימות וטומאתו עליו. ונכרתה הנפש ההיא כי מי נדה לא זורק עליו כאמור ולבם הדדה כמדו מהמלך הבלעין המצוה על מצות הטהרה ורחוי שלא יבור רצונו ויסיח אל לבו אילו מלך ב"ו היה מצוה אותה כיצד היה זהיר לעשות שלא לעבור על מצות המלך וכל כך נדיך להיות אהבת המלך ברחוי מפני אהבתו שאפילו היה מצוה לו שיפיל עצמו לכבשן האש כאברהם אע"ה שישליך עצמו וכ"ש כי כל מצות המלך הם לתועלתנו להנחילנו עולם שכולו טוב כמ"ש ובדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות ומה גם מצוה זו שקלה היא תומיף תת כחה כעול' הזה כדאמרינן בשלהי דברכות א"ר יוחי שמעתי שמחמירין בה ושמעתי שמקלין בה וכל המחמיר בה מאריכין לו ימיו ושמתיו ואם יבבד בלבו הדבר מאד בימות החורף לא יתרשל כי אף זאת מכחות הטומאה אשר עליו שמרחה לו החיצוני הדבר כמשא כבד. והאיש התמים יגבר כאחרי כנגדו לא יאבה לו ולא ישמע בקולו ויתן אל לבו כי עה"כ אינו מוסג רק ע"י יבורין

והטבילה היא כרמז עה"כ ולכן נדיך שיסבול יבורין ולא יקון. ולא יעלים עיניו מראות כרע חטאת מעוריו אשר נתחמם כאש להכת שלהבת פעמים רבות וחכעים את יוצרו ועשה נחת רוח ליוצרו ובעבר הקרירות במקוה יתוקן החימום ההוא אשר נתחמם לדבר רע. ולא ישמע לקול מלחשים אשר התריסו אך נגד ה' ונגד ידאי שמו לאחר כי לא למנוה יחשב בעת שהניחה קשה הוא אל ויש סכנה בדבר כי יחלו וימותו ומתחייבים בנפשם ואין ספק כי אין הם המדברים אפס בידיה דשטן הוא יצה"ר ההלך אתם לשלח' ויעשם דבר כפיהם לאמר כחלה. הבני עומד בחוץ ובעה"כ בפנים בעצותיו הרעות לאמר נם הוא בנדק כל אמרי פיו האים הלזה היועצך לפי דרכו לא תעשה כזאת פן תחלש ותחלה ואומרים לך הבא זכות והפטר. ושוברם בנידם מקרא מלא דברי הכתוב שומר מצוה לא ידע דבר רע ובניהו בן יהוידע יוכיח שאמרו עליו והוא ירד והכה את האדי ביום השלג ודתבר בזיז דבדרא ונחת וטבל ואם יש בכנה בדבר מאי משבח ליה קרא שלא ע"כ כל כי האי שאין הנזק בעין לא שכיח היזקא מקרי ולא יאוה לנדיק כל הון ובל זה נאמר הבא לטהר מסייעין אותו ולא יפגענו בינה. ומעשים בכל יום אנו רואים כמה בעלי תשובה מתעניים מעבת לשבת ובתקופת טבת בחוזק הקור טובלים כמה טבילות ולא אומה עליה' כל רע ולא יאוה ולפי דרך הטבע יאמר הרופא כי יסתכנו בנפשות' וכיונא מעניני הסגופים שעושים והם ברילים והכל הוא עזר אלהי עליהם ולהפך מזה ראינו כמה בני אדם ברילים וחזקים המתענגי בתענוג רב כל הימים ואשר לא נכתה כף רגלם הגע במקוה והלו פתאו' וימותו וכמה מבעלי תשוב' המורגלים בכמה דברים הון מן הטבע ברילים וחזקים שלי"ת ואין החולי והכאיבות כי אם בידו ית'.

ואולם כי תדאה אים עושה אלה ויותם כאן ואל' לא תתלה חלילה כמלוה אלא חלה על עצמו שמא הוא טובל ופרן בידו ונשלם ממנו ולא ידע ואשם כי עיקרה של טבילה היא באה לטהר את האדם מעונותיו כי כמו שלטהר טומאת הקרי מעליו צריך שלא יהא דבל חוצן בימו וכון המים כן לענין טהרת העון שהיא טומאה יותר רוחניית דבוקה בנשמה צריך רחיצה להסירה בכתר ובורית ע"י התשובה ולא יהיה דבר חוצן מבפנים בנשמתו כי על כן צריך לשית אל לבו בתשובה ההיא לשוב מעונותיו מכל וכל ולא יהיה טובל ושרצים הטומאות מקנתם בידו כי לא יועיל לו הטבילה לטהרת עונותיו עד שיעזוב אותם ע"ז ובה נמורה ויסר אותו כחר"ט ומיחס על הרעה. ואם יעשה נגד הטבע לטבול במים קרים ולא טיהר עצמו מעונותיו בתשובה וכדיו להשליך גילולי מחשבות הרעות וטבל במים בלבד מצות אנשים מלומדה. אז אין הטבילה חשובה לפניו ית' ויתעלה כמ"ש בר"מ פ' עקב דף רע"ג

ע״ח ז״ל דעמי הארץ אינון שרץ מאי מועיל לון טבילה
והשרץ שפחה כיפה כידיהון כג״ל דכידיהון כג״ל דכרכאן
דג״ל לקב״ה דלא ידעי לברכה ולא ידעי מאי איהי ברכה
ומאי איהו זהמא וכו׳ ובל כן לא ימלט מפגעי העולם
כדכתיב הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האל׳
כי בהיות האדם טובל ומסגף עצמו כתוקף הקדירות הוא
מסתלק מהיותו נוהג עצמו על פי הטבע והיה אם לא
יעשה הדבר כתקונו אז הוא נשאר תחת הטבע והטבע
אינו מסייעו ונמצא זה קרח מכאן ומכאן ולכן יותר כאן
ויפגענו הגיכה ויחלה לך מצד המנוה עצמה להולכים
בתמים לבלתי היות שם ערו״כ טומאת הצנועות וכלי שום
פגיה כלל. אבל אל מרשע ושרי מעולל לא יעזוב את
חסידיו לעולם נשמרו. יסכר פי דוברי שקר הדברות על
נדיק שתק כגאון וכוו׳ והנידו על דבינו הקדו״הא״ר זל״ה
שהוה מקפיד על עצמו מאד אף שהיה לו חולי השברון
שקשה הקדירות לזה החולי מאד ובכרח בהחכא מפני אמו.
ומקנו ירלה כל איש ויאחז דרכו ולא יתרשל בה. וזה בכל
הימים וכ״ש בע״ש על דרך שאמרו חייב אדם לטהר עצמו
בדגל וק״ו לקדוש ב״ה מבורך מכל ימים שבת לה׳ קדש
קדשים ופורש לכל הקדושות.

ובתב מהרח״ו ז״ל שהזוכה נפש יתירה בשבת
הנאלין מאורים במנחו הנבירות שנשמה כי
תובשת הנפש ובאחתו מכסה אותם ואם האדם הוא טה״ל
קרי אזי ניכר במנחו ואין האדת נפש יתירה מכסה אותם
כד שיעשה טבילה ויכיר מעט הרושם ממנחו שאינה ניכר
כל כך. הנך רואה כי לא האמיט הדבר לומר להועיל האר׳
הנפש יתירה להביר את הרשום בכתב על מנחו מכל
וכל אלא להסירו מעט כנזכר ומכאן תדין כמה מהגבות
יגיע ירלה על פנ״ו האנשים החטאים האלה בנפשותם
בגשתם אל היכל המלך מלכו של עולם מלאים חלאת
זהמ״ הנחש וכפגיה״ם יענו לאמר סורו טמא וטמ״ טמא יקרא
וכל מחנה נבא המרוש במרוש נדרו הלכו מאתו לבלתי
יוכלון לגשת עם הנשמה יתירה בקרב אהלו כי כקון מונד
הוא להם ועדיו בחיתומיו חבון לו את הרשום בכתב על
מנחו לאמר עודינו מחזיק בטומאתו אזי לאותה בושה.
וכתב עוד דכע״ם אם הוא בעל קרי נריך ג׳ טבילות אחד
להביר הזהמא והב׳ להביר בגדי חול והג׳ לקבל הוכפת
שבת ואם איכו בעל קרי דיו בשני טבילות לכל א׳ לפשוט
בגדי חול וא׳ לקבל הוכפת שבת.

ובשאר הימים כשיטבול נריך להתודות מהטעם
הנז״ל כדי שלא יהא דבר חוצן גם
מבפני אחכן בע״ם אין להתודות כלל רק יאמר פסוק ומל
ה׳ את לבבך וכו׳ ויהדר דברי הודוי בלבו שלף שבלוי
הודוקת שבת תאיר אחר ד׳ שעות ב״מ אין לטבול כי אם
אחר חצות שאז הוא עיקר הגילוי וכל מה שיהיה קרוב לגיל

שבת

שבת יתגלה יותר ולפיכך אינו מן הראוי להתודות בעונה
ההיא רק בהדור כאמור. וקודם שיטבול יאמר ויקרא שהי׳
ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים שרמו זיש בו שמות
קדושים ומאירים את האדם מחשבו וכמו שבא באחזה
בכתבי הרב זל״ה ובטבילה ראשונה יכוין להעביר מעליו
הזהמה ויבטא בשפתים לאמר הריני טובל להעביר זהמת
הנחש מעל נפשי. ויה״ר מלפניך ה״אל״ה שבשם שאני
מטהר את גופי למטה כע״הז כך יטהרו מלאכי עליון
למעל׳ לנפשי רוחי ונשמתי בטהר דיבור ובטבילה כ׳ יכוין
להיות מוכן לקבל מיצוני הקדוש׳ עליו ויבטא בשפתיו
לאמר הריני טובל לקבל מיצוני הקדוש׳ ויהרמ״י אל״ה שבשם
שאני מקדש את גופי למטה כע״הז כך יקדשו מלאכי עליון
למעלה את נר״ן ויאמר לב טהור ברא לי אלהי׳ וכו׳ ז׳ פעמי׳
שר״ת לב טהור בר׳ הוא ט״ב״ל שע״י הטבילה נפרדין ממנו
הקליפו׳. ואם הוא מתחיל להשכיל דבר יעשה כסדר הזה
כשהוא בתוך המים ישתחוה למערב ואם אינו בקי ברוחות
יניי׳ בדעתו ד׳ רוחות וישתחוה למערב ואחר כך יהפוך
פניו למזרח ויאמר הריני טובל להפשיט הבגדים הנואים
מסמוטא דחול מעל גופי ויטבול ואח״כ יחזור וישתחה למערב
ואח״כ יהפוך פניו למזרח ויאמ׳ הריני טוב׳ לקבל אחרו׳ שב׳
זכו׳ ושמו׳ בחבור אחד והיו למאורו׳ שש ע״ב יו״ד ה״ו ו״ה י״
ושש קש״א אל״ף ה״ יו״ד ה״ הנולו׳ כמספ׳ זכור. ושש אלהי׳
במילואותו אלף למ״ד ה״ יו״ד מ״ם העולה
ואחוריים האלהים א״ל אל״ה־אל״הי אלהי״ם

יש דשמור עולה
ד׳ דשמור והנבלם מפש ע״ב **ודיוי** העולה מ״ו
דשמור. ומזיו שפע״ם מותיך הקדושים
תאיר נר״ן לטהר לבנו לעבדך באמת ולקדשנו בקדושת
שבתו׳ קדשיך ואח״כ יחזור ויאמר הריני טובל
לקבל נשמ׳ יתירה בכח מילוי שם אהי״ה במילואותיו דיודין
דאלף״ין דהה״ין ואהי נוגעים ה׳ אלהינו וכו׳.

ואם יושב בתענית כע״ם ראוי לטבול ל״ד טבילות
וכשהוא עומד בתוך המים יאמר ד׳ פעמי׳ עד
נוראו לעומתן של ד׳ מיתות כ״ד ואחר שיהדר בנוסח
הודוי כנ״ל כשיגיע אחייתו עד גרונו בתוך המים יאמר
ה״ אל כמוך וכולי יטוב ירחמנו וכו׳ תתן אמת וכו׳ מן
המצר וכו׳ ויטבול טבילה אחת כנז״ל ושוב יבטא
בשפתים לאמר:

אנא האל מטא און ובוכר פשע בעבור קדושת
שמך הנעבר פשעי מנגד עיניך וקבלני
בתשובה שלימה לפניך ביום טוב התעצמת הזה ואתה
בטובך תעורר רחמיך ותמלא כל השמות שבמתי בהם
ואשר פגמתי בג׳ אותיות דאשונות שלג׳ שמותיך הקדו׳
הוי״ה אהי״ה אד״נ״י **יא״א** ישובו ויתיחדו בג׳ טבילות
דאשונות ע״י **א** שניות **ההד** של ג׳ שמותיך
אשר פגמתי
הקדושים

ד׳ קדושים ישובו ויתייחדו בשלש הטבילות שביות על ידי דלהיה ולאחר פגמתי כב׳ לאותיות שלישיות של שלשה

ויב פמותך הקדיש הוי״ה אלהי״נו ישובו מתייחדו כב׳ טבילות שלשיות ע״י ו׳ של אלהיה ולאחר פגמתי כב׳ לאותיות שלב׳ שמו׳ הוי״ה אלה״ה אד״נ

ה׳ הי׳ ישובו ויתייחדו כב׳ רבעיות ע״י ה׳ דאלפי׳ וישובו ויתייחדו הוי״ה אלה״ה אחרונה אד״נ

ביחודא שלים בכח טבילה האחרונה.

ושוב ישכול טבילה אחרת ויאמר הריני טובל לקבל האמת שבת זכור ושמור ולקבל האר׳ נשמה יתירה ואשר אין לו מניחות לטבול בשחרית של שבת כמ״ש הרב טוב ויפה לשכול טבילה אחרת ולפרש ולומר הריני טובל טבילה זו כנגבור טבילה של שחרית של שבת ויבלה לו אך אם הוא נשמר מלשה. ומנהג המדקדקי׳ כשה׳ יוצאים מן הטבילה לפשוט מלחוריה׳ כיונא מן בית הכנס׳ ולומר והיה הנשאר בגין והנותר בירושלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים אם רחץ אדני את צואת בנו׳ גין ואת דמי ירושל׳ ידיח בקרב׳ ברוח משפט וברוח בער ויסייב כפ׳ ח״ס ת״ס ת״ב מ״שבת ר״נלך שר״ת שלו תרי״ג והו״ה עם שני כוללים ששקולה שבת ככל התורה והוא סגולה להיות נשמר מחלול שבת שלא תבא על ידו.

ומנהג רבינו הקדוש הא״ר ז״ל שלא לנגב עצמו מימי המקוה כי מימי שבת המה ורחוי הנוף לשחכם ואל תתעקש מלותה שעשינו עלה וכשתפב דבהן גדול שאינו דלא לנהוי דבר חוצץ בינו לבין הכתמת וזה פשוט ובגלתו מהטבילה שבבר נטהר מטומאתו אשר עליו ישמור מאד ממשבת פגול ח״ו שלא לשוב להגלות רושם העונות הרשומים במקום כי ישכח בתוספת שבת המתגלה אז כמנהו לכסות רושם העונות אשר שם וביות׳ לם ישכל אחר חצות שאז הוא עיקר בלוי האדם זו דפ״ש יותר שמוך לשבת שמתגלה האדם ההיא יותר ויותר ורחוי כל אדם להיות זהיר ברוחו להתקדש מאז בקדושת יום השבת ולפי דברי הזוהר פ׳ ויקהל דף ר״ד נראה כי אחר שיטבול אסור לו לעסוק בעשיית מלאכה שא בתקון נורכי שבת ומנהג טוב להולכים בתמים לעסוק בתורה עד עת קבלת שבת כי הטבילה הוא כמעט הקבלת שבת וז״ל שם כד אנל שבתא לנטריכו אינון עמא קדישא לאסתא׳ גרמייהו מסמוא דחול מ״ט בגין דבחול רוח אחרת אזלא ושאיא ושרא על עמא וכד בעי ב״נ לנפקא מן ההוא רוחא ולא נלה ברוח אחרא קדישא עילאה כבי לאסתאה גרמיה למסריה עליה ההוא רוחא קדישא עילאה עכ״ל הנה מבש. בהר״ה דבאסתאה דגרמיה שרא עליה ההוא רוחא קדישא עילאה והוא כמעט הקבלת שבת.

ואשרי אמנם יעשה זאת מידי ערב שבת בשבתו לטהר עצמו ולקבל קדושת שבת ונשמה

יתירה

יתירה כי קדושת שבת רמה היא מאד וכולי האי ואולי שיעורה עליו רוח הקדוש ובהחסר ח״ו תקון זה אין תקון כלל ואין הקדושה מוגלה מקום לנוח כמבואר למעלה ואם אי אפשר לו בטבילה שתדל להטיל עליו ט׳ קבין ואפילו פוטרין ויזהר שיפפוך עליו מכלי א׳ אף מב׳ כלים ואף מג׳ כלים אך לא יותר מג׳ ויזהר שקודם שיכלה שפיכת כלי א׳ עליו יהיה שפיכת כלי הב׳ וקודם שיכלה שפיכת כלי הב׳ יהיה שפיכת כלי הג׳.

ובכתבי הקדש אשר במקרי׳ מגלתי כתוב ז״ל קבלתי ממורי ז״ל מי שעימם מעתו אז קדה לו מקרה אשר לא שהור והו׳ חולה ולא יצניע כח לטבול יעשה סדר רחיצת הגוף בסדר הזה יאמר נוסח תפלה זו לפני רחיצתו ומבלין לו כאלו טבל וסמוכות שלו מלשון ה״שם בברכות דקאמר ולית ליה לגבר כאילו טבל אמר ליה אין דכתיב אחרון אחרון כתיב אחרון אחרון ע״ש וזה תוארה:

לשם יחוד קב״ה ושכינתיה ברחילו ורחימו ודחילו ורחימו ליחד שם י״ה בו״ה ביחוד שלים בשם כל ישראל אחרון בנקיון כפי ואסובב את מזבחך ה׳.

ויהרם יהוה אז״ל שתהא רחיצת ידי אלה נחשבת לי כאילו טבלתי במקוה טהרה של מ׳ סאה ואחיה זוכה להיות מושך מים מן הלובן העליון החתום ביו״ד רבתי דזעתה ו״גדל נא כח ה׳ חוץ מן עזא ועזאל כמי אינר״ת ולילית אז״ל שבכח סגולת זאת הרחיצה אחיה

ויהרמ״י מהפך עלי מדת הדין והגבורה העולה רי״ן כמספר נקיו״ן למדת רחמי״ם הגולה רמ״ט עם הכולל כמספר אחר״ן.

אחר״ן בנקיו״ן כפי ואסובבה את מזבחך ה׳:

ויהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שבכח סגולת רחיצה זו יהיו נמתקין הד׳ בתי דיכין הרמוזים בפסוק ויקר״א אלהי״ם ליבש״ה אר״ץ אשר היו למאורות אלה׳ דזודי״ן עם י״ג אותיותיו וה׳ לאותיות שורשו כמספר ויקר״א עם הכולל ושם אלהים כ׳ פשוט ושם אלה׳ ג׳ דיודי״ן עם י״ג אותיותיו וחמשה אותיות שורשו כמספר יבש״ה. ושם אלהים ד׳ דאלפין כמספר אר״ץ ואיר שם אהי״ה עלי במלוי ההי״ן שהוא כמנין מקו״ה ויבלה לפניך כאילו טבלתי במקום טהרה של מ׳ סאה:

ובכן יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שבשם שאני מטהר עצמי מלמעה כן תטהר נשמתי למעלה בבהר דינור בשם ה׳ צור עולמים ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננהו׳ ע״כ.

ואחר כך ירחץ בנקיון כפיו ויכוין כאותיו׳ שם ע״ב

יוד הי ויו הי כל אות ואות על ב׳ ידיו ותחלה יערה מי׳ על יד ימין ויכוין כאו׳ ו׳ פשוטה ויערה על יד שמאל

שמאל ויכוין גם כן כחות ו׳ פשוטה ואחר כך יחזור
ויברה על יד ימין ויכוין בוה״ן של מלוי הי״ד ויברה
על יד שמאל ויכוין גם כן בוה״ן של מלוי הי״ד ויחזור ויבר׳
על יד ימין ויכוין בדל״ת של מלוי הי״ד ויבר׳ ביד שמאל ויכוי׳
גם כן בדל״ת דמלוי הי״ד וכן על זה הסדר שאר האותיות
ונמצ׳ מבר׳ על כל יד ד׳ פעמי׳ וח״כ יטוב כברא״סוב׳ ויבר
על יד ימינו ד׳ פעמים רצופים זו אחר זו ויכוין ה׳ אותיו׳
הנ׳ בכל פעם אות א׳ פעם א׳ י׳ פשוטה פעם שני׳ ו׳
דמלוי הי״ד פעם ב׳ דל״ת דמלוי הי״ד ושאר האותיו׳ על
זה הס דר׳ ועל זה הדרך ביד שמאל עכ״ל. ואנל עין
רונל בכתבי הרב זלה״ה בסוף כוונת הטבילה נא יתפקח
בזה אפס במקום שאי אפשר לו לטבול ויסמוך עצמו על זה טוענה הוא
מדרך השכל דלא ראי זה כראי זה כי הטבילה של מ״ ס״ה
היא מן התורה וכורס רם ונשא כאשר מבואר בכתבי
רבינו הקדוש זל״ה אך ודק לעתות בנדה טהור ידיס
יזכיר לזמן בסדר הכ״ל ויעלה לו לטבילה כי ה׳ ירצה
ללבב וכל אדם אזנו חייב אלא כסיצורו:

הנה נא ערכתי מספט מעשה הטבילה לידאי
ה׳ ולחוסבי שמו במנהג הנהוג בארץ ישראל
עוד היום שטובלים בכל ערב שבת. וערכתי לפני כל איש
ישראל כאשר יוכלון שאת איש איש לפי השכלתו. ואולם
האיש אשר הריחו בסור ה׳ ובתעלומו׳ חכמה סובר הרזים
ווונק מסוד תנחומיה יכין לבו לכוין כוונותיה באשלמותא
בסוד ו׳ יורין שבפרס ז׳ שמות ע״ב ס״ג מ״ה ב״ן קס״ח
קמ״ב קנ״ח עם ד׳ של שם י״ה חו׳ כולנים דח׳ יודי״ן
וקחס ושבידם את **הנ״חל** ושאר פרטי השמות הכל
כאשר לכל מבואר במכתב יד ההקדש רבינו הקדוש
האר״י זלה״ה. ואנכי תקנתי נוסח תפלה לעת טבילת
ערב ערב כוללת כל הכוונה לנפש כי תשכ״ל
לבטח בשפתים וזה תואריה.

לשם הנה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה וכו׳.
אנכי בא לטהר עצמי במקוה טהרה של
מ׳ סאה לתקן את שורשה במקום עליון
בשיעור קומה ככל פרטיה ותקוניה ודקדוקיה לעשות
את כוונת יוצרי:

ויהי רצון מלפניך **יהוה** אלהי ואלהי אבותי
שתביר זוהמ״ הנחש מנד״ן מלי
ותטהר רעיוני לעבודתך כדבר שנאמר **לטהר**
בראי לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי בזכות
י״ג מדותיך ושמות הקדש היוצאים מהם בחילוף א״ת ב״ש
יהוה מנפ״ן **יהוה** מנפ״ן **אל** ת״ך
רחום גפ״י **וחנון** פסט״פ **ארך** תנ״ל

אפים חו״מי **ורב חסד** פגש בפח״י
ואמת פתיח **נוצר חסד** סוף הג פח״ק
לאלפים כתבו״מי **נשא עון** טב״ת
זפ״ט **ופשע** סוב״ז **וחטאה** פסנת״ן
ונקה פטר״ן:

ובכח סגולתם מקוה טהרה זו יאירו בא עלי
שמות יהו״ה אלהי״ם החתומים בגירוף ט״
אותיותיה׳ במספר ד״ת ולמקוה ר״מים **קבח** ומי׳ ומעז
ונא מתוק הרכב שמות אלהי״ם ה התומ׳ לכפסוק ויבר״א
אלהי״ם ליבש״ה הר״ן. אשר שם אלהים דיורי״ן כי״ג
אותיותיו וחמש אותיות שורשו המה ועלו למספר ויקר״א
עם הכולל אשר הוא כפא״ה ימנית דז״א דיגירה ושם
אלהים ב׳ פשוט אשר הוא כפא״ה שמאלית דז״א דיגירה
והיו לתקונות ב׳ שמות מנפ״ן מנפ״ן דפאות דא״א דיגיר׳
לתתק הב׳ שמות אלהים קדוש ס ועוד שם אלהים ג דיודין
בי״ג אותיותיו וה׳ אותיות שרשו הבולים במספר יבש״ה
עם הכולל אשר הוא כפא״ה ימנית דז״א דעשיה ושם אלהים
מלא דאלפי״ן הבולה במספר אל״ן והוא כפא״ה שמאלית
דז״א דעשיה והיו למאורו ב׳ שמות מנפ״ן דפאות
א״א דעשיה לתתק הב׳ שמות אלהים קדושים האלה
גם הם.

ובכן יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שבכח
סגולת מקוה זאת העולה במספר אל״ף ה״ה
יו״ד ה״ה כח״ל ערוך תעקמי ויהיו למאורות אור ז׳ יודי״ן
אשר בשורש ז׳ מעמותיך הקדושים ע״ב ס״ג מ״ה ב״ן
קס״ח קמ״ב קנ״ח עם ז׳ של שם ז״ה מאוד זי״ן שלג״ת
שבת בשבתו. וח׳ כולנים דח׳ יודי״ן הבולים במספר
כ״חל כנח״לים נטוי סגנות עלי נהר כאהלים נטע ה׳ מנחל
ברוך ישתה על כן ירים ראש (פי׳ כי כללות כולם עם
הכולל הרי הוא מספר מי״ם) אוכילם אוליכם אל נחלי
מי״ם מספר ר׳ יודי״ן דע״ב וב׳ יודין דס״ב וא׳ דמ״ה וא׳
דכן הבולים למספר מי״ם. (פי׳ האותיות שבז׳ שמות
וי״ה הם ל״מספר אות למ״ד של לכבוד ועם ב׳ כולנים א׳
דז׳ שמות וא׳ די״ה נעשו ל״ב כמספר כבוד ומספר כל הח׳
שמות הוא מספר שב״ת הרי לכבו״ד שבת) ולנבי ולכב״וד
שב״ת יהיו למאורות. ויגרק הרמז בשתרו מים אלו מ׳
כאה מספר ד׳ יודי״ן דשם ע״ב שבחסר עליון אשר ממנו
מקור מים חיים. ושם רמז והן מספר **יהו״ן** דאלפי״ן
בהגרף אתו אהבת כללותו. וגם כן מספר **ם** בתומה
שבחימה עילאה. ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו ומעשה ידינו
כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו. ויטבול טבילה ב׳
לפשוט בגדי חול מעלינו ויכוין בה לשם קנ״ח אל״ף ה״ה
יו״ד ה״ה שמספרן מקו״ה. ובכחו לטבול טבילה ג׳ לקבל

ת ומפת שבת יאור יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי בזכות סגולת טבילה זו תאיר נא עלי תוספ׳ קדושת שבת קדשך בכת האחרת שמות אהיה יהו כשבעה מרגלאן שלהם א׳ יהוה ה יהוה י מצפץ ה יה אדני י׳ אל ה אלהים ו מצפץ שבהם ה׳ יודין אחר בהנטרף עמם אהיה יהו המה יעלו במספר במי מים קרים על כפ״ש עיפה. וכחסדך הגדול תאיר על מנחי אור תוס׳ קדושת שבת לבבות את הרשום בכתב פנמי עומות החקוקים שמה וקיים כי מקרא שבתוב ולתו כל עמי הארץ כי שם ה׳ נקרא עליך ויראו ממך ותן כי כח לעבודתך ובירחתך ויקוי׳ כי מקרא שבתו׳ בכל עת יהא. בנדיך לבבים ושמן על ראשך אל יחסר יהיו לרצון וכו׳ וכן יטבול טבילה ג׳ בשמן ושמח׳ ואשר לא נהג לטבול בי״ג לביטול הכע״ס ולאתה לו עתה ביום ה׳ הכולל לה׳ הימים לטבול טבילה אחרת להסיר מדת הכעס מתנו ולכוין בה הכונה פשוטה כע״ס עם הכולל הוא כמכין מקו״ה והוא במספר שם אהי״ה דהסי״ן אל״ף ה״ה יו״ד ה״ה וכולי אחי ואולי יועיל לו לכפר עליו ולהסיר ממנו עמל וכעס. ומה שסייך לענין טבילת הנשים כע״ש עיין לקמן פרק ט׳ כש״ר:

רהיצת מי חמין

ומאחר עלות מהמקוה טהור מלובן יחס לו יורה על מים שירחון בהן ידיו פנים ורגליו והוא כבוד לשבת להדר ענמו לכבוד קונו כדי להקביל פני הכלה מלה וחסודים בפנים מאירות בקיות וטהרה וכן היה מנהג חסידים הראשונים כמ״ש בפרק במה מדליקין א״ר יהודה אמר רב כך היה מנהגו של ר״י בר אלעאי ע״ש היו מביאין לו עריבה מלאה חמין ורוחץ פניו ידיו ורגליו וכו׳ והכוונה פשוטה לרחיצה זאת הוא בעבור היות כל אים בגלם דמות תבניתו הוא יתברך כמ״ש בגלם אלהים עשה את האדם וכימי המעשה שורה עליו רוח הטומאה כי כל דבר שמוקדש יותר הוא מוכשר לקבל טומאה ויגאלוהו חשך ולמות את עלמו וע״כ להעביר החשך ההוא ירחץ פניו ומה גם כי בפניו נחקק ונחתם בטבעת המלך מלכו של עולם ושם ה׳ נקרא עליו בעודו ובהתכוון בהחיצה זה לכבוד הדר מלכותו יעביר בב׳ ידיו רוח הטומאה אשר החשיך השם והגלם אלהי שבפניו בומות החול. וכן ע״ש אדם אך בגלם דמי לבר אלהין קדישין וכמ״ש המקובלים הראשונים גם אמרו שרחיצת ידים ורגלים זו הוא מענין רוגמת קרחש ידים ורגלים של כהנים

לשם

ואם מכוהו אמ״ש והיה דומה למלאך ה׳ שהכהנים נקראו מלאכים כמ״ש כי מלאך ה׳ צבאות הוא ביין עליהם. ואולם משמעות דברי הזוהר פ׳ ויקהל משמע דמצוה מן המובחר לרחוץ כל הגוף דווקא ז״ל כך אבל שבת׳ אנטריכו אימון עמא קדישא לאסחאה גרמייהו מאי טעמא בגין רוחא אחרא דאזלא ושטא ושרא על עמא כדין בעי בר נש לנפקא לון ההוא רוחא ולעלאה רוחא אחרא קדיש עילאה ובעי לאסחאה גרמיה למפריה עליה ההוא רוחא עילאה קדישא ע״כ. הנה מלשון דלאסחאה גרמיה משמע דמצוה לרחוץ כל גופו כאמור וכן משמע מלשון כ״ר פ׳ תולדות בשעשה דקליטיומוס וכו׳ נחת ר״ש בר נחמן למסחיה וכו׳ ע״ש ושוב אחר המרחץ יטבול ושוב אחר הטבילה ישוב לרחוץ פניו ידיו ורגליו בימי חמין וכן אותה בהדרש אוכה בשיתי טובה אחר דשב״ג זו רחיצת ידים ורגלים אחר המרחץ ע״כ שמע מינה תרתי ש״מ דבעי מרחץ ושמע מינה דבעי רחיצת ידים ורגלים אחר הטבילה בימיאתו. ואף כי כמו זר יחסב לרחוץ עוד הפע׳ ידיו ורגליו מ״מ אים התמים אל יפן אל מעשה וחומ״ר שבו פה למעשה שהעמיים נאחזים למבלה ומוסר יקרם בשמים מתעבל והנעשה פה עמנו היום הוא הטיירות והתנשמות וזה הנשמי לעומת הרוחני עשה אלהים הולם מוכב אלהה ולאשו מגיע השמימה. ונא ולמד בס׳ הזוהר מצוה רחיצה זו למה היא באה כי מבלעדי פשוטן של דברים זה מדבר לנר עילאה וז״ל בפ׳ ויקהל ת״ת בומא ו׳ כד מצוה ומכת דעבר שבת דלגו ההוא מדורא דאשא וסלקא לעיל לאבלה גו גוומין וכו׳ כדין חד שלהובא נפיק וכשע בההו׳ מדורא כיון דכשע ביה מתגלגלן ההוא מדורא ואבלין בנוקבא דתהומא רבה ואתטמר תמן וכלי. עד כאן בלשון הדברים שביום הו׳ בא כוכב א׳ מנשון ועמו ע׳ כוכבים אחרים והוא כוכב מכה באותם כוכבים ונעשו כולם כאחד ואותו כוכב מתפשט ונעשה כמדורא חדא מלהטת בכל העולם וכו׳ ולעבר קופצת ההוא מדורא ורוצ׳ לעלות וכיון שישראל מתקנים כבוד השבת כל אחד ואחד לפי תקונו אז יונאת שלהבת א׳ מנד החסד ומכה באותה מדורא ואז יהיא בורחת ונטמנת בנוקבא דתהומא רבה. ורבינו הקדוש האר״י ז״ל ביאר כי אותה מדורא הוא סוד נוגה חני טוב וחיירא והיא רוצה לעלות לקדוש׳ שדובק שם הטוב שבה ולפי שהדע שבה שאין בה טוב כלל נם כן רוצה לעלות אתה ואין חפץ הוא יתברך כרע הנמור לכן שלוח השלהבת של אש מנד החסד להכות בה כמ״ש אש לפניו תלך ותלהט סביב צריו ועל ידי זה נפרד הרע ונטמן בתהום רבה והטוב עולה ולפיכך לעומת ההוא שלהובא נפל החיוב לרחוץ פניו ידיו ורגליו כמוש חמין להבריח הרע והזהמא של הרוח הטומאה הסורה שם ויב״ש בריחי״ם וכמ״ש כזוהר שם בפירוש כי על שיקר

זה

זה הוא ענין הרחיצה זו במי המין ולהעביר הטיט שלהובה
דאשה ומעשה ידיהן יכונגהו בהתכוין להעביר אותו שלהובה
על ידי מ"ם הכתוב בספי"ם שלהבת יה ע"י תשמות
הקדושים היונאים מלמעלה כמנין שלהב"ת כנודע לאשר
הריהו בסוד ה' לידיאון. ולפיכך אף שרחץ עצמו ברחץ
נדיך לרחוץ עוד הפעם אחר הטבילה ידיו פניו ורגליו
שברחיצת גופו מבחי גרמיה מקומות דחול והטבילה
אחריה היא באה להפשיט בגדי חול גם מעל הנשמה
כמבואר למעלה ומוב ירחץ פניו ידיו ורגליו להעביר הטיט
שלהובה דאשה להכניע כל הקליפה דשמות דחול בנוקבא
דתהומא רבה ובכן יתפרדו כל פועלי און וע"כ נאמר
בשיתי טוב"ה זו רחיצת ידים ורגלים אחר המרחץ כי
אחר שסוד רחיצת זו היא באה להפריד הרע מהטו"ב
באמור אם כן בהעדרה בשיתי טוב"ה ח"ו והפוטר עצמו
ברחיצת המרחץ בלבד לא יצא ידי חובתו שעדין הרע
שהפרים מגופו וגם מנשמתו עודינו עומד בקיומו אכן
בכח סגולת רחיצת ידיו פניו ורגליו שבה והיתה לבער
גבול הרשעה שפילנה שפילה עד עפר ובכן במע"ד ג'
יזרם ורוח תשאם והוא יהיה טהור ומלובן בכל מכל כל. וכל
אים הירא ישים מגמת פניו על זה בבואו לרחוץ עצמו
בערב שבת ויבטא בשפתים לאמר טרם כניסתו שם:

הנני כח לרחוץ עצמי לשם יחוד קב"ה ושכינתיה
וכו' ולכבוד הדר שבת להקביל פני הכלה
בפנים מאירות ולהסיר הבגדים הנואים מעל גופי וכל
טומאה שנתדבקה בגופי מזוהמת גבול הרשעה בימות
החול. ובכח סגולת רחיצת ידי ופני ורגלי במי חמין
יתעורר אש שלהבת י"ה למעלה אש לפניו תלך ותלהט
סביב"ב נרי"ו כאש תבער יער וכלהבה תלהט רשעים
ותגרף מחשבתינו הטובה דרך כלל למעשה פרטיות כאילו
כיוונו בכל נירופי שמות הקדושים העולים מתוכה ויעלו
לפניך עם שאר מעשה ידיהם של צדיקים היודעי' ומכוונים
כל נירופי שמותיך הקדושים העולים מתוכה והראויים
לבא על ידיהם מעלה מעלה בכל העולמות ויהי נועם ה'
אלהינו וכו' יהיו לרצון וכו':

ובכן יקרב לעשותו לכבוד קונו ולא יכוין להתעבג
בדשן ועצמותיו יחלין ולא להנאות עצמו כי
עושה אלה בכונה זו יש בו איסור לא ילבש גבר שמלת
אשה כאשר אמרו בפרק במה טומנין אמימר ומר זוטרא
ורב אשי הוו יתבי בסעודתא חייתו לקמייהו בריתא אמימר
ורב אשי משו ידיהו מר זוטרא לא משי ידיה ליה לא
ס"ל מר לאא דא"ר ששת בריתא ברי ח"ל רב מרדכי בר
מינה דמר דאפילו בחול נמי לא ס"ל דסבר לה כי האי תנא
דתנינן מגרר אדם גלדי כותה וגלדי מכה מעל בשרו בשביל
עברו ואם בשביל ליפות עצמו אסור ואמרינן התם ואיכהו
כמאן סברוה כי הא דתניא דוחץ אדם פניו ידיו ורגליו
בשביל

בשביל כבוד קונהו משום שנאמר כל פעל ה' למענהו
משמע דלכולי עלמא במכוין ליפו' עצמו כלבד ולא לכבוד
קונהו אסור משום לא ילבש גבר שמלת אשה כמו שביאר
רש"י שם. וכל שכן שיזהר ושמר שלא להעביר שער בית
השחי ושער בית הערוה בתער או בכם כמ"ש בטו"ר סימן
קפ"ב המעביר שער בית השחי ובית הערוה אפילו
במספרייים כשיש תער מכין אותו מכת מרדות כדי שלא
יתקן עצמו תקון נשים ואיכא משום לא ילבש גבר שמלת
אשה ע"כ:

ואף אם הוא מקום שמעבירים אותו גם האנשים
דאין מכין אותו מ"מ מנהג טוב להולכים
בתמים לימנע בכל מקום כמ"ש פרק ב' נזירים ההוא נברא
דאיחויב נגידא בב"ד דר' אמי דלייה לדרעי' ואיגלי בית
השחי אחזיה דלא מגלח א"ל שבקוהו מן חבריא הוא וכולי
והיינו לפי שבאותו מקום נהגו האנשים להעבירו ונזה שלא
העבירו הכירו שהיה מן החברים ולדעת הרמ"בם אפילו
במקום שנהגו האנשים להעבירו אסור להעבירו אלא שאם
העבירו אין מכין אותו וכן פסק מרן הקדוש בש"ע סי' הנז'
ואף המקל בעצמו להעביר שער בית השחי לא יקל בשער
בית הערוה להעבירו בתער כי מבלעדי האיסור לא ילבש
כרוך אחריו איבר מקשה עצמו לדעת ושחת ארנה וכבר
אמרו האוחז באמה ומשתין וכו' וכ"ש דאיכא משום איסור
המשתכל בקשת וכו' ושוגר נפשו ירחק ממנו כל הימים
וביותר לפני בא יום ה' הגדול והנורא כמ"ש הראשוני' שנריך
כל א' מאיתי ישראל להיות מדקדק במעשיו ויותר ירא
וחרד שלא יצא חובה מדביקו' הש"ית בשב' טפי משאר הימים
וגם יחמיר יותר בספק ספיקא באיסורין ושנינו בדמאי
הלוקח פירות ממי שאינו נאמן על המעשרות ושכח לעשרן
ואכלו בשבת יאכל על פיו דאימת שבת עליו שמתירא
לעבור עבירה ולשקר בשבת יותר מבחול. ואם ע"ה מורא
יעלה על ראשו מפחד ה' והדר גאונו של קדושת שבת.
כ"ש וק"ו מי שאנו ה' דעת ותבונה ומשכיל הדר כבוד
הלכותו של שבת מה היא שילבש חרדה כמדו ולא יצא
החובה בדביקותו ית' בשבת ולהחמיר על עצמו להתקדש
אף במותר לו:

והנה מצות רחיצה זו צריכה להיות במוך לערב
כדי שיהא מיכר כי מפני כבוד שבת הוא
עושה וכל מה שהוא סמוך לערב עדיף טפי כי כן לעת
ערב יהיה אור אותו שלהבת יה בעת עליית העולמות
כאשר יתבאר לקמן ואף שהוא סמוך למנחה לא יחוש
שעכשיו בע"ש כולם צריכין שקורין את העם לב"ה למען
ידעו זמן הדלקת נרות שבת ואף בשאר הימים נהגו להקל
דכיון דאיכא נכור דעדיין לא התפללו לא חיישינן שמא
יפסע דהשמש דכיר כמ"ש כל האחרונים ולכן הנכון לרחוץ
ולטבול סמוך לערב ועדיף טפי ועכ"פ לא יתפלל תפלת

מנחה

ומה קודם רחינה וסבילה כי בעת מנחת ע"ם בתפלת ז"י מתחילין הגולות לגלות לקבל תוספת שבת ושוב נברכה האחרונה של י"ח היו למאורות להשפיע בנו מאותו השפע שקבלו ושוב חוזרים למעלה למקומם ובעת ההיא ורד תוספת הנשמה לנשמה כאשר מבואר בפרק הבא בס"ד. וא"כ איפה יאותה לנו להטהר ולהחליף את שמלותינו ערם עלות המנחה ואשר יביאו כני ישראל את המנחה בכלי טהור בית ה' אכן אם נפש לא מטוהרה מזוהמה לוטש"ון שטרם אחרא דחול איכבה יוכל לעשות על ידו בתפלתו את כל הכבוד הזה בשמים ממעל ואיה מקום מנוחתו של תוספת נשמת שבת הנשמה על מי שורה על העגים ועל האבנים ואים התמים לא יעבוד מלעשות כמשפט הסדר שסידרנו בפרק הזה ובכן יבא להקריב את המנחה באחרונה על טהרת הקדש כאמור. וביותר צריך להיות זריז ונזכר האיש אשר רוח אלהים בו ותמונת ה' יביט אשר על דרך תמת"ה רבינו הקדוש האר"י זלה"ה בכל אלה הדברים הנזכרי ובפרט ברחיצת מי חמין אשר יאותה לו לבוין סודי הדברים כאשר המה מבואר באר"ו בבתבי הקדש הרבו"ל ה"י. ואנכי הגתי לרחוץ אחר המרחץ והטבילו במי חמין בתוך הבית סמוך לעת קבלת שבת בשדה ולהוציא הכונה בפה. אנכי תקנתי מוסף תפלה כולל כל כוונתה וזה תוארה:

ליחדא שמא דקב"ה ושכי' וכו'. הנה אנכי בא לרחוץ ידי פני ורגלי במי חמין לכבוד ולתפארת יום שבת קדש ולגרש את הזוהמה. ובכן יהי רצון מלפניך ה' אל"ה שבכח סגולת רחיצה זו ירדו גבורות העליונות שלהבת **יה** אל"ה מוחי דנוקבא קדישא עו"לת שבת בשבתו בעלייתו של כנל דשפי"ה דשפי אם שלהב"ת **יה** בערב ב"ת היא בלה עד נה"י ועד חב"ת ג' קוי **ה ש** דשב' וכשתכון שם שבת ס"ב"ת **ושלהבת** זו תלהט משם **יה** במלואותיו

יו"ד ה"י יו"ד ה"א יו"ד ה"ה

העולים ל"א יחוד הוי"ה ואד"ני והם תוכו אשה אל אחותה באותיות מילואותם והמה יעלו למספר כתר אשר בו יכונו יחדיו המאורות הגדולים מוחי מלכותא קדישא התתומים בשם **יהוב"תר** זה עם הנ"י המה יעלו כמספ' במלא אשר בקרבם אל"ף"י אים ואם יחדיו יהיו תמי' ופניה' אים של אחיז ובהמרף על מספ' אל"ף"י ואו דלת דמלוי הי"ד הש' בכל הנ' מילואין וגוסף גם הוא ג' אותיות **יה"א** מי מלא הה"ין המה יעלו למספ' שלהב"ת ובכן אם לפניו תלך ותלהט סביב נריו **יה** המתעלה כאדיה ישאב לעומת הנחש הברוך על עקב בת יחידה בעלות הרגלים שהם

נה"י של מקום הנ"ל יזכתו תיבם שלהבת כי הנה אויבך ה' כי הנה אויבך יאבדו יתפרדו כל פועלי און ונוגה כאור תהיה. ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו'.

ושוב אחר הכוונה זו ירחץ תחילה ידיו ואחר כך פניו ואחר כך רגליו. (כד' דש"ם והכי איתא בס"הכ תחילה פניו ואח"כ ידיו ואח"כ רגליו.) ובעת נגיבת רגליו אחר הרחיצה יתקדש בכוונתו בשם סנדל"פון אשר הוא סנדל לרגלי השכינה בע"ם כאשר מתקשט' עצמה לזווג אור שבת ואז רוחצת רגליה כמ"ש רחצתי את רגלי ואחר רחיצתה מנחת היא לסנדל"פון ברגליה ליכנס לפרגוד לזווג כמ"ש הרב ז"ל:

חליפות שמלות בע"ש

ומעיקרי השהרה הוא להחליף שמלות כמו שלמדו והטהרו והחליפו שמלותיכם ונלמד מכאן שמצוה לעבודת קדשים ולפיכך אם אין לו להחליף ישלשל דכתיב מדו כמדתו ולפיכך תכף אחר הרחיצה יסיר הבגדים הנואים דחול ולבש אותו מחלצות לכבוד ולת"ת ודורשי רשומות אמרו שב"ת נוטריקון ב"גדי שב"ת ת"לבש ולא נכון אחר הטהרו לשוב ולבוש בגדיו הנואים דחול וכן משמע מקרא דורחצת ושבת ושמת שמלותיך עליך ואז"ל אלו בגדי שבת שאחר הרחיצה יש להחליף השמלות וכן היה מנהגו של ר"י כד אלעזר מביאין לו עריכה מליאה חמין ורוחץ פניו ידיו ורגליו ומתעטף ויושב כסדינין מנויינין וכו' כגראה שלאחר שבבל ורחץ וקבל תוספת הארת קדושת שבת אין ללבוש בגדים הנואים רק להתעטף בגדיו ולגמן את הלבנים מיד:

ומתקנת עזרא ע"ה לכבס בגדיהם ביום ה' מפני כבוד השבת הנחנו במעגלי נדק בתקנה זו והוא על אשר חכמים הגידו מפני מה כותיים מזוהמים וכו' דאמר מר כשבא נחש על חוה הטיל בה זוהמה. ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן וכשחטאו ישראל במדבר חזרה הזוהמא למקומה. ולכן עזרא חזר ותיקן להם לישראל יכבסו בגדיהם והטהרו רוגשית מעמד הר סיני שנאמר וכבסו שמלותם.

ואשר הריחו בכוד ה' לריחו ישכיל סוד עמוק בכיבוס אלו הבגדים אשר חכמים הגידו שהביאו לפני ר"א כמה מיני דמים וטיהר לבולן והדם האחרון שאבר אותו אמר דם חמוד הוא זה אין לך דמר בתחתונים שאין בשמי ממעל דוגמתו כגון שהיארנו בכמה מקומות והנה אין ספק כי בגיזוז ית' לעמו בחירו וכבסו שמלותם ופסקה מהם זוהמתם כך פסקה מלמעלה. ואולם כשנחרב בית המקדש בבו"ה חזרה והוא מוד הכמוס בלשון חכמים באומרם כשנחרב בהמ"ק אחר הקב"ה

למלאכי השרת מלך כ״ו שנת לו מת והוא מתאבל עליו מה הוא עושה אמרו לו תולה ט״ק על פתח״ו וכו׳ עם רמז על מה שבראשונה נאמר ונא לך עם בגויים ביופיך כי בנות ישראל אין להן שער בית הערוה וכו׳ וזה מוד ה כי לא היה לו הר ליפה שולטת כלל ולפיכך תלה ט״ק על פתח״ו והוא של שער הבן. והדר כי הוא על פתחו חזרה הזוהמא לאיתנה הראשון ואולם יש דם של חימוד ויש דם מנד העון כמ״ש בזהר פ׳ בלק דף קנ״ז רבי אבא פתח הם לא תדעי לך היפה בנשים כבשתא דישראל אמרת לנבי מלכא עלאה וכו׳ ואוליפנא מנו בוכינא קדישא דבשעתא דאיהי סליקת למלקט ענוגין וכסופין ומומא אשתכח בהו ביסראל לתתא בדין מטי לגבה טפה דחרדל ומיד עדיף׳ ויתיבת עלה יומין כמנין וכדין ידעין לעילא דמומא בהו ביסראל ואתעבר שמאלא מיד ומשיך חוטא לתתא ותכהן עיניו מראו׳ כו׳ מראו׳ ודאי מלאכתא בכלל דרחמנו וכו׳ ע״כ

צא ולמד מהאמר זה ענין הטפה הנמנית למעלה כשאין ישראל עושין רצונו של המקום ב״ה ונודע כי לא יתנא זה אפס במלבוש ולפיכך אבינו רשיכו ע זרא הסופר בספר התיקונים תיקן להם לישראל לכבס את הבגדים לכבוד ולתפארת יום השבת לתקן אם ח״ו ימצא פגם למעלה באותם הבגדים הנמחיים הרוחניים מנד מעשה התחתונים הנה ע״י כיבוס זה לכבוד השבת יהיו מנוקים הבגדים העליונים והכלה נאה וחסודה תעדי כליה ליום השבת ועל עיקר תקון אלה הבגדים נאמר בזהר פ׳ אמור ז״ל הולך תמים ופועל נד״ק מאן הוא אלא אלין אינון דמתתקני למטרוניתא בתכשיטהא בעטרהא בלבושהא כל חד פועל נדק אקרי ר״כ:

וזה טעם חכמים ז״ל באומרם כל ת״ח שנמצא רבב על בגדו ואמרי לה דבר חייב מיתה שנאמר כל משנאי אהבו מות אל תקרי משנאי אלא משנאי והא והא איתא כי ע״י כך רואה הוא את ל״ת זה שהיה צריך לתקן בגדיו להועיל מעשיו למעלה לנדק מלכותא קדישא לתקן לבושהא וביום הראשון בו דבר מאום הוא גורם להחתן הרי ליון אמרא מאום לשון אבלה בגימטריא חם ושלום ובכן משנאי המה הקליפות אהבו מו״ת לפי שנאמר רבליה ירבות מות והמה אהבו ליהנות ממנה ח״ו כשם שהאריכו חכמי המדע בכל פרטי הדברים האלה. ודי בזה להעיר לישראל בלבותם יודעי דעת ומבינו מדע סוד כיבוס בגדי אלו והנעשה בו בשמים ממעל וכו׳ ישכילו כמה מעלות טובות לאיש המטהר בע״ש בחליפות שמלותיו הולך תמים ופועל נד״ק והיה נדק תאור מתניו לתקנא למטרוניתא בתרה ולבושהא כאמור:

ונוסף גם הוא אשר חכמים הגידו כשהקדימו ישראל נעשה לנשמע ירדו ס׳ רבוא מלאכי השרת והלבישו את ישראל ב׳ עטרות א׳ כנגד נעשה וא׳ כנגד נשמע וכשחטאו ירדו ק״ך רבוא מלאכי וכו׳ ופרקוב שנאמר ויתנצלו בני ישראל את עדיים ולכן עתה בע״ש כאשר כל איש ישראל לובש בגדי שבת חוזר וזוכה בהארת אותם עטרות שנאבדו ממנו כמו שיתבאר בענין ישמח משה במתנת חלקו. וכל הקוד להתעטף בבגדיו החמודים זכה להתקדש בהארתם ושמחת עולם על ראשו. והנה ט״ע נהורין הם בקדושה וכן ט״ע נהורין בקליפה ורמז זה יתקומם בבוד ושע״ט יונק על חור פתן ואל הקדש פנימה נהרין ח״ אתוון הוי״ה ואדנ״י המה יעלו למספר חשמ״ל וחש״מל יעלה למספר מלבו״ם מאורו׳ נתן סביבות עוז הקדושה ולא יעצור חיל גבול הרשעה לדבקה בה וזהו סוד הנכתב בברכת המברך את עמו ישראל בשלו״ם אותיות מלבו״ם אך אמנם יש הבדל רב בין מלבוש דחול למלבוש השבת כי מלבוש השבת הוא חשמ״ל מעולם האצילות בסוד הפורם סבת שלום ועין המשכיל יבין את אשר חכמים הגידו בגמרא פ״ב דחגיגה א״ר יוחנן בן עמרם נתחלפו לו כלים של שבת בכלים של חול ולובשם נטמאו לענין האוכל חולין בטהרה והוא מטעם הנזכר. ומהרח״ו ז״ל כתב ז״ל אמר לי מורי ז״ל ענין א׳ שנריך לי לבוין וכראה לע״ר כי גם לזולתי תועיל כוונה זו והיא שטוב מאד שסוס מלבוש לא כיונא בו מכל מה שבחס יתלבש אדם בשבת אין ראוי שיהיו עליו בימי החול ואפילו החלוק של שבת אין ראוי ללבשו בימי החול ע״כ והוא מהטעם הנזכר כי יש הבדל רב במלבוש השבת שהם סוד החשמ״ל מעולם האצילות כאמור:

ובתב עוד וא״ל מורי ז״ל כי כשלבוש בגדי שבת החלוק של שבת אבוין בשם החלוק העליון הנקרא **זהריאל** כולו נקוד חיריק להמשיך הקדושה עלי׳ וכשאלבש הלבוש אבוין בשם אבתרי״אל וכשאלבש מבגדי אבוין בשם יוצפחיר״ן וכשאחרון ידי אחר זה אבוין בג׳ ההין **ה** ראשונה נקודת חיריק של נו״ן ראשי׳ **ה** ב׳ בנקודת **ה** חולם **ה** ג׳ נקודת חיריק והם **ה** נקודות של לדודי. וכתב עוד שנריך כל אדם ללבוש בע״ש ד׳ בגדים לבנים ד׳ אותיות הוי״ה שהם בגדי הבריאה והם הלבוש התחתון והעליון והאזור והחלוק כמ״ש בתקונים דף פז׳. (בגמ׳ דשבת דף קמ״ז מוכח דמלבוש ועליון של רבנן דפומבדיתא׳ היה שחור גם בשבת וכן פיר״ש שם להדיא וא״ל דגם הרב יודה לזה עליון דגמרא לבו דוקא אלא רב״ל מלבוש קצר שדרך להניחו תחת העליון. ולא טובים אבינו מאבותינו ורבותינו הקדושים חכמי התלמוד ע״ה.) ואמר לי מורי ז״ל שכפי גוון המלבושים שאדם לובש בשבת בעה״ז כן ממש מתלבש אחר פטירתו מידי שבת בשבתו ולכן ראה חכם א׳ אחר פטירתו לבוש שחורים ביום השבת והגיד לו שכן

מכן היה לבם בשבת בעה"ז ובעבם כן נאתה מדה כענמה והמתלבם בבגדי לבן מבביר ממם הקליפה רוח מסאלבה. ואם א"א לו ילבם גוזכים אחרים לבד שחור ואדום לא ידאו עליו כי הם רומזים לקליפה בסוד ה' כא"ם מוטריקון א"דום ם"חור ועל זה נאמר לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. והרב בחיי ז"ל כתב בפרשת שופטים ז"ל מי שרוצה להשלך עליו רוחניותו של שבתאי שהוא כוכב המשמש ביום שבת יש לו לאבט באכילת בשר ובשאר כל המאכלים ושימבע מתשמיש המטה ולבוש בגדים שחורים ויעשה תמונת אריה בל נחושת והשעה לשבתי והמזל לבדי ושוחטין על לאת תמונה חתול שחור ובכן יתערב אז לעבוד עבודתו ויביר לו עתידות בכתוב בספר ידיעת הכוכבים.

והנה זה מחכמת התורה היא העולה על חכמת הכוכבים והמזלו' שנותה אותנו במצו' שבת לאבר בכבד שלו שבתאי שנעשה בהיפוך מכל זה החכמה ההיא אסרה אכילת בשר ביו' שבת ונמעבע במאכלים ואנו נטוונו שבתענג ביו' השבת לאכול בשר ולשתות יין כמ"ש וקדאת לשבת ענג. החכמה ההיא אסרה תשמיש ואנו עיק' עונה בשבת כמ"ש אשר פריו יתן בעתו. החכמה ההיא אסרה בגדים לבני' ולהתעטף שחורים ואנו נלבש ביום השבת לבנים כמ"ש וכבדתו ע"כ. ולכונה זו אין התמים יכון לבגד כיבוי לבבון את הלבנים כע"ש ואף אם יש לו טלי' קטן בימות החול משאר נבעוני שתרל בשבת להיות לבן דוק' אבן את זה חזיתי לה"ר אז קמסהיר עלי' דרכיבו האר"י ז"ל וכתב וז"ל אך ראיתי למורי ז"ל שהיה לובש מלבוש אדום תחת מלבוש העליון הלבן מפני הנינה ולא היה חושש בזה רק שיהיו לו ד' בגדי לבן עד כאן. ומראה לי שטוב להזהר שיהיה משאר נבגוים ולא שחור ולא אדום מהטעם האמור למעלה. ועוד כי הלא בשבת אנו עולים עד חו"ב המקרא קדש ואנו מקבלים מן עתיק יומין בסוד ה' מלך נאות לב"ש אשר שם נאמר לבושיה כתלג חיוור וכולי. ואף מי שהוא אבל ישמח בגדיו בשבת דהוי דברים שבפרהסיא ולכבוד שבת ישמח והן דבים עתה ע"ה התיר לעמם להכנם לשבת בבגדים הנאים ראוי לקבל פני שבת מלכתא והאבלים יותר מהם אנו בכבודה של שבת ולא החליפו שמלותיהם ולא אריך למעבד הכי כי לפני מלך כ"ו נאמר ויבלא ויחלף שמלותיו כל שכן לכבוד הדרה של שבת מלכת' כי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק ולאבלים המתאבלים באבלם המה מראים שאין להם מפאה לנפשות ביום השבת ונהפוך הוא כי בהתלבם עמם לכבוד הדרה של שבת המת יהיה לו נחת רוח ית"ר.

והמבשלה הזאת תחת ידם מפני כי לא פנו הדברים רק בחו"מ שבם ולא ידעו ולא יכיבו בעמקי פנימיות' והנעשה בם בנב' המרוש

המרוש כמרוש שכל עמין לבישתן של בגדים אלו המה הנטוירות והתבשמות לדברים העליונים ורזל המה היו חכמי המרע ודעי רצת עליון ומאלו עבמיבי ומדרי הדבמי"ם הבלוכים והשתבלותן למשה ועל כן הדיעו ונו לאתנו בחוהדתיהן הבמימים שעורשן ובקרם למעבלה ורוחניות משתבל ואתבשם בהם למשה ראשו מביע הבמימה והחכמים ילבו בם וכשילים יכשלו בם ואף אם לא ידעו בעמקי פנימיות הדברים כאשר המה עם כל זה יש לנו להאמין כי כל אלו העבמינים נאחזים למעבלה ומוסב יקרם בשמים ממעל והפבול' הבשמית הבעשי' פה עמנו היום הז' בית מוסב ומסכן לשכון עליו אותו הרחבי' המכוון לבומתו לבוש שמתבלבם בו הקדושה אף אם אים נראה בחוש וכמו שבוף האדם הוא מדור ומסכן לבשמה אף אם אינה נראית ועל יה היא מראה פעולותיה וכחתיה כמו כן כל פעולות האים הישראלי הם מדור ומסכן לדברים הרוחניים אף אם אינן נראין ועל ידי מעשהו הוא מעורר עליונים למעלה. והידע את דבר ה' ישים תמיד לעומת פניו בכל מעשה עבודתו לדעת סוד פנימיות ואשר יחזה כי טוב הוא בבגל' ובנסתר יקים אותו ואשר יחזה כי טוב הוא בבגלה ובנסתר לא יסר פעלו ובכריה עבודתו לא יעשיבה ולא יחזם לעבב ובוז הבלוזבים כי לו ישימו לבם להולבים בתמים לעבב הלועבים וחרפת המחרפים לא היו עושים טובה ולא חסד ולא מבה ולא יתלבו אדם מלבון הפריבין ודיו לעבבר וכולי כמו שבאיאדבו למעלה בפרק ב' ע"ש ודי בזה להעיר לבות בני ישראל הקדושים ולא יוסיפו לזלזל עוד בכבוד הדרה של שבת להבכם בה כשהוא מבול ושומו עבן לבושו מול הדרה ח"ו. ואני המחבר הנבר ראה עוני עמי בית ישראל בזלזל כבודה של שבת ודבת מבבי עמיבו יובאים לפעלם ולבבודתם עדי ערב ביום ע"ש ויעבחו את ה' עושם מפני חמדת אלילי כספם וזהבם לא יבוחו ולא יעקשו מאז הבק' ותבבור המבחה ויהי לבת ערב כי יראו כי פב' היום כי כא השמש לבא והבה בהלה ואימה חשיבה גדולה נפלה עליה' בחים ברגלים ממהדות לבא לביתם כמי שבפאם שר כי יראו לנפשותם פן יסקלון העם אשר ברגליהם על אשר חיללו שבת קדש ויבאו אל בית' חדר ולפנים מחדר ויסליבו את גילולי הבסיס מחיקם מקבה קבייבם אשר רבשו חללים חללים ובאשר המה מלובשים בשקים ובגדים הנאים אשר עליהם בחים לקראת שבת מלכתא ושומרים לקבל פני שבת מלאים טרדות והבלי עולם וכן לא יעשה וכבר נוחו על זה קמאי דקמאר ואת אשי יש בידו למחות ימחה ויודיע להם עמוש בשל דברים כמתורש בזוהר ובספרי המקובלים אולי יתבו לב לשוב כי ישראל קדושים ואינן מזירין חלילה אפס כי בחין מבין יבשלו תקלה אחר תקלה. אבן כאשר ידעו בוגשן של מדות אלו ומתן שבבן יזהרו להתקשם עמם כחתן יבהן פאר לבבוד השבת מלכתא. ונאן ולמר

מ"ש המקובלים שיש לומר בעת לביסת החלוק של שבת פסוק כל כלי יונה עליך לא יצלח וכו' לבטל החיצוני הרומי' להתדבק בקדושת בגדי שבת ומתקנאים בנו כי בהבתלק טומלת ימי החול מקטרגת על העולם והוא מ"ש ז"ל כ' מלאכים מלוין לאדם בערב שבת אחד טוב וא' רע וכשימצ' הכל מתוקן הקטגור נעשה סניגור וכללו התקון הוא מלבושי שבת קדש וכו נעשה סניגור וכן בהפכו ח"ו הוא מעורר עליו קטגוריא

וזה טעם ר"י בר שלאי שהיה מתעט' ויושב בסדינין המגוייכין וכו' בע"ש ומתוך פי' התוס' שם משמ' שהיה הגיגית של פשתן במיכן ולתלמידיו לא היה כלל אפילו במיכן ולפיכך הגיעו כנפי כסותן והיה טעמו ללבוש בע"ש בסדינין של פשתן מטעם מ"ש המקובלים שיש סוד גדול בלביסת בגדי פשתן כי היא תועלת גדול לחיים ולמתים לקטנים ולגדולים שכל מת שמתלבש בבגדי פשתן לבן אף שמת בח"ל כל קטיגור נהפך לסניגור אך בתנאי שלא יהא מעורב בו חוט של מין אחר ואפי' תוק שאינו מוחזק למות לו בגיס הרבה ע"י לילית אז רוח רעה אז כל רוחני מסטרא דסמאלא תוק זה בטוח מכל אלו בסגולת לביסת בגדי פשתן אמרו פרעה הגיב בחכמתו סגולת בגדים אלו לכן היה מלוב' בגדי פשתן לבן ועל ידם היה מתגאה כפני חכמיו ואמר אל אני ויתן מופת שכל הכמיו וחרטומיו לא היו יכולים לשלוט בו ברוב כשופיה' הם לא ידעו שהדבר היה תלוי בסיבת שהיה לבוש בגדים של פשתן. כלל הדברים שניטול מכל דבר רוחני חוץ מרשות הכוחות שאין דבר מועיל לפניו אבל אין שולטין עליו כל מיני נשמי וטבעי כגון מים ואש וקור וחום ואבן וברזל וכל מיני מקרה ופגע רע כי אין מסוכן בעול' כמו הכ"נ ביום הכיפ' שהי' נכנס לפני ולפני כמקו' שאין רשות למלאך ליכנס כמ"ש בירושלמי וכדי שלא יתקנאו הקנאין לפגוע בו ולקטרגו לכך הוא יתב' שכל מצוותיו עשה טובה ניזה שיכנס בבגדי פשתן לבן שהם מסוגלים שהקטיגור נעשה סניגור. ולכן ר"י בר אלעאי בבואו להכנס אל הקדש קדושת שבת שהיא שורש לכל הקדושות היה לובש בסדינין של פשתן להסיר מעליו כל המקטרגים ולפיכך היו הגיגיות של פשתן כמ"ש התוכפות דלא לא כן מה היה מועיל לו לביסת פשתן אחר שהיה מעורב בה' מין אחר תכלת כמו שביארנו שעיקר סגולת הפשתן הוא דוקא שלא יהא מעורב בו ממין אחר ואפי' כל שהוא ולפיכך היו הגיגיו' של פשתן כמדוגר.

עירוב ערב שבת

כתב מהרח"ו ז"ל מורי זלה"ה בע"ש היה מערב שיתופי מבואות ועירובי חצרות וקודם שהיה

שהיה מערב אומר ברכה ואח"כ מזכה לבני החצר על ידי אחר כי כן הוא הדין כי אחר שיער' בעד: אז יזכה לאחרי' והיה בונע בלילה בפת השיתוף ובבוקר על פת שעשה בה הערוב וכתב ונריך לכוין בו אותיות עירוב הוא ע"ב רי"ו ע"כ. ואולם טעם ערובי חצרות בתחלה אשכילך פשוטן של דברים מה המה והוא כי כבר ידעת שחצר רשות היחיד גמורה היא ואפילו הרבה בני אדם דרין בו והרבה בתים פתוחים לתוכה מותרין מן התור' לטלט' בכולה מן הבתי' לחצר ומן החצר לבתים ומ"מ כיון שיש הרבה דיורין בחצר זו דומה קצת לרשות הרבים שהרי כל בית מיוחד לבעליו והחצר משותף לכולם כמו ברשות הרבים וחשו חכמים שמ' מתוך כך יבאו לטלטל גם מרשות היחיד לרשות הרבים ואחרו לטלטל מן הבתים לחצר או איפכא עד שיערבו ויגבו מכל בית ובית ויתנו אותו בחלת מבתי הצרו' שבל ידי כך אנו רואים כאילו כולם דרים באותו בית וכאילו כל החצר מיוחד לאותו בית והרי חזר להיות רשות היחיד גמור כאילו הוא של א' והיינו טעמא דשיתוף מבואות דמן התור' מתיר לטלטל מן החצרות למבוי שאינו מפולש דכולן רשות היחיד הם מן התורה אלא שחכמי' אסרו לטלטל מן החצרו' למבוי שאינו מפולש מפני שהמבוי חשוב רשות משותפת לרבים יותר מן החצרות ודומה לרשות הרבים וגזרו בהם הטו מרשות היחיד לרשות הרבים או איפכא שהן אסורין דאוריתא אבל התירוה ע"י שיתוף שכשם שערובי חצרות מערב כל בתי החצר כך שיתופי מבואות משתף כל חצרי המבוי וגובין פת או דבר אחר ממיני מאכל מכל חצר וחצר ונותנים אותו באחד מן החצרות ואז אנו רואים כאילו פתו' כל המבוי לאותו חצר כדרך ערובי חצרו'.

ועוד זה מדבר לגד עילאה אשכילך ואחוך בדרך זו תלך בכוונת עשייתה מאש' הורנו רבינו זלה"ה בסוד כוונתו והנני מודיעך הדברים כאשר הגב תשיב השכלתך דע כי העולם מתנהג בג' קוין ש"במרכבה קו הימין חסד קו השמאל גבורה קו המצע רחמים כלול משניהם והוא מערב כח החסד וכח הגבורה והוא סוד עירובי חצרו' וערובי מבואות קו הימין והשמאל וקו המצעי הוא סוד הבעל הבי' שנטול מהחם' והגבור' ומערב יחד ורמז זה יתקומם בעירו"ב אותיות ע"ב רי"ו חס"ד העולה ע"ב וגבור"ה העולה רי"ו וערובי חצרות עין המשכ יל תשכילנו בירכת"י המשכן הנגח והחוד ואת ערובת"ם תקח בסוד הנדיק המכריע ביניתם וכבן נעשה רשות היחיד יחידו של עול' ובטול הרשעה בעשן תכלה. אך סוד ערובי תחומין גם הוא אשכילך דבר והלא ידוע תדע אשר חכמים הגידו כי סוד תחומין היו בראשונה י"ב מילין נגד מחנה ישראל ועתה הוא מיל אלפים אמה והיה טעמו באשר נודע כי זה לעומת זה עשה האלהים וכמו שיש מרכבה בקדושה ככה יש מרכבה לאדם בלעגל בקליפה והיא מתחל' בכיוש

מרכבה

מרכבה הקדושה ויונק מאתה כדי חיותה כי יש בם צורך לעולם והאלהים עשה שיראו מלפניו. אבל בערב שבת עולה המרכבה הקדושה למעלה וכל העולמות עולין אתה ונשתייר מקום חלל בין גבול הקדושה לגבול הרשעה שיעור ג׳ פרסאות י״ב מילין ולפיכך בשבת שפו תמו החיצונים ופסק מקום יניקת חיותם שאי אפשר להם לעלות למעלה אל הקדש פנימה והמקום פנוי וחלל ביניתם לבין גבול הקדושה ולפיכך ניתנה רשות לכל איש ישראל ללכת בשב׳ ש׳ עור הזה ולא יותר ומה שהולך יותר מכניס חלק בשמתו גם כן לחיצונים באשר גם הוא גורם לשכינת עוזינו שגם כן תרד למטה לתת טרף לחיצונים ולפיכך סוד עירוב זה הוא בשדה כי המקום הנשאר פנוי הוא דוגמת שדה הרלוי לזריעה שאחרי השבת חוזרת הקדושה לשם ל יתן טרף לחיצונים כאשר בתחלה אבל זה היה בזמן שלא נברו עוכותם של עדת ישראל אשר לא היה בא בגבול הרשעה להתאחז בהיכל הקדושה ולא היתה יניקתם אפס ממקום ביומה של קדושה אבל אחרי המעל אשר מעלו בני ישראל בה׳ והמה באדם עברו ברית נברה בגבול הרשעה ובממית בידיה תתפש בהכלי מלך ותפשה שיעור מקום הקדושה שיעור מקום הנ׳ פרסאות פחות מיל לבד ויונק׳ מעוד תנחומיה בימות החול שיעור הנזכר פחות מיל ובמנא כשהקדושה עולה היא למעלה בע״ש אפס מקום חלל ופנוי בין גבולה של קדושה לגבול הרשעה מרחק מיל ולפיכך בזמן הזה אסור לנאת השד׳ יותר ממיל והחלך יותר מטמא את נפשו כי כל מה שהוא חוץ למיל מן הקדוש׳ שמה הרשע ומדמע קדש בחול.

ולרוב התועלת הזה לשכינת עוזינו בתיקון מבוה זו שלא תנטרך לדת למטה לתת טרף לחיצונים כמדובר לכן בשתיקן שלמה הע״ה ערובין יצאת בת קול ואמר בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני. וזה ג״כ טעם שמודיעים לגר איסור תחום שבת כי אחרי נאתו מכלל החיצונים אל הקדש פנימה יאותה לנו להודיע סוד תחום שבת לבלתי יאחזו בנפורים האחוזות בפח המוקש כאשר בתחלה. ורמז זה פי׳ מורי זלה״ה במעשה דאליעזר בן אחויה שא״ל גר״מ חזור לך א״ל למה א״ל עד כאן תחום שבת א״ל מכן את ידע אמר מטלפי סוסי שבבל הלך אלפים אמה א״ל וכל הדא חכמתא אית בך ולית את חזור בך וכו׳ כי מצא ר״מ להשיבו כי אחר שהזהירו שלא לנאת חוץ לתחום שלא להכנס בגבול הרשעה א״כ מדוע אתה מקשה עורף מלשוב אל ה׳ וטבעת בין מנולה של קליפה ותוסיף תת כחה לה.

הנה ערכתי לפניך סוד מספר העירוב ומה שנעשה בו למעלה לפי שיעורך וכו׳ תדע להזה לבלתי בשבת מידי שבת בשבתו מצות עירוב כדינו וכמשפטו לבלתי היות בם ער״ב החצונים ח״ו והאיש התמים יחזו

דרך

דרך נדיקים מנהג רבינו זלה״ה לערב מידי ע״ש בשבתו ובלבד שבטוח בזכרונו לבלתי ישכח מלערב אבן מי שבטה ולו תמצד אשורי זכירתו לא ינהג מנהג זה כאשר הוא קרוב להכשל באזה שבת מלערב וילא שכרו בהפסדו ולא המרו כל השיעורין הללו אלא לאנשי חזקי הזכירה כאשר לקדושים רבינו ותלמידיו ז״ל. ואם הוא במקום שנרוך עירובי חצרות ועירובי מבואות קודם הברכה יבטל בשפתיים סוד כוונתה לאמר. לשם יחוד קב״ה ושכינתיה הנני בא לקיים מצות עירוב ע״כ רי״ן הן שתי ידים זוכות כאחת יד הגדולה ויד החזקה והברית התיכון יד רמה מבריח מן הקנה אל הקנה ואת ערוכת״ם יקח בעירוב מבואות ובעירובי חצרות אנכי אעבר״כנו לירכת״י המשכן אל כ׳ קצותיו וחובר ויסוד נדיק המכריע ביניתם מושיב יחידים ביתה. ובכן יוסר הערו״כ הקדושה העליונה ושבה והיתה לבע״ר כל ירחה וכל ימצא כי ישבו אחי״ם יחדיו רוזמי״ם נוסדו יחד רשות היחיד לשבת ויהי נועם ה׳ שהינו וכו׳ יהיו לרצון וכו׳.

ושוב יברך את ברכתו על מצות עירוב ויכוין בע״כ רי״ן כמ״ש הרב ויהא זהיר להניחו במקו׳ המשתמר לבנוע עליו בליל שבת כמנהג הרב זלה״ה והוא היה מנהג האמוראי׳ ע״ה כמ״ש בפ׳ כל כתבי ר׳ אמי ור׳ אסי כד מקלעי להו ריפתא דערובא שרו עלה המוציא וכו׳ ומיהו נריך לדעת דהיינו דוקא בשאינו מוכה לכולם משלו אלא כל א׳ נותן חלק בערובו אבל אם מוכה לכולם משלו הו״ל מקפיד על עירובו דאינו עירוב כמ״ש ה״ה בפ״ה מהלכות עירוב והיינו דוקא שהוא מערב לענמו ולאחרים אבן אם הוא עושה עירוב לענמו בכל ע״ש ושאר בני חבורו עושים משנה לשנה אין כאן משום דינא דמקפיד על העירוב ואף בקפידא דבעה״כ נופיה ליכא אלא במידי דאשיב אבל בפת בעלמא אינו מקפיד. ומנהג טוב להולכים בתמים לטעום בע״ש קודם הטמנת החמין מכל תבשיל אשר יבשל לצורך שבת כמנהג הרב ז״ל ויזכה לחיים על שם שנאמר חיים זכו. ואנשי מעשה המתענים בע״ש יתנו בקבלת תענית לטעום קודם קבלת שבת ממה שבישלו לשבת וכמ״ש מתענית לשעות ואם אפשר להם להתפלל מנחה בעשרה קודם שיטעמו יאמרו עניינו ואם לאו טפי עדיף לטעו תחלה ולהתפלל בבור בלא עניינו משתפלל יחידי. ומורי היה נוהג לטעום התבשילי׳ ליל שבת וסמוכו׳ שלו ממ״ש בזוהר בראשית בלילא דשבתא בעי בר נש לאטעמא מכלא בגין לאחזאה דהא שבת שלום מכלא אתכלל וכו׳ ומשם יתבאר דלא נגעו בה מעשה לבדוק התבשילים אם מבושלי׳ יפה ולהשביתם כאשר עלה על רוח רבים אפס היה טעם הדבר לאחזאה דשבת שלום מכלא אתכלל כאמור ומ״מ טובים השנים לאשר אינינו מתענה בע״ש לטעום בע״ש תבשילין אם עלה בישולו יפה ושוב

כאור

באור השבת יטוב לטעום מכל תבשילו ופנה למעלה לאח זאה דהא סכת שלום מכלא אתכלילת וכה הוא מנהג ותיקין. ונריך כל איש הירא להיות זהיר באכילתו בע"ש אך למעט אכילה ושתיה מידי מחסורו אשר יכש"ר לו אלא אוכל נפש בלבד כדי לתת מקום לסעודת שבת שיאכל אותה לתיאבון והוא מכלל ענג שבת שיאכל מאכלו בטעם ובתאוה. כי אין ריבוי במאכל והשתיה ענג כשאין תאוה לאוכל לאכלם רק העיקר הוא לאכול בנפש רעבה ותאבה ואוכל אותם לכבוד ולתפארת היום ובמנא מענג גופו ונפשו כא' ובדקה יחשב לו וכן מנהג אבותי שמרעיבי' עצמם ביום הו' ומהם מתענים כדי לאכול אור שבת לתיאבון וכן ראוי לכל אדם הישראל להתנהג בדרך הזה כאשר יוכל שלת ואמרו על אחד מהחסידי' שהיה סנדק בע"ש ולא רצה ללכת לקביעות סעודה מפני שכב' היו שם עשרה בלעדו ומכאן ידין ק"ו הלהוט אחר גרונו לאמר אם לדבר מצוה החמירו באפשר לעשות ע"י אחרים כל שכן שיש להזהר בקביעות סעודת הרשות מפני כבודה של שבת ובפרק השולח אמרו שתי משפחו' היו בירושלים א' קבעה סעודתה בשבת וא' קבעה סעודתה בע"ש וב' בעקרו.

ואני המחבר הנבר ראה את עוני עמי ולבי כל הימי' על כמה מבני ישראל המזלזלים בכבוד הדרת של שבת הקדוש ההולכים בחשך בע"ש לבתי אופיזאות ויאכלו ויפתו ויפכרו עד הנישעם לשכרתו של לוט ומתרועעים אל מקום הדשן והעגב אי להם בי נמלו לרוח' רעה ויהי להם שכר פרי הבטן לפתן וכרים' לקרן והמשת' למשטה והמאכל למאכלת כי פעולת החידו"ש תהיה בם לבהלות וכהתקדש היום התרדמה נופלת עליהם ושולם חשך בעדם כשוכב בלב ים וכשוכב בראש חבל וכמנשהו בחול כך מנשהו בשבת באשר לא יעצרו חיל לעמוד על רגליהם לקדש על היין ותרבה תאניה ואניה בקרב ביתם ומי זה יגש בארשת שפתיו לאמר לו מדוע ככה עשית הכזה יהיה שבת יבחרהו ה' כי עוד ידו נטויה כחוי חורמן להכותו פגע וחבורה ומכה טריה. ורבים מהם יחזקו למו לעצור חיל גם בלא דבת לעמוד על עמדם לקבל פני שבת ולקדש את היום וקלון להם שבת מריב באשר המה מליחים על כל גדותיהם והיה לזרה באפם סעודת שבת ובאו בי קיפין בנשותי' לעת האוכל להטיל מים על האוכלים לאמר הקדחת תבשילי ומדוע לא רוככה בשמן וידרכו את לשונם כקשת דמיה להרף ולגדף את המתים ואת החיים ועוד ידם נטויה להכותן פגע וחבורה ומכה טריה וחרב ש"ל שולחנם תאניה ואניה אוי להם אהה עליהם לעושה אלה והשכי' מה הלשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי המעט מכם יתר הכז אשר בזיתם את שמי בשאר הימים כמשתה היין והשכר הרוב בקר ושחוט צאן ומכחתם אכבודי. גם כי תרבו להוסיף שבע על חטאתיכ' ביום

קדשי

קדשי והן לריב ולמצה תשכותו אז ידבר אליהם באפו ובחרונו יבהלם לאמר אם בגזי אשר בזה לא תתנקם בפשי הבוזים את כבודי ביום קדשי ובקול אומר קרא ואומר מה אקרא הנה אלה רשעים מידי חדש בחדשו ומידי שבת בשבתו אשם לא תכבה ותולעתם לא תמות כי אם קדחה באפי עד עולם תוקד תחת אשר ביעתו והשיקו האש אשר בבתי כנו' קדשי והנפש היפה היא מר לה תתיפח תפרש כפיה אף היא תשיב אמריה אלבה אשובה אל מקומי הראשון לא אוכל און ובגדה כי כל שלחנם מלאו קיא נואה בלי מקום ויחללו קדשי שמים ואיה מקום מנוחתי ולא מנוחה הזונה מנוח לכף רגלה תחת אשר עיניתה. אוי לך בן אדם בן אדם תולעת ולא איש הטוב הזה בזרת ספיר ויהלום הנמה הייתירה כבודה כת מלך רמוסה ובגובת רוח ברוב מצלך ומוסף גם הוא להסיל אלפי"ם על הקדשי' קדש ובמים ממעל ועל הארץ מתחת לו הקשבת את קול שועתם עליך תכחר מות מחיים ויתפרדו כל בגמותיך וכמים נספכת ונמס הלב ורפו הידים. וה' הטוב יכפר בעד ומנוה לדרוש שיהם ולהפריז האיום על זה אולי יחשבו מחשבה על שחטאו ויתנו לב לשוב אל ה' ואל אלהיהם כי ירבה לסלוח.

פרק רביעי

אם מעלת מנחה עצמה מאד שנבה מאד במהלליה ביתר הימים כאשר הכמים הגידו לעולם יהיה אדם זהיר בתפלת מנחה שהרי אליהו ז"ל לא נענה אלא בתפלת המנחה וכו'.

עוד יספר את כחה מנחת ע"שכי עתה התחיל המטרונית להתרלות לפני בעלה וכל העולמו' העלונים עולים אתה כי הנה ידוע תדע מ"ש רבינו הקדוש האר"י ז"ל ה"ה בענין המצות שנצטוינו לעשות מידי יו' ויו' וכן בחגי ובמועדי' כי הכל הוא לתת כסא ול' המצוות הנעשו' בהם השפעו' חדשות כי הראשונו' מסתלקו' כי בכל יום ויום נותן השפעות אל העולם על ידי מעשינו. כגון נטילת ותפילין וק"ש ותפילה ובלילה הם מרתלקים ונריך הוא יתברך לתת מחדש כל יום שפע על ידי מעשינו ולכן נצטוינו על אותם המצות לאשר אותם ולקיימם מידי יום ביום וכן בר"ה מתעוררים העולמות לעמוד בבחינתם כאשר היו עומדים בעת הבריאה וע"י אותם המצות שאנו עושים אז יותן בהם השפעו' חדשות כי הראשונות נסתלקו וזהו ענין מצות סוכה ולולב להמתיק הדינ' על ידי החסדי' ולסלסל אורות פנימיים ומאורות נתן סביבות עוזם אורות מקיפים וכן מבכה ועד עצרת נותן השפעות חדשות

כדרך

כדרך שהיה בעילת מצרים ובמתן תורה וע"כ נצטוינו בחותם הימים על איסור אכילת חמץ ומצות אכילת מצה ומרור והרכבה כוסות וספירת העומר כמו שביארנו בחלק השני בפרק ו' דחג הפסח ובפרק שני של מ"ת העומר.

וכן לענין השבת אמרו הראשונים כי אין שמירת השבת הערב עשוי' מלאכ' בעלמא זכר למעשה בראשית שאם כן לא היה הוא יתברך מחמיר בדבר כל כך לחייב מיתה עליו רק הענין הוא שהארץ להיותה חומר היתה מעותדת להפסד ולהתקלקל כאדם בגאות נפשו על כן הפציע הקדוש ברוך הוא ביום שבת רוח קדושה בעולם השפל כמו נשמה שעל ידה תתקיים ותנוח מלהתקלקל ולהפסד וזהו סוד לאומרם בא שבת בא מנוחה שע"י השבת קיבל העולם נשמה וזהו שנאמר שבת ויכפ"ש בפועל יוצא ר"ל שבתן נפש לעולם השפל וע"כ נאמר ויכף ביום השביעי ולא כתיב וכף ואולם אותו החיות והשפע הניתן לו בעולם השפל נתן ב"כ זמן מוגבל כשא' הדברי' הנזכר והוא רק לג' ימים וע"כ ציווהו הוא ית' לעשות את השבת לתת שפע חדש בארץ ובנברואים מידי שבת בשבתו לתת נפש לעולם השפל וכן יוכל לעמו' על עומדו וע"כ לפנות צלב שבת אמו מתחלין להעלות העולמות לקבל הארת קדושת שבת והשפע העליון וחו"כ להורידו ב"כ בעולם השפל לאשרו ולקיימו כאמור וגין המשכיל יכין לכוין בעת עלות המנחה עליית העולמות ההם בתפילת י"ח בכח סגולת ג' ברכות ראשונות וגמ' לאחרונות ובברכ' המברך את עמו ישראל בשלום יהיו למאורו ד' אותיות הש' הקדוש כנגד ד' עולמות של מעל מלמעלה למטה בראשונ' להוריד בעולם השפל השפע העליון שקבלו ושוב יהיו למאורות מלמטה למעלה לשוב להעלות' אל מכונם ונוסף גם הוא כי מזמן הבריאה חזה נברית באחורי אחר' ואחר כך ויבן ה' אלהי' את הצלע ועשה אותה עוד כנגדו להמיו' זרע. ודוגמא לזה מתעורר הענין הזה בכל ע"ש כמו בזמן הקורדס ולכן בתפלת המנחה הכוונה הוא להחזיר הכלה פנים כנגד פני' כמו שכתבנו למעלה כי כל עניני שבת הם תקון הענן בזמן הבריאה ויהי הוא טרם כילה לדבר' והנה רבקה יוצאת ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית כאשר נבאר לפנינו. ומתוקן זמקובל לאומרם בלחש ומעוטף בטלית ותפילין וע"ד שנתבאר אצלנו כי בתפלת שחרית האיש הישראלי קונה רוח ונשמה בתוספת כי ע"י עטופת הטלית הוא מתקן בחי' הרוח ונחה עליו רוח ה' ולכן נוסח הברכה להתעטף בסוד ורוח מלפניו יעטוף. וע"י התפילין מתקן בחינת נשמה שלו וקונה לו נשמה חדשה כי ע"כ הנחת התפילין על מקום המוח להכניס לשם בחינת נשמה ע"י קדושת התפילין של יד כנגד הלב כי כב' מקומות אלה שולח הנשמה והמחשבה

ע"כ

וע"כ הם ד' פרשיות כדי להורות על התפשטות הנשמה חדשה זו בכל הבחינות נר"ן ונוסף עוד רוח חדש שזכה על ידי הטלית כמנין כמו שביארנו בחלק החול בסעיפא דשמיע ומנהג טוב להולכים בתמים להתעטף בטלית ותפלין גם בתפל' המנחה יום יום לקנות בהם תוספת רוח ונשמה.

וביותר המשכילים יזהרו בתפלת מנחת ע"ש להתעטף בטלית ותפילין כדי להיות מוכן לקבל קדושת שבת כי כל דבר שבקדושה בעי הכנה דהיינו ע"י נשמה חדשה שפורה עליו מן מ"ב שה הטוב.

והרמ"ע מפאנו היה נוהג שלא להניחם וכן כתב בתשובה ואם קבלה נקבל אך לדין יש תשובה בגבלה ובנכתר כי ענין התפילין הם להכנים מתוספת קדושת שבת על נר"ן שלו כמו שביארנו וע"כ אין תפילין בשבת שבשבת זוכה כל א' לתוספת נשמה יתירה בכל הבחי' מנד קדושת היום כמו שא' כתקוני' ובשבת וי"ט נחית עליהון נשמתין ורוחין ונפשין בארח אכילות וכולי ולפיכך אין צורך לו לתפילין מידי דהוי שרגא בטיהרא והמניחם הוא כאילו אומר שאין באותם הימים כח להוריד נשמות יתירות לישראל ואין גלגול גדול מזה וכר מן דין לטעם הנבלה מפני שהם בעצמם אות ואם יניח בהם אות אחר יהיה גלגול לאות שלהם ואין מכל אלא טעם למנעם במנחת ע"ש:

ורבינו הקדוש האר"י ז"ל כת"טעם שאין תפלין בשב' לפי שעולי' ז"ן לא"ו סוד התפילין כי ע"י התפילין בימי החול אנו ממשיכי' המוחין למטה והמני' ב"כ בשבת מורה שאין כח בשבת וי"ט בז"ן לעלות ולכן הם אסורי' בתפילין ולכן גם ח"ה אסור בתפילין כי ימי המועדים דרך כלל נקראים מקראי קדש כנז' בזוהר ולפ"ז בעת מנחת ע"ש שאז מתחילין העולמו' לעלו' ועדיין אין עליה אבל אורות התפילין מעת' קס דינא להמיחן בע"ש במנחה בכל הימים וכן כתבתי וכן נהגו החבירים והמעטה הוא מן המתמיהין כי כל מעשינו בתפלה זו עתה אינו אלא מסלול ודרך להכנס לטרקלין כאמור.

וצריך כל אדם לתת לב לכו במנח' ע"ש בעת עלי' העולמות לתקן ולהעלות מנחות שוא ושלא בעונתן בימי החול אשר הן רבים עתה בזהריס היטב בהסכמת ב"ה בשחר ולא בזהרו במנחה ולא עוד אלא שהרבה פעמים לא יבאו לב"ה כלל למנחה והורו התר לכתחילה לנעמים להתפלל אותה בתורת תשלומין בזמן תפלת ערבית:

ובבר מזוח עליהם החכם הגדול מנחם לוזאטו ז"ל וכת' שמה בשתנה תפלת מנחה וערבית מתפלת שחרית כי כולם שקולות המה ואדרבא נראה מפ"ק דברכות שיש להזהר בתפלת מנחה יותר מכל הי' רבית

ובכל

ובכל ערבית יותר מכל שחרית דאמרי' התם א"ר חלבו לעולם יזהר אדם בתפלת מנחה שהרי אליהו וכו' ר' נתן אומר אף בתפלת ערבית ר' נתן אומר אף בתפל' שחרית הכל האמת הוא כי אין זה כי אם רוע לב כי בשחר שבדיין אינה שעה שיצא אדם לפעלו ואם יפתחו החנויות אין גם א' שיבא לקנות הם מקדימים ובאים לב"ה אך בשעת מנחה שהוא זמן משא ומתן איכן חוששי' לבא בזאת יבחנו לב מה שמשכימי' בבקר לב"ה הוא להבתו יתב' בהיותם זהירים וזריזין כמו כן לבא במנחה וערבית ואם לא חי פרעה כי מרגלים הם ומקטני למכה הם ואין בטחונם בס"י כראוי וירחה בעיניהם שהם יכיחו עסקם וחנותם בחותה שעה כדי להתפלל שיפכידו קנת ממה שיש להם להרויח והוסבי הפתחים שבהתבטלם מעבודת הש"י יפתכרו וימצאו הון להם ע"כ.

ועל זאת יסוד עיקרו ולבב כל איש ישראל בסגולת תקף חיסנה של מנחת ע"ם להעלות שאר תפלות מנחה הפסולות אשר ביתר הימים בצירוף תפלה זו אשר היא בכוונה להעלות עליוני' למעלה מהעולם ועד העולם אשר זה הוא מחסדו הגדולה יתברך להעלות התפלות הפסולות אשר נרחו מלירלות את פני האדון ה' נבאו' מפני חוכר הכוונה או שלא בזמן בתפלה הראשונה אשר יתפלל האדם בכוונה ובעת רצון כמ"ש בזוהר פרשת פקודי דף רמ"ה שיש ממונה אחד העומד על הפתח אשר דרך שם מעבר תפלותיהן של ישראל הנשרות בכונת הלב ובעריכת שפתים ופותח להן שער בית התפלה והמה עולין להיכל אשר כל התפלו' מקובצו' שמה יחד לעלות ולירלות את פני ה' להיות עטרה לראשו. ואולם הם התפלות המה מעורבבות במחשבות זרות ושלא בעוכתן אז אותו הממונה הוא דוחה את התפלות ההם החונה והתפלות הולכות נעות ונדות עד שבאים ליד הממונה להר שבידו תפלות הפסולו' אשר נרחו מעבר בית התפל' והוא גוזן תחת ידו עד הגיע תור כי יפיתו האנשי' ההמה אל לבם לשוב ולהתפלל בכוונה ובכן התפלות ראשונות שהם תחת יד הממונה הוא מעלה אותן עם אותה התפלה הנשרה ונאחזין בה ונעולות מעלה מעלה להיות עטרה לראש מלך מלכי המלכים הקב"ה.

ואיש התמים תמיד בכל תפלה אל ילין מעיקרו תקון תפלותיו הפסולות להעלותן וכל שכן בתפלות לעתות הראון תחלה כל דבר יפיס מגמת פניו לליהב בתפלת שחרית להעלות תפלות פסולות דשחרית ובתפלת מנחה הפסולות דמנחה וכן בערבית הפסולות דערבית ואחד לא שת לבו ביתר ימי החול על זאת ואותה לו לשים כל מעשיו על זאת ביום הששי אשר הוא מדת כל הכולל הה' הימים כו לכוין בתפלותיו יפה יפה לתקן תפלותיו שבה' הימים וביותר ימצא תועלת עצום במנחת

ערב

ערב שבת בצירוף עליית העולמות העליונים והוא מהתקונים החשובים. ויערף אליה מעשה הצדקה כמנהג הדב זלה"ה בכל מנחה ומנחה ויתר צריך להזהר בערב שבת מן הטעמים שבתבנו למעלה בפ"ב והין נכילת אפיס בתפלה זו כיון שהוא כמוך להכנעת כלה כי נפילת אפיס בתפלה הוא למסור נפשו לגביה ההוא אילנא דמותא כמ"ש בזוהר פרשת במדבר ואין לעורר בשת הזאת אילנא דמותא אינו בדין שיזכף המקצר על המאריך ומוסף גם הוא כי תכלית המבוקש בנפילת אפיס כשאומ' אליך ה' נפשי אשא היינו להעלות הנפש בסוד אור אחוזר לייחד שניהם לאמנם עתה אינו צריך כי כמאמר מלך עוזר אינו מכוונים לעשות הכלה למעלה עוזר כנגדו וכמאמר שיש שלום בעשה היחוד שהוא לצורך אותה שעה בכודע לאשר הריחו בסוד ה'. והנה אף כי לפי הדין אם בא לב"ה המוך לקבלת הנבור שבת מתחיל להתפלל ואף על פי שבעודו מתפלל יקבלו הנבור שבת אין בכך כלום הואיל והתחיל בהתר מ"מ האיש הירא אל יתרשל בעבודתו לבא לידי מדה זו להפסיד מלקבל קדושת של שבת עם הנבו' כי רבה היא כמ"ש בזוהר תרומה דף קס"ד ברוב עם הדרת מלך כד קב"ה אתי לבי כמשתא דאיהו מקדש מעט כל ועמא אתיין כחדא ומבלאן ומודאן ומשבחאן ליה לקב"ה כדין הדורא איהו כמלך סתם דא מלכ' קדים דאתתקן בספירו ובתיקו' לבלקא לעיל' וכו' מ"ט בגין דבהאיהו שעתא דישראל לתתא קא מסדרי נלותהון ובעותהון ומשבחן למלכא עילאה כל אינון מסריין עילאין כולהו חברין אינון בישראל לתתא לשבחה לקב"ה כחדא למיהוי סילוקא דקב"ה לעילא ותתא כחדא וכו' ואפילו דלא אסגיאו בבית כנישתא אלא י' באינון י' מזדמנין מסריין עילאין למיהוי עמהון חברים ע"כ וזה הוא שסנינו אל תפרוש מן הנבור ולכן צריך להיות כל איש זהיר בזה כל הימים ויותר מהמה בערב שבת כדי שתשרה עליו הקדוש עם הנבור וכן לענין הדין אם שהה להתפלל מנחה בערב שבת עד שקבלו הקהל שבת שהדין בזה שלא להתפלל כאותו ב"ה רק יצא החונה ויתפלל תפלה של חול וזה כשלא קבל שבת ע"מהם אבל ענה וקיבל שבת עמהם אינו רשאי להתפלל תפלה של חול רק יתפלל ערבית בתי' מ"מ הירא את דבר ה' כן לא יעשה לבא לידי מדה זו לפרוש מן הנבור ואף גם אם יחפוץ להתחבר בנבור ולקבל שבת עמהם יצא הפסדו בבכרו להתפלל ערבית שתים ומפסיד תפלה בזמנה. ומלבה הנחש נפשו על רבים מבני ישראל אשר הקלו בתקף חיסנה של מנחה זו ברוב שרעפם בקרבם וחשוקי הם כסף תמיד כל היום מאז הבקר ותעבור המנחה כל האזרח בישראל יסבו בשוקות מגוי אל גוי ואיש אל עבר פניו ילכו מחו"ד בחו"ד לך הכל יהמיון כי הסטן עוקד על יקיצה להגליח עתות ההמה והיה עודף על אשר ירויחו כל ה' ומי המעשה להדיחם מלהרלות את פני האדון ה' נבאות

ומדמ"ב

ומקבע קדש מחול וחול מקדש כאשר הפם עורף לתקף חיסרה של קדושת שבת כראשם ואשר הפה עשירי עם ומאכיליה לא יעלו על לב קדושת השבת מקבלות התלוה למלאות אמתחותיה כסף ומהם יבאו אכות ומאכו תולדות ולמדו מעשיהם:

והאחרון הכביר כמה מרבת בני עמינו שריס זהב להם שאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם לא בחיל ולא בכח אשר בעמל אבוס אינמו שקשים ודבנגים בהיכליהם אשר להם יאתה לקדש לקראת שבת ויתנו כתף סוררת בגאון עוזה של קדושת שבת ויבחרו המה בעתות כאל למלאו תאות. ינרם הרע לבבה תלהט רשעים והנה עלה קיטור המעל עשן כקטור הכבשן ואשם לא תכבה עד עם חשיכה ומשתהים מבית לבית לאחר עוד השמש במרומים ואך שמריה ימנו ישתו כזדון לבם הרע. והיה בפיהם כדבש למתוק עד אשר יאשמו ויבשו לשר לפני ה׳ אלהינו כאיש אשר כפאו שד ולפני זעמו מי יעמוד כמתלהלה היורה זיקים בחיצה וכמבעט רגע יכחידו תחת לשונם ואם הכוטב אזן ישמע מפיהם ויבינו כי אין שם אלא כ׳או ב׳רגרי׳ כראש אמיר והמלו׳ א׳מעיר וב׳ ממשפח׳ אחת למעלה וו׳ למטה ולא יהיה מתכוין אלא כמחרף ומגדף רק שפתיו נטות כאותה על הנחלים ולא חפצו להתעטף בציצית ויתיצבו כמו לבוש לעמוד לשרת אל פני ה׳ אוי להם אחה עליהם אשר אין ספק כי השבת תתבע עלבונם מהם לאמר אל תהרגם פן ישכחו עמי הביעמו בחילך והורידמו כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו. ואז יעשן אף ה׳ וקנאתו כלו בעשן כלו ומנחיליהם תגא להבת מעלה עשנם אשר שתו ימנו כל רשעי ארץ. והאיש הנלבב יהא זהיר וזריז בגאון עוזה של תפלה זו אשר היא ממוכה להכנסת כלה כמנהג רוב המקום לקרם עצמו כל מה דאפשר כדי להכין עצמו להוסיף מחול על הקדש וצריך להודיענו שיעורן של דברים אלה להמון עם בני ישראל כדי שלא יבאו להכשל בכפק איסור כרת ח׳ו והוא כי בין השמשות הוא ג׳ רביעי מיל שהם אלף ות״ק פסיעות והוא פחות מעט מרביע שעה קודם הלילה אשר חכמים הגידו כי מהלך אדם בגוני י׳ פרסאות ביום שהם מ׳מיל אשר בהתחלק מ׳מיל מ״כ שעו׳ יעלו שלשה מילין ושלש לשעה והמיל היא אלפים פסיעות. נמצא שב׳ רביעי מיל הם אלף ות״ק פסיעות והוא פחות מרביע שעה מעט וכזמן ההוא הוא ספק יום ספק לילה והעושה בו מלאכה עומד באיסור דספק כרת. אכן צריך להוסיף מחול על הקדש וזמן תוספת זה הוא מתחלת השקיע שאין השמש נראית על הארץ עד זמן בין השמשות והזמן הזה שהוא שלשה מילין ורביע רגע לעשותו כולו תוספת עושה רגע לעשות מקצת עושה ובלבד שיוסיף אז זה זמן שיהיה ודאי מחול על הקדש באופן שצריך עכ״פ להוסיף תני שעה קודם הלילה אף שהוא יום ומי שאינו יודע

כיצה לעתים לבוא את השעה יאותה לו להקדיש לקבלה שבת שלא לבא להכשל באיסור של שבת חס ושלום:

וזהו מנהג הדין אבן מנהג טוב להולכים בתמים להקדיש ב׳ שעות קודם הלילה לקראת כבוד המלך של שבת וכל המוסיף מוסיפין לו נכבד יתיר בשבת כמ״ש בתיקונים בסוף תקון מ״ח וכספר התבין הוסיף ואם נשמתו כגיהינם בכל יום ו׳ מוציאים אותו מגהינם בעת שהיה רגיל בעה״ז לשבות ואם יאחר יאחרו להשהותו באש להכתו עד שיצור שהיה רגיל לשבות וכן בתוספת מקדש על החול במוצאי שבת המאחר מאחרים אותו שלא להכניסו והממהר ממהרין אותו להכניסו והאיש הירא את דבר ה׳ ישכיל תוקף מעלת הקדמה זו מתוך תוקף יגרו הרע אשר יתקפנו להדוף אותו מלהרגות את פני ה׳ לקבל שבת ומתן מכשול לפניו שאם היה דבר קל לא היה מתרים בכל עוז ותעצומות בענין זה כמו בענין הערות ולו נבכח יגבר איש התמים לעמוד לעומתו ולכבוש את יגרו ואל יפן אל מתיקות המעלה עשן בעת ההיא כי אחריתו רע ומר

ומצוה להודיעם מלבד פרטי הדברי גם גודל מעל יקר תפאר גדלתה של תפלת מנחה זו אשר מוסב יקרה בשמים מעבל להאיר מאורות עליונים למעלה מהעולם ובד העולם כמו שבארנו. ואף אם לא ידע בעמקי פנימיות הדבר ומה נעשה בה מ״מ אל יקל בעיניו לאמר מה אני מה חיי שיכא תקון העולמות על ידי ואני פגר מוכם שפל ואפל נגד גדולת מעלתו יתברך כי האדם הוא שפל ואפל בכחי׳ ח׳ אבל בכחי׳ אחרת הוא גדול כח מאד וכידו להעמיד כל העולמות כולם משח׳ כ מלאכי מרום יכולים לעשות והוא הנותן כח וחיל בכבי׳ כול לבורא עולם כמ״ש רוכב שמים בעזרך ואף כי לא ידע שכול פרטי הדברים כל אדם חייב אלא כשיעורו המעט הוא אם רב ובלבד שיתן לבו לשמים ואשר יתן אל לבו לאמר כי אם בנימיו עניני הסדרות בכל אלה מעת עלות מנחה בסדר המדריגות ולבתור ולרגות לפני יודע כל תעלומות שיהיו לרמן אמרי פיו והבין לבו כאילו כיון תעלומות הדברים וכבן אלהים ירחה לו אבשת שמתיו כאילו כיון כל אלה ולעומת זה אחרו בזהר פ׳ יתרו ז״ל ומעשה ידינו כוננה עלינו מאי כוננה כוננה ואתתקן תקונך לעילא כדקא יאות עלינו אב״ג דלית אבן ידעין לשוזאה דעותא אלא עובדא כלאחרי מעשה ידינו כוננה להוא דרגא דאנטריך לאתתקנא עכ״ל וב״כ חסידים הראשונים זה דרכם שכל אמו להקדים בכל מעשה עבודתם עבודת הקדש לעשות בשתים ולומר ליחדא שמא דקב״ה וכו׳ ויהי נועם ה׳ עלינו וכולי כמו שהאריכנו בפרטי דברים אלה בחיבורינו זה בהרבה עקיחות לרוב תועלתו ולפיכך טרם עמוד להתפלל תפלת מנחת ע״ש וקבלת

שבת ועמוד לעתור ולרנות על זאת לפני ה׳ כדרך הפשוט
ויאמר נוסח התפלה של חסידים הראשונים וזה תוארה:

רבונו של עולם אתה יודע כי לא כינת אדם לבו
ואין בנו כח להשיב ולכוין ולהשכיל מעלת׳
ועמקי מחשבתיך וצירופי שמותיך הקדושים הרחוים לכל
תפלה ותפלה של שבת קדשך וסדר התכלל העולמות
עליונים למעלה מעת עלות המנחה בע״ש וכל היחודים
וזווגי מדות הקדושות אשר יהיו למאורות בכח שנול׳ קבלת
שבת קדשך לכן יהי״מי ר״ון שתהיינה חשובות ומרוצות
תפלותינו הן תפלת מנחה והן תפלת סדר קבלת שבת
קדשך בשיר קדשך והן תפלת ערבית וברכותיה כאילו
נתכוין בכל צירופי שמות הקדושים העולים מתוכם ובכל
היחודים וזווגי מדות הקדושות הרחוות לבא על ידיהן
ותצרף מחשבתנו הטובה כלל למעשה פרטי לכל סדר סדר
לבדו ושבלו לפניך עם שאר תפלות של בניך היודעים
והמכוונים כל הכוונות הרחוות לכוין בכל סדר וסדר
שבתפלות אלו וזכנו לקבל תוספת נפש רוח ונשמה עמהם
בשנולת תפלותינו אשר נתפלל עתה לפניך כמו חלב ודשן
תשבע נפש״ ושפתי רננו׳ יהלל פי לב טהור ברא לי שהים
ורו״ח נכון חדש בקרבי: אודה ה׳ בכל לבב בסוד ישרים
ועדה כי כל עוד נשמתי בי ורוח אלוה באפי ויהי נועם
ה׳ אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה
ידינו כוננהו:

וקודם תפלת י״ח יאמר שאו שערים ראשיכם
והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד וכו׳
עד סוף המזמור.

ואשר הריחו בסוד ה׳ יכין לכוין בעת עלות
המנחה הזאת באהבת כללות העולמים
אשר ר׳ בא׳ יגשו ואשר שתה יחל להתוסף תוספת שבת
אל הבת יחידה מפאת הלילה אשר היא העולה לבדה ולא
הוא. ובה יחל להתוסף תוספת שבת אל הכן הקדוש
עודינו עומד על כנו יתגדל ויתקדש ורחשו לא״כ יגיע
ומאורות נתן סביבות ענוז יהיו למאורות אל הקדש
פנימה ופנה לבוכב אורים גדולים מהן אך בגל״ס
ברכות שדי״ס ורח״ס נגה אור גדול בלול שבת
ויתר פרטי הכוונה הכתובים במכתב הקדוש רבינו
ז״ל:

ואנכי תקנתי נוסח תפלה לבאים בסוד ה׳ לבטא
בשפתים כל פרטי כוונתה בעלו׳ המנחה
וזה תוארה:

ליהדא שמא דקב״ה ושכינתיה בדחילו ורחימו
ורחימו ודחילו וכו׳ הנני בא להתפלל
תפלת מנחה שתיקן ינחק עקידה להאיר בז״ר ב׳ פרקין
תתאין דל׳ **דצלים** דחימה עילאה ושלו חלק
הנפשות **ה׳** שבעשיה שבעשיה לחזונה שבשם
ע״י

ע״י שם **יוד ההוו הה** אל עולם הנצילה
ובכן יתוסף בה תוספת שבת
קדשך כי יקנה נפ״ש ויעלה הנצילה עם חלקי הרוחות
אשר בקרבה **ן** שבשם ע״י שם **יוד האואו הא**
אל עולם הבריאה ובכן
יתוסף בו תוספת שבת קדשך וח״ח נכון חדש בקרבו
ויעלה הבריאה עם חלקי הנשמות שבה **ה׳** ר״ל שבשם ע״י
שם **יוד היואו הי** ש המלכות דאצילו׳ ובכן
יתוסף בו תוספת שבת קדשך
ופחי באפו נשמ״ת חיים וחברת את האהל להיות ר׳ בנפש
דוד ר׳ שבשם נשמה לנשמה לכל העולמים ע״י שם ע״ב
יוד היויו הי ובכח שנולת כריעה ראשונה בברכ׳
ר׳ יהיה אור שם קס״ו **אלף**
הי יוד הי להוריד עלי כח הנשמות
שבנפש דאציל׳ והמה יהיו לה מ״ן
להעלותה ולזוקפה בכח שם ע״ב **יוד היויו הי**
בכח שנולת זקיפתי ולהאיר בחכמ׳
שבו שם ע״ב לכל האצילות ולהכין מקום לבריאה.
ובכח שנולת כריעה ב׳ בברכה ב׳ ינדק הרמז
בכתרו להוריד עלי כח הנשמה מהבריאה
באור שם קס״ו **אלף הי יוד הי** והמה יהיו
מ״ן להעלותה ולזוקפה
ברמז זקיפתי בכח שם ס״ג **יוד הי ואו הי**.
ולהאיר באימא הרובית
בבריאה שבה שם ס״ג להכין מקום ליצירה. **ובכח**
שנולת כריעה ג׳ בברכה ג׳ ינדק הרמז
בכתרו להוריד עלי כח הרוח מהיצירה אור שם קמ״ג
והמה יהיו למ״ן להעלותה **אלף הא יוד הא**
ולזקפה ברמז זקיפתי בכח
שם מ״ה **יוד האואו א** ולהאיר בז״ו הרוכן
שבו שם מ״ה להכין מקום
לעשיה. **ובכח** שנולת כריעה ד׳ בברכה ד׳ ינדק
הרמז בכתרו להוריד עלי כח הנפש
מעשיה אור שם קנ״ו **אלף הה יוד הה**
והמה יהיו למ״ן להעלות
ולזוקפה ברמז זקיפתי בכח שם שם כן **יוד ההוו**
הה ולהאיר בדרך מלכותא קדישא
הרובנת באופן הנשיה כי בו שם ב״ן. **ובן**
אברכה בחיי בשמך אשא כפי בברכת השלום
והיו למאורות ד׳ אותיות שמך הגדול ממטה למעלה לחבר
את האהל להיות אחד ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו ומעשה
ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו יהיו לרנון אמרי
פי וכו׳:

ובכן יעמד חי בכוונה שלימה לעמוד לפרת לפני
אלהיו ובדבה לה׳ מנחת יהודה ואשר הוא
מאנשי

מלאכתי מעשה המתעבי׳ בכל עבד שבת לכפר עלון חטאת ימי החול יחותה לו לתתור ולרצות בשומע תפלת עמיו בנוסח ותוחל זה:

ענינו אביע עגמ בזוס נוס התעצמת הזה אשר עיפתי בנוס נפשי כי שבעה ברעו׳ נפשי על כי כשלתי בעומת ופגמתי בשבת ימי המעשה במחשבה ודבור ומעשה אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי - ועתה ה׳ אלהי אחרי שוכי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על יד בושתי וגם נכלמתי כי נשאתי חרפת נעורי תעיתי כשה אובד בקש עבדך כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה ואל נא תבזה ענותי היום לפניך אשר ברכי כשלו מצום ובשרי כחש משמן שמעה תפלתי ה׳ ושועתי האזינה תכון תפלתי קטורת לפניך משאת כפי מנחת ערב אנא הכט בעמלי ואל תכם בעבלי והנני מודה זעזוב כל גבולי אשר עשיתי כו׳ ימי המעשה ונתתי את לבי לעשות לי לב טהור ורוח נכון להיות זהיר וזריז שלא לעבור מאמריך ודעתי-והריני בעת הזאת כקטן שמלב והימים הראשונים יעלו ואתה בטובך תעורר רחמיך אל תשליכם מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני וכשם שיכרתי ביום זה על דבר כבוד שמך כן ברחמיך הרבי׳ תתקנני לעבודתך וליראתך ירא׳ת הרחמנו׳ להיה כלי מוכן לקבל נפש רוח ונשמה משבת קדשך ולהיות מוכן ומזומן מלאותם הבוחלים נחלת יעקב אביהו בדבר האמור אז תתענג על ה׳ והרכבתיך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך שלא תודך ואמיתך המה נחוני יבילוני אל הר קדשך אל משכנותיך ותעלים מחשבתך טובה ביום זה אשר בו ינלת אדם בצלם דמות תבניתך עמוד לשרת לפניך ולברך בשמך ויחד לבבי ולבב כל עמך ישראל לעבדך באמת ולא בכלם ולא בכשל לעולם ועד כי אלהים תפארת אדם לשבת עשוק בגבול הרשעים בזמן שהבין קדושת שבת קדשך על אדה״ר ביום זה כן יבן לי יפרוש כנפיו יקחני כנשר יעיר קינו על גוזליו ירחף טהרני מזוהמת עונותי בתעמית זה ופרשו עלי עזיו יקח חי העולמים באברתו יסך לי ותחת כנפיו אחסה אתלונן לכפר אשמותי ולטהר זוהמת ז׳ימי החול אשר לי ולהלבים אותי מחלבות ולחבר כל נגוני הקדושה אשר לי ידי נתפ זרו בין הקליפות חיל בלע ויקיאנו וכו׳ ותשליך ממצולות ים כל חטאותיו ואל תתן אל רשעתו ואל תמתיר בך תמכו הוה קדוב לשמעתיכו טרם נקרא אליך אתה ענה נדבר ואתה תשמע כדבר שכחמ׳ והיה טרם יקראו אני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע אנכנו ובנינו ומע תפלתינו כי אתה שומע תפלת כל פה ברוך אתה ה׳ שומע תפלה:

אשרי אנוש יעשה זאת מידי שבת בשבתו לטוב

מעבירות שכרו ולהכין ולתתעבת עליהם אחד בזה יאמר שיר כנגדו לכפר עלון בשבת אחיו ויכלו ומלאכי נחות יבאו זהו לאחר ומרעוכיך ואשלחך תכופר כאשר כיאחרו למעלה ובאחר להלן בשל״ד - ואיש התמים טוב ביתו מלא נד״ק היו ידיו אמונה מלאחר עלות המכיה לתקן את ביתו כאופן הנאות והם ד׳ דברים הבעת המטה ומוסב הבתים ושולחן ומר שבת - ובכן יתנו התקון שלם למעלה בכלה הנעימה כמאמר הבתוב נעשה נאצליית קיר קטנה וכשים לו סס מטה ושלחן ומנורה והוא מ״ם בזהר בשלח ז״ל נעשה בא עליית קיר וכו׳ ד׳ אלין למה שלא בבין ראמון תקונא דכ״י והכי אתקרי מטה ושלחן וכסא ומנורה ולא אמרן כתקון שמוש ראמא כסא קא בעי בקדמיתא ואחר כך שלחן לבתר ממרה לבתר מטה אמאי אקדימת מטה בבין דאיהי חבובא עלה יתיר וכו׳ ע״כ. הנה מעם בא״ה כי ד׳ תקונין אלו הם בסוד הכלה ובאדם א׳ לא׳ לפי פשטן ולנר עילאה כי לכן תחזקנה ידי אישי ישראל בראות כמה מעילים מעשיהם בשמים ממעל ובכן תתלהב נפשם בעבודת בוראם ואלה סידן:

מושב הבסאבעש

הוא תקון מוסב ביתו ומקום הסבתו לכבוד ולת״ת שבת הקדוש כאופן הנאות ובכל מיני נכבוכל וכרים וכסתות לכבוד המלך והמלכה כמ״ש בא״ה ברוך ה׳ ואנכי פניתי הבית. ולכן כל עוד שיעשו זה סמוך לשבת עדיף טפי דמיכבר מילתא דלכבוד שבת הוא ואם עתה רבות בבית אינם מצות אזן לשמוע דברי חכמים ומכבדי הבתי׳ במלעות וכלי שבת הבקר אור יום הפשי שלא ברצון חכמי׳ כי אדבעתם אלה מטה ושלחן וכסא ומנורה המה תקון לשבי׳ עוזמו בשבת הקדש וכל כמה פעמים אדבעתם יחד נעשה התקון שלם למעלה בהתקדש היום לא כן בעשו אותן שלא כסדרן ושלא בעונתן ובכבר רמזתי זה למעלה בפרק ב׳ ע״ש.

ואשר הרשה בסוד ישרים ותמומת ה׳ יבים יכין לו לכוון ל המעשה במעשה הזה למעלה והוא ת״ש בפ׳ עקב דף רס״ב ז״ל ונרוך הסכה כמה דאוקמוה הסכו א׳ מבדך לשולם ובשבת בכל מלוי נדוך לאתוספא מחול על הקדש בין במאכלא ובין במשתיו בין במלבושיו ובמסבתיה דבדוך לתקנא ליה תסיבה ספירא בכמה כרים ובכמה כבתות מכל דאית ליה בבית׳ כמאן דתקין חופה לבלה דשבתא הוה מלכתא ואיהי כלה ובב״ר הזו בפקי מהרי מתני׳ ע״ש נקדמותא לארחא והוו אמרי בהי כלה וכו׳ - ולא עוד אלא דאית רזא בעוונא אחרא דבדוך נקבל׳ נבדיתא בכמה בהרין דשרגין בשבת ובכמה עימנים ולבושין ספירין ובתא מתקנא בכמה מאני תקונא בהסבה

יפה לכל חד וחד וכהאי חדווה ותקונא גרמין דא פתלרת
שפחה ביתא בחשוכה ורעבון בבכיה והספד ולבושין לוכמין
כאדמלתא דהאי מלאה זו חריבה זו ע"כ.

הנה מעט מתבאר דבר המבו כמה רעה ושבר על
שבר יש לשפחת ביתא ע"י המעשים אשר אמו
עושים פה עמנו ביום וכאשר מן הכבוד נוסף לכלה הנאה
והשמחה ע"י מושב הבתים במנעלות וכלים נאים לכבוד
הדר השבת ובתקומים סוף תקון כ"ד סיים ז"ל ובכיתא דלאו
אינון מתתקנין אינון תקוני כלול שבת אוספין אין אמרין
לאו איהי דא דירה דישראל דאתמר בה ושמרו בני ישראל את
השבת לעשות את השבת לדורותם לדתם כתיב אשר
מלאון דירה וכל אינון תקונים נריך לתקן כלול שבת ע"כ.
ס"מ תרתי ס"מ דשפי עדיף לעשות כל אלה סמוך
לשבת מלעשותן הבקר יום הששי מדקאמר ליעבא יתירה
וכל אילין תקונים נריכים לתקנא כלול שבת דהא בה
עסקינן עד השתא אלא דבר גדול דבר בקדשו להזהיר
לעשות כל אלה ממוך לשבת דומיא דאינך דנר ופתורא
הנזכרי' ס"ס ע"מ עונשי המתרשלים בכבוד שבת וכמו שכם
בחול כך מושבם ליל שבת שלף אם מתקנים מושב בית
הבקר אור יום השבת לא הועילו בתקנתם וכל מן דין
כמוכו מלאכי למו מרו לאמור לאו איהי דא דירה דישראל וכל
דבריהם כבאלי אם להכרין עלין לאו דירה דישראל הוא
לאמור אלהים עזבו דפוהו ותפשוהו כי אין מגיל כי אין
שמירה אפס לישראל כמש"ה ה' שומר ישראל. וכזוהר חדש
ז"ל ת"ח ביומא דשבתא בעי כ"ב למחדי ביומא ובליליא
ובעי לתקנא ביתא ופתורא ויעביד חירו לעילאין ותתאין
ותא חזי כד אתי בר נש מבי כנישתא והון עמיה מלאכין
קדישין מהאי גיסא. ומלאכין מהאי גיסא ושכינתא על
כולהון כאימא על בנין ובהאי שעתא אתמר יפול מצדך
אלף ורבבה מימינך וגו' רק בעיניך תביט ושלומת רשעים
תראה כי אתה ה' מחסי לא תאונה אליך רעה וכל דא אם
איכא יעול לביתיה בחדוה ויקבל אוספין בחדוה וכד אתו
וחזו שכינה ומלאכי ביתא מתקנא ושרגא מנהרא ופתורא
מתתקנא ואיכא ואתתיה בחדוה בה שעתא שכינתא
אמרת דין משלי הוא ישראל תשר כך אתפאר ואם לאו
שכינתא אזלא ומלאכים עמה וייתי ינה"ר עם כת דיליה
ואתחברו עמהון ואמר זה משלי הוא ומן חיילין דילי ומיד
שורה עליו ומטמאהו ויסתלק י"ה מנהון ויסתאר אשא עם
אשא ומלאכיו טמא וע"ד ואל תתאו למשע מותיו ופתורא
דיליה מלאה קיא גואה ואין גואה שלא יגר הדע וכו' ויסלטון
עליה מלאכים מסאבים ואנהיגו ליה לגהינם ובהאי שעתא
קראתי ואין עונה בשעת דחקו ובשעה דסלטו עליה
רוח מסאבא אז מרעין אז אומות העולם שלטין
עליה סכותה בעגן לך מנבור תפלה גם תפלתו
תועבה עד כאן.

ואבי דאה גם דאה אם בעל נפש אתה עד כאן
הגיע פגם המתרשלים מלפאר ולכבד את
השבת בכניסתו לפכי כיבדוהו ביום אחר כי בהתקדם
היום לא מלאה היונה מנוח לכף רגלה. ואויה עליהן על
כמה נשים גבריות אשר זלזלו בתקף חשבא של שבת
ומתרשלות במושב הבתים עד לפנות בוקר יום השבת
וכמושבם בחול כך מושבם אור השבת וכמקום שאמרו
להקל הן הנה אמרו להחמיר וכמקום שאמרו להחמיר הן
הנה אמרו להקל ובאור השבת הקדש תדלגנה הנפשות
הבאות בקרב ביתם והיו דירתן לכל די דאין הפח והפח
מושלכים בבית עד אפס מקום למדרך כף רגל ושאר הבית
מטולא וכעז זב היה למקוראות ונפש הבעל בר ונף שתה
בעיניו אויה להן להה עליהן אשר השכינה כבוכול מילנת
עליהן קלני מדאשי קלני מזרועי אויה בית אשר תבמו לי
ואויה מקום מנוחתי שמה קבנה קפוז גם שם הרגיע לילי
ושאיה יבת שער מנגח בתורה וחורב בכף רחמנא ליצלן
מעונשא דידהו. אשר לא השוו כהבת לפונדקית שבאשר
קרבו ואתתין לקרוא קרואיהן במשתה הנשים כאנשים
כיבדו בתיהן במבחר המושבות והמנעלות של שבת ויום
טוב ולכבוד הדר האשה חמת מלא נואה ופיה מלא דם
תיקר מאד בעיניהן וכדי בזיון וקנף בעיניהן לפקדים
קרואיהן לבית כאשר הוא פס נוולי שבתוה ויבוז בעיניהן
כבוד הדר הכלה נאה וחסודה שבת מלכתא אשר הופיע
לה המלך את שרביט זהבו ותיקר מאד בעיניו ולא תשבו
במושב ביתם לכבוד ולפאר השבת ובתיהן נוולי יתתון
יפת קע הדבר ולא תעשה כזאת בישראל לתת עוז וחיל
לגבול הרשעה ושפחה כי תירש גבירתה כמ"ש כמלמד
הזהר הנזכר דבהאי חדווה ותקונא גרמין דאשתלרא
שפחה ביתא בחשוכה ורעבון וכולי ודיעת הספכים
אחת היא ח"ו.

כי על כל אלה כל בעל נפש יהא זהיר וזריז למר
בתוך ביתו ערב שבת כל פרטי עניני אלו זימנים
מבעוד יום לתקן מושב ביתו בכלי נאים לכבוד השבת ואם
דאה שהמה מתרשלים בדבר יאזור כגבר חלציו לעשותו
על ידי עצמו דבמקום מנוה אפילו המלך שאין כבודו מחול
במקום מנוה שיש בה כבוד המקום ב"ה כבודו מחול וכל
שכן אפילו הרב דכבוד דיליה הוא ויכול למחול על כבודו
דדאי נכון ויסר למחול על כבודו מפני כבוד השבת ושלא
לגרום רעה לעצמו וכבן ידע כי שלום אהלו ופלחן מפחד
רעה והקדושה ע"כ יריא דאם והכנע"ני אז אבאר' ויסוב אל
הארץ כשהיה. ויש בו מהתקון לאדם לתקן את אשר ביש
בשדה תפוחים והרס ופרץ את גדרה ומושב יקרי
בעון. פשעו עתה בתקון מושבו לכבוד הדרה ישוו
ויכנה חורבות

שולחן בערב שבת

שבת מוטריקון ת"ערוך ש"לחן ב"שבת ואיתא בס' התקונים תקון מ"ז ז"ל ושבת נריך לתקנה כיה פתורה בר' דנלין כנווכה דפתורה דלעילה דאתמר ביה זה השולחן אשר לפני ה' ועל אתמר תערוכת לפני שולחן ופתור' דקב"ה דא שכינת' איהי מסס' דנפון דאיהו נ"כד' וכב"ד תקונו מ"מ שלחן בנפון ומד דליק לימיב' כנווכ' דלעילה דאתמר ביה מנורה בדדום מטה כאמצעית' מסס' דעמודה דאמצעית' ת"ח שכינה אתקריאת פתורה מסס' דשמאלה ומנורתה מסס דימינה ומטה ממצעת מבטר דעמודה דאמצעיתא וכב"ד זונה דיליה כאמצעיתא בין נפון לדרום והא אוקמוה דכנן כל הנתן מטתו בין נפון לדרום כו' פתורה איהי כמיכה על ד' המכין דאיהי כנווכה דנופה דמכין ליה דרועין ושוקין דאיהון ד' ונריך שית כהמין מהאי סטרא ושית כהמין מהאי סטר' ודא דמלה זה השלחן אשר לפני ה' זה כאושבן ו' דאיהון ו' פרקין דתרי דרועין ושית פרקין דתרין שוקין דהא שכי' אתעביד נופ' לתלכה בכל תקונה דילה ע"כ.

וכן היה מנהג הרב זלה"ה לאכול בשולחן של ד' דנלים דונמת השלחן אשר לפני ה' ולעשותה לוקח י"ב טפחים לא פחות ולא יותר ורחב ז' טפחים ונוב' ש' טפחים כמ"ש בשולחן של בה"מק אמתים ארכו ואמה ורחבו ואמה וחצי קומתו. ויכון ערוכתה בנפון כמ"ש כמאמר הנ"ל אכל לא יניחנה לשבת שם בנפון שבתה אין בה שתוכל לשבת בנפון כלתי פחד מהקליפות רק לקחת השולחן מן הנפון ולהניחה ש' תחת המנור ויכון לכלול דחל ז לאה שהיא מנרתא דשתיתא בדרום ושיכתו תהא אחורא לנפון ופניו לדרו' מול פני המנורה.

ואשר הריחו בסוד ישרים יכון בע"כ שבאדבע קרנותיו ע"כ דיו דרין ממש ולא כדרך הע"כ שבראינו בסדר החול. ונריך לסדר עליה י"כ כסות בכל סעודה וסעודה מנ' סעודות כדמשמע כמאמר סתקונים ואף כי בזוהר פרחים דף קי"ד אמרו זה השולחן אשר לפני ה' זה י"כ אנפין אוף הכי מאן דאית ליה בני לתקנה ולסדרה על פתוריה ד' ככרין בכל סעודתא לנ' סעודתי י"כ אנפין ואי תימא לאו אינון אלא שית מדאחוריתא דאיהו לחם משנה. אלא לא מכול למרכבו' בלא חבריה ן אחר' שית מלעילא לתתא ושית מתתא לעילא לקבל שית דרגין דכורסייא עלאה ושית דרגין דכורסייא תתאה ושית בתא כרסייא ושית כאתגלייא הנסתרות לה' אלהינו והנגלו' לנו ע"כ. מ"מ מי שאפשר לו יתפוס סברת התקונים אשר היא מוסכמת בדברי הרב ז"ל וכמו שיסד בפיוט שכינה תתנשר בשית נהמי לנשר **ווין** תתקטר הוא כוד הנז' בתקון דשכי' אתעביד נופא לתלכה וכו' כי"כ כהמי

כהמי אשר המה סוד תרין **ווין** כנוכר וידקדק בסדר עריכתם ב' מימין השולחן כדמות סבול אחד שסני נקודותיו הנעומדות זה אנל זה כעין מ"ר יהא לנד שפת השולחן והנקודה האמצעית שנומדת תחתיהם כיניהם תהיה לנד אמצע השלחן **וב'** האחרים יהיו עומדים כמו כן אל שמאל השולחן באופן שתהיה הנקודה האמצעי שהוא הלחם האמצעי שלהם עומד באמצע השלחן אנל האמצעי של סבול האחד ושפה אלו הם בסוד נוקבין ואל שפה אלו יהיו השפה האחרים והמה סוד הזכרים.

ואשר הדיחו בסוד ה' יסכיל לדעת את סודן אשר חכמים סוד שתו כי"ב בכחות אלה לעומת י"ב באותיות שב"ג שמות הו"ה הכולים לח"ם ושם התחתונים המקבלין המ' בסוד שם ההין שבב' הו"ת ושם העליונים סוד הזכרים **יוד ויו** מימין **יוד ויו** מצמאל **יוד ויו** אשר כהמצע כהמצע כהמרף אליהם אהבת כללות המה יעלו לי"ב לעומת י"ב מימין דדיעה דא"ל כמו שמאיר הרב זלה"ה ונריך להיות זהיר אף בעת עריכתם על השלחן לערוך אותם שיהיו כ' שולי הכרכות חוברות אשה אל אחות' והיו מלאין הפני פנים שלהם מכאן ומכאן כאילו הם לחם אחד וכו' כ' פנים בסוד לחם הפנים והעיקר כדי להמשיך עליהם האור מן הפנים העליונים כמ"ש בזהר ויקרא אל"ל מלי יפר יחזו פנימו פנימו מכבי ליה לון ישרים יחזון אמר ליה רזא עלאה דאימון ימי קדם דעתיק קדישא סתימא דכל סתימין ומי עולם דזא אקרון פנימו דאימון חמון באורח מישר מ"ה דאנטרוך למחמי כו' אשר מסס יתבאר כי עיקר ההארה הוא בסוד הפנים ואמרו כם' דנגיעותא עד לא הוה מתקל' לא הוו מסגיחין אפין באפין ומלכין קדמאין מיתו ושיוהון לא אישתכה ולכן נריך להזהר שלא ישים הכברו זה על נב זה אשר גורם לפגל' שהדוכר' מחזי' פניו מן הכל' חלש. ודע שכב' י"כ ככרו' אז לא ישתב' לעול' אף כי"ש עח"ל בסב' מפני שבחומת' אף כי"ש ושב' ולא יתבטל וכן במקר' היו סודרי' לא' הפני' כי"ם שחל בשב' בלי ספק וכן ראיתי לגורי מר"ן ואין לשנות. והמדקדקים כתבו לפרוס מפה לבנה על השלחן תחת הלחם ומפה לבנה פרוסה על הלחם והלחם כאמצע ושנים הב' מפות זכר למן שהיה כמוכח בקופסא של מלמעה ושל מלמעלה והמן באמצע כי הטל רמז לרחם הלבן וזה הטל העליון אשר בו יחזו הפנים' והטל התחתון הוא רומז למלכות שמים והמן הוא השמים אשר הטל העליון ותחתון שניהם מכת ירים את המן והם לו כתר ועטרה כנרש לבחים בסוד ה' לריחו:

ואשרי אנוש יעשה זאת לערוך השלחן לפני ה' כסדר הזה וכל המסדר שלחנו בזה הענין

השלחן

השלחן העליון יפפיע עליו מלחם הפנים אשר כבר נודע למתחילים בחכמה כי השלחן הוא רומז למדת המלכות אשר ממנה יתן זן כל ביריה כדמות השלחן שממנו נזונים כל העולם והידור הלחם עליה הוא רומז להשפעה שמקבלת כאחד יפות עליה בעל האשה כמ"ש הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ואין הלחם מצוי אותה להשפיע לתחתונים אלא מכח הייחוד שלהם אין תורה אין קמ"ח ובאור שבת הוא עיקר הייחוד והזווג וכיון השבת היא מקבלת הברכה וההשפעה וממנו יתברכו שאר הימים וע"כ צריך לסדר הלחם באור שבת וכל יום השבת כולו על השולחן ויהיה זה התעוררות לשלחן העליון שיתמלא בהשפעה וכמוהה ויהוד כל יום השב' וכבן השלחן העליון יפפיע עליו מלחם השמים וכזוהר פרשת יתרו תאנא אמאי לא אשתכח מנא ביומא ז' משו דההוא יומא מתברכין מימה כל ו' יומין כ' ילחין וכל חד וחד ויהיב מזוני לתתא כל חד ביומו מההוא ברכה דמתברכא ביומא ז' וכנ"ל מאן דאיהו בדרגא דמהימנותא בעי לסדרא פתוריה בגלא דשבתא בגין דיתברך פתוריה כל שיתא יומין דהא כההוא זמנא אזדמן ברכה לאתברכ' כלו' יומין דשבת וברכתא לא אשתכח בפתורא דיקריה וע"כ בעי לסדרא פתוריה בגלא דשבת' בנהמא ומזוני.

הנה מפס כא"רה גדול הגול' ערוך השלחן לכבוד הדר השבת להיות נחת שולחנו מלא דשן כל הימים ויש אותנו ביאור לאחר במאמר הלז ובמקומו נבאר אותו בס"ד. וכוסף גם הוא תקון לנפש האים כאשר יסדר שלחנו שית אל לבו אם באוני מעל מעל כה' והפך את שלחנו ותקן אותו כי הפגם הוא רב והיומ מ"ש האשה הכשר' לרבנן שלחן ערכתי לו והפך אותו הן עתה בערוך השולחן הזה יסודר השולחן העליון אשר פגם בו להכין אותה ונם עדה כמ"ש זה השלחן אשר לפני ה' להיות מוכן לענין האכילה רוחנית כמ"ש אכלתי יערי ונו' כמו שדרשו מורם כזוהר פנחס דף רמ"ח ולפיכך יבין כוונתו לזמן כל הבחי' הנז' שם לאכול לשובעה ולמכסה עתיק וכבן יתוקנו שולחנות מלאו קיא נוהה בלי מקום בעון פשעו בשעודות הרשות ויהיו כל אלה להשרות עליו הקדושה עתה וגם לאחרונה יזכה לשלחן ערוך בנ"ע כמ"ש בזוהר תרומה דף קכ"ה ע"ב פתורא דבר נש זכי ליה למיכל על פתורא אחרא בעידנא דההוא עלמא כד"א כי על שלחן המלך תמיד הוא אוכל ודוד מלכא אמר תערוך לפני שלחן נגד צוררי אתמדרותא דפתורא בההוא עלמא הוא דהא כדין אינון עדונא וכסופא דנשמתא אתהני בהו לעלמא דאתי וכי פתורא אית לנשמתין בההוא עלמא אין דהא מזונא וסיפוקא דעדונא אכלי בההוא עלמא כגוונא דמלאכי עילאי וכי מלאכי עלאי אכלי אין וההוא מזונא רוח אינון דההוא עלמא דנגיד ואתמשך מדזא דעלמא דאתי ואינון מזונא מכהינא לאת זנו מתמן כנ"ע ואת המון תמן ע"כ.

מנורת בע"ש

שבת נוטריקון נרות שבת תזהר שנריך כל אדם להיות זהיר לעשות נר יפה לשבת שזהו נ"כ מעשה שבת כשהבית מלא אורה וזהו נקרא שלום הבית כי בה יתרחב לב האדם ויגיל ושמח בשבת כי האור משמחת הלב ומסיף התרחבות ומנוחה בלב ומפני כך נר כיתו עדיף משום שלום הבית וכמ' החסידים סי' אלף קנ"ב כתיב אל ויברך אלהים את יום הז' אין אמו יודעין במה ברכו אלא נלמוד ממה שקלל אחיב את יומו וכל האומר שם נאמר להפך נבי שבת כי שם כתיב יקחה אופל יחשכו ככבי נפשו יקו. לאור ואין מכלל שמה שביך הקב"ה השבת הוא אורה שם כתוב אל תבא רננה בו מכאן שיש לו לאדם לרון בשבת בשירו ותשבחות עכ"ל. ועוד יש טעם אחר בנר שבת כי בשבת ירדו נפשו' לגוף' נפשות יתיר' וכנגד אותו הנפש תקנו חכמים להדליק הנר כי נר ה' נשמת אדם ולפי שהנשמות הללו ירדו מן המקור העליון אל השכינה וממנה פורחות על ישראל על כן אמרו חכמים שהאשה היא המשתדלת בהדלקת הנר ואל הזוהר פרשת כראשית דף ל"ג נר של שבת נלנשי עמא קדישא אתייהבת לאדלקא ואחברייא הא אמרו דאיהי כבת בוכינא דעלמא ושפיר אכל דזא דמלה אלי בכת שלום מטרוניתא דעלמא אלהי ונשמתין דאינון בוכינא עלאה בה שריין וע"ד מטרוניתא בעיא לאדלקא דהא כרוכתה אתאחדת ועברת עובדא ואתתא בעיא בחדו ורעותא דלבא לאדלקא בוכינא קדישא דהא יקרא עילאה הוא לה וזכו רב לברתה למזכי לבמן קדישין דיהון בוכינין דעלמא כאורתא וכדאלתא ויבון שלמא בעלמא ויהיבת לבעל אורכא דחיין כנ"כ בעיא לאזדהרא ע"כ. ואולם עיקר טעם נר שבת ראשו מגיע השמימה למלכות שמים אשר היא גדולים תעשה לה ונעשית לבחוד כ"ר והם נ' יחודים הוי"ה ואהי"ה הוי"ה ואלהים הוי"ה ואדנ"י כנזכר בתקונים וטעם היות ב' נרות לפי כי יש גם כן נר ב' נ' יחודים דזו"ן כנודע. ולפי כי עיקר חוד הנר בה ע"כ עיקר המנוה חל על האשה להיות היא מדלקת נר של שבת וכן איתא בתקונים דף ס"ח ונדיק אתתא לתקנא פרנ אכלא שבת לימינא ואתחשיב לה כאילו תקין מנרתא בדרום ופתורא בצפון ועלייהו אתמר הרומה להחכים ידרים להעשיר יצפין ואינון שכינתא עילאה מנרתא לדרום נריבה לתקנא לה בגין דתמן חכמה וכנ"ד הרומה להחכי' ידרים (ר"ה בזה תכין טעם הזהיר בנר שבת שזוכה לבנים ת"ח כמ"ש כפ"ב דשבת יען מנורה בדרום קו

החכמה) . והנה מבואר מדברי המאמר כי הדלקת הנר
הוא מכוון אל האשה ועוד נמצא ראיה מן התקונים דף
ע"ב אל ואיהו מנורה נר דליק מסטרא דשכינה דאתמר בה
נר ה' ונריך למהוי לימינא לקבלא משחא ונהורא פתילה
שכי' משחא דילה נדיק שמן כתית נהורא דילה עמודא
דאמצעיתא וכו' אשר ממאמר זה ממנו נקח כי האשה היא
הראויה יותר להדליק נר זה כדי להמשיך לבלה שהיא
הפתילה מלמעלה שמן כתית מן הנדיק ואור מת"ת
ישראל . וכזוהר פרשת תרומה כי נר מאי נר אלא כד
מקבלה מבין תרין דרועין עילאין רמ"ח שיפין עילאין
ואיהי פתחת ב' דרועין דילה לגבייהו אקרי נר נמצא כי
היא נקראת נר כאשר היא מקבלת אכרים עליונים כי
היא גבולת ועולה למעלה .

ועוד ימצא בענין הנר של שבת האדה גדולה
לעינים שלה על כי היא נקרא עולימתא
שפירתא דלית לה עיינין כמ"ש בזוהר משפטים דהיינו
רחל אשר לא נאמר בה זולת יופי שנאמר ורחל היתה יפת
תואר ויפת מראה ולא נאמר בה עינים זולת בלאה שנא'
ועיני לאה רכות ולכן אנו מביאים לה האדה עליונה ע"י
הדלקת הנר וכונת קבלת שבת בהסתכלותו בה ניתוסף
כל התקון . וע"כ אשר אין ידו משגת לקנות נר לשבת
ולקידוש היום נר שבת קודש על כי ע"י הנר מלכות שמים
היא העולה למעלה אבל יין של קידוש הוא כדי להמשיך לה
אור מלמעלה וכן היא ההולכת קדמת נר חנוכה מפני כי
בנר חנוכה לא ימצא בה זולת האדה מן האורות העליונים
היורדים אליה ועדיין היא קטנה כנודע אך אמנה בנר של
שבת גדולים תעשה לה וכעשית בסוד נ"ר והם היחודים
הנזכרים . ומפני זה נריך להזהר שלא להקד' יען כי לא
בנר כח יד האיש הנשמי להעלותה למעלה לעשות אותה
בסוד נ"ר וגם לא יאחר לפי כי כבר עלתה עליה בהקדש
היום וכבר נעשית בסוד נר ומה מועיל לה עוד ההדלקה
בכוונה זו אך אם חפץ להדליק מבע"י ולקבל עליו תוספת
שבת מיד דשאי כי יש באדם כח מסור בידו לתקן עד
מקום שנשמתו נמשכת מסם וכאשר יקבל עליו תוספת
שבת מעתה אין זה מקדיש ובלבד שיהא מפלג המנחה
למעלה שהוא שעה ומביע קודם הלילה שאז יענר כח
בידו לקדשו כאמור :

ובתב מהרח"ו אל תזהר אתה בענמך בתקון
הנר של שבת אך ההדלקה תהיה על ידי
אשתך ע"כ ושעם פשוטן של דבר הוא על אשר חכמים
גזרו דשעם שנטוית האשה על הנר על אשר היא כבתה
רו של עולם נר ה' נשמת אד"ם ואולם גם האיש ראוי
הטפל בה אשר בזה יש מהתקון למעשה הענל אשר כבו
מה נרו של עולם באמת במעשה העדל כי כאשר קבלו
תורה היו חירות ממלאך המות אכן במעשה הענל שבה
הג זרה

הג זרה לאיתנה ונמצא כי הם כבו נרו של עול' כי במעשה
הענל לא נמצאו נשים כמ"ש ואשה בכל אל"ה לא מצאתי
עד שלפי ענין זה היה נרא' לפטור אותה מהדלקת הנר
בשבת ולכן דרש ההוא גלילה ביאשר אמרותיו לאמר
היא בכתה נרו של אדם כי באותה שעה נשתלקה
הנשמה. ממנו כמ"ש בזוהר דאבד ההוא זיהרא עילאה
ועוד כי נתמעט קומתו וכל אותם הנשמות אשר כלולות
בגופו באותו חלק שנתמעט מתו ג"כ ועל אלה חל החיוב
על הנשים בענין הדלקתה ולאנשים לתקן אותה ולהכין
אותה או שניהם כאחד בשאין להם אשה והמה חוץ לביתם
להדליק ב' נרות . ובכן תוסיף תת כחה לו כמ נשה נר זה
לקחת האדת הכתרים אשר נטל מישראל במעשה הענל
ונטלן משה כמ"ש ומשה יקח את האהל מלשון בהלאכרו עלי
ראשי ולהיות כי אותם הכתרים הן הנה הנשמות כולם של
ישראל שניתו' בכל א' מהם כשאמר כנשה ונשמע לכן
בערב שבת אנו מכוונים בקבלת שבת כשאומר מזמור
שיר ליום השבת לקבל תוספת כשמה ממשה וכן ר"ת של
מז"מור שי"ר ל"יום ה"שבת היינו למש"ה וזהו שנעם הדין
דלדידן כיון שהתחיל מזמור שיר ליום הוי כברכו לדידהו
יען כי אז האדם מקבל תוספת נשמה של שבת כמבואר
לפניכו .

ובתב עוד להדליק ב' נרות לעומת ב' זוגי
או"א וזו"ן ולעומתן יש ג"כ בחנוכה ב'
נרות ועל כן ישית כל איש הישראלי מנמת פנין לכבות הב'
נרות של הקדושה לב' נרות שבקליפת שבתי המושל בשבת
כמ"ש בר"מ ואשר המה עושים שני פתילות הוא נגד זכור
וא' נגד שמור והם בסוד זכו"ן כי כן זכור ושמור כדבור א'
נאמרו . ואולם כאשר נתבונן כי שמה ב' פתילות ב' נר א'
השני פתילות יהיו בסוד יוסף ובנימין כי על שניהם ידקן
זכור ושמור ואין ראוי להפריד ביניהם וכן כתבו קנת
מבורי האר"י ז"ל .

ומורי היה נוהג לתקן ז' פתילות לעומת הז' שמות
מרבנאין אשר בם נכוין בשבנה ברכות של
שבת להאיר לעומת הכלה הנעימה לקבל שבנה מאורות
אלה כי ע"כ היו שבנה קני מנורה אשר היא בסוד בת
שבע וכן נהגתי על פי דברות קדשו ועל כל פנים יהא
זהיר כל אדם שלא לפחות משני נרות וכל המוסיף מוסיפין
האדה בנפשו ואמרו המקובלים כי כל הזהיר להרבות
בנרות שבת זוכה להאדת אור הגנוז משבנה ימי בראשית
שנפה בה אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו אשר הניחו
הקב"ה חלק זה לאמת חלקם וכוסם של מכבדי השבת
ומאירים אותה בנרות ומאורות שמשנם זה אחר כבוד
שבת נרותיה יען אשר בסגולת הנרות בם תכונן באור
המופלא ההוא ולענין זה אמר מובלות עה"כ הוא שבת כי
אור האמתי הוא לע"הב ומה שנכל ממנו חלק א' מחלקיו
הוא

הוא מאיר בשבת על ידי נרותיה ועוד בכח סגולתה שסני
גרות שבת נגד שני שרפים דכתיב כי מלאכיו יצוה לך
ובמיך ליה מזמור שיר ליום השבת שסוכבים עליו בחיבריה
כנף אחד למעלה וכנף אחד למטה דכתיב בהלו נרו עלי
ראשי וכתיב כי לרגלי דבר שכשהשרפים רואים הנרות
ערוכות סוככים אותם בכנפיהם שלא יזיקום המזיקים
ושרפים נוהמים כארייה קדוש קדוש קדוש כעליונים
קדוש בתחתונים קדוש בכל העולמים. ומסף גם הוא
תפארת סגולתה אשר חכמים הגידו כלקוט פ' בהעלותך
ז"ל כבוד השבת נרותיה הם כבודה אם שמרתם נרות של
שבת אני מראה לכם נרות של גיון שנאמר בעת ההיא
אחפש את ירושלים בנרות ואני מגריך לכם לראות נאורה
של חמה אלא בכבודי אני מאיר לכם שנאמר לא יהיה לך
עוד השמש לאור יומם ולנגה הירח לא יאיר לך והיה לך ה'
לאור עולם והאומות עתידים להיות מהלכים לאורכם
שנאמר והלכו גוים לאורך ואיזה אור הקב"ה מאיר לישראל
באורת נדקה שנאמר וזרחה לכם ירא שמי שמש נדקה וכ"כ
למה בזכות הנרות שמדליקין בשבת ע"כ. ובוד לה בכח
סגולתה לזכות לבנים ת"ח ולהאריך ימיו של אדם כמ"ש
בזוהר וזכו לגרמאה למזכי לבנין קדישין דיהוון בוכ ינין
דעלמא בחורתא ובדחלתא ויסגון שלמא בעלמא ויהיבת
לבעלה אדכא דחיים וכולי. וכמ"ש בע"ל מעשה כא'
שהאריך ימים יותר מדאי ולא מצאו לו שום זכות אלא שלא
היה מדליק בע"ש אלא בשמן זית ע"כ וכן נהגו המדקדקי'
בשורה וסי' ודוד עול"ה כמ"ש הזתי"ס.

והנה רבותינו ע"ה הם אמרו שלשה דברים צריך
אדם לומר בערב שבת עשרתם ערבתם
הדליקו את הנר וכלא רמז' בחכמה כי מלכות נקראת
בי"ת ונדיך לקשרה ביסוד בסוד ערב שבת ובינד תיקונה
עשרתם סוד מלכות שמים בסוד חוקיהו לבשיבו כי היכי
דת יעתרו עירבתם סוד היסוד בנ"ל הדליקו את הנר
להאיר על יסוד מלכות גוזמי דנר שהן ד' אותות דת"ת כולל
ג' אבות שהן מדה הקטת כגוזמי שפירין לבומתן בחול
שנתלבשה במנה שלשה גוזמי קטת שחורות ואז ורחיתים
עם אור לבן אדום ירוק כנודע כם התקונים בכמה מקומו'
ואים התמים יאמר בתוך ביתו ע"ם מצלת יקר מנוה זו
ומה נעשה בה בשמים ממעל כי לבן תחזקנה ידי הנשים
בראותן כמה מגילים מעשיהן למעלה ובכן נוסרו כל
הנשים אשר זלזלו בתקף חסכה של מצוה זו לבא להדליק
נרות של שבת בבגדים הנואים אשר עליהן ולכן אתו שמיר
שית וטח עיניהן מראות ולהשכיל לבותן מה המצוה הזאת
ומה טעם יש בה כי רבה היא ומשב יקרה בשמים ממעל
להאיר אל עבר פני הכלה העליונה הנקראת נר אשר היא
מאירה לפני בעל כנוריה חיילות מרדך פשעם חיך ימלאו
את לבן הדע לעמוד לשרת בשם ה' ולהאיר אל עבר פני
עליונים

עליונים לשמלה בבגדי אהמת ימי פחול בגדים שביטל כה'
קדירה לרבו ימזוג בהם כוס לרבו ואיה איפה חדוותא
ודעותא דלבא ותקונא דגרמא אשר שו זכרו בכמה מחכמי
האהר ע"ה והמה נתנו כתף סורדת להכזות בעלי"הן
בעיניהן וזהמת לים שרון חופפת עליהן אלני אלני כוזות
כבוד מלכות שמים ומרבות בכבוד כ"ו אשר כל אחת מהכ'
בגאתן אל החגר החיצונה אל העם למשתה הנשים ילבשו
בגדי משי ורקמ' וכל שכן בגאתם לקראת כלה של בשר
ודם חמת מלא נואה ופיה מלא דם הלא על לבושם יפילו
גורל שלא נבעים רקמה ללבוש בגדי תפארתם ותפארת
העכשים והקלבשים ותבאי כבגדי עדיים א' למעלה וז'
למטה וכדאי כזיון וקנף רב בעיניהן להראות החוצה אל
העין בבגדי החול כי עוד מעט ושקלוה כל רעותי' לאמר
מדוע ככה עשית להגלות גלות אל פנימו ואל פמי הכלה
כאחת שפחותך ואת כי שטית מאין פנות היות לך תפא'
הבגדי' ועדיי עדיי כדת הנשי' נאי לך אל נא תפת בלימו
חרפה להראות אתנו. ואם כה יהיה מספ' גיעולן כאשר
יבאר מהן בכבוד הדר כלה של ב"ו הלא לכבוד הדר מלכות
כלה נאה וחסודה אשר בהיכל' כולו אומר כבוד ויקר והדר
אשר לא יכילנו רעיון אנושי כאשר היא עטרת ת"ת ביד
ה' ונאספו שמה כל הדר"ר' על א' כמה וכמה חובה
כפול' ומכופל' לכבוד עליונו להדר ולקלם את שם כבודה
וכי תבואו להראות אל עבר פניה לשית כל אשה עדייה
עליה לכבוד הדרה ותפארתה וטרם יגעו לשרת שם יכונו
לקראת אלהיהן ולקדוש ה' מכובד ולהקדיש שעה א' לפני
בא עת אהבת דודיהן להדליק את הנר ירחנו מים כמי
חמין אבר לכחוב זה אחד האיש ואחד האשה כולן שוו
בשיעוריהם לכבוד השבת כאשר ביארנו למעלה.

ומצוה להיות כל איש שורר בביתו להכריחן על
בכה שיפנו להן שעה א' לפני הדלקת
הנר להכון לקראת אלהיהן ולחיים עליהן באומת הדין
העליון אשר אמרו על ג' עבירות נשים מתות בשע' לידתן
וא' מהנה הדלקת הנר ואין שפק אשר היא כיחנית בעת
שבתה על המשכר תחל' אל ככה ע"ד שאמרו בזוה' כשמ'
ובאו בני האלהים להתיצב על ה' וכי על ה' קיימין אלא
בשעת דאולין קיימין על דינא דינא קדמאה דכלא במאן
דלא יהיב יקרא לשמא דקב"ה והייבו על ה' וכו' ע"ש בפרש
פנחס וכן הדבר הזה בשבת על כסא משכרותם לוובים
בנפש יקיפו עליהן לקחת נפשן זממו על אדלא חטו ליקרא
דשכינה והרבו את כבודן ומיעטו כבוד שמים וכפשע
כיום וכין המות על זאת כלבר אשר מי ביקש זאת מידי
לטהר ולרחץ קרקעי הבתי' וגריפת הפסלים מידי ערם
שבת בשבתו מאין הפובות ותהיין נרוו' מאז הבוקר עד
עת כא השמש בכל עוז ותעצומות למלאו קבורות תאוה
ליליה אשר היא כאמת עומדת אחר כותלן להשית
ומרעה

ומדעה אל דעה תענגם מלין פנות אל כבוד הדר השבת
אשר שם הרגיעה בקרב בתימו לעולם במעלליהן אשר לא
טובים וביותר בערב שבת כין השמשות לא תתנם השב
רחק תקלה אחר תקלה אשר זה דרכה אתם כאשר מנוה
זו לכבות נרות של הקליפה וע"כ תסובב למו לבטל כבודה
של שבת מדעה אל דעה למען ספות הדוה אל הנמלה עד
לא יענדו כחן להחליף שמלותיהן להבחין ולהכריל בין
הקדש ובין החול להבזות את דבר המלכה מלכו כל עולמי
לבתי תעוז לה בכבוד הדר מלכותה אשר יהדרו אותה
בבגדן כדת וכשורה לאחור על עבר פניה. והאשה אשר
חיברה היוצ"ר מתחלה המליצה לה דעת וירלת ה' תעשית
כל דברינו אלה לעומתה ולא תפנה דרך הנשים המקולקלות
ההן אשר נתנו יקר למדרך כף רגל אנשים ויתר הבז בזוז
אשה רעותה ויעליבו אחרי גוון יקר תפאר שכינת עוזינו
וכן לא יעשה שפחה כי תירש גבירתה ח"ו: ועל כל אלה
תפארת רום אנשים הנגשים אל ה' תהיין עינינו פקוחות
בכל ע"ם להזהירן על כל אלה לפאר ולהדר כבוד השכינה
הבאה לשרות עלינו ולפרוס עלינו סוכת שלומה וביותר
להזהירן לטהר את ידיהן לפני הדלקה לברך בנקיון כפים
שלא לגרוע את הפס הנכבד והטורח בידים מטונפו ח"ו ובכן
ידע כי שלום א הלו ויזכה לה הסגולות הנאדרו כה כנזכר
לעיל א' בנים ת"ח וירלי אלהים כ' אורכה דחיים כנזכר
בזוהר ג' להמלט מן המזיקין כנ"ל ד' לאור באור הנמוז
משמת ימי ברלתי כנזכר והה' נכבד למהר גאולתנו ופדות
נפשותינו ולא יהיה עוד השמש לאור עולם. ובעת ערוך
הבעל הבית את הנרו' יהא לזכרון כין עינינו להתנו' עליהן
לטלטלם בשבת להוציאם משם לכל יכולו באיסור מוקצה
בשבת אם יוציאוה ממקומה בשבת אך כשהא מתנה מער'
שבת שיטלטלנו משיכבה מותר לטלטלו אחר שכבה כמו
שכתב הר"ן בפ' כירה והרמב"ן ע"פ הירושלמי ומתני' כלי
תחת הנר לקבל נטופות אבל לא יתן לתוכו מים אפילו
מבעוד יום מפני שמקרב זמן כבוי הנטופות ומ"מ כתבו
בתשובת הגאונים שמותר ליתן מים בעשית שמדליקים
בה בערב שבת כיון שאינו מתכוין לכיבוי אלא להגביה
השמן שלאחר שיכלה השמן יכבה תכף ולא יתקלקל הכלי
אבן אם בלול שבת כסדקה העשיתית ונוטף השמן אינו
רשאי לתת כלי תחת הנר לקבל השמן הנוטף מפני שהוא
מבטל כלי מהיכנו כמ"ש בגמרא אבל מבעוד יום מותר
ליתנו ואם לא נטף לתוכו לא נאסר הכלי לטלטל וזה פשוט
וכתב הרמב"ם דעיקר הדלקה תלויה בנרות שמדליקין על
השלחן אבל לא בשאר הנרות שבבית והמרדכי בפרק במה
מדליקין כתב להניח הנרות במקום שמדליקין לא להדליק
במקום זה ולהניח במקום אחר ודלא כמ"ש הא"ז על הנשי'
בהגיע זמן סגולתן ליל שבת שמדליקות בבית הטבילה
ובן לא יעשה רק בעלה ידליק ויברך על נרות שעל השלחן
וכן ראוי לה זאר בזמן שהיא יולדת שלא להכיא הנרו' לפניה
לברך רק תדליק על ידי הבעל ויברך על נרות שעל השלחן
ויכיאו לפניה נר אחר ותדליק בלא ברכה שכתבו התוספות
מיימוניות שאין לאשה נדה כמי ראויתה ליכנס לבית
הכנסת או להתפלל או להזכיר השם או ליגע בספר ואף
המקלי' כשיטת רש"י היינו בגירה או אחר הלידה אך בתוך
שמונה ימים ללידתה כ"ע מודו שאסור ולפיכך אשה ירלת
ה' היא תתהלל שלא תברך כשהיא יולדת.

ובתב הב"י בשם תשובת הגאונים שעכום או שלש
בעלי בתים שאוכלים במקום א' שכל אחד
מברך על מנורה שלו ובעל א"ז מנמנם בדבר וע"כ ראוי
ליזהר בספק ברכות ולא יברך אלא א' וכל שכן שלא יברכו
ב' במנורה אחת שיש לה קנים ובזה שנו רבות בנות.
ולפי שהפליגו רבבות' ז"ל שמברכים קודם ההדלק' עובר
לעשייתן ויש אומרים שמברך אחר ההדלקה -דס"ל דמיד
כשבירך קבל עליו את השבת ואסור לו להדליק אחר כך
נכון להיות כל אשה מתנה מתחלה שאינה מקבלת שבת
בכך ותברך קודם הדלקה עובר לעשייתי' כדרך כל הברכו'.
ואפילו תנאי בלב סגי כמו שכתב המרדכי ז"ל ובכן לא
יצטרכו לעשות תקון הנשים ומיהו אם שכחה מלברך אם
בזכרה קודם זמן איסור הדלקה עושה התקון ההוא ומברכ'
ובתנאי זה אין חילוק בין שבת לי"ט שלעולם נריכו להתנו'
בין בשבת ובין בי"ט דלא פלוג וכשהאיש מדליק אין צורך
לתנאי זה ומכל מקום האשה הירלה לא תתנה כי אם לגמר'
וכתבו הראשונים ז"ל שראוי לכל אשה לעתור ולרנו' בעת
עלות את הנרות לפני ה' באשר היא המצוה המוטל' עליה
על נחלת ה' בנים מאירים ומזהירים בתורת ה' ולאור באור
החיים היא ואשה ובניו בקרב ישראל אשר כח סגולתה של
מצוה זו כמו שביארנו למעלה אשר בעת עשות המצוה
סגולת המצוה תוסיף את כחה לה להתקבל הנתרת' יותר
וביותר תתאמץ בעתרתה על הגאולה הצתידה כי עת
לחננה על קיום הבטחתו יתברך אלינו כמו שביארנו למעל'.
מאמרו יתברך לישראל אם שמרתם משת של שבת אני
מראה להם נרות של נוף שנאמר בעת ההיא אחפש את
ירושלים בנרות וכו'.

ומנהג טוב לנשים יקרות שבירושלים לאחר בעת
עלות את הנרות מקראי קדש שבתפלת
חנה ותתפלל חנה עד וירם קרן משיחו ואשר עד בזמן של
ראשונים בזה על כי כל עיקר של פרשה היא שבחא
דמטרוניתא כמ"ש בזוהר ויקרא דף י"ם ע"ב וכשא בכוד
ינחלם רא קב"ה דהוא אחסון כורסיא דיליה לעבדוהי וכו'
ויתן עוז דא קב"ה וירם קרן משיחו דא כנסת ישראל דאקרי
קרן היובל משיחו כד"א משיח אלהי יעקב כגון כך קרן
משיחו וכו' ע"ש. ועל כן נאה ויאי בעת ובעונה ההיא
לברוך לפניה מקראי קדש אלה דהא בדוכתיה אתאחדת

כמו שכילדנו כתב מלמדי הזהר לנעלה. וכשהאיש מדליק גם הוא יחזיק במעוז בפרטי אלה הדברי המודי. ואשר הריחו בבוד ה' לירחיו יאותה לו לבטא בספתים בוד פרטי כוונתם כתואר זה.

ליחדא סמ"ח דקב"ה ושכינתיה וכולי הנני כח להעלות **נר** שבת אבר היא העולה למכפר ג' יחודי אז"ח שילוב יהו"ה ואהי"ה בכתר שילוב הוי"ה אלהיסבחב"ד ושילוב הוי"ה אדני בו' קנוותיהן **ונר** שנית שבוה לה כזו"ן היא העולה למספר ג' יחודיהם גם הם. והגרות הללו המה יעלו במספר ת"ק במכפ' סם סד"י במילואותו נדיק חי העולמים המעלה יחוד וזווג הריע"ם והדודים וכבן בכח סגולת הגרות הללו תיבה תחתיים סניים וסליסים תעשיה ודעבו כפסתה יכבו גרות גבול הרשעה **רמה** ידך בל יחזיון ושבו והיו לבער ובכח סם ס"ג עם י' אותיותיו אשר תבואנה בו החתום בו' קנוות דאימא העולה **עב נע** בהרים ויעשמו כלו בעשן כלו כי עמך מקור חיים כאורך ברחה אור לאור כאור החיים הנגחיים ותורה אור לא תמוש מפינו ומפי זרענו ומפי זרע זרענו מעתה ועד עולם והעם היושבים בחשך ירהו אור גדול בשובך לגיון ברחמים כאמר מפי כבורך בעת ההיא אחפש את ירושלים בנר"ת אל תעזבנו אבינו ואל תטשנו מלכנו ואל תשכחנו יו"ד ריבנו הלא אתה תשוב תחיינו ועמך ישמחו בך ויהי נועם ה' אלהינו וכו'.

ושוב יבוך להדליק **נר** של שבת ויכוין בשלובים הנז' ואף אם לא ידליק הוא יכול לכוין לבך בשובו מן השדה לביתו בעת קריאתו בפ' במה מדליקין כהגיעו למאמר הדליקו את הנ"ר ואף בגרות שבבית הכנסת יכין לכוין כוונה זו ולא עיכב שגם המה לכבוד השבת הודלקו. ובשיובא לקבל שבת מבע"י אל השדה כמו שבאר להלן כמנהג חסידים הראשונים ז"ל א"ע פלא הדליקו גרות בבית ויבא לקבל שבת ואח"כ בא לו להדליק אין בכך כלום איכוד כיון שבוגתו לבך מתחלה וגם שההדלקה לכבוד שבת עצמו אין לחוש אבל עכשיו אחר אין ראוי לעשות כמ"ש ה"ר משה ן' מכיר ז"ל ואף אם היתה כוונתו מתחלה לקבל שבת בעת ההיא יכול לומר להדליק הנר ומאחר דברים שנדיק ולא יחוש כמ"ש מהר"ו. גם יהא נזהר להדליק נר לכבוד נפש אביו ואמו בתוך שנתו והמת אינה לו נהנת רוח כי בלילי שבת באים לבקר את ביתם כמו שה דרכי שהיה בא אל ביתו בכל ליל שבת כי על כן ניזה לפני מתו נר יהא דלוק במקום. ואמרו על ר' הגלילי שהיה בא אל ביתו מידי שבת בשבתו וחפדו לאשתו ב' תלמידים ששמעו קולו של ר' הגלילי שהיה עוסק בתורה וחשדוה שהיה שום אדם שבת אחר עמה והודיעו הדבר לב"ד והביאוה ומן הלקותה ואמרה ששוא ר' הגלילי אשה אלא

הלמיוה לשבת אחרת כא כמנהגו ומצאה בוכה ומצטער על בחשדוה בזה ובשחרית נילה עצמו לבור בבית הכנס והיו ביום ברכים מהם ושוב לא שב לבא עוד אל ביתו. אפר מכל זה מוכיח ההתעוררות רב שום לבשמות בלילי שבת עד שמבטיחי בגורת הגוף ממש והענין הוא כמו שבאדנו פרק כ' דר"ח בי בשעה שהרוח יורד מג"ע שלין לג"ע התחתון אז מוליך עמו אור גדול שקבל למעלה ומאתו האור יורד ג"כ אור בהיר מאד לנפש אשר בקבר ומתלבשת הנפש באור הזה בגורת הגוף ממש ואז מתחברי הענמות יחדו ומבטיחים בגורת הגוף שהיה בעש"ז ונראים החונה אל העין ומבואר בזהר פ' תרומה כל הענין הזה באורך ומכיון התם דאלילי אתיהיב רשות לעין הוה כל אדם מחה בלילי שבת ור"ח ז"ל כדמות נרות גומרות ע"ג הקברים ומורים ומשבחים להקב"ה ע"ש:

בי על כל אלה ראוי כת הקודמין להנהיג להיות כל איש דולק בביתו נר מיוחד לנפש המת והן עוד היום בני אשכנז מחזיקי במנהג הזה וכזהרי' בו מאד והתיר רש"ל לומר לגוי כין הסמסות להדליק נר לנפש אב יהאם שכל הדברים שהם אסורים מדברי סופרים לא גזרו עליהם כין הסמסות והוא שיהא שום דבר מנוה אז דוחק בגון אם היה טרוד ומחפז לדבר שהוא מסוים שבות ואם לא יעשה כן יהיה לו נזק בדבר התירו לו שבות כין הסמסות ומטעם זה מ"מ תר לומר לגוי כין הסמסות להדליק לו נר שבת וה"ה גם כן כמ"ת לומר לגוי להדליק נר לנפש אותו דהמנהג שנזהרים בחותו נר והוה ליה כנוך גדול ואיש התמים יתאמץ על כל אלה להזהיר לבני ביתו ולזרזם מבע"י עליהן ואף אם אנשי ביתו הם לרוזים יכשא בספתי' לאמר הדליקו את הנר כי הדיבור עושה רושם ורדול ותקון גדול למ"ל אם בה מהתיקון את אשר היה נרגן מתרוד אלוף ב' יחודי זו"ן ואשר כיבה והחשיך מאורות עליוני למעלה בעון פשעו ומה גם על הפרט אשר הדבק את נשמתו נר ה' נשמ' אדם הלך הסיכים ואין נוגה לה אלפיכך כבתה הן זקוק לה הדלקה עושה מנוה להזהירה ולהאירה באור החיי הנגמיים ויוכיף תת כחה למעלה להאיר המאורו' העליונים והיה המשכן אשר שבת אחים גם יחד:

מטה

גם הנעת המטה בערב שבת ראשה מגיע השמימה לתקן את הכלה האהובה בסוד המטה כמו שכתב בזוהר מטה אתיהבת ליעקב ולכן אכתיבו שבראל על ראש המטה ובתקונים מ"ז מטה בחמנעיתא מסט' דעמודא דחמנעיתא פי' דשכינתא אתקריאת מסס מגד הז"ל ובג"ד זווגא דליה בחמנעיתא בין נכון לרוום זהא אוקמוה רבנן כל הבותן מטתו בין

נתן לדוד הוון ליה בשם וכרים וכו׳ וכן אמרו בתקון
כ״ד מסה למערב כין נתן לדוד לתקנה ליה לבני עמרם
דאמרעתה דאתמר ביה בני בכורי ישראל וכו׳ ולסוסה זו
סוד עתו חכמים ברכות קדש ות וכמה מסל״ם נפל״ו זו
שנה מזנעת כי כתבדר ערוך המסה לגורר מקום אורשה
בטל עלו״ם חכמת ח״ו וב״כ אמרו בתקונים ובכתיבה דלאו
אינון מתתקנין אלין תקונים בשבת אתמשיך אמרין לאר
אי דרא דאיה דישראל דאתמר בה ושמרו בני ישראל את
השבת וכו׳ - וב״כ נכון להיות כל אלו והיר בבתיו לעשות
בב״ש התקון עלם ולנוות להכי ב״ת המסות בגיתף עמר
מתקונים הכ״ל שם זו לא מתקונים כמ״ש שבאלכת לעמלת
מלמר הזהר פ״בשלח כפ״ נעשה מה עלייתן קיר וכו׳ מעשה
ושלחן וכסא ומנורה ד׳ אלין למה אלה בבין דאמון תקונ׳
דכ״ו והכי אתקרי וכו׳ ואמרו אקדימת מנה בגין דאיהי
חביבא עלה יתר - ופירשו בזוהר דאמר בהאמן מעשה בין
נתן לדוד הוים דאמה לעמרם ומתלמיה לעמרם כאמ״
דרלה בכמה מאמרי הזוהר ותקונים אמר מעשה מהם
פירוש זה - וכרים חשבו לע״ש כל״ח פי״ב דכתב שרוך
להזהר שלא לעשות מרכיר בין מזרח לעמרב מעמי
שהשכיב לעולם כמערב שלא יבא ומזרח הוא הנר שבגורה
הרחמה פני השכינה ואין ראוי להיות פירוש לשם אחת
מאלה הבדרים - כן ראוי להזהר שלא לתת מקומו בין מזרח
לעמרב אם אמתו עמו וכתב שבכון להזהר אפילו אין
אמתו עמו - ואולם הטור לא הזכירו רס״ל דאמרי אפילו
לעשות נרכיו בין מזרח לעמרב במקום שיש מחיצות דלא
כדעת הרמ״בם כ״ש תשמים דמותר במקום שיש מחיצות
ולפיכך מי שלא אפשר לו להסב מעמתו בין נתן לדוד אין
עליו איסור בין מזרח לעמרב ואדרבה מפי פרוש להסב
מעמתו בין מזרח לעמרב לפי פירוש הזוהר בשאמר הכתוב
בין נתן לדוד וכיותר בזמן שאמתו עמו ומלות עוכה היא
מן הת רה כמו מלות הנחת תפלין והתכלת חוא זה
להיות בין מזרח לעמרב כדי שתהא נמצא שם השכינה כי
היא בעמרב והיא אומרת אמ״ו ואשה שזם שכינה כיעקב
ולו משתתפים אבינו ואמו והקב״ה ב׳ שותפים כמ״ש ז״ל
כדין בני אדם שמשתתפין שכל א׳ נתן חלקו לתוך כיס
א׳ וכתב מהר״ח ז״ל סדר הכנת המטה דאשה בעורת
בבוד מזרח אבינו ורע״ך סוד דעת עלין ומרגלותיה
בעמרב כבוד ומעמרב אקבנך ע״כ - וב״כ אים התמים
לא יעשה מלאכה אמתו בסדר זה כל הימי׳ ובאותר הכניס
אמתה בב״ש לתקון הכלה כאמר ויש בה מהתקון את
אשר פגם להיות נרגן מפריד אלוף דבבות ישראל
אתפרשא מאתרא ואסתלק הדא אשה מתעדן כמ״ש
בזוה״ר וכבן יושלמו הד׳ תיקונין דאינון תיקוני דכנס ישראל:

ואשרי אמנם ישעה זאת לסדר סדר ד׳ תקונים
אלין תמיד מזרח ערב שבת בשבתו

ולו מנחה הזונה מעמה לבא מבלה ולבוקר זה נאמר הנך
תמיס ומעבל מדק כאשר ביאה ב׳ והרב״ אחור מלן פובל
בדין שלא לאמן דה״תתקני למטרוניתא בתבשיסה כלבשהלא
בצבהה כל מר מעבל מלן לקרי ע״כ ואמרו עוד דבהלי
חדש ותקונא בתמן דאשתלרת ספיה ביטא כחמוכת
בר בגבון הבנה בהספר דאי מלאה זו מדבה זו והו סוד
אחרים והבנב לבת עם אלהיך זו הנאמת אשת
כלה והכוונה ע״ד שבאלה בזוהר ס׳ תחמה דף קל״ד
בשבתא דאלהי אחת בבו״מתה ובעאת לאתפרשא
מסטרא אחרא לא אתת אלא כמלן דאחזמכת לאחמי
בקדא דאלכא ולא יתי והכי מכרמי דאחמן לאחמי
בקדא דאלכא כדין סט״א לא מחא ליה לאחמי
ואתפרש מנה כד״א נאנה ורחם בבת כמלך
שלמה פוקו לאחמי כדין דאתת כל אחמן שמשחא עילין
לה לחופה בהדי מלכא דאלהא לא הכי לא יתפרש
מנה ההוא סט״א ויתערבב אחרא ע״פ וכן היה מהבב
עמי נכ״ל מדי עוברו לעשות ד׳ תיקונים אלין בערב
שבת ריבר בקדש ומתן את קולו בבעמיה קדשה לאמר
נאה ואלה בנות מין המלך שלמה בעטרה שפטרה לו
אמו כיום חתונתו וכיום שמחת לבו כעשה לא עליית קיר
קטנה ונכים לו שם מסה ושלחן וכסא ומנורה והיה בבואה
אלינו יבוד שמה - וכן בשבת הדלקת נר של שבת היה מכוין
בב׳ יחודים הכ״ל ויה נתן את קולו לאמר ראיתי והנה
מנורה זהב כולה וגולה על ראשה ז׳ נרותיה עליה ז׳ וז׳
מזקות לנרות אשר על ראשה ומשמים בפ׳ מים רבים לא
יוכלו לכבות את האהבה וכו׳ שמני בחותם וכו׳ לשפיה
רשפי אש שלהבת יה - וכבר הודעתיך כי כל הלשון שבכתוב
בסוד ישרים יכין לו לחקרים בטרם עשות מעשה
המצות מקרחות התורה אשר על סוד המצות הבאה הזכן
ישורם ובכן מעורר עליונים לעבלה ומה גם כי יתלבב
נפשו בעבודת בוראו בהכיטו כמה וכמה מעולים מעשה
הלשם אשר בעפר יסודם לעטר את הכלה למעלה ובכן
מתקדש מתשבתו מלאר כי מי כעבר מפה גבו׳ ופרדסים
יגעל בהם לנפות בהמפתות המרחים חלילה:

ואולם הלשם אשר לא בא בסוד ת׳ להשכיל מעשה
התקונים האלה ומה טעם יש בם לא ישלך
מעמי כך אחר גוו מעשה התקונים הללו בסדר הפ״ל רק
נחזיק במעוזו לאתאמן בכוונתו כי ישופמיות עמיני
המדות בכל שה ולעתוד ולרגות לפני יורא כל תעלומות
לבבן את מעשה ידיו ולעונות זה אמרו בם׳ הזוהר פרשת
מקרו ויהי מעשה ב׳ אלהינו עליו ומעשה ידינו כוננה עליו
מלי כוננה כוננה ואתקן תקונך לגילה בדרקא יאות עליו
אע״ג דלית אתן שיעין לשוחה רעותא שא עוברא בלחודי
מעשה ידינו כוננה להזה דרגא דאנטרך לאתתקנא ע״כ
וכך היה מנהגם של חסידים הראשונים להקדים בכל מעשה

בעבודתם עבודת הקדש לבטח בכפתים המנוה ההיא
ולגור פ׳ ויהי נועם ה׳ וכו׳ אבר הוא לאנשים אבר לא יעשו
תועלת רב ועבוד להעלות מעשה עבודתם בהתר
דאנטריך כמו שביארנו בכמה מקומות:

וזה הכלל לכל מעשה עבודת האיש הישראלי הן
במצוות הן בתפילות לכל יגור ויתברך בלבבו
לגור לא נאמרו כל הסיעורין הללו אלא למשכילים
בעומק סוד תעלומתן ולחכמי בער ולא אדע כאשר הסיבני
היה ח׳ על אבר בערתי בו שהיה מפסיק לומר תהלים
ומעמדות בפסוקי דזמרה ואמר לי כי לא נאמרו הדברים
רק למבינים אדע אבר כחבהם לעמוד בסוד עמקי סודות
ברכלה מדרינה אחר מדרינה כאבר המה זו למעלה מזו
כי בהתערב בה מה שאינו שייך לתפלה מבטל ומבלבל
דרך המדרינות אבן אמר׳ בער ולא אדע אפי׳ פסוטי דברי
תפלה ולא יעלה ולא יוריד ערב בם ענינים אחרים ולא
בין ענים מועטים החזיק בסיבוס זה והותר בעינו לדבר
בבריך שאמר ובחזרת י״ש והנכי בערתי בו פעמים שלוש
על זה ולא הטה אזן כל כמה שלא הוכחתיו בדברים
מיכנבו בחזנו. אז אמרתי לו משל אבר משלו הראשונים
על זה. הס אמרו הא לנמה זה דומה לאדם שפוטל על ערש
דוי ובאו אליו הרופאים הרופאים המומחים והרגישו
בהבחנת הדפק שים לו כמה חלאים באחברים פנימיים
במרה שחורה ובמרה אדומה ובמרה ירוקה ואחר חלאים
רעים ונשו הרופאים המומחים להביא מרקחת ממולח
מכמה סמים הידועים להם ואיזה משקים הממולאים מעשבים
הנשרפים ואמרו אל החולה מעשה המרקח׳ הזאת תאכל
בשעה זו ובאופן זה ומשקה זה תשתה בשעה זו ובאופן זה
ומנויב לחולה זה תאכל וזה לא תאכל ושאר מיווים ובכן
יהיה תרופה למהלתך ואם החולה ההוא יעשה כמאמרם
ובמיווים כל כם וכם עושה פעולתו זה הולך לאבר זה
ורפא אתו וכן כולם עד שהחולה עומד על בריו אף כי
החולה לא יבין ולא ישכיל כלל ממעשה המרקחת אלא
שסומך את עצמו אל הרופאים המומחים שיודעים טיב
פעולתם אבן אם יאמר החולה לא אוכל ולא אשתה עד כי
אדע טיב המרקחת ומה הסממנים אשר בה ובאיזה אופן
היא נעשית אז כפשע בינו ובין המות כי אף כי הרופאים
הם מומחים גדולים והכמים המה טובים מאד האיל ולא
כמר לקייב מיווים ולא עשה כמאמרם הוא ימות בלא עתו
לא יכבד עליו החולי דאיהו הוא דאפסיד אנפשיה כי אין
הרופאים ברופאים ולא בסמים כפם בו כן הדבר הזה לענין
התפלות והמצוות לאנשים אשר לא באו בסוד ה׳ שים אם
על מה שיכמוכו במעשה עבודתם על הרופאי׳ המה חכמי
ישראל שברו ברוח בינת׳ ונשו לבדר מדר זהו מבלי הפסק
בעתי׳ לא בתור ולא בשום דבור ואף אם לא יעשיל אפי׳ פי׳
המלות מבלי מרוב כאשר יתפלל בלי הפסק כאמר ר׳ חזקי

שליח עושה שליחותו וכאים מלכי נבאות המעשים על
התפלות כל אחד ואחד לפי מסמרתו ותפלתו מקובלת
ועולה למעלה מעלה ונעשה כתר לראש ממ״ה הב״ה
וממשיך השפע על כל העולמות העליונים למעלה
והתחתונים למטה ואם לא שמור כדר ניווים ומאמרם אז
מסתלקים הממוני׳ ובאו ח״ו גזרות דתלאכי חבלה וחוטפין
התפלה וכל אותו השפע הסוב המוכן לירד ע״י התפלה
בא ח״ו אל מקום אשר שנא הוא יתברך לחנוב להם ברוחות
ברות נפברים אשר לא יכילו המים ונעשה כתר לראש ס״א
ח״ו. וסן הוא בענין עשות תקונים וסיגופים ותענוית
למעשה התשובה ואחר תקוני המצות אשר תקנמו בספר
זה אין לפטור עצמו האיש הישראלי מעשות אותם כאמור
לו הן אמי עץ יבש בער ולא אדע ואפילו לא יהיה תפארת׳
רק לאנשי הסם המעבדים על ה׳ בעומק סוד תעלומתן
אלילה כי הוא מאחד עצמו לדעת וחזור רמיא עליה
לעשות אותן כתיקונן וכהלכתן לשם ה׳ לעשות רצון
צור עשהו אף אם לא ידע שכל טעם וסוד התקון
ההוא למה שאמרמו במדות העליונות למעלה מכל
מקום המנהג עושה פעולתה למעלה וכן תקון פעמו
אינם על מקומו ובמלוא בשלוש - ואף אם יטבה כמעשה התקון
ההוא באיזה סגולה הסגולה ההיא עריכה לפני הקב״ה
כמ״ש בספר הבהיר תפלה לחבקוק תהלה מבעי ליה אלא
כל המפנה לבו מעבקי הבולם ומתדל במעשה מרכבה
לעשות תקונין למעלה מקובל לפני הקב״ה כאילו התפלל
כל היום מלי סגיאות כד״א באהבתה תשגה תמיד ומלי
מיהו מעשה מרכבה - מ״ד ודרך חיים תוכחות מוסר מלגד
שכל הרגיל במעשה מרכבה אי אפשר שלא יכשל שנאמר
והמכבלה הזאת תחת ידך דברים שאין אתה יכול לעמוד
עליהם אלא אם כן נכשל בהם והתורה אמרה תוכחות
מוכר אבל באמת ווכה לדרך חיים ובזוהר פרשת כח אמרו
ז״ל ומאן דכויף לאבתבלא ולמגדע אף על גב דלא יכיל
שבחא אינהו דיליה ובלא מסבחאן ליה ע״כ ואין לאדם לומ׳
בפרטי התקונים הנעשים לכבוד הדרה על שכינה כאשר
ביארנו באמור מה אמי ומה חיי שיבא תקוני הבלה על ידי
כי מי ומי הוא אבר יבא אל שער המלך ועל זה נאמ׳ ראמו׳
לאויל חכמות ואמרו בזוהר פרש׳ ויקהל קחו מאתכ׳ תרומ׳
מאתכם הוא המשכותא לקבלה עליכו למיהוי חולקא
לה׳. ואי תיבא דלאו ברשותיה דבר כם קיימא מלה ת״ח
מה כתיב כל נדיב לב יביאה את תרומת ה׳ כל נדיב לב
ואי מאן דיתרעי לביה ומשיך לה לשכינה לביה כו׳ ע״ש
באורך. והשכינה אומרת כמכוני באשיות ממבקשת
מישראל בניה שישמחה שמיכת׳ ואי תלוי בידינו דהיינו
על ידי התקונים הנעשין אליה אבר הוא שעד וכמך ליה
להיר אל עבר פניה הארות העליונות כי היא אינה
מתיחדת בסוד אהבת הזוהר אלא על ידי נשמותיהן של

ישראל וכמ"ש בזוהר ויחי ז"ל ר"ל פתח ואמר שמי כחות' כל לכך הלא קרא אתברכ' כיה אכל לילא א'הוה קאימא' קמי דסכא ומסגנא מיליה מכיה דלית עלימותא ורעותא וכסופא דכ"י בקב"ה אלא בנפמתהון דצדיקיא דאינון מתברי נכיהו דמייא לקבלי עילאי ובהה' עלימו דרעות' בדביקו חדא למעבד פירין ע"כ. ובעבות תיקוני הסכינה הוא מאיר בכל החכלות באשר הסכינה היא כלולה מכל הספירות העליונות מכל ההויות ומכל השמות ומהכבא והמלאכים הכל מנאיר בה וכהתקן האים הישראלי תקוני קיומיה הוא בומל חבדים עם כל העולמות הכלולות בה כי סלם מאירים ועבפי הספירות הנטעבות בה מעוררין שרשיהן העליונים באופן שיבורה להמשיך הרחמי' והפס' בר מלמעלה מעלה עד כי אין קץ לבכרו כמו שכתבנו בפרט הדברים האלה בפרק אחד מסמרת החדש בתקון הדר מלכות ע"ש.

כי על כל אלה האים הנלבב יתאמץ בסדר הלז אם' שיודע לבבור הדר המלבות מידי ערב שבת בשבתו ולא יבבור. ואם ימנא הערה לאדם הנלבב בכל פרטי אלה הדברים כי אם באולי יעשה את כל אלה ביתר פאת ואמנם הוא אים מוכן כשנמו כמ"נש' התשוב' מה ה' באה ימנא לו בעבשים הללו כי הוא מ' בורר עליו עורר' למנוא עוכו לבאות ת"ו ולכן יהא ויר ונשכר להדר מולחכו תחלה הוא הלב שיהא נקי מכל הרהור ומחשבה מפגלת כדי שיהא מוכן ואלוי לשרות בו תוספת שבת וכן בגי ירליק הנר היא כשמתו נר ה' נשמת אדם אשר הלך חשיכים ואין נגה לה להאיר' בעבש' החרשה והתשוב' לפני השבת ובד"ז אמרו בתקוני' זוהר איהו מא' דמתקן לה דירה נאה בליבה וכלים נאים באיברים רליה ואשה נא ה בנשמתיה דבגיה שריא שכינה שלאה דאיהי נשמ' כל חי וכו' ע"ש.

ומנהג שוב להולכים בתמים לתת על השלחן בע"ש ב' לחבודות הדם כשר כל לחבודה מב' כרים והמה נגד זכיר ושמור יעקב ורחל ואיך להזהר שיהא הדם כשר בבבות החמור בתור' שיהיו ב' עבין בנבצול א' בעינול שאין א' נמיך מתכיהו אבל אם הם ב' עלין בשוה בנבצול זה כנגד זה והכל הנ' לעבלה אז לבמה מהם הו' הדם שוה ולא יבישנו אל מזבח ה'. ומורי נר"ו היה אומר כי בע"ש באים עם האדם ב מלאכים מעגל היבירה אחד מתחנה מיכאל שהוא נגד מדת חבד לאברה' ואחד ממחנה ב בריאל שהוא נגד מדת פחד יצחק ואחד ממחנה אריאל נגד ת"ת ישראל ולפיכך יש לצדוק כל אים ישראל כל ע"ש ב' בדי הדם. לפחות שיהיו עבות להות בבא לב' המלאכים הנזכרי' הבאים לבוות את הנפש ובראות הנפש יתירה שב' מלאכים הבויים אותה מבאו עד לבוא עליו עד מוצאי שבת אז היא נהלה ונמצא ובאו' מוצאי

מוצאי שבת כברכו על ב' כדי הדם אלו אז הנפש הי תירד יונאת באותו הדיח ומיד הב' המלאכים השורים על הדם הולכים אתה כד מקומה ולכן יש להריח בשם ב' פעמים במוצאי שבת. והנפש היתירה בעת הליכתה מברכת לבצה"ב בבבור הנחת שקיבלה ומי שלא זימן ב' כדי הדם בשרות מב"ש בשבאים הב' מלאכים אינם מוציאים מקום למנוחתם ויסע4 ולכו והנפש לבדה בשאלת עמבת רוח ובשמבריכים על הדם השוה מלאך מתש"ל מטטרון דשמאלא מתלוה עם הנפש והנפש מקללת אז' לבעה"ב על כי לא טרח בשבילה להכין לבחות ב' כדי הדם לנפש המלאכים אשר אתה אלו דברים. ואולמר כמה טובה כפולה לאים הישראלי בהכין ב' לבוחו' הדם הכשר והנפ' היפה נהלה ושמחה במלאכים שלה וכן בהתבו אשר נתנא אתו והוא מתרשל בדבר בורם רעה לבנמו ח"ו ואשר לא נמנא אתו הדם הכשר לא יבדק על השוטה פן יבא עליו קללה ולא ברכה וכן במוצאי שבת כאשר יתבאר שם

הטמנת החמין

גם יהא נוהג להטמין את החמין מבבור יום לבבור השבת שחכמים אסרו לתת בשב' שום תבשיל בל גב כירה או בתנור אפילו הם גרופים וקטומים ואפי' הא מבו של כל מדבו ומיסמק ורב לו מאין שם ג ורה שמא יחתי' בהם לנמער בשולו לו לנמקו וה"ה אם הוא דבר יבש אפילו הכי אסור להמיחו בשבת ע"ג כירה או בתנור אפילו לדעת רש"י הסובר שכל דבר שנת בשל כמאכלבן דרוסאי אין ראוי לבזור עליו שמא יחתה והשנם משום שנראה כמבשל בשבת דשפיתת הקדירה ע"ג כירה או ע"ג האש מדא' דרך בישול ומיחזי כאילו מבשל בשבת והמתירים לאים תבשיל שנתבשל כל צורכו משום דשבידא לה דאין בו בישול אחר בישול לא התירו זה אלא בנגד המדורה אבל ע"ג מדורה או ב"ג כירה אסור אף על פי דלא שיך בו בישול והשנם מזוה מדרך בישול בכך ונראה כמבשל בשב' ולפיכך תקנו חכמים להטמין את החמין מבבור יום ואם היו הבחלים נרופין לגד אחד בעת הטמנה מותר לדעת קצת מן הפוסקים להטמין בו וקדירה אלא נתבשלה כל צרכה ונתקררה ואין שהות כדי להתיחן אסור להטמין כמבואר בדברי הפוסקים והאים הירא יהא זריז ונשכר להזהיר לבני ביתו על ככה כי הן עתה רבות בנות נהנו היתר להטמין מאכל בן דרוסאי שנתקררה ולא פגו לדין שנדק שיהיה שהות כדי להתיחן אבל בזה אין מי שירה היתר בדבר. וגם נדיך להיות והיר בתוך ביתו שלא יכשלו בדיני השמיה שהרי אם שכח או עבר ושיהא תבשיל שלא נתבשל כל צורכו כדרך האיסור קבשהו חכמי

שלא

אלא יהנה ממנו עד מוצאי שבת. ולריך להודיע לאכסנאי בתוך
פלוף על פי דבר של בישול מותר להשהותו בכל ענין
ל ורק השבת בין ע"ב כירה לא תנור אפ"פ שהסקו בגפת
וענים ואפילו אינם גרופים וקטומים בין ע"ב האש אפילו
במקום שהיד סולדת בו היינו דווקא אם הגיע מבעוד יום
למאכל בן דרוסאי דבריו שבבר הוא אחוי לאכול לא חייבי
שמא יחתה וכן אם הוא חי שאינו מבושל כלל אז אסור מבושל
קצת והשליך לתוכו חתיכה חיה משום שמסיח דעתו ממנו
עד למחר ולא יחתה אבל אם תבשיל זה התחיל להתבשל
ולא הגיע למאכל בן דרוסאי אסור להשהותו על גב כירה
שהוסקה בגפת או עצים ואינה גרופה או קטומה ותמר
בכל ענין אפילו הוסקו בקש ובבבא והוא גרוף וקטום וכן
על גב האש במקום שהיד סולדת הכל גזרה שמא יחתה
אבל ע"ב כירה שהיא גרופה וקטומה או שהוסקה בקש
והגבבא דליכא למיחש לאחויי או נגד האש אפילו במקום
שהיד סולדת שרי משום שאין דרך בישול בכך כמו שכיבדו
הפוסקים ז"ל ואם הוא בלי שאחוך לגדר יש בו דין אחר להק'
ולהחמי' כי אם הוא בלי שאינו מגיע בגחלי מותר להשהותו
בכל ענין לגוזר השבת בין על גב האש או סמוך לו או על
גב כירה ותנור אפילו אינם גרופים וקטומים וזה אם הגי'
מבעוד יום למאכל בן דרוסאי שאין שם חשש שיהיו כדין
שמבושל או אם הוא בשר גדי ועוף והם מכוותיים לאיכרים
מותר אפילו לא הגיע למאכל בן דרוסאי ולא חייבין שמא
יחתה משו' שיתחרך הבשר כיון שהוא דבר רך אבל אם בלי
זה הוא חי והוא בשר שור ועז. או של גדי ועוף והם שליחי'
הרי זה אסור להשהותו ע"ב כירה שאינה גרופה וקטומה
ולתנור אפילו גרוף וקטום או ע"ב האש כדין דבר שהתחי'
להתבשל ולא הגיע למאכל בן דרוסאי מפני שדעתו עליו
לאוכלו בלילה כיון שבינלה בזמן מועט וחייבין שמא יחת'
אם לא שיהי' ע"ב כירה גרופה וקטומה דליכא למיחש
לאחוי. והחמי' הפוסקים בבלי ואכלו להשהותו כל שלא
הגיע למאכל בן דרוסאי אף נגד האש במקום שהיד סולד'
אף דבתבשיל מותר כה"ג משו' שדרך לבלות בשר אבל האש
אפילו אינו ע"ב ואפילו אינו מגיע בגחלי' כיון שדרך בלייה
בכך אסור להניחו שם דחייבין שמא יחתה אבל תבשיל
שבקדירה אין דרך בישולו אבל האש אם אין הקדירה מגעת
בגחלים ולהכי לא חייבין שמא יחתה ואחרו פ"ק בשבת
לא תעלה אפה עצמות וטורמוסין ותניה לתוך התנור
ע"ש עם חשיכה וכלי כיוצא בו לא יעלה נחתום חבית
של מים ויניח לתוך התנור ע"ש עם חשיכה ואמרו שם
שהוא גזרה שמא יחתה:

הנה כי אף שבשאר תבשילין כל שלא נתבשל
כלל מותר דברים אלו אף שלא נתבשלו כלל
אסור להניחם בתנור מערב שבת והטעם כמ"ש הרמב"ם
ומאלו הדברים אינם נראים בישול רב ודעתו עליהם
לאכלם

לאכל לאלתר והרי הם כשאר תבשילין שהתחילו להתבשל
ולא נתבשלו כל צרכן ובזרינן שמא יחתה וכמ"ש מהרי"ק
טעם זה סימן רכ"ד. ומנהג להסמין חמין לשבת כדי
שיאכל חמין בשבת כי זה מכבוד ועונג שבת וכתב הר"ן
פ' כמה סומכין כי כל שאינו מלאין ברכרי חכמים ואסור
לאכילת חמין בשבת חייבין שמא אפיקורס הוא וכתב
המש"ע שאם מזיק לו החמין מותר לאכול גם מ"ש
כאן ע"ש.

וחסידים הראשונים נהגו לסתום פי התנור
מבערב עד למחר כי כשפתחי אותו
ביום שבת שמא הקדירה אינן עדיין מבושלות כל צרכן
וכשסותם התנור בודם בישול כדין שכתב מהרי"ק ס"י רכ"ד
בדין קדירה שאינה מבושלת כל צרכה דאפילו להחזיק כל
הכשרי אסור מתוספת זה בודם לה להתבשל ולעיכך אפילו
בדיעבד אסור התבשיל ואבל ידי בוי יש לסתפק ולהתיר
בדיעבד ואיש הירא תהיין עינו פקוחות בזה מקרב ביתו
כדי שלא יבא להבשל באיסור אל שבת ח"ו וכל שכן שיזהי'
לבני ביתו בפרטי האיסור אשר כשלו בהם גם בלא דעת
רבות במות בכמה מקומות אשר עברתי בהם להסמין
בשבת לצורך סעודת שבת ולא חשש לפרטי הדיני' אשר
בזה רבל שהוא ע"ב הכירה או בתנור אסור בכל בוזכא
ואף שהתירו קצת מן הפוסקים להניח הקדירה אבל האש
אף בפקו' שהיד סולדת הרי אסרו להשהותן על גבי כירה
שאינה גרופה וקטומה כנראה שמניח ע"ב כירה לא הוי
כמניח אבל האש דשרי והטעם שבמניח תבשיל ע"ב כירה
או ע"ב האש במקו' שהיד סולדת ליכא למיחש שמא יחתה
משום שדרך בישולו בכך אבל קדירה המוחזקת אבל האש
אפי' במקום שהיד סולדת לא חייבי' שמא יחתה משום
שאין דרך לבשל הקדיר' אבל האש כל שאינה מגעת
בגחלים ואפילו לדעת הרמב"ם ז"ל דבבר דמותר להניח
בשבת אבל המדור' אפילו במקום שהיד סולדת תבשיל
שנתבשל כל צורכו אפילו הוא נוכן ולא ואפילו מנסתן
ויפה לו דס"ל שכל דבר שנתבשל כל צורכו תו לא שייך בה
בישול כלל עם כל זה ע"ב כירה שאינה גרופה וקטומה או
בתנור אוסר הדב להניח אפילו בשבת שבת שום תבשיל
לצורך הלילה כל שמנטמן ויפה לו בזרה שמא יחתה כיון
שדרך בישול בכך כאמור' ואף אותם המניחי' אבל האש
דשרי הוי בשאין הקדירה מגעת בגחלים אבל אם היא
מגעת בגחלים הוי כמניח על גבי כירה או על גבי האש
ואסור משום שדרך בישול בכך גזרינן שמא יחתה.

ומורי כתב בפרו על הנהגים להניח בערב
שבת בכירה גחלים שבבר הובערו ומכסין
אותם באפר ואומרים לבוי שיחתה בהן בשבת ומניחים הם
או הבוי את הקדירה על גבי הכירה במקום שאין הד
סולדת

סולדת בו על כחה של ברזל ומתחמם התבשיל ואוכלין אותו בשבת ואומרים שזה מותר לומר לגוי בשבת כיון שהחיתוי בגחלים המבערות אינה מלאכה אסורה מן התורה אלא משום שבות ולצורך עונג שבת מותר לומר לגוי לעשותו שבת דשבות שרי בשבת במקום מצוה. והוא העלה שבנו כחוזה ולא הועילו כלום בתקנתם מפני שהחיתוי בגחלים בשבת היא מלאכה אסורה מן התורה ושראל החותה בשבת בגחלים אפילו אם מובערות חייב משום מבעיר שהרי מכל מקום הוא מבעיר לאתם יותר כשמגלה הגחלים התחתונות ומלחיש וכל שכן היכא שהן מכוסו באפר שכשמגלה אותן הן בוערות יותר ומתלהבות וחייב משום מבעיר ומילא דאסור לומר לגוי לחתות בגחלים ואפילו לצורך מצוה כיון דהוא מלאכה דאורייתא והרבה לחביא ראיית גדולות על זה. ושומר נפשו ירחק מאלה ויבחר במנהג הראשונים להסמין את החמין מערב שבת כדינו מכלי שום פקפוק ושגיאה כי קרובים להכשל חייב בחילולה של שבת החיל ואינם יודעים להזהר בכל השיעורים אשר שיערו חכמים וכבן תשרה קדושה שבת במאכלם והוא אומרים תבלין יש לנו ושבת שמה שעל ידי הגזלת שמירת שבת תשרה ותחופף קדושתה על התבשיל הטוב ולמאכלו ולריחו זכינו כרוח שדה אשר ברכו ה'. ואיש המשכיל ימצא טוב טעם בדינים אלו להראות בהם עיקרים רבים בעיקר השורש שלהם למעלה כי בערב שבת מתעורר סט"א ופגם למעלה עד שיגיע אותה שלהוכיחה דאשה דמסטר דימינא ובטש בה בשלהובא דאש בוכרחה ומכניס אותה לתחומא רבה כמו שבילדנו למעלה בטעם רחינת מי חמין ולפיכך נזרו חכמים על כל אלה שמא יחתה האור ויתגבר האש וימצא מקום החיצה לאותה מדורה דאשא החיצונית חייב ועל כן נצטוינו לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת.

ונוסף גם הוא אסר חכמים הנזכר כי בשבת בטל אור של גהינם ומסתלק הדין מן הרשעים וכמ"ש האזהר פרשת תרומה כל מעלי שבתא כרוזא נפיק וכריז בכל חיגון רקיעין שליקו דיכין דחייבי דהא אתקדש יומא ומלכא קדישא אתי כי על כן חזר הכתוב וסמך על ענין ההבערה להגיד לאדם המבעיר את הבערה פה כי כמו כן יבעיר את מקומו המזומן בג"ע כמ"ש בזוהר כי כל אש המדליק נר או אש קודם יציאת השבת מדליקים באש במקומו של בפרשת בראשית דף י"ד תלית אה מאן דאוקיד שרגא כד נפיק שבתא עד לא מטו ישראל לקדושה דבדרא דנפיק לגורא דגיהנם לאדלקא עד לא מטא זמניה חד דוכתא אית בגיהנם לחיגון דקא מחלני שבתות וחיגון דעבישין בגיהנם לייטין ליה ואמרי הנה ה' מעלטנה טלטנה גבר וכו' אשר מסם מתבהר עונש המוקיד אבא

כד נפיק שבתא אשר נטעם יענם עונינו בחיים בטלטולא דגבורא וכ"ם בעיקר תוקף קדושת היום אשר בל סונב תוכפל אשמתו. ואמנם גם אחרי מותו מעבשין אותו ואין לו מנוחה ביום השבת כמ"ם ב זוהר תרומה דף קכ"ח אל כל חיגון מחלני שבתו' כפרהסי' דינין סלקי מיניהו אכל נורא דגיהנם לא אשתכך מעליהו לעלמין וכל חייבי גיהנם שלני עליהו מאי שנא אלין דלית לון מיחא מכל חייבא דהכא אינון מהריהון דדינא תייבין לון אלין אינון חייבין דכפרו ביה בקב"ה ועברו על אוריתא כולה בגין דלא נטרו שבת תמן בג"ב לית להו מיחא לעלמין ואינון חייבין כלהון נפקין מרחתיהו ואתיהיב לון רשו למחמי בהו ומלאך א' אזיל ואפיק להות נופא דילהון ועיל ביה לגיהנם לעינהון דכל חייבא ואמרן ליה דמחרא תולעים וכשמת' לית לה מיחא בגורא דגיהנם וכל אינון חייבין דתמן מחרין להוא נופא ומכרזי עליה דא אינו פלגיא חייבא דלא חיים ליקרא דמאריה כפר ביה בקב"ה כפר ביה בכל אורית' כולה זוי ליה טב ליה דלא אתברי ולא אתי לאתא דא ולכסופא דא הה"ד ועלו ורדו בעבדי הלבנים הפוסעים כי כי תולעתם לא תמות' מן גופה ואשם לא תכבה מן נשמתא והוו דיראון עד דכל חייבין דגיהנם דתמן יומרון די ראיה דא.

דנה משם כאדה מדברי המאמר עונש המביא למבעיר אש ומחלל שבת בגופו ובנפשו ומה אנחנו לעם פקודה הן ארבים בעתה ע"ה אשר הקלו בתקף היסנא של שבת והותר שלהם להבעיר את הבעירה בעצם יום השבת הקדוש ע"י עבדים ושפחות' עפ"י נווים ומאמר כאשר ראיתי את עוני עמי אשר במצרים הפרימת רב הנמצא ברבת מבני עמינו בשתיית מי הקלוי וקורין לבויס הבקר אור יום השבת להמית להם את האור ולבשל להם את מי המרים ההם ומהם בשאר אדנות אשר יציתו את האור שתטור בו ביום לאמס בו המאכלי הנוגנים או תבשילי שבת אשר טמנו ולפעמים גורמים בישול בשבת כאשר עדיין לא נגמר בישולו ויש אשר התיחו לעצמן לאכול ולשתות מי הקלוי ההיא בקרב כיתם של הנחשדי' על בכה ע"י ממכיחי' לנכן אותם מחמימותם והא"ל שלא כדרך המאתם. ובפירוש כתבו הרשב"ל בתשובה והכ"ל ז"ל דאסור לומר לגוי להחם הקדירה אם נצטנן ואם עשה כן אסור לאוכל אפילו מזון אלמא משמע דאפילו שלא בסדר דרך הנאתם אפילו מזון אסור ולא הועילו כלום בתקנתם. ונוסף גם הוא אשר התירו לעצמם לומר לגוי לעשות מדור' להתחמם בו כשב' וזה אשר לא בדת שחף עשם מן הפוסקים שהתירו לא התירו אלא לארנות אבכנו שאסור בהם רב מהכל חוגים אבל הקור אך בארנות אלו שאין הקור בהם רב לא ביום שאין הקור גדול מאין הרגלים להתיר להם האיסרה לגוי שבות דרבנן וכתבו הרא"ם והר"ן ז"ל דאפי'

לומר

לומר לו קודם השבת לעשותו בשבת אסור אלא שבספר
המ"ג נדד והתיר לומר לו אחר השב' למה לא בלת לעשות
מדורה להחמם בשבת אעפ"י שמבין מתוך דבריו שרצונו
שיעשנו בשבת הכאה.

ואף בזאת נריך להכין לגוי מבעו יום הפחמים
שיהיו מזומנים בשבת לפני הגוי כי אסור ישראל
לטלטלם בשבת ולהכינם לפני הגוי וזה פשוט ואמרו
הפוסקים כי לא יפה עושים אשר נהגו בימות החורף לתת
כלי מים נוכנים ותוחבי' בשבת לתוך כלי מים חמין להפיב
ניתן שזהו דרך הטמכה ממש כיון שכולו טמון בתוכו
והטמנה אסורה אפי' לזמן מועט. אבל מותר לעדות
הכלי ראשון לתוך מים נוכנים שהתחתון נובר ומצננו ואסו'
ליתן חתיכת בשר רותח לתוך רוטב נוכן דכיון שאינו
מתערב מבטל כדי קליפה ויותר מהמה כמה דינים אשר
בזו בפוסקים אשר כל איש הירא נריך להיות בקי בהם
הדק היטב שלא יבא להכשל בשבת החמור' ח"ו ובכן יועיל
מאד לקדם את נשמתו לאור באור עולם שכולו שבת מנוח'
לחי העולמים:

פרק חמישי

שביתת תוספת יום השב' שבה מאד במהלניה
להאדיר ולהעדיר עליונים למעלה וגם
הנפש לו תמלא מזיו כבודה עודינו בחיים ואף כי אחרי
מותו כמו חלב ודשן תשבע בנחלות נפשי כאשר עשה
כן יעשה לו זכה מוסיפין לו כמ"ש בתקונים סוף תקון מ"ח
ז"ל וצריך למיהוי מוסיף מחול על הקדש וכל המוסיף מוסיף ין
ליה נפש יתירה בשבת וכל הגורע גורעים ליה ההיא נפש
יתירה ח"ו ורועי ישראל אשר מעולם אבשי שם היו מאשרים
ואומרים יהי חלקי עם מבכיסי שבת בטבריא ומנאי שב'
בנפורי כי ראו כי שם חלקת מנוחת שבת בתוספת יתר
על כל שאר הארצות באשר טבריא היא עמוקה ומחשיכה
מבע"י וסבורים שחשיכה ומוסיפים בקדושת שבת ונפורי
יושבת בראש ההר ובעוד שהחמה שוקעת נראה שם אור
גדול ומאחרים לצאת אך אמנה באשרם כי אישרו הייטו על
התוספת היתר כי הן לעיקר התוספת לא ישובו הלקתם
בעשותם החיוב המבטל על כל איסי ישראל כאשר למדו
בסקיבי דיוקא ובינתם את נפשותיכם בתשעה לחדש
יכול יתחיל ויתענה בתשעה תלמוד לומר בערב אי
בערב יכול מתחשך ת"ל בט' הא כיצד מתחיל ומתענה
מבעוד יום מכאן שמוסיפין מחול על הקדש ואין לי אלא
בכניסתו ביציאתו מנין ת"ל מערב עד ערב ואין לי אלא
יום"ך י"ט מנין ת"ל תשבתו אין לי אלא י"ט שבתות מנין
ת"ל

ת"ל שבתכם הא כיצד כל מקום שנאמר שבת מכאן
שמוסיפים מחול על הקדש ע"כ ובמכילתא אמרו זכור
מלפניו ושמור מלאחריו מכאן שמוסיפים מחול על הקדש
ואולם טעם תוספת זה אף מן המושכל האים המשכיל
יבוננהו כי כאשר יגהג אים את עצמו בהדע אלין אשר
אים פר וגדול עתיד לבא אל ביתו אשר יכון את עצמו
להקדים אל פתח ביתו לקבלו ולא ימתין עד עת בואו
כן הדבר הזה לקבל פני השבת הקדוש יאותה לנו להקדי
ולהוסיף מחול על הקדש כל אחד לפי שיעורו ומנהגחסידי
הראשונים להקדים פתים שבות קודם הלילה בשיר יב
ותושבחות לכבוד הדרה של שבת כמו שנבאר. ומסף גם
הנא טעם הדבר באשר מודעת זאת שז' מזלות שב"ל
חב"כל המה ובתחלת הלילה מימי השבוע משמש כב"כ
חל"ם נמצא מגיע מזל מאדים בתחלת ליל שבת ובהתחל
הימים משמש חל"ם כנב"ש נמצא מגיע לתחלת יום שבר
שבתאי והנה מאדים ושבתאי הם מורים על נדות ורעות
ורבות רחמנא ליצלן כמ"ש פרק מי שהחשיך ולפיכך נרין
להוסיף מחול על הקדש שעה א' מע"ש כי אז משמש מזל
נד"ק כדי להתחיל קדושת ליל שבת במזל נדק וכן בשבר
בבקר נריך לאחר תפלת שבת שעה אחת שלא תהיה מיד
הבקר אור בשליטת שבתאי רק בשליטת נדק כי על כן לא
נאמר בשבת בבקר בבקר כמו שכתב המרדכי פרי
כל כתבי ואמרו התוכניים כי על כל מכות הדם
ואחדן מתרגשות על ידי מאדים וכל טלטול ושבי
ורעב מתרגשים על ידי מזל שבתאי ולפיכך כל איש ישרא
יהא זריז ונשכר להוסיף מחול על הקדש בעת שליטת של
נדק ולא ימתין עד עת שליטת מאדים וכן בבקר כאמור
פן יגרום רעה לעצמו ולכל אחיו בית ישראל עמו וסימנך
נד"ק נד"ק תרדוף אחר שליטת מזל נדק ב' פעמים האחד
בע"ש כשהוא שולט בשעה אחרונה שלא תכנס לשבת
בשליטת מאדים ושנית יש לך לרודפו בבקר אור יום השב'
שלא תתחיל מיד הבקר אור בשליטת שבתאי שלא בשליטת
נד"ק למען תחיה וירשת את הארץ.

ומורי ז"ל היה אומ' אמת מארץ תצמח ונדק משמי'
נשקף אשר חכמים הגידו כי בימי המעשה
מתקרב הש"ין של שבת אל אותיו' **קר** באלפא כי"ת א
ונעשה שקר ובשבת מתחב' לאמ' והסוד **אס**
ת"ש **מ** "שב' וכו' ר"ת אמת ועל זה נאמ' אמתי
ראוי שתצמח האמת דהיינו שביתת השבת
בעת שמזל נדק משמים נשקף וכ"כ למה מפני שע"י כך
גם ה' יתן הטוב וארצנו תתן יבולה לפי כי המזלות האלה
המה מורים על כל הרעות והרע הבא לעולם אך באשר
תגבר האמת בממשלת נדק ולא יבא בעת ממשלתם
לו גם ה' יתן הטוב וארצנו תתן יבולה ולא תדבקנו
הרעה ח"ו:

ואיש המשכיל ידע שכו"ל סוד תוספת זה נמשך לאחר בחינתו לגבעלה כי בכל ערב שבת מתקבצים ע' כוכבים וכעשים כעין מדורה של אש והיא רוחה לעלות ולהתקרב אל הקדש פנימה וכל כוכב אחד ומכה בחותה מדורה ומורידה עד תחום רבה ובחיר רבינו הקדוש ז"ל סוד הדבר כי קליפת נוגה שהיא הקליפה היותר קרובה אל הקדושה והיא חצי טוב וחצי רע החלק שבפנים הסמוכה אל הקדושה הוא טוב וחלק שמבחוץ הוא רע והנה הקליפה רוחה ממן הספיר של שבת העבר לקחו כל ששת ימי החול חלק בששת ימי המעשה ונתתה בע"ש היא נכרת ויורדת שתחזור הקדושה לעלות כדי להתדבק למעלה לחזור ולהשפיל למטה בעולמות פעם אחר' ואז היא עולה כדי ליטול פרנסתה ג"כ ואז כדי שלא ימשך כח הקדושה ותוספת שבת ע"י הרע שבמנה אז נמשך מן הגבורות העליונו' כח כוכב א' הנקרא אלהוכא דאשא ומוריד אות' מדורא דאשא לתתא לת הוס רבה.

והנה מה שנתוסף ונדבק מטוב של נוגה בקדושה זהו תוספת קדושת שבת כאשר שליטתה כל ימי החול ונקרא מוסיף מחול על הקדש. ולהיות כי היא נקראת בזוהר טיקלא שהיא המאזני' של מעלה כי היא חצי טוב וחצי רע ולפי מעשה בני אדם היא המתהפכת לא טוב מכריע הטוב שבמאזנים את הרע וחוזר הרע להיות טוב ומזה כאים הגדים ומתדבקים בקדושה ואם רע מכרי' הרע את הטוב וחוזר הטוב להיות רע ומזה נמשך עניין המומרים ונפרדין מלת הקדושה בסוד כנענן בידו מאזני מרמה לעשוק אהב ולכל עון ולכל חטאת אשר יחטאו כל אים ובאותר כפגם מאזני מרמה ובמדה ובמשקל פוגם מאזנים העליונים ובורם רעה הנזכר וזה שסמך הכתוב מנות הגר למודלת משקלות ובדרום מרכבת יחזקאל בחינתו כי לכן נקרא' קליפת נוגה פרח אדומה לפי שפעמים מטהרת הטמא כשהטוב מכריע הרע ולפעמים בהפך שמטמא הטהור כשהרע מכריע ע"ש ולפיכך נגטוח ישראל במדה בשתי מנות אלה יחד שבת ופרה אדומה כי שתיהן שוו בשיעוריהן כי כשם שפרה מטהרת ופעמים בהפך כן מידת שבת כי מי שיטמא שבת בהלכתו ומוסיף מחול על הקדש נוגם שמטהר הטמא וכן בהפכו נוגם שמטמא ח' הטהור. ועל כן לא נתנו חכמים שיעור כמה יוסיף מחול על הקדש אלא מוסיף כל א' לפי שיעורו לרמוז כי אחרי שזה תלוי בבחירתו האדם הישראלי את כל אשר יחפוץ ישנו אין לו שיעור אלא דרך הטוב ודרך הרע לפניו ויעשה מה בלבו חפץ וכ"פ לא יפחות מכדי רביע שעה קודם שבת להתפלל תפלה בזמנה כי אף בימות החול נדרך להיות רביע שעה קודם הלילה ושומיך פנה אל תפלת הנ"ל ע"ד שהשעה אלף ומאתים חלקים ורביע שעה הוא ר"ע חלקים וכ"ש בשבת שנדרך להוסיף מחול על הקדש לעשות מר"ע טוב כאמור שעל כל פנים אין לאחר יותר מר"ע חלקים שהוא רביע שעה בכניסת שבת:

ואישרי אמנם יעשה זאת להוסיף מידי ערב שב' בשבתו מחול על הקדש ובם ראוי לאכפי לבב לסובב ברחובות קריה לבטל בעלי מלאכה ממלאכתן ולבטל את החנוי' שיסגרו לפחות שעה אחד לפני השבת להכין עצמם לקראת שבת דחייסיכן לאמשוכי חם ושלום וכן כיוצאתה שיוסיפו מחול על הקדש כמו שנבאר להלן ומה טוב חלקם ומה נעים גורלם שזכות הרבים מסייעתם ונדקתם עומדת לעד ואף כי הודענו רבינו הקדו' זלה"ה שכל זמן שנמנון אחד בטובה שאין מתברר הטוב שבה אין הגאולה באה בסוד אין כן דוד כא עד שיכלו כל הנשמות שבנוף דהיינו בנוף נוגה ובל זה אמרו חלמלא שמרו ישראל ב' שבתי' מיד היו נגאלין שנאמר אשר ישמרו את שבתותי ובתיב בתריה והביאותים אל הר קדשי והכוונה על שני שבתות שבת ושבת תוספת מחול על הקדש אם היו שומרים ישראל כהלכתו מיד היו נגאלים ישנן שהם מברר' נשמו' שבנוף נוגה להכנים הנשמות בקדוש' וכפי התוספת אשר יוסיפו מחול על הקדש כן ידבה וכן יפרון לדבק נשמות בקדושה ומצלין עליו כאילו עשאם ע"ד זאת הנפש אשר נעשו בחרן.

ואבי רואה גם רואה מלמד הנבחר אשרי אמנם יעשה זאת וכולי שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע ואל יאמר בן הנכר וכולי מסכים הולך להגדיל ולהאדיר תפארת תוספת זה וסודו כמו שנת בהר וזהו אומרו שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל רע שנעשה שתי פעולות האחת שעומד את השבת העיקרי ואינו מחללו ולא זו בלבד אלא גם שומר ידו מעשו' כל ר"ע הוא סוד התוספת ר"ע חלקי השעה קודם השבת שמבטל מלאכתו בכל זמן ר"ע שהוא שיעור רביע שעה כמו שבחרנו למעלה. ובחיר הכתוב מוד תועלת התוספת הזה כאמור ואל יאמר בן הנכר הנלוה אל ה' הבדל יבדילני ה' מעל עמו. כי הכא להתגייר לא יאמר שיבדילהו הוא יתברך מעל עמו אחר שהודתו ולידתו היה אלא בקדושה אחר שיראה עניין תוספת מחול על הקדש כי הוא כא לדבק גרים בקדושה ונהפוך הוא כי כמו מה שנתוסף מחול על הקדש נעשה קדש גמור גם הא שנתוסף מחול על קדש ישראל יהיה כישראל ממש והי' קדוש ולא זו בלבד אלא גם ואל יאמר הסרים הן אני עץ יבש כי האים הבדים ע"מ אינו מוליד אל יתבודד בלבו לאמר כי הוא כעץ יבש מאת' כאינו עושה פרי שהרי על ידי פעולה זו שנורם על ידו להתדבק הגרים לא יהיה מעשות פרי למעלה והן הן בנו בחינת כמ"ש ואת הנפש אשר עשו בחרן. וזה אומרו כה אמר ה' לסריסים אשר

יכנו לה שבתותי שתי שביתות שביתת שבת העיקרי ושביתת התוספת. כי לבריסים יש כזה יותר להזהר מפלגר הבריות הוחל ובנים לא היו להם אמנם ע"י זה ונתתי להם יד ושם טוב מבנים ומבנות כי לם היו מולידים בנים ובנות אי אפשר שיהיו מולידים למאתים ולאלפים לכן כפעולה זו לפש להם להוסיף מחול על הקדש כרגוז ולפי ההוספה מתברים הנשמות לכמה אלפים ורבבות ומזה הטעם גם כן אמרו בתקונים וכל המוסיף מוסיפים ליה נפש יתירה בשבת כי במדה שמדד להוסיף נשמות

על ישראל מודדין לו להוסיף לו ג"כ נפש יתירה.

ובן ראיתי למורי נר"ו היה מצוה על איש חכם מקרוביו שלא היו לו בני ומתחנן לפניו וכמרירו כאנח מאד על הדבר והזהירו על תוספת שבת להוסיף כפי כחו ולהיות טובב ברחיבות קריה בערבי שבתות ובמוצאי שבתות להזהיר את העם להוסיף מחול הקדש ובכן ימצא תקון לנפשו. ואחבי שהלתיו על הדבר והשיבנו בלשון הכתוב כש אמר ה' לבריסים אשר ישמרו את שבתותי ובתתי להם יד ושם טוב מבנים ומבנות. וטעם הדבר כמו שבילרנו ואשרי העובד את ה' בשמחה לעולם אפוטרופוס גדול לקדושת השבת אשר תרומם קרנו למעלה להיות מבני היכלה של שבת אלופה ומיודעם ולמען תתלהב נפשך בעבודת בוראך אגיה לך מה שמצאתי במגלת סתרי מכתב ידו של החכם הגדול כה"ר אברהם בן עזרא ע"ה והוא אגרת שלוחה שון מאת השב' בחלום חזיון לילה וזל בשבת ארבעת אלפים ותשעה מאו' וי"ט בחני ליל שבת כי"ד לחדש טבת ואני אברהם הספרדי הנקרא בן עזרא הייתי בעיר אחד מערי האי הנקרא קסה האדון שהוא גבול ז' מגבולות ארצון ושבת ואני הייתי ישן ושנתי ערבה עלי ואראה בחלומי והנה עומד לנגדי כמראה גבר וכירו אגרת חתומה ויען ויאמר אלי קח נא האגרת ששלחה אליך השבת ואקוד ואשתחוה לה' ואברך את ה' אשר כיבדני זה הכבוד ואתפשט בשתי ידי וידי נטפו מר ואקראהה ותהי בפי כדבש למתוק לך בקראי הטורי' חס לבי בקרבי וכמעט ינאתה נפשי ואשא העומד לנגדי מה פשעי מה חטאתי כי מיום אשר ידעתי את ה' הנכבד והנורא אשר בראני ולמדתי מצותיו לעולם אהבתי את השבת ובטרם בואה הייתי משלח אותה בשמחה ובשירים ומי בכל עבדיה כמוני נאמן ומדוע שלחה אלי זאת האגרת וזו היא.

אני שבת עטרת דת יקרים דביעית כי' הדברים כין ה' ובניו אני אות ברית עולם לכל דורות דורים וכי כל מעשיו כלה אלהים אדיר אחדים וכן כתוב בראשית כל ספרי' ולא ירד אז מן למען אהיה מופת לדורי' אני עומד לחיים על האדמה ומרגוע לנגש שוכני קברי אני

מדות

חדות נקבות וזכרים ושפים כי זקנים עם נערים ולא יתאבלו כי אבלים וכי לא יספרו על מית יערים והשקט ומנוח עבד ואמה והגרים אשר בשערים יבוחון כל בהמות הם כיד אש בסוסים וחמורים ושורים וכל המשכיל ביומ הוא יקדש וגם יגדיל חסודים כגדרי' בכל יום ימצאו שערי תבונה וכיומי נפתחו מאה שערים מכוכד מעשו' דרך ונכון מצוא חפץ ודבר כל דברים אני שמרתיך מכל אשם למען שמרתני מאד מאמי נעורים ובזקנותך שבבה נמצאת כך אשר כאן אליך הספרים ושם כתוב נאבל יום ז' ואיך תחשה ולאתדור נדרים לאחר אגרת דרך האמונים והשלחם אל כל העברים. ויען ויאמר אי ניר השבת הנגד הוגד לה אשר הביאו תלמידיך אל ביתך אתמול ספרים פירושי התורה ושם כתוב לאבל את השבת ואתה תאזור מתנך בעבור כבוד השבת להלחם במלחמת התורה עם אויב השבת ולא תעשה פני אים ואיקון ותתפעם רוחי עלי ונפשי נבהלה מאד ואחרון ידי ואוניח את הספרים חונה אל אור הלבנה והנה כתוב שם פי' הפסוק ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד והוא אומר כי כאשר היה בוקר יום כ' עלה יום אחד שלש כי הלילה הולכת אחר היום וכמעט קרעתי את בגדי גם קרעתי זה הפירו' כי אמרתי טוב לאבל שבת א' ולא יחללו ישראל שבתות הרבה אם ירחו זה הפירו' הרע גם נהיה כולנו לעג וקלס בעיני הגוים ואתאפק בעבור כבוד שבת ואדיר נדר אם אתן שינה לעיני עד נאת יום הקדוש עד שאכתוב אגרת אחרת אדוכה לבאר את ראשית יום התורה להרים מכשול ולהסיר פח המוקש כי כל ישראל הפרושים גם הצדיקים עמהם יודעים כי לא נכתבה פרשת בראשית מעשה הש"ית בכל יום רק בעבור שידעו שומרי התורה איך ישמרו את השבת כאשר שבת השש לסיפו' ימי בראשית והנה אם יהיה מוף הו' עד בוקר יום ז' היה לנו לספור הלילה הבא הנה זה הפירוש מתנתב כל ישראל במזרח ובמערב גם הקרובים גם הרחוקים גם חיים גם מתים והמאמין בפירו' הזה השש יתברך יקום נקמת השבת ממנו והקורא אותו בקול גדול תדבק לשונו אל חיכו גם הסופר הכותב אותו בפירושי התורה יהיו יבש תיבש ועין ימוקו כהה תכהה ולכל בני ישראל יהיה אור עכ"ל.

מבאן מודעא רבה להודיע ולהודע כמה וכמה מקפדת שבת הקדוש על כבודה עניך הר ואות מעשה הזה כי התלמידי' ההם אף שבתבו מה שבתבו מעשה לא עשו ח"ו ועם כל זאת הרעיד והחריד את כל החרדה הזאת על רבם אף כי לרשע וחוטא לחלל את כבוד הדרה של שבת שהשבת יתבע עלבונה מהם להשיב להם שבתתים אל חיקם וכיותר תכבד עליהם עון אשמה בהקל בכבוד בגיסה כאשר חכמים הגידו כבוד לילה קודם לכבוד היום ויהיו כל שה להוציא מלב המינין האומרי' שהיום הולך אחר הלילה על כן הגדילו את יבר תפארת

גדולתה

גזלתה של נילה וגם תוספת על עיקר כתובתה להורות
לחומת לחזן שהלילה הלך לחר היום כלשר למרו חכמים
כחוח מכיתה . וכבר מתחכם לים בעל בסומעו פרטי
הדברים הללה מפי בדרומי בקהל עדתי לחם והלה מקרח
מלח וכל הלהים ביום הז׳ מכרח ולחומר עחין תוספת מחול
על הקדש הלח בהגיע יום הז׳ ממש בו כל כל מלאכתו
ולח חלק לו הסס בבנה כי ב״ו שלמה יודע לח עתה ולח
רגעיו ולח שעותיו ומתיה ומעותיו נכנס בו בחוט השערה
וסלמר הרשב״י כב״ר וגם לחמרו מה היה העולם חסר
מנוחה בלתה שבת בלתה מנוחה והה נומרו .

ואיש התמיד יתמיד עמנו עם קדושת השבת
ובתוספת שבו בהכיסו בכמה מיני ניתוסף
מן חול על הקדש ראשונה לת לבר ביאלרנו למעלה בסוד
המדורה ועוד כי לעת ערב מתעלים כל העולמות וכזה
יהיה כי ניתוסף מחול על הקדש שבעולם האצילות כי רק
הלח קדש ושאר העולמות הם דרך חול כנורש . ועוד כי
גם כמדות עליונות כלשר הם עולים הה למעלה מזה וכל
מדה תופס מקום עליון ממנו כמלה כי יגדל לאמר חול
למדה הת חתוכה בערך העליונה יותר ממנה כי קדש הלח
ובזותר יגדל להיות כי המדות לשר עולים היינו הכלים
שלהם והם מלבים לאורות העליוני וכמלה כי יגדל התוספ׳
מחול על הקדש כלחת . ולחרי ראה גם ראה לם חלק ה׳לך
בסמה שיעוד התוספת לחר גבלו הראשונים מתחלת
השקיעה עד זמן בין השמשות שהוא ב׳ מילין ורביע לפי כי
זהו סוד מ״ש חקל תפוחין לפי כי על ידי כן הכלה נכללת
בנה״י של הזכר סוד ב׳ מילין ולם דומה לעשות ממנו קנת
עושה לפי כי מקדום הזלת חין תלוי במנוך העשה הנכמי
כי על כן יחסר מקדש השבת ולח על ידי ישרל במו מקדש
ישרלל והזמים לפי׳ דמה עושה וכו׳ כי המקום לת לעשות
הוא עושה ובלבד שיהיו לזה זמן שיהיה ודלי יום מחול
על הקדש כדי להכניע כש״ל שהוא מתגבר באותו פרק
כמ״ש בזוהר הנ״ל ולחרים ומיעור זמן בין השמשות הוא ב׳
רביעי מיל שהם מהלך שלש ות״ק לחמות קודם הלילה
סוד שתו לת״ם בזוהר פרשת תרומה דף קמ״ה ת״ל ויהי שירו
ב׳ ולחלף שירו הלח שיר השירים ודלי הכי הוא ה׳ לחיון הרעין
ופתרון דמתפתחים במלכה דעלמה דילה ולחיון ת״ק
עמין דמלכה דחי המשין מנין דיובלה ולחלף דם מהו הלכה
דחיי חתן דנפיק מסמריה ומהו ריח כל לחיון ה׳ למיתי
לגב״ה כלה יומה דקב״ה חלף מנין מהו ודת לחיון נהר
דנגיד וכמיק מעדן יוסף וכלה דלקרי נדיק על שמיה
דמיהמה כמה דלתתי דיה קב״ה .

הנה מבואר מדברי הרמ״ל כי ה׳ הלף בם סוד
עץ החיים מהלך ת״ק שנה ולפי כי הוא יומה
מלות דן דלסוכה נהר היוצה מעדן והיינו לחות ה׳ ולחלף

הוא בסוד יוסף הנדיק יומו של ה׳בה חלף שנים ונקרח
חלף כמ״ש הנהו רדדקי כפ׳ הכונה חלף בית חלף
בימה ולכן שיבור זה שהוא חלף ות״ק לחמות נדיק להסיף
מחול על הקדש להמשי׳ לכלה נלה וחסודה סוד יוסף שהוא
חלף והוא המשך חלש כל הספע של ת״ק חמה פ״ח׳
עולה מתפשטת בעץ החיים והיינו בין השמשות כד״ה
כי שמש מגן דה ברית קדש׳ כמ״ש בזוהר ולחרי המכוין
בזה ע״ש להמשיך כל לחדות שו לכלה בעת התקדש עלא
היום בנלתו לקדלת שב׳ כלה. ונדיק כל לחדם להכין עצמו
לקדלת שהיו בהדרת קדש להתעטף לבנים לכבוד השבת
כמו שביאלרנו בפרק ד׳ ואיל ויסמח לשמחת הכלה הבלה
חלינו ותבלה חלש הוכה לעת ערב ולחר לשמח לותה
בכל דבר הבלה על הימה הלם יש לו קטנה עם חבירו לו עם
לחבי ביתו ויעבור על כל פשע ולח יזכור עוס עון ביום
השבת חלח לחבה וחיבה עלים וריבות ולח יחלל קדושת
השבת בכל דבר שהוא חול כי פגם בזה קדושתו
ומע לתו כי קדושת השבת דומה לעבין גדול לחר לחן בם
חלח מנוחה והשקט והרגעה כולה כעבן תכלה כמ״ש
בזוהר בדלשית דף י״ד ז׳ פקודה לנטרה יומה דשבתה
כמה דלתערתה דלחתה יומה דנייחה לעלמה וכל
עבידן כיה לתבבידו ולמתכללו עד דלתקדש יומה כיון
דלתקדש יומה לתתה בדלילה דדוחין דלח לתבבי לון נופה
וכי לח הוה ידע הב״ה לחעבבה לקדשה יומה עד דיתברון
נופין לבבי דוחין חלח לחלנה דבין הרעת טיב דע לתעבר
ההוא בם״ם דרע ובעה לחתקפה בעלמה ולחתבדו
כמה דוחין בכמה זיכין לחתקפה בעלמה ולחבבלה
בנופין כיון דהוה קב״ה כך לתעבר מנו חלנה דחיי כמיבו
דדחה וכמם בחילנה לחדש ולתעבר מס״ה דטוב ולתקדש
יומה וכו׳ ומה דחמתב מס״ה לתבבי בעלמה ולחתקן
לתבבי בהאי לילה מסדה דטוב ולתתקף ולתבדון נופין
ודוחין קדשין בהאי לילה מסם דטוב דמ׳ הוה מבולר
מדבר המלמר כי לעת כדה בל יום הו׳ הוה התנוגדות
גדול מסם דרע חלח בלדר כך נמנם התנגד סם״ה דטוב
בקדושת שבת והתגבר בלח ולבן כל עמוס ישמה בדבת
להתנהג מכבי׳ בלהבה ולחוה שלום ודיעות ודרחוק כל מין
עגן ולחבה מקום לבלתי מתון כח ומ לסטר דרע לחתגבר
ח״ו ובכן מסד דטוב על כן ריס רחם והכבעמי חו בחר ן :

ובזורד פ׳ לחמוד לחדו ז׳ל בהחיה יומה לחתבבי
כל רוגזה וכל נטרה וכל דחקה מכל
עלמין בנקדלה יומה דהלילה דמלכה דנסמתין לתוספן
בגוונה דעלמה דלתתי ובן כפ׳ ויקהל ז׳ל ובהוה נסמתה
ת״ירה נסיק כל עבבה ולחתה ולח לחסתכה בר חדוה
לעלה ותתה ובזוהר פרשת פקודי דף רנ״ו ז׳ל היכלה ה׳
וכו׳ חילין כדנסמתה לתוספת מנ״ם לב״ שבר לחיה נפקה
נפקין חילין עמה ומתברי מסחיל כל עמיכו וכל יביה

אבל מאירו הנפשה וכל רוב זה דעלמא וחילין חיין בדחי
עלמא. ונוסף גם הוא לשית כל חיים השראלי על לבו
בעת ההיא כי חיינו פה חפש בעולם הנשמות ויתבודד
בקדושת מחשבתו כחילו חין לו שייכות בגופ"ה כלום וכמ"ש
בזוהר פ' ויקהל הלי יומא חיהו יומא דנשמה דאתעטרא
ההוא נרוה הנשמתין וכנ"כ משבחי כתושבחן הנשמתא
והייכו נשמת כל חי וכו' ובזוהר פ' תרומה דף קל"ו ע"ב אל
רב המנונא שבא כד הוה סליק מנהרא במבלי שבתא הוה
יתיב רבעא תרא וזקיף עינוי והוה חדי והוה אמר דהוה
יתיב למחמי הדוה דמלאכי עילאי חילין מלקין וחילין
נחתין וכבל מבלי שבתא יתיב כד נפש בעולם הנשמות
זכאה חיהו מאן דידע בדרין דמריה ע"כ:

וכמוהו היה רבינו הקדוש האר"י ז"ל כשהיה יוצא
עם תלמידיו חוץ לשיר לקבל שבת
וכשהיה עומד בראש ההר ראה חיילות של הנשמות שעולין
מקבריהן לעלות למעלה לנ"ע של מעלה וכן היה רואה
דיבי דבכות נשמות לאין מספר שירדו בגוף והן הן
הנשמות ירידות המתוכפים באנשים כשרים כל שבת
ושבת ומתוך רוב בלבול ועבדבוב הנשמות וחיילות לאין
מספר כמעט כהו עינינו מראות והיה מזכרה להענים עינינו
ואפ"ה ראה אותם בעינים סגורות וכתב הרב המאמר
הזוהר פ' תרומה בהאי יומא חיהו גלגולא דנשמתין וכו'
כי בע"ש כל הנשמות אפילו אותם שבקליפות עולות
להכלל למעלה ולא כל הנשמות זוכות לעלות ובדוקות
במעשיהן אם ראויות לעלות אם לאו ואז נקרא גלגולא
דנשמתין כי הם מתגלגלות אלו לבאן ואלו לבאן ומידונים
אז ולכן נקרא גלגולא דנשמתין. ומשה רבינו ע"ה הוא
זריז בענין זה בכל ע"ש לעלות כל הנשמות הנתומות
בקליפות אחיכן יכולות לעלות לא יתר נשמות של בני אדם
שאין להם זכות לעלות. הנה משה רבינו ע"ה יורד בכל
ע"ש וכמה נדיקים עמו כפי בחינתם מעלין את כל
הנשמות למעלה כיון נשמות החיים והמתים ועל כן נרמז
בר"ת מ' זמור ש"יר ל"יום ה"שבת למשה ולכן נזכר ענין
הרשעים והנדיקים במזמור ההוא בפרוח רשעים וכו' נדיק
כתמר יפרח שהם פורחי כתמר לעלות לקבל האור המוכן
להם ואחשבה כי זה טעם למנהג חסידים הראשונים לומר
מזמורי לבו נרנה לה' וכו' שאלו המזמורים יסדם מרע"ה
אלא שבחרו בהלו ה' נגד ימי השבוע: (וכבן כאשר ישית
עליו ועל לבו כל אלה כל בעל נפש יקרה יתקדש ויתבודד
בקדושה מחשבתו לקראת שבת מלכתא לצאת לקראתה
בגילה וברעדה ובכוונה פלאה לעשות קישוטי הכלה
הטעימה ולהכרות כפיד הדדה עליו. ועל כי ענין שבת
הוא תפארת השכינה עליו לבא לאוי לקבל שבת בטמחה
בשירים ובכמה מקומות מלאכות תשבחו בקבלת שבת
מנגנים בכלי זמרים נכלים וכנורות. בכמזמורי התן וכלה

וכל

וכל זה מפני שכל ענין שבת הוא קיבול פני שכינה ואין
השכינה שורה אלא מתוך שמחה: כמ"ש והיה כנגן המנגן
ותהי עליו רוח אלהים ומזה הטעם הוא אומר בזוהר פקודי
הנז"ל דף שס"ה מלאכין אתמכון לכדחא עלמא מע"ש
לע"ש וכו' ולכן אנו אומרים בברכת המזון שלא תהא נרה
ויגון כיום מנוחתינו על כי בנוחינו לשמוח בו כיתר שאת
וכיתר עז לכבוד הדר המלכות השורה עלינו. וכבון
להיות כל איש שורר בביתו יחד עם אחוזת מריעיו בטרם
יבא לקבל פני שבת ישלח דברו בנועם קולות בשיר
השירים כולו לעורר אהבת דודיה למעלה כמ"ש בתקונים
תקון י"ב דאתערא ברתא דמלכא בשיר השירים וכו'
ולתת סוד לאלהים יכנסו כבי סוב באמרם קודם קריאתו:

ל יחדא כמאן דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו
ורחימו ודחילו ליחדא

יה בו"ה

ביחודא שלים בשם כל ישראל הנה אנחנו
באים לעורר בקול נעים שיר השירים קדש קדשים לעורר
חבבלת הפרון לשיר בקול נעים גילה ורנן כבוד הלבנון
ולהבר אמת בעורים עם דודה באהבה ואחוה ורעותא
והדוותא דכולא שמו"ן ושמחה ימ"ל בה תודה וקול זמרה
ויעלה לפניך קריאת שיר השירים כאילו אמרו שלמה
בעצמו וכאילו השגנו כל הסודות החתומים בו ויהי מוכר
אלהינו עלינו ומעשה ידינו וכו'. יהיו לרצון וכו':

ובה טוב מה נעים חלקו אם יזכה להיות בקו
ולבוין בקריאתו במקנת הכוונים הידועים
אל עין רואל בספר הזוהר ולרשום אותם בספרו ואזכיר
לך קצת מהם אשר כאן בזוהר ובתקונים. אבקת רוכל דל
נדיק כמ"ש בתקונים דף מ"ז. אבן הסהר דא נקודא
דבהירא כמ"ש. אפיקי מים נגה הוד כמ"ש בתקונים דף
לח. אפריון דא היכל דלתתא דאיהו כנוזא דהיכלא
עילאה כמו שביאר הרשב"י פ' תרומה דף קכ"ז וקכ"ח
אשיות ב' אשות אש לבנה ואש אחור חסד וגבורה כמ"ש
בזוהר פ' שמיני דף מ' באשיות חילין חיונין אבהן וכו'

אשבול ביאורו בתוספתא פ' וארא דף כ"ז אשכול
הכופר דודי לי אשכול דא אימה עילאה
ואשכולות הם נגה והוד.

ארגמן אריאל רפא"ל
גב"ריאל נור"יאל מיכ"אל הם
מרכבו ארג"מן חיות הקדש וזה
ירושלים בסוד הז' היכלות

בנות בנות המלכות הנקרא ירושלים וכן בנות ציון
כמ"ש בזוהר תרומה קל"ד ע"א

בחור כאריז"ם ז"
בשרך עתיקא כמ"ש בפ' נשא דף קמ"

בשמים בזוהר ויגש קכ"ח מאן חיונין הדי בשמים
חילין שית בגין דלאה דאיהו ו' קצוות
הדי נתר ביאורו שם על ההכלות סודי דפרודא שבבריא
לאו איהו וגרמוהי הד בהון ע"ש

נן נעול דא כנסת
ישראל כמ"ש בזוהר במות דף ד'
כי אותם יש בימנר

וכן

וכן בל הימן לתלת לתתון דמלוי שהי"ם **יער** עם דכתי יערי דת גבורה פחד יצחק עם דכתי הוד דרגת דדור. זוהר פנחס דף רמ"ד וע"ש פרושים אחרים שחיתי ויני עם יחלכי דרועה שמלה בימינה ויני גבורה חלבי חסד עם **רודאים** נ"י **ארני** כי הם המ"ן כנודע כמ"ש בזוהר וינח דף קכ"ו ודבי האר"י כתב שה"סוד כרובי מ"ט **וסנדלפון** הלבוש יסוד דנוקבא כמ"ש **נבעת** בזוהר פ' בלק דף ר"ג **דודים** בזוהר ויקרא דף ד' דרש אכלו ריעי אל"ה ישתו ושכרו דודים וז"ן מ"ל ר"ת דודים חביבות אימון אמתי אימון תתתאי מ"ל אימון דתתאין דת לדת ולת מסתכחי תדיר אקרו דודים ואימון דמסתכחי תדיר ולת מתכסיא ולת מתפרסין אקרו רעים וכו' ע"ש **הרים** הם זו וכן חג"ת וכן נה"י דאי וכן כל הזק"ם כמ"ש במשפטי ד"ק"ט ובתקוני ד"כ"ג **זאת** עולה היא המלכות זוהר פ' חקת קע"ט ו כמה מקומו **חבוק** מגד החסדים וימינו תחבקני והם נכנסי' בה ומחבקי' ומקרבים אותה לבעלה ז"ת כמ"ש זוהר ויחי ד' רמ"ה וכמה מקומו בתקונים **חבצלת** יסוד דמלכו' קודם הזווג שאז קנותיה ירוקי' אסתר ירקרקית כחבצלת ונק' השרון כי היא משורר' תמיד לבעלה ואח"כ נקו' שושנה כמ"ש בזוהר פ' אמור ק"ו בביאור הכתוב אני חבצלת השר"ון שושנת העמקים. **חותם** ז"ל תקוני' קנד ט' נקודי' עד נדיק ואיהי חותם דכלהון כו' **חוט** השני ת"ת קו האמצעי וכן הוא היכל הרמון ת"ת דנוקבא כי כל בתיה לבוש שני וכן נקרא היסוד כנודע **יונה** נקרא המלכות יונה תמה כנודע. **יפה** בנשי' היא המלכות רחל יפת תואר כי פניה מגולות כנודע. **יונק** כשים לז"א ו"ק בלבד גם המוחים שלו כולם שמות אלהים **נרד וכרכום** נרד יסוד דנוקבא כמ"ש בזוהר פקודי רכ"ז ובפרשה בראשית דף ע"ח. ובפרש' אחרי מות ד' ע"ח דרש על יסוד דדוכרא ע"ש **כרכום** הוא בגד כמ"ש הרב ז"ל **כפות** המנעול סוד כ' דלתות שבפתח יסוד דנוקבא **ראשך** עליך בכרמל. דרשו במדרש הנעלם וירא קי"ב על עול הבריאה בכח הכבוד ובתקונים דף מ"ב ז"ל דת ראשך עליך בכרמל ריש דילך כלה על כולהו חיילין בלקין על שפים המה מלכות ושם נאמרו פי' אחרים **לבנון** אבא עילאה כמ"ש בזוהר בראשית דף כ"ט ע"פ מבני הלבנון **לבנה** סוד המ' כשהיא בין כ' דרעין מ"ב נגדה ומ"ה חבדים כ"ש הרב ז"ל: **מור** עובר יסוד דאבא כשבוקע ועובר לחזן ליסוד רחל בעת הדורמיטא כמו שכתוב הרב ז"ל בכוונת טורים **מור** ולבונה הם נגה והוד כמ"ש בתיקונים דף מ"ז ודף כ"ו **מעין** גנים נקרא יסוד דאבא ומעין חתום יסוד דנוקבא בסוד החות' כמ"ש בתקונים דף ק"ל **מעין** גנים הוא החסד המשקה לה' גנים וכן נקרא הבינה כמ"ש פר' בלק דף ר"ח על פסוק זה **מלך** שלמה מלך שהשלום שלו יהוד מימא תמיד יסוד אבא כו כמ"ש בזוה' בראשית דף כ"ט תנינן כל שלמה דהתמר בשיר השירים במלכא עילאה דשלמא כלא דיליה ועיין בזוה' שיר השירים דף ד' **מגדל** דת בנסת ישראל כמ"ש בזוהר שלח לך דף קס"ד:

נצנים בראש בארן הם נגה הוד ד"ז"ת כמ"ש בפ' בראשית דף ח' על פ' זה **אל** גנת אגוז נקרא היסוד בין דדוכרא בין הנוקבא. הנחל יסוד דאי' כמ"ש בזוהר אמור דף ק"ד:

עינים הם כ"ה בסוד פתח עינים כמ"ש בזוהר עלמו הם י"ב בקר תחת הים **פרדס** בק' המלכות כמ"ש הרב. רמונים הם תרין עטרין דז"ת ה"ח והב' כנודע בפרשת האזינו ובפרשת ויחי **ציון** יסוד דדוכרא כמ"ש רמ"ח יברכך ה' מציון **צפון** ותימן חסד וגבורה כנודע מד המלכות כמ"ש פ' ויגש **צואר** הוא ר"ט ובפרשת נשא קמ"ב פירו' על בימה שבכל פרנוף **צבי** בק' ז"ת תפארת נבי ליהו נבי ואיהי נביה כמ"ש בבראשית דף מ"ט גם בנוי זה ביסוד נבי לנדיק ויסוד ומלכות נקראים נבי ואיל כמ"ש בחא"מ דף ס"ח **צרור** המור הוא היקר כנודע **קול רועה** בשושני ז"ת רועה ומזדווג עם לאה וחיל שושנת הבקר ושושנת הערב **מלך** אסור ברהטים הם נה"י דאימא בהם המוחין וכמ"ש בזוהר וינח דף קס"ב ונקל"ח **שדה** נודע חקל תפוחים וכרם ג"כ הוא בה וכן נפן בשומר נגד בה"י בסוד וכנפן ג' מריבי' **שוקיו** נגה הוד כנודע בסוד לא בשוקי האיש ירצה דף ג' **עשיר** השירי מגד הגבורה כמ"ש בתקוני מבטרא דת"ח **שלהבת** יה הם הגבורות כמ"ש בתקונים דף ס"ז:

שמאלו וימינו חו"ב שובלים נקראי הקליפות ג' מלוי אהיה וכן **תאנה** הבינה **קול** התור' הוא כמלכות כמ"ש בזוהר ויקרא דף ד' ובתקונ' דף ע"ז **תלתלים** הם הסעדות כמו שביאר הרב בפי' האדר דף קל"ב כי בקטנות

ו' הלכים ונכנסים תלתל והלתון ג' י"ס ובגדלות ה"ס הם
ה' ד' אדון רע"ב ל' הויה וד' לוחות ית **תמר** מקדמ
הנשקה וכן היסוד נדון כתמר וכו'
תפוח וכן הוא כתבו רע"ה כן דודיתפו לחלו ולכן כן
את"ל נח ולהו"ג ואכן יכוד ליומר כך כן מתחת
התפו עורתיך כמ"ש בהלחנו רב"פ ר"ל מ"ר ולכל וכו'
תפוחים עוד סוד **תורי** זהב כ"ה דלחי בתוב'
עקרות הכבש כ"ה דלחבה
כמ"ש בנשמ דף קמ"ג בפי' המשנה.
הנה הלב קנות הכנויים הנזכרים בעיר השירים
ולשם התמים לשר תמונת ה' יביש עיית עיק
הטנ חתו עליהם כרגילה לעורר להבת הדודים למעלה
ולף יש בלה בה בסוד ה' יחוק כמבנו קרילה נהמנס ולת
לף שלה ידע מכול לת בורו בש"ס כמוה מעמים כי לעולם
יעמוד ה' לים הערלי פרטי כל התקומ' לף בילה ידע לת
מורו יחמר מה שמיך לאותו תקון כיון שכמתן לנשם שמים
עומה פעולתו ויקבל בכר עלו כמשלם וכל זה נלתר ויהי
נוגם ה' הלהיפו עלינו ומעבה ידיו כומה עליו. לך ורק
בהיה זהיר לה מנהל לאותו בקרילתו ולה והשיה לל הנשמר
כיסודו ולאר מעולם לחבר חין כל לכרילה יכולה לעשות כמ"ש
מ"ד הנעלם בר' ורלה ז"ל תנו רבנן בכרילה ד"ל הבדרת
ההוה ומנה ערב שבת היה וכו' אד דבכי דבי עקיבה ה"ל
מולין לי חורתתה פתח פורה ד"ל בהעבה מרכבה לתה
הנה לה מסיה לתרוויהן לתרו הכמה ס"ל דלשם לכן ובלתן
ובדלתין לכך מפקו לנתת חס דבלה ושתם תמן הוה מה דהוה
לחל מקפלה ולחלוף ליה בבחינת עבוה ס"ל לכמת פסקו ולחליף
ליה נעמה דבכרי בשיר השירים הוא בינה דבכי עקיבה
נחתין הוה ולבדר לנה בכר דמיתה לכר מכה לתלי פסוקה
מבכמי בהשמות רמלמי נתפוהים לה יכול לתבל ובכי
עקיבה ולריב קליה ובני בבכיתה ולה בהבכה לל הדחילו
בהבכיתה דהוה תמן לורי ליה כל עמיקתה ורזין עלאין
דהוה בשיר השירים ולומי ליה לה דלה יכתבם בשם
מר פסוק תמיה כי היכי דלה לומר בקב"ה בלמה דלה בבני
בקמיה דבשמה מון ביה בדרשתה מכנו יחות דדמות דהוה
ע"כ ובזוהר פרשת בשלח דף י"ח ע"ב שיר השירים בלוה
שיר כל לתתם שירים בל מעלה שיר בכולל כל עניני התור
והחכמה וכח וגבורה במה שהיה ונתת לה לו שיר מהבריס
בל מעלה מפורש כ"כ. פקחי ינוך ורחה בלמות שיר
השירים שהלה קדם קדמים כי הן הרמונים וכ"ש מהרמונים
הוא יכולין לומר על כולו כי הוא עמוק עמוק מי
ימצאנו ודרך המקובלים ב"ה היה לקרותו קודם קרילת
מודי התורה והוא מגלה נפלאה לעקשה עיבים עורות
בלשון הקבלה וכן היה מנהגו מורי מר"ן ולפי כרך לחזור
מלר הקרילתו לקרותו בשפה ברורה ובנעימה קדם שלה
יחבר לת הנשר ח"ו כי שונאנו לכ מלר נשנם שלה מחבן

טעם לפנים נקרא שמיה וכל שבן שלה יעמוק בקרילתה
מפלה בדברי תורה ולתלן בכסלן יתפטקן בנ"ם כאותה ולה
לה ידע להדר בלילה מחטב מלה יקרלתו מעיקרלתו בהלעב
ונרים ובעמקי מעמקי יגלבי פסוקיו ברוכים ומבוהרים
בסדר מסרים מלת המרות וה לחל זה והפסקות מעמקי
לנמוב מעמת נעם נדבות והעמדת קלן הלור
ונקיות במעמקה:
ואנכי נהנמי בקבל ברתה נמעטים הקרים עמ
הבודים ברה מעמס לקרותו בכל מע
בנבית קדושה מרלמו ובדרכתו ולה לקרותו לחפלה כמה
מהנו ונם מבתבתי לקרותו בלמו שלה לקרותו לנוע זה
בלבד שכן הם דברי חסדן בהלת לחוב' יהד עם דודה והב
מלן דעת ות בנה יהרס בנחמתו חל ה"ח' להבין הדבר
בנעמיות הלילה. ומריך להודע לבר לדם מעמה תוקב
ובבודתו בל שיר השירים מהוה קדש קדשים להוה מבמ הכל
הנבאתה הל מחתן והמתן לת הבלה וכמ"ש בתקוני תקו
ל"ח ז' לשמכה שכינת לכשיר השירים בתתה לעילה ג'
יבו מעמתך בנעלים בת נדיב חמוקי ירכיך וגו' ערלך פג
ברך נהלך דלמך ה' לחבה כתתה לעילה והיה מסכרו
לקב"ה מעבילה לתתה לדמשו כתסמז עינו לחיין בסתה
ריח שמיך וכו' ולשם המשכיל ישים עיני הסנהתו בלה
בכת קרילתו והבריה טוב חלקן ומה נעים גודלו חכו
לקן כבקן כי וכה להיות מבמי הבלה המטרומתה ומה
כיחדו לחחות ג' ריעו הלתרדים בעם יוערו יחד לקרוי
בעבדה כרם נלת לקרלת כלה כי לף לם יקרלו לומ
מה הנעת לה יעלה קדילתו כ"כ כמו בערב שבת בל
בשל הנעלה והוה כתוב הכן הלבב לת לחמו ויזכור לחמי
להבת כנורים ובכן עמדת לחבת הדודים בנעת עלותי
לף היה תשיב הלדיה לו ית כרך חזי במלי ברה לתעבר
לנבן כמ"ש כזוהר בכמה מקומות והיה לינה לינה ת יורדי
בכנור לחבת הזוג הלה עלידי נשמות יה' בל נדיקים בה"ל
בזוהר ויחי ז"ל כתחיר"ל ולה"ר מיכה כחשיב בל לבך הה
קדש לתנ בכלה כבלה לבל לנלה הוה רלומה רמי רחבו
ומתמ מלה גלה גניה הלית מלי ותלה ודיו ותלה וכמוף רכ'
בקב"ה הלה נפשי תהן דדיקיל דהיון מתערי נבע
דמיה לקבלי ולחי ובהוה עליתו דרעותה כדכיקו הדל
לנעבד פינין וכו'.
והנה כי כן הוחל והדבר תלוי בהם ולחוי לדודוב
שבות קודם הלילה להוסיף מחול ל' הקדש
לעשות בל פרטי המקומי המרכים הלה בעת עלותה
להתקשר בהבתה כרילה ודע הלהבה הבלי נה ובכן
תקבדובה ונדיקים ירשו הר"ן. ונה גם כי שיתו לבבכ
לת הבר מ"ש ופבתו כה כמו בה הרכתי במרק ח' בסמרת
הדרש בתקון הדל מלכות בפשה שבנים מחנו סגמי נה
כ"ש הלי בעבות בל מלה בן תיהי הרבה נשלחתיכו
וכסוב

ובמה ובמה הרבות ולהבין אל הבר והמאיר ולקח לפי
לין כל ישראל שכלן לעשות שבת אחת עם כל ולת כל
עם עדה קדושה שעה כסדר הזה מקבין וכפ"ש בפ"
בענין התשובה ח"ל ר' לאחיך לי מהדרין כתשובה ראי
כנתתיו לו תיה כניתתו בסתתיהו יתכנים כל נלתה
ע"כ: כ"ש בענין בכוד הדר המלכות כעת בלותה שבת
שבת בשבתו לעת ע"ש כי עת רמן פיה מלר לעבל ולולי
יהי מעשה אלהינו עלינו לאחר לגאלים מגלות מחל
להבנבר גילולים מן הארץ ולתקן עולם בהלכות שדי כמו
שבלמת כך היה מעם כיפי דרים הקדו' ז"ל כי פעם
לחת כע"ש סמוך לבכר כלה עלה הרב ז"ל כם תלמידיו תן
לעי כפת תוכב לבסוד כבדי לבן כדי לקבל שבת והתחל
מ ומור לדוד הם לה' בני לאלים ופשון מיוחד לקבלת שבת
זמן מן שיר ליום השבת בשבון מלה ובתיך שהיו מסודרים
לאמר הרב לתלמידיו חברים דמוכם שלך ליתשלים קודם
השבת ונעשה שבת ביחשלים ויחשלים הלו רחוקים מאפת
יותר מעשרים וה' פרסאות והשים קבת מן התלמידים
ולאמרו לם שמעני' בכך וקבת הסיבו ולאמרו כלך קודם ומדי'
לבשותיו ולחר כך הסבה ולכה ולו מחר הרבה נחלה
ובכה כף לל כף ולאמר לחיה לבו שלה הים בם ובכת לתשל
שלפי שמילותם ברבר חוד הבלות לחיתם בגיבות
הרבים ולולו הייתם מסיבים כולכם פה לחת שלתם
מדוים לילך בשמחה תכף הו בגחלים כל ישראל
שבתה היתה עומדת לגאל כי בת בגורדו בחותה השבע
הרחמים למעלה ע"כ:

הנה כי עת רמן הלו ליבקב ומעכה יוסב ומעם
הדבר כמו שבהרבו למעלה כנגד שלהוכית'
דלשון הלודת להבדיל בין נבול הרשעה ובין קליפת טוב'
להשמדם עדי עד שעליה לבו לחמרים עתה בשיר השירים
בשמר כחותם עלבלכך וכו' לם שלהבת יה כי מים רבים
הלו סוד הרע שבבונה וחילותיה ולזה לחמרה כ"ל שמני
כחתם עלבלכך בל חלק השוב שדיבק בקדושה ויהי נפר'
מהר' כי קשה כמות להבה כי לתה להבה הלו קשה כמו'
לחרב כי לין הנפש חפינה ליפרד מהבוף ובהכרח הרוח
תשוב לל השלהים לשר נתנה ושוב העפר לל הלרץ כשהי'
בן מתם לתה לחב' של השוב כי לין הרע שבה הפן להפר'
לוט מעמו ובהכרח השוב עולה למעלה והרע יורד מטה
מטה בבוקבל ותהום רבה ותשפיה רשפי לם הלו המדרה
דלשון לשר הלו מתעוררת לגלות לשר יש לחוש שמבר
הקנלה זו תשרוף העולם ח"ו לפיכך תרד לעומתה שלהב'
הה והכנעני לו בלרץ ותהומה רבה ובכן מים
רבים לה יוכלו לכבות לת הלהבה. ועל כן בכח סגולת
זקבלת שב' ובוחתיו לה בכח תנבר הלו שלהוכית' דלשון
ועל דלשון רשעים תחול להכרית ולהחריב מלכות עשו
ואמעשל כפ"ש דרך כוב"ב מיעקב וקם שבטו מישראל ומחץ

פאתי

פאתי מואב וקרקר כל בני שת כפ"ש בחבר ועל כן
בחת לעתיד בים הלבים בקבלת שבת בכל
מעשיו ובהמתיו את צוחר הלו שלהבית' דלשון להבבי'
לת הגלולין מן הלרץ הייה מה שייה. ובמו כן עתה בדר'
בתרלה עת לחנה הלה לעורר לחבב נפש למעלה והנם
לה נסב עד הלסף מר"ם ולהחזיר עטרה ליושה
בפרסום רב מלך בחפיו תחזיה בימים ובגל בסרשו
נתלרה בימים.

ועתה בים שמשו לי שלו לחר שלו רבי חוסו על
בבור הלת' לחובה להחזי' בירה ולהלבישה
בגדי תפלרתה ובכתה הנער על תילה לבר בחה מהנב'
מגיה לגלים בעם פלותה לחמר לחי כי בני יגלהני ולחים
בסבים הם מלרן לה להם ולחי לבמים שגלו מעל פלחן
לבייהם ולחר תהיה לם הבנים שפחה כל עוד שלין בגיה
סמיב לשולתה הלחמה והיו לבמ חיל להקביל קהילות
מדי ערב שבת בשבתו לשם ולתפלרת ולתלה ב' שנו'
קודם הלילה בקדילת שיר השירים בקול עוז ותבנות ת
ומדר קבלת שבת מלחמה בירלה בשפה ברורה ובכבודה
קדושה בכל כמיתה לולי ילבן ה' על שלרי' חסף ותבורדו
הרחמים למגלה לחגילה ממילבר בשמיו וה' כגבור יצא
כלים מלחמתה יעיר קנאה ירוע לף יגדיל על לויבו
יתגבר ולהשרנו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו לם הבב
בטוב גד מה לבורר לת הלחמים ולבשות נחת לגדנו.
ולחר נלבם ולה מנה לקרת השיר השירים בע"ש יהל זה יר
על כל פנים לומר פסוקים לו בשמנו' יה"ה לדנ"ל **ידיד**
גלילי והם ממולחים כתרעים מבת בעת שן
מבולפת ספירים. **הנך** יפה רעי לף נעים לף
ערשם לבנפה. **וחכך** כיין הטוב
הולך רעי למישרי' רובב שפתי ישנים.
הביאני ל בית היין ודגלו עלי לחבה. **אחות**
הלו זכתי תהיה לחת הלו
לחמה כרם הלו לילדתה ולחה בכות ולחסדוה מלכות
ופילגשים ויהללה. **דודי** לי ולחי לו הרעה בשושני.
נופת תטופנה שפתותיך כלה דבש וחלב
תחת לשונך וריח שלמותיך כריח לבנון.
יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני לת
מראיך השמיעני לת קולך כי קולך ערב
ומראיך נאוה.
ובבית מדרשי נהגתי עם החברים ה"י להגות
בשבת המטרחתה לחד קריאת שיר
השירים בתקונים תקונה שתיתה דף קנ"ב ע"ל קס דכי
שמעון ולחמר לתבכשו תחלין קדישין עלילהין וכולו עבד כוף
התקון ולחמרו קדיש דרבנן (ח"ה מנחתי בכתבי הרב
המחבר שיש לקדות מחמד זה בלילו חב הסבועות קודם
הלילה ע"כ) ומחב יעבדו ומחר נלהטה כלול לנה לקרת'

שבת

שבת מלכתא והנה אותה בפרק המניח על משנת שניים שהיו מהלכים בדרך וכולו וקלמר ומודה איסי בערב שבת בין השמשות שהוא פטור מפני דרך רשות בערב שבת מלו ברשות ליכא כדרבי חנינא דאמר ר"ח בוחו ונצא לקראת כלה מלכתא וכולו רבי יצחק מתעטף וקאי ואמר באי כלה באי כלה ע"כ וטעם דמר קרי ליה מלכתא ומר קרי ליה כלה יען מר ס"ל שעכשו בכוד נשואה והיתה לה' המלוכ' בכוד הזווג ומר קרי לה כלה בלבד דס"ל שעכשו היא בכוד הרוכה כמ"ש בזוהר בענין שבח שיר השירים דמלכות נקרא כלה ואימא אשה ע"ש. ואף כי לרבי חנינא שהיא בכוד נשואה היה נריך לומר באי דבכוד נשואה אתערות דידה היא בכוד והאים מחברים לה כמ"ש בתקוני' ובכוד הרוסה אתערותא דילה הוא כמו שכתבנו בספר מלאכי עין בכוד מ"ש בזוהר ויפגע במקום כך אתא אתן לרבי כלה בעי לפיים לה וכך את' יעק' מחרן כתי' ויפגעו בו מלאכי שהים אחיה מדר לפיים ליה וכו' וכן כמה מקומות בזוהר מחולפי' פעם אמר דפיוכא דידיה הוא ופעם אמר דפיוס דידה הוא וכוד הדבר כי בבאתו מבי' אביו לא זכה להיות בכו' בעלה רק כוד אתן דילה ולכן ויפגע במקום לכן בשובו כשנזדווג במלכו' כמ"ש בזוה' לא היתה כדמיון אשה נשואה לכן בדר' ליה לפיים ולפ' מחלפה שיבתייהו דהני תנאי אבל אשכילך טעמו מכל דבר כי בבר ידע מ"ש בזוהר ויצא בטע' מדוע יעקב ומשה יצאו מי הכא לקראתה לא כן דוד ואליהו דפגעו בבאר ולא יצאו המים לקראתם מפני דיעקב ומשה הוו בעלה ודרך אשה לצא לקרא בעלה אבל דוד הוא עצמו הבאר ואליהו תא מדרינתה והנה ת"ח הב בדרגא דאיתני כמ"ש בתקוני תנאי' בב"ה והב רק בני היכל וכיון שאין שורש נשמת ברזא דת"תלא שייך כה' כל זה ולין ראוי למי שאין בשורשו לדבר בה נכבדו שאינו ראוי לו ואיך יאמר ר"ח דבבר שהיא בכוד נשואה באי אלין ז מכמע דהוא ברזא דת"ת והינו ועל כן כל אחד לפי כונתו ראמר בהפך דלרבי חנינא דבבירא ליה שהיא בכוד נשואה כל כן אמר בוחו ונצא לקראת שבת מלכתא ולרבי יוסי דמבירא ליה שהיא בכוד הרוס' ואיך יאמר בוחו ונצא דמכמע דהוא ברזא דאתן דילה לכן אמר ההפך באי כלה להודות באיזה בדרגא דת"ת ועל כן נתחלפה בטותייהו כלמ"ר.

ורבינו הקדוש הלה"י זל"ל דקדק מלשון בוחו ונצא דמכמע שהין יוצאים החוצה אל השדה בכוד ויצלה יעקב ויקרא לרחל ונלוה השדה בקול תפוחין וכן היה מנהגו של הרב מידי ערב שבת בשבתו היה הולך ומלוה אל הרחוק לשוח בשדה לקראת שבת מלכתא ומלוה בעומק כוד הדבר לומר מדע גם עין המשכיל מבית ומחוץ תנכנו שהוא כדרך מב"ו כשבא לעיר שיוצאי כל בני המדינה להקבילו מהלך כמה מילין ע"ד שלמדו

בדרום

בדר' אמור יצאו גדולי המדינה וקלסוהו בתוך ה' מילין יצאו בני המדינה וכו' וכל שכן פראוי לצאת לקראת שבת מלכתא מטרוניתא קדישא החוצה אל פני חוץ להקבילה ואים התמים יכוין כי אין זה דר' הבאלה אלא כך הוא ודאי כי הוא יוצא לקראת המלך והמלכה הבליוני כאמר ויסמח בביאת שבת כיוצא לקראת המלך וכיוצא לקראת חתן וכלה כמנהג האיתנים מוסדי ארץ והן היום עלימים וכן רבים פה ירושלים תוב"ב מחזיקים במנהג הקדמונים ויוצאים מחוץ לעיר בשדה ברוב שמחי' ועושים כדר קבלת שבת שם וטוב חוזרים ועושי' אותה בביתם סביב לשולחנ' ושני אבוקות של אור בידם אל הקדם פנימה ופנה לסובב כמ"ש הרב זל. וכימי גרשי כי גרשוני היום מהבתפ' בנחלת ה' במקומות שעברתי בהם לא הורשתי לעשות כאלה מכח כמה סיבות ונהגתי לילת החוצה אל עזות בית הכנסת למקום אויר פנוי וראוי להקבלה לומר מדר קבלת שבת וטוב הייתי נכנס לבית הכנסת והקפתי אל התיבה ואמרתי עוד הפעם מדר קבל' שבת כמו שכתבנו כי כל מדות במנו חכמים הכל לפי האדם ולפי היקו' וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו והן עוד היום מחזיקים בכל אותם המקומות במנהג זה לצאת אל העזרה מקום פנוי ומגולה אלא שתפסו הדברים לפי פשטן כי הוא כדרך היוצא לקראת אתן וכלה אל פני חוץ ודי בזה וכן ראוי לכל אים ישראל אבר ים בודו לאחות ונשמעי' דבריו לדבר על לב עם הקדם לנהיג כן בכל בתי כנסיות וב"מ לכבוד הדרה של שכינה שלא יקבלו אותה בקומותם תוך בית הכנסת דנהיג קלנא בשכינתא ח"ו. וטרם קבלת שבת יכנס בכי טוב לומ' נוכח תפלה וו.

ליחדא שמא דקב"ה וכו' הכני בא לומר מזמורי' קבלת שבת מלכתא להחדיר ולהעלות עולמות עליונים לאבלה ויהי רצון מלפניך ה' שהיו אלהי אבותינו אתפון ברחמים של קבילת מזמורים באקרא לומר עריצים ולהכרית הקליפות שסלטו וגברו בעשיה יצירה ובריאה תזרה ורוח תפאם וסערה תפין אותם ושל יהרסו לעלות ולהכלל בעליית העולמות וכל החוחים והקוצים הסובבים את הסוסנה העליונה תעקר ותסבר ותכלם ותנמיתם לחכר את האהל להיות א' אשת נעורים עם דודם והיה המשכן א' וכן פרשז עלימ מזו שפעתם לאלי' כנפשינו תוספת רוח וכמה כתו חלב ודבש תשבע נפש' ושפתי רננות יהלל פי לב טהור ברא לי אלהים ורו"ח נכון אדם בקרבי אודה ה' בכל לבב בסוד יצרים ועדה כי כל עיר נשמתי כי ורוח אלוה באפי ויהי נועם ה' אלהינו וכו' יהיו לרצון אמרי פי וכו'.

ואחרין לו יהיה חן בבדר מזמורים אלו מי כ"ד לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה וכו' שאו שערים ראשיכם וכו' וסוד הדבר מבואר בזוהר בתפלת

דכ״ב ע״כ ובשבת נחית קב״ה בב׳ אלהין לקבלא בת
יחידא דיליה בההוא אבנא חיוון עילאין דאתקריאו בשמא
דה׳ פתחין ואמרין שלו שבריס דאשיבס והנשאו פתחי
עולם ויבא מלך הכבוד וכו׳ ע״כ ומזמור קמ״ח הללויה הללו
את ה׳ מן השמים שבו דמז כללות עולמות אבי״ע כמודע
במכתב הקדש רבינו ז״ל הללו את ה׳ מן השמים באצילות
הללוהו במרומים בריאה הללוהו כל מלאכיו יצירה הללוהו
כל צבאיו עשיה הללוהו שמש וירח לכלול עשיה ביניר׳
הללוהו כל כוכבי אור יצירה בבריאה הללוהו שמי השמים
בריאה באצילות וכו׳. ואחר כך מזמור מ״ה למנצח על
עוסנים ומזמור מ״ח גדול ה׳ ומהולל וכו׳ ומזמור פז׳ ומזמור
קל״ב הנה מה טוב וכו׳ ומזמור קכ״ב שמחתי באומרים וכו׳
שאלה המזמורים הם שבחא דמטטרונית העולה עתה.
ושוב יתחיל במזמור לדוד הבו לה׳ בני אלים וכו׳. ונעשה
במזמור הזה לפי פשטן של דברים שבו שבעה קולות שאמ׳
דוד כנגד ז׳ ימי בראשית ולעומתן תקנו ז׳ השבתות כמ״ש
בגמרא וע״כ תקנו לאומרו בכניסת שבת ולפי דברי
הזוהר בראשית דף כ״ב הנ״ל דקאמר דבשבת מתפתחים
ז׳ היכלין וכו׳: ולקבלייהו ז׳ קלין דהבו לה׳ וכו׳ ע״כ
בחרו במזמור זה לעורר ז׳ היכלין אילין והמה פתיחות.
ואיש המשכיל אף אם לא בא בסוד ה׳ יתאמץ
בכוונתו כאמירתו לכבוד שכינת עוזיכו
הנקראת כלה כמ״ש בזוהר בסוד לא מאסתי ולא בעלתים
לכלותם לכלתם מפני כבוד הכלה היא השכינה וכן דמוז
כר״ת הבו לה כבוד ועוז וכן הבו לה כבוד שמו ר״ת
כלה הנעשית עתה פלה בכ״ד קישוטיה שאמר יעשיהו
הנביא ולהבלות העולמות שרפי׳ וחיות ואופני הקדש
ועמה מיצוני הקדושה של הנשמות שנפלו בנתיקי הקליפות
אשר לא עברו כח לעלות מעצמן אנו צריכים להבלותם
אל הקדושה בכח סגולת המזמור הזה וצירופי השמות
החתומי׳ בו כמבואר לבאים בסוד ה׳ ונשמות יתירות
הבאים בשבת יש מהן באים מצד הכ״ל ויש מהן באים מצד
קי״ן והכל נרמז במזמור זה הבו לה בני אלים ר״ת הכל
וכן השתחוו לה בהדרת ר״ת הכל ואשר נאות מצד קין
נרמז בר״ת קולם ישאו נהרות נאוה קדש יהוה ר״ת
קי״ן וכבן כל מיצוני קין והכל שירדו בקליפ יעלו גם המה
בהקבל אור הגדול של שבת וכמו שמבואר במכתב הקדש
רבינו הקדוש ז״ל באריכות ולא כתבתי זה אלא להודיע
לבני אדם סדר מזמורים אלו אשר הוסק יסודן לצד עילאה
כי לכן תחזקה ידי האיש הישראלי בראות כמה מועילים
מעשה התפלות למעלה וכבן תתלהב נפשו בעבודת
בוראו והאיש המשכיל יפית נגד עינו בעת הזאת את׳
אשר הוא מתעלה ע״י קדושת השבת כאשר תראה כדברי
רבינו בבוינות שבת במזמור לדוד אחתה בעולם הזה
ותבוין להבלותו למעלה ממנו אל עולם היצירה ובבלי
כלה אתה בעולם היצירה ותבוין להבלותו אל עולם של
מעלה ממנו עולה הבריאה ובמזמור שיר ליום השבת אתה
בעולם הבריאה ותבוין להבלותו לעולם האצילות ובמזמור
הזה אתה עולם בעולם האצילות וגם כתב שאחר כל זה
יכוין לקבל שפע קדושה מן אלף עולמות שיבאים ומוצנין
מהשכינה עליונה כמו שבא באריכות שמה אשר אין שפע
כי בשעתו האדם אשר בעפר יסודו אלא תתלהב נפשו
בגילה וברעדה ויתאמץ בטהרת המחשבות להיות
רעיונותיו טהורים וברים לבלתי יקלקל מיצורי השפע
להפוך אותם לבורות שברים ח״ו ומקשה לבו יפול ברעה
כי על כל אלה כל בעל נפש היפה המליץ לה דעת ויראת
ה׳ ייסר לבבת בתמי׳ בכוונתו ולטהר רעיונו בעת הכנס׳
כלה מאד לבלתי יפגל בקדשים כאמור ודקדק בדברי
המזמור הזה לאומרו בשפה ברורה ולא יחשוש אל הסערה
אשר כל דברי המזמורי בבויים לתלבשות במספר ובמספר
ל״ח תיבות כמספר שלוב הוי״ה אדנ״י ואחר עשר פסוקי׳
שבו כמספר **וה** שבשם וי״ח הויות שבו שבהם ע״כ
אותיות׳ כמספר חס״ד לעומת החסדי׳ המאירים
ויורדים ולפיכך אנשי לבב ישכילו עשה להתבהל לאיטם
בקדילתו אות באות תיבה בתיבה ולתת אל לבם בכל
הי״ה והוי״ה לבל יבלבו הנפש בבעיטה כאשר נהגו בלבבי
הנפש ובעלי הלעטה דאתמר בהון הלעיטני נא וכו׳ כמ״ש
בזוהר כי מגרעות נתנו מגירה לעליונים למעלה ח״ו.
ומדרכי חבירים הראשונים לסגור עיניהם מהתחלת
המזמור הזה עד גמר מזמור שיר ליום השבת וכן בכון
להיות כל אים עינו סגורות לכבוד הדרה של שכינה
עולמתא שפירתא וכו׳ ואף אם לא ישכיל סודו ישכיל
עשהו להתקדם בר ביוכו בזור עשה אבן לא נאמרו כל
השיעורים הללו אלא להמתקדשים והמיהדים עצמם
במחשבותם לא למי שלבו מלא טרדות והבלי עולם אשר
חוסשני להם כי בסגירת עינים יבבר לבבם זה להם
להבל במחשבותם יותר מבאשר יהיו עיניהם פקוחות
בהתעטף בפשם אל חיק אמותם אשר נאלה יאותה להם
לומר סדר קבלת השבת ויתר דברי התפלה מתוך הסידור
כי חוש הראות המכיט באותיות מונע חוש המחשבה שבן
דרך החושים כי כל אחד מבטל חברו ונוסף גם חוש באשר
האותיות המה ניור עולמות ונימורות של מעלה ומאורות
אשר סכיבות עוזיכו יש בסגולתן לתפר המחשבה ומיאוך
אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרבה וזו היא דרך ישרה
שיבור לו האדם בכל תפלותיו ויסכיל עשה ודברי הרגל
אמורות לירא׳ ה׳ ולחושבי שמו אשר לא ישרו בהבלי
העולם הזה וזכו לראות עולמם בחיים אשר יאותה
ויאותה להם לאשר ולקיים דברי הרב ז״ל להתקדם עצמן
ולעשות הדברים כאשר המה בנעלמים כמו שבאחרכו זה
כמה פעמים.

ואחר המזמורים האלה יעמדו על רגליהם לאחר תפלת רבי נחוניא בן הקנה אבני תן המיוסדת ע"פ סם מ"ב היונה מברלשית עד הכ' על בהו כנודע להעלות העשיה כמו שביארנו בתפלת העם זה בסידור החול בס"ד: ואחר זה יעמדו על עמודם וכניהם למערב לזוקר שירות ותושבחו' הלל וזמירות לכבוד הדרה של שבת לעורר חבצלת השרון למעלה ולהכין אותה ולמעדה יחד עם דודה וכבר יסדו עז מהד"ם בן נאביהל והר"ח והר"ם בן עזרא פיוטים להלל לשבח יקר תפארת הדרה של שבת והרב זלה"ה לא בחר בהם כי לא נגה עליהם דרך הקבלה וכזוהר פרשת תרומה אמרו בשירים ותשבחות דאית בהון קבלה אמיתית וכו'. והוא ז"ל היה אומר פיוט נאה ומשובח אשר חבר ויסד החכ' החסיד שלמה הלוי ז"ל: אלקבץ ושמו חתו' ברלשון ואמר הרב כי הוא דברינו מסכימים אל האמת והוא לכה דודי וכו' כאשר מבואר באדרא סוד תרין תקוני דזקני פרים שלמה דה' קדמאה לא אקרי כלה אה' בתראה אקרי כלה וכו' ולמה נקראו דודים ע"פ.

והנה אנו מתחילים לומר שמור וזכור בדבור אחד כאמרו בסוד מ"ם בזוהר והוא אתמר זכור לדוכרא אתיו. שמור אתיו לנוקבא ודא ודא כלא פרודא. והוא בסוד אחד כאשר ביארנו בזוהר כמה פעמים אח"ד ה"ח שמים הה"ד ואתם תשמע השמים ד' הארץ קונא דד' מן אחד והאי הוא אחיד בין א"ח ובין ד' וכו'. הנה כי סוד זכור ושמור הם בסוד אח"ד ולזה ירמוז אומריכו שמור וזכור בדבור אח"ד וכו' ונריך לומר שמור וזכור כי כן עתה בגלוי הוד שמור ולאחר ביום סוד זכור אלא שבתורה כתוב בדברות דאשונות זכור ובדברות אחרונות שמור נגד מלכות שמים. על כי שניהם נרמז בעור אח"ד ושם נריך לומר כסידרן א"ח ד' כאמור וכאן לפי סדר זמן עלייתם וזה פשוט.

לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה (א"ה מרא"ם מקדם נסוכה אותיות המאחרות לרא"ם באלפא ביתא הוא שבת ובשבת עולה המלכות הנקרא שבת במקום הראש וזהו שאחר מראש מקד"ם ר"ל אותיות דאש הקודמים אל אותיות שבת שמה היא נסוכה עתה מ"ך מהר"א נמח) סוף מעשה במחשבה תחלה הוא סוד המלכות שהיתה גנוזה בענמותו יתברך כי כה רחוי לבנות העולמות לפי שבכל מדרגה ומדרגה הט' ספירות העליונות אין נריך להיות עולמות כי תוארי ט' ספירות העליונות אפשר לתארם לו גם שלא יהיה פועל אותם כאותם התוארים אבל לא יצא לתאר לו מלכות דהיינו שלטונותא והרמונותא דמלכא אם הוא אינו שולט על אחרים ולכן הניחו לפועל כל העולמות מן נקודת המלכות להיות שמלכות הוא שלטונותא והרמונותא דמלכא

והוא

והוא מאמר ר"ש כרים הרמונותא דמלכא וכו' וכלפי זה סוד בתו חכמים במאמר כל ברכה שאין בה סם ומלכות אינה ברכה יען זהו תכלית הבריאה. וזה סוד אומרו סוף מעשה במחשבה תחלה כלומר כי אף כי מלכות היא אחרונה שבעבר הספירות אבל במחשבה כדי לברואות העולמים היא תחלה וכזוהר פרשת בראשי' ראשית חכמה יראת ה' סוף חכמה אינו נאבלאה לגו דבג' דחכמתא עלאה הה"ד פתחו לי שערי צדק זה השער לה' ודאי דאי לא תיעול בהאי תדעא לא תעול לעלמין וכו' ע"ש.

מקדש מלך עיר מלוכה וכו' אינו נכון הנוסח דנאי מתוך ההפיכה רב לך שבת בעמק הבכא וכו'. כי הוא מדבר כלפי שכינה. ואין לאדם לזכו' עוש עצב ודאגה על עצמו כל שכן על אחוז' נפש שכינה קדישא כי יסבב להגביר עצבון ודאגה ואין השעה מריחה לבך וכמ"ש בפ' ויקהל בהוא נפשתא יתירה נשיין כל עצבא והימתא ולא אשתבח בר תדוה לגבולא ותתא וכו' וכן בזוהר בראשית דף ל"ג אר"ש על דא תנינן שבת דוגמא דעלמא דאתי הכי הוא ודאי וע"ד שמעה ויבל דא בדא ושבת ועלמא דאתי הכי הוא והוא תוספת דנטיל תעלמא דאתי ודא תוספת יהיבת לעמא קדישא ובהוא תוספת חדא ואתבשי מיניהו כל מילי דחולא כל דחילו וכל נערין וכל עקאן כד"א ביום אמית ה' לך מצבך ומרגז וכ"ל:

ואני נהגתי לומר בנוסח זה והוא הנכון מקדש מלך עיר מלוכה מלו היתה רחש ממלכה והיא עתה תתעטר במלכה. והוא יח מל עליך חמלה התקשטי כלה קומי לבשי בגדי תפארתך עמי על יד וכולי ורזא דא לחכימי לבא אתמר:

והנה גם כל הבית הזה נכבדות מדובר בו מיוסד בכיטוי הזהר לשבחא דמטרוניתא מקדש סוד יחוד דנוקבא מלך סוד ז"א כשלוקח צ דגלים ואז נקרא מלך ועל שמו היא נקרא עיר מלוכה בסוד נחל ה' ומהולל מאד בעי"ר אלהינו וכו' והיא עתה תתעטר במלכה. כמו עוטרים את דוד לשון סיבוב שהתרין עטרין שיורם ז"א מאו"א האחתם היא מקפת את הכלה בבוד ויחיכו תחבקני כמו שביארנו בזמר ועטורין עלה לאלן בס"ד ע"ש:

התקשטי כלה הוא בסוד כ' שמות אהיה יה"ו כ' מרגלאן הנז' בר"מ פ' יתרו דף ל"ב ע"א ומהם יוצאים ז' שמות אחרים ואלו השמות המה קישוטים דכלה מפני שהם בבחינת אורות כמו שביארנו בזמר ע"ש: **לבשי** בגדי תפארתך הם סוד מלכין ולבושין עולם הבריאה ועולם היצירה הנקרא בגד ת"ת ואח"כ ביאר כי כל כבוד הזה

נבת

יכולה ע״כ כן יש כיתת הלחמי בסוד כן יפי״ח ע״ל החדש
המקרא כיתת הלח״מי מוד הי״ם המקרא לחם בי״ג הי״ת
כי סם כיתו וזהו הלחמ״י לחם ד״ כפוס לחמה - וזה לומר
קרבה חלב נפש דוד נחל״ה בסוד מין מסטיקין כין
נחו״לה לתפלה:

התעוררי התעוררי וכו׳ הוא מ״ש בזוהר ויחי
דלית עליתתא ארעתא וכסופא
דכ״ו כקב״ה חלא בגלותהון דמריקיא דחמון מתעורי
בגיתו דמיחא לקבלי עילאי ובהחוא עלמא דרשותא
ודביקו חדוא לעבר פירין ע״כ ועל כי היא חיכה מתיחד
בסוד מסכת הזוב חלא ע״י המריקים ע״כ אחר בסבר
הכית הזה התעוררי התעוררי לעורר מ״ן לקבל כי כל
אחוך הם החסדים כמ״ש בזוהר ויחי ז״ל כאלו עלתה
תתתה נדיק ביה עמיל ומדמה מפיק כר בגיל מיה ברזא
דיוסף ובגינו אור יפר וז״ם כי כל אחיך - ובלפי סוד
הנ טרה אחר מ״ר דבר״ דסוד מסמאלא מיר דלים בכמ״ש
בתקונים והיינו דקאמר מיר דבמי בסוד רחוק מרכל״ת -

בבוד ה׳ עליך מגלה בחל ל״ב מתיבות תבמה
כמספר כס״ד - כי על כן היא מתכנית
בתורה בסוד בקבלתה ולמלאה והכן **לא** תבושי ולא
תכלמי וכו׳ שפחה בוטת דמטרחמיתא מי על כן
בוקבא דמ״מ נקרא כנ״ת הפך שבת נוקבא קדישא ובלבי
אה יחאר לא תבו״שי ולא תכל״מי לעומת תרין נוקבין
דקלי״ק יחסו עבי עמי דכה אתר דמסכני בסוס אד
ונכנתה העיר על תל״ה פי׳ תל ד׳ מוד יסוד תל שהכל
פוגים בו כמ״ש בר״מ דמ״מסמי דף קט״ו בסוד
בות״ל מגרמי ע״ש - **והין** לעשיכה עוסק ומחקו
מבלעיך כן נדיק נאור כלעון הכתוב כשעיה ס״
מ״ט ומחקו מבלעיך - ואכן ידבר על אותה מדרגא דאשת
שמת עורמת לעלות בערב שבת כמו שהאדכנו לעצלה
ובכח ההיא שלהבית דאשת היוצאת מתחת כסא הכבוד
ומחן את דאם הב׳ קליפ׳ הנדבקות עם קליפת נגה
אחורים לנוקבא דתהומא רבא ושם ענגים וסוברים
עליהם פי התהום פרי שלא יצאו לחוץ בשבת כמו שביאר
הרב ולה״ה ועל כי אותה מדרגא דאשת היא מתנשמת
ובכנסת לכל אותה מקודם מדרגא סוד הכלה לתיבל כהדא.
על כן יאחר בבית זה ושא למשיכה שמיך וכו׳ - ואחר כך
אחר ומחקו מבלעיך ועשים עליך אלהיך ובו׳ זו הכולת המת
ומכנסת בלה כמו שבאדרא בסוף פר״ד ועשים עליך חוא
בסוד היכור כמ״ש בזוהר בלק אל״ם שמן נדיק חקרי וכו׳ -

יבין ושמחל תפרוני וכו׳ כסוד ירמיה ובמלאה ובמיתה
כלה כמו שבאחר בס״ד שם ואת ה׳ תבריכו ע״י
אים כן פרמי הוא מ״ם כל״מ פ״ל מ״ח דף ס״ח ומחילון קלין
דיהבת דאחיכון ע״ל נקבל ע״ תרין דיעבך ה״ אתפתחת
דאמרה דאחיה כ׳ כלילא מתרין כיתין לאחורא כ׳ מתחין

ומחבילת דשמא כין בדכסא דאיתי דשמא דלה עמודא
דאמצעיתא ב׳ שהקבא כ״ה תרין כבחינן מתנן מולדת
תרין מעיין בהחוא ומכא ומתמוף יבחית יתעבר בחיב
מבלעיא ע״כ - **באי** בשלום עטרת בעלה כי היא
עלה עד הרגש וכ״ל נס בדב״ה וכיוס טוב נם
בסמיר״ה והאומר בסמיר בשבת תשובה מדרך הסבל כי כנה
שהיא בסוד המלכות כמ״ש כתקוני ז״ח דף ל״ב מדרש
בשבת מלבתא ומאחה בסוד חומה לם הבנים שמחה כמ״ש
כזוהר ויכל דיח ויבלה וכו׳ מדרש כי״ם שהא בחומה בת״ם
הרב אלה״ה - ומאמר כחי בלה קול בר״מה ובבנימה קדושה
ומדרך לחומה ב״ם לעומת הב׳ עליות הנולין כמדרש והב׳
מאמר בלחומה כי הוא בסוד הדעת ומעמיק חכמים ויפנו
דע״ת ושוב יאמר עבת מלבתא ופה יכין מקבל תוספת
הנפש בסוד דשת לנמשך יבנם ויכין עבמו לקבל תוספת
רוח - והשוחה עבמו בשלומה בלי בלה תשובה מדרך הסבל
כי בכר הדשבמ רבינו ונה ז״ל בפוף פ״ה דברכות שלין
לנחות חלא בסוקים שלחמת חכמים ע״ש וכ״ש כאן שהוא
בסוד הסקבא מוד עץ הדעת ובכר ידעת מ״ם בזוהר ויחי
דף רכ״ח ע״ב ז״ל בשעתא דאדם קאים על דגלוי חמנ לים
מרין כלהו ודחילו מקדמיה וחזו סמלין לתתריה כבבריו
בתר מלכא והוא לאר לון אחר ולחתן כלו בעתחזה ובכרב
ולחלו כולתא לתתריה כיון דחזו דאדם בגיד לחלי אחרי
ולתרבקן ביה כולהו לתמעבו לתתריה ובדיס מתתא לכל
עבלאן וכו׳ כנה מתבאר מעם שלין השתחויה וכרעבה
בחתר דמקבא ומזה הטעם אין לשחות מלך לבדך שמחמ
מורים שבאמר כי גם כל הברכות דשבר המה כעבמ דמקבא
כבודא ולפיכך הזוה עבמו בכלי כלה בנ״ערים ם שלם ישמ
רק יסה דלחמו מבנו לבר דחם ולת״כ לבפון ולת״כ לבורה
ולבבלה ולבנו ולת״כ לבבנרב לו הכל לבמבר ארו והאומרים
ז״ פ בלי כלה הוא בכלל כל המסמיך בודא - **ואחיב**
יוכלאן בבי״ר ומשבין בעיר לנוס השבת לא אל
נס הוא מרחם על כל ברכה ותהלה בשבת ובכונה ההיא
להחזיר הבעורה לחשבה כמו שכתב הרב בבי״ ומחמ מסה
בשבת חלקו כי כשבלה מסה לפרוס לקבל התורה נתנו
לו אלף חלקים אחרה ובשחלו ישראל במדבר מאבדו מעמ
כשון ישראל ובמאר לו חלק א׳ לבר מכל האלף ואולם מסה
לא חשא לשאבדו מעמו ולפיכך הקב״ה מבלעמם לון מבל
ישראל והם הלודת והכתרים שהם עדיים על ישראל
שהתגלו מחר חודש שבלם מסה אח״כ להשלים מס שבלו
מעמו בבטורה אבן בכל ע״ש חוזר מסה ומקבל אותם אלף
חלקים שאבד וגנולם בסוד תוספת שבת ואז הוא חוזר
כתרי ישראל להם ומאלה הכתרים ומשם ישראל תוספת
בשבת בכל ע״ש ובה שהתם מסה בשבת חלקו בחו שבחא
במקומו הב״כ תבף אחר לומרנו בלי כלה וקבלת תוספת
שבת אבו אמרים מזמר שיר לשם השבת ר״ת לתפה כלומר

רחוי לעורר ולומר על אשר נותנים חלקו למשה ואנו יודעים
ממנו התוספת שבת חלקתינו כי תוספת שבת שלנו יש
לו למשה בימות החול ויתר פרטי הדברים נדיק כתמר
יפרח וכו׳ כפרוח רשעים יתפרחו כו׳ הם מכוהרים בסוד
מדורת דאשתא הכ״ל וכוד גלגולא דנשמתין הכ״ל וכל
הבד׳ הזה יעשנו האיש הנלבב בעינים סגורו׳ עד ה׳ לאוכך
ימים וכגומר יפקח עיניו ויכתכל בברות שברכו עליו בשב׳
כי בה ימשיך האדה נפלאת לשכי׳ עוזינו-ואח״כ המשכילי׳
יזהירו לשנות במשנת במה מדליקין מכע״י מלאחר שידענו
כי המשנה היא בעירה משנה למלך כמ״ש בתיקוני שפחה
מכרוניתא וכבר נתבאר כי עתה עולים העולמו למעלה
ולפיכך ראוי לתקן גמי למשנה ולהעלות אותה וזה יהיה
גמי להאיר לה מאותו האור הנמשך על הכלה באותה שעה
ולכן קורין פ׳ במה מדליקין על הנחה זו כי העיקר הוא
להאיר על הכלה גר הנזכר שם ע״י נדיק חי העולמים ואין
זה אפשר קודם תפלת ערבית כי בתפלה היא עולה יותר
למעלה ונעשית בסוד חקל תפוחין קדישין אך קודם לכן
עדיין היא נקרא חקל תפוחין בלבד ואז מאיר עליה סוד
נ״ר הנז׳ ומשם מאיר למשנה אור זה ושנו בחוזה הקדמוני
לאומרו כי״ט ובשבת על חנוכה. ואמרי מהנתי שם כל
החברים ה״ל לומר כל הכ״ד הפרקים בע״ש מב״עי בסוד
ותפלת כד״ה ותעל וחביב מנוה בשעתא בעת עלותה
להתרפק עם דודה וגם כי היא בסוד שפחה דאסרוניתא
ובשבת טפי עדיף להגות כזהר סוד האדי׳ ואין מקו׳ הספר׳
במקום גברתה שלא פלה לו פנה מכבו׳ יום לא יעבו׳ מלשמו׳
בה בשבת להאיר אל עבר פניה גם היא כמו שבארנו.

הנה נא ערכתי מספר סדר הכנס שבתשה לכל נפש
אדם די מכשו״ר אשר יכ״ר לו המעט הוא אם
רב ובלבד שיכוין לבו לשמים ואשר יתן לבבו לאמר כי
יש פנימיו׳ בעניני הסודו׳ בכל שה ולעתור ולרנות לפניו ית׳
שיהיו לרצון אמרי פיו והגיון לבו כאלו כיון בפרטי הכוונות
ובכן אלהים ירחם לו ארשת שפתיו למעשה פרטיות כמ״ש
בזהר ש״ם ויהי נועם ה׳ אלהינו וכו׳ כמו שבארנו בכמה
מקומות. אכן האיש אשר הריהו בבוד ה׳ ליראיו ותמונת
ה׳ יביט יאותה לו להבין ולהשכיל בוד הכנסת כלה לעשות
כוונים לאלאכת השמים. כי אחר היות לאל ידו לעשות
ולהשיב בוד העליונות העולות מדריגה אחר מדריגת בדר
סדר לבבו. ועושהו בדרך הפשוטה אמנו בראשו ובכל
הודיענו אבינו רועינו הרש״בי ע״ה זוהר פ׳ חוקת דף קפ״ב
ואמר כל מאן דבעי לאתערא מילין דלעילא בין בעובדא
בין במלא אי ההיא עובד׳ או ההיא מלה לא אתעביד בדקא
אות לא אתבר מירי כל בני עלמא אזלין לבי כנישתא
לאתערא מלה דלעילא אבל זעירין אינון דידעי לאתערא
וקב״ה קריב לבלא אבל אי לא ידעי למקרי ליה לאו איהו
קרוב דבתיב קרוב ה׳ לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת.

ואשר

ואשר על כן האיש השל׳ ומשכיל בחכמ׳ אשר נעזב ונתרו
ימלכוין את אשר הורנו רבינו האר״י זצל״ה אימי הראשונו
פנו ישוב לאיתנו לאחות בנועם ה׳ בטולא דמיימנוח
לכוין הדברים לעם פעלן בכל תפילותיו וביותר בתי
הכנסת כלה לנאות הסדה כמתבב הרב וחבירין ע״ה ור
מוח ידרוש מבית ומחוץ יעפ״מ בסוד פנימי ומקיף כנז
על פי ספר הכוונות רבינו זצל״ה. ואשר להיות דרך חסיד
הראשוני׳ לבטח בשפתי׳ פרטי הכוונה כענין ר׳ אחא בענ
ב׳ שנודות בזוהר פרשת יתרו שאמרו עם ר״א כד הו
יתיב בשנודתא דשבתא הוה חדי בכל חדוא וחדוא ואמר ד
היא שנודתא דשתיקא קדישא כו׳ וכן בכלהו שנודתי
הרי שלא הכפיק לו הכוונה לבדה אפשר ב״כ לבטח בשפת
סוד כוונתם על כן אנכי תקנתי נוסח תפלות כולנו כזוכ
הרב ומחכתים בבית תפלתי לירחי ה׳ והוסבי שמי ראש
וכפקו וידעון אריאי דקב״ה. ״זה תוהרו וקודש נאר
מדלתי ביתו החונה לנאות הסדה לקראת שבת יבט
בשפתיו לאמר.

ליחדא במא דקב״ה ושכינתיה וכו׳. הנני מוכ
ומזומן לנאות לקראת פני שבת מלכת
וכאו ונצא לקראת כלה לבה דודי נצא הסר״ה ובכן מי
הם״דה כן יכין הן **ש** שבו המה ג׳ קוין כה״ג״ר״ז
וכאחוריהן יושבת רחל ומקבלת משני קוי הנני
וההוד ועליהם תוכד **ך** על סדה כתמונת ב׳ קוין. והיו
תעלה מלאחורי ז״ל כנגד הת״ת בלו ד׳ כפירות
ונדיל״ם תעשה לה עוד כ **ה** דש״דה בהארת היכוו
הסולם אמרתו אר״ן ותהר לו כוד העובר תמונ׳ הו״ה
שבתוך **ה** שורש הכל עולם בכולו טוב. והרשעה כולה
אשר הרה עמל ולד **שקר** לעומת תעקר ותשבר
ותכלם ותכניעם ואל יפעו בדברי פק״ר והרב
דגל רחל אמינו ההולכת בסדה לקראתינו מנחל בדרן
יבתה ע״כ ירים ראש ידעם היכו ומלאו יעלון הסר״ה וכל
אשר בו ויהי נועם ה׳ אלהינו עליו ומעשה ידינו כוננה
עלינו יהיו לרצון וכולי **ובבואו** אל הסדה יעלה
דברו בקול רם ובנעימה קדושה לאמר.
וידע והנה בהר בסדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים
עליה כי מן הבאר ההוא יסקו העדרים והאבן גדולה ע״פ
הבאר ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מע״פ
הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן מע״פ הבאר
והשקו את הצאן והשיבו את האבן עפ״י הבאר למקומה
ואח״כ יאחר זמנה פר״ה ותקחהו מפרי כפיה נטבת כרסי
ויחתום בפסוק ובנם ויסק לו וירח את ריח בגדיו ויאמר ראה
ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה׳ עינינו בשדה ראל הצ״ומה
שם ומעלה מ״ן בבאר אשר בשדה ברוסם האור אשר בבאר
שמה **ובכן** עתה תעלה ריח״ל בסד״ר בה״י דזא״ל
מלאחריה הן״ל״הבולה במספר במות
הוי״ה

הוי"ה ואלהי"ה ואל"י חייה והוא מספ"ס ב' ו' אותיותיו ואל"י
והוא מכפר מלוי ע"כ ס"ב מ"ה כ"ן כהנטרף עמהם ו'
אותיות אשר תבואהה במלוי ע"כו אהבת כללות אדבתן
וכבלותה כנה"י תקרא ח"קל וכחב"ת דכ"הי תקרא חקל
תפוחין וכח"כד דכ"הי תקרא חקל תפוחין קדישין מלמים
אלומים בתוך הס"דה ועל עד"ה האר"ן יחסב ועץ הדרה
יתן פריו ומסס יותן לנו בני מלכים בני ראל אמנו נחלת
שדה וכל אשר יגע על פמי הסדרה לעבוד את ה' אלהינו
עבודה שלימה ולירא ולאהבה את השם הנכבד והמרא
לנחנו ונאלהינו וב"כ כל הימים ויהי נועם ה' אלוקי - והא"כ
הם אפשר לו יעלה על הר גבוה ויעמוד על רגליו במקום
מקי מאחוריו למזרח אדבר המות ומלפניו למערב מלא
עיניו וסבור עיניו בשת אחורו כל כדר קבלת שבת וקודש
אמירת הקדר יבשא בשפתיו כלב טהור ורוח נסן
מוכן זה :

אל אלהי הרוחות שלום בעליומים ובתחתונים תן
בי כח ואהיה כלי מוכן לקבל תוכפת הנפש
יתידה מב' פרקין תתאין דלמ"ד דכל"ס דאבא מאורי
הנפ"ש הנכנסים בתה בז"ח ואדר' בב"הי שלו
ועלה האות פנימי של חיצוניות ההיכלות והמלאכים
חיצוניו' העולמו' וכשירי דוד עבדך נהלנך ונשבחך ונפאיך
ובכח סבולת ג' הב"ו שבשיר מזמור לדוד יעלו הב' דאשונו'
דעשיה במלכות דינידה העומד' לחורי נה"י דז"ח אשר
עם **והבן** דאשון מכפרו י"ג והוא"ה הנלוה אלנו מכוון
לב' עמות כ"ן אשר אותיות שורשם עם אהבת
כללותם י"ג להאיר מי"ג תקוני דיקנא דא"ח ויורדו הב' שמו'
כ"ן דא"ח דעשיה דרך קו האמצעי אל הדעת דעשיה שבו
עם כ"ן בגבורה שבו ובכן הכתר שלו מעלה ממנו הנעשה
מענמו יעלה כנגד היכוד דינידה וחחדיו יעלו גבורות
הדעת והבכן יעלו החכדים ויגילו אותו מעם ויעלו אותו
כנגד ההוד והמה יעמדו כנגד היכוד - ואמור לנפשי
יש ועתה אני ותעלה עמהם כלולה בנבמות **הבל**
הרמוז ב **ה מ ל יו ב** בי וכלולה בנבמות
קי"ן הרמוז בבני אלי"ם כחי' דין
בני האלהי"ם **והבן** כ' מכפרו י"ג ובס הוי"ה הנלוה
אלינו מכוון לב' עמות מ"ה אותיות שורשם עם
אהבת כללותם י"ג להאיר י"ג תקוני דיקנא דא"ח ויורדו הב'
עמות מ"ה דא"ח דינ' דרך קו פמאל אל הבינה שבה ומעם
להוד שבה ובכן הכתר שהיה בם עלה יעלה כנגד הנגה
והבינה דעשיה תעלה עם כנגד החוד והכל תעדה עדיין
ע"כב מ"ה שבז"ח ותעלה עמו ועליה תכון בם כל"ה
הרמוז בשיר **הבל ל יו ב** "בוד ומכפרו בם כ"ן אב'
נה"י דינידה שבה עולה **והבן** ב'
מכפרו י"ג והוא"ה הנלוה אלינו מכוון לשלושה עמות ס"ב
אותיות שורשיהם עם אהבת כללות' י"ג להאי' י"ג תקוני
דיקנא

דיקנא דא"ח ויורדו ב' עמות ס"ב דא"ח דבריאה דרך קו יהיו
אל החכמה שבה ומעם לנגה ומעם לחכמה דינ' ומעם
לנגה שבה **ובכן** הכתר שהיה עם תעלה למקום
הראוי לו בקו האמצעי בת"ת וחכמה דעשיה
תעלה עם כנגד הנגה והכלה תעדה עליה ע"י עם
ס"ב דאימא ועליה תכון עם כל"ה הרמוז בשיר
ה מ ל יו ב "בוד ומספרו כ"ן וב' נה"י דינ' שבה
עולה - ועולמות כי"ע יעתחוו לה בהדר
קדש להודיד מפי יחוד המלכות **הבל** מעם ע"ב
שבו ד' יודי"ן כל א' כלולה מעבר מעלין בקדש
והאדת דע"ב ירד בנגה דינים ודאיה הס"ב שבו לחוד
וס"ב ידא המ"ה שבחוד לחסדי הדעת שביסוד ועם ימלאו
הב"ן בגבורות ובכן יאירו כל העמות אים על מקומו ועל
כנו ואור דשנים ידעך וכבלות הב' דאשונות דעשיה - גם
הו' תתחתונות בתיהב שלום מפחד הקליפ' והמה יעלו
בבבולת הז' קולות מבמ זמור שבח ההבל היוצא מפי היסו'
דז"ח דאני' מלוי עם מ"ה שבו' אותיות ובולל מתחלק לג'
הבלים לעומת ה' חסדים המתפשטים בו מבנה ועד הוד
וכללותם ביסוד והאדת כללותם בעטרא שלו ומלאים מפי
יסוד דנוקבא ונמשכים לז' תחתונות דעשיה ובכח ז' עמות
דמ"ב שבגבורה יעלו חב"ת בחב"ד וב"הי בחב"ת ומלכות
בנה"י - **קול** ההוד הראשון הוא"ה שבו תאיר בנקודת
סגול והו' פמיות כל חכד דעשיה עלה
יעלה עתה ותלבי' אור החכמה אשר על ראשה בכח עם
אב"ביתן שבינ' ובכח הבל הראשון אור **ך** דמילוי יו"ד
דעם מ"ה אור החכד הראשון מ"ה חסדים שבחסד ז"ת
היורד ובחכד **אל** כמילואתו הבא כמספר ר"ת קול
י"י על המים יומתקו שב"ה דינים דאימ' ודלאה
הבולים כמספר הדפי"ם **ואל** פסוט של **אל**
הבכוד ימתקו שב"ה דינ' דרחל העולים
כמספר ר"ת הדפים יי' על מים רבים **וקול** ההוד
הב' הוי"ה שבו תאיר בנקודת שב"א והוא
פנימיות כלי ג' בגבורה עלה עתה בבינה אשר
עליה בכח עם קר"ע עט"ן ובכח הבל הב' אור **ך** דמילוי
יו"ד דעם מ"ה אור גבורה של ה' חסדים שבגבורה ח"ז
ונדק הרמוז בכתבו בר"ת קול י"י בכח עם יב"ק מספר
עמות ה' אלהי **וקול** ההוד הג' הוי"ה שבו תאיר בנקודה
הולם והוא פנימיות כלי ת"ת דעשיה עתה
עלה בדעת אשר עליו בכח עם בב"ד יב"ש ובכח הבל הב'
א דמלוי הא' ראשונה דעם מ"ה מאיר את ת"ת דה' חסדים
שבת"ת ז"ח ונדק הרמוז בסתרו בר"ת קול י"י ב"הדר
העולה במספר עמות הוי"ה אלהים ובמספר עמות הוי"ה
אהי"ה אד"מי **וקול** האור הד' הו"ה שבו תאיר
בנקודה חירק והוא פנימיות כלי נ"ח דעשיה
עלה עלה עתה בחכד אשר על בכח עם בס"ר נת"ב

ובכח

א וכח הכל הד' דמלוי וא"ו דסם מ"ם מאור הנגה דה' חסדים שבנגה ז"ל **וקול** ההוד סם' הוי"ה שבו תאיר בנקודת קיבון והוא פנימיות כלי הוד דעשיה עלה עלה עתה בגבורה אשר עליו בכח סם חק"כ טר"ע וכח הכל הה' **ו** דמלוי וא"ו דסם מ"ם מאור הוד דה' חסדים שבהוד דז"ל **וקול** ההוד הו' הוי"ה שבו תאיר בנקוד' שורק והוא פנימיות כלי יסוד דעשיה עתה עלה בת"ת אשר עליו בכח סם ע"ל פז"ק וכח הכל הו' **א** דמלוי הא' להגיה דסם מ"ם מאור יסוד זל"ל שבו כללות הה' חסדים וכשן יעלו כל נצוצי קי"ן והכ"ל בעמקי הקלי' ואל מקום קדוש יהלכו ועליהם עדיק הרמז בבתרו במספר ר"ת קו"ל י"ו"ד אל מ"דבר קי"ן וגוסף גם הוא בר"ת יחיל יי מדבר קדש נחת סם קי"ן **וקול** ההוד הזה הוי"ה שם תאיר בנקוד בבאו פנימיות כלי מלכו' דעשיה עלה יעלה בנ"הי הרבנים עליה בכח סם שקול"ית החתום בהיכל ק"ק דעשיה ומכללו בה עשה שמות הלחרים וכח הכל הו' לחותית דמלוי מ"ה הכללות הדות ה' חסדים שבעטרת יסוד דאצילו' - ויהי נוסם ה' אלהינו וכולי - וטוב לחר כיטוי שפתים בכוונה זו כן יתן בקולו קול עוז לאחר המזמור לדוד הבו לה' וכולי במעם קולות ובקדושה יתירה ואחרון יאחר מוכח אנא בכח ומכוונים מחולקים כמעכטם הגודש - ולהיר כך קודם יאמר השיר המתוקן לשבת לבה דודי וכולי עלה דמה בנוסח זה -

אנא אל אלהי הרחו"ת פליט בעלוני' ובתחתונים ברחמיך הרבים יהוא עתה עת רצון לפניך ותן בי כח ואהיה כלי מוכן להתקדש בקדושתך ובעלות עתה ז' תחתונות דיצירה יעלה רוחי אשר שם עמהן ועליות' תהיין בכח שם מ"ב דבריא' - **אהיה יהו** כי כפנוע לחת זה בחות זה תוהלן ז' שמות מרבלאן

היה אדני א יהוה ואלה

יהוה ה' אלהים י מצפץ י

מוצופוץ ובכח הגולת ב' בחי כלה יעלו שלשה רחשונות דיצירה למלכו' שבאחורי נה"י דבריאה ועדיק הרמז בכתבו כי כל בח"י מספרי י"ב והוא מספר ב' חלפי"ן ווי"ד שבשם מ"ה דיצירה במלוחתו העולה לשם ב' דבריאה בכח שם ע"ב שבאצילות אשר שורש ב' שמו' אלה עם אהבת כללותם המה יעלו י"ב - ובכחי הא' יעלה החכמה לנגה ובכחי הב' יעלה הבינה להוד - ובכחי הג' יעלה הדעת ליסוד ושלשה בח"י מספרם **יהון** מלא בחלפין ועכשם היה"ן הוא אהי"ה סוד אהי"ה אשר אהי"ה שם מ"ב דבריאה שמעלה היצירה - עכן תזכני להיות כלי מוכן לקבל תוספת הנפש שבי נפש"י

נפש"י למחייבי כי ה' נמל עליכי ונפש"י תגיל בה' תעשים כישועתו - נפש"י ישובב ינחני במעגלי צדק למען שמו כמו חלב ודשן תשבע נפשי ושפתי רננו יהלל פי הללויה הללו נפשי את ה' אהללה ה' בחיי אזמרה לאלהי בעודי - ובכן ישירו תהלתו של שב' ויקרא לפני הכלה נאה וחסודה בכל עוז ותענומות עד תבליתו - ואחר כך קודם יאמר השיר מזמור שיר ליום השב' יבשא בשפתיו בלב שהור ואחר

נכון שדד כוכתו וזה נסחו -

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתינו והנחילנו ה' אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וקבל ברצון שיר עיר כפיך אשר נשיר לפניך לתהלה לשם ולתפארת שבת קדשך ולשם"ה היה למנה בר"ת מזמור שיר ליום השבת - ובכן אורו גולות הבותרו"ת אשר מטלו מעל ראשינו כעון פשעינו למשה היו לאמה מידי שבת בשבתו - עתה יבוב עטרה ליושנה ישמח משה במתנת חלקו והוא יתן שמחת עולם על ראשינו ביום מנוחתינו והנחילנו באהבה וברצון שבת קדשך מוכתרים בכתרי כתרים ורחו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עלינו וירחו ממנו - ועתה ירדו משה אחים האלהים ואחוז מרעהו להעלות עם כל העולמות בשמות החיים והמתים אשר הסמעו בגבול הרשב' ולהעלותן אל מקום הקדש ונפשות אביונים יושיע כשמש כנפור ממלטה מפח יוקשים וכולי - ובכח סגולת המזמור הזה יעלו הב' ראשונות דבריאה למלכות שלאחורי נה"י דז"ל דאצילות בכח שם **יהון** דאלפי"ן החתו' במספר ר"ת טוב להודות לה' הוא שם ס"ג דבריאה ושם מ"ב דמ"ה ובכחו יעלו השבעה תחתונות דבריאה גם המה ואין לזרים אתם ובפרוח רשעים כמו עשב להעלות אל הקדושה להכה תלהט רשעים להשמדם עדי עד וכמו לביא יתפרדו - ושבעתים יתוקן קי"ן הרמוז בר"ת כהדו קולם יעלו - אותיות קין מהופכו' ועתה בעלות הבריאה באצילות יתוקנו נצוצותיו עטויים בלאמת ואשר בר"ת קולם יעלו נהדות קי"ן תם ויבר - ובכן אחוד לנפשי ישועתך אני לאחר באחור פני מלך חיים וכלב המות לנגה - והנחילנו נחלת יע"קב בכח סגולת ז' הוי"ות שבמזמור הזה לעומת השבת הז' והמה יעלו למספר יע"קב וקיים לנו מקרא שכתוב אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת

יעקב אביך כי פי ה' דבר:

ואשר להיות עתה נגב לקראתינו אור חמין עוזו דאצילות נאחד בקדש הלוים הוד ידינו נטויה שיר במזמור ה' מלך גאות לבש והלת סרו נדרוש לת"י נימין במספר קדו"ש דאחריך אנפין אשר אז"ל הבומרים תחת ממשלת מזלו ינקו מהם כיתר הימי ועתה בשבת הז"ל יעלה עמהם שמה ולבש אותה גם הוא על ידיהם בעטרת גאות ובתר כורא ויאמר נהדו"ת דכים מקולו"ת

מקולות ז׳ קולות דמ״כ דמ״ה שהעלו הכריאה ומנחים מאו״ח שברחש זח״ח סוד מים רבי״ם כי מציות השערות דח״ח המגיעים עד רחש זח״ח יוכלו מים רבים ועל ידיאתם מהשערות שהם גבור הורים ינדק הדמו בסתרו בר״ת מקולות מים רבים מספר מנכפ״ד והיה אדיר״ו אדרת שבר זח״ח אשר יעלה שמה כאשר יעלה עד אבא הדמו בר״ת אד״ר במרום ה׳. ובכח סגולת שם ר״ת לאורך ימים יעלו אותם הנשמות אשר לא עברו

ור״י ז״ל

כח לעלות מתוך הקליפות בכח שם מ״ב עתה עלה יעלו ל אור״ך ימים אור כבוד האצילו״ רכ״ח אורות מהש״ע דח״ח הנשאלים בו בדרגת הקי״ן בזח נפשיכו חכתה לה׳ עודם ומגיעם הוא כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו יהיו לרצון וכולי. ואחריו לו יהיה חן בשבח אל אלים נאד״ר בקד״ש הלולים בתזמור שיר ליום השבת ואחר נמל השיר יבון יחדיו על פתיו תשלום כונת הסדר. ובכן יהי נועם ה׳ אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו להעלות כל המלכיות של ארבע עולמות אחורי נה״י שבליהם ואור פנימי של חכמיות העולמות סוד המלאכים בסגולת סדר המקודש האמור. ואור פנימיות דפנימיות העולמות סוד הנשמות יעלה מעבמו רחש זח״ח דאצילות יתגדל ויתקדש למעלה עד שיכלול בתוכו הג׳ פרקין תתאין דל״ דנלס דאו״ח וכלי נה״י דז״ח יעלו ולבישו לכלי

ל

עבמות חב״ת שלו ומרוב האורות תבקע יסוד אי׳ שבתוכם ויגולו אף החסדים הראויים לחב״ת אשר הם מכוסים וכל חב״ד דבריאה יעלו ולבישו נה״י דאצילות שנשארו מגולין מכליהם. ובסדר המקודש עלו העולמות עד הלבש כלי נה״י דעשיה לעבמות חב״ת דעשיה וכבן קנו כל הכלים העליונים תוספת קדושה בהכנס בה עבמות אור יותר עליון ומאור עבמות נה״י אלו דעשיה שנשארים מגולים מכליהם תאיר ל עבר פנימו תוספת קדושת שבת קדש ואף העבמות של נה״י שו יעלו ויכללו בחב״ת דעשיה מפחד בכול הרשעה הקדושה אליו ושאר מקום פנוי מאור ואין אפס הרשימו ואתה ברחמיך הרבים תחפון בנו ותרבנו להיות מאותם הנוחלים נחלה בלי מגרים לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו כולו אומר כבוד.

ובכן

בעלות העולמות העליונים יהרמ״י או״ח שיהא עתה עת חדים עת רצון עת זמיר ועריצים מן אר״ץ החיים לרחות מהרה בתפארת עוזך להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי וקרבנו ת חס ביפועתך וכרד שלהובית דאשאו מתחת כסא כבודך להכדיל בין בכול הרשעה ובין קליפת נוגה בפרוח רשעים כמו עשב ויבינו כל פועלי און להשמדם עדי עד כי הנה אויביך יאבדו יתפרדו כל פועלי און כמו כן על ראש רשעים יחול להכרית ולהחריב מלכו׳

עשו

עשו וישמעאל דרך כובב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום ולא יהיה שריד לבית עשו עשה למען שמך עשה למען מלכותך וכו׳ יהיו לרצון וכולי. ואחר כך יכנס לביתו ויתעטף בטליתו ויקיף הסלחן סביב לה ויאמר בהיקפו כל הסדר עמו תהבו לה׳ ועד לאורך ימים כמ״ש בסדר. ולפניה׳ יספיק שיחו לאמר

יהי

רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שבכח סגול׳ הקף הסלחן בקרב ביתי בית מושב אור פני הספירות יעלה אור המקיף דחכמיות העולמות שהעלינו אור הפנימי שלהם בש״ח הסדר ובכן נסה עלינו אור פניך ה׳ כי עמך מקור חיי׳ באורך נראה אור ויהי נועם ה׳ וכו׳. ואח״כ יהנה בכ״ד פרקי שבת כ״ד קישוטי כלה תבשיטין הן לה׳ ובשבת יהנה בזה״ סוד האצילות ולא במשנה כמ״ש את טעמו למעלה.

וקודם

קריאתן יאמר לשם יחוד קב״ה ושכינתיה וכולי. הריני שוכה משנה ארבעה ועשרים פרקי שבת המכוונים לארבעה ועשרים מירופי אדנ״י לתקן את שורשן במקום עליון. ובכן יהיו למאורו כ״ד קישוטים הנרמזים בסוף כ״ד ספרים וכ״ד מירופי אדנ״י לקשט ולהבדות את המלכה בכ״ד קישוטין ותמלא כד״ה יתעל ותבאי בערי עדיים ויתאו המלך יפיה ולא יעבדנה שמאלו תחת לראשה וימינו תחבקנה ופשם תשפיע זו שפעך לשרפי״ם וחי״ות וחופים שקדם והמה יעלו בהר ה׳ במקום קדשו ולנו בני מלכים הביכה לנו שפון יפעך ורוח נדיבה תסמכנו והנחילנו כאהבה וברצון שבת קדשיך ויהי נועם ה׳ אלהינו כו׳. ובהגיעו למשנה הדליקו את הנר יסתכל בנר ביתו או בנר בית הכנסת ויכוין אל״ף למ״ד אדנ״י העולה כ״ר לעומת המלכות שע״י עליתה בתוספת שבת נתמלא הא״ל שבה. ועוד יכוין ב׳ ש״לובים הו״יה ואה״יה הו״יה אל״הים הו״יה אד״ני הצולים כ״ר לעומ׳ הביה כנ״ל ודיו לזה בכוונה. וכתבו גורי האר״י זלה״ה בטעם קריאת כ״ד פרקים אלו בשבת כלפו מ״ם בפרשת פנחס ושמר בני ישראל את השבת לדורותם נרק לנטרא ליה בדירתם דלא ופקון מרה״י לרה״ ר והאי אזהו דאוקמיה מ״מ יציאות השבת שתים שהן ארבע הונאות מרשו לרשו׳ והכנסה כמי יציאה קרי לה ואיזון ס״מ ונחש נריכים שישראל לנטרא לון דלא ייעלון לדיבה דשכיבה דאיהי רה״י מאן דה״ר חלנה שפחה זונה נדה בת אל נכר רשות דס״מ ונחש וע׳ ממנן דעמין ע״כ וכתב הרב ז״ל מראות נגעים הם נסי ס״מ נעמה ולילית וכ׳ שפחותיו גרי״דה וכשירה המדבקת בחו׳ והיא השלת זוהמ׳ בחוה. והנה כזוהר פרשת אחרי מות אמר דהמלת זוהמא בחוה היה כ״ד מיני מסאבות׳ ולפיכך לבטל כ״ד מיני מסאבותא קורין כ״ד פרקי שבת לנטרא דלא ייעלון בדירה דשכינה ולכן נרק לכוין בסוד כ״ד

מירופי

ניחפי אדני בכ"ד פרקין להאדיר עונם כח השבעה הלוחמת היא מכה כל מלחמות ח' נגד היצה"ר והמשטומי בסוד חלבא דמלכא קדישא הנקרא חרב לה' להגיל ולהגין אלינו ושומרת אותנו בגלות החיל הזה כשאוחזת החרב שלב' פיות שם בן ד' כנרתקו שם אדני כי לא תתפיים מטרוניתא עד כי תראה נקמה ותבטל כ"ד זמני הסאבותא ובהתכוין בסוד קריאתן בכ"ד מירופי אדני וכרית הרשעים כמון יסוער מגרן וכשעמן מחרובה ויקשט את הכלה (ח"ה ז"ם אשה מקושטת לת"ח) וכלפעם שיזכיר שבת תהיה כוונתו על הכלה ב"ת עולה ונקשרת עם ס' חג"ת כמו שכתוב בר"מ פרשת פנחס דף רמ"ב.

ואשרי אנוש יעשה זאת ולא יעבור מלקרותן מידי ערב שב' בשבתו ומצא כדי גאולתו להכרית כל המשטינים וכל החוחים והקוצים הסובבי' את השושנה העליונה ואת הנפוני ירחיק מעלינו כל ירעה וכל ימצא בכח החרב חרב לה' אדני דיבא דמלכות וע"ז נאמר רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים. וכל לעומת זה לאיש אשר אלה לו להתהגג בדרך כל הסדר האמור בפרק הזה אמרו בהקדמ' התקונים זל אילין דאיקרון שבתות ויום טוב אתמר עלייהו לא תקח האש על הכנים דעבדין עובדא דכנין עם שבת מלכתא ועם קב"ה דאיהו יום השבת מלן דקיים ביה וכבדתו מעשות דרכיך האי איהו כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך וכו'.

פרק ששי

אם תתרומם ותנשא תפלת ערבית מאד ביתר הימים עוד תתרומם ותנשא במעלת' כהתקד' עלינו קדושת היום קדש הוא לה' גדולי גדולים הנעשים כשמים במעל בסגול' קדושתו היום והמה הם במורדי אור מן העולם ועד העולם האדות מעולות סדר סדר לבדו אך בגל"ס כנודע למשכילים בסתרי תורה. וגוסף גם הוא כי תפלת ערבית בשאר מימים נתקן על הגלה מרוחו' וקלי' חנוניות כמ"ש בזוהר תרומה דקול גלותא דא איהו לאגבא עלן מנו פחד בגלות מנו פחד דבכמה סטרין פחד דגיהנם דהא בהאיא שעתא טרדי לחייביא בגיהנ' על חד תרין מבימה וכב"כ מקדמי ישראל למימר והוא רחום דאיהי פחד דגיהנם וכולי וכב"כ אכן מקדמי שומר ישראל פחד דבמה מזיקין וקטרוגין דמשתכחי בגלילא ואי לון דמו לבוקא מלן דנפיק מתרע ביתיה לבר וכב"כ אכן מקדימין ושמור נאתנו וכולי.

לא כן עתה באור השבת אשר כל הדינים וכל המזיקין ספו תמו ובאו במחילות עפר ותפלת ערבית היא באה לתוספת המאורות לא על הגלה והגנה וכמ"ש שם כזוהר ובשבת דלא אשתכח פחד דינא דגהינם ולא דינא אחור' אסיר לאתעבר ליה דאתחזי דהא לית רשו בשב' לאעבר דינא מעלמוכו' וכן מפורש' עוד לקמן דק' לה זל כד עייל שבתא אתיחדת ואתפרשת מסט"א וכל דינין מתעברין מינה ואיהי אשתארת באחודא דגהינו קדישא ואתעטרא בכמה עטרין לגבי מלכא קדישא וכל שולטני רוגזין ומארי דדינ' כלהו ערקין ולית שולטנא אחר' דכלהו עלמין ואנפהא נהירין בנהירו עילאה ואתעטרא לתתא בעמא קדישא וכולהו מתעטרן בנשמתין חדתין כדין שירותא דכלותא לברכא ליה בחדוה בנהירו דאנפין ולומר ברכו את יי' המבורך את מ' דמקא בגין למפתח לו בה בברכה ואסיר לעמא קדישא למפתח לגבה בפסוק' דדינא כגון והוא רחום ונומר בגין דהא אתפרשת מרזא דסטרא אחרא וכל מארי דדינין אתפרשו ואתעברו מינה ומאן דאתעבר האי לתתא גרים לאערא הכי לעילא עיין שם באורך:

הנה משם באירה תפארת יקר תפלת ערבית באור השבת דאשתני למעליותא משאר הימים אשר בהן נל"ח חשך ויחשיך לא כן באור השבת כי לילה כיום יאיר עד שמתוך כך נאסר עלינו למפתח בדינ' כמבואר במאמר הראשון מטעם כי השבת הוא שמש ומגן ואין פחד המזיקין וגם לבשמות אין גוף יגור מאשו של גהינם שהרי כבה ולא מן הפועלים הדין המעמידין אותם ובמאמר השני למדנו איסור נוסף למפתח בדינ' על כי הוא מידה העדר למעלה חלילה דמאחר דהכלה נתפרשה מסטרא אחרא אם יתערו בדינא חוץ ונאחז בה ח"ו והנה זה מן המוגע אל הכלות כעלומים ובתחתונים אכן עוד תוסיף תת כחה לה על הפרט לכל אחד מאישי ישראל כי בה יתוסף הרוח והנשמה מבהינת הלילה כל אחד במקומו בבאור לו כי בהכנסת בלה הנפש לו תמלא כמ"ש בפרשת ויקהל דף ר"ה ע"א וקב"ה כד עאל שבת' מעטר לכל חד וחד מישראל וכשי דינטרון ליה להוא עטרא קדישא דאתעטרו ביה וכולי והוא תוספת הנפש יתירה שסודה מנ' כרקין תתאין דנלס דאבא שהם בחינת נפש כנודע ולובברכו תנוח עליהם הרוח והוא אומרם בזוהר תרומה דף קל"ה ע"ב כולהו מתעטרין בנשמתין חדתין כדין שורות' דגלותא לברכא לה בחדוה ולומר ברכו את ה' המבורך וכולי והוא בחינת תוספת הרוח שסודו מחב"ת דגל' דאימ' והמה נקראין נשמתין על שמה כנודע וכו פרו' עליהו תנוח תוספת הנשמה כמ"ש בזוהר בראשית דף מ"ח ע"א ת"ח בשעתא דישראל מברכין ומזמנין להאי סוכת שלום אז דתיזא קדישא ואמרי הפורש עכת שלום כדין קדושתא

עילה כותה כרשת נדפסה [illegible]

ביומה עלבבו [illegible] כשיו [illegible]

[illegible]

על כל [illegible] חיים הנלכב [illegible]

[illegible] ביומה [illegible]

[illegible]

תפלת המנחה בלחש (ת"ת עיין בס' דברי חכמים סי' [illegible] וכל גדרי הדלכים התלה [illegible]

[illegible]

הוא לאמת לזכות בין עינא להכין קומתו לקבל תוספת הרוח והמשמה במקום הרחוי לו כאשר נת בלר. ומה טובו ומה נעים לאם יבטח בספתים פרטי הדברים. הלה וכה יאמר בעוד שהקהל אומרים מזמור שיר ליום השבת.

ליחדא שמא דקב"ה. ושכינתיה וכולי. הרימו מתפלל תפלת ערבית של שבת שתיקן יעקב אבינו בכדי קדושה לתקן את שורשה במקום עליון ולהאיר אורים גדולים בעולמות עליונים למעלה ואחורך כדלה אור תוספת הרוח בעניית ברכו ותוספת הנשמה באמור ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלו אתה בטובך תשוב תחיים לתפלות המחות עם קדושת תפלה זו לחיות עטרה לראשך ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו. וכולי ע"ועתיכו ק"ל וכו׳:

ואשר הוא חכם הרזים יעשה כסדר הזה בבואו להכנס בבית הכנסת יכנס בבי שוב ויכוין מלותיו שם שבשם **שקוצית** כלול ובע"ק זה יכוין שבו אחבי"תן וקר"ע שם"ן ושוב ישב על מקומו שם ושמח ואף אם הוא אכל לא יעבה מקומו בב"הכ כי הוא דבר של מרהסיא ואין מוהבים בשבת אלא דברים שבכרעה ולמשכיל בחכמה מור׳ הערל ד׳ מוחין דאימא שחסרים בשבת חלילה וכעו שהקהל אומרים מזמור שיר ליום השבת יכנסו בספתים כוונת תפלת ערבית וכה יאמר.

ליחדא שמא דקב"ה ושכינתיה וכולי. הרימו מתפלל תפלת ערבית של שבת שתיקן יעקב אבינו לתקן את שורשה במקום עליון ולהוריד אורות מעולו מן העולם ועד העולם. והיו למחורו שם ע"ב

יוד הי ויו הי בדגש ורפה כאנילו ושם ס"ג יוד הי ואו הי בנקוד שבא נעים בבריא׳

ושם מ"ה יוד הי ואו הי ואו הי בוא סוריק בינה. ושם ב"ן יוד הה וו הה בנקוד שבא קמץ כעשיה. וכבר המלכיות העומדים באחור יבה"י תשובה אל פמי ז"א שלהם ויעמדו תחת היסוד.

ובכח סגולת ברכו יוכלל הכל ק"ק דבוקה דינירה בברילה ושבה והיתה ברילה ובכן באורה ברילה אור תוספת הרוח בכח ג׳ פרקין אמצעיים דלמ"ד דנלם אלהים אמת קדושה בהלו אורם ברחם ז"א אשר יהיה שמה הרו"ח. ובהשלים ג׳ אלה בשלימותם בו. ועלה היכל ק"ק דברילה כאנילו ושב להיות כמוהו באורו ברילה אור תוספת נשמה שבו בכח ג׳ פרקין אמצעיים דלמ"ד דנלם דאבא כי בם כל הנשמ׳ תהלל י"ה ופרוס עלינו סוכ׳ רחמים ושלו"ם לבלתי ירח נה"י דאימא צ דנלם לדת מעה ובכן יעקב ורחל יאירו אף יזר חו מתי׳ ורו׳ יבוד דאימא

בברילשונה

הוא לאמת לזכות בין עינא להכין קומתו לקבל תוספת הרוח והמשמה במקום הרחוי לו כאשר נת בלר. ומה טובו ומה נעים לאם יבטח בספתים פרטי הדברים. הלה וכה יאמר בעוד שהקהל אומרים מזמור שיר ליום השבת.

ליחדא שמא דקב"ה. ושכינתיה וכולי. הרימו מתפלל תפלת ערבית של שבת שתיקן יעקב אבינו בכדי קדושה לתקן את שורשה במקום עליון ולהאיר אורים גדולים בעולמות עליונים למעלה ואחורך כדלה אור תוספת הרוח בעניית ברכו ותוספת הנשמה באמור ופרוס עלינו סוכת רחמים ושלו אתה בטובך תשוב תחיים לתפלות המחות עם קדושת תפלה זו לחיות עטרה לראשך ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו. וכולי ע"ועתיכו ק"ל וכו׳:

ואשר הוא חכם הרזים יעשה כסדר הזה בבואו להכנס בבית הכנסת יכנס בבי שוב ויכוין מלותיו שם שבשם **שקוצית** כלול ובע"ק זה יכוין שבו אחבי"תן וקר"ע שם"ן ושוב ישב על מקומו שם ושמח ואף אם הוא אכל לא יעבה מקומו בב"הכ כי הוא דבר של מרהסיא ואין מוהבים בשבת אלא דברים שבכרעה ולמשכיל בחכמה מור׳ הערל ד׳ מוחין דאימא שחסרים בשבת חלילה וכעו שהקהל אומרים מזמור שיר ליום השבת יכנסו בספתים כוונת תפלת ערבית וכה יאמר.

ליחדא שמא דקב"ה ושכינתיה וכולי. הרימו מתפלל תפלת ערבית של שבת שתיקן יעקב אבינו לתקן את שורשה במקום עליון ולהוריד אורות מעולו מן העולם ועד העולם. והיו למחורו שם ע"ב

יוד הי ויו הי בדגש ורפה כאנילו ושם ס"ג יוד הי ואו הי בנקוד שבא נעים בבריא׳

ושם מ"ה יוד הי ואו הי ואו הי או בוא סוריק בינה. ושם ב"ן יוד הה וו הה בנקוד שבא קמץ כעשיה. וכבר המלכיות העומדים באחור יבה"י תשובה אל פמי ז"א שלהם ויעמדו תחת היסוד.

ובכח סגולת ברכו יוכלל הכל ק"ק דבוקה דינירה בברילה ושבה והיתה ברילה ובכן באורה ברילה אור תוספת הרוח בכח ג׳ פרקין אמצעיים דלמ"ד דנלם אלהים אמת קדושה בהלו אורם ברחם ז"א אשר יהיה שמה הרו"ח. ובהשלים ג׳ אלה בשלימותם בו. ועלה היכל ק"ק דברילה כאנילו ושב להיות כמוהו באורו ברילה אור תוספת נשמה שבו בכח ג׳ פרקין אמצעיים דלמ"ד דנלם דאבא כי בם כל הנשמ׳ תהלל י"ה ופרוס עלינו סוכ׳ רחמים ושלו"ם לבלתי ירח נה"י דאימא צ דנלם לדת מעה ובכן יעקב ורחל יאירו אף יזר חו מתי׳ ורו׳ יבוד דאימא

כברילשונה

כברילשונה ובל יחס לאם עינו חוס הנבדות ברחוצות נהר הנלוס והיה לאחל על המשכן ולז"א יהיה למכה לאור באור המנורין הנולין ובלן שעבר חיים לא ידיד והיו לנמלאות בנחיין בחשפם תחורים נדלים. ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו וכולי **שבותיכו** **קבל** **ושמע** **צעקתינו** **ידע** **ה** עלומות יבין לרנון לאורי פי וכולי.

ומנהג מורי נר"ו לעמוד בקדוש על כרכו כי בו קבל הרוח וכן מנהגתי לאחרי ורחוי לכל אים התמים להתלבש בעת ההיא בגילה וברעדה ובשבר שם"ב מאריך בניגון ברכו יקדים לומר בלחישה לב טהור ברא לי אלהים ורו"ח נכון חדש בקרבי הטיבה לי שמון ישעך ור"ח נדיבה תסמכני. ובזה הר תחזה דף קל"ה כדין שיחתא דנלותא לברכה לא בחדוה בבהירת דאכפין ולוחר ברכו את ה׳ את דייקא בנין למפתח לנבה בברכה וכולי ולמיכך נרך לענות בשמחה ברכה ברוך ה׳ המבורך ויכוין ברוך בפ"ש הוי"ה רו"ח המבורך בשמ"ה לעולם חי"ה וב"ד יחוד"ה כי המה שפע הרוח יתיר ורבוא הקדוש האר"י ז"ל היה מרים מעט קולו בברכות דק"ש ובברכי ובבעיה קדושה בסוד בוצע הנמש מסכינת עלולה ובחתר בעניית ברכו וכתב שב"ת מוטריקון שמחה ברכו תענה חי מי שבת ברכו תנגן חך הקול יפה לבמים החומרים אותו בשפה ברורה לא אל אשר ישלו נהדות קולם להבליע את הטם בנעימה אשר עליהם קרא הרשב"י ע"ה הבשר פוריו בשיהם ואף ה׳ חרה בעם וכל שכן את אשר קדמו מרים אחר נוגנים להתפאר בחנם אשר המה עובדים לב"ו לא לו יתברך ותמור׳ חן כיעור ובפרקים הבאים נאריך בזה בס"ד:

והנה בשאר הלילות נרך לסגור עיניו בתפלת ערבית כאשר ידעתה בסוד רחל עוליתא ספירתא דלית לה עיינין לפי שאינה עומדת כנגדם מאחורי ז"א כמו לאה כמו שבארנו בסודבר המל אבן עתה אור שבת עולה היא למעלה ומתרפקת עם הדדם פנים בפנים ואית לה עיינין אין נרך להיות עיניו סגורות רק עד לאורך ימים דקבלת שבת כמ"ש הרב ואז יפתח עיניו וכולי להזיר על תפלת ערבית. כל תהיה בעיניים סגורים כי מורה הערל למעלה אחרי התקשרה בחג"ת כאמור. ועל כן סוב לאמרה עם הספר אשר אחרתיות המה ניור עולמות ונימרות של מעלה ומאירים האותן בנשמה כמו שבארנו למעלה ותלוה עם חבירו יחד שלא יטה את הנר כיון שכל אחד קורא בספרו. ובעלי שתרי תורה יכוונו בשם **מצפ"ץ** בנקוד שבא ושוב יאמרו בבעיה ברכות ק"ש דערבי והמה ההיכלו דאית דברא ויחלקו היכלותי כדרך התחלק היכלי המוקבת בערבית דאחל ובסידור מהרא"ו כתב שפתיחות והחתימו של כל ברכות אלו יהיו בנקור סגול ע"כ. ואחר כך יתחיל ק"ש ויתן בו ריווח בין הדבקים ובהגיע הש"ל ואחרה אף ה׳ בכח וכולי יקראם בלחישה מפני כבוד השבת כמ"ש בזוהר

ברכות

פרשת שלשית דכתיב ותכלת שבת לתנשי מיכיה כל
מילי דחולא כל דחילו וכל נכרין וכל עקלון כר"ל כשם
הנמח ה"ל מעבר ומרבן ד"ר כ"ל. וכן בקדושת התכלת
יש לאומרים כלאיסה וכן נהגתי לפ"ע בשמות החול. ובהגיעו
לפרשם עלים בוכת רחמים וסלוס הן יתן בקולו קול עוז
ויגיל ויסמח בלמידתו מאד בכוחה ישרה ובכפה כדורה על
יוס הבכים סמחה על נוחלה ירחף ויכוין לקבל תוספה
בסמה יתירה כמו שביאלים לנמצלה וכתב מהרח"ו ז"ל
בסיחרח יש לעמוד בסלומרים ופרוס וכן מזמע כעוהר פ'
ברחפית ז"ל וההוא תוספת מרגא דדכרא קא אתיא על
שאי סכת שלוס דנטיל מע לנמא דאתי וכמלי ע"כ והמשכיל
ישכיל ר"ת ה' פורים ס"כת של"ם עלמו ס"ה מספר אדר"י
וס"ב מוד ס"ע מהרין אשר תמה מתשכין אל אדני ומסס
יסתלסל עלימו ויכוין ההוא שבו. יוי הוי ווי הוי סגול
זסורק ושבו המרפיסים בנמח ̇ ̇ ̇ ̇ וכתבו
עלמו ועל עמו ישראל ודרך לומר ועל כל עמו ישראל
וכן הוא לשון הזוהר פרשת בראשי' דף מ"ח ע"א ת"ח כד
אתקדש יומא במעלי שבתא סכת שלוס שריא ואתפרסת
בעלמא מאן סוכת שלוס דא שבתא וכל חיין ונלעלין
ושרין וכל שרא דמסאכא כולה שרין ואלין
בעיבא דרחמא דנוקבא דא תשמא דכא דאמא כיון דאתכר
קדושתא בל עלמא דא מסאכא לא אתעבר בהדיה ודא
פריק מקדוה דא וכדין עלמא כנטירו עלאה ולא כביכן
לגלאה על כמירו כגון שאר אל עמו ישראל לעבד דהא
דא בזומא דחול אתתקן דעלמא כגוא נטירו אבל בשבת
סוכת שלוס אתפרסא על עלמא ואתנטיר בכל שרין
אפילו חיבי גיהנם כשידין חיוב וכלא בשלמא אשת כחו
עילאין ותתאין וכב"כ בקדושא דומא מנרכין הכורס
בכת שלוס ועל כל עמו ישראל ועל יחבלים אמלי על
יחבלים הלא דא הוא מחדא דהוא בכה ובעינא לנמא
להיא סוכה דאתפרסת עלנא ולמסרא עמא ולמהוי
מגינא עלנא כאתא דשרא על בנין ובנין דא לא דחלין
מכל כפרין וע"ד הפורס בכת שלוס עלינו ע"כ:

שמע מיכה תרתי ס"מ טעמא דלא לאמרין כרכ'
שור ישראל בשבת אחין נרך בקריה וס"מ
שנרך לומר ועל כל עמו ישראל לתת בנגד היכוד דחזכת
המהר שלוס כ"ל לו כל אלין.

וקבעו לומר אנלו ובמרו בני ישראל את השבת
כנגד מדת שמור שהוא מושל עתה וגם
טב"ם אחר כי אחרי קבל הנסמה היתירה כופרוס עלינו
יאנו ושמרו בני ישראל את השבת לומר שהוא זהרנו לשמור
את הנסמה יתירה שלא תתבטל מאתנו כי כל ענין פסוק
זה הוא נרחם על הנסמה יתירה שמרכה שיאור כת"ם
ב"ו הר תרומה ועל דא כתיב בהאוא נסמה יתירה
נשמרו בני ישראל את השבת שומר שבת עולנו והא אוקמוה

בהוא זוהא דשרא בצלמא דאנטרך לנטרא ליה החול
דקיימא עמים דבר נש זכן הוא כפר' ואקבל כר עלי שבתא
קב"ה מנטר לכל חד וחד מישראל וכתי רשטרון ליה לאלי
עטרא קדישא דאתעטרו בה ע"כ והכוונה שהוא זהרנו
לשמור את הנסמה יתירה שלא תסתלק אחיתנו על ידי
חיזה חילול שבת כדיסר ומבעה ומחשבה לא על ידי
שאר חטא אשר יחטא בשבת כי כאשר יכנס בו החיצוני
תסתלק ממנו הקדושה ונכיכך קבעוהו אחר ופרוס עלינו
שקבלנו הנסמה יתירה שקורם זה לא שייך להזהיר ולומר
ושמרו בני ישראל כי עדיין אין לנו מה לשמור והאיש הנלכב
עשית לנו אל זה להתקדש עצמו ביום השבת לשמור נשמתו
בו שלא לפונמה במחשבה ומעשה ומעשה ובאיתר כשנס הדיבור
הנמנא מרמת מבני עמינו וכמעשהו בחול כך מעשה
בשבת והלוחי לא יהיה יותר. ואחר כך מזרא לו יעלה על
רחשו לומר הנמידה בגילה וכרעדה אשר שבחה מאד
תהלתה ומופיב יקרה בשמים ממעל כי אז עלתה הכלה
ונתפרסה מהקלי' כמו שביאורו כוושר פרשת תחמיה דף
קל"ז ז"ל לנותה רמעלי שבתא לאתאחדת כרהוא יקירא
קדישא כרזא דאחד ואתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא
עילאה כד עייל שבתא איהי אתיחדת ואתפרסה מסס"ה
וכל דינין מתעברין מינה ואיהי אסתלרת בנהירו עילאה
ואתעטרת בכמה עטרין למלכא קדישא ע"כ. הנה מסס
אתבאר תרתי לטיבותא דאתפרסת מסס"ה ועוד כה
דאתעטרת בכמה עטרין ועל כן כדי להודות על שליחו
זה הנמנא בה לכן יאמר בספ"ר תפלה זו ויכולו השמים
והארץ והוא לשון שכלול והוא לשון כלה כי כלתא דא היא
עתה בערך שבשתכללה מזמן הבריאה דכתיב ויכולו אל
האדם דקשים לה בכ"ד קישוטין כמספר ויכולו"ה וכן הוא
עתה ויכולו אל האדם ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו
הראשונה פירוש אעשה לו עזר להחות אדם ולבנות זה
תקנו ז' ברכות כי לעולם הכלה היא מתברכת בז' ברכות
בכור ויבנהו ז' שנים כמ"ש בזוהר דכנסת ישראל בז' שליחי
וכו' ודבמו הקדוש האר"י ז"ל כתב טעם למה שתקנו ג'
תפלות מסוגות זו מזו בשבת לאתה קדושת הס הקדושין
של הכלה שנתן לה החתן בחוד ז' ברבות ואז הוא מקנית
לבעלה ולאורה לאיכונים וג"ש ואכולו הס ב' כרים
ישמח משה הס בכלונות תכנת שבת כוד מלכל ומשתה
אתה לאחד הוא יחוד חתן וכלה יש"ל כגילה לנו לאומרים
ומנו בה בכלה בבית אביה שביקר המחה בה ובפרית
לאומרים ובוחו בו בכלה בבית תמיה מעיקר המחה בו -
ובמחה לאומרים בם שלהר זה שביהם שיקר ביחודה שלים.
וכן היה דורש מדי ז"ל כל ערב שבת בעמין זה חבר הכמים
הגידו שהשבת קרא תבר לאמר לפנינו ית כרך דמונו פל עולל
לכולם נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג ר"ל הקב"ה יגדל
יהיה בן זוגך ונפיכך מתנהל בו כנין חתן וכלה תחלם

אנו מכינים ומזמנין כל מיני עירובין בכניסת שבת ושוב מקדשין כאתרא דמסכלי והדר מקדשי ולפי זכרהו על היין דברכת אירוסין טעונה כוס ונותה תורה זכור את יום השבת לקדשו בפה דבעינן נתן הוא ואמר הוא אכל הם קידש בשתיקה זולת האמירה לא מהני ובשלהם בא בביתו אור השבת ומונח שלחנו ערוך ונרות דולקות ופורס מפה ומקדש אז שני המלאכים המלוין אותו הן הן עדי קדושין ועושין לו סוסביות ומברכין אותו והיא מכנכת לו נכסי נאין ברזל נשמה יתירה הנכנסת ויונאה עמה ונכסי מלוב שלה תוספת הסעדה והבגל אוכל פירות כל ימי השבוע דשבת הוא מחלק מזון והסעדה לכל ששת ימים כמ"ש בזהר.

כי על כל אלה נכון להיות כל איש פונה את כל הכבוד הזה לבלתו יטעה כין תפלת שבת לתפלה של חול ח"ו כי אף כי לפי הדין אם טעה והתחיל תפלת החול נומר אותה הברכה שנזכר בה ששעה ומתחיל של שבת לא שנא נזכר בברכת אתה חונן לא שנא נזכר בברכ' ר' משאר הברכות היינו להיות כי תפילה של חול נמי הוא מתעורר לעשות ייחוד למעלה וכל הייחוד הוא בבחינת רחל ולכן נומר אותה הברכה כי בזה נמי נמשך לרחל שפע והאדה וגם לא בעבור שמתפלל של חול מתבטל ממנה הארת השבת. אך איהו הוא דאפסיד אנפשי' אלא יקבל שפע בנשמתו הלך חשיכים ואין נגה לו כי כל מעשה האד' אשר בעפר יבודו הוא עושה הייחוד למעל' ומאותו הייחוד עצמו נמשך לו האדה ממנו כמ"ש בזהר ויקהל זל בגין דבעובדא דעבד בר נש בהאי עלמא אתעטר מלן דמתעטר ואשתאר אתעביד מיניה לבושין להאי בר נש עד כאן. אשר משם ראיה ברורה כי העושה המנוה יהיה לו הלק ממנה כפי הכנתו ולכן מברכות נתן לנר"ן שלו לבלתי היות לו חלק מהארת הייחוד הנפלא של שבת. והראשוני אמרו כי מי שאירע לו כך ידאג כל אותו השבוע כי אין רע לו שנהג בקדש חול ויפשעם במעשיו ויתעורר בתשובה כי לולי נפשו הטוהרה לא בא לידי מדה זו. וכן צריך להזהר שלא להחליף את של זו בזו אף שלפי הדין עלתה לו כי לעולם הכלה היא מתברכת בז' ברכות. מכל מקום אשר הריחו בסוד ה' יסכיל הפרש רב ביניהם כי בכל תפילה מקבלת משכע יותר עליונות להמשך לה הארה יותר גדולה מלמעלה מדרגה אחר מדרגה כי בכל תפלה עולה במעלות יותר עליונות עד שבתפלת המנחה נאמר בה ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם עצמה נעשית קדש עליון בסוד חכמה בסוף וחכמה בראש ואין ראוי לקלקל סדר המדרגות עד שמפני כך עלתה הברכת כמה רבותא שלא החליף של מוסף באחרת אז הארת בשל מוסף לא עלתה לו. על כי המסכת האור לה ממקום יותר עליון והמשכיל לא יביא עצמו לידי מדה זו כי מי ומי יודע להפרים בכוונות אלו. וכ"ש כי אחרית ויכולו אותו אנחנו מבקשים להתברך מפי מלאכי עליון לאמר וכר עוניך וחטאתך תכופר ואף כי כתיב לאומרו עוד הפעם בערבית מ"מ אין קיחושין בפחות מב' עדים כמ"ש פאתה קדשת סוד הקידושין אתן לכלה ויכולו סוד עד ראשון של הקיחשין ואחר העמידה עוד הפעם ויכולו והוא עד ב' דקדושין ובכל א' וא' פנה למעלה בגל"ם דמות תבנית עליונים למעלה כמודע ואיך ולמה יסמוך עצמו כדין אם החליף של זו בזו ולפיכך האיש הנלבב בלבבו יבין להגיה דבר לפני האלהים בכוונה שליקה דבר דבור על אופניו דבר בעתו ומנא כדי נאותו ואם נאנס ולא התפלל בליל שבת יתפלל שחרית שתים של שחרית של שבת דהכל בעתו מתברך אף כי לפי הדין אם החליף זו בזו יצא. ואשר הריחו בסוד ה' יאותה לו לבוין במספר האורים במות הפאירים בז' ברכות אלו ולפי כי נמנאו שביאות מרוכות בספרי נורי האר"י זה ל"ה בסדר השמות ויש שסידרו משפט הז' מרגלאן בסדר יציאתם בקבלת שבת ושנו כזה כאשר קבלנו שאין לבוין אותם עתה בסד' יציאתם אלא בסדר במידתם במדות אחר שיצאו וכמו שתראה בסוד הקדיש בדברי הרב זצ"ה בכוונות שבת. על כן נתעוקת המתחילים בחכמה לסדר סדר כוונת השמות ונקודות הכסף החאירים בהם בקיצור.

ברכה א' ח' הוי"ה הפתיחה בנקוד קמץ ובחתימה בנקוד פתח שעתה ... נגח דאיש' מאיר בחכמה דזא ועוד יבוין אותה משולבת באחרי ואותיות אחרי קודמין לאותיות הוי"ה נקודה כמשפטה בכל מקום אלא שהיו"ד תהיה בש"בא.

ובברכה ב' באתה גבור לעולם אחרי חתום בר"ת שם **אגלא** ובריך לבוין בו עתה בנקוד זה ובחי"ת החתימה

ה' דאהיה והוי"ה בנקוד אלהים דמרגלא גבורה והוי"ה בנקוד נירי שעתה הוד דאימא מאיר בכיבה דזא ועוד יבוין אותה משולבת באחרי כמו בראשונה.

ובברכה ג' י' דאהיה **מצפון** דמרגלא ת"ת והוי"ה ברביע שעתה יסוד דאימא מאיר כדעת זא ועוד יבוין אותה משולבת באחרי כאמור.

ובברכה ד' **ה'** דאהיה האחרונה **ו"ה** אחרי' מלכו' דמרגל' והוי"ה בנקוד נבאות וה' אחרונה נירי ועוד יבוין אותה משולב' באחי' ועוד יבוין אותה משולב' באחרי כדרך הכ"ל

ובברכה ה' י' דיהו **אל** דמרגלא נגח ויבוין **יוד ה"י** ופס כ"ן כולו נקוד פתח ונקוד הוי"ת הברכה בסגול

בבנזל שנכנס מאיר נמח דזעיר בחכמת המוקבה
ומסולבת כאדני:

ובברכה ו׳ ה דיה״ו ושם **אלהים**
דמרבנלא הוד

יכוין יו״ד ה״א דיה״ו ושם כ״ן בנקוד מידי והוית הברכה
בסבה כי עתה מאיר הוד דזעיר בכינת המוקבה ומסולבת
כאדני:

ובברכה ז׳ ו׳ דיה״ו ושם **מוצופויון**
דמרבנלא יסוד

ויכוין שם **יה** פשו׳ ושם **אהוה** ושם הוי״ה שניהם
במלוי ההין וכלי נקוד והוית הברכ׳
בנוק ד חולם כי עתה מאיר יסוד דזעיר כדעת הנוקבה
ועוד יכוין אותה מסולבת כאדני. הנה כה מספט הדד
הז׳ שמות דמרבנלן וזה הכדר לא יסתנה כד׳ תפלות של
ושבת שלא שבמספט הנקודות יסתנה סידרם בשאר השמות
כאבר יתבאר להלן:

ובנוסח יסמחו במלכותך שנו גם בו רבים
להניה במקום חמדת ימים אותו
קדאת ים אומרים קדש אותו קדאת ויש אומרים עונב אותו
קדאת ולא ידעו תוצי רוח כינה ומתענתים כמטבע
בבכנו חכמים בו כ״ד תיבות עד זכר למעשה בראשית
כי כם המלכות תמלא כד״ה ותעל וכבלה תעדה כ״ד
קיסוסיה ואמרינו חמדת ימים אותו קדאת על הסבת
סוד המלכות ידבר בסוד נחמ״ד הענן עין הדעת והיא
חמדת הימים. ח״ל כמ״ש בזאהר פרשת אמור דף נ״ד ח״ל
רבי אבא׳ וכי שבת לאו מקדש הוא ומין ח״ל לאו כתרי
סטרין חד דהוא ודאי קדש אקרי דכתיב ושמרתם את
השבת כי קדש היא לכם וחד דשבת לאו זמין הוא דהא
דליה הוא יהת׳ ודאי דקדש הוא ולאו זמינו וכו׳ וכו׳ והר חדש
פרשת כי תשא כדבור לא תחמוד ביאדו סוד החמדה
באבא וז״ל לא תחמוד לקבל רבנא כתיבה עלאה דכל
מחשבן ביה תליין וכו׳ ע״ש וכלפי זה יאמר וקדשת״ו
חמד״ת ימים אותו קדאת והיינו מה שקרוי קדש אונר כל
כלי חמדה כמ״ש בזוהר הנזכר וזהו בתרגום הירושלמי
ויכל אלהים ואמיד וכן במדרש הנעלם פרשת בראשית
ע״ש שכן כנוי השבת בהיותו נאחז במחשבה סוד הגדה
בלב ולפיכך לא יפנה. וסעם לאדינו זכר למעשה בראשית
כאן לפי כי זווג יעקב ורחל הוא ביכודי השיקרי כמעשה
בראשית לכן האומרו בתפלת שחרית תועה מדרך השכל
ומשקר שאין לו הז״ל כמו במעשה בראשית עם רחל כי
הוא עלה כמרומים של אל״ל והיא במקום ז״ל אפם במוכף
הכר יסתנו שניהם כעת יאמר זכר למעשה בראשית
ואומר ויכוחו בה עתה בלילה כי היא תעולה לכל הז״ל אין
לו עליה בלילה:

ודינה לאמרו בזאהר פ׳ ויקהל דף ל״ה ע״ב נלותא
דשבתא

דשבתא דעמא קדישא ב׳ נלתין אשתכחו בהאי
יומא לקבל תלת שבתי וכולי והביאור שב׳ שבתות
מפורסמות בעולם שבת בראשית שבת מת״ת שבת
הנתיד לבא ולעומתן יסדו ב׳ תפלות אתה קדשת רמז
לשבת בראשית וכן משמעו׳ ענינה שאומר תכלית מעשה
שמים וארץ וכן ויכולו השמים והארץ וכל נבאם שנאמר
בשבת בראשית ותקנו חותה כליל שבת שהוא הראשון
לכולם והתחיל השבתה לעולם. ובשחרית ישמח משה
והוא כנגד מת״ת וכן משמעו׳ עמינה כמ״ש כליל תפאר׳
בראשו כתת בנעמדו לפניך על אר מימי וכן ב׳ ושמרו בני
ישראל שהוא שמירת שבת שבטוו בהר סיני. ונתקן
בשחרית שבת לפי כי בשבת בשחרית ניתנה התורה
כמ״ש פ׳ רב״ק ובמנחה אתה אחד על שבת העתיד
להיות ה׳ אחד ושמו אחד וכן משמעות נשחו אתה
אחד ושמו אחד וכו׳ והיה ביום ההוא יהיה ה׳ אחד ושמו אחד
וכן הוא אומר לאברהם אל יצחק ולולי יעקב ובניו ימחו בו
כולם לעתיד. ונתקן במנחה לעת ערב כי כן אנו מנפים
והיה לעת ערב יהיה אור. וכן נתקנו שלש סעודות ב׳ ומני׳
אלו לשומת אלין תלת שבתי ואיש התמים שכבל בכוונתו
ב׳ תפלות אלו אל השבת הזמן ומנחה עוד כנגדו לבלתי
סור מן הסדר הנכון ולא יחליף את של זו כזו וכל שכן שלא
לערב קדש בחול כמו שבארנו למעלה:

ואחר התפלה חוזרים לומר ויכולו והוא עד שני
דקידושין ומדומים על ויכולו שבתפלה
כמ״ש הרב שאו המלכות בסוד חקל ועתה בסוד חקל
תפוחין סוד ב׳ אבות המאירים אור פנימי שלהם בתוחים
ושל כן נכוין בשביעי ראשון שם **אל** חבר לאברהם
ובשביעי כ׳ הם אלהי״ם פחד עתק ובשביעי ב׳ שם
הוי״ה ת״ת ישראל. ואולם לפי פשוטו יש סעם ב״כ לדבר
כי הוא כתורת עדות שאנו מגידים על הבורא יתברך
שברא את עולמו בששת ימים וכו׳ כלה כל מעשיו ומפני
זה נריך לאזרו מעומד כדרך כל עדות שנאמר ונמדו כ׳
הגשים. ואף כי נאמר כתפלה הזו יחידים ואין עדות
יחיד עדות כי על כן היחיד אין לאומרה דרך עדות אלא
כקורא בתורה. ואשר חכמים הנידו דנעשה שותף לקב״ה
במעשה בראשית ובמלאכי הסדת מניחים ידיהם על
ראשיהם ואומרים ושר עונך וחטאתך תכופר. ביקר הדבר
הוא על ויכולו שלאחר העמיד שאנו אומר אותו כולל כאחד
כתורת עדות ונריך להיות [illegible] ים את לבבו אלינו להאמין
באמונה שלמה בחדוש הכולם ויהיו פיו ולבו שוין ויכוון
באמונה שפתיו ענין החידוש לאפוקי מדעת האפיקורוסים
והכופרים שמכרים שהעולם קדמון והוא כטבעו מהנ
אבל אנו מגידים על חדוש העולם ומאמינים בו אמונה
שלמה כמו שיתבאר בפרק הבא ובכן יקרא עדותינו
עדות נאמנה לא באמורכם קול דברים ותבונה אינכם
הולים

רוחיה וכ"ש הקחלאלי' ביקר הדת ומפסיקים בתוכו בדברי
תורה וכל סכן בדבור של חול ובבר מיפרו בספר החסידים
פסיק ת' בחלה לחבור לחבר מחרי מרחו ובבו מרחקת
לחזר לו מרחת פניך מרחקת לחבר לו מפני שהיתה מרבר
בזיבולו בשעה שהבחבר הוה חומרים חומרו ע"כ. ולא יתכן
לומר שהחבור היה בדברי חול כם בביתו העבבת הלחבורים
בשבת בכל מקום שהומר ודבר דבר אלו יהיו דבורך של
שבת כדבריה של חול המכם הנמין הוא לחבי' בדברי תורה
אין רשות לאדם לדבר בכל ואין שמתבטל שלום נבור:

ובל הבם שמבו ומרחו לם כך בלתה לחבור ההוא
בדבור של קדושה כל שבן. וקל וחומר שאין קבן
לעולם הנמצא בדברי של חול בזמן שמתבטל ע"ן ויכולו
ובדבת מנין ז' וכ"ם לם הם הלו מת מבטל בבי' הבנבת דלשון
בודרה ובדבר מהיומנותה ולחבו בפ' תבחמה ווי ליה דלית
ליה חולקא בלהם דישראל וכולי ומלחבר שהומקום לתובבת
נפש הוה נשמה כלחבבות הבפלה הזה. תבלה כי הבדבר
בב לה מבבתה פלומו מרחת כלום לבמ' יהיה לו עבומם ברחל
ומדקלמר ליה לוה חולקא בלהם דישראל מבבב שבלבת
מתבו הנשמה שהוה חלק שוה ממעל ולבן נדיק להחבר בזה
ביותר ביומות הבחל ויותר מדם בשבת כמ"ש בחבר פרש
ויקבל כמן דעשו עמוה קדושה לבי בבשבת לחבר לחבת דלה
לפולו בבתך כי בבשבתה וכולי תרין מלאכים ממנין על דה
ביומה דשבתה ולומן שוה ודהון על דשמה ולחמרן ווי ליה
לפלגה וכולי והטעם כי לפי הקדושה העובדת בבתי
פנסיות וכ"מ בשבת מבמי החול נדיק להיות גם הבורה
פיותה ולבן בשבת לבור לחבת דלה בבי בבשבתה לפולו
בנדיק כי בבשבתה כהו מתבבר והשובן בבית הזה יתן
לנבם לשמוע דברי חבמים לבל הן בעונות הרבים
בטלו ונפלו בעון הדיבור בשבת יותר מבשאות החול וה'
הטוב יכפר בעד.

ויש נוהגים לומר לחר סיום וכולו לחת ושעם הדבר
עפ"י מה שבילרנו לתבלה בבם המקובלים כי
בימות החול ע"ן רמבת בבוכה לחותיות ק"ר דמק"ר חבל
בשבת **עש** "ל שבת מתקבת הל ה' רת לחת בבור ה"ם
תפל"ב מבל"ת ר"ת הבת ובלפי זה הלמרו לחת הבן
לה לחת הבדת הלחרו בן כי לה מנינו עדים שלחרה על
עבותן לחת ולחלם לחינו מבבב שהרי. הלה חתום בהמרים
לבר בר ה הלה"ם לבמ"ת: ולומר שלוה בנור בדבה לחר
מעין שבע ותקנה משום בבב מזיקין מפני שבתי לבמיות
שלהם הו בפדה וכיון שלה תקנה הלה מטעם זה היחד
הבור לחומרה. ולקי שבתי בבבי שלנו עתה בעיר ולחין שם
בבלה התקנה לה זזה ממקומה ובמקום שלחין בית הבבת
קבוב וכל שבן הם מתפללים בביתם נדיק להזהר שלה
ילמד לחותה ומחזרה הוי בדבה לבטלה. ולחלה ום לפי
בודן של דברים מרוממת היה להתבבך מז' עליונות ממנים

ולביבך

ולביבך לחין לומרים שלותה כי"ם מפני כי הלרה שי נמבלת
לבלה בשבת בלבר כי הילו בבחר בת ז' ולבן בכל התפלון
הם שבעה כמי להחיר בה מלמעלה ולבן בשבת לחומרים
ברבת מנין שבב שהרי נמחר בה מבור' והב כולה ושבעה
נחתיה בלילה הדי בבבר ז' של תפלת ערבית. שבעה
ושבעה מוכבות בבבר שחרית ומבהה. נמבב כל זה לבחת
לחבר על רחמה ומבם נמשבים לה ולבן בערבית חוזרים
ולומרים ברבת מנין שבע כדי להמשיך לה מז' עליומת
ממה ולביבך נדיק לבבין בחבו הבבעה ברבות הרמוזים
בה הל לחות תבב שבה"ם יה"ו והב מרב לחן כדיק הבוגה
בתבלה מה שחין כן ביום טוב ולבן לחין לומרים לחותה ביום
טוב ולחין מזבירין ביום טוב בברבת מנין שבע. וכן
לחין לומרים לחותה בבית חתנים שהרי הבלה עם בתברבה
בשבעה ברבות ולחין לה מבך בברבת מנין ז'. ולפי
טעם שמבחתן של דברים לחו לחין לבמוב מלומרו כל
לילי שבתות לף בשחל לבחת יום לחד של פבח בשבת לף
כי לבי הפשם לה יתבן כי לה מבומרת מן התזקין כמ"ש
הרלשונים. ולחד כך לחמרו מזמור לדוד ה' רועי וכו'
שבחתר בו ה' רועי כי בחות החול הסבר הזה יהיה בבור
וההמבה על ידי העבבר מטבדון ובשבת כדין שמוטה
דקב"ה כמ"ש בחבר מבשת בח והלרכם כזה בפרק ל"ד ד"ה
ע"ש ולבשבת זה תקנו ומזמור זה בשבת להלות ההנהגה
בשבת שהיה בל ידי הזה יתבדך ה' רועי וגם נזכר בתוכו
שבחתה הנפש נפשי ישובב והעיקר כמ"ש בזוהר תרומה
נפשי ישובב דלה נפש דוד וכו' ובורי הלר' אלה"ה כתב
כ"ומי ר"ה ר"ת ר"ך ועם הכולל לר"ך מוד לר"ך תורה
מס"ב דלה"ה שבתה יש לו כולם. לך טוב ולחבד ס"ת כ"ו
הבפר בם הוי"ה. וטוב ולחבד בני הלה טוב הם החבדים
בעומדים ביחד דלה' ולחבד הם בבלתם הלומה. וגם כלן
לך טוב ולחבד ידעתני לחתום בר"ת מבפר בם הוי"ה ועוד
לחתום בם **ל"ל** בר"ת הוי"ה לחוך ימים ובם"ת מספר
בב הדב"י ומודע לחבמה ישית לב לליהם בכל
מעם בלחוקו בשבת. ולחד כך יחמה קדים ברבו ולחבר
עבה לבבל שבת תובבת הרוח בברבו הרלשון לו לם לה
שמבו יכון בתחבמתו כתה בברבו הלחרון לבבל תובבת
הרוח והנשמה ביחד כי לם לה קבל הרוח בברבו הרלשון
לה יתבן לו לבבל הנשמה בפרום עלבו מבת שלום על כן
עתה בברבו הלחרון יכון לבבל שניהם יחד הרוח והנשמה
וכן ביום. וע"כ לין טעם להבלתי לומרים לוחו בשחדית
בשבת מטעם זה בלעדי שדי הדברים. ועל כי מבולה
שבת בנגד כל הבנות לחבר עליו הבן בבדת תמות הם"ל
וכה נתלים כל יסודי הדת ו"ג עיקרים לחבר הניח בכל
העיקרים כמו"ש מספרי הקדמונים על כן לחבר שהעבדנו
ביחדו בחדוש העולם נתבו לומר פזוט ובל לבלים לפי
בכל שבת ולבון להיות כל לים כבה לחותו בכוחה ו' ולף

עלחמה

שאמרו על הרב שלא חפץ כו היטב חרה לו על הד׳ בתים הראשונים שאין הדברים מכוונים ב״ר הלחת. וב׳ ואחר תרומה לאמרו שיחות ותושבחו׳ דאית בהון קבלה לחיתיה. ולכן אין ראוי לאומרם אלא מהנו אחרון עולם ואילך שהולל בתשבחות ואין למשוב מלאומרם וכן אני כותב עם כל החברים ולפעמים היה אומרי״ל לאומר אחרון עולם במקומו:

פרק שביעי

אחר נאתו מכית הכנסת בל שבת אל שמח רעתו מקחוסת היום אפילו רגע קטן אתהיכה רגלו קלות כאילות לבא המיתה לבעמ׳ מלאכתו מלאכת שמים והחכם עיניו בראשו לדע במעשר הקדום אשר הוא עומד בעת ההיא מלאכי עליון והשכי׳ למעלה מהן ובמעשר מלשתן שבבכו כמ״ש בשם ז״ל ת״ח כד אתי בר נש מכי כנישת׳ תאן עמיה מלאכין קדישין מהאי גיסא ומלאכין מהאי גיסא ומכיתא על כולהון באימא על כבון דבהאי שעתא אול מנרך אלף ורבבה מימינך וכו׳ עד לא תאונה אליך רעה כל דא אם אינש יעול לביתיה בחדוה ויקבל אורחין בחדוה וכן אמרו בגמ׳ עשרי מלאכי השרת מלוין לו לאדם בע״ש מכית הכנסת לביתו ח׳ טוב וח׳ רע וכו׳ ועל כן האיש הנלבב ילבש חדש כמדו בנאתו מבית הכנסת ביתר שאת ויתר עז לבלתי שמח דעתו מקדושת היום וכ״ש לבל יהיה כבבילים ובאולים מדרך פשעם העומדים בהליכתן ברחובה של עיר ויספרו שיחת חולין זה עם זה אשר לא די כי הם מבזיתים לעונשים קשים ומרים על עון שיחת חולין בשבת אלא אף גם מלאכי גבהות! מסתלקין מהם ומורו שמא קראו לזה כי מי כבר ולא ידע כי לא שכנו מלאכי עליון להיות ממתיבים עלא והוא עוסק בדברים של חול ואין ספק כי כאשר אמרו שם על הבלתי מכין לכבוד הדרה של שבת שרגא ופתורא ואתתקנ׳ ואינש ואתתיה בחדוה שאו השכי׳ אולת ומלאכין עמיה ואיתי יב״ר עם כת דיליה ואתחברו עמיה ואמרין זה שלי הוא ומן חיילין דילי ומיד שורה עליו ומטמאהו וכו׳ כך יאמרו על אים המזלזל בכבוד לעמו שם בדרך הליכת׳ בחוב דברים של חול שתקע הדבר.

ולא באו לידי מדה זו אפשר בהביט בכל מעשה עבודת׳ כתו״מר שבה ולא בפנימיות רוחניותה דרך נשים לשם מצוות הנשים מלומדה ואים התמים תמיד יכן כי כל מעשה עבודתו פה ראשו מגיע השמימה ולפיכך שם ישכנו שכי׳ ובאותיה להשתוף בנולו באשר הוא מתוף חיל ועז ווז בה כמ״ש חוכב שמים בעזרך ע״י מעשה עבודתו ובכר׳ שמים ואף על גב דאיהו לא חזי מזליה חזי ומורא

ומורא לו ישלה על ראשו בעת השמח ובל כמוהו בזה מאמר חכם שאינו מראשו ובאיתו בזוהר בלק דף רמ״ו ע״ל וכי הוכח לומן עיבור דבר גם שלא בראשו דילמא בגופה לא בהתנים דאפילו לחכם יתיר מבל בני אנשא אלא קרא הכי איהו ודאי דתנן לא חזל כר גם בגילוי רישא ד׳ אמות ת״ל דמביאתא שריא על רישה וכל חכם עיניו ומלוי בראשו אינון בהוא דשריא על ראשו וכד עיניתמן ליכדע דהשתא מהאי אדליק על רישיה אנשרך למשיחא. בגין דנופא דב״נ איהו פתילה ונהורא אדליק לעילא ושלמה מלבא טוב ואשר ושמן על ראשך אל יחסר דשא נהורא דבראשו אנשרך למשיחא ואינון עובדין שבין ובעל דא החכם עיניו בראשו ולא בחתר אחרא ע״כ.

על כן אתם גם אתם ממלכת כהנים וגוי קדוש תנו עז לאלהים לשמור את דרך בן האיש תכף לתפלה ברכת ה׳ בלי הפסק והעולם בבתים ח״ו כי השבקות מאמר למנוע ב״כ שפעת גשם ברבות הגשמות קרן החורה ותקות חוט החסד בקני לבת אחכה ושמיכה ורוח אליכם כבוד ה׳ ואים על דגלו מן הבא כידו ונוגף ירוכה אבא ברכה יחד עם מחנה שכינה ותאורה שמחה ושמון ונלח דברו ויתן מקולו קול עוז לאמר שבת שלום ומבורך וכן בא הרמז בפ׳ בשם קדשי אקראת לשבת ר״ת בקו״ל כי נרך לקרות בכבוד שבת מלכתא בקול רם לקבל את הכלה הבעשיה בשבר פנים יפות ובשמחה גדולה.

ובתב מהר״ח ז״ל מורי ז״ל״ה היה נוהג לנשק ידי אמו תחילה ליל שבת. ואשר בא בשור ה׳ יכין לו לכאן סוד הדבר כי בן הוא נושק אדים דתבונה אמו סוד ח׳בת שלה ושם הם הזרועות של התבונה והוא עולה עד שם ושתתו ויפק לה. אבן כוזכת הנשיקה תהיה אחרת היד ימין לבשם בה׳ מאכלות הנה שרש ה״ב שבה׳ אבבטות היד וא״כ נרך להיות כיד ימין אשר הגבורים אשר שם הם ממותקות וקרובות אל התקון ואותו היד בלשר עשים המבורך על ראש המתברך שאין שתי ידים זוכות כאחד׳ ושנם הברכה בעת ההיא לפי שנמרי הברכות פתוחים וגם שדרך האב לנשום על בם ולקלנו כל ימות השבוע וכן הדב על תלמידו ולכן מקדי לברכו בעת ומשברכו לא יוכ׳ לקלנו עוד ע״ד הבדק ולא אשיבנה. ואח״כ יתאמן בכוונתו לקדש קדושת היום עם מדרו וכל עוד שיקדים להיות ורוח לקדשו הרי זה משובח. וכבר כתבתי לגיל פ״ה שמזל נדרך מעמים בשעה אחרונה של ערב שבת ומאדים משמש בשב׳ אחד של אור השב׳ וכבון להיות מקדש קודם הלילה כל מה דאפשר לאלתי יכנס בגבול מזל מאדים ושמאיך נדרך תדרוש כמו שבאר׳ שם. ואף אם הוא בת עבית אין קפידא שאף שאמרו הלכה מתבנה ומשלים אינו לומר שיתענה עד שקיעת החמה אבל כל שבכנס לתחום שבת טוב אינו רשאי להתעבת. ובשמי הבאומר כל שלא הבגיב ומן הבפיר׳

יכול ולעשות סעודת שבת מיד אחר תפל׳ ערבי וכהגיע זמן הספירה יועדו יחד ויספרו וכן הוא מנהג כמי אשכנז שלא לאחר זמן הקידוש והוא הנכון · ועודים הדור בלבושו מעוטף לבנים כמלאך ה׳ לפני האלהים איש לפי מהללו יהלל בקדם הלולים ולכבוד הדרה של שכי׳ הדוחפת עלינו יכנס בכי טוב בשבחא דמטרוניתא ויאמר פרשת אשת חיל מראשה לסופה בנועם קולות ובגילה וברעדה ואיש המשכיל יאמר אותה בישיבה דמילין דעלמ׳ תתאה בישיב׳ כמ״ש בזוהר פ׳ אמור בסוד העומר וסימניך והוא יושב פתח האהל · ומשכיל עשה לכוון בה כמקנ׳ כמ״י הזוהר הנאמרים בתוכה ולהיות כי מנהג ר׳ אבא ע״ה היה לבטא בשפתים פרטי סוד סעודות שבת לפני הסעודה כמ״ש בזוהר פרש׳ יתרו דף פ״ח ז״ל ר׳ אבא כד הוה יתיב בסעודתא דשבתא הוה חדי והוה אמר דא היא סעודתא קדישא דעתיקא קדישא סתימא דכלא בסעודתא אחרא הוה אמר דא היא סעודתא דקב״ה וכן בכולהו סעודתי ר״ש הוה אמר הכי אתקינו סעודתא דמהימנותא אתקינו סעודתיה דמלכא וכולי על כן כל איש המשכיל יאחוז דרך צדיקים לעמוד במקומו בשלחן ויאמר דא סעודתא דחקל תפוחין קדישין לבטא הכוונה בשפתים:

והסדר הנכון הוא כמסודר שם בפ׳ יתרו ז״ל א״ל ר״א לאבוי אילין סעודתי היך מתתקנן א״ל ליליא דשבתא כתיב והרכבתיך על במותי ארץ ביה בליליא מתברכא מטרוניתא וכלהו חקל תפוחין כו׳ וההוא ליליא חדותא דמטרוני׳ הוי וכו׳ ביומא דשבתא בסעודתא תנייתא כתי׳ אז תתענג על ה׳ על ה׳ ודאי דההיא שעתא אתגליא ע״ק וכו׳ וחדותא דע״ק עבדינן וסעודתא דיליה הוא ודאי בסעודתא תליתאה וכולי דא היא סעודתא דז״א וכולי וטעם שנזכר בפ׳ והרכבתיך על במותי ארץ שהוא סוד סעודת הלילה אחר אז תתענג על ה׳ סוד סעודת שחרית לרמוז גם כן כי הכלה מקבל׳ שפע מן הע״ק קודם שתשפיע עלינו ונידם הכתוב הוא כך אז בלילה הכלה תתענג בע״ק שהוא על ה׳ ושוב תשפיע לנו וכן כתיב והרכבתיך על במותי אר״ץ

וזה הוא הסדר הנכון ומה שכתוב בפרשת האזינו חד סעודתא דמטרוניתא וחד סעודתא דמלכא וחד סעודתא דע״ק עכין הסעודות הוא מוכה ולאו סדר סעודה קחשיב רק חד וכו׳ שנה ולא פירש בסדר זמני׳ כמו בפ׳ יתרו ושם דיבר בקדשו בסדר המדות מלמטה למעלה כדרכו בכמה מקומות וכבר ביארתי זה באורך בס׳ חמדה גנוזה דף רי״ב ע״א (ועיין לקמן בפי״ז עוד בזה אמיתתן של דברים · ומרי נר״ו כתב שצריך בכל סעודה לזמן שלשתן יחד ובעל הסעודה בראש כולם בסעודת הלילה יאמר אתקינו סעודתא דמהימנותא שלמתא חדוותא קדישא אתקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא דחקל תפוחין

קדישין וזא יע״ק [illegible] אתקינו וכולי דא היא סעודתא [illegible] אתיין לסעדא בהדיה [illegible] היא סעודתא דז״א יע״ק [illegible] בהדיה ושמירות שלו [illegible] היכן [illegible] דלילה וכלי [illegible] כשיל לאחרי וזמין להו [illegible] אתיא לעלמא כולהו אתיין [illegible] זמין בהדיה לשבת [illegible] בהדיה כיון דהאי אתיא שבת [illegible] גניזין בסיבלא דלילא וכולי [illegible] הטעם שאמרי במרא בשבת [illegible] אקלע לבי רבה בר רב נחמני [illegible] א״ל מי הוו ידעיתון [illegible] כלום אתה חשוב לני מן [illegible] הכנסת אורחים מקבלת פני [illegible] יותר מאשר בכל סעודה [illegible] תלתא [illegible] במנהג טוב [illegible] פעם [illegible] הדס אחד כיד ימין [illegible] עליהן [illegible] ימין עוד [illegible] כך יאמר בלילה [illegible] בדבור [illegible] דסמוך [illegible]

יאמר [illegible]

ואשר [illegible] הכוונה [illegible] הנה אנכי בא לתקן את השלחן [illegible] קדישא דמלכא קדישא לההיר [illegible] מסלסלת [illegible] דמלכא קדישא [illegible] יומשך [illegible] דמלכא קדישא ויהי נועם ה׳ אלהינו [illegible] האגודות של ההדס [illegible] בחבר [illegible] א״ן ולהאיר אל עבר [illegible] לשלחן [illegible] מבז [illegible] ויתמ[illegible] מספר [illegible] אלה״ם [illegible] מלא דיודי״ן [illegible] עם אהבת כלולותם [illegible] ריודי״ן [illegible] ליהו״ה [illegible]

כל מר למתיק עלכו ומקותיו ויהי כזי׳ הדו וריח לו כלבונו ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו וכולי ואף הכלתי כא כסור ה׳ יעשה כסדר הזה ויאמר כסהוא מריח לשון הכתוב רי״ח נח״ח אש״ה ליהו״ה שכמלו׳ שו כלול סוד הריח וקריאתן זו היא הלילן וכן יעשה כל זמן שהוא מריח.

ויש לכל איש ישראל לזמר ולנגח שיר ושבחה הלל וזמרה לכבוד הדרה של שבת בעת הזאת איש לפי מהללו לעורר חבלת השרן לשיר בקול בעי׳ וכו ימנא תועלת גדול לעליונים למעלה וגם הנפש לו תמלא מאורי אור של מעלה וכמו שהיורדי׳ במרכבה נריכים לומר שירות ומנח אותם השירות נפתחים להם שערי מרכבה והם נכנסים להכלותיה ומתוסף כח בהם ללכת מעלה מעלה בכח השירות ואפם השירה לא יעצרו כח להלוך כי כעורם מסוררים הם מהלכים ושמש בנבעון דום יוכיח שאם לא היה מסתיקו יהושע לא היה יכול להעמידו שבכח השירה מהלך ממזרח למערב אם כן גם בני אדם אשר בעפ׳ יסודם בכח השירים אשר ישירו לה׳ לכבוד הדרה של כלה יעלו ויכנסו בהיכלות הכלה כל אחד להיכל הראוי לו וכל שכן בשירים דאית בהון קבלה אמיתי׳. ועודני עסוק בחבורי זה לזכות בו את הרבים האלהים אינה לידי פיוטי הרב זלה״ה שיסד לכל סעודה וסעודה של שבת להיות כל איש שור״ר בביתו מידי שבת בשבתו. מחזכר בם נכבדות והן אומר והן דברים שעומדים ברומו של עולם כוונת סוד השב׳ סדרים שלה וכלא רמי זא בחכמתא ליוקים מסוד תנחומיה. ולמען לא יחסר כל בו בחבור זה אחיאנו אל בית חמדתי לזכות את נפשך ותעלוזנה כליותך ואבאר יוסר אמרותיו פה לתשוקת המשכילים.

וקורם יוסר השיר תאמר בנועם קול אהללה שם אלהים בשיר ואגדלנו בתודה ה׳ עוזי ומגיני בו בטח לבי ובעזרתי ויעלוז לבי ומשירי אחודינו.

ואח״כ יאמר לאן מתי יבוסר עם

אומר בשבחין. למיעל גו פתחין. דבחקל תפוחין. דאינון קדישין

פרשת אלה הדברי׳. התחיל רבינו זלה״ה בזמר׳ נגד אותה שלהוכיחא דאשת היוכאה מתחת כסא הכבוד שביאלנו בפרקי׳ הקודמי׳ וכמו שאותה השלהוכיחא מזמרת וכורת׳ ערינים כן הבעל השיר פתח דברו יחיר בזמרה ואחר הזמרה שיוטהרו העולמות מאינון מאנין דחולא. יבנס בכי טוב בשבת שהשבת הוא מעורר השפע מן שבת העליון סוד התבונה כי בה הוא השבח כי על כן שבח עולה י״ם בסוד לאחיל אהבי יש כבודע ואיחר ואחר שגריך לזמר בשבחין אלו למיעל גו פתחין ר״ל לעלו׳ ולבנם לפנים בפתחי ר׳ אחרונה שבשם כי שנים פתחים יש לה ח׳ למעל׳ ואחד למטה פתח של מעל׳ היא אתירה לרשעים השבים ופתח פתחתונה היא לצדיקי׳ והן הנה הנזכרות בספרא דצניעותא באומרו ווי לעלן דגלי פתחהא שגורמים לגלות פתחיה ומיתהנו הקליפות הימנה חם ושלום ואולם עתה בסדר שבח זה יכנס המכוין בתוך ר׳ עצמה ויזכה ליקח אור השפע מבפנים באופן אשר לא יתגלה השפע למטה ליהנות ממנו הקליפו׳ וזהו אומרו ב״ו פתחי״ן שבמ׳ עצמה אית בה כתי בוחי וכתי כראי וזה בשבחו נכנס לכתי בוחי למחדיה מן החדוה שנהנים ממנה זו״ן וז״ם דבחקל תפוחין דאינון קדישין דהיינו כשהיא מקבלת מן השפע והיא אנפין באנפין עם ז״א אז נקראת בבחינת נה״ידז״א חק״ל ובבחינת חג״ת שלו נקראת תפוחי״ן ובבחינת חב״ד היא נקראת קדישין כמ״ש הרב זל.

נזמין לה השתא. בפתורא חדתא ובמנרתא טבתא. דנהרא על רישין

פרשת אלה הדברים מהדעת זו כי כל דבר שבקדוש בעי הזמנה. רבוני לומר שלהפריד כחו׳ הטומאה מהקדושה בעי הזמנה כענין זימון החלינה וברכת מזון על כן בבואינו עתה לקדש להמשיך הקדושה מעתיק׳ לחקל תפוחין קדישין מפחד ש מא יתעוררו הדיני׳ שאף על פי שבשבת הם נכפין היינו שלא יעצרו כח לנא׳ החונה מן הקדושה למטה לפעולת פעולתם בעה״ז אמנם מ״מ עודם במקומם יכולים להתגבר וכמ״ש יצאו הדינים בגבורת׳ העצום׳ על כן בעי הזמנה כדי שיתמתקו במקומ ויהפכו מדין ויתן אותם לרחמים וכלפי זה יאמר נא בזמין לה השתא היינו לשכינה חקל תפוחין קדישין הנזכר שתב׳ לשרות עלינו ולהכיא לנו הנשמות החדשות המתוספות בנו מהיכל עצם השמים שכל תוספת הם משם כנראה בפירוש האדרא דבשא נמ׳ כד נחית מדיקנא יקירא עלא׳ קדישא וכולי ע״ש ועל כן אנו נריכים לזמן כדי שיהא בנו יכולת לקבל אותו התוספת שאמר שממנו באים אלינו הנשמות יתירות על ידי חקל תפוחין קדישין בסגול׳ דבור זה שאנו אומרים בזמון לה השתא הדבור הוא פועל ואמר בפתורא חדתא הוא חדוש הלבנה שהי׳ אדנ״י מלא העולה תרע״א וי״ב אותיות המילוי וד׳ אותיות השורש עולין פתור״א שמתחדשת בסוד תוספת מז״ה ועל כן נקרא חדתא. ולהיות שהיא נהנית מסוד תוספ׳ דז״א היא זוכה לקבלת בם האורה מן התוספת דא״א עצמו על ידי אז״א כי סוד חמא הוא סוד הגר וסוד אכא הוא סוד השמן שבא בו מעתיק קדישא כבודע בסוד כשמן הטוב על הראש והיינו דקאמר ובמנרתא טבתא דנהרא על רישין שתהא טובה

ומתוקנת בכל האדותיה וכלל מ"כ הזווגים כנזכר בראש הקדמת הזוהר כדי לנהרא על רישין הנשמה יתירה שברא מקום תחותה

ימינא ושמאלא ובינייהו כלה בקישוטין אזלא וכאנין ולבושין

פרשת שה הדברים שהכלה כשהיא עולה לנשלה היא מתלבשת בג' שלמות ועולם האצילות היא בסוד ימינא דהיינו שם ע"ב שהוא סוד אהיה ונם יה"ו דמ"ה העולה ס"ל שסריסים עולים ימינא ואלו הב' שמות אהיה הם ב' מדרגות הנזכרים בר"מ יתרו דף נ"ב ע"א ומהם יוצאים ז' שמות אחרים כמו שבאורנו בפרק ז' ואלו השמות הם קישוטין דכלה מי הם בבחינת אותות ואותם דבריאה הם בבחינת כלים ואותם דיצירה הם בחינת לבוש שכן עולה חשמל מלבוש החופף על עולם היצירה ולעומ' זה יאמר כי ימינא עולם האצילות בב' שמות הנז' ושמאלא הוא עולם דיצירה סוד החשמ"ל במספר ושמאל"א וביניהו דהיינו בעולם הבריא' שהם היא בעת הקידוש וזהו וביניהו כלה ובאחד ואמר שזכתה לבך בהיות לה אותן הקישוטין של הז' שמות דמדרגות דאימון כראש דקשוט וזה הוא שאמר בקישוטי"ן אזלא ומאכין עולם הבריא' ולבושין עולם היצירה וכמנהגות שו הקישוטין עלתה הכלה לראש מקודת הבריאה כאומר דנהרא על רישין ואחר כך הא עולה לנשלה לנה"י דאצילות:

ידבק לה בעלה וביסודא דילה דעביד ניחא לה יהא כחדש בתישין.

פרשת אלה הדברים. זעיר דאצילות הוא עתה בבחינת בעלה. וסוד החיבוק הוא בסוד הע"ב הנ"ל שהוא ימינא ואהי"ה שמאלא בעוד שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני והוא מגד החסדים חזו מטי כלפי חסד. וביסודא דילה פירוש שיש ביסוד של ז"א ב' בחינות בחינת א' מה שמגע לז"א ובחי' ב' הוא מה שמגע לה ומה שמגע לה נקרא של שמה וז"ם וביסודא דילה דהיינו בחינה יסוד דז"א שהוא חלק דידה. והכוונה שמאותם אחרות שמאירים מגם החסדים והגבורות ומתמתקים שם הגבורות יכנסו לתוכה ממתקים במדריגי' ימין כי בזה יעביד לה נייחא שבהתמתק הג' גבורות בתוכו כשאח"כ מגיעי' שיה הם כאים מבורר' מהקליפות והקליפות אין להם אחיזה כלל ממנה וזהו לשון נייחא כמ"ש והניח ה' שהיך לך מכל אויבך מסביב ויושבתם בטח ואמר יהא כתיש כתישין בלשון תפלה כלומר סיסוד זה יתן לה שלו בתוך היסוד שלה כאותן כי יתכתשו הגבורות שהן

ג' גבורות

ג' גבורות הכלתי ממותקות וז"ש כתיש אחד כתישין תרי הרי ג' כתישין נגד שבירת בה הג' גבורות. א"כ יהא בתיש כתישין ירמז לסוד האמור בזוהר פרשת פנחס דף רמ"ז ע"א ז"ל בלולה בשמן כתית. בשמן בהוה שמן דכביר וכפיק מלעילא אר"ש יאות אמרת אבל מאי כתית אלא רזא אינו דכיון דאיהו שמן מאי כתית אלא רזא הוא דקא רמז לשמשא בנוקבא לאנגד לנבה שמן כתית כדקא יאות לה לא הוי אלא כתית לאפקא מזתים דאינון שייפין דגופא ולאמשכא הוא בגידו מלעילא בכל שייפא ושייפא לא הוא אלא כתית. ונדיק איהו דכתיש כתישין ואפיק מכל אינון שייפין עלאין דאינון זתין קרישין מגא רבו בתיזבתא שלים לגבי נוקביה ואי לא כתיש לא יפוק ההוא משחא שלא בלא תיאובתא דשייפין וההוא בגידו לא אתהני מכיה נוקבא ולא הוי כדקא יאות עד דתהא בלולה מיכיה להתאכלא מיכיה ע"כ ואל סוד זה אמר כאן ובסודא דילה יהא כתיש כתישין.

צווחין אף עקתין בטלין ושביתין ברם אנפין חדתין ורוחין עם נפשין

פרשת הדברים נוחין היא הקליפות דעשו מסט' דשמאלא שהם תק"מה כנודע ועתה באור שבת כמתקין ט"ל אבל תק"י שהם כמכין שו"ר הן בלתי מתוק ואע"פי שהן בלתי מתוק מ"מ הרי הן כמכוטלין בשבת לשון שביתה והיינו בטלין ושבי"תין. אף עקתין הוא הקלי' דשמאלא מימינא שבא מהגר שהיתה גרה לשרה ותרגום גרה עקת' ואמר אח"כ ברם אנפין חדתין כי לא בלבד שבטלו הקלי' אלא גם אנפין חדתין כלומר אנפי זוטרי מתחדשין דהיינו בסוד תוספת יסוד דא"ק שאותו תוספת נמשך לא"ז וזעיר ונוקביה ומתחדשים החב"ד שלהם שהוא סוד הפנים ומתוך כך נמשך הטפא בו"ק שלהם שבחי' חג"ת שלהם הוא בחינת רוח ובחי' נה"י שלהם הוא בחי' נפש. והיינו דקאמר אנפין חדתין בערך הנשמ' דז"ן שהיא בחב"ד שלהם ובחי' רוח שהיא בחג"ת שלהם ובחי' נפש שהיא בנ"ה שלהם והנשמה יתירה של תוספת שבת היא בא לרוב העולם מבחינת נפש דהיינו מיסוד דנה"י דז"א אז דנוקבא כל א' לפי הראוי לו. וכלפי המחנדי חקלא כפי כוונתם אמר אנפין חדתין שמתחדש במוחם אנפין חדתין בא בחי' חב"ד דנה"י דז"ן ומשם בא להם הנשמה יתורה ונבואי' נמשך להם רוח מגד חג"ת דנה"י שלהם ונשאר כל הנש נמשך להם נפש מהנה"י של נה"י שלהם וז"ם ורוחי"ן עם נפשי"ן. נמצא כי כל הנלבה מדריגות שיורדים ישראל בשבת כולם בבחינת נפש וז"ן בסוד שבת ויכפ"ם ומאמר הרשב"י בפרשת בראשית דאית להון נשמתא קדישא

בשבת

בשבת היינו נשמה של הנפש כמדובר:

חדו בני ייתי׳ ועל הדא תרתי׳ נה רא לה יכטי׳ וברכאן דנפ׳ ש׳ן

פרשת הדברים מודעת זאת כי כל חדוה מצד הגבורה שהחדוה היא מעוררת את הזוז ואותו חוס הוא מצד הגבורה ולית חדווה קמי קב״ה כמו מיתוק הגבורה ממעשה התחתוני׳ ומעשה התחתוני׳ נרוך לעלות קודם מ״ן לז״ן וכל מ״ן הם מצד הגבורות והגבורות נמתקות בסוד חמדא טבא דביה תחדי נפשא. שהחדוה היא נורך לז״א ליקח המוחין הראויים לאולדא כמ״ש ר״ם בארדת האזינו דף רפ״ח ע״ב ואלו המוחים הראויים לאולדא נריכי׳ שיהיו הגבורו׳ נמתקות מן החסדים ואז הגבורות כשבאים אליה הם באות כשהם ממותקות וכיתות החול אינו נמתק אפם כ׳ גבורות פחות שלים והב׳ והג׳ אינן נמתקין ואולם בשבת מקבל הז״א החדוה מאו״א ואו״א מא״א דהיינו בתוספ׳ יסוד דא״ק ואז הוא מקבל האדה גדולה ככפלים עד שמתמתקות כל הה״ג ואז תגיע שיה האדה עגמה של אור תוספת שבת וזש״ה דרך תפלה חדו בני ייתי׳ שביא הזעיר החדוה מלמעל׳ בסוד המיתוק הז׳ הדבה בכפלים וזש״ה ועל חדא תרתי כלומר על חדא שהיא דגילה לקחת אותו המיתוק בשאר הימים תרתי גם הב׳ יתמתקו ומלת תרתי חוזר על ב׳ דברים חוזר על החדוה כפלים וגם על הב׳ גבורות. וכבן כהורא לה ומטי אותה הנהורא עילאה דהיינו האדה תוספת שבת עגמה יגיע אליה. גם ברכאן דנפישין הוא על אותם ז׳ ברכו׳ שמקבל ז״א בכל ליל שבת שדוגמתן היא סוד תפלה מעין שבע וכל אחד מאלו השבע ברכות שמקבל הם כלולים מעבר והם השביעי׳ של סוד יין דקידוש והם באים אליו מבוד ז׳ דגבורתא וע״ל ועל אותם הברכות אמו מעבתירים עזא יתנס כולם אליה

קריבו שושבינין עבידו תקונין לאפשא זינין ונונין עם רחשין

פרשת אלה הדברים מבוארים מאיליהן שאכחנו שוסביני דמטרוניתא נקרב לנשות תיקונין דילה לתקן הו׳ מעלו׳ שבה שהם סוד שפה מעלות לבבא ואמר שבסוד הזמר הזה ובתקונים שאנו מתקנים מטה ושלחן וכסא ומנורה בזה נשלמו תקוני הכלה ובשנקרבים יפרהל על השלחן כאלו נקרבים אל המזבח ובמקום הקרבן הוא התקונים הנעשים בקידוש ובנטילה וב מקום הזמר שהיו הלוים אומרים הוא הזמר הזה ואמר להפהא זינין שנריך גם המעשה להרבות במיני פירות

ומיני תבשלין נאים וטמין עם ריחין דגים גדולים ודגים קטנים. כונין שהם דגים גדולים רמז ליסוד דא״ק הנז״ל והרשין שהם הדגים קטנים רמז ליסוד דאריך כמ״ש בזה׳ עינא פקיחא כנוני ימא. כי על כן המשכילים יזהרו להיות בשבודתם דגים גדולים עם הקטנים ועל כל פגים לא יעבור מלהיות בשבודתו אזה דג שיהיה ובכן תקבל הכלה תקוניה.

למעבד נשמתין ורוחין חדתין בתרתין ובחלתין ובחלתא שבשין

פרשת הדברים עתה יבאר מה תועל׳ים בתקוב׳ הכלה ואמר שהן למעבד נשמתין שבכח סגולת תקונים אלו נעשה מ״ן לז״ן ובאים להם מוחי׳ רחוו לאולד׳ נשמתין וגם רוחין חדתין הם הרוחות חדשו׳ שבאים למכוונים בסוד ה׳ לירחיו כמ״ש ורוח חדשה אתן בקרבכם שבאותו רוח הנוסף על המכוונו׳ יתחדשו בהשכלת׳ להשיב בכל דבר הן ברוחני והן בגופני ואמר תדע כמה נעשים הנשמתין ורוחין חדתין הייני בתרתין ובתלתין הם סוד הל״ב בתיבות שמתפשטים מאבא תוך אימא ונוכרים תוך נה״י דאימא ונכנסי׳ בזא כלולין במוחין שלו דהיינו בחכמה שלו ואף על פי שבחכמה שלו מתפתחי׳ ל״ב שהיה דעובדא דבראשי׳ כמ״ש בארדא אלו הל״ב אלהים הם נכנסי׳ באבא ואינן נראין כלל אבל כשיורדים למטה בזא עם יונאים ודיב׳ לאין והם ל״ב אלהים ופתח בשבת אלו הל״ב אלהים הם נמתקין בתלתא שבשין הם שלשה ענפין דאימא שהם נה״י שכולנים בתיבה נה״י דאבא ומתוסף האדה להם מתוספת שבת ומתמתקים הל״ב שהיה ונעשו כולן יחד בסוד חסד״ם עם חדוה של הגבורה ונמנא עתה שהם ל״ה ל״ב אלהים ושלשה שבשין והם הל״ה תיבות שבקידוש ומכח המתקה זו בחדוה זו היה המשכן אחד לאולדא נשמתין ורוחין חדתין הנזכרים.

ועטורין עלא ומלכא דלעילא דיתעטר כלא הקדיש קדישין

פרשת אלה הדברים כי הנה מודעת זו שז״א יורש מאימא תרין עטרין והם נקודת הח״ב ואלו העטרין באים עליו מהבטיחה שבטם מזל הח״עם מזל הי״ג ומלתה הבטיחה יונאין הב׳ עטרין ויורשם ז״א מאו״א והאדת מקבת את הכלה בסוד ויאמינו תחבקני נמנא שלשון עטורין זה הייני שבוכין כמו עוטרים את דוד ואם כו שתי משמעיות משמע עטרין ומשמע עטורין וז״ם ועטורין עלה כלומר עליה כמו הלבוש שעליו ואמר כי אף כי עי״ך עטורין עלא מצד ז״א עתה הם באים

בחיים אליה ממלכה דלעילא סוד יסוד ח״א שנקרא מלכא להיות שדבוק בו העטרה סוד המלכות כנודע ועל כן אמר ומלכא דלעילא לאפוקי ז״ל לומר שהאדה זו מגעת אליה ממש ופירש תדע למה הוא מאיר אליה דתעט״ר כלא בקדיש קדישין כדי שיגיע הכל מעוטר מן העטרה דח״ק שהוא קדיש קדישין ובכן כל האצילות יהיה מעוטר מתוספת יסוד דא״ק.

ומאן דתני ועטרין שבעין לה לא משתכח כי כן הוא לשון הזוהר בפרשת פנחס ז״ל יומא דשבתא חדוה איהו לכל וכלא אתעטר עילא״ותתא וכקודה תתאה (פי׳ המלכות שהיא בסוד נקודה) נהרא לסלקא לעיל׳ בשפירו דעטרין שבעין חולקין יתיר וסכא דכל סכין (פי׳ ע״ק) אתעבר וכו׳ וסוד ע׳עטרין הם נמשכים מסוד ״ז׳ תתאין דעתיק יומין המתלבשים בז׳ תקוני ריש״א דא״ל וכלפי זה אמר ועטרין שבעין לה כמ״ש במאמ׳ ונקודה תתאה מהרא לסלקא בשפירו דעטרין שבעין וזה כא לה ממלכא דלעילא ריש״א שעכשיו יתעטר כלא בקדיש קדישין כמ״ש וסכא דכל סכין אתעבר.

רשימין וסתימין בגווה כל עלמין דבה עתיק יומין הלא בטיש בט שין

פרשת הדברים שעולם העשיה נכלל ביצירה ושניהם בראש עולם הבריאה ובריאה הנה׳ דמלכות דאצילו׳ באופן שכל האצלמות רשימין ומצויירין בגווה. והם סתימין כדי שלא יהנו מהם הקליפ׳ כשאר ימות החול ופי׳ ואמר תדע מאין הכח הזה לה דבה עתיק יומין הם הז׳ תקונים של ג״ט קר״ע פ״ח הקרוין עתיק יומין המאירים אל עבר פמיך היום וכמו שבוטשים ב׳ כתרן דמרגלא אהי״ה ויה״ו ויונאי׳ בגימטריא כמ״ש בזוהר דמתגנבי לתוון ובגימטריא דילהון אעלין דא בדא ונהרין דא בדא ויונאים הז׳ שמהן וכמו שבוטשים אלו האותיות של שמות אלו כך למעלה בוטשין הז׳ תקונים הנזכרים זה בזה כדי להוציא תוספת האורה בה. וזש״ם דבה עתיק יומין הלא בטיש בטישין. הם ב׳ דברים א׳ על הז׳ הנז׳ והב׳ על עתיק יומין הוא מורה באצבע ואמר הלא הוא אותו דבטיש בטישין לאפוקי העטרין הנז״ל:

יהא רעוא קמיה דתשרי על עמיה דיתענג לשמיה במתיקין ודובשין.

פרשת אלה הדברים שמתפלל שיהא רעוא קמיה עתיק יומין הנז׳ קודם שתשרה שכינה על עמיה ובפרט על אותו שמתענג בשבת לשמו יתברך במתקין ודבשין הם הסודות שהם בסוד מתקין וטעמי

וטעמי תורה שהם בסוד דבשין. ואיתא דברמי יהא רעוא קמה. דתשרי על עמה. דיתענג לשמה. במתקין ודבשין. והפי׳ על הכלה המליצה לה אורים ודולים וע״כ אמו מעתירים יהם רעוא קמה דתשרי על עמא ע״ד אתה ה׳ אל תרחק שאמרו בזוהר׳ וכן בירסת מהרח״ו ז״ל:

אכרר לדרומא מנרתא דסתימא ופתורא בנהמא. בצפונא אדשין.

פרשת הדברים סוד מ״ש שלחן בצפון מנורה בדרום. והם סוד לאה ורחל מנרתא דסתימא הנה היא לאה שהיא עלמא דאתכסיא שדיניה תקיפין ואמו ממתיקין אותה כדרו׳ נודע כי עיני לאה רכות ״אלן לפי שמאירים בה בעינים שלה כ״ה דאימא מה שאין כן רחל שהיא עולמתא שפירתא דלית לה עיינין כי אין מגיעין אליה כ״ה דאימא וע״כ היא רמוזה לשלחן עולה ב׳ פעמים נדקה ונדקה היא מלכות בשתי בחינותי׳ בחינת לאה שבה ובחי׳ רחל שבה ולכן היא בצפון דמסטרא דמנורה דא אתיא לכל לאה אע״פי שדיניה תקיפין מ״מ השמן של הממ׳ סוד כ״ה דאבא הכלולים בכ״ה דאימא כי השמן שבתוך הזית הם כ״ה דאבא והזתים עצמן הם כ״ה דאימא והם השני זתים שראה וכריה א׳ מימין הנולה וא׳ משמאלה וכלפי זה אמר אסדר לדרומא מנרתא דסתימא שדיניה תקיפין ואמו ממתיקים אותה בדרום שהוא סוד השמן שבתורה ואפשר שכינה אותה בלשון סתימא לפי שהאדה הבאה אליה היא ג״כ סתימא דכל סתימין כדרך שסידר הרב בלשון התפלה יהא רעוא מן קדם סתימא דכל סתימין עתיקא דכל עתיקין סתימא דכלא דהייטו חוט הא״ם הנכנס תוך א״ק ומאיר בכל האצי׳ ומגעת האדתו עד לאה ורחל אלא שלאה שדיניה תקיפין אמו נריכין למתקה בשורש המסדים שהוא בדרום הזה ועל זה כינה אותה סתימא מפני שסתימא דכלא נהיר בה:

ואמר ופתורא בנהמא

על כחי׳ רחל עם המוחין שלה וז״ש ופתורא בנהמא סוד לח״ם העולה כמספר ג׳ ה״יות שהם שורש האדה כה״י דז״א שבה ונותן לה מוחין. בנפוכא אדשין פי׳ בנפון שהוא כח הגבורות אמי מסרש אותה בפרשה וכבר בארנו בפרק ה׳ שלא להניחה לשבת שם בנפון כי אין כח לשבת שם בנפון מפחד הקליפ׳ אלא עתה שאין בהת״ק קיים אמו מריכים לבטול אותה מן הנפון ולתת אותה אל תח׳ המנורה כדי להכלל רחל ולאה בדרום וז״ש אדשין בלבד ולא נקב לשון הכחה מעם:

בחמרא גו בסא ומדאני אסא לארום וארוכא

וארוסא להתקפא חלשין

פרשת אלה הדברים לתקן כל הנכור׳ על הכלה ואמר חמרא שה״ם הנכו׳ נו כסא שה״ם אלהים שנמתקים שניהם. יחדו דע׳ דיי״ן ופ״ו דכו״ם המה יעלו קכ״ו במספר ו׳ הויות שביחוד בסוד יוסף העולה קכ״ו ומתהוים מהם כ׳ חסדים א׳ נגד זכור וא׳ נגד שמור והיינו דסמיך ליה ומדאמי אסא סוד כ׳ אבורות הדם א׳ נגד זכור וא׳ נגד שמור כ״ה נגד דאימא שיורדים למטה עד כ״ה דז״א בסוד נגח נגחים הוד הודות כמ״ש בתקונין ונגח הוא כנגד זכור והוד נגד שמור ואבורה המשולשת דנגח הם ג׳ הויות בנקוד סגול והמשולש דהוד ג׳ הויות בנקוד שבא באופן שהם ו׳ הויות מחוברים יחד והוא המיתוק דאימ״ל גו כס״א ואמר לאדום ואדומה שזו״ן עתה בסוד אידומין והוא אדום על כי אין לו מוחין כל הנוקב לזווג שהנ״ה בלבד דאימ׳ יורדים למטה בסוד נגח נגחים הוד הודות כאמור שיסוד שלה קנר ואינו מגיע ליסוד ז״א ומכ״ה דז״א המה מאירים בכל קומת מלכות שהם במקום נגח הוד שלה אשר המה חלושים בימות החול והחקף השלחן כמדאמי אסא תנתן כח לנ״ה שלה והיינו לאתקפא חלשין:

נעבר להון כתרין · בכלין יקירין · בשבעין עטורין · דעל גבי חמשין ·

פרשת אלה הדברים שנדיכין אנו אחד תתמו תוקף לאדום ואדומה נעשו להם בחינת כתרים ואלו הכתרים יהיו מכח מילין יקירין דהיינו רזין דחכמתא שהם יקר ורבותא לזו״ן ואלו הכתרים יהיו מן השבעין עטורין רע״ב חמשין וה״ם הז׳ תקוני דגולגלתא דעתיקא שהם ע׳ נקדאים עטורין על כי כולן מאירי׳ בכל האצילות בסוד עטרין ואלו הז׳ מאירים באבא ונכנסים בה׳ על תבונה דהיינו ת״ת נהי״ם שהם ה׳ והם נקדאין ז׳ שבעי בינה. והאדת הע׳ על אלו החמשים וכשנכנסים אותם ה׳ האדות בתוך הה׳ ספירות דתבונה הם נכשבי׳ בסוד ה׳ חבדים ומאות החסדים שנכנסים אל תוך ז״א מהחמ׳ הנורף מן אחסד המגולה נעשה להם כתרים.

שבינהא תתעטר · בשית נהמי לבטר · בזין תהקטר וזינין דבנישין ·

פרשת אלה הדברים ההוא אמר שבאו הכתרים שלנו מכתרים היא נ״כ אחר כך מכח הכתרי׳ שהכתרנו שניהם גם היא מעטרת תתעטר באות בל ז״א שהיא ן׳ שבו ובזה זוכה ונקראת גם מה זינין שבו שהם המוחין המכונים באימא ונכנסים בז״א והיחוד שלו

מכניסן אנלה ו״ש כזי״ן תתקשר פי׳ בהרכה וזי״ן תתקשר שהן ב׳ נה״י דאימא וב׳ נה״י דז״א. ואף על גב שהשלשה הזי״ן אינם אחם כ׳ כ״ה דאימא בלבד מביעים האורתן שיה אבל היחוד שבה שהוא קנר אינו מגיע לה על כן הם שיית נהמי לבטר בלבד. ולקמן בס״ד נבאר סוד הי״ב נהמי בשיר של שחרית ועוד באורנו פשט הכית הזה נמע לה בסדר ד׳ תקומי כלה מטה ושלחן וכסא ומטרה ע״ש.

שביתין ושביקין כבאבין דדהיקין חבילין דמעיקין וכל זיני חבושין

פרשת אלה הדברים לומר שיהא מבוטל י ומדחין לגוב׳ דתהומא רבא מעלה י. דרחיקין סט״א שהם דוחקין רגלי השכינ׳ כאשר חכמים הגידו רשעים דוחקי רגלי השכינ׳ שגורמי להתפש הטומאה בכל העולם ורגלי השכינ׳ הם נדחקין מן הטומאה ונדחקת כענמ״ו חבלין דמעיקין הם מלאכי חבל המגדרין ורגין לרשעים שביהם מעיקין להם וכל זיני חבושין הם מיני שידה ושידות ונבעי בני אדם הטורים מט״ו לבטלה ונעשים מהם זיכין ושידין מסאבין ואותן הטיפו׳ על קדושה הם חבושין. שגם כל אלו יהיו שביתין ושביקין עד כאן הגיע כיאור פיוט המקודש הזה מעם דבדותיו כדרבונות וכמסמרות נטועים ועל סדר כוונות שבת בנוי לתלפיות ועתה אחכי קדוש נעים ה׳ עמך גבור החיל כזה ראה וקדש להתעלם באהבים ולעורר אהבת הדודים למעלה ולזמר עדינים והכרת כל הרחוקים והקונים הסובבים את הסוגה עליונה להבר אדת נעורים עם דודה באהבה ואחוה ורעות אשר מסד ויפפה שפע ישועה ורחמי לבפשך לעבוד את ה׳ ולדבקה ולאהבה את שמו ובהתבל עולמות עליונים למעלה בכלל ג״כ נפשך עמהם אור בחורים גדולים הפלא ופלא ובכבד הודעתיך בכמה מקומות כי אף אם לא תדע שכו״ל פרש״ת אלה הדברים ותעלומותיהן אל תבח דך מהם והן הן הדברים הנקנין באמירה ומקדישין ומברכים את הנשמה קדילתן זו היא הלבן. ודע עלי המבשה רבים מבני ישראל אשר בימי אבנם רע בע ומהם לזמר בשבחין אלו ובוטל השיר מפיהם ואין ספק שנפש המת נתנים לה את הנער בזה ומדרכי הבדרים הראשונים להתאפק בעמן ולסור מהם תורתו של דו״אב בשבתו רב קדש ולזמר בשבחין כדרך כל הימים לא יבדרו דבר ובכן המת יהיה לו נחת דוח יתירה השכיב בנחמות כפשו והדשכ״ל ע״ה הגיד בזהר פ׳ אחרי מות שסגולת החדוה בתחתונים לבבוד השכינ׳ מבכרת עו״ן ו״ל וכד חידו דזוג אשתכח במלכא ומטרוניתא כל שמשין וכל בני היכל כלהו אשתכחו בחידו וכל חידו דעלמא וכל חובין דחטאו קמי מלכא אתכפר להו ע״כ ובכן אף נפש המת תיהי לה כפר ולפיכך

האיש המשכיל יחזיק במעוזו ולא יעבור מלעשות בסדר הזה כל הימים.

והנה מנהג רבינו הקדוש הא"ר ז"ל היה לומר בסבחין אלו בתוך הסעודה קודם ברכת המזון להיות כי הוא היה מלא רוח חכמה ומתכוין לפני הקידוש כוונות ויחודים אשר לא נגלו אלינו ולא פנה אל סדר הפיוט הבנוי ע"ד הכוונות הפשוטות לרוחי הסמוך ועל כן לחזק מזה וגם מזה לא הסיב ידו הוא ותלמידו מהר"ח שהיה סועד אצלו בכל שבת ולא זזה ידו מתוך ידו כל השבת כולו ככתוב בכתבים וזה על יתר הכוונות שלא נמצרו לו אז היו הרב והתלמיד יוצאים בסיר ונמשכין בסי"ר המקודש לפני כ"ה אכן עיקר יסודתו של פיוטים הללו יסד המלך לומר אותם לפני הקידוש דבר הפוה לכל נפש ומספר כוסחו תשכילהו בחגרא גו ככא וכו' ושכינתא תתעטר בשית נהמי לסטר וכו' שהן הן הדברים הנאמרים לסוד הקידוש ולסידור לחם הפנים העתיקי לפנימו וכן מהנתי וכך נהגו חכירי וכן נכון לנהוג וביותר לאבר לא כאן בבוד יפרים להבין ולהשכיל פרטי סודות התקונים הנפלאים כלילה הזה אשר בהכטא בספתים הסיר המוקדם הזה לפני הקידוש חזקה שלא עושה שלוחותו ויעלה ביטוי שפתיה בפרטי הכוונה כאילו כיוונו בהמה ממש וכל הדבר היינו הוא חייב הלא כשיבורו.

ואולם אשר הוא חכם הרוזים לא יתברך בלבבו לגלות י"ח כומר בסבחין אלו לבדן רק בכוונו כל פרטי הדברים כהבר המה בסוד הקידוש ולכן תקנתי נוסח תפלה כוללת כל הכוונות לאומרה כל הבא בסוד ה' לפני הקידוש בקבלו את הכוס מיד ב' ידי זולתו בשתי ידיו כמו שמודע מכתבי הקדש רבינו ז"ל.

ליהדא במלא דקב"ה ושכינתיה וכו' הריני מוכן ומזומן לקיים מ"ע לקדש על היין כמו שנאמר זכור את יום השבת לקדשו לתקן את שורש במקום עליון ומפש ידי"ו כוונתו בחתוד בכוס בשתי ידי להמשיך מח"כר דז"ת ג"ר שמות **ויה** עד חב"ת יד"ו רב לו והיו למאורות **ויוד הי** דחכמה מיד ימין מלא דיו"ד ין ו' עבולה תמונת כף היד ועם מלואה תעלה למספר **ב** **ויה** במספר י"ד פרקין דיד עם הבת כללותו **ויוד הי** וי"ד אותיות ישרו במלוי מילואותו **ויוד הי** דבינה ביד שמאל מלא דיודין. ושניהם מלאים המה יעלו כמספר יי"ן במספר סך אותיות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וחו"ג דמוחין וקס"ח קמ"ג קכ"ח דר"ה ידאימא החופפים אותב ולמספר שבעה יודין דע"ב ס"ו ולמספר שבע יודין דהרב הוות ופלס להיה בפשיטותן **ויה** פשוט יומשך בדעת הכל ועם המלואים יעלו לג כפר הכו"ם לאבר בידי מכפר שהים שבו ה' אותיות שורש הה"ג אשר נהסכין אליה בדעת ז"ל. ובתתי אותו מל"ל אפ"ל הכו המכאובות ואני הגבר ראה בעוני עמי ומאכה הנתכ נפשי בעוברי דרך ערי הפרחנקייל בכמה אחזה יבוכם בחסדים המאירים שמה ובתתי בת עימי בו תאיר

תאיר כ"ת דשב"ת העולה למספר ה' פעמים י"ה אד"נ מגבלא דשבת. ובנופי בו יומשך לכלה אור נוסף מכתר דזעיר והאיר אל עבר פגיה אור פגימי דכתר חכמה ביכה דעת דזעיר אנפין דרך פגימות חב"ת שלו ויצא אל פני הכום נוקבא קדיש ויכנס בתוכו יי"ן הרקח העולה למספר ז' ספירות כחב"ד הנ"ת כל א' כלולה מעשר ובתתי הכוס על יד ימיני תאיר כולה מימין ומעז יצא מתוק הה"גו כו"ם מלא ברכת ה'. ובהגרף כח הכל הדבור בסד' הקידוש אל המעשה תקח לה אותה אלו מאון לזעיר בגלת מפה ז"א ופנה לסובב על הכו"ם ובי"ה פשוט החתוס כי"וס ה"פיפי יאיר פס **יוד** דדעת ובחחפה ופלפיס תיבות המאירים בזיכולו יאיר פס **יוד הי** דס"ג דביכה ובחמשה ופלפי' תיבות המאירי' בכרכ הקידו' יאיר **יוד הי** דע"ב דחכמת אשר בהגרף פניה' יחדיו יעלו למספר סכצים אור מקיף דיי"ן ובהגרף אליהם **יה** הפשוט יהיה אור המקיף דכו"ם עם אהבת כללותו והוא מספר אלהי שמו שורש הה"ג הנמשכי' חה מדעת ז"א. ובכן בקבל לה מוחי חב"ד דז"א מקוס הקונין ת"ימין כמספר קדו' תתעטר כלה כסס חקל תפוחין קדי"שין ובעבר הזאת בבח סגולת הקידוש יכנסו שלשה פרקין קדמאין דלמ"ד הנכ"ס דאב"ן ומאורות אל תאי"ר בג"רן לאור באור החיים עולם שכולו שבת מנוחה לחיי העולמים ויהי נועם ה' וכולי יהיו לרצון וכולי. וכל האיש אשר לא בא בסוד ה' אל יפלא ידו בנוסח תפלה זו רק לפני הקידוש יכנס בבי שוב יפטי' בספה לאמר: ליחדא שמא דקב"ה ושכי' בדחילו ורחימו ליחדא שם י"ה בו"ה ביסודא שלים בשם כל ישראל:

הנה אחכי בא לקיים מ"ע לקדש על היין כמו שנאמר זכור את יום השבת לקדשו להאיר אורי' גדולים בשכינת עוזינו כוס מלא ברכת ה' ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו יהיו לרצון וכולי. האמנם יש כח ביד האיש הישראלי להמשיך המשכת האורות אלו בעליונים למעלה ולהיות בצלם דמות תבניתם בקבלת אורים גדולים כמ"ש בתקונים תקון מ"ז ז"ל ואי מקיים זכור ושמור כשבת אחד בצלמו כדמותנו וכו' בהזהר גם במעשה בדברים הטובמי' אל היין לקידוש ואשר בהם רבים כשלו ונפלו באין מבין והוא מ"ש הטור סי' ע"ב ר"ב שאין לקדש על יין מגולה אפילו האידנ' דלא קפדינן אבגלוי הפני חשיבותו ולף גם שעמא דבא אינה למלאת בסוד יין המשומר שמו מתקדשת הכלה כמ"ש בזוהר תרומה דף קס"ט עד כי מפני זה אין מקדשין ביין שריחו רע כי יין זה הוא בסוד כט"ה אף דריחיה וטעמיה חמרא דיין זה חומרתו גדולה ולא ידבק בידך מאומה מן החרם. ואולם לפרט היין

נתפרנו רבים מבני עמינו וכהנו היתר לשתות יינם של גוים בשאר הימים ורבים הוסיפו על חטאתם פשע לקדש ם שבתות וי״ט ובל כי אין ספק כעון חמור כזה לומר להם לישראל מותר שיהיו שוגגים וכולי שמתי נפשי בכפי ופי אמלא תוכחות בשעד בת רבי׳ ודרשתי חומר איסורו וגודל פגמו ולמענן למד דעת את העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד לחודיע דברי פה בקיצור:

הנה שמו חכמים בלשון המשנה פ״ב דע״ז אלו הדברים של גוים אסורין ואיסורן איסור הנאה היין והחומץ של גוים שהיה מתחילתו יין כו׳ ופי׳ התוספות מתניתין אירי בשת׳ יינם וגזרה דרבנן היא ופריך תלמודא יין מנלן ופירשו התוספות דאיין נסך קאי מנלן דאסור מן התורה כי על כן גזרו רבנן על סתם יינם כיין נסך גמור ומזמני אמ״ר בר אבוה דכתיב אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם מה זבח אסור בהנאה אף יין נסך אסור בהנאה. הנה שורש דבר נמצא בתלמודא דידן שאסרוהו חכמים כיין נסך וכבר אמרו חמורים דברי סופרים מד״ת שהללו עשה ולא״ת והללו מיתה כי כל דבריהם הם על פי רוח הקדש ופמ בסודן למעלה כמ״ש ר״מ בפרשה פנחס ז״ל ורבנן דמתניתין ואמורא כל תלמודא דילהון על רזין דאורייתא סדרו ליה. גם לא יוכל איש לדבר ולומר על דבריהם שיש עתים שזכות וזה היה בזמן הקדמון ועתה נתבטל דבריה׳ אלילה לאיש הישראלי להאמין בזה כי כלל גדול מסורת בידינו לא נתנו דבריהם לשעורין וכל מה שגזרו גזרה קיימת היא לעולם עד כי יבא שילה וכיונא בזה אמרת בר״מ בפרשה פנחס ז״ל מיש אחרמים חובה אית דרבנן דאמרי משום מלא סדומית שלא תשמא את העינים ובגין כך אפקין אחובה ושתרי מילון אילין דאמרי דחובה ולא אחר אחרנא לשתרא באחוים מילין דאילין דאמרי עלייהו על פי התורה אשר יורוך ע״כ. הנה מתבאר מזה שכל דבריהם ותקוניהן כולן קיימין לעולם ועד כי דבריה׳ הוכן יחודם כנגד תקוני הספירות ועולמות עליונים:

ובזוהר פרשת שמיני דף מ׳ ז״ל עע״ז דאינון מסתכלין פיחם כי השורש שלהם הוא מסט״א שמשם באים נשמותיהם כי כל הע׳ אומות משועבדים תחת ס״מ שהוא דאם לכל עע״ז ואלהים אחרי׳ ונקרא אל אחר. ומאן דקריב בהדיה יסתאב כד יקרב בין דישראל הא אסתאיב ואסיר כל שכן ההוא דאיהו עביד ולא תימא דדא הוא כלאחודו אלא כל מה דעבדין ישראל לתתא כלא הוא כעין דוגמא דלעילא כ״ש יין דקאי דאתר עילאה דוגמא דין דמנטרא בגין כך ישראל שתיין יין דישראל דאתעביד כדקא חזי בקדושה בגוונא דישראל לעילא דשתי ואסתרשא ואת ברכא בהאוא יין עלאה קדישא ולא שתאן יין דאתעביד במסאבותא ומסטרא דמסאבותא דהא ביה שרייא רוחא דמסאבותא לא הוא שטרא דישראל ומאן דשתי דאתי בהדייהו אסתאב רוחיה ואסתאב איהו ולית ליה חולקא בעלמא דאתי דהא ההוא עלמא דאתי יין דמסטרא איהו וע״ד ישראל קדישין בעיין לנטרא ליה על כלא (פי׳ שבאיסור זה נדיכי׳ להזהר יותר מכל לאחין שבתורה כגון דאתקשרו באתר דעלמא דאתי וכגין כך כיין אתברך קב״ה יתיר מכלא וכו׳ וכעובד׳ דלתתא אתער עובדא דלע׳ ולא וכגין דאיהו מכטר׳ לע׳ ולא כגי לנטרא ליה לתתא וכל מנדרו דיליה קדושה הוא לישראל ומאן דשבים ליה לתתא בסטרא דמסאבותא יסתאב איהו בהאוא עלמא ולית ליה חולקא בעלמא דאתי הוא שאיבליהי יסאבון ליה בהאוא עלמא לא יהא ליה חולקא בהאוא עלמא דאתי זכאין אינון ישראל דכטרי לאלין דמנטר דמקדשי למלכ׳ בגשיה עלא דאלין זכאין אינון בעלמ׳ דין ובעלמ׳ דאתי עכ״ל

והענין הוא שבעת שהוא מטמא עצמו על ידי שתיי יינם של גוים נכנס בו רוח הטומאה ומטמא את גופו ונשמתו עד אשר הנחש העלין ס״מ יש לו רשות לחטוף ולהוציא אותו השורש והחלק המגיע לו מזה היין המשומר בעצביו ונשאר חלקו בגיהנם וע״י זה נאבד נמצו חלקו באותו היין שהוא עיקר החל׳ שיש להם לישראל בתה״כ ולכן אחרי מותו אין לו חל׳ בזה היין וגם לעתיד לבא בשעדת לויתן

וכתבו המקובלים שמה שאמרו בגמרא שגזרו על פתן ויין משום חתנות הכוונה שמחליפים את נשמותיהן בבנות אל נכר שהן נשמו טמאה שנכנסות בבני אדם המטמאים פיהם במשקין ובמאכל אסורות וכן אמרו בזוהר שמיני ז״ל כל עמל אדם לפיהו הוא קרא בשעתא דדייני ליה לבר נש בהאוא עלמ״ עיקר דינא איהו לפיהו בגין דלא נטר ליה ואחיב ליה לנפשיה ולא אתדבק בסטרא דחיי וגם הנפש לא תמלא לא תשתלים דינא לעלם ולעלמי עלמין דב׳ אחר לא תמלא לא תשתלים לסלקא לאתרא לעלמין בגין דהא אסתאבת ואתרבקת בסט״א ע״כ.

ועיקר ענין איסור נגיעת גוי כיין יותר מכל משקין שבעולם שורו מבואר לבאים בסוד ישרים ומבואר בדברו רבינו אור המופלא האר״י זלה״ה באריכות והם דברים שעומדים ברומו של עולם. ופה אבאר לך ממון מיונו להשכילך על מה אדמיה הוטבענו. והוא סוד אשר חכמי הגיה על חוה שאחטה ענבים ונתנה לו ואכל׳ הוא כי שורש של הדינים והגבורות הוא סם אלהים בבינה ושני פעמים אלהים כמנין ענבים והדין קדי׳ אשר בתוכו הוא סוד יין המשומר בענבים ומודע שאין החיצוני׳ נזונין שלא מפיכול היין ומן השמרים שבו שהם שיורי הדין הקדו׳ והנה זה הספיג שזונקים הוא דין קשה והוא יין ענבו מלא שמרים והוא בלוע תוך דין הקדוש דמיון היין הבלוע תוך הענבים וחוה בחטה אותן הענבים כי ע״י השמרים יש כח לחיצונים

לינק

לינק גם מהיין עצמו וכוונתה היא שע"י הסחיטה ההיא
אצלו הטמרים הכלונים סם ואז לא יהיה עוד כח לחיצונים
לינק מסם - ומפני שהאלהים עשה שיירלו מלפניו ולכן ברא
את החיצונים לייסר בם את הרשעים כי החיצונים הם נורך
גבוה כנודע ולכן לא עלה ברצונו הפשו לבטל החיצונים -
וחזה חפצה לבטל אותן קודם זמנן וסחטה ענבים וטלי ותן
היין ההוא שתו אדם וחזה שהוא כוס התרעל חלק החיצונים
הנקרא סטרא דמיתא וכאשר המשיכה עליה זה השפע של
יין נסך שהיה מעורב טוב ברע גרמה שכא עליה הנחש
והטיל בה זוהמה כמודע ואז תכף זמיד פירסה נדה ואז
נזדווג אדם הראשון עמה גם כן בנדת ולכן נענשו בעונש
זיתה ואמרו באגדה שראתה מלאך המות כנגדה ואמרה
אולי עבשיו אני מתה והקב"ה עשה אשה אחרת ומתנה לו
מיד ותתן גם לאישה וכולי וכוונתה היה כי אולי יהא יותר
כח בו לתקן זה היין להוציא השמרים ממנו יותר ממני לבדי
כמו שמבואר כל כוד זה במקובלים ואמרו שגרם חטא זה
היה על שסופיה בדבריה ואמרה לא תגעו בו ועל ידי זה
גרמה שכא ס"מ ונגע באילן ונעשה יין נסך כי טימא אותו
ולכן נזרו שמגע גוי עושה נסך ואסור בהנאה כיין נסך ממש
וזה דמלה כי עיקת ס"מ הוא משו ענבים ואמרו באגדה
פ' האזינו מה היה אותו אילן שאכל ממנו אדם
הראשון רבי יוסי אומר ענבים היו שנאמר וענבו ענבי
ראש אשכלות מרורות למו אותן אשכלות הביאו מרירות
לעולם.

והנה ענבמו כתיב חסר יו"ד להורות מי גרם
המרירות ענבי ראש ולענה ר"ל אם תראה
בראש של אותיו ענ"בם בשפה כיתה תמצא קוד' עי"ן כמ"ך
דקדם כ"ון מ"ם וקוד' כי"ת ש"ף וקודם מ"ם למ"ד הדי בראש
של ענב"ם הוא סמ"ל וזה הוא שתירגו אנקלוס על ענבי רוש
בראשי חיוון שהוא ס"מ הנקרא נחש בריח נחש עקלתון -
מאחר שס"מ הוא קרוב לאותייתו ענבי' של מעל ואינו חס'
לו אלא הנגיע בלבד ותכף הוא מטמ' היין שבתוך הענבים
ונעשה אותו כסך ולכן גם הגוי שהוא מסטרא דס"מ הנוגע
ביין שהספע שלו בא מאות הבחוב הקדוש של מעל מטמא
אותו ומטמ' לשתיה וזם בזה כד יקר ביין דישראל הא אסתא'
ואסיר וזהו מנ' ענו' נמטר סמ"ל וכן גם ך נימט סמל וכבר
השיבני רשע ערום על זה לאמר אם איסור סת' יינם חמור
כ"כ א"כ למה לא אסרתו תורה בפירוש גם מ"ם בזוהר
ומאן דשתי וכולי לית ליה חולק בעלמא דאתי ובזרה זו היא
מ"ח דברי סגזרו ב"ם וב"ה כמ"ם בשב ולדורות הראשונו'
לא היה נאסר א"כ ח"ו דלית להון חולק בעלמא דאתי ואני
אמרתי לו תוכן דברי הענין בזה והוא שכל זמן שישראל היו
במעל' עליהם לא היה כח בטומא' שלהם להטיל טומאה ע"י
מגען ביין וכאמת כאשר חטאו בשטים בסתיית סתם יינם
פי זה שביאם לזנות אמרו בפרקי רבי אליעזר פרק מ"ז אל
ר"ח

ר"ח המודעי אומר עמד פנחס והחרים אל ישראל בשלש
מאות שופרות בסוד שם המפורש ובכתב שעל הלוחות ובחרם
ב"ד התחתון שלא ישתה אדם מישראל מיינם של גויים כי
אם מרפס רגלם שנאמר ונאמני מרמס רגליכם תרעינה
ומרפס רגליכם תשתינה ע"כ.

ובוונתו היה כי על ידי שתייתם נתנו כח
לחיצונים ליינק משוד תנחומי גבה ברי'
העליון וזה גרם להם שבכנם היכל הדע בם לזנות ולעבו'
ע"ז ואחר כך כשהכנים יהושע ישראל לארץ והרג ל"ח מלכים
והכניע כל החיצונים תחת ממשלת הקדושה כנודע ולכן
נתבטל החרם של פנחס וחזר והותר להם כתם יינם כי
אפילו בשר חזיר הותר להם בעת הכבוש כמ"ש ובתיים
מלאים כל טוב א"ל ירמיה כל אכא אמר רב קדלי דחזירים
והטעם הוא כי ד' קליפו' רוח סערה ענן גדול ואש מתלקח'
ונוגה לו סביב והם לעומת ארבע קליפות שפן וארנב' גמל
חזיר הנה החזיר היא קליפת נוגה ונקרא חזיר מפני כי
תמיד חוזר לכאן ולכאן לפעמים חוזר ונכנס תוך הקדושה
ולפעמים נכנס תוך הקליפה ועתה בזמן שנכנסו ישראל
לארץ והכניעו כל הקליפו' קליפת נגה הכנסה תוך הקדוש'
ונעשית הכל קדושה ואז לא יכלו החיצונים לזון ולפרנס
עצמם מהקדושה ומכל שכן שלא יכלו לשתו' מאות' הכחיה
הקדושה אשר מסם שורש היין ולכן בכניסתם לארץ ישראל
הותר להם כתם יינם וכל זמן שהבית המקד' היה קיים ואז כל החיצונים
היו נכנסים תח' הקדושה ולכן היה מותר להם באותו הזמן
כתם יינם כמ"ש בחולין דף ד' על יהושפט שנהנה מסעודת
אחאב ז"ל הכי השתא כתם יינם של גוים הוא ועדיין לא
נאסר סתם יינם של גוי' אם כן מטמע בהדי דאפי' בשתייה
היה מותר אז ומכ"ש בימי שלמ' שישבו אים תח' גפנו ותחת
תאנתו והעמין הוא כי אז היה כתקן חטא אד"ה שאכל
מעץ הדעת דיש אומרים נפן היה ויש אומרים תאנה היה
וכל אחד מישראל היה יושב תחת יין המשומר החלק הנוגע
לו באותו היין המשומר והיו יושבים לבטח בארצם שהיא ארץ
העליונה והיה שלום בארץ החיים מן החיצונים ולא היה אז
יכולת ביד החיצונים לטמא סתם יינם אלא כמה שהיו
מנכסים לע"ז שלהם ואחר כך חטאו עשרה השבטי' וגרמו
להם גלות כמ"ש במדרש פרשת כח עשרה שבטים לא גלו
אלא בשביל היין הה"ד השותי' במזרקי יין וכתיב הוי משכימי
בבקר וכן אמרו בגמרא חמרא דפורניתא ומיא דיומסת
קפחו עשרה השבטים וכן שבט יהודה ובנימין לא גלו אלא
בשביל היין שנאמר גם אלה ביין שגו וכולי והכוונה הוא
שהם גרמו על ידי עונותיהם שהחיצונים היה להם כח
לטמא את היין של מעלה וזה היה רק לפי שעה ואחר כך
ירדו ממדריגתם לנוקבא דתשומא רבא ואותם שגרמו
לחיצונים לטמא היין שבלו שם עונשם אבל היין נשאר
בקדושה

בקדושה תמיד כל זמן שהיה בית המקדש קיים וכשירדו ישראל לגלות בכל קס דניאל וגזר על סתם יינם כמ"ש בגמרא והענין היה על פי מ"ש בזוהר פרשת כי תשא ז"ל מה עבדו ישראל חמו דהא אתכדרו לבבל אתערבו בעממיא נסבו נשים נכריות ואולידו בנים מינהון וכולי. הנה זה גרם להם שעתו מסתם יינם כמו בענין שטים וכן כמה עבודות זרות שעבדו. בבבל כמו שהוכיחם יחזקאל וגזר על סתם יינם ואמרו בגמרא דניאל גזר בעיר ואתו שמאי והלל וגזרו אפילו בשדה כי הם היו בסוף בית שני קודם החרבן והמה ראו שבבית החיצונים בעולם ובכל יום ויום מתרבה כעס ע"ד שאמרו אין יום שאין קללתו מרובה מחברו ולכן גזרו גזרה זו וגזרתם היא קיימת בכל תוקף עד כי יבא שילה:

ובלל גדול מסור בידינו כי בכל דבר יכול ב"ד לבטל דברי ב"ד חברו חוץ מי"ח דבר שאפילו יבא אליהו וב"ד אין שומעים לו שאפילו אם יבא פנחס שהוא אליה וירצה לבטל אחד מח"י דברים וכל שכן היין שים עליו חומרא יתירה משאר דברים שגזרו שאפילו במגע גוי הוא מטמא כנז"ל עם כל זה אם יבא פנחס וירצה לבטל איסורו כמו שביטל גזרת חרם שלו בזמן שבבשו הארץ כי אז הכניעו ל"א מלכים ולא היה כח לשום חיצוני ליגע מאותו היין לכן הותר החר דפנחס אבל בזמן הגלות הזה האריך שאין בו כח להכניע החיצונים כמו בזמן יהושע לכן אין כח ביד אליהו להתיר סתם יינם בזמן הזה ולכן לא תמצא שום א' מדורות הראשונים ולא בדורות אחרונים מי שהתיר סתם יינם עד עת כא זמן בלע המות לנצח והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס ותרגומו ויהי בעדנא ההיא ירבון סוריא חמר והענין כי מה שהיה בגלות יין נסך יין המשכר לעתיד לבא יהיה נקרא עסי"ס שהוא כמכין יי"ן נס"ך להורות שהיין נסך יתהפך ליין עסיס יין המשמח אלהים ואנשים כי הה' חסדים וה' גבורות שהם י' פעמים הוי"ה שהוא כמכין ההרים בזמן הגלות אמר ישעיה ונמסו ההרים מרמס במוד ה' דמים טמאים שיצאו מהגבורות וה' דמים טהורים שיצאו מהחסדים ומפני שהחיצוני' היו יונקים מהם לכן נהפכו לדמים אבל לעתיד לבא נאמר והיתה ירושלים שהיא סוד המלכות קדש הרים סביב לה וזרים לא יקברו בתוכה שהם החיצונים שלא יהיה להם עוד יניק' מסם כי יבולע המות לנצח ואז יטפו ההרים עסי"ס שאז יבא יין דמשכרא ושפיע שפע ברכה בכל העולמות ויהיה עסיס ולא דם כי אפילו אלהים בריבוע שהוא כמכין יין נסך שסם היה כל זמן הגלות אחיזה לחיצונים אבל בזמן המשיח אז כח האלהים עצמו יתהפך לעסיס שעולה גם כן כמכין הזה כמו שהאריכו עוד בזה המקובלים:

הנה הראיתיך בעיניך תמר ובגדל איסור עון

סתיית סתם יינם אשר גדול עונו מנשא רחמנא לינלן וכבר כא בכתבי הקדש אור המופלא האר"י זלה"ה תיקוני תשובה לפגם עון זה ומהרח"ו ז"ל כתב ז"ל פעם אחד סתיתי יין עם מומר א' ושמעתל שעשה תשובה ועדיין לא השלי' תשובתו והראו לי במנחי שסתיתי יין נסך וספרתי להרב מ"ו האר"י זלה"ה ואמר לי שעם כל זה צריך אני לעשות תיקוני התשובה שבעון סתיית סתם יינם ע"כ. אחא רבותי מה נאמר ומה נדבר על החטאים האלה בנפשותם ומקלין בסתם יינם. הסתא ומה רבינו חיים ויטאל שסתה יין עם מומר אחד לדת הישמעאלים כי רוב הגאונים מתירין מנגען של ישמעאלים בהנאה מפני שאינן עובדים ע"ז וכל שאינו עע"ז יינו אסור בסתייה לבד וזה המומר לדת ישמעאל חזר בתשובה ומפני שעדיין לא השלים תשובתו כהונן עם כל זה מנגעו כיין דישראל היה עושה נסך והיה צריך להתענות ע"ב תעניות כאילו היה שותה יין נסך ממש. על אחת כמה וכמה רעה מכופלת לפושעים וחטאים המקלין בסתם יינם במזיד ובפהרסיא ויהיו מלעיגים במלאכי אלהים ונתנו כתף סורדת לדברי חכמים אשר כל דבריהם דברי אלהים חיים מיוסדים על אדני הקבלה אים מפי איש אוי להם אהה עליהם מה יעשו כי יקום ש"ו וכי יפקוד מה ישיבהו ישתקע הדבר ולא שיעשו כזאת בישראל עם הקדש:

ולכן כל בעל נפש אשר נגע רוח אלהים בקרב ירחה וערד יבא בו תסמר שערת בשרו בשיתו את לבבו מ"ש בזוהר דלית ליה חולקא בעלמא דאתי ויתודה מאשר חטא על הנפש וניחם על הרעה ויסר אותה בחר"ט לפני האל יתברך חנון המרבה לסלוח מעוות לו יוכל לתקון אשר עוות למעלה בספירות העליונות ויעשה סדר תיקון התשובה כבתוב בכמה ספרים בפרטי עון זה. ואני אמרתי אליהם שאף אם לא יטו אזן לשמוע דברי חכמים וכבאם אז כאם עתה אחרי דברי לא יסנו לפחות להתקדש עצמם במות' להם שלא לקדש בשבתו' ובמועדים בסתם יינם אלילה כי הפגם גדול למעלה לקדש את הכל' ביין דמסטר' דרע ואין זה מברך שא מכאן וכל זמן שהייתי עם בעלים הם טרחתי בעשר אנבעותי עם חכמי הדור ההוא לגזור בחרמות ושמתות על הדבר הזה לפחות שלא יקרב איש מישראל לפגל בקדשי שמים לקדש על סתם יינם בשבתות וכחגים וכמועדים וכן בברכת מזון. ושכח לא יתברך אשר עד כה עזרני ה' ועלימו תשוף מלתי עוד היום ואשר כח בידו לקדש על יין כשר מקדש עליו ואשר לא נמצא אתו מקדש על הפת ודיו ונדקה תחשב לו. וירחי ה' וחוסכי שמו עצתי תכון אליהם לבלי שלחו יד לשתות במשתה היין אם לא יתאמת אצלם אם היין עשוי בכשרות כדת של תורה אבר רבים כשלו ונפלו בכמה דינים שים להחמיר בעת הבנירה ובפרט היין הבא דרך אניות כיש

אשר גם אלה כיון שבו בכמה מבשולות ושומר נפשו ירחק ממנו. ומדרך חסידים הראשונים לעמוד הם עצמם בעת הבציר לעשות יינם בקרב ביתם ובשמרו שלא תשורינו עין קון עין גויראריה מה טוב חלקם ומה נעים גורלם וכזה פרשת שמיני ז"ל ת"ח ישראל קדושין כל חיי עלמא דירתון כולא תלייא בהאוא עלמא דאתי (פי' ביכה) והוא אתר דיין דמנטרא בריה ואקרי יין ומתמן נפקין חיין וקדושה לכלא ויין דישראל וב"ד מברכין ליה לקב"ה כיין. ויין דישראל דלתתא כהאי גונא פי' שהיין שאמו שותים למטה השפע שלו בא מיין של מעלה. ואחרי הודיע שהיה אותנו את כל זאת לא יקשה בעיני החכמי' ודועי' לנהוג בו כל החומרא לשמור את דרך עץ החיים. וביותר כיון שמקדש עליו כי בו מקדש את הכלה כמו שביארנו. והתיר מורי לאיש א' שהיה בערב שבת במקום שיש בו יין כשר ויודע שבשבת לא יהיה לו יין כשר כגון שאינו יכול להוליכו לביתו שיקדש מבעוד יום על היין ושתה אפס שאסור לעשות מלאכה אחר כך וסמוכות שלו מסברת שיכולי הלקט שכתב כן כשאין לו יין במקומו והדבר ברור תלמוד:

וצריך לקדש על כוס מלא יין שלתיהיה פגום ושעון כל מה שטעון כוס של ברכת מזון וה"ה שאר דברים הטעונים כוס ואמרו בזוהר פר' פנחס ז"ל כוס על דרך החכמה הוא אלהים והוא מלא בי"ה והוא שלם כש כלא ו' כמו' כ"ס שהוא פגום וחסר כלא אל"ף כן הוא חסר כלא ו' והוא פגום הכסא כן עולה בגימטריא כוס הוא יו"ד ה"א וצריך י' דברים כנגד יו"ד וכו'. וצריך לקבל כוס הקידוש בשתי ידיו משתי ידות זולתו ואחר כך יחזיק הכוס ביד ימינו לבד בלתי מזיז השמאל נגד החזה שלו והוא מהדברים שתמנו בכוס ברכת מזון בגמרא שאמרו מקבלו בב' ידיו ונותנו בימין. ואחר כך יקדש מעומד ודורשי רשומות אמרו ר"ת שבת ת'קדש ש'בת ב'עמידה וכן הוא סברת הרמב"ם ואור המופלא האר"י ז"ל וכן כתב מהרח"ו מורי ז"ל היה נוהג לומר כל הקידושין של שבת וי"ט מעומד ואחר כך היה יושב והיה שותה היין של קידוש ע"כ כי הוא בסוד הקידושין שמקדשין את הכלה ודין הקדושין מעומד ואף גם בא הרמז כי עד הנה שי"ן דשבת אבל אותיות קר ושקר אין לו רגלי' וכשבת דבוקה בירכי קשוט אמת בסוד אם תשיב' משבת ר"ת אמת ואמת יש לו רגלים ומסתלקת מרע ועולה אל הטוב בסוד משבת רגלך עשות ר"ת מרע ועולה הש' ותתדבקת בבת עין דביה ג' גוונין הרומזים לש' כבודע ורגליה כתקנים ולעומת זמן זה עומדות היו רגלינו בעת הקידוש ומעלי לעייפו הברכיים כמ"ש הכלבו ויש מהפוסקים שבתבו לקדש מיושב ושעמש דלא יתכן לפטור זה את זה בברכת היין מעומד אחר שאין ישיבה והסכה ואין טעם זה מספיק רק לענין הבדל' בלא הוי מקום שעודה וצריך להיות כישיבה לפטור זה את זה אבל בקידוש דהוי מקום שעודה פשיטא דאף מעומד פוטרים זה את זה וכן כתבו התוספות פרק כיצד מברכין ואיש המשכיל לא ישנה ממה שכתבו לא בשבת ולא ביום טוב שאין שם עדות:

ומנהג חסידים הראשונים לקדות קודם הקידוש לשון הזוהר פרשת ויקהל דף ר"ז ע"ב. ז"ל יומא דא מתעטרא בע' עטרין וממא עלאה קדים אתעלים בכל מסרין ואתהילו כולהו דרגין וכלא כחדוא דברכאן ובקדושה על קדושה ותוספת דקדושא קדושה דמעלי שבתא דא איהי קדושה דשבת ברקיעי דהא אתתקד מתלתין ותרין שבילין ותלת דרגין דתפוחין קדישין ובעינן לאדכר על האי קדושה כללא דעובדא דבראשית ומיחא ברזא דל"ב שבילין ותלת דרגין דאתכלילן בהו ואיהו רזא דסהדות דעובדא דבראשית דהיימו ויכולו השמי' וכו' ויכל שהיום דאית בסהדותא דא ל"ה תיבין תלתין ותרין שבילין ותלת דרגין דתפוחין קדישין דאיכון שביעי שביעי שביעי ואית כיה רזא דעלמא עלאה ורזא דעלמא תתאה ורזא דכל מהימנותא תלת זמנין אלהים חד עלמא תתאה וחד פחד יצחק וחד עלמא עלאה קדים קדם קודשין בעי בר נש למסהד סהדותא דא בחדוה ברעותא דלבא לאסהדא קמי מאריה דמהימנותא וכל מאן דיסהיד דא ויסוד ליביה ורעותיה לדא מכפר על כל חובוי בא"י אמ"ה אק"ב ורנה כנו וכולי האי קדושה איהו כחד אתקל לקבל סהדותא דמהימנותא ואיכון תלתין ה' תיבין אחרנין כמה דאית בוכולו כלא אלקין לע' תיבין לאתעטרא בהאי שבת דמעלי שבתא זכאה חולקיה דבר נש דיכוין רעותיה למלין אילין ליקרא דמאריה ב"כ. אשר במאמר הנכבד הזה שם באיר"ה כל סוד הקידוש וקריאתו בעת ובעונה ההיא מועיל מאד להבלתי יודעים ומכוונים להעלות עליהן באילו כיוונו בסוד פרטי הסודות הנמסרים בסוד הקידוש כי כלא רמיזא בחכמתא בלשון הזוהר המקודש כאשר הודעתיך כמה פעמים.

ומתוך המאמר הנכבד הזה תבין אשר שגו בחוזה מדפיסים הראשונים שהדפיסו בתוך נוסח ברכת הקידוש כי בא בחרת ואותנו קדשת מכל העמים וכולי ואין זה תקון ראשוני שבפירוש' אתמר במאמר הנזכר שאינו אלא ל"ה בויכולו ול"ה בברכ' הקידו' העולים לשבעים עטורין (א"ה מה שאין אנו אומרים אשר בחר בנו בשבת כמו בי"ט כתב הב"י ז"ל מפני שבב' במל' בתנה ובדיין לא בחר בנו לגמרי עד אחר מת"ת) ואולם כתב הרב זלה"ה שצריך להוסי' ולומר יום השבי שהוא ר"ת שם ר"ה שצריך להאיר בשבי' ג' שמות ו"ך בקידוש הא' בר"ת יום השבי ושנים בל"ה תיבו' דויכולו שהוא כמספר י"ה מלא יו"ד ה"י. וג' בברכת הקידו' ל"ה תיבות כמספר שם יוד הי ויש פיסבו שהוספה זו היא

מיה כאה להשלים למספר ע"כ - ולא יתכנו דברים
אלה הוספה זו מעצם זה היה להם לומר שמור וזכור
כי כן אמרו בתקונין תקון מ"ז ל' שבעים תיבין אינון
בקידוש ויכולו וזכור ושמו' הא ע"כ כחוסכן ויכולו ע"כ ש"מ
שכ"ל זכור ושמור קודם ויכולו להשלים לע"כ תיבות - וכן
מנהג רבינו אכן אחריך ראותי דברי אור המופלא האר"י
זלה"ה כוונת השלשה שמות ורה שבריך להשלים כה
כנ"ל אין לשנות מאשר קיבל הוא על פי מאמר
הזוהר הנזל שלא הזכירו שם רמז מזה - וכתב הרב זלה"ה
שראוי לומר בליל שבת קודם הקידוש מזמור לדוד ה' רועי
וכולי בכוונה הכתובה למעלה בברכת ואתם התמים
יהיו פיו ולבו שוין בשת אמירת הקידוש ויכוין כמה שמוציא
בשפתיו להעיד אלהאמן באמונה שלמה בחדוש העולם
לאפיקי דעת האפיקורוסים שאומרים שהעולם קדמון והוא
כמנהגו נוהג - תפח רוחם שאין להם השכלה להבין
ולהשכיל הענין אלא א"כ רואין בעיניהם וכיון שאין להם
מופת חותך כפי שכלם הם שבעם אין מאמינים בענין אמנם
אנו בני אברהם רחם המאמינים בהקב"ה אנו מיחדים על
חדוש העולם ומאמינים בו באמונה שלמה אין לנו
ראיה לעיניהו באזניהו שמענו אבותינו הפרו לנו כל אשר
הפליא ה' לעשות עמם אותות ומופתים בגילות מצרים
שסדר כל מערכות השמים ומהיוסן עשה לילה ומהלילה
עשה יום ושינה כל סדרי בראשי וכל המערכות אם עולם
כמנהגו נוהג אין אחד בשבעון ינהג פעמים כך ופעמים כך
אין זה אמת כלתי מנהיג לעולם והוא סדר כל המערכות
כולם והוא אשר חידש אות' בזמן שבלה ברצונו והוא עתיד
לשתור את סדרה בזמן אשר יעלה בחפצו כמו שנאמר
ונגבולו כמספר השמים וכל נבאים יבול ואומר כי שמים כעשן
נמלחו והארץ כבגד תבלה והוא כונה עלמין ומחרבן
זמ שפיל ורים ואין מי יאמר לו מה תעשה - כל זה הוא
כונת הקידוש ומזכירים בו יציאת מצרים כאמור זכר
למעשה בראשית תחלה לאמרו קדש זכר ליציאת מצרים
לכוין את הענין אשר ביארנו ועל כונה זו היה מאמרם
בזהר לאמר בעי בר נש למהוי בהדותא דא בחדוה
ברעותא דלבא לאהדרא קמיה מלריה דמתיאמנתא וכל
מאן דאתפיה דא ויעבי לבא ודעותא לדא מכפר בלאחבוי
וכולי - ובעת אמירת הקידוש יכון אל הנדות ויתן בכוס עינו
להסתכל לעולם ומתא שפירתא תלית לה עיינין סור השעים
כנודע וסימנך שניך בסד"ה אשר יקנורון וכו יתנא כל
אות מזור לחליאות העינים והוא אומרים פסיעה נמה נטל
ח' ת"ק מתאור עינו של אדם והבדלא ליה בקידוש' דבי
שמשי וכולי

וכתב מהרח"ו ז"ל פעם אחת חפשתי בעיני
ומצאתי קרובב' הדשים חולה מן העינים
שאלתי למורי ואומר לי שסיה לפי שלא כוונתו בליל השבת

בשבר הקידוש כי הלא פסיעה נמה נוטלת מאור עינו כל
אדם ואינה חוזרת אלא על ידי הקידוש של ליל שבת ולפי
שאינו לא כוונת בו לכן אחרב לך זה אחר כך שאלתי יותר
סברת הדבר ואמר לו כי ג"כ היה בעבור מנילו אחר והוא
לפי שהייתי מבתכל בו בשעת התפלה שהוא היה מכוין
כוונות עליונות ויש בם הערלת עכי' ואינו רחוי להתבתכל
בו ואמר לי שלא אתבתכל בו לפחות כב' זמנים הלו כשהוא
קורא ק"ש וכשאומר מודים וכשאומר קדושה מעומד כי לו
המקומות הם כוונת גדולות וכיום ח' שמכנתי מלהתבתכל
בו בשעתים ראוים ההם ונתרפאתי ברגע ההוא ע"כ ל -
ואין שבק הרפואה כאשר עלה על רוח רבים לתת מן היין
על הנר אלא כי הרפואה היא בתתו עינו בו בכוונה הנז'
ובאותה מדה אז תתקחה עיני עורים - ומטון להיות כל
אים מודיע לבני ביתו גודל מעלת קידוש שבת וחיובו פכו
שו בשיעוריהן אחד האנשים וא' הנני' פלאב"פי שהוא מ"ב
שהזמן בדמת אתקש זכור ושמור והנני כמי הואיל ואיתנהו
בשמירה איתנהו בזכירה עד שמן הדין מנינו אתהאנשי'
סואיל וחיובות מן התורה כמותם: והוא מ"ש בזוהר תרין
דרגין דאינון חד זכור ושמור וכולי והנני כמי הואיל ואיתנהו
בשמירה דאתפרשת מסט"ל כמ"ש בזוהר תרומה כד עיל
שבתא אתיי אתיחדת ואתפרשת מס"ל ואתי אתתלרת
בגהינם ובאחודא קדישא וכולי ולכן איתנהו בזכירה שהוא
בסוד הזכר כי היא מתיוחדת עם מלכא עלאה קדישא
כאמור ולכן מוציאות את האנשים כן עתה היא הבולה
ובנשים בסוד אשת חבת חיל עטרת בעלה והיא גם הוא בעלתה
בעולם הזכר כי כל הענינים בדינים אלו דוגמא עליונה
בתמה והאשה המליאה לה רשת ורחת ה' תהיה ודיה
בקידוש היום לשמוע מפי בעלה או מפי אנשים גדולים ולא
יצטרך לנחת בקידוש בגה הקטן ואפילו הביב לי"ב בגה
דחיישינן לולא הבין אתי שעורות - ומלכה הכתב נפשי
על רבות בנות אשר הקנו בתקף חסנו של קידוש היום הן
עומדות בחוץ בחוב דברים ותבקש הרץ לקולן ובכה"כ
בפנים מבולבל מכוונתו מקול בעטופן ופתים רעות שמו
אחת שבל כמה שלא הנו את לוכם עודן מדברות בשת
אמירת הקדוש לא יבאו ל"ח קידוש ואף גם זו רעת חולה
מפסיקות בדיבור קודם שיטעום המקדש וכזה הדין פכו'
דאינן יכולו לטעום שלא אם כן יחזרו לברך ואפי' אחר שיטעום
המקדש נראה לי שנריך להזהר שלא להפסיק בדבור בין
שיטעמו ואם הפסיקו הנה לטעום נרך לברך בפה"ג כמ"ש
התוספות בפסחים דף ק"ח ד"ה ר"י אמר אף ידי יין יצאו
ותיורי שפתו כב"הכ דאב"ג דלענין קידוש יצאו בפסיעה
לענין יין לא פטר אלא א"כ שתה דהוי הפסק כדאמרינן
בפרק כיצד מברכין גבי המוציא שהם הפסוק שנריך לחזור
ולברך ע"כ וסברא הוא שלא יהא שומע גדול מהמברך
שאינו בריך הוא בעצמו והני נריך לחזור ולברך אינו כמב

והטיב לא יהא צריך לחזור ולברך על הטעימה דידי קידוש ינאו ידי יין לא ינאו ואף על פי כי אין צריכי מן הדין לטעום כלום רק שעושים כן להבב המנו מ"מ אם הפסיקו בשיחה אחר הברכה אינן יכולים לטעום ממנו אז לעתו כתוך הסעודה בלא ברכה וזה פשוט.

ועוב הייב כל אדם להודיע פרטי הדברים האלה לבני ביתו למען יבמעו ולמדו לירא את ה' ותהיין אזניהן קשובות לשמוע לנוסח הקידוש מראשו ועד סופו ולבל יפסיקו בשיחה קלה בעת ההיא וכ"ש אחר שביאר הב"ע ברכה בפה"ג וכבן יבוש להם טעימתן והשתייה כדת של תורה ותהיין מנוקות מעונש עה"כ שאם אמרו על אותן הכיד שהיו פנוי משונות אחרי מותו מפני ששם בעת שהצבור היו אומרי' ויכולו כ"ש וכ"ש שתכבד העונש בכפליי' כויכו לו שבקידו' כי הוא מרומס מאד בסודו על הב' דערבית כמודע מדברי הר' שג' אלה כל אחד זה למעלה מזה. ויהא זהיר כל אדם למזוג את הכוס בשעת הברכ' כאומרו ברוך אתה בפה"ג שענין המזיגה שבבה מאד בסודה כמ"ש פרשת בלק דף קפ"ט זל ההוא יין דמשיך ליה יעקב מרחיק וכחיט ליה מענבים דההוא גפן וכולי חמוך מסטרו"ן אמר ויבא לו יי' דאדמי ביה מיין בהוא יין ולא לאו דאדמי ביה מיין לא יכיל למסבל ע"כ הנה מפש מתבאר כמה מועיל ענין המזיגה. ואם לא מזגו בעת הברכה יהא זהיר למזגו אחר הקידוש גם יהא זהיר לשתו' מכוס של קידוש כמלא לוגמיו דהיינו כל שיסלקנו לגד אחד בפיו ויראה' כמלא לוגמיו והוא רובו של רביעי' כדי שיהנה מכוס של ברכ' ואם לא כן הוי ברכ' לבט' ושיערו חכמים דלא מקרי הנאה בפחו' ממל' לוגמיו. וראשו לא' יגיע אות רביעית שבש כמ"ד המקובלי' ע"ה ושתתהו ביטיבה שלא בהפסק כנתי' ואם המקדש אינו רוצה לשתותו ישתה אחר מהמסובין כמל' לוגמיו ודיו אבל אין פתיי' מנטרפ' למלא לוגמיו דלא מקרי שתייה של הנאה בפחות ממלא לוגמיו דבעינן שיהא' מהם בשיעור. ומצוה מן המובחר שיטעמו כלן אחר המזו' ודוגמתו למעל' כי כן כל המדות הן הנין מאתו הייחו' הנעם בקידו'. ומ"מ מי שיש לו יין מעט עדיף טפי שיטעו' כשיעו' ויכוח השא' למהר' הסב' אז להבדלה.

ובתב מהרח"ו להשאיר בכוס של קידוש מעט יין בשלחן עד שעודה של שחרית וכן בכל כוס של ברכה. וראיתי מן המהדרין מהנים לקדש על לשיבא בל יין שיש בה שיעור ג' קידושין קדוש לילה ויום והבדלה ולוקחין הימנה בכל פעם שיעור לגאת י"ח ומשיירים מקדושה לאבדלתא כמ"ש בגמרא ובאמצע הסעודה שותין מיין אחר. ותמיד כל יום השבת אין מזיזין אתה אשיאה מעל השלחן כדברי הרב זלה"ה ואף במצוה מן המובחר לקדש על הכוס בחרו להם זה הדרך לאחר ולקיים מנהג זה אחר בכוס לא יתכן לאבאי' שם

קיים

קיים. ואשיאה נמי כוס מקרי כל שתהיה רחב וראה היין מתוכו. ומי שאינו שותה יין משום נדר כתבו הגהות מיימוני' פרק כ"ט שיכול לקדש עליו ויתנו אחרים המסובין עמו ולא אין אחרים יקדש על הפת והוא בבדר זה יטול ידיו תחלה ויברך על נטילת ידים ואומר ויכולו וכו' עד לעשות ומברך המוציא ובונע ולא יפרוס הבציעה מכל וכל אלא יניחנה דבוקה ואומר קדוש היום ואותם מקדש השבת ופורס ואוכל וכדרך זה נוהג במקו' שאין יין כמ"ש הפוסקים וכתבו שאם הוא במקום שאין לו אלא כוס אח' מקדש בו בלילה ואינו טועם ממנו שלא יפגימנו אלא שופך ממנו לכוס אחר וטועם יין של קידוש מהכוס הב' ואו טועם מכוס הא' ואחר כך מוסיף עליו מהכוס הב' ולמחר מקדש במה שנשאר בכוס ראשון ואם לא היה בו אלא רביעית בגמטוס כתב הרא"ש פ"ח דברכות שמה שנחבר ממנו בלילה מזגו למחר להשלימו לרביעית והיינו דזוקא בשיש לו כוס אחר להבדלה שאם לא כן מוטב שינחנו להבדלה שלי אפשר בפת משיקר' עליו ולא יהא לו יין להבדל' אם יש לו כ' כוסו' מבומבמי' אחר מזיגה יקדש כיוס (ב"ל בלילה) דקידוש דלילה עדיף להכיא מן קדש העליון על הכלה בחינת הלילה אמנם ביום הוא נמשך מאלו. ויבדיל בשני שהוא צורך גבוה להגבי' כוס דטטרא דקדוש על ההוא מדורא דאשא דסט"א

כמ ו שנבאר במקומו בס"ד.

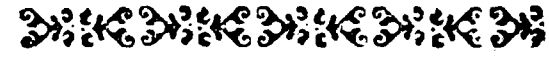

פרק שמיני

אחר שקידש תכף ומיד ימהר ליטול ידיו לסעודה ולא יאחר דקי"ל דאין קידוש אלא במקום סעודה וכתב מהר"ל שצריך לאכול במקום קידוש לאלתר אז שיהא כדאתו לאכול מיד אבל בלאו הכי אפי' אכל במקום קידוש אינו יוצא.

והמבשלה הוצאת ברכת מבני עמינו בלילי שבת ויותר מהן בלילי יום טוב כ' של גליות אז י"ש שלאחר השבת להיותם שבעים מסעודת היום אינן יכולין לאכול מיד אחר הערבית ומקדשין בבואם מבית הכנסת ומשהין האכילי' עד לאחר שעה או שעות ואחר כך אוכלים ולא יפה הם עושים דאין דאין אוכלים לאלתר וגם אין דעתם לאכול לאלתר לא יצאו ידי קידוש. והאיש הירא יהא זריז ונשבר ליטול ידיו תכף ומיד אחר הקידוש ויבצע על הפת ושוב ישהה אכילתו ככל אשר ירצה אחר שאכל כזית פת וה"ה כל דבר הטעון ברכה מעין ג' אז ישהה הקידוש עד זמן בואו לאכול סעודתו ובכן יצא ידי קידוש כדת של תורה. ועיקר הדין שאמרו אין קידוש אלא במקום סעודה הכוונה שיקדש במקום שפש יסעוד שאם

קידש

קידש במקום אחד ונסעד במקום אחר לא יצא ואם מכוה
אקרא דכתיב וקראת לשבת ענג במקום קריאה דהיינו
קידוש עם תפלה ענג דהיינו הסעודה - ואחר הריחו בסוד
ה' מכות ומחזון תנפב"ו והוא הדבר הנזכר בזוהר פרשת
בלק דף ר"מ ע"א תתאה מסטרא דאימא כד אתי מתי עטרא
נפקין כעטרהא אלף ות"ק מתרי גליפין בתכסיטהא וכד
כנא לאזדוגא במלכא מתעטרא כחד עטרא דאדבע
גוונין וכו' כד מזדוג מלכא במזדוגיתא סלקא עטרא דא
זיתיב ברישא דמטרוניתא וכו' כדין אימא בלחישו נגיד
מתנן עילאין שרד וקבע לון בהיהא עטרא כדין קלא
אסתמע בכולהו עלמין נאמה ואמינה וכו' עד כאן -

הנה מתבאר מדברי מאמר הנכבד הזה כי לעת
היחוד כד מזדוג מלכא במטרוניתא כדין
סלקא עיטרא דא זיתיבת ברישא דמטרוניתא והיינו קדושה
הנמשכת לה מלמעלה ר"ל מזה תשכיל ותדע ממוצ' דבר
זה כי אין קידוש אלא במקום סעודה דאע"ג כי בהיכל
העליון מקדשין הכלה וקורין לה כבוד כנזכר בזוהר פרש'
פנחס דף ר"ן אין עיקר קידוש אלא במקום סעודה כד
מזדוג מלכא עם מטרוניתא בסוד הלחם אשר הוא אוכל
אז כאילהם מלמעלה הקדושה עליונה כאחוד וכמעשה
התחתון של האדם התשמי בקדשו במקום סעודה הוא
מעורר למעלה הרוממה שלה כמו שביארנו בכמה מקומו -
ועל כן יש להזהר למהר ולעשות סעודתו במקום שקידש
שלא לתת מגרעות מכירו בשמים ממעל ח"ו וכתב הרא"ש
דיש פרק עדבי פסחים שיכול אדם לקדש לאחרים אף על
פי שאינו אוכל עמהם דלדידהו הוי מקום סעודה אך אם
עדיין לא קידש לא זמן יזהר שלא יטעום עמהם שאסור לו
לטעום עד שיקדש במקום סעודתו ואף בקידוש של יום
בשחרית כתב רבינו ירוחם דמותר לעשות כן להוציא
אחרים אף אם אינו נהנה עמהם ואפשר יש לו להוציא את
אחרים והם שכינו שפי ערוך לבוות אליהם להיות שולחנם
ערוך לפניהם בביתם והוא יקדש בביתו ושמעו שכיניו
זיתכוונו לצאת ומדברי שפיר במקום סעודה - אך אם הם
בחוץ לשמוע הקידוש בביתו ובושקן סעודתם בביתם לא
יצאו ולא כלום וזה פשוט וכתב הרא"ש שאין מקדשין אלא
לאחר הנר ואף כי אלקו הטור והמרדכי ואמרו בשין הקידוש
תלוי בנר ואם הוא נהנה במקום שיש בו אויר מקדש ואוכל
שם אע"פי שאינו רואה הנר - מכל מקום ירא שמים לא
יעשה כן שאף שלפי פשטן של דברים שכי מבתברא מ"מ
אל יען האיש הישראלי בחוש"ר שכם רק לחנמתן העליונה
אשר מודעת זו כי הנר הוא בסוד הכלה כמ"ש בזוהר פרש'
תרומה בפסוק כי מר מנוה והקידוש גם הוא נדרש לקדש
את הכלה ולכן יקדשו אותה לאור הנר להודות סגנון
קבלתה מדרינה אחר מדרגה אף על פי שהנר הוא שלימו'
הנמנא בה בפני עצמו כמודע מ"מ היא מתקדשת בסגנון
זה

זה חזקא כי על כן יש מהמקובלים מוכרים לתת עיניהם
בנר נשמן בעת הקידוש - והנה כתבנו בחלק שלם
להיות זהיר קודם שיאכל לשתות מעט מים פחות מרביעי'
כדי לנאת י"ח בשאר המים שבתוך המזון כמ"ש מהרח"ו
ז"ל - אמנם עתה כלל שבת אין צריך לתקון זה באפר
כבר קידש על היין ובברכת יין של קידוש פוטרת כל מיני
משקין שבתוך הסעודה כמ"ש התוספות פרק ו' דברכות
ובפרק ערבי פסחים אם לא שקידש על הפת ואחי
צריך לעשות תקון זה כמו ביומות החול ולא כאשר שנו
רבים בזה וכמעשהו בחול כך מעשהו בשבת ומברכים
ברכה לבטלה - וכתב הרב זלה"ה שראוי להיות כל איש
מטל ידיו בב' סעודות שבת מעומד ובנבכם מעומד והסע'
כמים לבאים בסוד ה' כי הכלה על ידי הדים מקבלת
ממוחי הזעיר ועומדים על אדו"ן כל הארץ כי ע"כ ינביה
ידיו אחר הנטילה כשבא לנגבם עד כנגד ראשו כנודע
ואמר קודם הברכה לשם יחוד וכו' כמו בדר החול ויסיים
ומעשה ידינו כוננה עלינו להאיר במלכות ממוחי ז"א -
ואמר הברכה מעומד ואסמכוה בתיבת שב"ת ר"ת שבת
כנטילה תעמוד גם שבת כנטיל' תנביה וכתב הרא"ש
שצריך להזהר בחורף שלא יטול ידיו במים שיש בהם שלג
או כרד ואם יטול יזהר שלא ידחק בין ידיו שלא
יהא מרבק -

וכתב המרדכי פרק ט"ו דשבת ובספר שבולי
הלקט שהראבן ידיו בשבת טוב לנגב ככה
זו כזו ולהסיר מהן המים כפי יכולתו קודם שיקנחם במפה -
וכן פי' הב"י בשם ע' מ"ס ע"ש ואם הירא יחוש לדבריו
שלא להכשל באיסור של שבת - ואחר כך יטב על שלחנו
מעוטף לבנים בכבוד והדר וכובע ישובע על ראשו לפני
השלחן אשר לפני ה' והיו לטוטפות בין עיניו הדברים אשר
הזכיר בספתיו לפני כעודתו לאמר אתקינו סעודת דמלכ'
דא היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין וז"ל ועתיק' קדש'
אתיין לסעודא בהדא - ובכן אם בעל נפש הוא ידאה ודעד
יבא בו ומודא לו ועלה על ראשו בהיות מכסה על שלחנו
מעוטף בכבוד והדר בהודע הלין לפני מי הוא עומד - ויסב
כשיבה לא מוטה ה"ו לפניהם - וכמה פעמים הוכחתי
לכמה בני אדם האוכלים למעדנים ויפתו ויסכרו על
שלחנם בשאר הימים בפחוק וקלות ראש כבדחוכות קדיה
ולאמתו לב לאמר לפני מי הם עומדים כי אחר שהשלחן
הוא כמזבח אין ספק כי בכל הימים אף בימות החול יש
הערלת שכינה עליה כאשר היה שורה במזבח כשהיו
מקריבין בה הקרבנות ואחי לעמוד בה באימה וביראה
ומה יענו ליום פקודה הפרנסים המהנים בתוכה הרבה
קלות ראש ויחזו את האלהים ויאכלו ויפתו מיטים ומשלחי
רגל השור והחמור לפני השלחן אשר לפני ה' ומהם עומדים
שם גם בלי כסות ולבוש ויבוז בה לשתות שמה מעלה

עשנם

עכנם כי לא יעשן אף ה׳ עליהם ויתר ושעירים ירקדו פס
ויאכלו זבחי מתים ולא רע ומר עזבם את ה׳ בשאר
הימים בבזוי אשר בזוי אים לו על השלחן עור יבד הכאב
ילד כיתר הכז אשר בזוי בקדוש ה׳ מכובד בנ׳ מעודת
שבת רב הקדש אשר הוא סולם מוכב ארצה וראשם מגיע
הכמים לעמוד על שלחנם בקלות ראש וכמערת פרצים
נהגו בה ולא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם מי
ומי הם הנגבים על שלחנם אוי להם אהה עליהם שעתידי
להכות בנחלתה של שבת והיו דיראון לכל בשר וכפרקי
הכליחו כתבתי מעשה היה מימי האור המופל׳ האר״י זצל
שהיה בזמנו האב יפרש נהב״ארה ע״ה והיה נעים זמירות
ישראל ופעם א׳ בליל שבת קדש היה החכם הנז׳ שורר
על שלחנו כמנהגו הטוב ודאה הרב ז״ל מלאכי צבאות
ידודון ידודון לבא בביתו להתענג בשיריו ותכף ומיד
הכתבל הרב זצל״ה כי בא מלאך א׳ וסילק לכל מחנה
המלאכים השרויים שם על דבר עסיה בזרועותיו מבולים
ולף גם שלא היה הכובע על ראשו על השלחן אשר לפני
ה׳ - וכשהרגיש הרב ז״ל בדבר שלא למהרח״ו ולמהר״י
הכהן לבלו את אזנו לאמר כי מלאכי עליון היו משתעשעי
עמו שם על שלחנו ונכתלקו על כי לא עמד בפחד ובאימה
לפני ה׳ ויהי כשמוע החכם יצחק הנזכר דברי תלמידו
הרב אחזתו רעדה ונמד מרעיד ויסב בכבוד גדול מבוטף
בגלימתו וכובע על ראשו וחזר לשיבו בגילה וברעד ותכף
ומיד הין מלאכי אלהים עולים וירדים בו כאשר בתחלה
עשים ומהרים בכמו זמוטי התן וכלה והרב ז״ל ומהר״ח
ז״ל מחאים ומפליא לעשות:

ומי פתי יסור לבבו לבלתי השכיל כי ממכון שבתו
השגיח הוא יתברך ופעפעיו יבחנו בני אדם
מכבדיו יכבד ובוזיו יקלו כי על כל אלה אים התמים יחזק
ל״ל כבוד נור עשה הנגב על שלחנו ויעשם בא כבוד לה׳
ל״ל יבראל להת עטף בלבושו התחתון והעליון כאש׳ יבא
לעמוד לפרת בשם ה׳ על שולחנו הטהור בשאר הימים וכל
ירא׳ וכל ימל׳ שמה מעל׳ עשן אפי׳ כל שהו שלחנו מל׳
דשן בקדושה וירא״ה כעומ׳ לפני המלך ויתר מכן בסעודו׳
של שבת רב הקדש יתקדש במעוז מאד לעמוד על שולחנו
בגילה ובדעדה מעוטף לבנים כמלאך ה׳ צבאות לכל
הנגבים עליו מרא׳ ועד סוף עד בומרו אותה ואשר בשלחנו
אחריו לנפון ופניו לעומת הנרות לדרום ויקח הב׳ הלחם
המלעיים העליונים של ימין כנגד הי״ד ושל שמאל כנגד
הוא״ו ויחברם אחריהם ביתה ופניהם חוצה ובכן אז יפיר
תהלתו שיסד הרב ז״ל בכוד המוכיח בכוי לתלפיות וכל
המרבה לבפר הרי זה משובח:)

למבצע על ריפרא · כזיתא וכביעתא

הין יודין נקטא · כתיבין ופרישין

פרשת

פרשת אלה הדברים למשכילים בחכמה הלא
המה להודיע שבכלל התקונים שנרי לבוין
לעשו תקוני לכל הוה לסד לפנימו י״ב ככרו ב׳ ע״ב ב׳ מימין
וב׳ ע״ג ב׳ משמאל וביאורו למעלה בתקון השלמן שהו בסוד
ז״ל סוד ן׳ והוא״ן היא כפולה שא״ל לומרו בלא״ו אחרת.
והס י״ב ונמצא כי כשהוין הללו מתבלין למעלה יהיו
בסוד תלת בו תלת נמצא כשנכנסים הווי״ן הללו יהיו
מכוזכים לשלשה על שלשה וב׳ על ב׳ משמאל בסוד כפולא
וקליפא הנז׳ בשיר של שחרית. וכשנוסל כיון הב׳ ככרות
שהימני והשמאלי הם ב׳ הוי״ן והשניים שתחתיהם היינו
היאני יו״ד והשמאלי בסוד ״ עגולה לשתקבל נמצא שם
רמז שם הוי״ה שלם ונרוך לנייר הכונב בכוונתו כאילו הד׳
ככרות עומדות לפנין בסוד ד׳ אותיו וכשנוסל הב׳ ככרות
בב׳ ידיו יחברם יחד אחור באחור ויהיו הפנים בידו כמו
שנת בהר וכשהוא עושה המוניא אז מכוין בד״ה דהמוניא
שהיא ה׳ הראשונה וה״ה׳ של האדון היא ד״ה׳ אחרונה
וכשאותך הפרחסה אז יכוין שיהיה מילוי התרין ההין שהוא
תרין יודין ותכף לאתיבה קודם שיפרוס אותה מכל וכל
יכוין שהיו״ד עיקרי של שם הוי״ה היא מקדשת היו״ה׳ של
זיתא והוא״ו מקדשת יו״ד של ביעתא ולפיכך נריך הפרוס
להות הרוכה וז״ש תרין יודי״ן נקטא בתיבין ופרשין
כתיבין שבתוך הה׳ של הוי״ה אין נראה שם המילוי כלל
וכשיתפשט המילוי אז הן מפורשין בכוונה המוניא. הי
כמי לתיבין ופרשין ירמוז במ״ש בר״מ פ׳ פרחם ז״ל ההוא
דפליג נהמא מאן חוא א״ל מבא״ל אנת ברזוקנא ודא יו״ד
ה״א וא״ו ה״א אדם דמרכבתא עלאה דאנפין דיליה יה״ה
ושעורה דאזקמוה כזית וכביצה הא אתמר כזית באן במא
משערין דהא אזקמוה רבנן דאין עושים מצות חבילו אוף
הכי לא יהבינן ב׳ שיעורין באות ל׳ למיהוי כזית וכביצה
אלא תרי אלפא ביתא אינון אית י׳ עלאה ואית י׳ תתאה
זעירא ל׳ מן הוי״ה עלאה ל״ מן אדנ״י תתאה זעיר׳ ואלין
תרי חד בכזית וחד כביצה ורזא דא יאהדונ״הי עד באן
אסר לסוד זה אמרו חכמים אין הבונב רשאי לאכול עד
שיכלה אמ״ן מפי המסוכין לבוין לייחוד הנוכר המרומז
באמן כנוד לסוד זה נהגתי כשהייתי בונב פרוס הגדולה
נגד שיעור כביצה ל׳ רשם הוי״ה והקטנה נגד שיעור כזית
ל׳ רשם אדנ״י נטלתי הגדולה ביד ימין והקטנה ביד שמאל
וחברתים יחד לייחדא תרין שמהן יאהדונה״י - וז״ש כזיתא
וכביצה תרי יודי״ן נקטא ובאיזה מאין המה התרין יודי״ן
ולאמר בתיבין ופרשין הרמוז יו״ד דהוי״ה דאיהי נוין
ובתיבין ומ״ד רשם אדנ״י דאיהי בהתגליא כמ״ש בזוהר
פקודין שמא בנוין איהו יהו״ה שמא דאיהו בהתגליא איהו
אדנ״י עד כאן:

משח זיתא דביא · דמחנין ריחיא

פרשת

ונגרין נחליא · בנזה בלחשין·

פרשת שה הדברים לבאים בסוד עברים להמשיך לה הקדושה מעתיקא · והנה מודעת זו דב"ה דעתיקא הם למטה לזו"ן והב"ה אלו הם בוטשין ומוחכין כח הגבורה דהיינו הסמרים דתוך עתיקא הבלתי נראין וכמ"ש ר"ש דעתיקא הוא כחמר טב דיתיב על דו דרדייא והדורדייא הוא סוד הגבורה שהם שם רק שאינם נראין וכשבאה האורה מא"ק מוסיף אור בעתיקא ואז הב"ה דידי מתרב האור לתוכם והם נראים להשפיע לאו"א וגם לז"ן וכדי שלא יצא אותו השפע מעורב בסמרי שהם הדינין עם החסדים אז טוחנין אותם הדורדייה הנז' ונעתקים מעם דורדייא דיין ונעשים כעם זיתא כהה"ין · כחמר טב דיתיב על דורדייה ונעתק מבחינת יין ובא לבחינת שמן שהוא באבא שמן משחת קדש · ושעם שבעתיקא נקרא יין ועתה באבא נקרא שמן ויען כי בעתיק אעפ"י שנקרא יין אין עושה רושם אותו השם שיתדבקו הדינים ויתחזקו אבל כאו"א דביה דינין מתערין מיה אילו היה שם סוד יין היו הדינים מתגברין · וזה שעם לשון ביה דינין מתערין מיה כלומר מה שהיה שמה בעתיקא שקש ולא היה נראה כלל כמו שן עתה מביה והלאה המניקים אותם הדינים ומתערבים · ובשורדים לזו"ן אז בסוד נחלי שמן דהיינו היסודות של אבא ובכנם לתוך יסוד אימא שהיסוד נקרא נחל וז"ס נחל כרית שהוא כורת ובכנם בתוך מעי אי' ומשם לז"א ואו"א לנוקביה ומשעם זה תשכיל מה שאיהו היה שותה מזה הנחל נא ולמד מכל האמור בפרשה שעתה באור השבת למתוספת האורה הזאת והם נגרים שיה ונמשכים כל הנחלים עצמם היינו האורתם עצמה והם י"ב נהרות דאפרסמונא שאחר היותם שמן זית נעתקו משמן זית ונעשו שמן אפרסמון וכל שו הנחלים הם נכנסים בגוה בלתי אמצעי וז"ש בלחישין שאינו של ידי הקול סוד הת"ת אפס על ידי היסודות בלבד · שהוא בלחישין סוד הציבור שהוא בחשאי:

הלא נימא רזין ומילין דגניזין דלא אתגלון מתחזין טמירין ובכשין·

אמר הלא אלה הדברים שאמרנו כרמז הם סודות עמוקים והם בסוד אותם הנחלים שאמרנו שהם נכנוזין תוך או"א ואינן נראין לאזן ובשם השבת יונאין מא"א ונטמרין בכלי דז"א ובכושין בתוך מוקביה כדרך דבר גדול שמכנישים אותו בכלי קטן שהוא בכוש שם:

אתעטרת כלה· ברזין דלעילא· נגו הא' הלולא דעירין קדישין·

פרשת

פרשת אלה הדברים מובנים מאליהן כלומר אנו מובטחי' שהכלה תהיה מעוטרת כאלו הסודות שאמרנו כגון הא הלולא פי' הסעודה הזאת דאתן וכלה זו"ן וע"ק דאתי לסעדה בהדה וז"ש דעירין קדישין עירין הן כל כחי' דעיר קדישין שהם כחי' עתיקא קדישא ·

ואחר אומרו זמר זה ישים הב' הלחם שבידו כנגד הב' התחתונים שהם נקבות להשפיע ושם כנגדם יבצע מלחם הימני כזית סוד י' דהוי"ה ויבצע עוד ממנו כביכ' סוד י' של אד"נ ויתן לפני אשתו ויכוין לשילוב יהוה' כהי"ד ברא"ש ,וי"ד בסוף:

ובזוהר פ' עקב דף רע"ב ז"ל תניא למבצע על ב' כברות בשבת דאיכון דמיזין כתרין לאחין דאוריתא ואתיהיבו בשבת אזגות דבזמנא ב' כחתו דאתמר ביה ב' זמני טוב ובשבת אתיהיבת ואע"ב דאוקמו' דשרים ממוני' על האזגות כמה דאוקמוה ב' ביני' ב' אגווים הלכה למשה מסיני שלוחי מצוה איכון כזוקין וכו' ותרין ככרות בשבת דמיזין לתרין יוד"ין יאה"ד וכהי דאדנ"י היא יחידה מבעלה בשית ימין דאחל ובשבת נחית לנבה ובג"ד בשבת כל בשמתין ורוחין וכפשין נפקין אזגות ואין שטן ואין מזיק שליט ביומ' דשבתא ע"כ:

הנה משם יתבאר טעם כוונת הב' שמותאלו בשעת הבציעה והרמז שהם לב' יודי"ן שהם מתחברין שמיהם ואל תתעקש לחשוב כי כוונת המאמר שהבכרות הם בסוד יוד"ין שהנה נתבאר בזוהר כי הלחם הוא"ו בנודע בכמה מקומות ושמי ככרין היינו ב' יו"ין דאיכון שלמא דבלא ומ"ש במאמר הנזכר כי הם סוד ב' יודין ר"ל שבל ידם מתחברים ב' יודין של חיה אד"נ ונתן הטעם מפני דאדנ"י היא יחידה מבעלה בשית ימין דאחל ובשבת נחית לנבה ולסוד זה נריך לאחוז ב' הלחם בשתי הידים ימין ושמאל כי לעולם הזכר בימין והנוקבא נקשר בשמאל וגם להעביר הימין והשמאל ולאחוז הכלה בסוד שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני וכדי לעשות מ"ש במאמר כי הם סוד יו"ד היה נוהג אדוני אבי מורי ז"ל לעשות בלחם שבידו ימין ב' חתיכו' בסכין והם כנגד שלשה אותיות יו"ד· ונריך להבציה ידיו למעלה עם הלחם ויברך ברכת המוציא קול ברמה ובכוונה קדושה ויכוונים הה' של המוציא כאילו היא מלאה בה אחרת לרמוז לתרין החיין זאת אומרת הבת אבל האם והוא מ"ש בזוהר פ' אמור אוקימנא ב' הלחם תרתי שכינתא שכינתא עילא שכינתא תתאה דאתחברו כחדא לנבהון תרי נהמי בשבת וכולי ע"ש · ואח"כ בבואו לסעוד יכנס בכי טוב ליחדא שמא דקב"ה ושכינתי' בדחילו ורחימו הנה אנכי בא לקיים מצות סעודה של שבת לתקן את סעודה במקום עליון והוא כנגד יצחק אבא קדישא ובזכותה מאל מחבלו ,מסיח ויקויים ,בנו ,מקרא שכתוב

והרכבתיך

אלה הדברים מובנים מאליהן כלומר אנו מובטחי' שהכלה תהיה מעוטרת כאלו הסודות שאמרנו כגון הא הלולא פי' הסעודה הזאת דאתן וכלה זו"ן וע"ק דאתי לסעדה בהדה וז"ש דעירין קדישין עירין הן כל כחי' דעיר קדישין שהם כחי' עתיקא קדישא ·

ואחר אומרו זמר זה ישים הב' הלחם שבידו כנגד הב' התחתונים שהם נקבות להשפיע ושם כנגדם יבצע מלחם הימני כזית סוד י' דהוי"ה ויבצע עוד ממנו כביכ' סוד י' של אד"נ ויתן לפני אשתו ויכוין לשילוב יהוה' כהי"ד ברא"ש ,וי"ד בסוף:

ובזוהר פ' עקב דף רע"ב ז"ל תניא למבצע על ב' כברות בשבת דאיכון דמיזין כתרין לאחין דאוריתא ואתיהיבו בשבת אזגות דבזמנא ב' כחתו דאתמר ביה ב' זמני טוב ובשבת אתיהיבת ואע"ב דאוקמו' דשרים ממוני' על האזגות כמה דאוקמוה ב' ביני' ב' אגווים הלכה למשה מסיני שלוחי מצוה איכון כזוקין וכו' ותרין ככרות בשבת דמיזין לתרין יוד"ין יאה"ד וכהי דאדנ"י היא יחידה מבעלה בשית ימין דאחל ובשבת נחית לנבה ובג"ד בשבת כל בשמתין ורוחין וכפשין נפקין אזגות ואין שטן ואין מזיק שליט ביומ' דשבתא ע"כ:

הנה משם יתבאר טעם כוונת הב' שמותאלו בשעת הבציעה והרמז שהם לב' יודי"ן שהם מתחברין שמיהם ואל תתעקש לחשוב כי כוונת המאמר שהבכרות הם בסוד יוד"ין שהנה נתבאר בזוהר כי הלחם הוא"ו בנודע בכמה מקומות ושמי ככרין היינו ב' יו"ין דאיכון שלמא דבלא ומ"ש במאמר הנזכר כי הם סוד ב' יודין ר"ל שבל ידם מתחברים ב' יודין של חיה אד"נ ונתן הטעם מפני דאדנ"י היא יחידה מבעלה בשית ימין דאחל ובשבת נחית לנבה ולסוד זה נריך לאחוז ב' הלחם בשתי הידים ימין ושמאל כי לעולם הזכר בימין והנוקבא נקשר בשמאל וגם להעביר הימין והשמאל ולאחוז הכלה בסוד שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני וכדי לעשות מ"ש במאמר כי הם סוד יו"ד היה נוהג אדוני אבי מורי ז"ל לעשות בלחם שבידו ימין ב' חתיכו' בסכין והם כנגד שלשה אותיות יו"ד· ונריך להבציה ידיו למעלה עם הלחם ויברך ברכת המוציא קול ברמה ובכוונה קדושה ויכוונים הה' של המוציא כאילו היא מלאה בה אחרת לרמוז לתרין החיין זאת אומרת הבת אבל האם והוא מ"ש בזוהר פ' אמור אוקימנא ב' הלחם תרתי שכינתא שכינתא עילא שכינתא תתאה דאתחברו כחדא לנבהון תרי נהמי בשבת וכולי ע"ש · ואח"כ בבואו לסעוד יכנס בכי טוב ליחדא שמא דקב"ה ושכינתי' בדחילו ורחימו הנה אנכי בא לקיים מצות סעודה של שבת לתקן את סעודה במקום עליון והוא כנגד יצחק אבא קדישא ובזכותה מאל מחבלו ,מסיח ויקויים ,בנו ,מקרא שכתוב

והרכבתיך

והרכבתיך על במותי ארץ ויהי נועם ה׳ וכו׳ .

ובסעודת אחרית יאמר נמי יחוד כו׳ כנזכר הכא אנכי בא לקיים מצות סעודה ב׳ של שבת המיוחסת לאברהם חסידא לתקן את שורשה במקום עליון וזכותו נכול מדינה של גיהנם ויקויים בנו מקרא שכתוב אז תתענג על ה׳ ויהי נועם ה׳ וכולי

ובסעודת ג׳ יאמר הכא אנכי בא לקיים מצות סעודה שלישית של שבת נגד יעקב אב של שבטים נפש וזכותו נכול ממלחמת גוג ומגוג ויקויים בנו מקרא שכתוב והאכלתיך נחלת יעקב אביך כאלה בלא מגרים ובכן בכח סגולת ג׳ סעודות אלה יתוקן פגמיו בסעודות הרשות ומאכלות אסורות ויהי נועם ה׳ אלהינו וכולי :

ואשר אתו דבר ה׳ ותמונת ה׳ יביט יבטא בשפתים בכל שלש סעודות שבת פרטי כוונת אכילתן ובסעודת ראשונה יאמר

ליחדא שמא דקב״ה וכולי הנני בא לאכול סעוד׳ ראשונה של שבת להמשיך מזונא דרחל טרף בפיה כל בה חלק משמן חכה ומר וממת היא בגדון״ה נתורת חסד על לשונה מכריע הוא כולם ויוספע במאכלמו שפעת שבעה נחלים תחתיים דמלכא קדישא החסד כמי הגבורה כיין הכ״ה בבשר והיסוד בפרי הע״ן והמלכות בלחם . ובכקש מאל אוכלינו אשר פ״ה ה׳ יקבנו ול״ב כתיבות חכמתו יאירו הבשר עודינו בשיבו עץ תחת עץ ובשבע לחם ונהיה טובים ויהי נועם ה׳ וכולי וכן בנוסח זה יאמר בכל הב׳ סעודות אפס שים חילוק ביניהם כמו שנבא בס״ד כל א׳ על מקומו לפנינו . ואח״כ יאכל די מכשורו אשר יכשר לו וכל המאכל שאוכל בשבת אע״פ שיאכל יותר מהצורך איכו הולך לאיבודים כמו בחול אלא כולו נבלע באיברים נא ונמר ממ״ש בזוהר גופיהון דצדיקיא דלא מתענגי בהאי עלמא אלא מתענגי דמנוה ומעודתי שבתין וזמנין וחגין ההוא רוח מבאבא לא יכיל לשלטאה עלייהו דהא לא אתענגו מדליה כלום ע״כ ואיתא בזוהר פ׳ ויקהל דף רי״ח ז״ל רזא בחול לא מתתני אלא מאיכון מילין דבלקין מגו שבעא וכלהו מתענטרן ורווין ושבעין בחירו וההוא אתר אתתני מכייהו . בשבת איהו רזא אחר במזונא ממש ובההוא חדוה דמזונא כמה דאוקמוה וכו׳ ע״כ כי על כן יאותה לאיש הישראלי לאכול לשבעה בשבתות וכי״ט יותר מכדי רגילותו לגדל ולחזק מהתענג ומכל עליונים למעלה וגם שיהיה לו שינוי וכת אח״כ לא מפני כך יתבטל מענג שבת ויתבונן במ״ש בזוהר פ׳ פנחס דף רמ״ח ז״ל ר״ש הזה אזיל לטבריה פגע ביה אליהו א״ל מלא חדוה בעיכא למשאל מינך לאפכמא במתיבתא דרקיע׳ שאלתא שאילו עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתיה והא כתי׳ כאתי לגני אחותי כלה אכלתי יערי עם דבשי וכו׳ הר״ש כמה

חכיכו

הרכבתיך על במותי ארץ ויהי נועם ה׳ וכו׳ .

ובסעודת אחרית יאמר נמי יחוד כו׳ כנזכר הכא אנכי בא לקיים מצות סעודה ב׳ של שבת המיוחסת לאברהם חסידא לתקן את שורשה במקום עליון וזכותו נכול מדינה של גיהנם ויקויים בנו מקרא שכתוב אז תתענג על ה׳ ויהי נועם ה׳ וכולי

ובסעודת ג׳ יאמר הכא אנכי בא לקיים מצות סעודה שלישית של שבת נגד יעקב אב של שבטים נפש וזכותו נכול ממלחמת גוג ומגוג ויקויים בנו מקרא שכתוב והאכלתיך נחלת יעקב אביך כאלה בלא מגרים ובכן בכח סגולת ג׳ סעודות אלה יתוקן פגמיו בסעודות הרשות ומאכלות אסורות ויהי נועם ה׳ אלהינו וכולי :

ואשר אתו דבר ה׳ ותמונת ה׳ יביט יבטא בשפתים בכל שלש סעודות שבת פרטי כוונת אכילתן ובסעודת ראשונה יאמר

ליחדא שמא דקב״ה וכולי הנני בא לאכול סעוד׳ ראשונה של שבת להמשיך מזונא דרחל טרף בפיה כל בה חלק משמן חכה ומר וממת היא בגדון״ה נתורת חסד על לשונה מכריע הוא כולם ויוספע במאכלמו שפעת שבעה נחלים תחתיים דמלכא קדישא החסד כמי הגבורה כיין הכ״ה בבשר והיסוד בפרי הע״ן והמלכות בלחם . ובכקש מאל אוכלינו אשר פ״ה ה׳ יקבנו ול״ב כתיבות חכמתו יאירו הבשר עודינו בשיבו עץ תחת עץ ובשבע לחם ונהיה טובים ויהי נועם ה׳ וכולי וכן בנוסח זה יאמר בכל הב׳ סעודות אפס שים חילוק ביניהם כמו שנבא בס״ד כל א׳ על מקומו לפנינו . ואח״כ יאכל די מכשורו אשר יכשר לו וכל המאכל שאוכל בשבת אע״פ שיאכל יותר מהצורך איכו הולך לאיבודים כמו בחול אלא כולו נבלע באיברים נא ונמר ממ״ש בזוהר גופיהון דצדיקיא דלא מתענגי בהאי עלמא אלא מתענגי דמנוה ומעודתי שבתין וזמנין וחגין ההוא רוח מבאבא לא יכיל לשלטאה עלייהו דהא לא אתענגו מדליה כלום ע״כ ואיתא בזוהר פ׳ ויקהל דף רי״ח ז״ל רזא בחול לא מתתני אלא מאיכון מילין דבלקין מגו שבעא וכלהו מתענטרן ורווין ושבעין בחירו וההוא אתר אתתני מכייהו . בשבת איהו רזא אחר במזונא ממש ובההוא חדוה דמזונא כמה דאוקמוה וכו׳ ע״כ כי על כן יאותה לאיש הישראלי לאכול לשבעה בשבתות וכי״ט יותר מכדי רגילותו לגדל ולחזק מהתענג ומכל עליונים למעלה וגם שיהיה לו שינוי וכת אח״כ לא מפני כך יתבטל מענג שבת ויתבונן במ״ש בזוהר פ׳ פנחס דף רמ״ח ז״ל ר״ש הזה אזיל לטבריה פגע ביה אליהו א״ל מלא חדוה בעיכא למשאל מינך לאפכמא במתיבתא דרקיע׳ שאלתא שאילו עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתיה והא כתי׳ כאתי לגני אחותי כלה אכלתי יערי עם דבשי וכו׳ הר״ש כמה חכיכו חכב קב״ה לכ״י ומסגיאו דרחימו דרחים לה שני עובדוי ממה דאיהו עביד ואע״ג דלא אחוי במיכלא ומשתייא כגין רחימותא דא אכיל ושתי הואיל ואתי לגבה עביד רעותא כלה עאלת לחופה ובעת למיכל לית דין הוא דיכול אתתה בהדה אע״ג דלא אחיה למעבד הכי הה״ד באתי לגני אחותי כלה הואיל ואתיכא לגבה ולמיעל בהדה לחופה אכלתי יערי וכולי :

הנה מעם יתבונן האיש המסכיל אשר מחזה שדי יחזה לשמו גם הוא ולף על גב כי הוא עונג לו שלא לאכול יפה מעשה לכבוד הכלה שבת מלכת שהרי כאמר דקב״ה שני עובדוי לכבודה של כלה ואמר אכלתי יערי עם דבשי . וכוסף גם הוא כי אתו תוסף רוח הנמנא באישי ישראל בשבת ההנאה שלו איכה רק באכילה ושתיה כמ״ש בזוהר ויקהל דף ר״ד רזא דרזין לידעי חכמה זכאין איכון כד האי רוחא אתער האי רוחא איהו אתפשטותא דהאי נקודה וכולי רזא דשבת דשרא לתת׳ על עמא קדישא ועל דא כתיב שמור וכו׳ וע״ד כתיב זומר שבת מחללו . האי רוחא אתהני מהנאותן דישראל ומעבוב׳ דילהון ולמיהב ליה עונגא במכלא ובמשתיא וכו׳ והואיל וקיימא עמיה דב״כ אנטרך לנטרא ליה אתבלב לעילא ונהיר ואתבלב לתתא ונהיר ודא הוא דכתיב ביני ובין בני ישראל חולק אחכמה אית לן בהדה וכולי הנה מעם יתבונן כי אותי תוספת רוח הנמנא בארם עתה ההנאה שלו איכה אפס באכילה ושתיה ומה טובו ומה יופיו כשלא יחוש שיהיה לו שינוי וכת ולא יאכל תוספ׳ שבת ממנו כשגם ימיא לו עוכם גדול כי הוא פונם רוח עלאין קדישין :

וזה כוונת מאמרם ז״ל כל המענג את השבת ולא אמר כל המענג עצמו בשבת כי כהתענגו לשם כבוד השבת הוא מוסיף התרבות האדם בכחיב׳ השבת ההוא רחא קדישא וכאילו את השבת עצמו אנו מענגי׳ שאור הכוונה עולה עד למעלה וכזוהר יתרו אמרו ז״ל ר״י אמר בעי לאתענגא בהאי יומא ולמיכל ג׳ סעודתי בשבת׳ בגין דישתכח שובע ועמוגא מהאי יומא בעלמא ומאן דנרע א׳ סעודתא מיכיהו אחזי פגימותא לעילא ועוכמי׳ דההוא ב׳ כ׳ סגי וכב״כ בעי לסדרא פתורי׳ שלשה זמני מכד עייל שבתא דלא ישתכח פתוריה ריקנייא ותשרי ברכתא עליה בכל שאר יומי דשבת׳ ואמר עוד לקמי׳ת׳ח בסעודתי אילין אשתמודען ישראל דאיכון בני מלכא דאיכון מה יכלא דמלכא דאיכון בני מהימנות׳ ומאן דפגים חד סעודת׳ אחזי פגימותא לעילא ואחזי גרמיה דלא מבני היכלא דמלכ׳ הוא ולאו מזרעא קדישא דישראל ויהכין עליה חומרא דשלשה מילין דינא דגיהנ׳ וכולי ווי ליה לבר נש דלא אשלי׳ חדוות׳ דמלכא קדישא ומאי חדוותא דילה אילין שלשה סעודתי׳ דמהימנותא ע״כ ובזוהר פרשה פקודי דף רכ״ב הפליגו בשב׳ענג שבת וכן בהפכו בעונש ז״ל האי אתר אקרי ענג

כגין

בגין דכסלו לתר כד עייל שבת׳ מתסדרן תמן כל פתורין
דבני עלמא דלקרון בני היכלא דמלכא אלף אלפין ורבוא
רבבן קיימין ממנין על אלין פתורי והאי חיותא
עיילא וכולי וחמא כל אלין פתורין ואשגח בכל פתורא
ופתורא ואיך מתענגי ליה לכל פתורא ופתורא וקיימ׳ וכריך
ליה להאי פתורא וכל איכון אלף אלפים ורבוא רבוון כולהו
פתחין ואמרין אמן ומה ברכה היא דכריך על ההו׳ פתורא
דמתסד׳ ומתענגי כדין יאות לו תתענג על ה׳ והדבכתיך
על במתי ארץ וכו׳ וכלהו אמרי לו תקרא וה׳ יענה תשוע
ויאמר הנני כו׳ כד ההוא פתורא אתענג בכולהו סעודתא
בסעודתא ג׳ כתרא׳ מסיים ואמר על כל איכון קדמאי לו
יבקע כשחר אורך וגו׳ ובכוד ה׳ יאספך כל איכון ע׳ נהרין
לאחרנין פתחי בכל סטרי ואמרי כי כן יבורך גבר ירא ה׳
וכד פתור׳ דב״נ לא קיימא בהאוא אתר בסדורא דענגא
בדין יאות כדין האי חיות׳ איכון ד׳ דתחותא וכל איכון שף
שפין ורבוא רבוון כלהו דחיין ליה לבר להאוא סט״א וכמה
גדדיני כמוסין כלהו כסלי ליה ועיילי ליה להאו׳ אתר דאיהו
בהפוכ׳ מן דא ולקרי נב״ע וכד עייל לה תמן פתחי ואמרי
ויאהב קללה ותבואהו ולא חפץ בברכה ותרחק ממנו וכל
עביר׳ דאמנא לעזכן בגין דענגא דקב״ה ומהימנות׳ האי
איהו אלין פתורי דענגי דשבת׳ וזמנין וחבין כולהו חדוותא
דקב״ה וכב״ד כל איכון דמענגי ענגא דשבתא וזמנין
ומועדי אלין ד׳ דקיימי תחות האי חיות קיימא לקבל האוא
נהר דמור ולא שבקי לאתוקדא ביה לכל איכון דמענגי
ענגיה ע״כ ויתר כמה מקומות בזוה׳ וכתקונים לא נאריך
להעתיקם ובפרק תקוני הסודכים ביאורו שענג שבת הוא
מספר התקונים לתקון מדת נדיק העליון ממה שאמרו
בתקונים ס״ד דף ח״י ז״ל ונר יק לקיימא ביה ענג דאיהו
נדיק דכפיק מ בדן דאיהי ביה עלמא דאתי להשקות דא
שכינתא תתאה ונהר איהו ו׳ דכפיק מן י״ה ואזיל ת״ק שנים
דאיכון חמש ספירן ומטי לנדיק להשקאה מיניה נגתא וע״כ
יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו ע״כ וכן בדף
ן איהו עני ואיהי עניה בנדיק דאיהו ברית ועני איהו יום
שבת ומאן דמקיים ביה ענג שבת נרים לאשקאה ההיא
דלת וההוא עני אתמלי ואתקרי נהר ומאן דאית ליה
רשו למענג ענג שבת ולא עביד אתהפך ליה ענג לנגע
נרעת וחריב ביתיה ומזוניה ע״כ ואשרי משכיל אל דל
לתקן פגם ברית׳.

והנה חיוב ענג שבת הוא דאוריתא כדאמרי׳ כפ
אלו דברים אמר רבא הכל מודים בשבת
דבעינן לכם וכו׳ ובעין חיוב ג׳ סעודות יליפין מקראי
כמ״פ כל כתבי כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת
ג׳ ר׳ חידקא אמר ד׳ אר״י ושניהם מקרא א׳ דדשו ואמר
משה אכלוהו היום כי שבת היום לא תמצאוהו בשדה ר״א
סבר הני ג׳ היום לבר מאורתא ורבנן סברי בהדי אורתא

וכו׳. וכתב הרמ״בם פרק ל׳ מהל׳ שבת ז״ל ואיזה ענג
שבת זה שאמרו חכמים׳ סברי׳ לתקן תבשיל ומזונות׳ ומעשר
מבושם לשבת הכל לפי ממונו של אדם וכל המרבה בהוצאה
שבת וכתקון מאכלים רבים וטובים הרי זה משובח ועל כל
פנים מענגו בלחם טוב ודגים ובשר ויין ובזוהר פרשת
בראשית אמרו עוד ז״ל בלילא דשבתא בעי בר נש לאתענגא
מכלא בגין לאחזאה דהא שכת שלוש מכלא אתכלילת בר
דלא יפגו׳ מיכלא חדא ליומא ואית תרין לתרין סעודתי
לאחרנין דיומא וכ״ש לא שליק יתיר ליומא ויכיל למשעם
ומכלין לאחרנין ולזעיר כתרי תבשילי סגי ע״כ. ומצוה
רבה לנהוג כן שעיקר ענין טוב ומיה חיים וכו׳ הוא בלילה
כדשמעת מלשון המאמר הנכבד הזה וכן נהגתי להפרים
מע״ם מזער מין ומין לטעום כאור שבת ומצוה להיות לו
דגים לכל הג׳ סעודות שהרב הוא ממחה בסעודה כמו
שמצינו בכמה מקומות אם בסעודה העתידה להיות
לצדיקים אם ממעשה אותו חיים שהעלה אותו דג לכמה
זהובים וכו׳ וכן מעשה יוסף מוקי׳ שבי המוכה בגמרא אשר
אמרו כפ׳ כל כתבי כמה מענגו רב יהודה בריה דרב
שמואל בר שילת משמיה דרב אמר בתבשיל של תרדים
ודגים גחלים ורחשי שומן וכולי שבראה שנוך הסעודה
ושמחתה הוי דגים וגם כי הדגים אין להם גבינים ועיניה׳
פקוחות תמיד ואנו מעוררים עי״ז עינא פקיחא דלעילא
שרמז על רחמים גדולים ואחרני ומרי היה כותב לאכול עין
הדג ואומר עינא פקיחא עינא עלאה עינא קדיש׳ עינא
דאשגחותא עינא דלא אדמיך ולא נאים עינא דהוא נטורא
דכלא עינא דהוא קיימא דכלא יפגח עלנא ברחמי אלו
עיקר הטעם כמו שביארתי למעלה בפירוש פיוט הרב
ז״ל ברמז היסוד המכוסה בשם דג והוא השם בימים
ובנחלים דנוקבא ושם כתבנו שלפי דברי הרב ז״ל נריך
להיות בסעודת שבת דג גדול ודג קטן רמז ליסוד א״ק
וליסוד א״א ובכן תקבל הכלה תקונה ע״ש וגם יכוין אדם
באכילתו אותם לתקן ולהעלות ריבוי הנמוכות שבם בכח
תוספת הגשמה הנמנא אתו בשבת כי בחול אין בכו כח
להעלותם ומטעם זה ג״כ יאות להיות אכילתו דגים
קטנים כי על ידי כן יתקן ויעלה נימוכות רבות. ומובי
היה אומר כי לכן מנות שבת בבשר ויין ודגים סוד יחוד
הוי״ה הבשר סוד המלכות בשר מבשרי סוד ה׳ אחרונה והיין
סוד הכינה סוד ה׳ ראשונה ודג הוא היסוד סוד הו׳
ומנותו בגר דתמן אור השמן דאבא סוד הי׳ ואשרי מ׳
שעוכר את ה׳ בשמחה.

ומי יגלל בטורות מנות סעודת שבת אשר האריכו
בה קדושים מעתתי עלמין בספריהם ובפרט
בספר הזוהר אשר על כן ירא אלהים ישרת בשם ה׳ אלהיו
להיות אכילתו נעשי׳ על טהרת הקדש כדרך יפר לא יכשל
בה פוס שגיאה הן בכלון הן במאכלו. הרי שקדשת

ומאן בכל דרך הקדם ובחכילתך נמצא כך שגיאה לאכול
בכלים מכלים מחים כלי טבילה במקום טהרה פדיכם
ב"ר אברך הדי אחרת הכל וכן במאכל עצמו לברוק בה
בכל חלקי המיסור אסר יפול בה בעצם שבה או מחלקי
הים ר"ח לגל שבת ולא בדקת המאכל תהיה למאכל מכפש
ובר בסר יביב וכן במשתה לברוק בכל חלקי האיסור שבו
כן המשתה יהיה למשטה ח"ו ולעצין הכלים אף שלפי
דברי הרי"ף מתר להטבל כלים הטעונים טבילה בשבת
וכן משמע מדברי הרמב"ם פ"ד מה"ט ירא שמים ינא את
כולם ואם שכח להטבל כלי מע"ש יתן הכלים לגוי
במתנה ויחזור וישאלנו ממנו ואינן טעונין טבילה כמ"ש
הב"י ז"ל וכיום א"ינבל"כלא ברכה ואם הם כלים שראויים
לתלאות בם מים ימלא מים מן המקוה ועלתה לו טבילה
כמ"ש ה"פ"ד מהלכו' י"ט אף לא יברך דאו מוכח שעושה
לשם טבילה ולעצין המאכל יהא זהיר בכל דיני מורר בשר
המפורשי' בטור וב"י סימן שי"ט באורך וכן במשנת יו"ל ובדוק
בם מעשה חשש תולעים בירקות ואין בזה חשש בורר לאכל
מתוך פסולת כמ"ש הב"י סי' שכ"א וכן בדגים במקומות
שיש בם חשש תולעים מותר לשתותן על ידי מעשה בשבת
הלא שיך בורר ומשמע אלא במתקן הענין קודם אכילה
או שתייה אבל אם בשעת שהיה מעבב את הפסולת שלא
יכנס לתוך פיו אין זה מענין מלאכה ומותר כמ"ש הרא"ש
בתשובה והרל"ש התיר לסחוט הלימונים בשבת לבדן
בקערה וב"ש במאכל וכן מותר לשפשף הדגים בהם אחר
שנסחטו אבל לתתוך הלימון לשפשף היד אסור. והבוכר
העיקר כסברת הפוסקים המתירין לסחוט אותו בתוך
האוכל וכשמופלין זבובים או יתושים בין או בדגים יכול
להסירן מתוכם ואין כו מעשה ברירה כאשר הגלה הר"י
פהלון נר"ו בתשובה וכתב אין ברירה בלא עשה את
הגרעה ישלא ועוד הלא שיך ברירה אלא בדבר שצריך
לפשפש ולברור אבל דבר שנם למעלה כבר ברור ואין זה
ברור. ועוד יתר הדגים יתבארו בפרקים הבאים. וכן
להיות זהיר במים אמצעיים בין הדגים לבשר ובין בביצה
לבשר כמו שאמרו ברעיא מהימנא פרשת פנחס דף רמ"ו
ע"א והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'
והתקדשתם אלו מים ראשונים והייתם קדושים אלו מים
אחרונים כי קדוש זה שמן ערב אמת"ו ברכה ואמצעיים
בין בביצה לבשר וכו' ומכאן יתבאר המשכיל שמה שנאמר
בזוהר משפטים דף קכ"ה סוף ע"א ז"ל ודכל מאן דאכיל
הלי מיכלא דאת חבר בחדא או בשעתא חדא או בסעודתא
חדא מ' יומין וכו' ליתו אלא בנביעה אחר בשר. שהרי
לבשר אחר נביעה בפירושא אתמר בר"מ מים אמצעיים
בין נביעה לבשר. וכן ראיתי כתוב בכתב הקדש מהרש"ו
ז"ל עצמו מרי אלה"ה לא היה אוכל בביעה בשום שהיה אוכל
בו בשר אפילו זה בתחלת היום וזה בסוף היום עכ"ל ובוודאי
הא"ר

אחר"ו הוסיפו על הדברים מיסבין שלא בהלכתן. ואין
לנו אלא דברי מהרח"ו שמסכימים עם דברי הר"מ הנזכר
וא"כ הוא דלא להוסיף עליה כי בכך מעת את ידיו עליו:
ואף לפי סודן של דברים אין המשכיל תשכילהו דקי"ל נכי
מסקה של איסור שנפל במסקה של התר דתתאה בבר
ואם התחתון חם הוא אסור ואם התחתון הוא קר מותר.
מעתה קם דינא לאוכל בתחל אלב שהוא בחינת החסדים
ואחריו בשר בחינת הגבורות תתאה בבר ובחינת הגבורות
מתמתקים בחסדים של מטה והוא תקון נפלא. אבל
בביצה אחר בשר אסור דתתאה בבר ובביר הגבורות על
החסדים ח"ן.

ובבר הסיבני אחד מן החברים שאם כן איך
מוחזקים כולם על ברכה בדגים לפתק הדיני
וכן איך נשתה מים אחרי הבשר וגם איך בבשל הבשר במי
שהם חמדים. אך אמנה אין זה מן הקושי כלל ולא ראי
מים כראי התלב כי התלב עדיין יש בה בחינת הדומם
בבית שהתלב נעקר לתלב כי ע"כ בשמקפיאים הבביצה
נמצאר הקוש שהוא דם כמ"ש בשהבי רבינו האר"י זצל"ה:
ובל כן בשהתלב למטה תתאה בבר להמתיק הדומם
ולהכניע לא כן בשהיא למעלה חיצונה מעלה ותסר כחה
מעליה. אמנה המים שאין בהם ממן דין אפשר חברים
ורחמים פשוטים כין למעלה בין למטה הם נוכרי' ומתקת
הדינים.

ועוד מן הדא כי יש הבדל בין זוב דז"ל לזוב
דישר וכל הא"ק בר מן הזביר עם המלכות
נקרא' בשם בבר ואלב שהיא בסוד בשר מבשרי והם בסוד
החלב ותורה אמרה לא תבשל גדי בחלב אמו ואמרו
חכמים דרך בישול אסרה תורה והוא הזוב שאו הכל אסור
אף כי יתן בתחלה החלב ואחר כך הבשר. אם כן לפי זה
ממנו נקח שיש לאכול החלב ואחר כך בשר שהחלב הוא
בסוד יסוד הוא אימו מתן טבם משלו אפם מאשר הוא
מאסף תחלה מכל המחנו' ושולח אמרתו אר"ץ. ורמז זה
יתקומם בענין הבשמי לאכול החלב בראשונה ופנה לבעל
להבין את הסוד ולשבר ולאכלו הבשר אחריו מדיק
חוכן ומתן לבשר מבשרו מאשר אסף בחסמו. אבל בהאכל
הבשר בתחל' והיסוד עדיין לא אסף מו"ק מי יתן לו וקרוב
להאחז בו הדינים ח"ו. כי בלבן לרמז זה יש להמתין ז'
שעות אחר הבשר רמז לקיבוץ מו"ק. אבן החלב אחר
הבשר החלב ההוא א"ל להיות מיסוד הקדושה כי עדיין
לא אסף מו"ק. אם כן החלב ההוא אינו מגר הקדושה
מ"ו ולכן אסור אבל במים שה"ם זוב ת"ת שמה לא יש
הפרש בין לפני הבשר ובין אחר הבשר שהזאת הוא לעולם
מבן:

ועוד אמכילך דבר בזאת כי הנה עיקר הסיבות של
אלב דם, נחמוה הדם כי על כן. נרך הרחה
במים

בימים אחר החלב לאכל הבשר והתנו כאן להסיר אותם הנאכלים בחיי הדגים ולהסיר החלב מקי שהיא בשר הספה סלת ברורה מתוך פסולת ובהאכל הבשר מדר הנוקבא אחרון הוי מין במים אחמנם בבשר ואחרון חלב לא יתכן תקון זה להסיר הדגים והחלב הבא בבשר ספה דלא לתברות ואי מין בשאינו מים ולא התקומים דף כ"ו ע"א קס ר"ש פתח בקלא סבראו ואמר אליהו אליהו נחית הכא ברשותא דמאיר ואמר עיכו דאלין סבין בהאי מלה דלא יתון לתיכל בשר בחלב לדהכי הא שליהו קא נחית ולא לתעבר אמר בהדיא קדישא והא רזא דם אינה רזא דלא תאכלו בשר ובחלב ייחדא בר בוכרא דאינה ישראל עמודא דאמצעיתא לא אתיין ליה לבית ה' חלב אתערב בבשרא ובתמיך לאתערבא עור בחמור ודא אינה כלאים מן דלאו בסיב יה זכו ע"ש והבינהו ואחר לאכל הבינה יש להדיח פיו במים ולסתות בם כן מיד מ"ים ויסרה פתו בין ויאכל ויסת היין ויש בו מחכמת לתתיק הגבורות בחסדים - והא תקון כפלא - כן מלה לפי מיעוט הבנתי - וכשהרגתי הדברים לפני רבותי אמרו ייסר לאכל מצנתי מפי זקני הרב ז"ל שקיבל מפי מורי מורי לא אמת שראה את רבינו האר"י ז"ל שלא היה אוכל בשר אחר גבינה קשה ודא שמים ינא לא כולם - נקוט מהא שלא יתבטל מצוה שבת ואוכל מאכל החלב ואחרון הבשר ויעשה תקון לנפלה ככל אשר כאמרו - וכתוב בספר החסידי' מימן תתס"ו שלום שלחו לו דבר שיאכל בשבת אסור לאוכלו בחול ועוד כתב בסימן תרס"ח שמי שיש לו מזון שני סעודות ואם יתלקש לעשות לא יהיה לו לכל סעודה לעבינה מוסב שיאכל שני סעודות לעבינה - ויזכו' ולא יסכח לסבו' מתבטלי השבת כמו שכתבנו כי הא מסר"ר תקוני בעודה זו בבוד אשר הב מים הנוח מטל לבת מלך שמרחה ניקי קדרה תאהר נבאי הוא לה לא תאמר כמלא' מלטער מה עשו לה עבדיה הביאו לה בחמאי והיינו הרגנמא לתבטל כל סב מלך עתה מריחה אותו ולכן ראוי לטעום כי בזה יהיה מטעים לכלה מן התבטל עליון המתבטל לנוך שבת ואין זה ניקי קדיר' ואים המשכיל יתבונן בכזונה זו בשבו'תו לת טעמו עתה בסעודת הלילה וכש"ל -

ומצוה רבה להיות כל איש עם ושמח על בלהמו ולהשליך חבור ענבי"ם אשר בקרבו ויגיל ויעמוד מ אשר בידו לתקן ולישר הכל - ויהנה עם בני ביתו בשמחה ובטוב לבב וירחיק ממנו מנו"ת עוה ומרחיק כמ"ש בזוהר בהאי יומא לתבטי כל רוח זה וכל צערה וכל רחקה מכל עלמין בגין דאיהו יומא דהלולא דמלכא דמשמתין לתוספן כגוונא דעלמא דאתי - וכן בפרש ויקהל ובהחל בשמה יתירה בשיין כל עינבא וחימתא ולא תשתכח כל חדוה לעילא ותתא - ובזהר נרך כל איש ישראל להרחיק בעמו הבנים כל הימים והרבה יותר מאר בשבת רב הקדש

כי יבטל הכאב מאד וכמ"ש בתקון מ"ח ז"ל זכאה איה מאן דבשיר דאיה לשבת דלא לאתקרב תמן עניבו דשחול וכנס דמרה דאיהו נוהו דתיהנם דעלה אתמר לא תבערו אש בכל מושבותיכם וסבי אינו אשו ודאי דכל מאן דבעים כאילו אוקיד לבדא דביתהם ע"כ ולזהרה זו שמעבו אחר מלאכה ובאיש הו' יהיה לכם קדש ומסיק ליה לא תבערו אש והכוונה על הנשמה הנתינה הבאה מן הקדש והזהיר על המלאכה ואמר כל העושה ב"ו מלאכה כלומר עובדים עמו הקדש ההוא יומת ואחר כך הזהיר על הבעם לא תבערו אש כדי שלא יבטלו מלאתנו התוספת מעבדת מעמלה טהרה ר"ק ואף שב"ש אינה השאר שיהיה יבטל' ממנו הגם"ל לא ראוי זה כראוי זה שב"ש הבעם מסתלק ממנו הכל בר"ן ומשמ' יתיה מבית אמחון אוה יחוסך וכמ"ש בזוהר תנוה אוף כל נב דבמה מסלאכין אימן דא שביתא מכלא וכלא בליב גופא מגו ומבר ובפשטא כלא מסלאב ואלא מסלאבי דעלמא לאו איהו אלא גופא לבר בלאודוי בגין דעו' ממש פרי בגופים ע"כ והא דמיה לאיסור עשיית מלאכה שאמרו הראשונים שאינ' פי שמירת שבת הוא בשלשה דברים עם כל זה אינו חייב מיתה וכרת כי אם כל ידי עשיית מלאכה ובן כי אז מתבטל ממנו גם הנפש יתירה ולא נשאר בו שום קדש' שבת כי על כן נאמר כל העושה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההיא וכולי וכן ברומה לו ענין הבעם כי סוף נפ"ש בחלו דעקר נפשיה בגין דגו ויה וכל זה ביתר הימים ולפי זה הכוונם בשבת מסתלק ממנו גם הנפש יתירה ולכן השוה הכתוב שניהם יחדו לא תעשה בם מלאכה לא תבערו אש - ובפנם הבעם כתב החסיד' בשער הענוה שהא מטל לאחד שאלה פני המלך לבא לדור עמו והמלך בחר ענותמתו נתרצה' לו ויבא אל ביתו לימים עשה מעשים מגונים לפני המלך עד שהמלך קץ בו ונם זונה החוש' הנה בחת' האיש ההוא כו' פני' בעשותו מעשים אבד לא יש שו לפני המלך ונגרשהו ומלך כל לא ענר כח הסבל לסבל מעשיו המגונים כן הדבר הזה כל תפילותיו ותורתיו ומצותיו יאכל כאשר לכל להמשיך השכינה שתדור עמו במקומיו כמ"ש ועשו לי מקד' ושכנתי בתוכם והנה משכן המלך הוא כלב נשכר ונדבה והכוונם מגרש קדושת השכינה היא דרש בקרבו והמטל הזה הוא מבר לכל העונו שעושה האיש הישראלי שהם מרחון הקליפ' ומו רשים השכינה ממנו - ועין המשכיל ישא ק"ו לם בימות החול אמרו כך כ"ש בשבת שהאש חובת על הבנים ותבא לפרוש סוכת שלום עליהו כמ"ש בזוהר דהאי שבת שלום פרישת נדפהא עלנא ועליתה יותר מעולת התמיד בשבת שיגדל הכאב מאד בפונמו בבעם ואיקשבי' חשובה כנגדו ובתקון כ"ד אמרו עור ז"ל ובשבת נהיים לא שלטא בעלמא ולא מאן דיליה ובב"ד מי לישראל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת ואי בר נש אוקיד בשבת אסור קב"ה אמר אתי מכב' לבורא דלא אוקיד ואתון מוקדי ליה

לתון תתזקדון בגיהנם בג"ל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ואפילו בגופא ומאי מיהו גיהנם בגופא בכר דכיה מרה דאיהו גהינם כמו המות דל אחר חרבא דמלאך המות ועליה אתמר ואחרית מרה כלענה חדה כחרב פיות ונריך דלא יתבר עניבו וקטטה מסטר דטחול אלא דתהא לב נטיר מכלהו וכולי ונריך לקבל אושפיזין דאימון מלאכים עולימן דנסמ"ה יתירה דאיהו שכינתא עלאה ונפ"ש יתירה דאיהי שכינתא תתאה ואושפיזין דנחתין עמה עד כאן.

ומושל ברוחו ישית אל לבו את כל הקורות אותם ויהא אדם אפים רב תבונ' ולהיות מעביר על מדותיו ועמוד נדק בתכלית וללמוד ממדותיו יתברך שהוא מאריך אפו לפושעים וחטאים שבגיהנם שאמו שובת ובטל בשבת ובכן מדו מהר המנה ומריבה מקרב ביתו וגם ירווח לו זה שבמדת הענוה פיקנה ביום השב' שהוא שורש לכל הקדושות ימשיך לכל השנה הימים. ודע שיש שדים ממונים על זה כשרואים מחלוקת בין איש לאשתו אז הם מעוררים המחלוקת ביתר שאת עד שתהא שלהבת עולה מאליה ואמרו באגדה שהיה מעשה בר"מ שבת אחד אצל בעל הבית אחד והיו בני ביתו והאיש והאשה מתקוטטים תמיד בכל ליל שבת ושהה עם ר"מ שלשה שבתות זה אחר זה ועשה כל ליל שבת שלום ביניה' ואח"כ שמע ר"מ לאותו שד בוכה ומתאונן לאמר ווי ווי דאפיקתיה ר"מ ואהאי ביתא ואסתכל האיש המשכיל בסוד איש ואשתו במקום רמיזתם למעלה שהמה רמז סוד הכרובים העליונים וכהיו' בעיהם שלום הם מרכבה למקום העליון שמדת שלום הוא המייחד אותם ואם אין ביניהם שלום אויה להם אהא עליה' שמדאים פירוד ואם רב ומר הדבר הזה ביתר הימים. גם הוא יגדל בעונשו בשבת שלום שבו עיקר ייחודם ומקשה לבו יפול ברעה ח"ו. ואף מן המושכל תבונתו שכל תכלית השבת הוא להשרות השפיעה בימינו ואיך ולמה תתפך עליך בלהות להיות לך קטטה עם אשר אהבת אשר הוא יתברך יעלנו חלקו יו"ד מן איש וה' מן האשה והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה שם הרגיעה לה לילית ומנאה לה מנוח ותעל הארבה:

ואיש תבונות ייסר ללכת לקדש עצמו ביותר להיו' כאים אשר לא שומע ואין בפיו תוכחו' ושית אל לבו כי קנאין פוגעין בו לחלל את מקדש ה' ואם בעל נפש הוא בהגיעו לידי עמל וכעס וקטטה תכף ומיד יתכל כי דוב אורב בשדו לעורר הדברים ההם לקלקל השורה דרך הקדש ולהפילו מאיגרת רמא לבירא עמיקתא בהגית כאש קנאתו בו אז השמ' בן מנשה ה' אותך הישך עומד בקדושתך ולא תפרוק עולו מעל צוארך ובכן בתת הדברים האלה על לבבך. אתה תאזור מתניך והתחזק

והתחזק והתאמץ לעמוד בגבורה כאיש גבור כובש את יצרו ואל תפן אל אזן וחילים תגבר בחב עשונים ולהרבות עוד כל מיני שמחות ולא תתן מקום לבוא פמן עצב דבר בלבבך רק מאז בחת והגעת אל מקום תת חיל ועזוז בגבול הרשעה שנם עצמך בכל עוז ותעצומות לעלות בה' אלהיך ולא תעלה ימין ושמאל ובכן נחלים אתה חותה על ראשו והכנעני אז בארץ. ורוב הכעס והקטנ הוא נמשך מרוב דברים וברוב דברים לא יחדל פשע ונבירה ומנה ומריבה כנהוג בדורות אלו ברבת מבני עמינו אשר אמרו לנשונו נגביר בשבתות ה' בסדר הערוך על יתר הימים ונשתכחה תורת ודבר דבר אשר משם למדו חכמים שלא יהא דבוק של שבת כדבוק של חול. וכדומה כן פשטו לערב קדש בחול וחול בקדש.

ובכר בא אזהרת הדבור וחומר שבו בפרק א' אף על פי שמותר בימי החול אע"פי כן סיפרמו בשבחו למעט בדבורו מיעוט אחר מיעוט ככל האפשר ע"ש ומשם יקים המעיין חומר השיחת חולין בשבת ופגמו ובזוהר פרשת ויקהל דף ר"ז אמרו שעל ידי שיחת חולין בשבת יצא מן הקדש פנימה לאחר דאלהים אחרים ז"ל כתיב אל יצא איש ממקומו מהו ממקומו תכין ממקומו לאחר דאתחזי למיהך ורזא דמלה ברוך כבוד ה' ממקומו ודא איהו מקו' ודא איהו רזא דכתיב כי המקום אשר אתה עומד עליו וכו' ובין כך אזהרותא לבר נש דקא מתעטר קדישא בעטר' דלעילא דלא יפוק מיניה ולא יפוק מפומיה מלולא דחול דאי יפוק מיניה קא מחלל שבת וכולי כל אילין חלולא דשבתא אליהו אל יצא איש ממקומו דא איהו אחר יקירא דקדושה דא דהא מיניה אתר דאלהים אחרים הוא ע"כ.

הנה משם תתבונן חומר איסור דבור של חול בשבת לבוצע אל האיש הישראלי בעצמו אך אמנה עוד יוסיף סרה לגרוש כדבורו אקל להכנים ח"ו בגבול הרשעה בגבול הקדושה כמ"ש בזוהר פרשת אמור דף ק"ה ע"א ז"ל א"ר יוסי לרבי יצחק ודבר דבר מה הוא ומה ברישותא הוא לשבת א"ל ודאי ברישותא הוא דלית לך מלה ומלה דנפיק מפומיה דבר נש דלית ליה קלא וסלקא לעילא ואתער מלה אחרא וכד אתער חול ביומא קדישא ברישותא איהו וקב"ה וכנסת ישראל שאלו עליה מאן הוא דבעי חול הכא חול הכא מאן הוא דבעי לאפרשא זווגא דילן עתיק' לא אתחזי ולא שריא על חול בג"כ הרהור מותר מ"ט בגין דהרהור לא עביד מידי ולא אתעביד מניה קלא ולא סליק אבל לבתר דאפיק מלה מפומיה ההוא מלה אתעביד קלא ובקע אוירין ורקיעין וסלקא לעילא ואתער מלה אחרא ועל דא ממנוא חפצך ודבר דבר כתיב ע"כ. ובזוהר פרשה בשל' אתמר כדברים האלה ז"ל ממנו' חפצך ודבר דבר הא אתמר בגין דהוא מלה סלקא ואתער

את

אתעדות לעילא ומאן דאזמין אושפיז׳ ביה בעי לאתדלא
דלא באחרא ת״ח ההוא מלה דאפיק מפומיה סלק׳ ואתעבר
אתערותא לעילא אי לטב אי לבים ומאן דיתיב בעיבורא
דשבתא אסיר ליה לאתעדא מלה דחול דהא פגים פגימו
ביומא קדישא מאן דיתיב בהלולא דמלכ׳ לא יתחזי למשבק
למלכא ויתעסק באחרא ע״כ.

הנה אחת הקרבנות כן היא ממאמרי הזוהר כי הפת
שיחת חולין בשבת מדמע חול בקדש וגורם
להכנים טומאת הבל פיו למקום הקדושה והרי זה כעובדה
מלאכה בשבת באסר חומר איסור עבודת מלאכה הוא
מטעם כי גורם להכנים הקליפה בפני הקדושה ומביא עד
השורש שבשמיתו שורשת פמה ועל כן חייבו הכתוב מיתה
לפי שגורם להכנים הקליפה ולטמא מקדש ה׳ לא כן ביאת
חוץ לתחום שאינו חב באחרים אפם לנפשו כי עוקר עצמו
מהקדושה להכנס לאתר דאלהים אחרים ולפיכך לא חפץ ה׳
להמיתו ולא מרע אלא לנפשיה אבן עונו ישא על כל פנים
להתלבן אל מקום שורשו בקדושה כמו שכתב רבינו הקדוש
האר״י ז״ל. וכן הדבר הזה בפגם הדבור כמעשה
כמו שנת באר ממאמרי הזוהר הנזכר ותופשי התורה מריבים
להיות נזהרים ביותר באזהרה זו ולקדש דיבורם מאד באסר
שורש נשמתם הוא בשא ורם ופגמם גם הוא ירוס ובשא גבה
מאד בעולמות העליונים ובפרק כל כתבי אמרו רבי ויהא
הוה מהדר אזני דרבנן וא״ל בשמעות מנייכו דלא תתלגלגיה
זכולי כלומר הבמרו לכם פן לא תבואו לידי שיחת חולין
על ידי שאתם זוגות זוגות ואף כי גם רבים מעמי הארץ
היו זוגו׳ לא פגה אפס לזוגב׳ זוגו דרבנן באסר לפי גדולתן
תהיה קלקלתן וחסאת׳ כי כבדה מאד וכפר בעד חטא חד
בגם דאדרבא לגבדי לאמר זו תורה הדשה כי בתור לא הו זוכר
אפם איסור עשיית מלאכה כי לא אחמין בתא מיבות שבו
לא אהרס על חכמים שדשו ודבר דבר שלא יהא הבורך של
שבת כדבורך של חול. והשיבותי לו לפי דעתו לאמר הלא
איכך מאמין בדברי הכתוב המגיד בדבר ה׳ שמים נעשו כי
המלאכה שלו ביום ה דיבור וא״כ כשאמר הכתוב ויבא׳ ביום
זה היינו שבת מהדיבור. וממילא שגם כשביה
אותנו לנוח בו ביום בדומה לו לשבות גם כן מדבור
מיד נכנסו דברי בחזקיו והודה ולא בוש. והן הן דברי
מכילתא מה הוא שבת מדבור אף אתה שבות מדבור.
וכזוהר בראשית דף ל״ב ע״א ביאורו טעם שורה דבר ז״ל
ת״ח כל איבר במיקון בתימין דנפקי מוו מחשבה
וקלא נשיל לון לא אתבליין עד דמלה מגלה לון.
מאן מלה היינו דבור והאי דבור איקרי שבת
ובגין דשבת איקרי דבור דבור דחול אסור בשבת
בגין דדבור דא בעיא לגל טאה ולא אחרא
עד כאן.

ומאנה שנתם נפשי איך נשתבח תורה זו
מישראל

מישראל כעם ככהן ולמה לשונם דבר דברים הדברים
בימי השבתות יתר מאד על דיבור של חול באסר
ביתר הימים לא ראו איש את אחיו בעול משא עמקם איש
לדרכו פנו איש לבנינו מקנהו והיה כנוח עליהם הרוח
בשבת נוכרו יחד בשיחה בטילה ויהי משבתם. כאת מופר
לכל אי איש לא בעבדו אשר לא יעבוד תחת שבט לשונם
והלואי לא יהיה בהן ל״ה וכפר גיונות על ריעיהם. הא
דברי חונף באמרי שקר ובגיב דעת באסר פשת המספחת
הזאת ברכת מבני עמינו באסר הודעתיך בכמה מקומות
כי אמס של אנו אפר היא יולדת הז׳ תועבות אשר שנא ה׳
שיח השיחה בטילה כי ממכה פנה ממנה יתד לבא אליהם
וממנה היו כולנה. כי על כן הטיבו אשר שנו חכמי׳ בלבון
המשנה שני שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב
לצים כי מהשיחה בטילה יתעוררו לגיונות ולשון הרע בלי
ספק. וראיים הורו התר לעצמם לומר שסיפור שמועות
ודברי חדושים הוא ענג להם ומותר לספרם כמו בחול.
ואיכי מסכיל הארוה זו שיהא ענג שב׳ לאמר בחלל קדושתו
כי המדבר שיחת חולין בשב׳ הו״ל מחלל קדש ה׳ כמו שהבא׳
מבמה מאמרים ומאין הרגלים לחלל מקדש ה׳ ושתחשב
למנוה ענג סיפור השמועות ומנוה הבאה בעבירה היא
פגול הוא לא יראה ואין ברעה למטה מנג״ע.

והנה חייבו חכמים לקבל פני החכמים בשבת ו״מ
בדברי שלום כדי להמשיך מזיו הארת פניהם
כמ״ש הרב זלה״ה. ואולם עתה בהריבו זה בשתרבב מזה
מנהג רע ומר כי ביום השבת הולכים כתות כתות לדרוש
בשלום אוהביהם וקרוביהם. וממנה פגם וממנה יתר
לבדוק שיחתם ביותר שעם אז שתים ולא יזכרו ולא יעלו
על לב מורחת קדושת שבת באילו לא היה. ולו חכמו יסכילו
שאף שאלת שלום עצמו אמרו מחשמלמי בדוחק התירו שאת
שלו׳ בשב׳ וכל שכן העוברי שיחת׳ בלי שעור ומדה בבואם
לדרוש את שלום ריעיהם אוהביהם כי איסור שבת ודאי
רביע עלייהו. ומי בער ולא ידע כי הנה מה שאין מתפללין
בשבת אלא שבעה ברכות הוא מפני שיום השבת הוא יומא
דנשמתין ולא יומא דגופא כמ״ש בזוהר ויקהל אלי יומא
יומא דנשמתין וכב״כ מסכתי בתשבחתא נשמ׳ כל אי ע״כ
ולכן אסרו חכמים לשאול מרבי הגוף ואיך לא יסכילו לדון
מכאן ק״ו אם שאלת מרבי הגוף מאיתו יתברך אסור שיחת
חולין אע״כ שתתאסר. ואמי כבר דרשתי כל עון חוגר
הדברים האלה ופי אמלא תוכחות בקהל עדתי עד מקום
שדי מגעת וכל איש התמים שים ספק בידו למחו׳ יאזור
כגבר חלציו לה זהיר להרים אל משמעתו על הדבר הזה
ושלא יוועדו בשבת רעים להוכיח לשבת יחדיו בשוקים
ובריחובות קריה כמנהגה בחול באילו דברים שאין להם
טעור כי לא יוכלו להתפלק בהיותם נכבים יחד בלתי
ערוך שיחתם כאשר הורגלו אבן בהתבודד עצמם בחדרם
יעשו

יעשו שייב לדבריהם כעזוב הדגלים הרע וכו׳ הא׳ וחולי
ולף לאותם שלאינם בני תורה שאין שורש בשמתם דם ונשפ
כת ופשי התורה ולא שוו כתובפת נר״ן עמהם שאין הפגם
רב כפגם הלשון בשב׳ כ״כ כשל תורה מ״מ דיה לצרה שלא
זכו לקדושה רבה ואיך ולמה יפסידו גם המועטים המאיר
בנפשותם ועל כיוצא בזה נזו חכמים לאמר לעולם יעשה
כל אדם עצמו ת״ח פן עבירה תגרור עבירה ומשיח׳ חולין
יכשלו בדברי מעשה ומתן ושחוק וקלות ראש ולינגות ולשון
הרע ודברי שקרים וכזבים אשר כל הנה מסתעפו מהשיחה
בטילה ומצמה היו כולנה כאמור ולאחר הפעור עמל וכעבר
ממנה תהיינה קרבותיו ולו״ל ח״ל יצחק מ״ר האמצעי
אלש נדיק תדברון מה אומרתו של אדם בע״ה יעשה עצמו
כאלש יכול אף לד״ת כן ת״ל נדיק תדברון ואם כה אמרו
ביתר ימי החול ק״ו בעצם קדושת השבת אשר הזהירנו בו
בפרש הדבור כיותר וכן תדרשן ק״ו כמ״ש כיומא אמר רבא
הפח שיחת חולין עובר בעשה שנאמר וקראת לשבת ולא
בדברים אחרים רב אחא בר יעקב אמר עובר בלאו שנאמר
כל הדברים יביעים לא יוכל איש לדבר ובשבת יוסיף על
אלה איסור מוסיף ומקשה לבו יפול ברעה ח״ו. וכתב
מהרח״ו ז״ל מורי ז״ל היה נזהר שלא לדבר בשבת אלא
בלשון הקדש וכשהיה אומר איזה דרוש לאחרי״ם לפעמים
היה מפרשן בלעז כדי שיבינו וכן היה נזהר שלא לדבר
דברי חול בשבת אפילו בלשון הקדש ע״כ ואפריו לאדם
שמרגיל עצמו לדבר בלשון הקדש אף בימות החול אשר אין
ערוך אליו לקדש את הנפש שיפה ובאתרי תורה פרשת נח
אמרו ז״ל קושטא דהמנא ממלין בלשון הקדש ומלאכי
השרת אשתמודען ביה ולא הוו ממלין בלעין אחרא בג״כ
כתיב ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות וכו׳ ואיש
התמים ירגיל לבני ביתו ללמדם קצת הדברים המצטרכים
אליו בלשון הקדש ומ״מ אם לא יסכילו מותר לדבר בלשון
לעז המיטרך אליו כי בזה בודאי אין חילוק בין לעז לל׳
הקדש והכי משתמע מלשון הזוהר דקאמר דבור אסור
הרהור מותר דבור דבוותיה דהרהור קתני וכשם שבהרהור
לא שייך למיפלג מלעז לל״הק כן בדבור האזהרה שלא
לשוח שיחת חולין רק המצטרך ובאותו המצטרך מותר לא
שנא כל״הק לא שנא לועזים בלעז דומיה דהרהור דאין
חילוק אלא שהרב ז״ל כבייה לאסידותיה דאף המצטרך דיבר
בקדש אכן הבלתי מצטרך ומתירין אותו לדברו בלשון
הקדש הרי זה מן המתמהין כי מי פתי יסור לכבו ולא יכין
דאדרבא בהרבות דברים שלא לצורך הן בלשון הקדש
כתן לפגם ופרמ׳ קדש בחול וחול בקד׳ בסרח העורף ברב׳
אותם הדברי׳ בלעז ואפרי אכום ישית כל דבריו שה על
לבו והיו לטוטפות בין עיניו לקדש עצמו בתפארת השבת
רב הקדש ושמור לפי מחסום בכל האפשר לבלתי חלל את
מקדש ה׳ ואין לך ענג גדול מזה לאשר ולקיים מצות בורא

ואין

ואין ברעה לאפשר שבעב עבור על מצות יוצרו ועושה בחת
רח לינרו בשוחה עמוקה פי זרות וכל עוד שלא יעמוד
אדם השבת כהלכתו אף שייהה בעל תשובה ונדיק וחסיד
בכל מעשיו לא עשה ולא כלום כמו שבאר בפרק שבת
תשובה כי הבעל תשובה נדיק לקיים מחילות של מצות
לעומת הטעבירות כמ״ש ז״ל ומי יוכל לזכור פרטי חטאיו
באבירים פרטיים כדי שיעשה כאותם האבירים מצות אז
מי שחטא בע״ז אז לדבריים שהם כע״ז כמו כעס וגאוה
והעלם עין מן הנדקה ומחליף בדבר ולשון הרע שהאל
גדול מע״ז ג״ע וש״ד שאם הוא בא לקיים חבילו׳ של מצות
לעומתם יצטרך לקיים כל התרי״ג מצות חיב מן הבמצב
אכן על ידי שמירת שבת כהלכתו תעלה אדוכה למחלתו
באשר הוא שקול בכל התרי״ג מצות כמ״ש בזוהר יתרו זל
שקיל שבתא לקבלי אורייתא׳ וכל דבויר שבתא כאילו בטיר
אורייתא כלה וכתיב אשרי אדם יעשה זאת וכן אדם
יחזיק בה שומר שבת מחללו ושומר ידו מעשות כל הב
אשתמר דמלן דבטיר שבת כמלן דבטיר אורייתא כלה
ע״כ וגם אמרו שאפילו בע״ז כדור אנוש מוחלין בשמירת
השבת ולפיכך ראשית כל בבורי כל למעשה התשובה הוא
שמירת השבת כהלכתו וביותר בפגם ברית הלשון לשמור
את כפשו מאד ובכן ישוב ורפא לו ואיך ולמה יפגם
הבע״ת בסיגופים קשים ומרים מאד ולא יסבול דבר קל
כזה לשמור לפיו מחסום בשבתות ה׳ לקדש עצמו בקדושת׳
אשר היא תועיל לו עשר ידות מכל סיגופים הקשים אשר
יעשה הנפש החוטא׳ לכל עון ולכל חטאת כאשר יש בכחו
להועיל לכפר אפילו עע״ז כדור אנוש והשביע בנחמות
נפשו ודי בזה הערה לכל בעל נפש:

וראוי לכל בעל נפש להיות שולחנו מלא דשן הנפש
בשבת בד״ת איש איש כפי שיעורו והוא א׳
מי׳ תקומי השלחן אשר כיאמרו בר״מ פרשה עקב שצריכים
להיות בפתורא בשבת ושם ביאורו שעם הדבר ושוה זל
שתיתא לשמיהו על פתורא ד״ת דהכי אוקמוה מ״מ ג׳
שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו ד״ת וכו׳ ורוא דמלא
בגין דהא אוקמוה שלחן בנפון ואורייתא אתייהיבת
מימינא לחברא ימינא דאיהו רחמי בשמאלא דאיהו דינא
דאורייתא איהי יהו״ה מימינא פתורא אדמי משמאלא ובריך
לחברא לון וכו׳ ובגין כך נדיק ת״ח לזמנא עמיה לאלון
דיסתדל בשתגמי אורייתא ע״כ:

ובסעודה זו של לילה יהגה בזוהר במאמרים
הבאו׳ בזוהר בסוד הלילה מפוזרים
ואחדר לך איזהו מקומן בעבור תשביע בש״ח נחות נפשך
פעם בזה ופעם בזה עד שתגמור קריאתם **בזוהר**
פ׳ בראשית דף.י״ד ע״א פקודא י״ד וכו׳ עד
סוף ע״ב. דף מ״ז ויכל שהיה ביום השביעי עד אשרי העם
שככה לו. בשלת דף ס״ג ע״ב א״ר יהודה בכל יומא ויומא
וכו׳

וכו׳ עד ובעלמא דאתי. יתרו דף פ״ח ע״א זכור את יום השבת וכו׳ עד ביומא דשבתא דף כ״ב זכור את יום השבת הזאת והר״מ עד בקדושי דקב״ה. תרומה דף קל״ה ע״א רזא דשבת איהי שבת וכו׳ עד זכא׳ איהו מאן דידע ברזין דאמרי׳. ויקהל דף ר״ג ע״א ויקהל משה עד דף ר״ה ע״א מתעטרין בביאיהון פנחס דף רמ״ה ע״א הלל וסמחי וכו׳ עד זה השלחן אשר לפני ה׳. עקב דף ר״ב ע״א פתח ואכלת והיה באכלכם עד דף רע״ד ע״א לארכאה יתיר.

תיקונין תקון כ״א דף מ״ז וכגון דהות בקדמיתא למערב׳ עד שבת היא שקולה ככל אורייתא כלה (דפוס קושטנדינא נ״ו ע״ב) תקון כ״ד כולו. תקון מ״ז דף פ״ז ע״ב ברכה היא עד סופו. (דפוס קושטנדינא פ״ד ע״א וכו׳:)

הנה במאמרים הנכבדים האלה בם נתבאר כל סודי הדברים הנזכרים ונעשים מסקידת היום ועד סדר הלילה. וכה היה דרך חסידים הראשונים לקדם פני יוצרם בכל מעשה עבודתם בתורתו של ר״ש ע״ה. כי שם נגלו כל תעלומות מעשה עבודת העגל כ״ה ואור תורתו מבריק ומבהיק עד להפליא לבונן מעשה ידי האיש הישראלי. כאילו כיון כל תעלומי עומקן של דברים ואף אם לא ידע שכולל קריאתן זו היא הלל ועל כן ראוי לדרוש דרכם לתות כמאמרים הנז׳ מידי אור שבת בשבתו פעם בזה ופעם בזה כאשר יוכל שאת עד שתתום קריאתם. ובכל קריאתו עתה בשבודה זו יכוין שם **מצפצ** נקוד המים כמ״ם הרב ז״ל ואולם אם ישנים בני ביתו ואין אתו חבר לא הורשה לקרות לאור הנר הוא לבדו שמא יטה ואמרו בגמ׳ פ״ק שבת אמר רבא אפי׳ גבוה כ׳ קומות ובברייתא הזכירו מעשה בר״י בן אלעזר אמר אני אקרא ולא אטה ופעם אחת קרא ובקש לתות אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמר׳ לא יקרא לאור הנר. ורב נתן אמר שעשה מעשה וקרא ונטה וכתב על פנקסו אני שמעאל ב״א קריתי והטתי נר בשבת ופטרבנו בהמ״ק אבינו חטאת שמיכה. ואף שבאדם חטוב שאינו רגיל להטות הנר בחול מותר היינו שבחוב הוא שאין דרך להטות אבל מסתמא לא אמרינן כן דאיכא אדם חטוב שדרכו להטות בחול וכן אמרו שם בגמ׳ שאני רבי ישמעאל שמשים עצמו על ד״ת בהדיוט דמשמע שאף אדם חטוב לפעמים דרכו להטות ושומר נפשו יזהר בזה שלא תהיה קריאתו מנוה הבאה בעבירה לפרוץ גדר שגדרו חכמי׳ ולא יקרא כשהוא יחידי ואפילו הנר סגור במנעול ואפילו בנר של אלב דמאים דלא פלוב רבנן וה״ה כיום במקום האפל דיבו שוה ואסור הלא א״כ אשתו משמרתו את שהם שנים קורין בענין אחד שאם יבא האחד להטות יזכירם חברו אבל בשני ענינים לא כמ״ש שם בגמרא:

ואם כבר הנר עודנו שומד על שלחנו בשבת מותר

מותר לומר לשפחה לשתול כל הלוח כבר להביאו על שלחנו הואיל ואינו עושה רק טלטול הנר בעלמא כמ״ש רבינו ירוחם ז״ל אבל להדליק את הנר בשביל ישראל לית דין ולית דיין שיתירו ואסור אפילו למי שלא הדליק בשבילו וכתב הטור סי׳ רע״ו שאם עשה הגוי בבית ישראל מדעתו מ״מ ליהנות מן הנר ואינו צריך לגלות משם וכתב המרדכי פ״ק דשבת שאם היה נר בבית ישראל ובא גוי והדליק נר אחר מותר להשתמש לאורו בעוד שהנר הראשון דולק אבל לאחר שכבה הראשון אסור להשתמש לאור הנר וכן אם כתן שמן בנר הדולק מותר להשתמש עד כדי שיכלה השמן שהיה בו כבר ואחר כך אסור ואם אומר אדם לעבדו ולשפחתו ילך עמו והדליקו הנר העלה הטור ז״ל שע״פ שגם הם נריכים לו אין זה לצורך הגוי כיון שעיקר ההולכה בשביל ישראל ובר שהדלקת הספיחה כדי להדיח כלי האכילה לא מקרי לצורך ישראל ומותר להביאה לפניו ולהשתמש לאורה ואים התמים לא יאכה ולא ישמע לסבר׳ שמקילין באמירה לגוי במקום מצוה כמו שעורת חתנים ומלה שאין על מה לסמוך כי אם על פי סברת יחידית ורוב הפוסקים חלוקים על זה וכן ראינו לגדולי ישראל האיתנים יושבים בחשיכה במוצאי שבת בשבודת חתונה עד הגיע עת וזמן שמותר לעשות מלאכה ולא התירו לומר לגוי במלאכה נצורה משום מצות שמחה חתונה ומקשה לבו יפול ברעה תאכלהו אש לא נופח:

ונבון להיות כל איש שור״ר בביתו על שלחן באור השבת בשירות ותשבחות לעורר חבלת האר״ן לשיר בקול ניעים וכמ״ש בזוהר פרשת תרומה שירין ותשבחאן מתערי רחימו עילא ותתא לאתקנא תקונין ולאתערא חדוה דהא בג״ד לוחי מתערין באינון שירין ותשבחאן לאתערא רחימו ותדוה לעילא וכו׳ וכספר החסיד י׳ כת׳ ז״ל ויברך אלהים את יום הז׳ אין אנו יודעים במה ברכו אלא נלמוד ממה שקבל אויב את יומו וכל החמור שם נאמר להפך בבי שבת כי שם כתיב יקחהו אופל יחשכו ככבי נשפו יקו לאור ואין מקבל שמה שבירך הק״בה השבת היא אורה שם כתוב אל תבא רב״נה בו מכאן שיש לו לאדם לרון בשבת בשירות ותשבחות ע״כ ויש ראיה לזה מדברי הר״ת פרשת עקב דף שע״ב ע״ב ז״ל ובשבת בכל מלאי צריך לאתוספא מחול על הקדש וכולי וצריכין לאתערא שירה וחדוה לפתור לגבי׳ וכו׳ ובהאי חדוה ותקונא גרמין דאשתארת שפחה ביעא כחשוכה ברעבון בביתא בהתפר וכו׳ וכבר תבו הקדמונים וכל בעלי השיר פיוטים מיוחדי׳ לומר בשבת ומכולם לא ישרו בעיני אלא פיוטי בעל ומירות ישראל דאית בהון קבלה אמיתית והאיש המשכיל ישכיל כם שיש הרבה מהם שאין לומר בשבתו׳ וי״ט והוא סמך על עין המשכיל.

ואני נהגתי לשורר השיר הזה בשבת ערב

עדר ובקר ונהרים ואם תאמרו.

מקורא סתימא. ואכא ואימא. אכהן
נגידין דעלמא וכולהו כהורין.
נהירין. לסטרין ועברין ופשטו
חביבו כהורין ומשו לאתרין.
ואחוה. רענתא וחדוה: כרוכא
מקורא בכרוכא דבקין חבירין.
דמוחא: דאריך למשחא למלכא
דאמלי משיחא וטפין זעירין.
לשבת. דנהיר כלבת. ואשקי להאי
יהודא בת נדיכין וחורין.
בעלמא. דעיל כימא. ואפיק
לעמא נשמה ואיכין ופירין.
דאומי. למפרק דבשמיה. ריחין
ושוין וקמייה סגידין ומרין.
מנרתא. לדרום ומטה. במערב
נשיהון דביתא לבמין דכורין.
קשיטין. ואיכון קשוטין. בדוחין
זהירין חדתין ונפשין יתרין.
למסדר. בשלחן דבשטר דנפון
אחידן תריסר ונהמי דעותדין.
לבלה. בגלילא כגילא ובכא דעילא
נהירו זמיכא בשחרין.
דענפין. דחפיין כטרפין. זעירא
וחדאן דאכפין במכחה מיקרין.
בבשרא. דעוף לו בעירא. ולאלן
וטעמין בחמרא ויכין כטירין.
טעימין. מתיקין נעימין ושמנין
עטיפין ובוסמין וליחין יקירין.
לבושין. עליהון לבושין דדכיין
שכינתא בשיטין וכתלג מחווירין.
דחזיא. לאילין כמיא. לעילא
אנא מעמיא ואמרה בשירין.
היא שכינתא. דמלכא ושלטא
כלילא בעילא ותתא ואכפאי נהירין.
עטרה. דכי כל ספירה ואמא
ורוגין עטרה לנדיק וכתרין.
ורוגין. וקטרין חרכין בכישין
ומלכי טמיכין. בחורי דעפרין.
דמולאב. והרכי דעמון בנוקבי
פרידין תהומין טמיסין טמירין.
פגימין. טרידין עקימין מתיקין
חשיבין דמימין חשיכין וקדרין.
כמתין. שביקין שכיתין. עניבין
כפיתין כפינין תכירין.

ומלכו

ומלכו כתכית, ושלטן יהבית. לעמא
שאלתון דרבית כיכין ובוכרין.
אמלי. ורזלון אבני גבוזין ומילי
וישרון דסתרא דסטרין.
בקדמאי. רחימין דנפשאי
ואבני ולבריה דיסי לעטר בעטרין.
לקרתאי. והיכלי ודרתאי ואמרי
בדוכתאי לעלמין ודרין.

והשיר הזה יסדו החכם הגדול הרב מנחם לוזזאטו ע"ה ובחרתי בו לסיבות כמוסות אבלי ורחוי למשכילים לאחוז בשירו מידי שבת בשבתו.

והחכם עיניו בראשו להסתכל שכיבה למעלה
מראשו ויהא יושב בנגיעות ומעוטף
בבגדיו לפני השלחן אשר לפני ה' בעומדו לשורר לכבוד
יוצרו וכבר כתבנו למעלה מעשה רב בזה ע"ש.

ומשם תתבונן עוכשו אחשי לבון כיין משתיהם
בגילי שבתו' ויום טוב לשורר בשירי עבדים
ודברי חשק ובכלות הפה לשבח היפה ביופיו וכיוצא מדברי
השירים הנרים ונודרים את הכסף היפה כי כמו שירי
התורה נורמים דבקות בשי"ת כך השירים הפוגמים האלו
גורמים להפרים הנשמה מנחור החיים ועליהם השכיבה
נוערת הסר מעלי המון שיריך וזמרת נבליך לא אשמע.
והנשמה יתירה היא מר לה תחת אשר עיניתה לשמוע
המון שיריו אז שמעה שירי מלאכי עליון למעלה משבחין
ומפארין ומקדישין ומעריצים את שם האל המלך הגדול
והקדוש בקדושה יתירה תרגע עתה לשמוע שירי עבדים
בדברי חשק ובכלו' הפה ישתקע הדבר. ואלוה להרבות
בפירות בשעה' שבת לברך עליהם שבכל שעודה מצוה
להוסיף ז' ברכו' ע"י פירו' ריח כדי להשלים הי' ז' ברכות
החסרים בשבת ממנין הק' ברכו' וטוב לחלקם על שני הב'
שעודות שבכל שעודה יוסיף ו' ברכות ובכן יקל על האדם
להשלימם ולא יטעה בחשבונו. וא"א מורי ז"ל נהג שלא
לאכול הפירות בשעודות שבת עד אחר ברכת מזון לברך
עליהן ברכה אחרונה שבשבת מותר לברוש ברכה כדי
להשלים ק' ברכות.

ונם הוא היה נוהג להיות על שלחנו תמיד בשבתות
תפוחים כי תפוח רומז לחקל תפוחין כשהיה
מקבלת בחג"ת דז"א ממוזג מאמ"ש חיזור סומק ירוק
כנודע ובחינה זו ליל שבת ומנה ולרמז זה היה מעטר את
השלחן בגילי שבת בתפוחים. והאוכל פירות הנוכעים
צריך ליזהר שלא יגע בידו בנוגעות בבגדיו או במפה משום
נוכע כמ"ש הראשונים ז"ל (א"ה עיין בתשו' הרדב"ז סי'
קל"ח כתב להתיר מקלקל ומלבלב הוא ולא נוכע ע"ש)
ומיהו בנגיעות פיו וידיו אינו חושש שאין נגיעה אלא בדבר
הראוי לנבוע וההיא דלא תעביד אשה סרק על פניה מפני

שהיא

שהיא נובעת שאני רגיון הדרך האפה בכך נביעה מתקרמא
כמ"ש בספר ירחים.

וכתב המרדכי דאף דמותר להחליק האוכל בשב'
ולא הוי בזה משום ממחק הואיל ואפש'
לאכלו בלא זה מ"מ המחמיר במאכל תפוחים וכדומה
שדרכו בכך תבא עליו ברכת טוב ולפי מ"ש רבינו יחזקאל
שאסור לקלוף שומים וכצלים כשקולף להניח ה"ה אף
התפוחים אסור לקלוף ולהניח דלא שרי אלא לאכול לשתר וכל
שמקלף לצורך אותה הסעודה מקרי לשתר: וכבמ"פ
בלא ברול דף ע"ד אמר חזקיה הבירר תורמוסי מתוך פסולת
שלהם (פי' רש"י בורר ואוכלן מתוך הקליפה) חייב ופריך
ליתא קסבר חזקיה אוכל מתוך פסולת אסרו ומעמי שאני
תורמוסים דשלקי ליה ז' זמנין ואי לא שקלי ליה מסרח וכי
פסולת מתוך אוכל דמי ופי' רש"י ואי לא שקלו ליה לאוכל
מתוך הפסולת מתוך שהוא רך וכיומא ע"י שנשלק הרבה
מסרח והילכך אוכל כמי כל זמן שמעורב בו הוי כפסולת
ומיהו אוכל הוא ומחמירין עליה למיחי ההוא דשקיל
כפסולת מתוך אוכל. ולפי פירוש זה נריך להזהר שלא
לאכלן בשבת אא"כ קלפן מע"ש.

אמנם רש"י ז"ל פי' אחר דהיינו בירר תורמוסי
מתוך פסולת משלקום פעם א' ומרקין
ומבדין אותן המים ובורר הפסולת ואם לא שלקי
ליה מסרח גרסינן הילכך משלקום פעמים ושלש חשיב
ליה פסולת הואיל ואי שביק להו הכי דלא חדר שליק להו
מסרחי וכשהוא נוטלן מתוך שאר מיניה גרוגין המעורבי'
בהם כפסולת מתוך אוכל דמי דהנהו שאר מיני' לא מסרחי
דנמר להו ביטולייהו בפעם ראשונה ושניה וכן הרמ"בם
פ"ח מה' שבת פי' פירוש אחר ז"ל והבורר תורמוסי' מתוך
פסולת שלהן חייב מפני שהפסולת ממתקת אותם עמהם
גמנא כבורר פסולת מתוך אוכל וחייב ע"כ והכ"י ז"ל
בא"ח סי' שי"ט תפס שיטתו כפי' הרמ"בם ע"ש והמחמיר
שרי זה מן המתמיהין. ודלא שהים יזהר שלא לאכול מפירות
שליקט הגוי בשבת אפילו לעצמו ואפילו אם ספק אם לקטן
היום אסור כמ"ש הטור סי' שכ"ה ואף פירות שאין בם חשש
מחובר אלא שהוכרו בשבילו מחוץ לשדו'. והנבדים עתה
עם הארץ מהגים בסעוד' גדולות להעביר מהשלחן
עצמות וקליפין כדי לעטר את השלחן בפירות ולא פנו
לדעת אם הבינת את וקליפין ראויים למאכל בהמה שאם
אינן ראויים למאכל בהמה אינן רשאין להשבירן שהן
יקרין אלא מכנר את הטבלה והן נופלין או שלא יבטו
בהם ובגרון אותם על ידי דבר אחר דה"ל טלטול מן הגד
אי כמ"ש הרא"ש שאם יש בת על השלחן מטלטלן אגב
שבת שהם בטלי' אגבי' ואם לא יש א' מכל אלו אסור
לשלטלן (א"ה עיין בשבנה"ב סי' ש"ח כתב על דברי

הטור אכל דבר שאין מאכל בהמה אסור וכו' מכאן נראה
שאסור לטלטל קליפות הבינה שאוכלים ביום השבת דלא
הוי מאכל בהמה ונראה שמכאן נתפשט המנהג לרוב בני
אדם לשבר הבנים תוך הכלים ונופלים בם קליפתן).
וכתב בעל הלבושים סי' קע"ז על דברי הכ"י שכתב ז"ל
דברים הבאים לאחר שעודה קודם ב"המ שהיה מנהג
בימות חכמי הגמ' שבסוף הסעודה היו מושכי' ידיהם מן
הפת ומסירי' אותו וקוברים עצמם לאכול פירות ולפתות
כל מה שמביאו' לפניהם כין דברים הבאים מאחת הסעוד'
כין דברים הבאים שלא מאחת הסעודה שעוכי' ברכה כין
לפניהם כין לאחריהם דהמוציא וב"המ אין פוסרין אלא
מה שנאכל תוך עיק' הסעודה.

וכתב הכ"י ודין זה אינו מנוי בינינו לפי שאין
אנו רגילין למשוך ידינו מן הפת עד בה מ
וכתב גם בינינו דוקא בשעות שאינו נוהג אכל
בסעודות גדולות שרגילין שלאחר גמר האכילה מושכי'
ידיהם מן הפת ומסירין אותו מעל השלחן ומנקין השלחן
ועורכי' השלחן בפירות וכמיני מגדים וקוברין עצמם
לפתות. אז גם הדין הזה מהנ בינינו ונריכים לברך על
כל הדברים הנו' כין לפניהם כין לאחריהם ואין לסמוך
בהם לא על ברכת המזונא ולא על ברכת המזון. ואין
הענם נראים בזה. וכ"ל שמפני זה נתפשט המנהג
שבסעודות גדולות אחר שעורכי' השלחן בפירות נוהגין
להניח על השלחן קצת אין הפרוסות הנשארות בתוך
הסעודה כדי שיהא מראה שעדיין לא משכו ידיהם מן הפת
ולא יהיו מראין כמו מפלין בברכות ולפיכך כל אים הירא
והמדקדק יזהר בזה בסעודות גדולות לברך על הפירות
לפניהם ולאחריהם כי ודאי משכו ידיהם מן הפת ואין
רעתם לאכול עוד מן הפרוסות שהניחו כלום וא"א מורי
ז"ל לא הניח מימיו לבלך כלום מכל השלחן לא בחול ולא
בשבת עד אחר ברכת המזון. כי אמר שנטוני הקדושה
שבבהמה והפירות אינם עולין כי אם ע"י ב"המ שמברכי'
על השלחן ולפיכך אין להמירם משם עד שיברכו עליהן
ושמה יהיו עד שיבלו. ואלילה להפיל אותם לכלבים לפני
ברכת המזון אלא מאים עליה להשאירן שם ואפשר אלו
תחת הבלהן עד אחר ב"המ. והוא דבר נאה ומתקבל
ואלו תשמעון. ואחר גמר סעודתו יכון עצמו לקראת
אלהיו לברך על מזונו ולא יעבור מלטול מים אחרונים אף
בשבת ואמר **ירי** אסחי אלא. לגבי חד מנא. לאסרא
הוראה. דלית ביה מעשה.

אומן בתלתא. בכסא דברכתא. לגילת עילתא
עתיקא קדישא. ובאחור הדברים יפסלו
מאלהים ואינן נריכים באחור עילת עילתא הייתי הא"ם
הנמנו בתוך ע"ק שנקרא גם הוא ע"ק כשהוא בתוך ע"ק
נקרא לו' הלק בשמו כמ"ש הר"ר אלא כשא שאלק א"ם

הנמנה בתוך עתיק יומין נקרא עתיק יומין ע"ם זז"ם לעילא עילתא ע"ק:

ואשר הוא מסכיל בספר הכוונה יכין לו לכוין קודם ברכת המזון סם **יהו"ה יו"ד**
ה"י ויו"ן ה"י העולים נ"ח וכ' כוללים ק' ברכות שהמלבו מתברכ'
לכן יאמר אלה מקראי קדש קודם ברכת מזון סר"ת סלהס
יה"ה יו"ד ה"י ו"ן ה"י

ו ונתי בחצוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את
מראיך השמיעיני את קולך כי קולך וכולי :
ה נגנים . נרחו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור
נשמע בארצנו :
ו חכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי
ישנים :
ה כיאלי אל בית היין ודגלו עלי אהבה :

שם ע"ב

ז שקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין :
ז חכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב וכולי :
ד ודי נ"ח וחדוש דגול מרבבה :
ה הנך יפה רעיתי הנך יפה עיני"ך יונים :
ז דיו גלילי זהב ממולאים בתרשיש מעיו וכו' :
ז חכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב וכולי :
ז פה את רעיתי כתרצה נאוה כירושלים וכולי :
ז חכך כיין הטוב הולך לדודי למישרים דובב וכו' :
ה הנך יפה רעיתי הנך יפה עיני"ך יונים מבעד
לצמתך שערך כעדר העזים שגלשו מהר גלעד :
ז הי סם ה' מבורך מעתה ועד עולם :

ואח"כ יאמר מזמו' פ"ז שיר יסודתו בהרי קדש .
ואחר כך אף שאין זימון סם יברך בכוס
גלא ברכת ה' כו הוא אחד מעשר תקוני פתורא דשבתא
כמ"ש בר"מ פרשת עקב ז"ל' דברים בעי בר נש למעבד
בסעודתא דשבת . א' נט"י ב' לתקנא תרי ברכות שלשה
למיכל ג' סעודתי ולאוספא מחול על הקדש ד' לאנהרא
פתורא בשרגא כמה דאוקמוה שלחן בנפון ומנורה בדרום
ה' כוס דויכולו' למהוי על פתור' מילי דאורייתא ז' לארכא
על פתורא בנין דעניים ייתון על פתוריה ח' נט"י כמים
אחרונים ט' בה"מ י' כוס דברכה ע"כ . וגם כדי להוסיף
ב' ברכות על היין לפשלים הק' ברכות לא יעבור מלברך
על הכוס מידי שבת בשבתו . וגם לבאים בסוד ה'
בתת' בת עינ' בו יוסיפו על המאורו' סם **י"ה אדנ"י**
כי הכי פירש סם זה עם אהבת כללות
שניהם המה יעלו למספר ב"ת בת עין שמאל דעולימתא
שפירתא דאית בה השתא עיינין וסם **יו"ד ה"יואו**
ה"יה אשר ה"פ ס"ג וה"פ י"ה

בהנרף

בהנרף עליהם עשר אותיות של ה' פעמים . **וה"** עם
אהב' כללו' שניה' י"ה ו"ה המה יעלו למספר בת
בית עין ימין דאיתל כאמור וכה תכוין בפבוקים הנז"ל
בעיני"ך יונים וכולי וגם עתה כשתטול הכוס בידך ותתן
עיניך בו תאמר עינך ברכות בחשבון וכולי הסבי עיניך
מנגדי וכו' כי על כל אלה לא יעבו' מלבך על הכוס להאי'
עינ' חכמי"ם בהלב"ה ומבורך בלא כוס בהיו"ל ידו לעשו'
מנרשות נתן מנחה :

ושוב יגלה דבר בנועם קול לבך בה"מ וכבר
האריכנו בחלק הקודם בסוד הדרה ואחר
להזהר בה ולכוין בה ולאומרה מלה במלה בנעימה קדושה
ואם יש לו ספר בפניו להכיט בו כדי שיוכ' לכוין בו יותר ולא
יסיח דעתו אחר עיניו בדברי אחרים מה טוב ומה נעים
יופיו כי המכתב יעורר הכוונה מאד ובפרט אחר אכילה
ושתיה דשכיח מעט שכרות ואין מי יסובב כוונת האדם ש
מה שיוציא בשפתיו אפס הנטיירות אותיות מחכימות
ותתעוררה הלבבות ואמרו על החכם החמי' מהר"ר משה
די קוריאל ע"ה שסיים מחזור אחר שידור להתפל' מנחה ושאל
לו תלמידיו למה לא היה מתפלל ע"פ תפלה קצרה זו והשי'
כי זה לו עשרים שנה קיבל עליו שלא להתפלל אפס מתוך
הכתב ואם כה אמרו כעמידה דלא שכיח שכירות כל שכן
אחר הסעודה דודאי שכיח דבר מסובב נתיבות לשב"ת
להשכית כוונתו - וכשם שבעמידה איכו רשאי לזוז ממקומו
כך בבה"מ לא יזוז ממקומו ולא יאמר אותה לא שוכב ולא
מוטה ואין נ"ל בשהוא פרקדן אלא יושב במקומו באימה
וביראה וכובד ראש ויפנה לבו מכל עסקיו לברך את שהיכו
יתברך הזן את העולם כולו בחסדו הגדול וגמל עמו כל
טוב וכן כתב הרמב"ם שלא יאמ' אותה כשהוא מהלך ולא
מוטה על ידו אלא יושב במקומו ומברך באימה וביראה
וברעדה למי מברך עטיפא וכן בדין לפי דברי הזוהר פרשת
תרומה ז"ל כיון דמבורך בר נש שכיתא אתיא קמיה והייכו
דאמר ואכלת שם לפני ה' אלהיך וכולי וכיון דנטיל בר נש
כוס של ברכה קב"ה קאים על גביה ואיהו אנטיריך
לאתעספא ריש בחדוה ולברכא ע"כ . וא"א מורי ז"ל סיפר
על החכם המופלג מהר"ר מרדכי מסכנו' ע"ה פעם אחד
עברו ש ביתו שלשה חכמי' גדולים על דבר מצוה ומצאוהו
יושב על ברכיו ופניו כלפי מעלה וידיו פרוסו' ומברך ברכ'
מזון ומעולם כוונתו לא שת לבו אל החכמים אשר באו אל
ביתו ולא הרגיש ואחר שהשלים הברכ' קם על רגליו ואמר
בואכם לשלום אל נא תשת כבוד תורתכם עלי חטאת כי
הייתי מדבר עם קוני לנוכח . ושמחוהו חכמים .

ואם תתבונן היטב המנהג תמצא ברכה זו ביתר
שאת על התפלה הן כי התפלה דרבנן מפי
הכמוסה למדו ועבדת' את ה' שהיא' איזו היא עבודה שבלב
הי' אומר זו תפלה - וברכת מזון מפורשת בתורה בהדיא
ואכלת

ולחכלת שבעת וברכת את ה׳ ·

ונוסף גם הוא כי נוסח התפלות כגמת הגדולה תקנום ונוסח ברכת מזון תקנה מרע״ה ויהושע ודוד וזלמה ור״ג וכיתי דינו ומי כעד ולא ידע גודל ירד ת״ת בהלל ברכה זו לעית לכו אליה ולאומרה כבוזכה יתירה כמו שבילמה כאריכות בחלק הקודם ופה הוספמו יחד ההערות כי קנאתי בהלני האוכלי למעדני בשבתות וכחגים ובמועדים קול נוחה על היין ברכרי הכלי דברים הבאים שלא מחמת הסעודה ואוכלים את פתבנם בשוכה זכחת וכבואם להשלים נפשם בתפלר יקר ברכה זו אומרי אותה מתוך שחוק וקלות ראש מלה מזה ומלה מזה סיחגין סיחגין מה שיעלה במנודות זכרונם ואין ספק כי גם קדוש היום שעליה הראו מאכלם ומשתם לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולל בשב בזה לא תחם לממה להם מהתעב ומכל לכבודה של שבת אחר שהשליכו זכרונם לטוכה אחרי גוום שכרחתם אין ספק כי גדול עונם מנשוא יותר מכל העבירות החמורות ואין ברעה למטה מגנ״ע כמו שבתב בתקונים · ועתה אחי קורא נעים אל תשכח ואל תט מאמרי פי הט אזנך ושמע דברי חכמים והום וחמל על כבוד יוצרך שלא יהא אבום רימה המאכיל לבימת שעה גדול ומ״ה הקב״ה הון אותך ממעי אמך עד סוף עולמך להאדות לו לברך בשמו באימ׳ ובירלה ובכוונ׳ יתירה אחר כל אכילתך וביותר בשבתות וכחגים ובמועדים אשר שבבה ברכה זו מאד במהלליה · וכתב ה״ר מנחם עזריה ז״ל דנגונו הקדו׳ בפלו כמשנה אדה״ר אל תוך דומ׳ נגמח חי מדבר ומזון הרוחני מהותן הנשמות כינוני הקדוש הוא מזון לנשמה והנשמה לגוף וכימות החול אין לנשמה יתירה שום הנאה ונשמה דחול בהנית מנגוני הקדושה אשר בתוך המאכל אבל אינו יכול לתקן נשמת שבת בזה אמנם בשבת יורדת הנשמה יתור׳ ממקום עליון עולם האצי׳ והנית מעונג שבת ועם זה יש לה תוספ׳ אור ונהני מהמאכ׳ מינוני הקדושה אשר בקרבם ומעלה אותן הנגונות למעלה לעולם העליון ושה המנונות עולות ע״י בה״מ שמברכים על המאכל בכוונה · וכתב עוד שבברכת מזון דשבת יש תוספת טובה עוד מכיתר הימים שבשאר הימים אמרו בזוהר שעל ידי ברכת המזון אתהני שכינתא מנו אלין מילין דשלקין מנו שבע׳ דגרמין לעור׳ שפע על השכינה שבתחתונים ובברכת המזון דשבת ע״י הנשמה יתירה אשר בתוכנו שמברכת עמנו הברכה על המזון יש לנשמה יתירה זו כח בברכותיה להוריד שפע מעתיקא קדישא דבל עתיקין להמשיך השפע משם על השכינה וזהו סוד עונג שבת שהוא לעדן הנשמה יתירה שתעשה בעגמה מנוה רבה לבבור השכינה דהינו מנות ברכת מזון מנוה שאינה מהבת בעלונים כלל והעולם בכללו מתברך בזכותיה כל׳ ימי המעשה ואינם התמים ישית לבו על כוונה זו ויתאמץ בכוונתו בה מאד ויהא זריז

ונזכר להזכיר בה קדוש׳ היום ברבה והשלימם כי רבה היא מאד לעתור ולרמת משלבנו ויחלינם מהמבנב מאמרן הטולנו בימי החול ויהא עתה בשבת הבנתנו על ידי המקום כרוך הוא כאשר בימינו בזוהר פרשת נח דף ע״ה כמור וכיום השבת יפתח והעתקנו בשום בפרק כ׳ דר״ח ע״ש ·

ובזוהר פרשת תרומה דף קס״ט ע״א בחאר עוד בסודו ז״ל ובשבת דלא אשתכח דעא למיהוי נמח והוד כלל חסדים אומר רבה והחלינו למיהוי תרחוייהו חסדי דוד הראמנים ועל דא ועל תיהי נרה ודגון וכו׳ דהא רבה ומ״ד אינון חסדי דוד ע״כ · ואם לא אמרו מחזירין אותו שאמר חייב לאכול פת כדי שיתחייב לברך בה״מ ולפיכך אם לא הזכיר של ר״ח אין מחזירין אותו אבל בשבת שחייב לאכול פת כדי שיתחייב לברך ברכת המזון מחזירין אותו להזכיר של שבת ואם נזכר קודם שהתחיל הטוב והמטיב אינו צריך לחזור לראש ויאמר ברוך אתה ה׳ שהיטב מלך העולם שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל באהב׳ לאות ולברית ברוך אתה ה׳ מקדש השבת ואם אינו יודע מסח ברכה זו יחזור לראש ·

ויש מדקדקים שלא לומר בשבת רצנו זכנו שהוא לשון תפלה ובקשת מרבינו ואומרים רצנו זכנו שהם בלשון תואר ומעולם לא חשתי על זה כי מה נתקן בשאר מוסח הברכה כי כולו מלא תפל׳ ומופם ברבה א׳ הוא חול ושבת וכשאשת׳ כום של ברכה בשעוד׳ זו לא ישתה כולו אלא ישאיר ממנו ברכה לסקר · ומדברי הזוהר פ׳ יתרו דקדקתי שיש לסדר ערך לחם יחדש בליל שבת אחר השעודה על השלחן וכל יום השבת כולו אחר שבאמרו ערך השלחן למרק הנילה ז״ל כגון כך מלן דאיסו ברבנא דמהמכותא בעי לסדרא פתוריה בלילא דשבתא בגין דיתברך פתוריה כל אינון ו׳ יומין דהא בהאוא זמנא אזדמלן ברכאן לאת ברכא אבל שית יומין דשבת וברכאי לא אשתכחו על פתורא ריקניא וע״כ בעי לסדרא פת ברא בלילא דשבתא בגהמי ומזוני ע״כ חזר עוד לקמיה ואמרו בגין כך בעי לסדרא פתוריה ב׳ זמני מכד עייל שבתא ולא ישתכח פתורא ריקניא ותשרי ברכתא עליה כל שאר יומי דשבתא וכו׳ · הנה ע״כ לומר דחדא לעיקר בסוד שבת שהוא ההכנה מכערב לשבת וחדא לאחר השבת לאשמעינן (ר״ה ועיין בזוהר פרשת תרומה דף קכ״ה ע״ב וסיים שם וכגון שולחן דא אית ליה לבר נש לנטרא דזא דשלחן דילי׳ ככל אינון בוזכין כדקאמרן ע״ש) כדי להשאיר ברכתא עליה כל שאר יומי שבתא ויהיה זה הת בורחת לשלחן העליון להשתתף בנחלת ה׳ לחם מן השמים להשפיע לת חתוני׳ בשאר הימים ותהיה מלאה בהשפעה וכטובה ובייחוד כל יום השבת וכל המשאר שלחנו בוש הענין השלחן העליון ישפיע עליו מלתם השמים וכל שלחן

פהיא ריקנית בשבת לא תאכל עליו ברכה אלא תאכל
ברכה על דבר ריקן כנזכר שם בזוהר ואם חשו חכמים
משום העורכים לגד שלחן לא חשו אלא באכל אכל לא חשו
בזה בכבוד שבת שים במה לתלות טעם לדבר (מ"ה אף
כי לכאורה קשין הדברים שלא נתנו חכמים דבריהם
לעיבורים לאסור לערוך באכל ולהתיר בליל שבת אחר
החיפוש מ"מ אתי אין להרב המאחר בט"ז י"ר סימן קע"ח ז"ל
יש מקומות נהגו לערוך וכו' בלבוש כתב שמטעם זה יש
לאסור אותו המנהג שנהגים מקצת בני האדם לערוך
השלחן בליל שבת אחר ב"המ בבית שלש כל הלילה עד
שעודת שחרית שנתפשט מחק העורכים לגד שלחן ולא
נהירא לענ"ד דדווקא בלילה שקודם המילה שעושים כן
למזל התנוק יש בו שייכות העורכים לגד כי גד הוא לשון
מזל מה שאינו כן בליל שבת שמניחין השולחן בפת לחם
משנה והוא בשביל כבוד שבת שבכודו בלחם משנה אין
בזה משום מזל ואין בו איסור כלל דהא גם קודם מיד
בשמונילים אותו מן התנור מניחים אותו על השלחן משום
כבוד שבת עכ"ל והגאוני ע"כ:)

וכתב הרב ז"ל אחר השעודה תחזור להריח
באגודת הדס ולא תריח בלתי ברכה
ותאמר אחר כך זכור ושמור בדבור אחד כאמרו עכ"ל
והונרך הרב לומר ולא תריח בלא ברכה משום דקי"ל
בגכנס לחנותו של בשם שהיה ככנס ויונא נכנס ויונא
מברך על כל פעם וכתב הטור והמרדכי דהיינו דווקא
שלא היה דעתו לחזור אבל אם היה דעתו לחזו' לא יברך
דהכא ביון שדעתו בפעם שביבך על ההדס בראשונה
להריח עוד הפעם אחר השעודה ס"ד שלא יברך ע"כ
השמיענו הרב כאן ולא תריח בלא ברכה דהשתא דאחותו
של בשם היינו שהיה דעתו לחזור לאלתר ולא חלק בין
ביאה לביאה אלא אמת דעתיה אבל הכא שהיה הפסק
שעודה ושיחה בנתים נריך לברך עוד הפעם והכי קי"ל
בשחיטה שהם רונה לשחוט הרבה נריך לחזור שלא לדבר
בין שחיטה לשחיטה בדבר שאינו מנרכי השחיטה ואם
דיבר נריך לברות דם שחיטה ראשונה ולברך פעם אחרת
על השחיטה. ואף שי"ל דשיחה בין שחיטה לשחיטה לא
הוי הפסק. דעת רוב האחרונים דשיחה הוי הפסק ונריך
לחזור ולברך וכל שכן הכא דאיכא הפסק בכמה דברים.
וכבר ראיתי מי שרנה לתקן זה לגמור בדעתו ולכוין שלא
לגאת בברכה ראשונה דהשתא לכ"ע בהפסק שעודה
בנתים תו לא מהניא ברכה קמייתא ואזדא לא. ולא
מסתבר לי שאם בא לחוש בשלא יהיה ברכתו לבטלה למה
לא יחוש גם כן לברכה שאינה נריכה דכל שיכול לפטור
עצמו בברכה א' הו"ל ברכה שאינה נריכה וכ"מש הפוסקי'
ז"ל ולענ"ד אין בזה שום פקפוק ולהכי אמשמעינן רבינו
אלה"ה ולא תריח בלא ברכה מה שלא הזכיר מזה בריח של
קודם

קודם השעודה ומותר להחזיר אותן למים ובלבד שלא יהא
בהם ענבים שנפתחים מלחלוחי המים:

פרק תשיעי

אחר שעודתו כאשר יבנס לשלות לאמתו יתקדש
עצמו ויתכוין בסוד המטה הנתונה במערב
והנר לדרום והשלחן לנפון תקומי הקלה בסוד נעשה כא
עליית קיר קטנה וכשים לו שם מטה ושלחן וכשא ומנורה
ככל אשר ביאורנו בס בפר' ד' וכבן יעלה על מטתו
בקדושה ובטהרה ויתכוין בסוד החתן וכלה ויקרא ק"ש
ונרך להזהר בה ביותר כי כאן שמושיפים מחול על הקדש
ומתפללים ערבית מבעוד יום לא יגאו ידי ק"ש שזמנה
אחר נאת הכוכבים. ובק"ש שבזמן שכיבה יגאו י"ח והירא
את דבר ה' יהא זריז ובזכר שלא יברנו שיכה ויבטל מ"ע מן
התורה ויאמר כל שדר ק"ש כמו באחל ואף כי כל שדר ק"ש
של חול הוא לשמיר' המזיקין ובשבת אין נרך שמירה כמ"ש
בזהר שעל כן לא יאמר בערבית שומר עמו ישראל. מ"מ
בר נש וחידאי בעי לאשתמרא כמ"ש בזהר ויקבל דף ר"ה
ז"ל כיון דהאי רוחא שרא על עלמא כל רוחין ביסין וכל
מקטרגין ביסין אשתלקו מעלמא ולא בעיכן לגלאה על
נטורא וכו' ואי תימא הא תניכן דלא יפוק ב"נ יחידאי
בלילא דשבתא וכו' בר נש יחידאי בעי לאשתמרא וכו'
סוף סוף נטורא אשתכח בהאוא ליליא לעמא קדישא הו חיל
וסכת שלום פריסא על עמא וכו' עכ"ל בקיצור:

הנה משם מתבאר בהדיא שים חילוק בין יחיד
לרבים ופסוקי דרחמי שבתקנו לכל יחיד ויחיד
לאומרן אין חילוק וכמעשהו באחל כך מעשהו בשבת אפשר
נוסח הודוי לא יבטא בשפתיו רק יהרהר בלבו ודיו ושוב
יסבבוערבה פנתו ושים על לבו כי תכף שיגן תעלה
נשמתו לגהרי עדן ותתענג שם לחזות בנעם ה' באמצעות
נפש יתירה שבו והנפש יתירה תעלה את הנשמה עצמה
לחבות בנועם ה' וכשיעור משיכתו בחצי הלילה שתחזור
נשמתו אליו יטול ידיו להעביר רוח הטומאה השורה על כ'
ידיו ויכון לבו כי אז הוא ראוי לשרו' עליו הקדושה שהיא נפש
יתירה. ויאמר מיד אלה מקדמי קדם שהם סוד אתעחתא
דחכימי לעורר הנפש יתירה לשרות עליו **רוח** ה' שהי'
עלי יען משח ה' אותי לבשר ענוים שלחני לחבוש
לנשברי לב לקרא לשבויים דרור ולאסירים פקח קוח בלבת
ילכו וכעמדם יעמודו ובהנשאם מעל הארץ יכשאו האופני'
לעומתם כי רוח החיה באופנים. אל אשר יהיה שמה הרוח
ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו לעומתם כי
רוח החיה באופנים ע"כ.

ובקריאה

ובקריאה נאמרה זו יעלה לתעלה עליונה
עד שיהיה כמוך החתן וכת זונו
ולו יתקדש בזווג הסב׳ והמולך מן הזווג הקדוש הזה מתמי׳
לו נשמה קדושה מן הזעיר למוקביה ומוקביה לשרפים
ומשרפים לחיות הקדש ומחיו׳ הקדש לאופנים ומשם לשכר
פרי הבטן ולא יפגע בה שום שטן ושום פגע רע כי כולם
טמונים בנוקבא דתהום רבה ולו יתעורר לקיים עונתו
בקדושה ובטהרה וזה לשון הזוהר פרשת תרומה דף קל״ח
ע״ח כפלגות לילה דמעלי שבתא דחכימין מתערין
לשמושא דילהון ההוא רוחא עילאה דמתעטרין ביה כד
יומא אתקדש בשעתא דאינון מימי בצרסייהו ונשמתין
אחרנין דילהון בעלן לסלקא למחמי ביקרא דמלכא ההוא
רוח רכיות במעלי שבתא נטיל ההיא נשמתא ונלקין לעיל׳
ואתסחיאת נשמתא אחרא בנשמין דנ״ע ותמן חמי מה
דחמי וכד נחתא לאתרה בדוכתהא כפלגות לילה ההיא
נשמתא תבת לדוכתהא ובתי לאינון חכימי למימר חד
פמוקא באתערותא דההוא רוח עילאה קדישא דאתעטר
בשבתא כגון רוח ה׳ אלהים עלי וכו׳ כלכתם ילכו וכולי
אל אשר יהיה שמה הרוח וכו׳ בגין דאתעטרן בהו׳ רוחא
באתערותא דילהון בחדוה דשמושא ויהא נגידו דההוא
רוח עילאה דשבתא בההוא שמושא דמנוה ע״כ. הנה
ממנו תשכיל כל מה שבארנו. ומעתה נקח כי מי שלא
נתכוון להמשך על ענמו הנשמה והנפש היתירה בקדושת
אלא מקדמי קדם הנו׳ לא תמשך עליו הנשמה שלו ולא
נפש יתירה ואין הפרש אצלו בעונת ליל שבת לעונת ימי
חול. ובעל נפש היפה יאחוז דרך נדיקים להתעורר ענמו
בעת ההיא בקדושה יתירה לקיים מצות בורא ויסתכל כי
בהתקדש עצמו מלמטה יקדשו אותו מלמעלה אשר פריו
יתן בעתו ילדים אשר אין בהם כל מום ושוכי מדאה
ומשכילים בכל חכמה. ועיקר גדול לכלי זה לקדש
התלמיד חכם עצמו שלא לשמש מטתו בימות החול רק
משבת לשבת כאשר חכמים הגידו בפרק אף על פי עונתן
של ת״ח מלילי שבת לילי שבת אבן אם הוא שנוש מ׳ ימי
החול לערב קדש בחול אז אין הפרש אצלו בעונת ליל שבת
לעונת ימי החול ובכמה מקומות בזוהר החמירו בדבר זה
הא׳ בפרשת אחרי מות דף ע״ח ערות כלתך לא תגלה
כלה בדאה ע״לאה הוא לאחזאה דמאן דפנים לתתא פנים
לעילא דתנינן עונתן של ת״ח משבת לשבת בגין דידעין
דאה דמלה ויכוונון לבא ויפתחא דעותיהון שלים ובגין
דאולידו אקרון בגין דמלכא ואי אינון פנימי מלה לתתא
כב יכול פנימין אינון בכלה דלעילא כדין כתיב ערות
כלתך לא תגלה דא בגין דאינון ידעי אורהין דאוריתא שהר
עמא הוא דאתגליא כלתך ממש ובחובה דא שכיב אסתלק׳
מינייהו ע״כ. הרי מבואר החיוב על ת״ח לפרוש מאשתו
בימי החול מפני היות זווג השכינה שהא לעבוק בתורה

ושאר

ובקריאה ומאר הבב והת״ח אשר אימנו שוכה על זה גורמי׳ להשתלק
השכינה מהם. ובתקונים דף נ״ג ז״ל ובשבת דאיהו יומא
ז׳ תמן קרבו ויחודא דשמא דהוי״ה וכן ספירין ובב״ד ת״ח
וחוגיהו מלילי שבת לילי שבת הלי עדיין אינון ודאי
לתתא אכל לעילא אתמר לא יבוקר רע. ודיק דקריב
לאתתיה כיומין דחול ההוא כן דעביד עליה אתמר נדיק
ורע לו דברים דאתעביד קדש חול דאיהו יום הו׳ וכהאי
זמנא איהו רזא דנדיק ורע לו ע״כ. ושעם הדבר כי כיון
שבימות החול אין זווג דנדיק ונדק לפיכך כשהנדיק פה
למטה מזדווג בחול גורם לגרים עליון להשתנבר לאתקא
נשמתין לאינוני והוא מעין פגם מנינא ורע לבטל שבתא מנו
בפרק ימי השובבי״ם ע״ם ומחלל אות שבת יום הו׳ הייבו
אות ברית.

ואני קבלתי מרבותי דעונם זה לא חוק׳ כמשמש
לעיבור ונתעבר אלא אף אם בלתי משמש
לעיבור אסור כי הנה אף שאינו מוליד בפועל הוא מוליד
בכח ועביד בן לעילא בחיבורים דנמא דמוכיא שכב׳ זרע
לבטלה ודיקא נמי דקתני ההוא בן דעביד ולא אמר אי
עביד בן שמע מינה דפשיקא ליה דעביד בן. וכן מוכח
מכמה מקומות בזוהר שאמר אסור זה לת״ח הוא אף
במשמש בימי עיבורה וכשהיא מינקת. כל זמן שאין זווג
בהדיס למעלה וז״ל הזוהר בפרשת יתרו דף פ״ט ע״ח כה
אמר ה׳ לחריסים מאן חריסי אלין אינון חבריא דמשתדלי
באורייתא ומסרסי גרמייהו כל ו׳ יומין דשבתא ולעלן
באורייתא ובלילא דשבתא מזדוי׳ גרמייהו בזווגא דלהון
משום דידעי רזא עילאה בשעתא דמטרוניתא אזדווגת
למלכא ואינון חבריא דידעין רזא דא מכוונין לבייהו
למהימנותא דמאריהון ומתברכאן באינא דמעיהון בהדו׳
לילא ודא הוא דכתיב אשר ישמרו כד״א ואכו שמר את
הדבר ואקרון חריסים ודאי בגין לזכאה לשבתא לאשכח
רעוא דמריהון דכתי׳ ובחרו באשר חפצתי אתם מאי באשר
חפצתי זווגא דמטרוני׳ ומחזיקי׳ בבריתי כלא חד בבריתי
אתם כו ת״ח כתי׳ ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך
ויום השביעי שבת לה׳ אלהיך באינון ו׳ יומין עבידתייהו
דבני נשא ובגין האי מלא לא מזדווגי חבריא כד בזמנא
דלא ישתכח מעבידתייהו דב״נ אלא עבידתיה דקב״ה
ומאי עבידתיה זווגא דמטרוניתא ובב״נ חבריא מתקדשי
בקדושה דמאריהון ומכוונין לבייהו ונפקין בני מנלי בגין
דמלכא ומטרוניתא וכו׳ בכה ר׳ יודאי א״ל ר״ש אמאי קא
בכית א״ל בכינא דאמינא דווי לאינון בני עלמא דאחריהון
כבע ירי ולא ידעי ולא מסתכלי דטב לון דלא אתבריאו וכו׳
ודאי בקשוט גזרו הבריא על עמא דאחרנא דמחבלין
אחרייהו ולא ידעין בין ימינא לשמאלא אלא דהא אינון
בבנירים דיאות למעבד בהו דינא אפילו ביום״כ. ועל
ביוייהו כתיב כי בני זנונים המה ע״כ. ראה התבונן סוד

היחוד

הייחוד הקדוש הזה ולשון מגיע הממיה וכל זמן שאין מדי"ק בהר"ן מבגל הוה לא ידענה לא שנא מסמם לפס הדין ולא שנא בשאינו מעוברת ומנק׳ כל זמן שאין מיחוד למעלה זכן פי׳ בזוהר פ׳ נח הכתוב הטעם הזה יהיה סגור כל עמין זה ז"ל הלי קרא אית לאסתכלא ביה דלאיהו רזא במד"ה יהיה סגור ו׳ ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח במלי יהיה סגור כל לאינון שפת ימי המעשה אלא לאינון יומין דחול דתרע׳ דא יהיה סגור דלא לאפתמשא חול בקודשא וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח דהא כדין שמשא דקודשא בקדושא וכדין אתנהי׳ סיהר׳ לאתכר׳ בשמשא עב"ל וכן אמרו עוד בתקונים דף י"ו ועוד בכל עץ דא נדיק דאיהו עץ פרי עושה פרי למינו ודא יום השבת לתמן זווגא דשביב׳ עם קב"ה ותמן אית ליה נייחא ועליה אתמר זהיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו דא עתו דנדיק דאיהו ליל שבת דמיניה פרחין נשמתין חדתין ביסראל בע"ש ראתקריאו פנים חדשות ע"כ וכשה כמה מקומות אש׳ לא העתקנו מירלת האריכות.

וכתבתי זה על דבר כי ראיתי בתוב בשם הרב ז"ל וז"ל בכל אזהרת דז"ל על הזווג מע"ש לע"ש הוא כי משמש לשם הדין אמנם אם אפתו מעוברה ומניקה אין לחוש כ"כ והטעם כי כל עצמה של אזהרה זו איסה רק לבל יפריע בשמות מדין ורע לו רק בשמות השבת ואם בבר היה מעוברת ומניקה בטלה זאת הטענה ע"כ. ואני אומר דלאו דבר ברור דרבינו הקדוש התים עלה שהוא הפך מכמה מאמרי הזוהר הנזכר שלא לבדו היה הטעם לבל יפריע בשמות חיצוניות בחול רק להיותם בגלם אלהים דוגמא עליונה ופנה למעל לנוכך הייחוד עליון כמבואר במאמרים. ואנכי ראיתי במכתב הקדוש מהר"ן עצמו כתב אמר לי מורי כי כל האזהרות הזוהר על הזווג מפלגות לילה ואילך הם אף בלילי שבת וזה כמשמש לשם הדין אמנם אם אפתו מעוברת או מניקה אין לחוש ע"כ והתלמידים התחכמו ללמד מכם אף לימי החול ומצאו אין לחם דברי התקונים הנז"ל דקאמר ההוא בן דעביד עליה אתמר נדיק ורע לו כו׳ דמשמע דווקא במשמש להדין וכבר כתבנו כי אין הכוונה על הבנים הנולדי׳ בפועל רק על הנולדי׳ בכח אף אם לא תתעבר ולא יתכן מדברי התקונים יהיו הפך כמה מאמריהזוהר וכמה מאמרי התקונים עצמם. ואולם להתיר בלילי טבילה ובשבת מן הדרך בימות החול יש להן שורש גדול בזוהר בראשית דף מ"ט בל ב"ג בעי לאסתכלא דכר ונוקבא וכדין שכינתא לזווגא בהדיה בגין דיתכלל דכר ונוקבא בשעתא דעל לביתיה בעי ליה לאחדא דביתהו בגין דביתהו גרמא ליה דהוא זווגא עילאה ביון דאתא לגבה בעי לאחדא׳ לה בגין דלי גווני חד בגין אחדותא דסהוא זווגא דאחדותא דמנוה דהא זווגא דאחדותא דמנוה אחדותא דשביב׳ איהו ולא עוד אלא

אלא דאסגי שלום לאתת׳ הה"ר ודעת כי שלום אהלך ופקדת נוך ולא תחטא וכי איהו לא פקיד לאתתיה חוטא איהו הכי ודאי בגין דגרע יקר חוזא עילאה דא זווגא ביה ואתהו גרמא ליה ואחד דאי מתעבר אתתיה זווגא עילאה אריקת ביה נשמתא קדישא דהאי ברית אקרי ברית דקב"ה וע"ד בעי לכוונא באחדותא דא כמה דבעי באחדותא דשכת דאינון אחיימין וע"ד ודע׳ כי שלום אהלך דהא שכי׳ אתיילי עמך וסריא בביתך וע"ד ופקדת נוך ולא תחטא מאי ולא תחטא לשמשא קמי קב"ה וכו׳ כגון׳ דא הא מאן דאתתיה ביומי מבאכא דילה ונטיר לה כדקא יאות כל אינון זווגא עילאה לזווג בהדיה דיתתכא דכר ונוקבא כיון דאתתרכאה אתתא בעי לאחדא לה אחדותא דמנוה אחדוה עילאה וכולהו טעמי כדקאמרן בחד דרגא בלקין עד כאן:

הגה כי אתיהן יש להם שורש למעלה וכולן שוו בשיעוריהן כזווגא דשבת כמ"ש כמ"ר וע"ד בעי לכוונא באחדוה דא כמה דבעי באחדותא דשבתא כו׳ ושמעתו מן החברים ה"י כי בליל שבועו׳ אחר שקראו בבית הר"חו ז"ל בא אותה הלילה חבר א׳ ושאלו למה לא בא הליל׳ פלוני והשיב הר"חו אולי בזדמנה לו טבילה של מצוה והוא משעם דברי הזוהר הנזכר דשבילת מצוה מותרת בזמן איסור הזווג:

ולתשוקת ירחי ח׳ וחוסכי שמו אפרש פה סדר כולל לזמנים המותרים והאסורים בזווג כפי מה שעלתה השכמתנו עם כל החברים ה"י מתוך דברי הרב:

בשבת מותר אחר חצות ואסור קודם חצות כי בחצות זווג דרחל עם ישראל ומעשה ידינו כוננהו ולעותתן ישוכה זווגא דידן לא כן קודם חצות דזווגא דלאה וישראל אשתכח ואחמו בלתי אל רחל עקרת הבית עינינו:

בר"ח מותר אחר חצות שאז הוא זווגא דבא לאה ויעקב בעצם ובעילוי ראש חודש וקודם חצות אסור:

ובחנוכה אסור כי אין הארתה אפס עד שתכלה רגל מן השוק:

בפורים אסור כי עיקר הארתו ח"ל בעידן שעורתא ולבתר הכי אין עילוי לרחל טפי מזמן החול כי על כן נאסר בהם מלאכה וכ"ש בלילי הימים שאין בהם נפילת אפים שאסורים בלי ספק.

בפסח בשני הלילות ראשונות אסור אף גם הל להיות בשבת שאינ"ש דאיכא זווגא דבא לרחל אינם מכטרא דילן כי עצומו של יום גורם שלא כדרך שבע העלין וכן כתוב באר"ח אמר בארבעה ימים של ח"ת דפסח באחר הנשם הפרד בליל ב׳ לבני ח"ל מת עלמי אורות

הפנת

הפסח ומתחילות כחי׳ הדין עד יום ז׳ סל׳ פס׳ שלו בכנס
דסימן דגדלות שני דאכלו שלו אחיכה שייכות לזווג בסוד
בת אכי אך לא בת אחי והסכמנו עם החכרים דבח״ם
דפסח שחל בשבת שמותר הזווג דאע״ג דלא עיל מוחא
דאבא עד יומא שביעאה מ״מ לא יגרע מזמן דוד המדבר
שהיו אז זעיר ואחל אחור כאחור ומ״מ לא ימושו מעשות
פרי בשבתות ה׳

בעצרת גם שמיני חג עצרת אנו אומרים
ומנהגים מלאכה ואעפ״י דאיכא לגלה
אונגא רבא אחד חצות מ״מ עיקרם של ב׳ עצרות אלה
הם לדחל ואחל ואין אונג אליה גם לנו כמו מלכים יאסר.

בסוכות מותר אף בחה״מ דאע״ג דאשתכח
אונגא דדחל ודעקב כמו שסף ומאמר ב
בתר מ״מ אז הוא זמן שלמות אימא שעיקרה לאה כי ע״כ
אומרים כתר בקמה ומתר ומסף גם הוא דבב׳ ימים
טובים לאשונים של סוכות גם מר״ה עד סוכות אפילו
הסכתות שבתי׳ אונגא דדחל לא אשתכח בלל ושמו לגלה
ועל כן מותר אחד חמת בלבד הסה עדכתי זו היא דרך
יעדה שיסר לו אים התמים אשר על דרך תמנת ה׳
ותמנת ה׳ יביט.

ובבר הודענו בכמה מקומות כי לא מאמרו כל
הסיעודין אלו אלא לירא״ה׳ וחוסבי שמו
אשר תמיד ידאת ה׳ על פניהם ומרם מסוד בידם לסיים
מדעתם אך אין זה ליתר העם המקלין את דאשם במאכל
זבעתה הרבה בימים הנזכרים ונרם תוקפם והאספסוף
אשר בקרבם אינו אלא ערב ואסור לאומרם כפניהם כל
האזהרות אלה פן בפתיות הסבלתם יסבלו לנהוג ברבר
באיסור שלא תורה שאם זכאשר לא יוכלו לעמוד על נפשם
באם מרבתם ישובו על עקב בשתם ליגע לרי״ק ולגדת
לבהנה ח״ו והכל לפי מה שהוא אדם ואשר ירגיש בעצמו
כן יהנג עצמו ויקדש עצמו במותר לו וכן בענין איסור קוד׳
חנות בכל הימים הכל לפי מה שהוא אדם ויקדש עצמו כי
אין דבר שעומד כנגד עוון קלקלת הזרע ח״ו וזכו׳.

והרפואה לזה שיקדש עצמו בקדושת לימוד
התורה בתחלת הלילה וכן בלילה
שבילה היה מנהג הרב ז״ל לשות כעוד עד חצות ושוהק
בתורה ואח״כ משמש מטתו וקורא ק״ש ויישן כדי שלא יבא
לידי הרהור ח״ו. ואחוז שריק דרכו להרבות בעסק התורה
בלי שכילת מנוה כדי שיהיה הזווג בקדושה וטהרה לעורר
אונג העלון הרוחני. ואף אם אין דרכו ככך ביתר הימים
הנה בעצם הלילה ההוא יסגה לפי השגתו לקדש עצמו
לשעת תשמיש. ושומרך יפהת״ת עם דר״ך הרן.

ואנכי נהגתי בלילי שבילת מנוה להגות בלילה
ההוא בדברות קדשו של הרשב״י ע״ה בס׳
הזוהר במאמרים המדברים בקדושת הזווג. והרשום לך

פה אינהו מקומן לזכות את הנפש היפה.

בראשית דף מ״ט ע״א ויאמר ה׳ אלהים וכולי
עד כתרי מקבי כדקאמרן פס דף
י״ב ע״ב פקודא שתיתאה ולקמי פקודא אראכיאל.

חיי שרה דף קכ״ט ע״ב כתיב אחרי תבהר
זכו׳ עד דף ק״ל ע״ב קאתר עילאה
קדישא.

שמות דף י״א ע״א ולך הים וסלי עד
כלא חד דרגא הוא.

פקודי דנ״ח ע״ב היכלא ז׳ וכולי עד
מדורא דמאריה מכל כמי עלמא.

צו דעיל מהימנא דף נ״ג ע״ב לית
מומרע וכו׳ עד בני׳ אתם לה׳ אלהיכם.

תזריע דף מ״ט ע״ב אל אכא אמיר׳ וכו׳
עד במלקדמין ומתברכין.

קדושים דף פ״ע״א ר׳ יאודה אמר וכו׳ עד כי
קדוש אני ה׳ אלהיכם.

ואם לבך שמיר שית יק לבבך בקריאה נאמנה
זאת להתקדש במשפט האורי״ם לפני ה׳ בסוד
ע״כ באורי בבדו ה׳ אתם׳ שבמך שלא תהיה התממותך
מאם בכרית מכעמה אימה דשדין דאתקטרא כיה ח״ו
במ״ם בפרכת אחרי מות רק תקדש מחשבתך להתהפש
באישין קדישין כנוכר שם בזוהר פרשת נו. ואם כח לך
קישוי קודש עת עשות מנות אלהיך שלא חשבת לשם מנוה
תנעוץ נפורבך בקרקע ותהרהר כיום כר מר המות עד
שיכשל תאותך ואח״כ בעת הזווג תחזור ותעורר ענמך
לשם קדושה ובדרך זה תשמו הטפה מנ״הר שפי׳ בתקומ׳
ז״ל כגווכא דא בזווגא דב״נ בשי לנקי טפה מחשא דאיהי
יגר הרע למיהו ודעא נקיה כה׳ הס״ד ה״א לכם ודע ע״כ.

ומה שצריך עוד אתה לדעת להקדיש עצמך כמנוה
זאת. להפשיט עצמך מבחינת היכר הרע
הוא שתחשוב בעונם ההוא שבחינת האכר החוא הוא אב׳
כשאר דת״ח אחיכרי האדם מהם נגלים מהם נשתדים והרי
קודש חטא אדם הראשון נאמר והיו שניהם ערומים ולא
ית בושו שלא היה שולט בהם יגר הרע ולכך ולא יתבוששו
זמי גרם להם הבושת מגר הערוה שהוא יגר הרע שפגמו
אכל קודש היה האב׳ ההוא להם כיד ורגל אחר שמנוזת של
מחיר אים ואשתו ע״י האב׳ הזה הרי הוא כהנחת תפלין
ביד שמאל ותפלין של ראש במוח וכמו שאלו אין בהם יגר
הרע כן באכר ההוא המקיים בו מ״ות פ״ו שבנשוו אר״הר
קודש החטא הכל אחד ואין ראוי שיהיה בו היג״ר זמי גרם
היות בו יג״הר ושינשרך כשוי ושיאמ״כ אינו ערו״ה העון שבו
היה הפג׳ שהוא ר״ע ו״ה ונעשך בעדלתו ונתגש׳ ושלא באב׳
הזה ובעיקר הנדיקי׳ הוא לתקן פגם אדם הראשון כי אדה״ר
כלל כל הנשמות כולם חטאו וכולם מרך שיתוקנו ואנה

הנדיקים הנתדבקים בו יתברך בכור מחשבתם מתקנים
המדשבה העליונה שבה פגם האדם הראשון וכהיות האדם
היכולת להתדבק בו יתברך לגמרי ולהיו חושב בעבייני החומר
ההוא ונפכד ולהיו חלב להיות דבק בלתי לה׳ לבדו ודאי
לא אין קבתו נגערת ולא יטמא בשום פנים לא יהיה זווגו
קדוש ולא יהיה כמשך בגר הנורר כלל אפס יהיה ענינו כמו
שהיה האדם הראשון קודם חטאו שהיה לבד לקיום מצות מורו
וכבן מתדמה לקונו שכמו שהוא יתברך קדוש כך מזמו שנהיה
קדושים דהיינו שכמו שהוא מופשט מיגר הדע כן נריך
בנדמה אליו יען שעיקר הקדושה מונע לנשמותינו הדוחניות
הלק ממנו יתברך ולא מ״ו יחשוב במעשה הזה לתענוג בהבה
נמנא מלבים הנפש היפה ביגר הדע הפך מכוונת האלהית
ולעומת זה אמר הכתוב אל תהיו כסוס כפרד אין הבין
כמ״ש בזוהר במאמרי פתגה בהם פי המכוון בפועל הזה
לתענוג הוא מתדמה כסוס כפרד ומרגל בפומי דהרשב״י
ע״ה לומר תמיד זכאין אינון נדיקיא דרעותא דילהון
בדבקותא דקודשא ב״ה תדיר. כי הנדיקים שכוונתם
לעולם להתדבק בו גם בעת ההיא אינם נפרדין ממנו והיינו
דקאמר תדיר:

וכל הדורף במעשה זה אחר התאוה והחמדה ועגנו
היגר הדע ותחבולות כמו רבים מפרנים בני
עמנו מבחיצי ה׳ שמבקשים דבר מה להדבו ינרם ותהות
ובושים מעפה על בכה הן הלכלו יסתיות לו סיבות והם
מכטרא דמכלבותא אבר מטמא כל הנוגע בה ואין להם
הלק באלהי ישראל הקדוש והטהור יתברך ויתעלה ואמהנו
עמו ונאן מרעיתו חלקו ונחלתו נריכים אנו להתקדש
בקדושתו ולהבה ולילה אותו ואין אדם זוכה לגלה אלא
על ידי הפרישות והקדושה שיגדור עצמו בכל דבריו ובית
בענין אות ברית קדש שנריך ליזה הרב במאד מאד לשומרו
בקדושה יתירה כי הוא מקום מובן מסבב ומעשב הנפוני הי
כן הרבו להתאחז במקום היותר קדוש להעביד את הקדש
מכם ולהניח לו מקום לכף רגלו ולו בכח יגבר אים לריב את
ריבו להפסיד פגולי מחשבותיו בעוכה ההיא לבל יחטיא אז
ברית קדש ח״ו. ואמרו כת הקודמין כי לא נקרא גבור שלם
כראוי לאפס מי שמתגבר על יצרו במקום הזה וכובש אותו
תחת ידו ומעלתו רבה היא מאד והוא הנקרא נדיק יכול
עולם ויהא סגור מן המזיקין ומהיות רעות בכלי זייגו אבר
עליו אתמחי גברא אתמחי קמיע. ונתנו סימן לדב׳ כי עם
אבני הסדה ברית ואית הסדה הפלמה לך סוף דבר אין
ניכר מעלת האדם וקדושתו ופרישותו אפס בהתקד׳ עצמו
בענין האבר הקדוש הזה וכל הענייניה אחרים לנגדו כאין
והכמים הגידו כל גדול מחבירו יצרו גדול ממנו לא אמרו שלא
בר מין האבר הזה כי לא יתכן היו הכווב׳ על שאר עבירות
בזל גניבה וחלב ודם שהחוש יכחשנו שהרי אנו רואים שאין
לגדולים תאוה בהם כלל לא מעט ולא הרבה וינרם בכוש
יהלל

וחלל בקרבם בענין זה ולא ריבחו רק על הדבר בזה שבל
מי שהוא בקדושה ובפרישות יותר רוב אור לנגדו להתגבר
עליו למנוע עוכו לגמרא כמו שהבילו בגמרא כמה וכמה
עובדי דהוו ברבנן קדישי ולולי ה׳ שהיה לנו להתגבר עליו
במעט ככדו׳ היינו לעמ״ר דמיכו ואיש התמים חיילים יגבר
בכח גדול וכיד חזקה לעשות גדרים גדולים להמלט ממנו
כי כל מגודיו וחרמיו רוב׳ בענין זה וכל חפצו וכל מאוויו איכו
רק לפרוש רשת לרגל האדם שיכנס מעט בגדדי ההת׳ שלא
נעלמו ממנו פסקי הרמ״ם ולעגבה ולהפילו אחר כך מלינגרא
רמא לבירא עמיקתא ואיתו למתתים. והיא מאמרם ז״ל
אבר קטן יש באדם משטבו רעב גדיבו שבע כי האבר
הזה הוא קטן הכמות אבל גדול באיכו שאם יהיה מסביעו
להיות כוונתו לתענוג ולהפלים תאותו ואפילו יהיה במתר
לו אין לו תקנה אחר כך אלא אם כן יבקש לו לעולה כדי
להסביעו ומן המותר ידיהנו אל האיסו׳ ולא יעמא ממוח לכף
רגלו עד שיטרידהו מעט מצט מן העולם הבא ומן העולם
הזה כמ״ש חכמי הרפואה ז׳ מאלף מת ממיתת
עצמו והשאר מרוב תשמיש שמביא עליו חלאים רעים
ורבים אבן מי שוכה לראות עולמו בחייו להרעיבו ולא ימלא
לו כל תאותו אלא פעם ראוק מפעם מלילי שבת לנלילי
שבת יחלים חושיו והוא מעצמו יתבטל ממנו ולא ירדף
אחריו כמ״ש החמיר הר׳ משה בן מכיר ע״ה.

והין כל אלה לשוטפות בין עיני המשכיל בבואו
להזדקק באבתו להתקדש עצמו לבלתי יכוין
ח״ו להנאתו רק באדם שפורע חובו שהוא חייב בעונתם
ולקיים מצות בוראו שיהיו לו בנים משכילים בכל חכמה
ומדעיימי מצות בישראל ובכן ימשיך באותה טיפה נפגה
טהורה כמ״ש במאמר פרשת חיי שרה הנו׳ דכל איכון
דידעין לאתקדש באתי עלמא כדקא יאות כד אולידו בר
משכין עליה רוחא קדיש׳ מאתר דכל קדושין נפקין מכיה
והלין אקרון בנין לקב״ה בנין דנופא אתעביד בקדושא
הכי כמי יהכין ליה רוחא מאתר עילאה קדישא.

והכוונה כי כשה זווג בקדושה וכשהרה ובכוונה
שלימה לייחד ה׳ עש״ו להמשיך נשמה
קדושה לו בדאי ימשיך משך נשמה קדושה עליונה מתוך
הנשמות הקדושו׳ ומה גם לא אם קדש ע״ו זווגם תפלה נאמרת
והכוונה הנבחרת זו היא כוד הטיפה אשר המלאך המכונה
על ההריון מביא לפני ה׳ שאינו טיפה נשמיית ח״ו כענין
הקרי נגעי בני אדם רחמ׳ ליצלן כי הטיפה הבאה מהתאות
אשר לו יחס בה. ומזריע הנה כאשר תעלה הכוונה לפני
הש״י אז לפי אותה הכוונה תקבל נשמה הראויה להתלבש
בה כי על כן אמרו לעולם יפה אדם בת ת״ח כי בודאי
נשמתה זכה וברה ותדע לבוין לש״ם ובכן בהתקדש עצמו
בעת תשמיש אז לא יקרא מזיקא אז״ל בבעילת מעוברת
ת.ניקה כי בטוב כוונתו יחדיו הי׳ לנמל כמו בשאר המצות

כמו

כמו שאמרו חכמי האמת באברהם אע"ה שהיה מוליד כשמות לגרים בסוד ואת הנפש אשר עשו בחרן ואין זה לבטלה כי אף אם אינכו מוליד בפועל הוא מוליד בכח ברוחניים מה שאין כן בהבלתי מכוין לשם מצות קומו רק למלאות תאותו ולתענוג - שקרוב להיות בטילתו כשאשתו מעוברת ומניקה כמוניה ז"ל ולהוליד רוחין ושידין ואם בעל נפש אתה יחדל לבך ויתר ממקומו בירעה זאת לזרע על נפשך היפה כבודה בת מלך לבל תתה בידי מלאכי חורים ח"ו ביד פשעך אשר כונכו ידך ושים כה לנגד עיניך בשבבך בחדר משכבך כר על כר במיני תענוגים אשר נולנו בהמה פתאים וכסילים רבים המשכבים גם לענין הזווג הקדו' מהתענג ומכל-והבעל נפש היפה זכור יזכור כי המטה אשר שוכב בה יפכב ביבי חולין ועתיד להיות עומר וגוסס בה ואם זה דרכו כשל לו להתנהג בפרישות ויתר הרעות אשר בם כשלו ונפלו עד להשחית והשלח"ן נהפך לנחש דח' לילן כמה מהבוסת יגיע לנפשו העלובה בנאתה מן הגוף באותו מקום אשר בו הכעיס את המלך ה' נכאות אשר קנתה בו הקליפ' מקום לחניתה ימים רבים ורעים - והוא יתהפך באותה מטה לארבעה רבעין וירח עצמו מסובב ממלאכי חבלה וכל נוגדה רחימה והוא מועק אוי ואבוי מי ילד לי את אלה - והם הם המגערים אותו בעינוי' מרים וקשים בשעת יציאת נשמתו ואין ספק כי כל האים אשר הלך אחרי בעל פעור ונכריה עבודתו בעסק החיבור הקדוש הזה - בשיתו שם הדברים בלבו בשכבו במשכב הנל' על מטתו יקדם עצמו כפרפים לקיים מצות בוראו וכפורע חובו אולי יפנה דרך מסילים הברוחים על ערסותם - והנה אף שאמרו בגמרא ומזהר פר' וארא דף כ"ח דלית ליה לבר נש למשמש עם אתתיה עד דמספר עמה שמא כתחלפה לו בשידה וכו' - וכן מ"ש ר"א נלמד מתרגול דמפיים והדר בעיל ובו' הנה האים הירא ידא' לו למעט דבורו עמה ואותו המעט יהיה בענוה במדרש ובקדושה ובזכרון אבותינו הקדושים אברהם ושרה יצחק ורבקה יעקב רחל ולאה וי"ב שבטי יה ראובן וכולי - ויתפללו שימשיך משך זרעו אחרי שבטו קדושים כמוהם ולא יפסר וירבה עמה דברים כי הן הדברים המגידי' לאדם בשעת מיתתו כמ"ש מגיד לאדם מה שיחו אפי' שיחה קלה שבין אים ואשתו מגידים לאדם בשעת מיתתו - וזה טעם מאמרם באשתו אמרו קל וחומר באשת חברו והיכן אמרו כש' מגיד לאדם מה שיחו שדרשוהו בקבלה אפילו שיחה קלה אם כן קל וחומר באשת חברו - וכ"ש וקל וחומר בלילי שבת שבאה האזהרה בו כפולה ומכופלת ודבר דבר שלא יהיה דבורך של שבת כדבורך של חול כמו שביאר למעל' ומ"מ אף מי שנוהג מנהג קדושי' לקדש דבורו בלשון הקדש ביום השבת הנה בלילי שבת מותר לדבר נורכו לפני קיום מצותו אפילו בלשון לעז ואין קפידא בדבר

ואפשרי לכנוס שלא יקל בעיניו כל פרטי הענינים ההלו כי עיקר גדול בהולד בייחוד איש ואשתו האין לך דבר מיקרים לילית הרשע' להמנא שם בפועל זה מפני שהוא בגין גדול להוליד ולד שלם קיימא בונה עולם - או להוליד לבהלה רשעי' בני ס"מ ולילית מחריבי עולם ועל כן ענין זה קשה עד מאד ונריך ענינים גדולים והכנות לבדוח ממנה - ומדרכי החסידים הראשונים לטהר עצמם מאשמותם כל מה שאפשר בתשובה ביום שטבלו נשותיהם והרבה מהם טובלי' גם הם באותו יום להוכיח טהרם על טהרתם - שכמ מה שאדם נמשך כך מושך נשמה לבנו ואם נמשך אחר הקדושה מושך נשמה קדושה ואם ח"ו נמשך אחר הטומאה כך מושך מסט"א נשמה טמאה כי מסורם כאם ינא נפש:

ומצינו לקדמוני עולם מהם זכו לבנים קדושים אשר קדשתן רבה לגעלה ממלאכי השרת כמו שידאה הרגיל בספר הזוהר בבנין התרי יבוקי ומעלתם עד להפליא - ובכתבי הרב ז"ל בהיכל מובה בנ"ע יש ראם יסיבה סתים ובניו וטמיר בהיכל קן ניפור והוא גבשל נער וכל עמקי התורה ומתריה הוא מגלה וכל הנדיקים תאוותם עליו וזה נולד בימי השמד והיה לומד תורה במערה והוא כן ז' שנים ובאו הנ ויים ומנאוהו לומר ועשו גופו חתיכות ועלתה נשמתו למר' והעמידו הקב"ה לפניו ונשבע להנחיל לו היכל מובה ולגלות על ידו כתרי תורה בנ"ע מה שלא נגלה קודם לכן וכל הנדיקים שבנ"ע מתאוים לראותו ושומעים ממנו עמקי התורה וסתריה ובשעה שהוא מוציא אותיות שם המפורש מפיו בולטות האותיות ונוגעות על ראשו וכל הנדיקים שמחים עמו והוא נופל על פניו ונו"ב ובוכה על שלא זכה להיות לו כן בעה"ב ויהושע ן' יהונדק כ"ג עומד עליו ומנחמו ואוחז בו ומעמידו על רגליו ואומר לו קום לך חווי חווי הם בגיך ושבעים תענית התענה ריבו לראותו והראה לו בחלום ז' רקיעים ולסוף כולם ראה אותו ברקיע השלישי מזהיר כזוהר הרקיע ושבעים מלאכים מביבותיו והמשים מפתחות בידו וכתות של נדיקים לפניו ואותיות שם המפורש יונאות על ראשו - ונגנו מיד ולא ראהו אמרו לו ע"כ הרשית וזהו כמדרש הקשת אשר יהיה בענן כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה' וחקרו חכמים על אחיו שזכה לכן זה ומנאו שמעולם לא ראה נורת אדם רשע ולא הכתבל מעולם בקשת בריתו ולא הוריד ידו למטה מטיבורו ולא עמד מלמודו לעבקי העולם ולא היה נדיק בעולם שלא נטער בנערו ולא דיבר מעולם דברים בטלים אלא עוסק בתורה ובמצותיה והנלד זה הבן ומת מיד וילדתו אמו ומתה ונסלר יתום ונתגדל בנער גדול ולימד תורה הרבה ונהרג על קידוש ה' וזכה לכל זה ע"כ:

ובמדרש הנעלם פרשת וירא אמרו ז"ל רב יוסף כד הוה נחית לבבל

חמת לאמון רוקיע דהוו עילאי כינוסיא שפירלן
זלא חטאן לאמר לין לא מסתפין אילין מינ"הר אסרו
לאו מקדישון קדישא קא לאתיכא מקדושתא דקדושתא
אתב זרעא דאמר רב אחדה אמר רב מריך אדם לקדש עצמו
בשעת תבמים וכפרי מיניה בכין קדישין במי מעלי דלא
מכתפו מינ"ר שבאמר והתקדשת והיית קדוש. ובמדרש
הנעלם ז"ח פ' בראשית דרשו מזמיר לאם ה' לא יבנה בית
על זה ז"ל ר"ל יהודה בשכיל שלמה נאמר מיד זה שנתכוון
דוד עליו לש"ם ואמו נ"כ נתכוונה לש"ם וינא מהם שלמה
דכתיב ביה ויעשה שלמה על בשאה' למלך ח"ר יצחק לפיכך
נקרא לאוהל מאי לאוהל כמו לאמו פי מלמד שמניחם נתכוונו
לאוהל כמו לאל ומכאן לאדם כל המתכוין לש"ם באותה
שעה כפיק מיניה כר דמעלי ומנ"ל מעאוהל שמתכוונה אמו
עליו תמיד לש"ם דכתיב ונתתיו לה' ונומר וכן אמר דוד
אם יהיה לי הבן הזה מכאן יהיה אמין לאוהל כלומר נתון
הוא לאל. תנו רבנן ח"ל יוסי ן' פזי אמרה אדם הוא אזל
בדרכא ועדנא בהאדא טורא בכפר קרדו והוו נוכרי
בדיחי בחולקיהון ובאית תמן לילא חדא דשבתא וחמיתי
לאוכפי זאי דהוה כבי למסכב עם דביתהו קאים הא מיהך
ניסא וזלי וקמת הוא מהאיך ניסא ונלת אחרית להון מאי
נלתכון בספתא דא אמרו לי עידנא דידן לזוונא מיסבת
לסבת ומנלינא נלותנא קמי קב"ה דיהא לנא בר דיפלא
פילחניה כר דחיל חטאה בר למעביד פקודאי זלא יסטי
מאורייתא לימינא ולסמאלא המריכא להון יהא רעוא דיהא
לכון בעזתכון דהא לש"ם קא קעבדתון א"ר יוסי אחזי
אנפי סכינתא דלמתר יומין עד עית תמן זחזית ההוא ברא
דאתיליד להו והוה בר ז' שמן חמי לי בביתא ולא בעא
למלא עמי א"ל אבוה אל לקמיה דבריה הוא אמר
מסתפינא לאסתכלא בהדיה ולאתקרבא עמיה א"ל א"ז
דבריה רבה הוא זחכימא דדרא הוא קריב נבאי ולא ספיק
למלא עמי אמר לי אנא חמי כך דנסמתא חדתא אית כך
מיומין זעירין ולא אית זריקת כך בשעתא דנפקת לעלמא
דוהאית אמרית כך הוא דדווק הוא כר לאית בחורתא
ולאתייהיבת בי נסמתא א"ל מה שמך אמר לי אהבה אמרתי
לו מר אהבת זקרתי מלאו אהב עולם אהבתיך ואנא זכינא
למהמי לרב אדא ברי זסחיכא ליה ע"כ:

הנה שלך לפיך שכר המתקדשים והמטהרי בשעת
הזאת לחזות בעמות טהרות בזרעם ילדים
לפר אין בהם כל מום זכו' כלי דואסם יכירון כי הם זרע
ברך ה'. גם עיקר גדול בזה להיות האשה משכל המליצה
לה דעת ודאת ה' שתהיה חריזה בעמן טבילתה
שתפרה לבה מכל מחשבת פגול וזכותה מן הטבול שלא
תעבור בדבר סומלה בגוף לו בהמה שמלה כתו חמיד לו
כלב שאמרו כם שערי דורא שהאשה שטבלה פגעה
בכלב לו בכל דבר טמא לא תשמש עם בעלה עד שתחזור

ותטבול

ותטבול בדי שלא יעלה דבר טמא ממנה לו בנים מכוערים
עזים דומים לכלב זכן אם פגעה בע"ה לו גוי. ומעשה
באלישע כ"ג שלא היו לו בנים מתקימי נכסם לפני הק"בה
ואמר לפניו רבש"ע מפני מה יש לצדיקים בנים ולי אין לי
בנים א"ל שהצדיקים טהרים בטהרה בשעה שמשמשים
מטותיהם הלך והלכה הדברים לאשתו וקבלו לעשות כן
פעם א' ירדה לשבול ופגע בה מלאך בזחזדה ושבל אבלתה
ופגע בה חזיר וחזרה שובלה ובלת' ופגע בה נמל ובשעם
ד' גוים ופעם ה' ערל בשעה כלב בז' חמור בח' סוס בט'
ע"ה כי' ישמעאלי ובכל פעם טבלה פעם אחרת ונכנר
רחמיו על הקב"ה ואמר למ"ט שר הפנים נדקת זו מלטערת
לך ועמוד בפניה כדי שתתעבר הלילה הזאת ותלד בדיק
קדוש ושהור מיד ירד מש"ט שר הפמ' ועמד על פתח המקו'
ראלהו ורנת' לחזר ונשבול א"ל דעי אשה ידאת ה' שאנכי
מש"ט שר הפני' בבר כם עלבונך לפני הקב"ה והוא מיבר מי
אנלך מיד שמחה שמחה גדולה הלכה ונתעבר מר' ישמעאל
כ"ג והיה דומה דיוקנו למש"ט שר הפנים מה שעשה מש"ט
שר הפנים נעשה בדיקים שלו לפיכך כל שעה שהיה
חנה ר' ישמעאל לעלות אל הרקיע היה מזכי' הפס שמשר
לו מש"ט ועולה ומה מזכו ומה יופיו של האיש הזריז ונשבר
להיות לו כחנרו בשקים מונכנע מקום שפרה לכל תכשל
האשה בא מכל אלה כבאתה ממקוה טהרתה ולזכות לבמי
כאמני הכשרות והתזמה לה' ואשר א"ש לה תזהר שלא
תעמוד שמה בפתח המקוה בזיש לו שפחתה לשרתה ולם
פגעה בהן תענים עימה ולא יסתכל בצורות עד מסך
רביע שעה כי הסתכלות בצורתן ערוס רעה לבניה ח"ו.
וכן נרכיב האשה להות והדם כמה שסהירו בזוהר שלא
תתאחר מלשבול לנער את בעלה שנזרמת רעה לעצמה
ולכל העולם וז"ל הזוהר משפטים דף קי"ח ע"ח אמי קלא
דאתתא דיבלא קלא דחוזא לאתדא בה בבלבא בבלתא
מאן שמיה ת"ש דלשו בכל קלין דכתין דעלמא דיכלא קלא
דחוזא לאתדבקא בה ולאת חדא בה ולאשתתפו בה אלא
תרין כשין לאתון חדא אמי דלא נטירא מחלבות נדותה ודמי
לבהמה כדקא יאות לו דשקדימת יומא חדא לטמל ואחדא
הוא לאתתא דמשאתרת לבעלה עזרה דלה לפיעבד נערה
לבעלה בר ליא לא חיים ולא לאשגח לדא וכו' ובילדו שם
שכשלילת חיבתה ונהה בחוזר שעולם פוגעת בולו
הקולות מת ממנת בהן ומשוטטות בעולם עד שתכנס
במעיה של אותה האשה להדוב את בניה ולסכן אותה ע"ש
ואפילו בדרך נחוק תזהר שלא לומר אינו בשמעת לך לו
אינני טובלת אם לא תעשה לי הדבר הזה שעבירה היא
בידה וכן להזהר בטהרתה בדין בדת זכשרה וקנינת
נפרגיה שגדלו בנידתה וכן קנת מעברה כמ"ש בפרשה
אח"מ דף מ"ט ותאכא כר כעאת אתתא לאתדכאה בעיא
לפרא ההוא שערא דבי ביזתא דאיתי מבאבא ולפרא

טופרא

טופרהא וכל הסוף דהמלא לי בהון וכו׳ וכפרשת פנחס דדמ״ם ע״ב מסיפו ואתר ז״ל לוף ה״ב לאטריכת לתתא למילב חלקא חדא בהחוא זמנא בשעתא דאתדכלת לאתקרבא בבעלה ומלן לאיהו החוא חולקא טופרהא בסימפא דלהון חציר מרים דשערא וכו׳ ומה תעבי מהה׳ שערא וטופרין לבתר דתכרוך לון כחדא לאטריך לאחחא לון בחתר דלא עברין תמן כמי נסא לו בנו חורין תתלין דחגרא ותגביז לון תמן ע״כ.

וכן לחות זהירה בטבילתה אשר אסרו חכמים לטבול ביום ואפילו אם ממתנת מלטבול עד יום ח׳ לו ט׳ אינה יכולה לטבול ביום אמוס מרך נתה. ורבות במת הקלו על עצמן בשאל בת׳ בצרכי שבתות לטבול מבע״י ללכת להדליק נר שבת והוא שלא ברצון חכמים ורחוי למחות בידן שלא יטבולו אף כת׳ לו כט׳ בע״ש כי אם אחר שקיעת החמה בכל הימים:

ועוד מופות בדעתם הקל כמה מהן בכוונה זמן שבילתן עד ע״ש והוא נגד הדת עבד הדין ומ״ד הסברא כי הכה מתרי״ק בתשובה שרש ל״ה ענף ג׳ דוכיח דהאידנא נב שבילה בזמנה לא מהה לסברת ר״ת שהביא הטור כי״ד סי׳ קנ״ו וא״כ מהרלוי היה שלא תטבול ליל שבת אב״ש דליתי דין ולית דין לאחר לאתה עד ליל שבת דאפילו את״ל דשבילה בזמנה מהה היום בזמנה דוזקא אבל אחת כשילות שהיתה יכולה לטבול קודם לכן ולא שבלה לכ״ע עבירה היא כהה לטבול בליל שבת. וכ״כ האגור הביאו הב״י סי׳ קנ״ז ז״ל בשאל למודי אחי מהר״י לבדא ז״ל אחת שהיתה זמן שבילתה ליל ו׳ ונאנסה שלא שבלה אם יכולה לטבול בליל שבת והשיב דאינה יכולה החליל ואחרחי זמנה ע״כ הכה בנאנסה אחר הרב ז״ל וכ״ש בטעודה. וגם מן הסברא אין כהן תבסה לא ולעד מבנו לם אף כי היתה עבירה כדם לעבב את אביהן ולפי שקדמה בביהה לבית׳ נילה אחת זכתה וקדמה ד׳ דורות עובר ישי חד שלמה.

כ״ש בנות ישראל הבשרות אחר הפנוה הזאת מוטל עליהן לתת שכר טוב עליהם כי כל הקדמת זריזה ונשכרת ומה גם למה שקבלנו מרבינו האר״י זצל״ה אחר יש נשמות קדושות שזמנם קבוע להן לדת לבה״ז ביום פ׳ בשעה פ׳ ואיך ימלאו את לבן לעבב זמן שבילתן אפילו שעה א׳ כן ואולי באותה הלילה הקובע זמנה לדת הבשת הקדוש׳ בהיל ונ בכתה מלדת עוד ונמצא מאבד טוב הרבה ושומ׳ בשמו יד חיק לאשתו ובנותיו מעשות כאלה שלא להחמיץ המצוה אם לא עד נד האוכם ואחוב אמי לעמר שלשת בשילו׳ פשוט אלה היא גם היא בכלנו התדין נשין שהזכירו בזוהר בקלא דשאילת אתא אחר בהון בכל ואקשה לבו יפול בדעה.

ונשוב עוד לבאריכו כיצד אזהרת שים להזהר בשעת הדיבור הא׳ שלא להדקק לאשתו

בשבחת כי הוא אחר מבני ט׳ מדות ואמרו בזהר פקודי דף רס״ו מהבא כנוזנא דא לאינון דשבו לאדייסו בהאי עלמא ולשתדלו בהותא כאתר דלא אצטריך לאתרחקא מאדם קשיש כמה דאיהו אתדבק בהאי שטרא דיבה״ר בזמנא ה״נ נפיק מהיכלא דא דאיהו מסאבא לשאבא ליה ולבדא דנפיק מתמן והוא בדא אקרי ממור מסטרא דאל זר כמה דאיהו אסתכר בהאות תיאוכתא דיבה״ר הכי נמי מ״ז לנביה דהשוא כדא רוח אחרא מסאבא דסאיב ובלא סהדין עליה דאיהו ממזר והכי כל עובדוי ובטרי בהאוא נוזנא ומש ע״כ. ומדרך החסידים להתרחק אפילו אתו מעט כל שיאלו אלין דעתם מיוסבת עליהם כהוגן וסימנך גם בלא דעת נפש לא טוב כי כל זמן שהם בשבדות לו הוא לו היא אין יכולים להמשיך כשם טוב:

הב׳ להזהר שלא להיות קשה ונגבן עמה בשעת תשמיש שגם הוא ח׳ מבני ט׳ מדות ואמרו בתקומים רש תקון כ״ו ז״ל וכב״ד לא נריך לאתקא יתין אלא ב ראשיה ולא בבעמא ובקטנה וכו׳ אלן דזריק שפה באתתיה בגנים ובקטנה אתבליית כיה ערייתא וכב״ד ערות אבוך וערות אמך לא תגלה אהי מחול לילית מדה אוכמא ערוה דכלה ע״כ. וזה אפילו בחול וכ״ש בשבת דכיה חדא דכלה וכמ״ש בתקון כ״ח ז״ל מטה הא אתמר דאם הה בגיל לשמש בזמנא דאולא בקטנה עם אתתיה ובפילודת לא יזדוג לאתתיה בשבתא אלא בשלמא וכב״ר תלמידי חכמים עובתן תליל שבת בליל שבת וכו׳.

הג׳ להזהר שלא לשמש מטתו לאחר הגר דה״ל כמים נכפים וז״ל הזהר פרשת בראשית דף י״ד אלמלא אלדים סט״ל בהאי לילא עד דלא יקדים סטרא דטוב לא יכיל עלמא לקיים קמייהו אפילו דבעה חדא אבל אסוותא אלדים קב״ה ודלית קמיה קדוש׳ דיומא ואלדים קמיה סט״ל אתקיים עלמא ומה דיהיב סט״ל לאתבמי בעלמא ולאתתקפא אתבמי באתי לילא סט׳ דטוב ואתתקף וכולי בב״כ עבתן דת״ח דדרבין דא מעבת לשבת דהא כדין חמאת דא סט״ל דכמה דהיא חביבת לעבד עביד סטרא דקדושה אזלא ואצטרא בבעה חילוק וסטרין דילה ואמאת כל אינון דקא מסתמי ערסייהו בגלויא דבופיהון לנהורא דסניבא וכל אינון דבפקין מתמן הו כבפין דסרו עלייהו רוחין מההוא סטרא ואינון רוחין פרטילאין דאיבין דאקרין מ״דקין ומרשלת בהו לילית וקסלת לון וכו׳ וכולהו אטמרו בר מן אסמון וכל כת דילי׳ דאחלי על מרני בשמיה לאחמי על גלויא דמוסאה ע״כ. הרי מבואר שים שכבה גדולה לשמש ע״כ. הרי מבואר שים שבבה גדולה לשמש מטתו לאור הנר בגילוי הגוף שהוא כמו לאור הנר וכן אמרו בזהר ונא ז״ל כי כא השמש מבאן לאליפא מלן דמיחד באתתיה נריך בלילא

למכבי שרגא וביממא לא אורח דרכנן לשמש מטתן אלא בלילא אורח נמיעות ע"כ. הנה במאמר זה לא הזכיר גלוייא דגופא ס"מ דבמאמר הנזכר חדא קתני לו גלוייא דגופא לו לנהורא דבוציא ולא כמו פשטו רבי להסכיל דתרתי קאמר גלוייא דגופא ולנהורא דבוציא ושרו לגרמייהו לאשתמשא לנהורא דבוציא ישתקע הדבר ולא תהא כזאת.

וכתב מהרי"ו דאיסור זה נוהג אף אם לא שמש מטתו בעת הולדת הולד אלא אפילו היה אחר עבור אשתו עכ"ז יהיו בגיו נכפים ואמר כי עכ"פ אותם שאירע בהם דבר זה אפי' בזקנותם תבא להם הכפייה אם לא בא להם בבחרותם ורוב הקטנים שמתים בכפייה הוא מצון זה ואיש א' נענש בגלגול פז על עון זה כימי מורי ז"ל לפי שנרם מיתה וכפייה לבניו ולא שני במחינה שנראה לאור הנר נמתוכה אלא צריך שתהיה מחינה גמורה שאין שם אור הנר ניכר בשום צד ואם לא יעשה כן לא ימלט מלהיות בניו נכפים. והר"ם איסרלס ז"ל אבר לעשות מחינה בפנ"אור הנר בליל שבת כדי לשמש מטתו וכן לפני הספרים אם לא שייהיה מבעוד יום שאז מותר להוסיף עצים בשבת. ולגבה הירח ג"כ אסור אם האור בא דרך החלון שהוא שוכב כנגדה אבל אם נכנס האור דרך החלון ומאיר לבית אין לזז חפש ותחת אויר השמים אעפ"י שאין אור הלבנה שליו ממש אלא יושב בצילה אפילו הכי אסור (מ"ה כתב הרוקח סימן שי"ז שמשמש לאור השמש או הלבנה הוה ליה בנים ממזרים ועוכי שאין)

הד' להזהר במ"ש בזוהר שלא ישמש מטתו כשיונא מבית הכסא כל אותה שעה והטעם כמו שכתב בזוהר בראשית דרוחא חדא אית בכל בית הכסא דעלמא דשרין תמן ותהני מההוא לבלוכא וטינופא ומיד שארי על איכון אנבנן דידוי דב"ע ע"כ. ומשתבח דהיינו בבית הכסא קבוע אבל במקום אחר שהוא דרך עראי לא.

הה' להזהר כשראה בחלום דמות אשה ואפילו דמו' אשתו ונתעורר בחשק ותאוה משיכתו ובתוקף שלא ישמש מטתו בחשק ההוא כי אותו הדמות שנתראה אליו בחלום היא אימא דשרין ואם יזדקק לאשת בתאוה דילה ההוא כר מסטרא דילה אשתכח כמו שהאריכו בזוהר בפרשת אחרי מות דף ע"ז ע"א ושומר כפשו ירחק ממנו.

הו' להזהר שיפנה גופו קודם הזווג והמעבר עצמו טובם מאד כי אף שיכוין לברר כל הניצוצות והנשמות העשוקות אי אפשר לו שהרי עדיין לא הזמין מגופו פסולת כידוני הטומאה ויש לחיצונים לחיות בו אפשר שיהא זהיר שלא ישמש מיד אחר שיפנה

כנזכר

כנזכר לעיל.

הז' להזהר האיש והאשה מאד בנטילת ידים קודם הזווג ואמרו הראשונים ע"ה שע"ז נאמר יד לאשה תקנן והיראה את דבר ה' יזהר בזה מאד להרחיק הלילית משם וכן להרחיק כל מיני טינופת ומיאוס מעל מטתו אפר שם הרגיעה לילית ח"ו.

הח להרחיק עצמו מלאכול דבר איסור לרפואה אם איננו יכול להזדקק לאשתו כמ"ש בס' החסידים סימן פ"ח ושם נאמר שרפואתו לאכול בדשי מבושלים בלא מלח כי המלח מבטל כח התאוה. ומשם למדנו כי מ"ש חכמים שיהושע תיקן להם ליהראל לאכול שום בע"ש מפני מצות עונה כתב בס' החסידים היינו דווקא שומים גלויים שמרבים הזרע אבל שומים חיים מבטלים התאוה ואין לאוכלן בלילי שבת.

הט' הוא מ"ש בס' ערבי פסחים דף קי"ב המשמש מטתו במטה שתנו יין עליה אותו תיבוק בכפ' ולא אמרן שא דלא הוי בר שתא אבל הוי בר שתא לי' לן כה ולא אמרן שא דבני להדיה כרעיה אבל להדי ריפיה לית לן כה ולא אמרן אלא דלא מנח ידיה עילויה אבל מנח ידיה עילויה לית לן כה.

וביוהר פ' ויקרא דף י"ט ע"א על ענין לילית דזמינא לאתאשא לבני עלמא אמרו אבות' בהיא שעתא דאזדווג ב"כ כאתתיה יכוין לביה לקדושה דמאריה ולימא הכי עטיפא בקטפא וכו' ולחפיה ליה לריסי' ולאתתיה עד שעתא חדא וכן בכל ג' יומין לקליטה וכולי והספרא דאגא אשמדאי לעלמה מלכא אמר תלתין יומין ואמר דלבתר דסיים עובדא ליסדי מיין גלילן כהרגיה לברסיס וכטור דכולא לבתר ומלן דיקא לרביא לא תזדווג לבר נש אלא בשעתא דרביא נאים ולבתר לא תניק ליה עד שעתא חדא כתרין מילין או חד מיל אי לא יכלה בגין נערא דרביא בזמנא דאיהו בכי ובדא לא מסתפי מניה לבלמין ע"כ.

הי' מ"ש בכדה שנדיק להזהר מלשמש מטתו בליל ק' מיום שנתעברה אשתו כי המשמש אז בור' שמות הולד במעי אמו וז"ל הזוהר פרשת שמות דף ב' מלן דקטיל בגוי ההוא עובדא דמתעברא אתתיה ובדים לקטלא ליה בגיעהא דכתיר בגיינא דקב"ה ואומנתא דיליה אית מלן דקטיל בר נש והאי קטיל כמוי תלתא כיפין עביד דכל עלמא לא יכיל למסבל וע"ד עלמא מתמוגגא זעיר זעיר ולא ידיע וקודשא בריך הוא אסתליק מעלמא וכולי ע"ש באורך.

הי"א להזהר שלא ישמש מטתו בבית שיש בו ספרי' עד שיתנם בכלי תוך כלי בכלי שאמו כליין דבכלי שהוא כליין אפילו ק' כתר חשיבי אם פירש טליית עלן בבארנו שתפילין נתוכה חשוב בכליתוך כלי ואם

הארנו

הי"ב הכי נכבד מה שכת"כ תהמקובלי הקדמונים כי שם שלשה שרי מקטר דפתחלא והם המעוררי את האדם לדרוף אחר תאוה נופכית ח"ו מעשנו על תנוך אוזן הימנית והוא הגדול הכנוני עלכוהן ידו הימנית והקטן על כהן רגלו הימנית ולכך היו נתינות דם האשם על ג' מקומות הללו לכלל אצלנו הפרי הנוכרי וכן העניין בסוד התשמי' כשהתעוררו כל מגר הזכר אותו תשמים אינו לשם שמים כי אם לשם תענוג אבל הזוכה לאשה כשירה ירגילנה שכל תשמיש אתשמי' יכא ע"י אתערותא דילה ואתאחז תנוך בעלה הימני וכהן יד הימני וכהן רגלו הימני' לכלל מעל כעלה אותם הפרים מורים המתעוררים תאוה נופכית שלא לש"ש ואלו הם הסימנים שמכר יעקב לרחל ואולם צריך להתחיל מכהן רגלו שהוא סימן התחתון וא"כ מכהן יד שהוא האמצעי וא"כ בתנוך אזנו שהוא סימן העליון וכדרך זה מסר יעקב לרחל · וסימניך עולה עינו ואינה יורדת

הי"ג הוא שיהיה זוגו פנים ש פנים כמ"ש בזוה"קודי דף רנ"ט וע"ד תניינן מאן דמשמש ברשיה מאחורא אכחיש תקונא דאסתכלותא אנפין באנפין לאנהרא כלה כחדא ולאסתכלא אנפין באנפין ברביקותא כדקא יאות כד"א ודבק באשתו דייק' ולא לאחורי אשתו ע"כ והוא ענין הפיכ' השלחן האמו' בשילהי פ"ב דברכות מפני מה הוין מפני שהופכים את שלחנם :

הי"ד להתקדש במעשה ההוא במחשבה בדבור ובמעשה · במחשבה לקדש מחשבתו לחשוב מחשבות רוחניות הן מגר מ"ש חכמים הקב"ה יושב ומסכ' רב יציותהם של ישראל וגם לאותה עולמא קדישא דקאי ברים ערבא כמ"ש בזוהר ובהיותנו בגלם אלהים דובמא עליונה נעטוינו במנוה זו וכמ"ש בזוהר וכל מה דאתעבר כפ"ו גרים להוא נהר למיהי נביע ונפמתין הדתין מתחדתין וכולי · ובדבור לבטא בשפתי **לשם** ייחוד הקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו וכו' הנני בא לקיים מצות עונה הכתובה בתור' שארה כסותה ועונת' לא יגרע ויהר"מ בתחנני מאתך זרע אנשים כולו זרע אמת ומתשיך מכך וזרעי ממקור ישראל זרע ברך ה' ונוק רוחך הטוב על זרעי; וברכתך על נאמני ויהי כחול זרעי ה' ז כרמו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן · ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו' · ויאמר מזמור לדוד ה' רועי כי האכילה והזווג הכל בהיכ"ל וכבן מגרש הקליפו' וסס"ל מעל המטה ומשיך נשמה קדושה לבניו · ויכוין י"הוה ל' אורך י"מים ר"ת **יליו** וס"ת **הכם** יבוד נשמו' העלאתהנו' סבעשיה וגם שלח

שלח עצרו כח לבעלות ובכח שמות אלו יעלו ואח"כ יאמר הלחם הנזכר בזוה"ה המועיל לגרם החיצונית המזדמנת שם ומעוררת התאוה ולפעמים מטלת הטפות המתמצות מהאבר הקדו' ונושה רוחין ושדין ועי"כ תוכל לשלו' אחר כך בולר המולד ובכח בגולת הלחם הזה תעשה בריחום אל נוקבא דתהומא רבא · וזה לשון הלחם · עטיפא בקיטפא אזדמנת שארי שארי לא תיבול ולא תנפוק לא דיוך ולא בעדבך תוב תוב ימא אריגים גלגולי ליך קרלין כתקל' קדיש' אחידא בקדוש דמלכ"ת אתעטפ' ופרש שה הדברי הלא המ' לכוין כי התיכו' מהלחם כ"ו תיבו' ואותיות יוקי"ו לשומת

י"ה יה"ו יה"וה א' א"ה אה"ו

אהי"ה העולים קי"ו וע"י אלו השמות יכוסו הקליפות והכוונה עטיפא החיצונית המעוטפת בשדין אזדמנת שמזדמנת להכנס בשדין לעשוק הטיפין · שארי שארי פירש תתיר תתיר עטיפא וקישור שלך בשדין · ואמר שארי שארי ב' פעמים האחד לעומת ב' קליפות הטומאה עכן גדול · ורוח סערה · ואש מתלקחת · והשני לעומת קליפת מוגה שהיא מתקדשת קנת · לא תיבול בשדין ולא תיפוק הנשמות לחוץ לנשות מהן רוחין ושדין חלילה לא דיוך שהם של קדושה ולא יהיה לך כח לעשוק אותן הנשמות · ולא בעדבך אינו כגורלך אפילו לפי שעה אף אם יכאו שנית להות' קדושה · תוב תוב חזור למוקבא דתהומא רבא · ואמר תוב תוב ב' פעמים לוכ"ון דקליפה ימא אריגים מד אימ' עילא' יש עילא' שכה שם

אהי"ה ושם אהי"ה כריבוע **אהי"ה** **א' א"ה אה"י** בסו חו"ל נבול לים · וכבן תחזו' לנוקב' דתהומא רבה גלגולי ליך קרלין פירש גלגולי יש קורלין אותך והם דין בסוד גלגלי קורלין אותך לרבן מוחך · בחקל' קדישא · נוקבא דזעיר אחידנא בקדושא דמלכא דהיינו אור מקיף דז"א אתעטפנא שת"ח מתעטף בטליתו כדי שלא יתאחז בו ההמוניים ולבם חרדה כמדו לחסו שהיא ואשתו דובמת ז"ן למעלה וז"ש כחק"ל קדושא אחידנא וכקדושא דמלכ' אתעטפנא כמו שפירש האור המופלא רבינו זלה"ה · וא"ל ומירי זלה"ה לא היה אומ' זה הלח כי אמר שהמרח"ו זלה"ה לא הנתיקו כם' הכוונות בכוונה מכוונ' כי דווקא לראשוני שהיה עוז בידם כתורתם ומעשיהם לגרם הרשעה להם ואתה · אמנם בדורות אלו די לנו ללכת בתמימות ושלא להתגרות בחצונים ושב ואל תעשה עדיף · בענייניים אלו רק יכנה הכל בכוונות ומחשבות קדושות והרי זה מעוכח ·

ואם לא טבילה אל להיות בשבת יאמר קוד' הזווג מזמור הבה מה טוב ומה נעים וכו' · ויאמר פ' אל' ס' בתותי ת' ממורו כי אות היא ביני ובינכם לדורותכם

לרחמיך כי אני מקדשם ומיחדם לשם יחוד ומקרבם
ואמר לשם יחוד וכו׳ כנ״ל ואוסיף לומר זה תמיד מפני זרעי
מהנשמות הקדושות הינאלות מיחודן מלים דזעיר דמקבה
ובעזון לו׳ סם **צמרבך** ועוז לו׳ סם **אזבונה**
הענים למספר
חסמ״ל המכסה חבון זוב דוז״ן מן נבול הסעה ובכל
כנפיך לחם סמרני כלחסון בת עין ובכל בנפיך תסתירני
ואמר הה׳ פסוקים דברלסית עד יוס ל׳ סמהם יוכל מה׳
לותיות לחדומת מבפסוקים סם נמר״כ וכי׳ פסוקים ל״ז
עזיר מסה ו׳בני ישראל ונו׳ כי נל״ה נל״ה וכו׳ סמהם יוכל
סם הב׳ והוא תוצלת עבוס להיות יוסב בסתר עליון ולא
תדבקהו הרע״ה ח״ו. ובמעשה מזהר בכל דינים
המפורסי׳ בטור סימן ר״ם ויתר לזהרות שהזכרנו למעלה
לים התמים לסר תמונת ה׳ ובים יבוק בסוד הנפיקין כפלים וכו׳.

ובתב הרב זלה״ה שלם סניהם מכוונים לטובה
ולשם מנוה לזו יהיה הולר נדיק נמור בלוד
מקיף ופנימי וכן בהפכו לחמנם לם הלב בין לטובה ולמו
לרעה לזו יהיה לו לוד מקיף שבו הפנימי יהיה רע ובהעבר
הזמן יכוף המקיף לפנימי ובזשהו כמותו ובשהוא להפך
יכוף המקיף הרע לת הפנימי המובן יהיה רע לפי כי
המקיף הוא הבולל לת הפנימי בתוכו ולל כל לסר יחפוץ
יעבו. ועל כן כל לים ישראל יהא זהיר לקדם מחשבתו
בעת ובעונה ההיא זדבר על לב הלשה חומר חיסור פגול
המחשבה במעשה ההוא כי לין לך דבר שבורם פגם וקלקול
גמור לה במו מחשבת הזווג ומחשבה רעה נורמת עשיקת
הלדים על ידי לילית לחבל ידי לימן של הילדים עבמן
בשינה שיפולו עליהן ומתיתין לותן והוא כעשה מהלילת
עבמה והנה דמעת העבוקים ולין להם מכחם ולכן הבעל
נפש יהיה לו ולחשתו כוונה רלויה והנונה ולא יפנו
מחשבות׳ בהבלי הבוא ח״ו כי יהיה מעשות לא יוכל לתקון
לחר שינא הקלקול לשלם זימירו בעיניהם דמות נורות
קדושות מחשדים וירלו ה׳ וחוסבי שמו ובכן ירלה זרע
לנשים כולו זרע לחמת ולתה לחי לבדלך מה טוב ומה ה׳
דורש ממך לקדם עבמך בכל הלפסר תמעשה הזה ובול
עלה דרכך ובטח עליו והוא יעשה. לך לחמנה לם בכל
כחך לחזרת בנבר חלמך לחסר ולקיים ככל הכתו׳ במעשה
ההוא ולא יכלו בנים כסרים ממך. הסמר לך לל תתן לל
לון לחמ׳ מה בנע כי סמרתי מסמרתו כי הלכתי קדורנית
בבנים דלה מעלו חלילה לל תלמר כן. כי בכל קדמונים
לחזו סער בקושי ז״ה והעלו לחבתה קל מהרה כי ישרים
דרכי ה׳ ומסבב סבות וחסב מחשבות לבלתי ידח ממנו
נדח ופוקל כל הענינים כולם במלחבי נדק ולחמת וכשים
לזו נמנה רעה ומעלה מבלבל לחר ולתה כי הזהרת
לת

לת עמק לבון להכיל מפם לעבודת. לל לחך לו לל דבות
ה׳ לבלות על יקר הנפש בל לוהו רשע פן כולי. הלי ולולי
יוהכך עם בנמתך הטהורה לסוגל לה ולהסיר מעכה כל
החלודה לסר עליה ולוכהבזה בל יך והמי לתה כמגל
כעפות ומקיים נפש לחת מישראל להשיבו לל בית לכיה
כבעוריה טהר מטמא ולם הנפש הזלת הוה׳ תבלה למכתיה
ע״י לחד שלומו הבון לא היתה לה רפוה׳ תבלה למכתיה
ומשורש נחש ינא מעב. מימין עלי לורה ותלכד הנפש
ההיא לחלוטין. ומכל מקום הלים הירא יתכל להזהר על
נפשו מלד כי על פי הרוב גם כן מבשה הלכות בורמי
לבבל לת הבני׳ לף שיתקדם בעת הזווג והוא להתרחק
מלשתו בימי נדתה בכל דברבי הבשם״ל משתתפ׳ בלשתה
בלותם הימים והם יכשל בלימור כל דרה מדבק לחר כך בנ
ובלדה כי טומלת הנדה חמורה היא מלד כמ״ם בזהר
פרבת שמות מבלבו דנדה קשיא מכל מסלבי דעלמא
לבתלב לחשו ובכל דמקרבין בהדיה יסתלבון עמיה ובו׳ כי
ע״כ החמירו חכמים שלא לבבל עם לשתו בקערה לחת
לבי׳ בימי לבונה וכן למעבר דבורו עמה בימי בדתה כל
הלפסר וכן למעבר להסתכל בה בכל הלפס׳ כי על ידי כל
לולה ממשיך עליו כח הטומלה הטורה עליו ולחר כך כשבא
להזדקק לשתו טורה כח הטומלה ההיא על הולד לף
שיתקדם. עבמו בשעת תשמש כמו שכתב בר״ח שבר
הקדושה וכתב הרמב״ן בשם׳ כי דרך נשים לו וז״ל והנכון
בעיני כי היו הנדות בימים הקדמונים מרחקות מלדי כן
שם מעולל בחת לדיוקן כי לא יקרבו לל לדם זלא ידכרו
בו כי ידעו הקדמונים בחכמתם שהבלן מזיק וגם מבטש
מולידבנלי ובוטה רשם והיו יושבות בדד בלהל לא יכנס
בו לדם וכמ״ם בבדיתת לל מסכת סדה לסור לשלול
בשלומה של נדה ר״ל לחמר לפילו הדיבור שונא מביה טמא
הוא לחמר ר״י לסור לדם לילך לחר הנדה ובדום לחת
עפרה שהוא טמא כמת ולהבר ליבות במעשה. ידיה ולכך
לחמר רחל רלויה היתי לקום מפני לדוני לבשם ידיו לבל
דבר בשי׳ לי ולא לוכל להתקרב לך וגם לא לבלכת בלהבל
שלא תדבק לתה כפר תבלי והוא הדרים לבל דבר לתה.

וצריך כל בעל נפש להדר עבמו שלא להבטל
מעבותו לפי׳ שבת לחת כמכבב חסדים
הרלשונים כמ״ם בגמרא בפר׳ לף על פי שלמלא יהודה
קיים לא בטל עבותו. וכתב מהרח״ו היה לומר מורי ז״ל
כי הדם נריך לקיים מצות עבה בימי עיבוה ובימי
מניקתה כי גם יש זוב למבל׳ תדיר לף בימי עיבור ומיקה
ובשבין ימי הטבורף שלתיו הם לפסר בנמי להיות זמן
הקור ולא לוכל לבטל גם להיות בימי עיבור ומיקה והשיב
לחתי כי הם הלפ׳ התה מחלת והיה מקבדת בדמי הנה
לא פטור מי לך עם כל זה טוב לקיימה דהוא בערה
הבוכה ובערה דגופה לא לת מיסיב לגהילה כמ״ם נבי
הלוע׳

הלא אינו מחוקן לה אבל מאי כמות ובוהה דבר מבשלן
תנאו קיים דאתי איהו בתחילה ובסוף תנאו בטל דה"ל
כמדרדבופא ואם מחלה לא מהני מחילה -

ואלה שאחרות מיבור בן הלדם אחר התמים
דלמוכה שאל יפרום ממכה שאבר מן הדי
חלילה אלא ומתין עד אחרי שותו גם אחר בך בי אפילו
כשיעות אבר יוצאים ממנו אחיה טיפות ארצ ואף על פי
שאין אותן הטפות דאויות לאוליד עב"ז הוי ארצ לבטלה
ובבראים יהם מסתיתים הן מזמנים להזיק לאים בסוף
כבודו וכיומנו כחיים ואף כי אחרי שותו ולפיכך יאחר
שמתין ושהה עכמו על הבטן כדי שלא יצא שום בנון
החונה אל הקלפה ח"ו -

הב' לאיות זהיר אחר התמים לטוב אלאחון ודיא
בטילה הגוכה כי הוא מהדברים הטבעיים
בטיל ואמרו שמי שעשה אחת מכל אלו ולא בטל אם תלמיד
חכ"ה תלמודו מסתכח ואם אינו ת"ח יוצא מדעתו וכת'
בספר החסידים כשאדם מסמם מסתו לא יתכן שיזכיר שום
דבר קדושה או תפלה או תורה אלא יפסקף במים עצמו
הטב שלא ידבק בו כחרבל שמתובב יותר מן לבלוך
שנאמר כי על כן שראל' דבר ה' הבטרים בליל טבילה
עד מצות כמהבר הרב ומשמש' מצותיהם לבני שיבתם מ"ד
עהרו לקדות ק"ם לפני התמים בטהרה ואמר התמים
יהיהר בלבו ברכת המפיל חבלי שינה וכבלי לך לא ואמר
אותה קודם דהוי הפסק בין הברכה לשינה וכת' הם ס"ל
לדעת הירושלמי שאם מחמת חולי או אונס אחר קדאי ק"ש
בלבו יצא וכתב הב"י סי' פ"ה דאף לכתחילה יעשה כן אם
הוא במקום שאינו נקי לגמרי ואינו יכול לנקותו מפני אונס
יהיהר בלבו ודיו אולם שלא יהיה מקום מסוכן לגמרי -
(ר"ה מכאן לגר הם"ז סי' ס"ב דמי שבמקום בטילה ור"ל
ליטול ידיו לברך יהיהר הברכה בלבו ושתה ע"כ) וכן
כאן אחר התמים אם ר"ל לנקות את עצמו אז שמתנו
ועד יראו כדין מסמרת בסרת הפלה עד הבוקר יהיהר
הברכה בלבו ודיו -

הג' לאיות זהיר אחר הוצג לשפוך מים לפני מטתו
כי בכך מתבטלים המים הדונים מהמטה ולא
יצאו ליהנות מאותן הטיפות ובכן תוכרת אבר"ת האחר'
הבל לבל תוכל לשלוש כולר הנוגר בגרמו לעיל בשם
האוהר פרסת ויקרא וכן שלא תינק לבהמה כל אותה שעה
כמזכר שם -

ונמצא כתוב בספ' התולדות שם בלשה שבעה
מקבים ג' מיתין ב' מסמאל וא' כלמנע
ואם מכנם הארע באותן של ימין תלד זכר ואם בשל שמאל
תלד נקבה ואם כלמנע תלד סומסום או אבדונים
ובשהאשה שוכבת על ימין מכנם הארע באותן של ימין
תלד זכר ומיוסרת הטומאה לגרות ולפיכך היה שמאה

רק ז' ימים שהאשה מלאים יום ומלאת שמים וכשהיא
מובכת על שמאל שאל תלדת נקבה ואין הטומאה מתחדת
לגרות ולכך מטמאה שמנה יום ושהאשה ס"ן שמים וכשהיא
שוכבת לפרקדן ופניה לנגבל תלדת סומסום או אגרדבונים
ונגב לאדם לחוש לדבריהם אף כי לא מצינו דמו מזה
בדברי חכמי התלמוד וחכמי הזוהר אסר להם נגלו כל
תעלומות - וכעמין הדין לכפל בתולה בשבת בגד
אפסיקה לבתה אף ז' דבריהם אותה לבטול לכתחיל'
בתולה בשבת ואין בו משום חובל ולא מטום נערלה - אבן
נרק לידאר שיעשו להם חופה בדינה כע"ם בשעת ברכת
נשואין הלו חיבת חופה קונה לכל דבר אך לא כמנהג
ערחית בקוסטנדינא להעמיד אותם בפתח הטע' ופורסים
עליהם טלית בלבד שים הרבה מהחכמים המפקפקים על
חופה כזאת שחופה בזאת אינה קונה ובמנא קונה אותה
כשיבעול אותה בשבת ומה שנהגו לייחד אותם מבעוד
יום בחדר מיוחד לתקן את זאת ישתקע הדבר ולא תעשה
כזאת כשראל כי הסתן בתנקף אותה אחמיה
אות כרית קדם ולא ימצא מכה לידי קישוי אסר אסר חכמי'
סנירו המקשה עצמו לדע' יהא בידוי וכו' וכבר בוחו על
מנהג הרע הזה קמאי ובקמאי אסר קדמוני המקשה לבו
יפול ברע"ה -

והבונס אות האלמנ' לאיבא עליה בלילה לאסוכ'
לא בשבת ולא כי"ם כמ"ם בחדם א"ר
מני אלין דבכסין אלמלין ברק לבנסין מבע"י שלאיהם
בקונם קנין בשבת ואמרו הראשונים שגם איבא בכנת
מיתה ברבר ובאלמנה לא מהמי יחוף מבע"י לקנותה
ובעינן דווקא בעלה ושומר בפשו אחק מזה אף כי רבו
המקלין בייחוד מבע"י -

הנה עד פה הבינו הראחרות במעשה הקדם הזה
ואים התמים אל יקל בעינו אות מכל אלה
כי כל אחת מאלו כן הן הדברים התלויים בטעמה ובאין
מכון מפחות בפשו וכפם כמו אדריו ח"ן ואף אם בפאר
הימים לא בוחר יהא הוא זבסכר בעצם חוג לגל
הבבת שהחצומי מתקנא בו ביותר כמו שכתבנו בפרקים
של מעלה בשנים אמרית פ' כל בלי יומר עלך לא יתלא ובו'
בלבישת בגדי שבת ואבני לדגל המלאכה אסר לפני
לזכות אות הרבי' הבאתי הכה מאת אסר מפפתי בעומרים
שלאחרות אסר בזה ואתה את בפשך שמור :

פרק עשירי

אם ביתר הימים גדלה מאד פנבה לבעלה מעלת
יקר בגו תפארת הגיון התורה לגרום לשמור את

בד תוכיפו לגבהה ביתר שאת בראש האמורות יום הש׳
נאדר בקדש דחדוותא כגיא לגילא ורעותא דכלא אשתכח
וכנכת ישראל יתב׳ בכתרהא ועטרהא והיה הכן הנכוד
להתייחד לתה בכוף האמורת האחרונה בעוז הגיון
התורה בחדוותא דילה אף היא תשוב תתפלל הפלא
הארתה מן מאורות העליונים ותעלהו אמו לאור בעוז
חבון עוזה ומתפארת בגוונין אלה לאמר חזי במאי ברא
אתערב׳ לגבך ואמרו בזוהר פרשת בשלח ז״ל וכד אתי
נפרא כ׳ יאתיא ומשתעשע ביה בק״ה ואושיט לה לגבה
ברביעא דחכד ולא עלה בלחודהא אלא עלה ועל איכון
דמכתתפין בהדה וכו׳ וזה ביתר הימים כ״ם וק״ו באמור׳
יום השבת שתהיה מרוממת בעוז׳ על אחת כמה וכמה
טובה כפולה ומכופלת במשך חוט האורה על יתר הימים
דכולהו אית להו דרב חסדא ואולם בשבת שהיא העולה
למעלה ראש אין ספק כי כך תתרב׳ חוטי האורתה עד
להפליא על איכון דמשתתפין בהדה.

ויתר מכן אשר ביאלו בזוהר העילוי רב הנמ״ח
למעלה לנשמות הצדיקים בגן עדן בשבתות
וכר״ח כנזכר בפרש׳ ויחי דף רכ״ר ובפרש׳ תרומ׳ והשתקנו
בפרק ב׳ דר״ח ע״ש. והנה כי כן מה מאד יגדל להשתתף
עמהם בראש האמורות כמו שאמר בזוהר דבפלגו׳ ליליא
קב״ה עאל בג״ע לאתעשעא עם צדיקיא וכדין בעי ליה
לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא וקב״ה וכל צדיקיי׳ כולהו
ייתין לקלי׳ואין ספק כי לפי העלוי רב אשר תשיג נשמת׳
בקדוש יום השבת כך ישיגו חלקתם אתו להשביע
בנחנחות נפשו:

כי על כל אלה מנהג טוב להולכים בתמי׳ להתעדן
ולהתענג עונג הנפש היפה יחד עם קונם בקריאת׳
נאומה באמורת הנאדרת בעוז רב שבת קדש לכל תהיה
תפארתם נעדרת בשבת מיתר הימים מהתקבל בו חוט
האורה של מעלה אלא דעבידי רבנן דמשנו פלא לקום בעוד
לילה כיתר הימים דכדין ודאי זווגא דלהון אשתכח אפס
שעה אחת או שתים קודם כיום להשתתף בצדיקי דג״ע
ולקבל חוט האור כאמור. ואותה שאמרו בשם המרדכי
שמאריה בשבת מבחול לפי שבתמיד של יחות החול נאיר
בבקר ואינל שבת נאמר וביום השבת דמשמע איחור היינו
דווקא לענין תפלה כיום לאחר מלהתפלל בשבת מבחול
והוא מהטעם שבתבנו למעלה בפרק ה׳ אלא תהיה מיד
הבוקר אור בשליטת שבתאי אפס אחר שעה בשליט׳ נדיק
דומיא דכנישתא וכימין נד״ק נדיק תרדוף כמ״ם שם וזה
דווקא לענין עתר׳ התפלה בלבד אבל לענין עמק התורה
אין לי ביכ״ם הלילה כי כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת
ויתר עוד לקדש האמורות בעוז תפאר׳ התורה ושיר ושבח׳
הלל וזמרה לכבודה של כלה הנאה והמדה שבת מלכתא
העולה היא למעלה עו״לת שבת בשבתו וגם הנפש

לו

לו תמלא לקבל אור חוט האורה מלמעלה מה שלא בהנית
כן בימי החול:

ולפי דבר י הרשב״ע ע״ה שאמר בזוהר בני אדם
דמתענגי בשנתיהון נפקי מנייהו שידה ושידות
וכו׳ משם יתבונן המשכיל כי חול ושבת שוו בשעוריהן
בענין הזה ואדרבא עלולה שבת יותר בזה דאיכ׳ קדושה
יתירה ומתקנאים החינוכים כאים הישראלי ביותר לטמאו
במקרי בלתי טהור חס ושלום כי על כל אלה הבעל נפש
היפה אל יעזוב מנשב הטוב לעמוד על נפשו באשמורת
השבת כאשר יוכל שאת ברוב שמחים לקשר לילה ליום
ולמוד מה שחננו ה׳ האל יתברך ואע״פ דאינו יכול ללמוד
לאור הנר לא ימנע מפני כך לקום ולמוד בע״פ מה שיודע
ובפרט בסדר המסורר אנלמו לתקון הלילה לכבוד הדר
המלכות להכין אותה ולסעדה ולהעלו׳ להתרפק עם דודה
אשר הוא חביב מאד בעת ההיא:

ומדברי הזוהר פרשת תרומה דף קל״ו משם
יתבונן האיש המשכיל העלוי והשעשוע
רב הנמלא למעלה בליל שבת יתר על כל ימי החול ז״ל
בשעתא דאתפליג לילה בלילא דא וקב״ה בעי לאעל׳
בגנתא דלעילא ורזא דא ביומי דחול קב״ה עאל בגנתא
דעדן דלתתא לאשתעשעא עם צדיקיא דשרין תמן
ובשבת בההוא לילא דשבתא קב״ה די ברזא דמקור׳ עלאה
עאל בגנתא דלעיל׳ בגין דיומי דחל כל נשמתין דצדיקיא
כולהו בגנתא די בארעא שריין וכד אתקדש יומא כל אינון
משריין דמלאכי קדישין די ממנן גו גנתא דלתתא כלהו
סלקין להני נשמתין דשריין גו גנתא דלתתא לאעל׳ לגבי
ההוא רקיעא דקיימ׳ על גנתא ואתמן אזדמן רתיכ׳ קדישא
דמחרא כורסי יקרא דמלכא וסלקין לון לכל אינון נשמתין
בגנתא דלעילא וכו׳ ואם בעל נפש הוא ירגיש בנפשו בעת
ההיא תוספת קדושה מרובה על העיקר ונפשו תהי נהלה
ונשמחה מיתרון האורות אשר יתוכפו בה וישעימוהו מאינון
בוכמין וריחין דג״ע דאשתתחי בהו הנשמה יתירה כשעלת׳
למעלה כמ״ם שם בזוהר ז״ל ההוא רוח עילאה דמתעטרן
ביה כד יומא אתקדש בשעתא דאינון כיומי בערסייהו
ונשמתין אחרנין דליהון בעלן לסלקא למיחמי ביקר דמלכ׳
כדין ההוא רוח דנחית במעלי שבתא נטיל ההיא נשמתא
וסלקא לעילא ואשתחיא נשמתא אחרא בבוסמין דגנתא
דעדן ותמן חמי מה דחמי וכפלגות לילא ההיא נשמתא
תבאת לדוכתהא וכו׳ ופעם אחד השכמנו אני והילדי׳ אשר
נתן לי׳ה׳ באשמורת אור השבת והריחנו ריחין דבוסמין טר
להפליא והאלתי אלהים אם היה אנלם איזה מין בשמי׳ ואמרו
כי אינן רגילים בכך ואז התבוננתי כי לא היה אפס מנד
התעוררו הנשמה היתיר׳ אשר היא נהלה ונמחה בשעשוע
למודי ה׳ במאמרי הזוהר אשר אני רגיל לקרות בע״פ לראש
האמורות מידי שבת בשבתו בבוד הנשמה הרשומי׳ אנלי

ופכמים

מכמה מקומות מהזהר אשר בהם ע"יקר קבינות לימודו בשבת דהוא יומא דנשמתין כמ"ש בזהר ויקבל ז"ל הא יומא איהו יומא דנשמתין דאתעטרא ההוא נהר דנשמתין וכב"כ משבחי בתשבחן דנשמתא והיינו נשמת כל חי וכו' וברוח מ בינתי בחרתי לי להגות במאמרי הזהר המדברים בסוד הנשמות באשמורת השבת וביום השבת. ואתרוך אותם להלן בסדר קריאת לימוד יום השבת כש"ד ואשר אתו נפש היפה עשון ושמחה ימצא בה בהגות לבו תבונות ותוסיף תת כחה לו לפרשו עליו מאת אשר אתה ולהטעימו מאיזון בושמין וריחין דגן עדן דאשתחי בהו כאמור. ורחוי להיות כל איש שורר בביתו לראש לאשמורות וכזתר ביום השבת מקדוש ואכני בהנתי לשורר שבחא דמטרוניתא לה"ס לזוגאמו ז"ל הכתוב אצלינו בפ"ג דר"ח.

ובהאיר היום שוב ליטול ידיו שני להסתלק מן הספק בלא ברכה. וכתב מהרח"ו שצריך לטבול בשחרית של שבת כי כמו שיש הפרש בין קדושת שבת לחול שלכן צריך לטבול בע"ש גם עתה יש הפרש בין קדושת ליל שבת לקדושת יום שבת כי היא קדושה חמורה דוגמא דכהן הטובל בחליפת שמלותיו בין לבוש ללבוש וכ"ש אם בטמא בחזנו שלא יעבור מלטבול טבילה של מצוה לבל יגע לשרת אל הקדש וטומאתו עליו וזה בכל הימים מפני שא"א לאדם שיהיה נקי מינה"ר כמעשה ההוא מנר היותו מלובש בחומר הגוף אחר חטא אדה"ר ובהכרח יש לחומר תענוג עם היות שיכוין כל מה שיוכל מטעם זה ישמא האדם בהנאת השיפה שהרי נתלבש בו יצה"ר על כל פנים ולכן צריך טבילה ומלפיו מבהמו אדם כי החסיד אחר החיבור טובלת בים בכוונה ואם בכל הימים רע ומר האיש המקל בזו. עוד יגדל הכאב מאד בענגם קדושת שבת רב הקדש כי הוא מאחד טוכה הרבה מלקבל תוספת נר"ן מבחינ' היום כי כל אשר בו מוס לא יקרב ועל כל פנים בלילה בעוד שלא טבל לא יכיח מלקום באשמורת מלעסוק בתור' מפני שהוא טמא כי כדאי הם שאר הפוסקי' המקלין לסמוך עליהם בשעת הדחק ולא יתבטל מדברי תורה. אך על כל פנים יהא זהיר מאד לרחוץ עצמו היטב לבל ידבק בו מאומה מן החרס שחמור יותר מנוגה כמו שבארנו בסוף פ' תשיעי ע"ש. ומ"מ אם הזה אנוס ולא תזדמן לו הטבילה יעשה סדר רחיצת הידים בסוד אחרון בנקיון כפי ככתוב לעיל בפ' ג' אחר נקות עצמו ממתכיו ועד יריכיו היטב. אכן אים התמים אל יסמוך על זה אם לא על נד האונס מיכר כי הטבילה כמ' סאה אין למעלה ממנה להאי' את הנשמה הטהורה ולעשותו בריה חדשה כמ"ש בפרק הנז'. ואם שוכל לזוגו ישבול ב' טבילות א' להעבי' הזמה ואחת לכבוד קדושת היום. ויאמר קודם הטבילה הפסוקים אלו. כה' תתהלל כפש"י ישמעו ענוים ויסמחו. רו"ח ה' אלהים עלי יען משח ה' אותי לבשר ענוים. כל

הנשמ"ה תתהלל יה הללויה.

לשם יחוד קב"ה ושכינתיה וכו'. הנה אנכי כא לטבול לכבוד יום השבת ויהיו למאורות ע"כ ס"ב מ"ה כ"ן קס"ח קמ"ב קנ"ה אשר בהנרף אתם יו"ד אשר תרמזנה לאבא ואימא עולת זו"ן שבת בשבת המה יעלו למספר שב"ת ואהיה כלי מוכן לקבל תוס' נפש רוח נשמה מבחינת היום לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו ויהי נועם ה' וכו'. ושם בטבילה שפשט את בגדיו יברך על הגיגית ויכוין בהוית הברכה בנקוד קמץ סוד נקוד א"א שמעמו נעשה כל טלית ז"א עתה בשבת. וכבר כתבנו בחלק הקודם שצריך לזהר שיהיה בו כשיעור כי רבים טועים בזה ועושים הטלית קטן ומברכים ברכה לבטלה ובפרט רבים מהאשכנזים יעשו טלית קטן זרת אורכו וזרת רחבו כפול וכבר נזוח ע"ז הרב מבחם לזוגאמו ז"ל וכתב כי הירא את דבר ה' יזהר שיהיה בו כשיעור שאמרו רז"ל והא כל שקטן כן ט' שנים יכול לכסות בה ראשו ורובו וגדול אינו מתכיים לגאת בה באקראי ואף על פי שא"א לשער שיעור זה היטב מ"מ זאת ישיב אל לבו כי זה שיעור לא מעט וכבר ראיתי א' מגדולי הדור שלא היה מכרך על טלית קטן מירחתו שמא אין בו כשיעור לכן ירא אלהים יעשהו כל מה שיוכל כי אם יהיה אחוז ורחב יותר מדאי לא יפסיד ואם לא יהיה בו שיעור יברך ברכה לבטלה ויחלל שבת כי כיון שאין בו כשיעור להתחיי' נמצ' הגיעי' משאי' ומי יתיר לו לילך ד"א בלא גיגית בשב' שבת' הרב ז"ל צריך להזהר שלא יסיר מעליו טלית קטן בכל זמן אפי' בלילה כי אותה הבחינ' הנעשי' ע"י טלי' קטן אינה מסתלק' אפי' בלילה ומיתר לשמש מטתו בו וכן דרש בזהר פ' בכל עת יהיו בגדיך לבנים וכו' על הגיגית בנז' בס"פ שלח לך ומעשה רב פעמ יוכיח בשבת שלא ירד עד שהכיאו לו חוט של גיגית ותקנו. ועל כן האיש הירא ירא ליזהר לעשות לו טלית קטן כשיעור וגם שלא לעשות טלית משום דבר אלא מצמר רחלים כי היכי דליקיים מצות גיגית דאורייתא להוציא נפשו מפלוגתא ואף אם לא נזהר בימי החול יהא זהיר מידי שבת בשבתו לבדוק גיגיותיו היטב קודם שטיפתו שלא יהא בו אחד מהדברים הפוסלים אותו כאבר רבים עתה ע"ה אינם מדקדקי' בהם וכמעט מרוב בלייתן לא נשאר בחוטי גיגיותיהם אפילו כדי עגיבה ולא יתבוננו שצריך שיהיו הגיגיות תוך ג' אצבעות ולמעלה מקצר הגודל ובאין מכין יבשלו בשאר הימים בבטול מ"ע וברכה לבטלה ובשבת באיסור מוסיף לחלל את השבת ח"ו ודבר זה מוטל על חכמי העיר להודיע אליהם חומרי הדברים שהקולר תלוי בצוארם גם בכל פרטי הדברים כמ"ש זהר רות דף ו' ז"ל דייקא אית ליה למרדף לתידן כתר עובדי מתא ואי לא איהו אתפס בחובייהו ולא יימא דייקא אנא לתידן בין גברא לחברי ולא יתיר שלא כל עובדי מתא

תליין על קולייה ולא לטיס עיטו מעובדי איהו אתפס בסובייהו וכשעתא דדינא אתער על עלמא איהו אתדן בקדמיתא עד כאן לשונו וכפרקים הבאים האריכו בזה:

וטוב להזהר שיהיה הטלית לבן בכל הימי׳ וביותר בשבת שנאמר בכל עת יהיו בגדיך לבנים

ודרשו ז״ל זה הניצי׳ דהיינו שיהיה מלובן הבגד ולא כאותם שעושים טלית קטן ממיני צבעים וכן נראה מדברי הזוהר פרשת פנחס דטלית לבנה איהו לימינא וכו׳ ועיין מה שביארנו למעלה בפ״ד בכמה טעמים בסוד מחשוף הלבן בשבת ע״ש - ואחר כך יכוון עצמו לקראת אלהיו הדור בלבושו ואם אפשר לו להיות בגדים אחרים חשובים ליום השבת יש בה בגדיו כי כבר ביארנו כי כמו שיש הפרש בין חול לשבת כן יש הפרש בין ליל שבת לקדושת היום ולאלו לה דר עצמו בבגדי חמודים יותר משל לילה כמי שמהדר ומשלבל עצמו לנאת לקראת חתן והא זהיר שלא יבטל בלבושיו באיסור חולל שבת אשר בהם בשלו ונפלו רבים באין מכין כגון בענין קשר של קיימא ע״ש הרב מהפוסקים דס״ל דכל קשר של קיימא אפילו אינו מעשה אומן חייבים עליו ויש אומרים שכל קשר שאינו עשוי להתיר באותו יום עצמו מקרי של קיימא וכל שהוא כ׳ קשרים זה על זה אפילו אינם של קיימא אסור לקשרן וה״ה להתירן - ואסור לנתק או לחתוך זוג של מנעלים התפורים יחד כדרך שהאומנים עושי׳ אף על גב דהתפיר׳ אינה של קיימא דאין חילוק בתפירה בין של קיימא לאינה של קיימא והב״י התיר בתפירה שאינה קיימא אבל אין להתיר בפני ע״ה - חלוק לאחר כביסה היא מתקשה ומשפשפים אותה בידם לרככו מותר לעשות בשבת שאינו מתכוין שלא לרככו אבל בסודר אסור מפני שמתכוין לנחתו והוי כמלבן ולדעת רש״י והא״ז אסור לנער בגד מן האבק שעליו אם מקפיד עליו כדי ללובשו ואסור לנער בגד שנפר בגדים או שירדו עליו בשמים - וכתב הרי״ף שטיט שעל בגדיו משפשפו מבפנים דלא מזכחא מילתא לאתחזויי כמלבן אבל לא בחוץ דדמי למלבן ואם הוא לא מגרדו בצפורן אבל יבש אסור דהוי טוחן וזה דווקא אם מתשות הטיט על הבגד אבל אם אין פס אלא מראה הטיט והוא מגרד אין זה דומה לטוחן - וכן אם חלוק שלו מטונף קצת ואין בו מתשות הנואה והוא יבש יכול לגרד בצפורן ולהסיר המראה כדי להתפלל בנקיות וכתב בהגהות אלפסי פרק הזורק דאסור לכבד הבגדים על ידי מכבדות העשויות מקנים שלא יתכבד קנמיהם אבל מותר להסיר הכונות מן הבגדים וכן יש להזהר במה שהזהירו רבים מגדולי הפוסקים דאסור לתת בגדיו לתקן בע״ש ואומרין ללובשן כל שידוע שהגיו גמרו בשבת ואם יש לתלות שנגמר בע״ש מותר בכל ענין וכתב המרדכי פ״ק ר״ט דזה דווקא אם שגר לו הגיו לביתו אבל אסור ליקח כלים מבית האומן בשבת וי״ט - וכל זה בכלים שעשה לישראל אבל לישראל אבל גוי שעשה מלבושים או מנעלים על המקח מותר לישראל המכיר לילך וליקח ממנו בשבת וללובשם ולנועלם ובלבד שלא יקנה עמו דמי המקח כמ״ש הגהות אשירי פרק אין נדרין ואסור לקנות מבעליו בשפוב בשבת כל שאין בו בית אחיזה ג׳ זורה שמא ישחוט - וכן אין מגרדין אותם בסכין או בצפורן מפני שקולף העור והוי ממחק אבל מותר לגרות מים ע״ג מנעל כדי לשבשו אבל לכבסו דהיינו שמשפשף נדו זה על נדו זה אסור אבל בגד שיש עליו לכלוך אסור אפי׳ לשבשו דזהו כיבוסו שלא מקנאו בשמרטוט בקל ולא כרחיק פן יסחוט וכת׳ התוספות פ׳ ח׳ שרצים שאסור לתת מים על הבגד שמתלבלב במי רגלים כדי לבטלם דהוי ככיבוס דשרייתו במים גלולין זהו כיבוסו ובגדים השרויים במים אסור לנגב׳ שמוך לאם ואסור לבטלם שמא יבא לידי סחיטה כשהו׳ בגד שמקפיד על מימיו ואסור לילך בשבת במקום שיוכל להחליקו וליפול במים שמא ישרו כליו ובא לידי סחיטה ואסור לשטוח חלוקו בשבת אפילו מן הזעה כמ״ש בא״ח סי׳ ש״ל:

ומצוה לאדם בכל פעם שיצא מביתו לר״ה או כרמלית בשבת למשמש בכליו שלא יהיה

בהם דבר שאסור לנאת בו בשבת וכתב מור״ם סי׳ ש״ל דהא דמותר לנאת במטפחת או סודר שמקמחין בו הלף דהיינו דווקא אם מחובר לבסות וכתב בשלטי הגבורים דמחובר לבסות היינו כתפירה כ׳ תכיפות ומכל מקום אם שכח מלחבר אותה בבסותו מערב שבת יחבר ראש הסודר בראש החגורה בקשר שאינו של קיימא ויהיה כחגור אחרו׳ וחגור עצמו כל זמן שהולך בר״ה אבל אותן שעושים אותו כעין חגורה אין התר כיון שיש לו חגורה בלאו הכי וכן יכרוך בנאתו שלא תהא מחט תחובה לו בבגדו וגם נרך לכרוך בתי הידי׳ להפכן ולנערן מכל הפרורין הנמצא בם קודם נאתו לרחוב העיר וכתב הטור דדבר שהוא דרך מלבוש אבילו אם אינו לובשו אלא מעט אבולי טיבוף מותר לנאת בו בשבת ולכן מותר ללבוש בגד מפני הגשמים או כובע על ראשו (זה בגד מה שמכנים הוא ז״ל עצמו לקפן בשם רבינו ז״ל שלא היה יוצא לר״ה בלי אפילו שמניחים מפני הגשמים מעט מעלוי ויש לחלק וק״ל) אף שאין בראשו ללובשו רק מפני הגשמים וכל שכוונתו שלא יצערו אותו הגשמים עדי אף שאינו דבר שהוא דרך מלבוש - והטלית אין התר להוציאו רק בתעטף בו תחת הבגדים אבל אותם הנוהגים לכרוך הטלית כמו אזור ולחברו על בגדיו לא הועילו כלום דלמאן דאוסר שני חבורות לאסור כל שאינו מפסיק מלבוש ביניהם וכתב הכלבו שלא יצא אדם בשבת כמו שהוא יוצא בחול בלתי דבר אחר שיזכור על ידו שהוא שבת ולא יבא לחללו ואמו׳ לפסו׳ פסיעה בסה יותר מאתה בפסיעה אחת אם אפשר לו בפחו׳ מיהא תני אמה בין רגל לרגל ואם כוונתו להתחמם מותר

ואין

ואין ג"ל לדבר מצוה:

וכתב הטור דבימות הגלב דורס בשבת על הגלב ואינו חושש וכן מותר לילך ע"ג בשביס בין לחיים בין יבישים כיון שאינו מתכוין לתלוש כמסקנת הש"ס בשבת ואסור לדרוס על שרשי הילמות הנבוהים מן הארץ ג' טפחים. ועוד נראה להזהר במה שכתב הר"אם פ"ו דשבת דדוק שבתלש מפיו ומוכן לזרקו שחמור לילך ד' אמות בר"ה עד שירוק. ועודינו בר"ה לא ירוק לר"ה ואם רק חייב כמו שפטרו במשנה דר"ח וכתב הרא"ש דה"ה לברמלית אפילו הוציא פיו לחוץ וכתב מהרי"ל בשם הירושלמי דהדוקק ברוח בשב' והרוח מפזר הדוק חייב משו' זורה ולא יספסף אדם רוק כדגליו ע"ג קרקע משום מטה בומות אבל מותר לדורסו לפי תומו שאינו מתכוין למרח ולשוות בומות ואף על גב דמתילא ממרח הוא כי לא מכוין שרי משום מלאכתא וכתב באשיר והתר האחרון דנראה להזהר במקום שמצלים אז שאר שקצים ורמשים מצויים שלא ידרוס עליהם אפילו דרך הילוכו שלא נראה לדקד' בדרישתן במקום שמצויים מה שאין כן בשאר מזיקין נחש ועקרב דמותר לדורכם בשבת לפי תומו ואפילו במתכוין אלא שמרחה עצמו באילו אין מכוין. וכל אים הירא יהא זהיר בכל אלה ויתר מהמה בכניסתו וביציאתו ביום השבת לבל יכשל בהם ויחלל את מקדש ה' ח"ו. והעיד רבינו האר"י ז"ל שראה אדם אחד מכמה שנים שמת שהיו מצניעים אותו בשרמו להעלותו למחיצתו על אלא נזהר פע' אחת בשבת שנכנס מעט עפר תחת מנעלו בלתי כוונה ולא נזהר ולא בו בר"ה וכעבנם על זה כדי להעלות מדרגה אל מדרגה אחת יותר עליונה והעיד מרא"ן מורי ז"ל לא היה מניח כליו אותו הקאפיליי"ן ביום השבת בימי הנשמים משום אבל וכפרט חזן לר"ה לא היה יוצא בו משום משאוי ע"כ.

ומצוה להיות כל אים מצוה בביתו בשחרית בשבת ליסד הבית אלתקן מושבו עוד הפעם לכבוד קדושת היום אם נתקלקל מסעודת הלילה אבן האים הירא ימחה בידו אלא לכבוד הבית שים רבים מגדולי הפוסקים מחמירין אפילו אם קרקע הבית הוא מרוצף באבנים או בקרשים ומזרי ז"ל מחמיר אף על ידי בוי אא"כ באים מלים עליה מותר לכבדן על ידי בגד או סמרטוט שאינו משוין בומות אבל מותר לרבץ הבית כיון שאינו מתכוין להשוות בומות אלא כדי שלא יעלה האבק כמ"ש בגמרא דף נ"ה. ובשם שבערב שבת אחד האים ואחד האים' מצוין להלבי' אותם מחלצות לכבוד הכלה עוד יגדל החיוב הזה עליהן לאיר בוקר יום השבת להשכים לתקן את הבי' כמו שבת חשוב ולתקן עצמן בטוב כבמו ערים וחגים כי גדול כבוד השב' החמודה וזה לענין לבושיהן ותכשיטיהן אך לא לענין פקישות שאסרו חכמים לאשה שתעביר בשבת מרק על פניה משום נוכע ומטעם זה אסורה לבחול בשבת. וכן

להעביר דברים המלבנים את הפנים ע"י מפה שים בו בשם איסור שחיטה בשבת. והן היום רבות בנות עושות כל שה בשבת שלא ברצון חכמים ורחוי להיו' כל אים שורר בביתו ולמחו' כיד אשתו ובנותיו שלא יעשו כל שה ולהודיע אליהן חומרי הדברים כמה שהעונש יגיע אליהן:

ובבר כא לפני אשה קשת רוח שבגבעה בה רוח רעה והיו בבורים קרובים שהיתה חולה חולי הא"תיקה מכמה שנים שהיו פניה מוריקות עד להפליא ואנכי הגדתי והבמצתי לאחד מקרובייה שהאשה ההיא היתה חולה מחמת רוח רעה אשר בקרבה זה חמש שנים וכשמוע אביה אמה את הדבר וכראו' נערה וכאבה כי גדלה מאד בא לחלות פני למנוח לה מנוח ולהוציא הרו' ה הוא מן האשה. והלכתי אצלה ומיד כשבבנכתי אצלה עמדה האשה על רגליה ויען הרוח ואמר לי בא ברוך ה' הדופא לשבורי לב מיד אמרתי לו שב ושאלתי לו מי אתה א"ל פלוני בן פלוני מירושלים אשר עיר מולדתי פלוניית. ושו' שאלתי לו לאמ' מה הטאך ומה פשעך שהגיעו' בעונש המר הזה והשיב על שאלתי שכתות ה' והייתי שותה אם העגלה עשן בשבת וזה לי ה' שנים אשר אני הולך בזה הנגר בע ובד בארץ ואין לי שום מנוחה כי ג' ממיני השבת הם הולכים עמי אל כל המקומו' אשר אני הולך ומעניים אותי ומכריזין לפני ככה יעשה לאים המחלל שבתות ה' כי אלשה סוני בני אדם הם מובדלים ומו הלקים בעונשי השבת הנזכרי' בפתוח האחד כי תועשתם לא תמות הבני ואשם לא תבב' והב' והיו דראון לכל בשר והוא בחינת לבא הרוח בפנרי האנשים אשר בזלם יאמרו דראון די ראייה אז אמרתי לו ואל מה נתנו לך רשות להכנס בגופה של זאת האשה והשיב לאחר על שאלת האשה כואלת ומפרכסת בשבתות ה' ומבכרת שרק על פניה יותר מימי החול ואטאתה ככדה מאד כי חברותי' מיאו בידה ולא קבל' וע"כ כמו פניה בירקון הנפלא הזה אז אמרתי אל האשה הדא' לא ורא' מה שנמ' אשמתך לפני ה' ואין אדוכה למהלתך עד תסבולי עון פשעך בהמש כעם חמודך כעין אם שמטה לבבות בטון ולנפיל ירך ואז ולבה בדמעות שלים ובמרר בכתה ותתיפח היא וכל חברותיה לאמר הנאם הסיאני לעבור על דת. חומה אדוני להגיל את נפשי אז אמרתי לה את מלמנת באמונה שלימה בדברי חכמים ובגזרתם ואת חוזרת בתשוב' ומתחרטת על הראשונו' ואמרה האשה אמן אמן ובכתה בכיה גדולה ומיד גזרתי על אותו הרוח שיצא בהכשיח לו שאנכי אבקש לו מנוח בתקונים הנזכרי' לטבש עון זה ויצא ופרח לו והזדה האשה לבריה אחשש ופניה לא היו לה עוד.

הנה כל הנשים יפמינו וידאגו את כל הקודו' אותן ומוסרו כל הנשים ולא תעשינה כזמתה חס ושלום לפם לנהיג כדת יהודיות הנוהגות במימי נכעונין

וקשוטין להניחם מע"ש לכבוד של שב כמ"ש אשה מקושט לת"ח אכן בשבת לא תבא בה יד ח"ו וזהו כבוד כמו ישראל ובכלל זה להיות נמנעות בלבושיהן שלא תלבנה בחוקות העולות שלא תראה כחצי שעורה משערן ומבשרן החונה חלילה אף אם אין רואה כי הפגם רב למעלה בהראות משערן החונה וכ"ש מבשרן אל קורות בית ומעם קמחי יוכיח ולא תלבשנה בגדים טובים ומשובחים יותר מדאי אלא בינונים וכל שכן בגות הבינונים שגריכות להכיר בשיעורן וכל תלבשם קנאה לבוש כבגות עשירי עם אלא כל אחת לפי שיעורה וזה גם כן מן הדת יהודיות שלא לאבד ממון בעליהם כי התורה חסה על ממונם של ישראל וגם האנשים ישמן בכלל האזהרה הזאת - שאף הם לא יפנו אחר תפארת הבגדים החמודים כי כמה אדם נורמים שאחרים מתקנאים בהם כשהם לובשים בגדים נאים שיקנאו בהם והתור אמרה ולפני עור לא תתן מכשול ולבן מדה טובה לאדם שלא ילבש בגדים טובים ומשובחים יותר מדאי לא הוא ולא אשתו ולא בני ביתו כדי שלא יקנאו בו אחרים ולא ישליט בו עין רעה וגם כי אין דבר מבני הולנו ומכלות בדעת בני אדם ויסב לבם אחורנית לשוב מאחרי ה' ולהתפתות בינדם הרע כמו הרודף אחר תאותו במלבושים יקרים וחמודים ליפות את עצמו כי היא המרים הראשונה רוש ולענה שיתעצבו ינדו שיהא מתקן בגדיו ומסלסל בשערו וכיונא ומלאה שאין בזה עבירה ולא ידע שם זה ימפכהו אל מדת הגאוה השנואה מע"ז ומע"ע ומע"ד שאם יבוזהו יאמר בלבו לאדם נכבד כמוני מי יורידני ארץ וכב"ר אמרו ז"ל א"ר אמי אין יה"ר מהלך לנדרים אלא באמצע פלטייא ובשעה שהוא רוח ה אדם ממשמש בעיניו מסלסל בשערו מתלה בעקבו אומר הדין דידי מ"ט אחית אים חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו וכן פירש בזהר פרש ויש שתחלת תפיכת הינר לאדם הוא בתיקון מלבושיו זה לשונו ותתפשה בבגדו לאמר שכבה עמי ותתפשהו בבגדו בגין דכך שליט יצר הרע עליה דבר גם אתקין ליה וקשיט ליה לבושוי מכלבל בשעריה הה"ד ותתפשה בבגדו לאמר שכבה עמי התדב עמי מלן דאיהו זכאה אתתקף לקבליה ואנח ביה קרב מה כתיב ויעזב בגדו בידה וגם וגלא החוא יסבוק ליה ויתתקף לקבלי ויערוק מיניה בגין לאשתז מיני ולא ישלוט עליה ע"כ וכזהר פרשת ויצלח אל ר"ש פתח טוב נקלה ועבד לו ממתכבד וחכר לחם הלי קרא על יצר הרע איתמר בגין דאיהו מקטרגא תדיר לבני בר נש ויצר הרע איהו אדם לביה ורעותיה דבר נש בגאותא ואזיל אבתריה מכלבל בשעריה ובר זי' עד דאיהו אתגאי עליה ומשיך ליה לגהינם אבל טוב נקלה ההוא דלא אזיל אבתר דיצ"הר ולא אתגאי כלל ומאיך רוחיה ולביה ורעותיה לבני קב"ה וכדין אהו יצה"ר מתהפך לעבד לו דלא יכיל לשלטאה עליוה ההוא בר נש שליט עליוי כמד"א ואתה תמשול בו

ממתכבד

ממתכבד כמה דאמרן דאיהו אוקיר נרמיה מסלסל בשערי אתגאי רוחיה ואיהו חסר לחם חכר מהימנות' במד"א לחם שהיו וכו' לחם שהיהם הם מקריב ע"כ ועיין למהר"ר אליהו די וידאש האריך הרחיב בפרטי הדברים האלה בספר הקדוש ע"ש.

ואם רע ומר עושה שה בית' הימי' עוד יגדל הכאב מאד בשבתות ה' אשר הן רבים ע"ה שוהין מלגמוד ממטתם בשחרית של שבת ולא עוד אלא כי אחרי עומדם הם שוהין שעה אחד או שתים לתקן את בגדיהם ולנגוף את גופם וכל המרבה לבשמתם בגקה ומבולק הרי זה משוכח עד נאת' לרחוב העיר מקושטי' ומבושמי' כנפי' כדמין לגל שנאמר בה ולא תביא תועבה אל ביתך ולהלן הוא אומר תועבת ה' כל גבה לב ויהי להם קין גם חרף פולן שוין לרעה להתפלל את"ב תפילה חטוף' וקטופה עם שאר תפילות הערדים אוי להם אויה עליהן המעט מהם יתר הכו אשר בזון אים לו ביתך התפילות בימות החול גם כי יוסיפו מרה בתפארת יוסף המקודש שבת לה' לזולל בקדושתו הדמה והנשאה ובתפארת התפילות וקריא"ס"ת שבו אשר חכמי האמת המה הודיעונו כי התפלות האמורו' ביחיד ובלא כוונה המה נידחו' מהתקבל בשערי התפלות ואין אזכה עד ישית לב האיש המתפלל אליהם לשוב מחשאתו ולתקן אותן התפלות בעתות תפלה אע"פ הנכור בכוונה יתר' כי בה תתעשפו יתר התפלו' הנידחות להכנס בשערי התפלה ולהבלתי בזהרי' בימו' החול כי ושר כוונות התפלות אין אזכה למחלתם אפם בתפלות של שבת כאשר הוא אהבת כלולות' ימי החול כי בתפלות שבו כם יתעטפו יתר התפלות הנידחות והנה אלה הכסילים אשר בתפלתם של חול כך תפלותם בשבת בלא לב ולב כמה יתוקנו תפלותיהן ואיה ימצאו מנוח לכף רגל' נגות ומרות אנה ואנה והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם - ע"כ בואו אחי ורעי שמעו מוסר וחכמו ואל תפרעו מלהשכים הבוקר אור יום השבת לתקון אחר הימים לבית הכנסת להתפלל תפלתכם עם הצבור בכוונה ישרה כי גדול ענין התחברות עם הצבור לעולם ויתר הנכבד מאד בשבת כי כחוב עם הדרת מלך מלכו של עולם והתפלה שבו הוא היתה לרחם פינה על כל התפלות מכמה עלות מעלה אחר מעלה שאנו מעלין וממלכין למלך המרומם ית' ויתרומם בסדר התפלה ותפארת היא לנוסיה כי גם הנפש לו תמלא כאיש"ר כולל ובאים"ר מוסיף נפש ורוח ונשמה אשר תתוספנה בו על פי סדר הקדיש של ברכו וסמיכות גאולה לתפלה וקדושת כתר שבחורת מוסף כאשר יבא לפנינו בעזר האל ית' ומי פתי אשר לא יסכיל תפארת הדרת של תפלה זו בגלה ובנסתר ועוז תועלת שבה אל עצמו ואל בשרו ופנה למעלה ולא יעבר בכל עוז להיות בו כנמר וקל כנשר לעשות רצון אביו שבשמים

ולף

ואף אם אנשי המקום מתאחרים ושהיו לבא לבית הכנסת
הנה האיש התמים היה כנדיק להשכים להיות ראשון לבוא
לבית הכנסת אשר כבר הודענו בחלק הקודם והדר עוד יקרה
הנשבר לאיש המקדים להיות ראשון לבית הכנסת ויתיב
בדרגא דנדיק בהדיה שכינתא כמו שהשתקנו שם לשון
הזוהר כפ׳ תרומה ע״ש ועל״ז כמה וכמה טובה כפולה
ומכופלת תהיה לאיש המקדים לב״ה לשלוח בהוה׳
דרגא עלאה בעבור קדוש היום שבת דקיימא כרזא דברית
כנודע וכו׳

ובזוהר פרשה ויקהל משמע ב״כ שיש להשכים
לבית הכנסת בשחרית של שבת ז״ל
ומה דשבתא חדשה אתא לבלא וכלא אתעטר עילא ותתא
וכו׳ כדין כד שליק נהורא עמא קדישא מקדמי לבי כנישתא
בחדוה מתעטרין בעטרין קדישין דלעילא בלבושי יקר
בשירין ותשבחן בהחוא דקיימא לתתא ושלקין תשבחן
לעילא ועלאין ותתאין כלהו בחדוה ומתעטרלן כולה
בחדוה פתחי עילאי ואמרין זכאין אינון עמא קדישא
כאלעא דמאריהון אתעטר עלייהו וכל חיילין קדישין
מתעטרין בגיהנון ע״כ. הנה מפסק יתבונן האיש המשכיל
העילוי רב הנעלה למעל׳ הבקר אור יום השב׳ כמשכימי׳
אלהי ה׳ וחושבי שמו אל בית הכנסת שהם מתעטרי׳ בעטרין
קדישין דלעילא. ומצוה להרבות שם בשירות ותשבחות
בקול שמחה וקול שמחה יבת״ש כמאמר בשירין ותשבחן
והיינו זמירות ותשבחות של כבוד שבת ושעם הדבר כמ״ש
בזוהר פ׳ בחקתי ז״ל פתח ר״י ואמר רומה דודי לצבי וכו׳
הנה זה עומד אחר כתלנו דאע״ג דאינון בגלות קב״ה אתי
בכל רש ידחי ושבתי וזמני לאשגחא עלייהו ולאסתכלא
בהחוא משכנא הנה זה עומד אחר כתלינו בבתי כנסיות
ובב״מ ובב״ד בבתי מדרשי בהחוא זמנא דאינון דרעין דא
ישראל אמרי זה היום עשה ה׳ נגילה ונשמחה בו ע״כ.
והנה לכבוד הדר מלכינו העומד אחר כתלינו דאחי להיות
עם הקדש יונאין בשיר ומשכין בשיר שאין השכיב׳ שורה
אלא מתוך שמחת של מצוה ומציאות השיר צריך שתהיה
תכלית כוונת המשורר לעורר חבבלת השחרן כמ״ש למען
יזמרך כבוד ולא ידום ושיהיה הכל בסיפור תהלותיו וכבוד
רוב גודלו שעשיר כח לב מעוררים חשק ואהבה בין ישראל
לאביהם שבשמים וגורמים דביקות האדם עם קונו כאשר
יזכור רוב טובותיו וחסדיו עליו:

ובזוהר בכמה מקומות׳ סיפרו בשבח המגיד בשיר
המעלות כפ׳ וישלח אמרו ז״ל דוד מלכא
הוה קם בפלגות לילה ומשבח ומורי ואתבר בשירין
ותשבחן עד דשליק נמר׳ וכו׳ עד דבעי ב״נ לשבח לק״ב
תדיר בגין דאיהו אתרעי בשירין ובתשבחן ומאן דידע
לשבחא לאדריה כדקא יאות קב״ה קבל צלותיה ושזיב ליה
וכפוף פ׳ ויחי ז״ל תשבחא לתתא עביד עתידו ושלימותא
כמה

כמה דדוד כל ימוי אשתדל למעבד זמרין לזמרא וכו׳ כד
ועל דא מאן דאשבי תשבחאן לבבי קב״ה אשבי שלמ׳ לעילא
ע״כ וכפ׳ תרומה ז״ל כד אתי נפרא ובוראא אשתכחו בבי
כנישתא בעו לאשתבחא בשירים ותשבחאן לאתעבר רחימא
עילא ותתא לאתקנא תקונין ולאתערא חדוה דהא בב״ד
לוחי מתערין בחינון שירין ותשבחאן לאתערא רחימו
וחדוה לעילא וכפ׳ ויקהל כד נהיר יומא שבי׳ קדמ׳ ונהתא
ויסראל עאלין לבי כנשתא ומשבחאן למאריהון פתחין
בשירין ותשבחאן ע״כ נא ולמד כמה סגולות מעולו׳
נקבו בהוד הדר השירות ותשבחות בבתי כנסיות
וכ״מ כיתר הימים אף כי לעורר ביום המקודש שבת
רב הקדש.

ואולם לא נאמרו כל הסיעורין הללו אלא לירא
ה׳ וחושבי שמו המכוונים בשירים ובזמרים
לאתערא רחימו לעילא וחדוותא סגיאה ושלמא רבא לעילא
כאשר השמיענו אביו הזעינו הרב׳ כי ע״ה במאמרים ההם
אפס כי לא תהיה תפארתם כלתי לה׳ לבדו אך לא לבני״ם
מורדים אשר קבלו להם המון שירים להתערב בקולם לעיני
המון העם ויהללו ההוללים בשירים למנוח חן בעיני שומע׳
כי אנשים כאלה שבואים ומתועבים בעיניו יתברך כאשר
המה עובדים לבני אדם ולא לאלהים והשכיב׳ מוכן עליהם
לאמר נתנה עלי בקולה ע״כ שנאתיה הבר מעלי המון
שיריך וזמרת נבליך וכו׳ והחסיד בספר חובת הלבבות׳ הביא
שנאמ׳ למלך א׳ בשר היאך לא ערבה לך השיר והקריאה של
פלו׳ היש קולו ערב ובקי אמר לשם וה יאך תערב לי שיריו
וקריאתו והוא אינו שורר וקורא אלא שתערב לי שיריו וקריאתו
ומכאן אין בעיני אך אם היתה זאת הכוונה לרמון הבורא
בלבד היתה ערב לי שהבורא יתברך לבדו הוא הראוי
להעבד ולגדל ולנשא ולהרים קול ברוממותו ולמעלה יש שר
א׳ והוא בכסא שיש לו אלף פיות וכל פה אלף לשונות
ובכל לשון ולשון מתן ריבות ושבחים לקונו וכמו כן יאותה
לנו להלל ולזמר לרמון הבורא לא לזולתו וכפ׳ ברית מנוחה
בחיר ברוח מבינתו כמה שרים עליונים שחותם שמם הו״ק
ר״ן והטעם שהם ממונים על הריבה והשיר והשבח ונקראים
עלמות שיר עלמות הממונים על השירה ועל זה תקנו לומ׳
בסדר תפלת של שבת ואילו פיו מלא שירה כים ולשונו
רינה כהמון גליו שהי׳ הצליון הוא משורר שירה כמ״ש למען
יזמרך כבוד ולא ידום וכמה מהגיונות והקלם יגיע מהם
לאיש אשר קולו בנחש ילך להתפאר בעיני בני אדם רח׳
ליצלן וכן בהפכו כמה מהשבח והמעלה יגיע מהם לאיש
המתחסד עם קונו לפאר ולרומם את שם חלל המלך ה׳
נבאות בכוונה ישרה לא לזולתו וכמ״ש במאמר פ׳ ויצלח
דמאן דידע לשבחא למאריה כדק׳ יאות קב״ה קבל צלותיה
ושזיב ליה וכלא משבחין ליה. והאיש אשר אתו קול ערב
וניב שפה והתרשל מלכבד את השם הנכבד ממה שחנו

יעטם

ענוש יענש ועובר על מ״ש הענק תענק לו מגרגיך ועל מ״ש כבד את ה׳ מהונך וכן אמרו באגדה בפסוק כבד את ה׳ מהונך ממה שאתנך שאם קולך ערב הרס קולך לפניו לשורר ולזמר חייא בן אחותו של ר״א הקפר היה קולו נאה והיה אומר חייא בני עמוד וכבד את ה׳ ממה שאתנך אמרו על נבות היזרעלי שהיה קולו ערב ונאה והיה עולה לירושלים והיו כל ישראל מתכנסים לשמוע קולו ופעם א׳ לא עלה ובאותה השנה העידו עליו בני בליעל ונאבד מן העולם ע״כ

וגם אמנה אזהרה זו איננה אלא למי שקולו נאה כמבואר מתוך דברי המאמר. אך אמנה איננה למי שקולו מסוכה לגריעותא ואינו יודע להוליך את הקול עפ״י נגונים ונעימותם וכן אמר בזוהר פרשת ויחי ז״ל אלי קולך בת גליה מהכ׳ אוליפנא מאן דבעי לשבחא לקב״ה בקלא בעי ליה קל נעימותא דיערב לאחרנין דשמעין ליה ואי לא לא יקום להרמא קלא ע״כ והמשכים בשבת לבה״כ ואין אתו קול ערב. יבחר לו להנות בעת היא בט״ו שיר המעלות שבתהלים בשפה ברורה ובנעימה קדושה. דבהון שבח דוד מלכא לברתה דמלכא כמ״ש בס׳ התקונים תקון י״ג ודרשו שיר למעלות ל׳ מעלות ודאי אינון ל׳ דרגין דבהון ברתא סלקא לגבי אבא וכו׳. וא״א מורי ז״ל היה הונה בכל הה׳ ספרים שבתהלים מאשמורת הבקר של שבת עד אחר התפלה והיה אומר שבב׳ זמנים הם מסוגלים מאד בשבת ור״ח וי״ט ולמעלה מהם בימי חדש אלול. והוא היה נותן בהם סימנין כי פתח באשר״י וסיים באשר״י אשרי כל חוסי בו ר״ת אש״רי אלול שבת ראש חדש י״ט אשרי כל חוסי בו.

ובזוהר פרשת שמות דף י״ח כפירו בשבחם ז״ל תנא בשפותיהם החיים שירה מוסיפים העליונים כח לדעת ולהכיר ולהשיב מה שלא השיגו ושמים וארץ מוכיחים כח בהאי שירה. ח״ר נחמיה אשרי הזוכה לדעת באותו שיר דתניא הזוכה באותו שיר ידע בענייני התורה והחכמה ויחזין ויחקור ויוסיף כח וגבורה במה שהיה ובמה שעתיד להיות ובזה זכה שלמ׳ לדעת דתני ר״ש דוד ע״ה ידע בזה ותיקן שירים ותושבחות הרבה ורמז בהם העתידות לבא והוסיף כח וגבורה בלשון הקדש עד כאן ומה טובו ומה יופיו אם יזכה להיות בקי ולבוין בקריאתו בכוונים הנזכרים בספר הזוהר והאמרים ויודע לבוין כם הוא גורם שפע לכל הנברא כולם ולעליונים למעלה. ואחז נדיק דרך זה להנות בם מידי שבת בשבתו בשפה ברורה ובנעימה קדושה לראש אשמורת השבת ולפני התפלה שסגולת לזכר ולהברית כל המסתכל על התפלה כמו שנאריך בכל זה בפרקי חדש אלול בס״ד

פרק יא

שלימים וכן רבים המנהגים בשאר הימים ללב׳ מעוטפים בטלית ותפילין מביתם לבה״כ הנה בשבת שאין תפילין אל יטשו מלבב׳ מעוטפי׳ בטלתותיה׳ בראשיהם מביתם לבה״כ שלא לאבד כל אות׳ הסגולות הנזכרי׳ בזוהר שלא לך וכפ׳ ואתחנן והעתקנום בחלק הקודם ומ״ש שם בזוהר דמאן דייעול לבי כנשתא כד כפיק מתרעיה ולא תפילין ברישיה ולא ציצי׳ בלבושיה ואמר אשתחו׳ אל היכל קדשך בירא׳ך קב״ה אמר אין הוא מודאי הא שהיד שהדותא דשקרא וכו׳ צריך להזהר גם בשב׳ שלא יכנס לתוך בה״כ זולת מעוטף בטליתו. וטעם שאין תפילין בשבת לפי פשוטן של דברים הוא מפני שהם עצמ׳ אות ואם יניח בהם אות אחד היה זלזול לאות שלה׳ והענין הוא לפי מה שבארנו בחלק הקודם בי׳ ענין התפילין הם להכניס מתוספת קדושת שבת על גרו״ן שלו ובשבת זוכה כל איש ישראל לתוספת נשמה יתירה בכל הבחי׳ מכל קדושת היום וכן בי״ט כמ״ש בתקונים ז״ל ובשבת וי״ט נחית עליהון נשמתין ונפשין באורח אצילות ולפיכך אין טעון בשבת תפילין מידי דהוה אשרגא בטיהרא והמניחם יורה שאין באותם הימים כח להאציל נשמו׳ יתירות לישראל ואין זלזול גדול מזה ואם יעמיק המשכיל יותר ידע שכול שגם הוא פונס בענין העולמות כי בשבת וי״ט עולים כל העולמות למעלה מדרגה אחר מדרגה אבל האורות שהם סוד התפילין וע״י הנח׳ התפילין בימי החול אנו ממשיכין האורות למטה והמניח׳ בשבת כאילו אומר שאין כח׳ בשבת וי״ט בעולמות לעלות למעלה. וכן הם דברי רבינו הלו״י ז״ל במלות קנרות אין תפילין בשב׳ מפני שהמוחין דלמ״ד דלעלם שהיו מקיפין בחול על ראש ו״ח ומהם יונחים תפילין דקין על ראשו עתה בשבת נכנסים בראשו ונעשו בו מוחין פנימיים ע״כ.

ובתב הרב עוד שיכוין בכניסתו לבית הכנסת עתה בשחרית של שבת בשם שקוני״ת ושהוא כלול בוא״ו שבו. וכה יכולל שם נג״ד יכ״ש. וכבר ביארנו בחלק הקודם שהמשכים לבה״כ בעת שעדיין אין שם בני אדם הרבה דלא מחזי כיוהרא לומר מזמור אלהים יחננו שבו׳ פסוקים ובכל כסוק ממנו יקיף יום יום פעם א׳ התיבה ועתה בשחרית של שבת יקיף התיבה ז׳ פעמים ואמר המזמור אלהים יחננו ויכוין שהפסוק הז׳ הוא הנובר ושאר הפסוקים כלולים בו ואחר ההקפה יאמר שם הז׳ של אנא בכח. ואנכי נהגתי לומר בשבת אחר תפלת אליהו הנזכר׳ בתקונים מזמור כ״ד לדוד מזמו׳ לה׳ הארץ ומלו׳ וכולי כמ״ש בזוהר בראשית דף כ״ג ובשבת נחית קב״ה בב׳ אבהן לקבלא בת יחידא דיליה בההוא זמנא חיוון עילאין דאתקריאו בשמא דה׳ פתחין ואמרין שאו שערים ראשיכם

לשמיכם והכשלו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד עד
כאן - ובזוהר פ׳ ויקהל דף ר״ה הזהיר הרבה להיות כל
איש ובע וחדר מקדושת בה״כ בשבת יתר מכל הימים ו״ל
כיון דעבלו לבי כנישתא עמא קדישא אסור לאשתדלא
אפילו בגוך כי כנישתא שלא במילי תשבחן ונלות אחורית
וכדין חזי לון ומאן דאשתדל במילין אחרנין ובמילין דעלמא
דלא אתיהו כר גם דקא מחלל שבתא ליה חולקא בעמא
דישראל תרין מלאכין ממנן על דא ביומא דשבתא ואימון
שוו ידיהון על ריסיה ואמרי ווי לפלניא דלית ליה חולקא
בקב״ה ועל דא בעי לאשתדל בנלות׳ ובתשבחן דמאריהון
ולאשתדלא באורייתא ע״כ:

הנה משם מתבאר איסור מוסיף על כל שאר הימי׳
דאפילו בגוך כי כנשתא אסור לאשתדלא כי
על כל אלה בלאים ישראל ולבם חרדה כמרן בהיותו עומ׳
בבה״כ בשבת ומשכנם לא ידבר שם אפילו דברי מוסר
תשובה שלא ימשך לדבור חול ורקיקה מק״ו שלא ידוק שם
כי הקדושה היא גבורות לב שם בשבת יתר מאד על שאר
הימים כמו שאמרו בזוהר בשור הבה זה עומד אחר כתליכו
כמו שהעתקנו למעלה בשם הזוהר. ופרנסי ובזכרי׳ בית
הכנסת המה ישבו פראשונה באזהרה זו וגם כל העם
באחרונה ויבדו בקנם נמור על כל אנשי קהלתם לבלתי
יזלזלו בקדושת בית הכנסת לערוך שיחתם שם כאשר
פעתה המספחת הזאת בהם ביתר הימים לחלל את
מקדש ה׳ובשבת שבאשר כחילול שבת כמ״ש במאמר דמאן
דאשתדל במילין אחרנין דא ליהו כר גם דקא מחלל שבתא
וכיון שהוא יום א׳ בלבד יתאמצו בכל עוז לעקור המנהג
הרע הזה מקהלת׳ וכשיש חתונה או מילה בבנסת ישתדלו
בכל דבריהם לערוך אותם לפני כמשתם בבה״כ לפני
התפלה ואם יצטרכו אזה דבר בתוך הכנסת יחייבו אותם
לאמת החזנה וכן הכתבתי בתוך קהל עדתי והודאות לאל
יתברך כי שמעו לי ויחלו ועליהם תטוף מילתי כי אנשי
ישראל כולם קדושים ובאין מבין יוקשים בכמה איסורים
ובדרשם להם חומרי הדברים באשר המה יתקדשו להשות
אזן לשמוע דברי חכמים אשר השיבו ברוח קדשם לא כן
כשהמשכילי׳ יבטל לערוך שיחתם בבית הכנסת כברחוב
קריה מהן יבאו לאבות ומאבות תולדות והקולר תלוי
בגוארם ובכל האדבכו במוסר השכל במקומות רבים
בענין הזה. ויתחיל הזמירות בבחת בשמון ובקול זמרה
יתר על שאר הימים ואין למחות במאדיך בהם אף שהמוחה
מבוין משום ביטול תורה ודרך ומבהב טוב להולכי׳ בתמים
לומר קודם התפלה סדר העבודה אשר יסד הרב מנחם
לוזאטו ע״ה לכל יום ויום וזה תוארו.

מראש מקדמי ארץ אתה ה׳ אחד וכו׳ ימים כל
העולמים התחלת והשלמת מחבות
מלאכים לגדולתך כרלת ומאורות בעית בשמים קבבת
כפם

כפם חיים ובוף ורגים ובשמה עשית ובירות ודשאים מן
האדמה הבמחת חיים וחסר עשית עם כל החיים וערם
עשיתם לומו שלאן ערבת מאחר לכל ארם בגלם אלהים
לעבדך ינרת תמשילהו כמעשי ידיך תחת רגלו כל עתה
מנחאתו בחרת באברהם ומבני יצקוב את יעקב אהבת
מתוך בני ישראל לשרתך לך הגוים לקחת אהרן וזרעו
לכהן לך קדשת מכל האדמות כיון למושב לך אויתי ובבית
קדשך ותפארתך שמך שבת משמור משמרתו בהנים ולוים
יום ולילה לא ישבותו ושם יעשה לך זבח ומנחה כאשר
אמרת. ובכן יהי רצון מלפניך ה׳ אלהינו שתבנה בית
המקדש במהרה בימינו ושם נעשה לפניך את קרבנות
חובותינו. ובכל יום נקריב קרבן התמיד שיכפר בעדנו
כמו שכתבת עלינו בתורתך כאמור.

וידבר ה׳ אל משה לאמר. צו את בני ישראל וכו׳
עד אשה ריח ניחוח לה׳. ויאמר ובכן וכך
היתה עבודת התמיד בבית אלהינו לפני עלות השחר
כהני בית אב שבמקדש פשטו בגדי חול ורדו ושבלו ובלו
ונשתפבו ולבשו בגדי כהונה׳ שמוך לבלו׳ השחר כל המצוה
ודפק עליה׳ והם פתחו לו אמר להם כאו והפישו מי תור׳ את
המזב׳ הפישו זכה מי שזכה קרא הכרזו עמדו כהני׳ לעבוד׳
ולוי׳ לדוכן וישראל למעמד מי שזכה לתרז׳ את המזבח קדש
ירו ורבלא בטל מחתת הכסף ובלה לראש המזבח פנה
הבחלים אילך ואילך ואתה מן המאוכלות הפנימיות ורד
הגיע לרנפה הפך פניו לנשון הלך למזרח הכבש כעבר
אמות נבר הבחלים על הרנפה רחוק מן הכבש שלשה
טפחים ראו אחיו שירד רמז מהר וקדשו ידיהם ורגליה׳ בטלו
המברכות והנמורות ובלו לראש המזבח וכל האברים
והפדרי׳ שלא נתאכלו כל הלילה שוקין אותם לגזרי המזבח
החלו מעלין באפר על גבי התפוח. החלו מעלין בזירין
לסדר המערכה מי שתרם המזבח מסדר מערכה גדולה
ובגדה מערכה שניה ושני בזירי עצים על מערכה גדולה
ומחזירים האברים והפדרים שלא נתאכלו למערכה הגיתו
שתי מערכות באש ירדו ובאו לעשות הגזית.

אצר להם המזבח באו והפישו מי שחרש מי זורק
מי מדשן מזבח הפנימי מי מדשן המכורה מי
מעלה אברים לכבש הפישו זכה מי שזכה הגיע זמן
השחיטה אמר להן באו והביאו שלה מלאכת הטלאים
הביאוהו וכבסו לעשות הכלים הומיאו מסו תשעים ושלשה
כלי כסף וכלי זהב והשקו את התמיד מים ובקרהו לאור
האבוקות מי שזכה בתמיד מוסכו לבית המטבחים ומי
שזכו באברי׳ הולכין אחריו מי שזכו בדישון מזבח הפנימי
ובדישון המערה היו מקדמין ואדבעה כלים בידם השני
והבזו ושני מפתחות בא לו לפשטם הלבוני ופתחו ובכנס
להתא ופתחא להיכל ומהלך בהיכל עד הפנר הגדול
ופותחו מי שזכה בדישון מזבח הפנימי בכנס ושני כולו
הגיע

הגיע למזבח הניחו לפניו והיה חופן מדשן המזבח ונותן לתוכו ובחתיכה כבר את השאר לתוכו והניחו וינח. מי שז כה בדישון המנור ככנס וכוז. כיצד כא ועמד על האבן שלפני המנורה שבה שלש מעלות אם מנה ב׳ נרות המזרחיו׳ דולקות מניחן ומדשן את השאר ואם מצאן שכבו מדשן ומרליקן ואחר כך מדשן את השאר ומניח הכוז על מעלה שניה וינח עקדו את הטלה שחטו השוחט בצפון וקבל המקבל את דמו בכלי שרת בצפון ובא לו לקרן מזרחית צפונית ונותן מזרחה צפונה ועוד כא לו לקרן מערבית דרומית ונותן מערבה דרומה שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי. הפשיטו התמיד ונתחוהו והעלה כל אחד מה שזכה בו לבבש ומלחום וירדו ובאו לגזית הגזית:

אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת החלו קורין אהבת עולם ועשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר וברכו ג׳ ברכות אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים אמר להם חדשים לקטורת באו והפיסו הפיסו זכה מי שזכה וזכה כהן אחד כאחתה אמר להם חדשים עם שנים באו והפיסו מי מעלה אחיברים מן הבבש למזבח הפיסו זכה מי שזכה. מי שזכה בקטורת נטל בזך מלא וגדוש קטורת וא׳ עשר סמים היו בה ואלו הן הנרד והצפורן והחלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה מר וקציעה ושבולת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה קוסט שנים עשר קלופה שלשה קנמון תשעה בורית כרשינה תשעה קבין יין קפריסין שלין תלת וקבין תלתא אם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חור עתיק מלא הדומית רובע הקב מעלה עשן כל שהוא רבי נתן הבבלי אומר אף כפת הירדן כל שהוא נתנו בתוך הכף ובטלו בידו מי שזכה במחתה נטלה ועלה לראש המזבח ואחתה מן חלי מערב שניה ירד ועירן לתוך מחתה של זהב ובטלה והלכו להם הגיעו בין האולם ולמזבח נטל אחד המגרפה וזרקה בין האולם ולמזבח שמעו את קולה ורגו ובאו כהני׳ להשתחוו׳ ולויים לדבר בשיר. החלו עולים במעלות האולם ובבבש מי שדשן מזבח הפנימי ובטל הטני והשתחוה וינח ובבבש מדשן המנורה והטיב שתי הנרות ובטל הכוז והשתחוה וינח ובבבש מי שזכה במחתה נכר הנחלים על גבי המזבח וירדן בשולי המחתה והשתחוה וינח מי שזכה בקטר׳ נטל בזך ונתן הכף לאוהב אם נתפזר לתוכו אוהבו נותנו לו בחפניו והשתחוה וינח. אמר לו הממונה הקטר הקטיר והשתחוה וינח ובבבש כהן גדול השתחוה וינח באו ועמדו על מעלות האולם. העלה מי שזכה האיברים מן הבבש למזבח אם רצה כהן גדול להקטיר עלה בבבש הושיטו לו האיברים וסמך עליהן ונזרקן ואם רצה הוא סומך ואחרים זורקין החלו אלו שעל מעלו׳ האולם ומברכין ברכת כהני׳ אומרים את השם כבתבו ודרשם בשולות על גבי ראשיהן

וכהן

וכהן גדול אין מגביה ידיו לפעלה מן הכיר הקטיר בשחרית שלת מנחה בלילה בשמן והקטיר החבתי׳ נתנו לו יין לנסך הסגן עומד על הקרן והסודרים בידו ושני כהנים עומדים על שלחן החלבים ושתי חצוצרות בידם תקעו והריעו ותקעו ובאו ועמדו אצל המזבח על הבלבל אחד מימינו ואחד משמאלו שחה לנסך הניף הסגן בסודרים הקיש זה בבלבל ותקעו שו בחצוצרו׳ ונגנו שו בכנלים וכימורות ודברו הלוים בשיר הגיעו לפר׳ תקעו והשתחוו העם על כל פרק תקיעה ועל כל תקיעה השתחויה.

אשרי העם שככה לו אשרי העם שה׳ אלהיו.

רבון כל העולמים אתה מיתנו להקריב קרבן התמיד במועדו ולהקטיר לפניך בכל יום קטרת סמים ולהיות כהנים בעבודת׳ ולויים בדוכנם וישראל במעמדם ועתה בעונותינו חרב בית המקד׳ ובטל התמיד ואין אנו יכולי׳ לעשו׳ חובותינו לפניך ואתה אמרת ונשלמ׳ פרים שפתינו לכן יהי רצון מלפניך ה׳ שאימו ושאי אבותינו שיהי׳ שיח שפתותינו חשוב ומקובל לפניך כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו ועמדנו על מעמדו והקטרנו קטרת הסמים ודברו הלויים בשיר ותרגמו ותמחול לנו את כל חטאתינו ותכפ׳ לנו את כל פשעינו ותעבו׳ מנפש מנחלתך ואל תשים עלינו כל נגע וכל מחלה ותשלח רפואה שלימה לחולי עמך ותאמר די לצרותינו והגיענו מכל מיכיפו רעינו׳ המתרגשות לבוא בעולם ותמלא כל משאלותינו לטובה למען שמך ונאמר ושחט אותו על יד המזבח צפונה לפני ה׳ וזרקו בני אהרן הכהני׳ את דמו על המזבח סביב ונאמ׳ זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים. וכתב רבי׳ אהר׳ ז״ל לבאים בסוד ה׳ לבוין כי בזמירות מתחלת הקרבנות תתחיל מאור המ׳ דג׳לם אלהים ליבנם בז״ל. ולא יפנה מכל סדר התפלות אשר ערכנו בחלק הקודם ובענין הזמירות לא יפנו: בהם מסדר החול ואף כי רבים מחסוכי הקדמונים אמרו שלא לומר פ׳ העקידה בשבת שאין בו דין רק כלו רחמים כבר כתב מהר״ר מנחם לוזאטו ז״ל דאם קבלה נקבל ואם מסברה יש תשובה. דקטורת יוכית שסודו להעביר רוח הטומאה ולטהר מקדש של מעלה ולכבו׳ הדין כמ״ש בזוה׳ וא״פ כן קרב בשבת על כן לא יפנה. והמהגים לומר אחר פ׳ התמיד פסוקים של מוסף שבת שבו בחזו׳ שא יך יקדישו ענין המוסף לענין הקטורת הקודם וגם שאין מקומו בתפלת תמיד של שחר כלל וראוי לנהוג מלאומרן ובבר בדרנו בסדר עבודת המוסף פסוקי מוסף שבת ובאלה בכח יכוין בשם הזה המאיר בשב ת כמו שביארנו למעלה. ובהגיעם לסדר הדו יאמרו אותו כל הקהל בנחת בקול זמרה ותודה כי הוא שיר ביתמד והוא השיר שאמרו הדר ואסף והמשוררים כשהעלו הארון למקומו ואמרו אותו בתודה וקול זמרה בשיר ושמחה וכלי הנשורים וכן היה

ראוי

רחוקים לומר בכל זה אלא בחול מפני שיש מלאכה אבל בשבת תקנתו לכל בשבת רחוי לומר אותו בעיר ומדינה אלא בטלה כי הוא מרומס בתלותיו ופנה למעלה כי הנה בהורו בו בכנסו בחלל הנשר שבשב׳ הוא מתעלה למעלה ממקו׳ שהיה ע״כ מטע׳ זה מלה ויולי להתחיל בו הסיגון להורו׳ על עילוי הבולמו׳ הנמנא בשב׳ והוא ה׳ מלך המקום למנגח בגבינו׳ יאמר הפסים מספרי׳ ולא פסטן על דברי טע׳ המזמו׳ הזה וכן כולל שמתוספי׳ עתה בשבת לפי שהם המדברי׳ לו ממעשה בראשי׳ שבלו בשבת לו מת״ת שניתנה בשבת וזה המזמו׳ מספר ממעש׳ בראשי׳ וממת״ת כמבואר.

אבנם בזוהר פ׳ תרומה דף קל״ה ע״ב ביאורו סודן על דברים באורך וכללות דברו בביאור המזמור הוא כך. השמים מספר״ים מלשון וכים וספירים ומספרים הוא פועל יוצא ומקבל הפועל הוא כבוד ל ופרש׳ הדברי׳ לאמר שהשמי׳ סוד הזעיר דינירה מנהירים ומאירים ומספרים ונותנים והבר בהיחות לכבוד אל סוד הנוקבא ואמרו מספרים ר״ל שכותנים שפע וכח האור שקבלו מן ספר סוד אבא ומן ספר סוד אימא ומן הבהירו׳ שמקבל הזעיר מן ספר וספר הוא מתן למדת הכבוד וזה מספרים כבוד ... אל ואחר שהשמים האירו והבינו הכבוד לקבל המאורו׳ חזר הגיר ומעשה ידיו מגיד הרקיע שמעשה ידיו סוד התרין עטרין מגיד ומעשיך סוד הרקיע אל הכבוד אל כבוד ומתן אותם אלהים ברקיע השמ״ים להאיר על הארץ ואחר שאמר השתלשלות שפע האורה מן הז״א ליסוד ומהיסוד אל הנוק׳ חזר ואמר דרך פרט כי הו״ק אל א׳ מקבלין דין מן דין וזהו יום ליום יביע אומר ואולם לפי כי עיקר חזוי האורה הוא מן הא׳ סוד אבא אל הם׳ סוד אימא ומן הו״ק אל הנ״ך׳ סוד רחם הנרקיע ומומנו לנדק מלכותא קדישא ע״כ אמר יביע אמ״ר כי בחלו הנ׳ אותיות שם רמז עיקר הדגון בהשפע׳ ושיעור הכתוב כך הוא יום ליום יביע אמר מדה למדה תשפיע ותוגיה השפעה הגרמז׳ באותיות אמ״ר ואחר שתגיע ההשפעה אל הכבוד כי מדת לילה אז תתן טרף לביתה וחק לנערותיה הנקראים ג״כ לילה וזש ולילה לילי׳ יחוה דע׳ כי אפס להם חיות בלתי שפע הדע׳ וזהו יחוה דעת כי יחוה כמו יחיה עד שנק׳ חוה ע״ש כי היא היתה אם כל חי. ומה שלא אמר יחיה נמשך לרמז כי זה הדעת הוא סודו׳ שבשם לא דעת שלון. אין אומר ואין דברים פירש כי כל זה הסוד הגרמז׳ בתלת אמ״ר אינו באומר ודברים נשמעים כי זה האמ״ר נראה ואינו מראה וזהו אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם כי הם שתומים וגנוזים בחדרי חדרים ואמנם עם היות שתומים וגנוזים פעולתם וכחם היא הפועלת בכל העול׳ כלו ובכל האדם ינגה קום ומסוף העולם ועד סופו תמצא דברי הם וחכמתם

בפי חכמי המדע שבהם מדברי׳ וזה ובקנה תבל מלילים ומה שתוכל להשיג מהם הוא השמש כלבד וזהו לשמש כם להל בהם והשבתך היא עד החיל.

והנה השמש הוא כחתן יוצא מחופתו והחופה היא לומו שמי״ם ממדת הגדלה כגבו״ר מקדת הגבורה וכלאחר יתלוה עם כחות אלה לאדר בכח גדון אר״ח להתייחד בכת וזו דרך גבר בגלגל מקנה השמש סוד היסוד סיומא דנופא מוגלו של שפע ההוא אל המוקבא ותקופתו עד קנותם של כל הקנות ואין אחד מהם נסתר מחמתו ומאורו וכאחר החתן תורה שבכתב יגלה כולו שפע אורה לו תורה שבע״פ תתעלה בכוס של ברכה וז״ש תורת ה׳ תמימה מעשית הא חמש וכן עדות ה׳ נאמנה מחכמת פתי הא חמש וכן פקודי ה׳ וכו׳ וכן מצות ה׳ חמש ירלת ה׳ חמש משפטי ה׳ חמש בסודן שערי בינה בת קמה בחימה וכלמה בתה וכזכר כאן ו׳ פעמי׳ שם הויה סוד ו״ק שמקבל מהם תור״ה׳ חסר עדות ה׳ גבורה פקודי ה׳ ת״ת מצות ה׳ נגה ירלת ה׳ הוד משפט יסוד ויש במזמור יג׳ פסוקים כמספר י״ג מדות התלויות בו וז׳ הויות נוכרים בו לאחר המה יעלו למספר יעק״ב. וסיימו שם בזוהר ובג״כ תשבחתא דא קאמר דוד ברוח קדשא על הארו ובגינו ושולטנו דיומא דשבתא על כל שאר ימין בגין דוא דשמא עלאה דקא נהיר בהארו ומנין בגינו ואשתלים בשלימו עילא ותתא וכדין תורת ה׳ תמימ׳ שב׳ דמעלי שבת׳ בראו חדא כדקאמרן.

הנה כי אין סוד המזמור הזה אפס בשבת וי״פ וא״ה אם שאין בם תפילין והוא ענין מיוחד להם ושנו בחוזה כת הקודמין שהגיגו לאומרו בכמה מקומות גם בחול. ותכף ומיד יסמוך אליו מזמור הבא דדיקים וז״ל הזוהר שם ואתקיש אבשי בכנסת הגדול סידורא דתושבחתי מלאכון תושבחן דדוד מרזא דא השמים דאיהו כטיל בדשא ונהיר לכל שאר ולבתר שהוא נהר דנפיק מעדן והא איהו דזא דנגו נדיקים בה׳ בגין ד״ה נהר פנים ונטיל כולא מר דא דשמים בדוא עלאה ומקודא דחיי כלא כפקא יאות ביומא דא עד כאן ומטעם זה אסור לעשות ריוח בין הדבקים הללו ויכוין בכ״כ כתובים שבו לנומת ב״כ אותיות התורה וקש״ל תיבות שבו רמז לשם אל״ף ה״י יו״ד ה״י:

וטעם אמירת המזמור הזה לפי פשטן של דברים הוא זכר למעשה בראשית כמ״ש בדבר ה׳ שמים נעשו וכו׳. ואחר כך אומר מזמור לדוד בשבותו וכו׳ וז״ל הזוהר שם ולבתר סיהרא דקא מתפרשת מסט״א ביומא דא בגין לאתנהר מן שמשא ודא איהו לדוד בשבותו לאת טעמו ולבתר דאתפרשת מינה אתחברת בשמשא ותושבחתא דא בכ״כ אתון דאינון כה שמשא בשיהא עד כאן. וכשתתבונן בכל פסוקי הזיר תמצא כי הוא דברי

הכלה שמברכת ומשבח׳ לבעלה אבר גשה מיד נר דרשתי
את ה׳ וענני ומכל מגורותי הצילני זה ענני קרא זה׳ שמע
בסוד עניה ענתו׳ ודאוי לכוין בעת אמירתו כי גם האדם
בשנותו את טעמו ורוחו לו נמר לפני אב״י מלך אחינו
מלכנו ויגרשהו לגם״מ מלהר כי בשתנה מדרך וטעם החול
ולך ומה שלמר ותשבחת׳ דא בכ״ב אתיון הנה לא נזכר בו
ו׳ להודות נתן כי הוא חתום בעלמא דנוקבא ומכל מקום
באפר לא יחבר כל בה כא בחלוף פ״א בא״ת ב״ש בסוף
המזמור פודה ה׳ נפש עבדיו זיש בו קס״א תיבות כמספר
אהי״ה דיודי״ן. וטעם אמירת המזמור הזה לפי פשטן של
דברים הוא מפני שאותו מעשה של דוד היה בשבת ובזכו׳
השבת ניגול כנודע מדברי רז״ל. ואחר כך אומר
תפלה למשה ונתבאר בזוהר טעמו ז״ל ולבתר אתחברותא
וסליקו דמטרוניתא עם בעלה ודא איהו תפלה למשה אי״ש
האלהי״ם אתחברותא ואתדבקותא דאתתא בבעלה ע״כ
ונזכר בו סוד הייחוד מלמטה למעלה בסוד תפל״ה למשה
כלת משה ומלמעלה למטה בסוד אי״ש האלהים ואומריכו
בסמוך שיר של פגעים הוא בסוד הגאלת המת והכנסת
כלה שביארתי למעלה סוד פרק ד׳ ע״ש והרב ז״ל ביאר
על נפורה כי היא בחינה א׳ מבחינת של לאה ורמז זה
בר״ת למשה איש האלהים והיא כלת משה המתייחדת עם
ישראל פנים בפנים. וטעם אמירתו לפי פשטן של דברים
כי הוא גם כן מדבר ממעשה בראשית כטרם הרים יולדו
ותחולל ארץ וכו׳. (א״ה מנאתי כתוב שתפלתו של משה
מענין שם המפורש וז״ש תפלה למש״ה מוטריקון ל״משה
מ״ענין ש״ם ה״מפורש:)

ואחר שבת ייחד׳ האחת אהובה ונתעלית תכלית
העלוי נתחדש כנשר נעוריה אז יאמ׳ בספר
מזמור שירו לה׳ שיר חדש ואם אל סודו תדרוש ז״ל הזוהר
שם דף קל״ח בשעתא דאימון חיות נטלי כורסייא לארמא
ליה לעילא אימון אמרי תושבחתא ודא ואי תימא אמאי
כתיב הבא חדש והא תדיר קאמרי תשבחתא דא שא ודאי
חדש איהו והדש לא אקרי אלא באתחדותא דסיהרא כד
אתנהירת מן שמשא כדין איהו חדש ודא איהו שיר חדש
הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו הא אתערות׳ בימינא ובשמאלא
לקבלא לה וכו׳ ובגין דבשבת איהו כליקו דכרסייא לסלק
לעילא תקונא דתשבחתא דא בשבת ע״כ. והרב ז״ל
ביאר שיר חדש שם רמז שאין בירור בשבת בסוד שבירת
הכלים אפס הכל כאשר לכל חדש ממש באצילות. ואחר
כך אומרים שיר למעלות וכו׳ הנה שם בזוהר לא נזכר
מזמורים שה אבל כוונתינו על סוד הכלה הנקנית בשלושי׳
מעלות כמ״ש כתקונים י״ב הה״ד שיר למעלות ל׳ מעלות
איכון ודאי איכון תלתין דרגין דבהון ברתא סלקא לגבי
אבא בחמש נימין דכנור דאימון ה׳ הזכרות דאדכיר ה׳
זמנין י״ד בהאי מזמור וכו׳ ועל כי סוד שבת הוא בת עולה

ונקשרת

ונקשרת עם ש׳ חג״ת כמ״ש כר״מ פרשת פנחס לעומת
זה ואמר אשא עיני ל ההרים האבות חג״ת ובעלותה שמה
מאי״ן יבא עזרי שתקבלי ממאורות הגדולים אבא ואריך.
ומזמור שמחתי באומרים גם הוא נכבדות מדובר בו על
מלכות בית דוד כי בה סוד י״ב בקר תהת היש שבטי יה
כמ״ש בזוהר וכו סוד הייחו׳ כסאות למשפ״ט כסאות לבית
דוד כי הכל בייחוד נדק ושלום בשקו וזהו אבקשה טו״ב לך
סוד אמרו נדיק כי טוב. ואחר כך אנו בני מלכים משבחים
את הכלה בשיר המעלות אליך נשאתי את עיני **ד׳** יוסבי
בשמ״ש כלפי הכלה **ד׳** אהדוכה היושבת
בעלייתו של בעל הנקדא שמים. ומזמור לולי ה׳ שהיה
לנו וכו׳ גם הוא נדרש על הכלה כי נקתה מהחיצונים
ונעלת בבעדרי׳ מעלות ואחר התיי חדש ביחודא עליס
החתן והכלה משבחים יחד הללויה הללו את שם ה׳ ושם
רמז הל״ל בימטריא אדנ״י וי״ה אותיות יה״ו סוד ז״א להוו׳
על שניהם יחדיו וכו קס״א תיבות לעומת אהי״ה דיודי״ן
עם ד׳ אותיותיו. ואחר כך אומרים כ״ו כי לעולם חסדו
והם לעומת שם הויה שבא״ת שם ע״ב שהוא כולו בחינת
חס״ד פשטו וגמול ולכן בעשרה הדאשונים יש לכוין **יוד**
וכחמשה האחרים **הי׳** וכו׳ האחרים **ויו** וכחמשה **דדד**
האחרים **הי׳** **דדד** כי הוא מאיר **דדד** בשבת:

וכתב **דדד** הרב זלה״ה שיש לכוין בכל אחד מהם
המלאך שאומרו בדקיע והם על סדר
הא״ב והמה מסודרים בס׳ הדוקא וכמה ספרים אחרים.
ואולם לפי פשטן של דברים טעם אמירתן עתה בשבת
לעומת מ״ש למעלה כי רוב המזמורים הללו מהם נתקנו
על זכר מעשה בראשי׳ ומהם נתקנו זכר למת״ת שנתנה
בשבת. כי על כן יאמר עתה כ״ו כל״ח לעומת כ״ו דורות
שהיו מבריאת העולם עד דור מת״ת וכולם לא נתקיימו
בעולם אלא בחסדו יתברך שעדיין לא ניתנה התורה
המקיימת העולם כמ״ש אם לא בריתי יומם ולילה וכו׳.
ואחר כך יקום ויאחזו בשתי כנפות הטלית של פנים שכו
נעשה תקון הנשיה במעש׳ כרי לעשות עמו תקון העולם
ההוא בדבור ובכרוך שאמר בדרך שבתבנו בחלק הקודש
בתפלה של חול וזה לא יעתנה אף בשבת. ושוב יאמר
נוסח ברוך שאמר בפ״ז תיבות ממש כמו בחול ולא יוסיף
עגם שבת עמש כי כל המוסיף גורע ואין אומרים מזמור
לתודה כי אין תודה קריבה בשבת ויאמר מזמור שיר ליום
השבת עד ה׳ לאורך ימים יתר דברי השבחים דפסוקי
דזמרה בשפה ברורה ובנעימה קדושה עד השירה בכוונה
יתירה יתר מאד על שאר הימים. ורע עלי המעשה אשר
נהגו בקנת קהלות שאין להם שיגי באמיר׳ פסוקי דזמרה
משבת לחול ולא אחרך למי נבר הכי. ויעבור השליח נבור
לפני התיבה בקול שמונים ואומר תכף ומיד נשמת כל חי
שבתוכף עתה בשבת ע״ש תוסף׳ הנשמה יתירה שביתוסף

בשבת

בשבת. וכן אמרו בזוהר פרשת ויקהל דף ר"ה ע"ב ז"ל
הא אמר איהו יומא דנשמתין דלתתא ההוא נחלא
דנשמתין בתושבחא דמאריהון בגין כך משבחי בתושבחתא
תשבחתא דנשמתא והייכו נשמת כל חי תברך את שמך ה'
אלהינו ורוח כל בשר וכו' ולית תושבחתא אלא בסטרא
דנשמתא ורוחא והאי יומא קיימא ברוחא ונשמתא איהו
ולאו דגופא ע"כ:

דבר כי נוסד יסודו על תוספת הנשמה של שבת
ומה שאומרים אותו גם כן ביום טוב היינו כי
הוא מעין דגמא של שבת ומקורא דנשמתין איהא עילאה
פתיח ומה גם לסברת רשב"י בספר התקונים דשבתות
וימים טובים שוין בתוספת נשמות יתירות ז"ל ולא מצאה
היונה מנוח אלא בשבתות וי"ט בכמה נשמות יתירין דקא
נחתין עמה לדיירא ביסראל וכו'. אכן האומרים אותם
בהשענא רבא דנפישי ברחמי שגו מדרך השכל כי לא
פורש בזוהר אפס ביומא דנשמתא דבגין כך משבחאן
בתשבחתא דנשמתא ומי זה יערב אל לבו לתת ריוח בין
הדביקים האלה בדברים שלא מענין דת עצומו של יום
וכבר הארכנו בזה במוסר השכל במקום אחר שהרוצה
ליטול בכחו והודו את אשר לא תהיה מענין התפלות
מקלקל הוא ולא מתקן וכמצא קרח מכאן ומכא' והלואי לא
יענש בשגם הוא נותן טעם לפגם בקדשי שמים למעלה.
וכן מאנה הנחם נפשי על קנת מקומות שעברתי ששגו
בכמה קהלות לומר רשות לנשמת כל חי ורשות לקדיש
אשר לא כדת כי לא נטוינו מאת ה' שהיינו להתפלל לפניו
על ידי יתידו' ותנועות ולא מצינו לעבדיו הנביאים ולא
לתנאים ואמוראים אחריהם רמז בזה בתפלתם וזמירתם
ואין עליהו אחריות תקון אשר נבלו ראשונים בפיוטים
ביתדות ותנועות באמצע פסוקי דזמרה וכל שכן ביום
ליסתבח וכ"ש ביום לתפלת היומר ולכן עליהו ליקח עמהו
דברים ברורים ויפרים המתוקנים על פי ספר מעלת
המדות העליונות אשר בהר בנביאים טובים ורנה בדברי
הנאמרים באמת הכי אחי אתה הם אים חכם אתה חזה
להחסי' ולא להעדיף דשב ואל תעש' עדיף והיית רק עבוק
בסדר התפלה היפרה והנכונה המתוקנת ומיוסדת כדת
האמת ואל תפן אלו כפירים רש"ו וערבו בקול השוא כד'
דשויות לשבת. והנכון שלא להאריך בנגונים יתר מאד
בנשמת כל חי כדי לומר ישתבח מיד ואנכי נהנתי
לומר מיד ישתבח בימי החול וכן בשבת כשאני נומר
פסוקי דזמרה קודם הסליח נכור ואיני ממתין
להתנהל לאיטם לשירים ולזמרים כי כל מה דמתאמר
בסמיכה לפסוקי דזמרה ערוך טפי. ומ"מ לא יעבור הש"ץ
לומר סדר נשמת כל חי בנועם קולות בשירה וזמרה כי הוא
מהולל בתשבחות ושתהא כל אות ואות נקראת בקריאה
תמה יפה ומבוארת שלא תהא מתחלפת באות אחרת ולא

נקודה בנקודה אחרת כי רבים שרים מורים בקול שיר
שגו ומעלו בקדשי שמים ובולעים את הפס בנעימה ויתן
איש כתרו כל העובר לפני התיבה עושה לו פותחת והשאר
מבטלו בקולו ודיו אויה להם אהא עליהם מיום פקודת' האם
כהתל באכום יהתלו בבורא יתברך לרמוס שבחיו הנאדרים
בקדש הלולים ולהפסיד כוונת השבח בעבור שלא לדחוק
המועם יפתקע הדבר ולא תעשם כזאת ביסראל. ולו חכמו
יסכילו כי כל מה שהזהרנו מהחכמים ז"ל על הק"ש לא
עליה בלב' הטיבו אשר דברו אפס גם על כל קריא' וקריא'
הטילו חיובה שתהא כל אות ואות נקרא' בקריא' נאמנ' שלא
תהא נחלפת אות באות אחרת ולא נקודה בנקודה אחרת
ושלא ירפה החזק ולא יחזק הרפה ולא יניח הנר ולא יגיד
הנח כק"ש ממש אלא שה זהירותו על הק"ש ביותר לפי שיש
בה יחוד השם וקבלת עול מלכות שמים וכל ישראל חייבין
בה וכמ"ש רבינו יונה בס' הירא"ה דף בפסוקי דזמרה
ובתפילה נריך לדקדק בכך אשר עון אשמה זו קשה מאיב
מאד לבלתי השמע במרום קולינו בארץ שביינו באשר אין
עתרתינו לפניו יתברך כרור מלנו אשר בו כשלמה פריס
שפתינו והיא המקיימת אותנו בכבשה אחת בין כאה זאבים
וממנה נוטע מאריכות הגלות המר ומנמהר ואם זאת
תבוא מליאה מומי החסרונות והשיבו בתנועת השכלת
והבנת התפל' ומשמעותה הלא תפגום ותפסול בעתרת
בקשת ישועתינו ופרו' נפשינו המבוקשת בתפלה ההיא
מאת אביו שבשמים כי לא פורש במכט' שפתינו משמעו'
הבנת בקשתינו והלואי לא תהיה בעוכרם בבקש
מלפניו הפך הכוונה היפרה ודורשי רשומות אמרו קרוב
ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהו בא"מת מוטריקון אותיות
מילות תיבות.

ובבר העיד חסיד אחד מופלג בדורינו שנראה
אליו אליהו במערה ושאל מאתו לאמר
מדוע אחרו פעמיו לבא: השיב לו בעון השלוחי כבור אשר
לא ידעו להזהר בתפלתם במבטא שפתם כמשפט קריא'
תנועת האותיות והנה בימים נוראים ויום הכפורים יום
אדיר בשנה יום ודוי ותחינה ובקשה ורחמים על אודות
גאולתינו והם בזאת לא עלתה תפלתם במבטא ישרה
כמשפט מה הועילו תפלתם של שוא ותפל וזאת גרמה
לכם שכל השנים רבים ורעים לפנים ביסראל שלא נשמע
במרום קולכם ויספר החסיד אותנו את כל הדברי' האלה
אשר הגיד אליו אליהו ז"ל ומם לבבנו בקרבנו לאמר אוי
כי קמים כפרן אין. ואוי לאבירי הרועים לכבוד ה'
ולכבוד מכיחו לעמוד על הדבר להריס מכשול מאת
המשוררים הסרים דברי התפלה וקדיש וקדושה וביותר
מאת השלוחי כבור הנאמרים לשרת בין המלך ובין העם
ישיתו למרמס תפאר' חס יקר דברי התפלה במרונת
לשונם ובקול השירה והזמרה אפס כי לא תהיה תפארת

רק לעמוד מרעידים ודבר דבור על אופניו בשפה ברורה
ובכעימה קדושה לא יחטיאו אל השערה ולא יפנו אל העם
האנים לאמר למהר לשלחם אפס מורחת שמים יעלו על
ראשם ואל יפנו ימין ושמאל להוציא דבר לפני האלהי' שלא
כמשפט קריאתה חס ושלום וכבן בס יבחר ה' וכס ישים
כל מעייניו תהיין אזניו קשובות לקול תחנוניהם אשר
יעתירו בעדם ואשר ישאו כעד הקהל רנה ותפלה וביותר
נריכים להזהר בכל אלה בשבתות ובחגים ובמועדי' לבבו'
פני האדון ה' נבאות הנגב לקראתינו כמ"ש הנה זה עומ'
אח' כתלינו משני' מן החלונו מני' מן החרכי' כמו שביארנו
בשילהי פרשת בחקתי בזוהר ע"ש.

ומעלת החכם החסיד כמה"ר מנחם לונזאנו
ע"ה נתעורר על זה ויעש גם הוא
מעשים באשר אהבתי ונוח כי כרוכיא על מנהגם של
שלוחי נבלי אשר לא טוב עשו בתפלת שבת וי"ט להאתין
להתמהמה בסיום הברכות ובקדושה ובפרשת שמע
בכוונת ברכו ובעניית אמן יהא שמיה רבא עד שיסיימו
הקהל ואחר כך יאמרו הם כדי להשמיע קולם ובעימודם
כי גדול עונם וכי הם עתידים לתת את הדין והבינו מ"ש
בפרק היכלות אמר רבי ישמעאל אשריה' ישראל כמה הם
חביבין לפני הקב"ה יותר ממלאכי השר' שבשעה שמלאכי
השרת מבקשים לומר שירה באים שביבות כמה הבבוד
נהרי אש ונבעות של להבה ואומר להם הקב"ה החרישו שי
כל מלאך ומלאך וחיה ואופן וסרף עד שישמע תחלה קול
שירתן ותשבחתן של ישראל כמי שבאמ' בדן יחד כוכבי
בוקר ויריעו כל בני אלהים וכו' עד וכשמגיע זמן לומר שיר'
שמעיאל השר הגדול עומד על חלוני הרקיע התחתון
לשמוע ולהקשיב קול שירות ותשבחות הצולות מן הארץ
בבתי כנסיות ובב"מ להשמיע לבני עדבו' ומפני מה עושה
כן שאין כן רשות למלאכי השרת לומר שירה עד שפותחי'
תחלה ישראל בשירה וכשמעני' המלאכי' שירות ותשבחות
שאומרין מלמטה הם פותחין קק"ק מלמעלה וכולם באימ'
וביראה ושהדה ובקדושה בקול ח' ובדבור אחד ובכעימה
אחת ולא עוד אלא שנופלין מן המלאכים שף אלפים וריבי
רבבות לתוך נהר דינור ונשרפים מפני שאין להיות בהם
מוקד ומאחר ומשפיל ומרי' שירה וקדוש לפני ממ"ה הקב"ה
כל מקדים ומאחר ומשפיל ומרים שירה וקדוש לפני הקב"ה
בשירה נשרף לתוך נהר דינור וכן כתב רש"י בפסוק וקרא
זה אל זה ז"ל נוטלין רשות זה מזה אלא יקדי' האחד ויתחיל
ויתחייב שריפה אלא א"כ פתחו כולם כאחד וזהו שיאר
ביבור אור קדושה כולם כאחד עונים ע"כ.

והרי יתן אל לבו אם במלאכי השרת המקדים או
המאחר חייב שריפה אף כי אנוש רמה שראוי
לא יבהוש מן הנבור והן אמרו בסוף מדרש חזית א"ר זירא
בש"ר פינחס אל קורין את שמע בפה אחד וקול א' בכעימה
ח'

ח' קולך השמיעיני ואם לאו ברח דודי וכספר החכמים
שימן תק"ט כתוב ז"ל אל ימשוך שליח נבור לעומתם
משבחים ואומרים אז ובדברי קדשך כתוב לאמר אלא
ימהר לאומרם שאם ימשוך הרי קורם שיגמור יאמרו הקהל
ברוך כבוד ה' ממקומו אז ימליך ה' לעולם לכן יזהר שיגמור
לעומתם ואחר כך יאמרו הקהל ברוך כבוד ה' ממקומו וכן
אל ימשוך שליח נבור בנינון ואנחנו משתחוים כולל אלא
בהנרף עליו מיד מלך מלכי המלכים כדי שלא יהא נראה
כאוזר למעלה ומוציא עצמו מן הכלל וכפר בעיקר.
ובתקונים דף קל"ט ע"א ז"ל ובני ודאי איכון שלוחיא
דנבורא נריכין דיחתכון מילין ולא יימרון להון בהלעטה
כגוונא דעבד רב דאתמר בהון הכפר עודנו בין שיניהם
והוו אכלין בהלעטה וכגוונא דעבד דאתמר ביה
הלעיטני נא ואי לא הוו טחנין ליה אתמר בהון ואף ה'
חרה בעם ע"כ.

ואם בעל נפש הוא בעומדו לשרת מעל האלהים
יען כי הוא מעין דוגמ' של מעל נדק מלכות'
קדישא כמ"ש בתקוני' סוף תקון ל"ט ז"ל איהי חזון וקב"ה
חוז דאיהו הוי"ה אדנ' דהכי כליק חז"ן חבר ו' ס"ה כחוסבן
אדנ"י ע"כ - הנה כי סוד החזן מעין דוגמא של מלכות
שמים כי היא תמיד מתפללת לפני בעלה כי ע"כ נקראת
תפל"ה כבודע כדי שיתן לה חבוק וזווג כסוק ר"ת חזן.
כי על כל אלה אמרו חכמים ודועים כי כשם שאמרו כל
המקנה דיין שאינו הנון כאילו הענמיד אשרה כך המעמיד
חזן שאינו הנון כאילו הענמיד אשרה ובספר החסדים סימן
תשכ"ט ז"ל כל היושבים בועד הקהל ועוזרי' לשליח' הנוכי'
שיתפללו הקב"ה מוכיח טוב מאת הקהל ועתידי' לתת את
הדין על זה וכתיב המה עזרוה לרעה וכתיב נוסחי' פני'
בתורה והתורה מוענת על כל יודעי התורה ועל כל שיש
בידם למחות ומחניפים וכתיב תופשי התורה לא ידעוני
וכתיב על הרועים הרה אפי לכן אם יש רוע מעללים או
בעל מחלוקת וגורם גריבות ויודע להריב קול בכעימות
ורוצה להיות שליח נבור אם יד הנדיקים תקיפה לא יתנהו
כי אין קטיגור כעשה סניגור וכתי' ומלינך פשעו כי ע"כ.
וכזוהר זיקרא ז"ל ר"י אמר אם הכהן המשיח יחטא דא כהן
דלתת' דאתתקן לעבודה ואתתכח ביה חטאה לאשמת
הנם הוא ווי לאינון דמיכין עליה כגווכ' דא שליח' דנבור'
דחטי ואשתכח ביה חטאה בגין דעמא לא אשתכחו זכאין
גבי קב"ה ווי לאינון דמיכין עליה ע"כ.

ואנשי לבב שיתו לבבכם אל פרטי הדברים האלה
אשר קריתי לפני הדר כבודכם להיות
בוחרים לאיש התמים בכל מדות שמנו חכמים ושיהיה
מתופשי התורה וכן יאשר אזהרת חכמים אשר הזהירו
אין עומדים להתפלל מתוך שחוק ודברי' בטלים אלא מתו'
שמחה של תורה וכן יוכל לכוין בתפלתו כי עיקר הנוסח
כיסול

ביטול הכוונה בתפלה הוא עיקר בטילה. וכאשר יהיה רוח הבריות נוחה הימנו והם הילולי ה׳ וחשבי שמו כי הם הנקראים בריות באמת כמאמר התנא איזהו מכובד המכבד את הבריות שלא אמר המכבד את הבריות רק על המכבד את הצדיקים נראה לא אשר לא נראה לו כבוד כי לא נראה לבקיל כבוד ואז יהיה רוח המקום מוחה הימנו. אך אין הפי׳ של רוח הבריות נוחה הימנו להיות ובילוק שנוח עליהם הבריות הקול אף שלא ימנא אותו עמוד הירא והתורה. אלילה להעלות בזאת על דעת איש ישראל שיהי׳ ריח המקום נוחה הימנו היסמע אל נעקתו היא זין אל אל ריחתו היסע אל ה׳ כל ואל מנחתו. וכאשר אחירי הרועי יסביחו על זה המה יהיו בראש מנדיקי הרבים ונדקתם עומדת לנגד. ואתה אים התמים העומד לשרת בין המלך ובין העם יהיו לטוטפות בין עיניך דברי אלה וסל נעלך מ בל רגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא דע לפני מי אתה עומ׳ לפני מלך מלכי המלכי׳ הקב׳ה וכה יעשה לך אלהים וכה יוסיף לשית כל מעייניו כך ואזכיו אל שונאך אשר תפא בעדם רנה ותפלה ויהיו דברי התפלה סדורים בפיך כמשפטם לכל תחטיא אל הטעדה וזה בכל הימים ובדול יתר מאד ביקר תפארת תפלת שבתות ה׳ אשר כל הדברים במספר כמשקל הכל מנוי.

צא ולמד בנוסח נשמת כל חי מ״ש בזוהר פרשת תרומה דף קל״ח בסודו ובמספר תיבותיו ז״ל נשמת כל חי הא חבריה אתעבר ביה מילין דקסוט אבל אית לן לאדכרא האי נשמתא דפרחא מההוא חי העולמים ובגין דאיהי דליה דמניה נפקלן כל ברכאן דשרין ביה והוא אשקי ומברך לתתא האי נשמתא דנפקא מיניה אית לה רשו לבדכא האי אתר וע״ד פרחין נשמתין מההוא ח״י במעלי שבתא אינון נשמתין דאינון פרחן ממש מברכין להאי אתר דאקרי ש״ם מתתא (פי׳ מלכות) וההוא אתר דנפקי מניה מברך ליה לעילא והאי שם מקבלה ברכאן מתתא ומעילא ואתכלילת מכל שטרין דיומי דאול איהי מקבלה משא׳ נשמתין דקא מברכין לה מתת׳ כוומ׳ דשבת׳ איהי מקבלא מנשמתין עלאין דקא מברכאן לבא רבעין וחמש תבין כחושבן מ״ה כמה דאוקימנא בר זא מ״ה ובר זא מ״ו דא עלמא עלאה ביה ודא עלמא תתאה ועל דא מן ואילו פיהו מלא שירה עד ומלפנים סלקא תושבחתא אחרא עד ן׳ תיבין ואע״ג דלא קיימא תמן מלה בחושבנא (פי׳ דכל נימטריי׳ פקופין ועבורין בכיהרא) סלקא חושבנ׳ רזא מ״י ומתמן סלקא תושבחתא אחרא לחשבון מ״ה מלה תיבין תשלום׳ דכלא וחד דתיבא על מה דשריא דאיהו תשלומא וכל שבח דא וכל מילין אילין כולהו שייפין ידיען בחושבנא לת שלומא דשבת ולאשתלמא מניהו כדקא חזי זכאה עמא דידעי לבדרא שבחא דמאריהון כדקא יאות

ע״כ הכם נא וראה יקר תפארת הוד נשמת כל חי כי כל דברי׳ ברכות בחשבון עליוני׳ למעל׳ והם גולות הכותלו׳ לתשלומא דשבתא ולאשתלמא מניהו כאמור במאמר • ואיש הרגים כי יחטיא אל הטערה מגרעות נתן בסכיבות עוזם ח״ו. וכעזוזו זכו חכמי הסם להשיב דבור בכוחיי בפיהם על ידי היחודים והכוונות בספר תקון נשמת כל חי בכתובים אצלנו באוצר בספר חמד׳ גנוז בסע׳ הייחוד • וקבלה בידינו מאת אר״י החסיד ע״ה שגם הוא מסובל על כל נרה שלא תבא לקבל הארם על עצמו שבסיהא מצוה ממנה לומר נשמ׳ כל חי בתוד׳ובקול ומרה בפני עשר׳ וכו נפונו וכגולו רבי׳ והוא בדוק ומנוסה אצלי •

ובתב הרב ז״ל אשר הוא מחכמי המדע יכוין כי עתה נגמר ה׳ דגל״ס דאומה ליכנס בזעיר ובנשמ׳ כל חי הן פרש עליו אור ה׳ דגל״ס דאבא שבחב״ד שחתומים בה הויות הצולי׳ ע״ח והו׳ רמוז במספר ר״ת נ״שמת כ״ל ח״י • ואשר להיות בבר היה בו תוספת יתירה של שבת שפאת הלילה מן הנוקב׳ עתה יכוין לקבל התוספ׳ יתירה של יום השב׳ כי כולו מן הדוכרא ועתה מהחל לאמר נשמת כל חי יכין עצמו לקבל תוספת הנפש ואים תבונות יתבונן במספר כ״ל ח״י הצולה ס״ח במספר המאורות אהי״ה הוי״ה אהי״ה חיי המלך תמורת התפילין ואורח לנדיק לאומר מלה במלה לבוין מנשמת וע׳ בפי יסרים במ״ה תיבות ואחריהן במ״י תיבות ואחריהם בק׳ תיבותיהן שהמה סוד י״ם כל א׳ כלולה מצאר ק׳ דאצילות הצומדת על כסא הבריא׳ ויתבונן באריבה תוארים בפי יסרי״ם ובדברי נדיקי׳ ובלשון חסידי״ם ובקרב קדושים לעומת הד׳ העמודים הנשא בס את הכסא וגם המה בנגד ענ״ם הכסא הכוללת לאברהם יצחק ויעקב ודוד המלך ובשבת מוסיפים ובכן ישתבח כי בכ״ן מספרו ע״ב המאיר בשבת כי קדש הוא וישתבח מספרו י״פ ע״ב ויהא זהיר שלא להפסיק בי״ג שבחים שבו בנינון רק יאמר אותם בנשימה א׳ כמו בחול כו גדל עונו מבשא המשיח • ריוח ביומתם כמו שבאירנו בחלק הקודם • ואולם גם כי אמנם שנוסח זה מהולל בתשבחות להוד הדר השב׳ מ״מ אם שנה והתחיל בישתבח ולא הזכיר נשמ׳ כל חי אין מחזירין אותו אפם בנוסח לאל אשר שבת שאם לא אמרו מחזירין אותו כמ״ש הפוסקים :

והיראא את דבר ה׳ העומד לשרת בין המלך ובין העם יהא זהיר מאד לבל ישנה בנוסח הקדים של שבת מנוסח של חול כאשר שגו רבים אשר לא יחכמו להוסיף בשבת ויבא קן משיחיה ויפרוק עמיה כי מה ענין הוספה זו בשבת יותר מבימי שאר החול ולא עוד אלא כי אין שום שינוי כין ויקרב משיחיה לויבא קן משיחי׳ ועל מנן השחיתו הוד הדר הקדים המתוקן בספר מצלה המדי׳ ובמכפ׳ ובמשקל הכל מנוי כמו שבאירנו בחודך בחלק הקודם

הקור׳ וכל כונת דברים אלו אשר שנו בס כת הקודמים במוספים שלא כהלכתן לא תשמע ולא תאבה אליהן ולא תשא עליו חטא. ובכח סגולת ברכו שבקדש הזה היכל ק״ק דינורה אחר שעלה בכח הקדש לברילה ישוב להיות בברכו ברילה ממש ובאורם ברלה אור לקבל תוסף הנפש על יום השב׳ כאן יוסיף לענותו בנוע׳ ובשמחה רבה יתר

על ברכו של לילה כמו שביארנו שם.

ושוב יחל בסדר היוצר המפואר ושנו שיבויים רבים מיוצר של חול להודות ולשבח יתר על שאר הימים כי עצמו של יום הוא הגורם לתת הוד ויקר ליום הקדוש וגם אמנה אין השיבוי על מנן ח״ז רק המה מוספין כהלכתן וכלא רמיז׳ בחכמה לחכמי המדע והוא בסוד היכל לבנת הספיר סוד כותרת יסוד הז״ל והוא עולה עתה כל השם היכלות דא״ל הנפחחי ביום השבת ולעומתן נחתם בהוד הדר היוצר שם פעמים הכל א׳ כורא את הכ״ל ב׳ הכ״ל יודוך ג׳ והכל ישבחוך ד׳ והכ״ל יאמרו ה׳ הכל ירוממוך כלה ז׳ יוצר הכ״ל והמה מסודרים מלמטה למעלה כורא הכל רמז להיכל לבנת הספיר דכותרת ויסוד דא״ל הכל יודוך רמז לעליות להיכ׳ עצם השמים שבהוד מ״ל הכל ישבחוך רמז לעלייתו להיכל נוגה שבנצח דא״ל הכל יאמרו רמז לעלייתו להיכל הרצון שבת״ת דא״ל הכל ירוממוך רמז לעלייתו בהיכל הזכות מבגבורה יוצר הכל רמז לעלייתו בהיכל אהבה שבחסד דא״ל כמו שביאר רבי׳ הקדוש ז״ל.

ונוסח הוד אל אדון סיפר בשבחו הרם״ב ז״ל בפ׳ ויקהל תושבחת׳ דא איהו ברזא דכ״ב אתוון עלאין קדישי דמתעטרן באבהן וברתיבא עלאה קדישא אתוון זעירין אילין איכון כ״ב אתוו׳ דאיכון בעלמ׳ תתא והני איכון א״ל ב׳ דוך ג׳ דזל ד׳ עה ולא אית בין תיבה לתיבה רווחא אחרא אלא את רשימא בכל תיבה ותיבה ובעלמא עלאה אית רווחא וכטרין קדישין בין את לאת ודא איהו תושבח׳ על תשבחתא דאתוון עילאין דיומ׳ ז׳ קא משב׳ אמ׳ למלכא עלאה יוצר בראשית כד תושבחתא דא כלא׳ לעילא שתין רתיכין עלאין מזדמנן ונטלי להאי תשבחתא מעמא קדישא וסלקין לה לאתעטרא בה בכמה רתיכי׳ עלאין די ממנן בכל איכון נדיקי דבנ״ע כולהו מתעטרן בתושבתתא דא וכל איכון רתיכין וכל איכון בשמתין דבדקייתא כולהו סלקי׳ בתושבחתא דא עד רזא דכורסייא ע״כ ויתבונן המשכיל לדקדק השב בקריאתו כי גם הוא במספר במשקל הכל מנוי וב׳ חרוזים הראשונים כ״ל בני ה׳ תיבות ואחריתם בני ד׳ תי׳ וכ׳ אחרונים בני ז׳ תיבות כמ״ש בזוהר תרומה דק״לב ע״א ז״ל שבחא דשבת דאיכון אתוון דשב׳ אל אדון על כל המעשים ברוך ומבורך בפי כל בשם׳ אילין אתוון בחמש חמש תיבין דאיכון ז׳ תרעין דעלמא דאתי תרין אחרנין דו בבוס׳ סי״ן תי״ו

איכון

איכון בשית שית תיבין דאיכון ו׳ סטרין דעלמא דאתי ונפקי מתמן כגון שבח יתנו לו כל נבא מרום תפארת וגדולה שרפים וחיו׳ ואופני הקדש אילין ב׳ אתוון בשית שית תרי אתוון קדמאי בחמש חמש וכולהו שאר אתוון די באמצעיתא כולהו באבבע אצבע וכו׳ וכתבתי זה יען הן רבים עתה ע״ה טועים בשפא ביתא זו ואומרי׳ בחרוז הא׳ ברוך הוא ומבורך ולפי מ״ש בזוהר שנרך להיותב׳ אותיות הש״ן והכי״ת בני ה׳ תיבו׳ אם יאמרו ב״ה הו״ל בני ו׳ תיבו׳ ומתעתעי׳ במשפט האורי׳ ונפלה שגיא׳ זו בפיהם בעבור היות תיבת ומבורך מתחלת בואו שורק ובמבטת הקריאה הוא במבטת הוא ושנו בין ו׳ שורק של ומבורך לתיבת הוא ואיש המשכיל ישכילהו וידקדק יפה יפה בו בקריאה נאמנה לבל יתעתע ספר מעל המדו׳ אשר גבלו ראשונים ויאמר סובבים הודו וגם יאמר שרפי׳ וחיות ואופני הקדש כמשפ׳ סדר העולמו׳ מלמעלה למטה כי״ע.

ותקנו לומר לא אשר שב׳ וכו׳ אל כי אמרו באגד׳ שבר׳ הק״בה שר לכל בריה וכלל שבת בראשי׳ יושב על כסא כבודו וקרא לכולם ובעמדם לפניו עמד מכסאו והושיב בו שר של שבת ובראותם כך עמדו ואמרו שירות ותושבחות לשר של שבת מזמ׳ שיר ליום השבת אמ׳ הקב״ה לו אתם אומרין שירה ולי אין אתם אומרים שירה כיון ששמ׳ שר של שבת כך כי טוב בעיני הק״בה לומר שירה לפניו ירד מן הכסא ונוח ואמר טוב להודות לה׳ זענו כולם ואמרו ולזמר לשמך עליון וכלפי זה אנו מזכירים פה מה שמתעלה ויושב אז על כסא כבודו ומלאנו

משבחי׳ ומהללים לאל אשר שבת לא לזולתו.

ולפי סודן של דברים על המלכו׳ שמים ידבר שבשא הימים הוא פעם בעשיה פעם ביצירה וביום הז׳ עולה אל הברי׳ ועל כי הבריאה נעצמה עולה במקום האצי׳ יאמר בספר הנוכח הזה וביום הז׳ נתעלה ויושב על

כסא כבודו באצילות:

ויתר דברי היוצר הכל כאשר לכל בסדר החול והבגיע תור קרילת ק״ש יתקדש בכוונתו להיות מייחדים יחוד הקדוש יחד הש״ן עם הקבל ולא יהריך הש״ן בבגימה כמו שביארנו למעלה. ולתקון מלה ברכות דשבת יש לכוון בט״ו ווי״ן דאמ׳ ויביב ולב׳ ההי״ן של הד״בר ה״זה העולים ק׳ לעומת ק׳ ברכות דשבת. כן היה אומר אדוני אבי מורי ז״ל והבגיעו לבמוך גאולה לתפלה באורו ירלה אור לקבל תוס הרוח מיו׳ השב׳ כמו שהגיד הרב זצ״ל. ושוב יתקדש בכוונו יעדה להתפלל בדר הז׳ ברכו׳ של שבת והוא״ר בה יסמ׳ משה במתנ׳ חלקו ופשוטו שהשב׳ נתנה ע״י משה וכשב׳ נזכר לשון מתנ׳ כמ״ש כי נתן ה׳ נתן לכם את יום השב׳ ולזה יסמוך משה במתנ׳ חלקו מה שלא זכו האבו׳ ושוב א׳ מהבגיאי׳ שבתנ׳ תורה ע״י ובמדר׳ אגד׳ אמרו בשע׳ שעלה משה ורלה בסבלו׳ אחיו במצרי׳ שלא היה להם שום

מנוחה

מכוחה נתקם הדבר בעינו מאד והלך אצל פרעה ו״ש אדוני המלך אדון שים לו עבדיך הוא רוצה בקיומם ואתה רוצה לבלו עבדיך ל״ל היאך ח״ל מתוך שאת מסת עבד בהם תמיד בלא מנוח׳ הם כלי׳ תן להם יום א׳ בשבוע שיכוחו בו ויסבלו עול השעבוד ח״ל בחר להם אתה איזה יום שיכוחו בו ח״ל מעה תן להם היום ששולט בו מזל שבת אי שבל מלאכה שעשה בו לא תצליח מיד נתן להם יום ששולט בו שבתאי והיו נוחין בו בכל שבוע וכשיצאו ישראל מאצרים נתן להם הקב״ה את השבת ביום ששולט בו שבתאי כיון שרא׳ מעה שהשכימה דעתו לדעת יודע שאת שמחה רבה לכך תקנו ישמח מעה במתנת חלקו. ולפ״ז יהיה פי׳ מתנת חלקו הוא מה שנתן לו הש״י שכל טוב שהשכימה דעתו לדעת קונו. והדב ולה״ה ביאר בכוונתו ישמח מעה במתנת חלקו כי הנה כשעלה מעה להר סיני לקבל התורה נתנו לו חלף חלקים אורה וכשחטאו ישראל במדבר כמ״ש העגל באברו ממנו בעון ישראל וכשאבר לו חלק א׳ לבד מכל החלף ולמכם מעה לא חטא לשיאבר ממנו ולכן הקב״ה השלימם לו מצל ישראל והם האורות והכתרים שהיו עדיין של ישראל שהתגלו מהר חורב ונטלן מעה להשלים אבר נוטל מאתו בעבודם. ולמכם בכל ע״ש חוזר מעה ומקבל אותם חלף חלקים שאבד ונטלן בסוד תוספת שבת והוא כשוב עין חוזר כתרי ישראל להם ומאלה הכתרים יורשים ישראל תוספת שבת בכל ע״ש וז״ש ישמח מעה במתנת חלקו כי ביום השבת נותנים לתעה מתנת חלקו שנטל ממנו והוא שם ושמח במה שהוחזר לו. והדבר פשוט שישמח בו ותה כיון לומר ישמח מעה במתנת חלקו אך הסוד הוא לומר שאינו רוצה לעבב הכתרים שנטל מישראל כי כיון שנתנו לו חלקו הוא שמח בחלקו ואינו מתאוה לחלקם של ישראל ואז הוא חוזר לתת לישראל חלקם ואינו אומר אחר כי אכבי לא מדיתי והם מרו את דבר וכבר אני זכיתי בחלקם אקח חלק שלי ושלהם. כי עבד נאמן קראת לו ולכן כל כתרי ישראל שהחפקדו בידו מחזירן לישראל וזהו כי עבד נאמן קראת לו. ובאחר מה היה מתנת חלקו ואמר שהוא אותו הכלול תפארת אשר בראשו מתת בעומדו לפניך על הר סיני ונאבר ממנו בדרתו מן ההר וכ׳ לוחות אבנים הוריד בידו לבד ונטל ממנו אותו הכלול ת״ת וזהו מתנת חלקו שנטל עתה ביום השבת:

ותקנו זה בתפלה ללמד דעת את כל איסי ישראל ממנו ידאו וכן יעשו לזותר כל אחד מבלו של חברו כל הימים ובזותר ביום השבת שריך האדם להאריך אפו בו ביום ולהיות ענוו בתכלית ולהשביר על כל פשע לכבוד קדושת היום שלא לבא ח״ו לידי עמל וכעס דאזקיר אשא דגיהנם ומאבד את הנפ׳ והרוח והנשמ׳ הטורים בתוספת עליו וע״כ תקנו לומר בסמוך פסוקי ושמרו בני ישראל את השבת וכו׳ שהוא אזהרה לשמירת הנשמה

היתירה כמ״ש בזוהר וע״ר כתיב בהאיש נשמה יתירה שמירה ושמרו בני ישראל את השבת שור מחללו וכו׳ שהו והלכו להיות אלך אפים לשמור את הנשמה יתיר׳ שלא תתחלק מאיתנו כשונינו כי כאשר יכנס החיצוני תתחלק ממנו הקדושה ח״ו וצ״כ תיקנו אחר ישמח מעה שבו ביאר גודל ענוותנותו והיותו מעביר על פשעי ישראל כך יהנו כל איסי ישראל ושמרו בני ישראל את השבת ומנו ירחו וכן יעשו לאתנהג בתכלית הענוה והחמימה אים כרעהו כי ע״כ לא נתנו ה׳ אלהינו לגוי האחרות ולא הנחילו מלכנו לעבד ח״ו שעבדתם שמורה כנח זולתן לשם חמימה. ואשר בתעלומות חכמה סוכר הרזים יכין לו להכיט אל האלהים בהוד הדר תפארת תפלה זו עולת״ת שבת בשבתו על עולת״ת התמיד וגדולי גדולים אביר יעקב ורחל המעטירה אשר יחדיו יהיו תמים מלמעלה עד מקום חג״ת ז״ו והאל הקדוש נקדש בקדש פמיעה ופנה לסובב ברכות שדים ורחם ורדם אותם ויעל גם עלה ולו יסב במקומה כמ׳ תמ׳ אבותיך יהיו כמוך ואור לברכה דאשונה תתנשא חכמתו ות״בלה בכנח או״ח ובשניה תתנשא ותעלה בימתו בהודם וכב׳ תתרומם הדעת ותעלה ביסודם וכד׳ החתן סולח אמרתו ארץ מאורות גולות הכותר את לכתר הכלה כלה וחסודה ועל סוד הזה נוסח ישמח מע׳ הנה כדרש ישמח מעה הוא החתן השמח במתנת חלקו כי אחר שנוט למתנת חלקו וכוסו במחזין ומקיפין שהם שלו יהיה לו עוד תוסף מתנת המאורות הגדולים ח״ו כי הוא עולה אליהם כמו שביאר לא כן כיתר הימים כי עבר נאמן קראת לו שסוד הייחוד יהיה ע״י מט״ט וזהו כי עבד נאמן מט״ט קראת לו להזדווג ע״י ואל מנחתו לא שנה משא״כ עתה בשבת ומזכיר בה ושמ״ר סוד המוקבא לבלל מדת לילה במדת יום. והאומר זכר למעשה בראשית לא יחכם כי אין החתן עתה כמו במעשה בראשית עם אכלה כי הוא במרומי ארץ או״ח והיא מתרפקת על חדה ותירם מקום קדשו ואומר עתה ויוחו בו באשר עיקר עליית היום הוא בו ולא בה. ואל לברכה ה׳ אחד החתן יהיה מושך להאיר אל עבר פני חכמת הכלה ובשעת עוז גבורתו יהי מושך להאיר אל עבר פני בינת כלתו ובשביעית פאר תפארתו יהי מושך להאיר אל עבר פני דעת הכלה:

ומשפט האורי בשמו אה״ה יה״ו ומרבלן המ׳ כתפ׳ הערוכי׳ בתפל׳ הערבית אחפ במשפט האורים בנקודות השמות עבדי רבנן דמסגו ונפל שביאה בהם ואצרכם לפניך במשפטם:

ברכה ח״הוי״ה בראש ובסופה נקוד קמץ בשניה בפתיחתה כמשפט המפורש בערבית והו״ה שבסופה כולה פתח בב׳ הויתה נקודה חולם וזרקא בד׳ הויתה נקודה כולה נידי משולבת כאחיה בה׳ וכו׳ וכו׳ הם כמשפט הנקודות הערוכי׳ בם בתפלת ערבית ואל

תקן אל יתר מספטי הכוונות אשר כאן ביתר הכרחי׳ אבר לא רודו מגוויות הא״רי ז״ל וא״ב הוא דלא לומיף עליה כאשר הורתיך דעתי בחבור הזה כמה פעמים:

והזרת התפלה גם היא נכבדו׳ מדוכר בה בכרח העודף יתר גדול מאד על הנאמרת בלחישה כי בה תתרומם ותתכס׳ קרן חתן הנעים לעלות לחג״ת חנרות אז״א ומוסף בם הוא עזוז אבינו יעקב ורחל אשר גדל׳ים יעשו למו לעלות עד החב״ד דז״א ונעשים לו במקום כה״י כמו שביאר רבינו ז״ל כי ע״כ יכין לבוין בהם ע״ד מה שכיוון בלחישה בכחיות ההם אים אים על מקומו יבנו ובהנשאם עתה בשיעור קומתו הנשגבה יעוז פאר חוגם מאד וזיוגם עולה יפה ויתפאר המלך בת״ת מפואר כאשר היתה נאמנה אתו כי על כל אלה יאותה לירחי ה׳ ולחושבי שמו לבונן את לבבם בתפארת רוח הדרה בל יחטיאו אל השערה מאין פגות אבה ואבה כאשר פעתה המכפחת הזאת ברבת בני עמינו ביתר הימי׳ ובשבת יות׳ מהם לערוך שירתם בחזרת התפלה ולדרוש לכל חפציסם ביום חתונתם וביום שמחת לבם בעת ההיא ועל מסרתי הקהל חרה אפו למענה החכה כה״ר מנחם לוגזאנו וכתב מאבה הנחם נפשי על הה שמהנים בקהלותינו לתת מנה לאים יהודה ע״מ שיכתוב ידו שאין לו חלק בשאי ישראל וזהו השמש שמשכירים אותו הקהל ואינו יכול לקיים לא מנות ציצית ותפילין ולא קריאת שמע ותפלה כי הוא נריך לתת לזה תפילין ולזה טליתו בעוד שקורין קריאת שמע או כשחוזרים התפלה ויערוך שיחתו עם הפרנסים במשפט הקרחים והמנות בשבתות וכחגים ובמועדים בעת חזרת התפלה ומחלל תפארת רוח כוונת התפלה מאתו ומאנשי הקהל ואפילו הקטן שבכנסת ישלחנו בשליחותו או להביא ילד או להוליכו ולפעמים הוא נריך לחלל שבתות וי״ט עד מקום שהשמש רם בעירו כאילו אין לו חלק באלהי ישראל ולא חלק במנותיו ועבודתו ח״וכי על כל שה ראוי לאחדירים עם פרנסי הקהלות בבואם לקבל שמש הכנסת להתבות עמו בכל משפטי התבאים שלא יוציא עצמו מן הכלל ח״ו ולהיות עומד לשרת את הקדש פגימה לא זולת ולא יחלל את מקדש ה׳ בשיחה מול האלהים חלילה וכ״ש בשעת התפלה ושלא תנתן טלית ותפילין בעוד שקורין ק״ש וחזרת התפלה ואם א״א לו לא יתפלל עם הציבור ויקדים או יאחר לומר תפלתו שלימה לפנות לו בעת המתפללים בנבור וזו היא דרך ישרה שיבור לו להקדים לפני התפלה בעזרת בית הכנסת יחד עם פרנסי הקהל לדרוש לכל חפציהם בשבתות ובמועדים ולא יחלל את מקדש ה׳ לדרוש מאתם בעת חזרת התפלה או אפילו שלא בשעת התפלה אשר כבר אבר אשר הרש״בי ע״ה לאמר לא יחל דברו אפילו בנוכך בי כנסתא והשוכן בבית הזה יתן בלבם לשמוע דברי חכמים:

ואישי ישראל את קדוש ישראל יעריצו בתפארת רוח קדוש שבחזרת התפלה אשר מרוממת היא בתפארתה עתה בשבת יתר על שאר הימים וכתוב בתשובות הגאונים ז״ל שאין בני א״י אומרים קדושה אלא בשבת דכתיב גבי חיות הקדש שש שש כנפים לאחד וכל כנף אחד אומר שירה א׳ ביום בשבת ימי המעשה וכשמגיע שבת אומרים החיות לפני המקום רבש״ע אין לנו כנף עוד והק״בה משיב להם יש לי עוד כנף באדון שאומר שירה שנאמר מכנף הארץ זמירות שמענו ועל כן יש לאומרה בכיגון וכשפה כאדה ובכל יומה קדושה. ואין הלל בשבת לף שחלוקה בקרבנותיה דלא אקרי מועד כמ״ש בשני דערכין דף י׳ ואשר הוא חולה או נחלש מתענית מותר לו לטעום בשבת כין יוכר למוכף דאכתי לא מטא זמנא דקדושא רבא:

פרק יב

רבותינו הקדושי׳ תקנו לנו סדר מטבע הברכו׳ ויסדו בספ׳ מוסף ברכת המנות לאמ׳

בהן אשר קדשנו במצותיו וציונו להורות כי בעוז הדר מעשה המנות תתקדש הנשמה ותתלבש באור חדש אשר באותו המלבוש תתלבש בג״ע התחתון וזה היה תכלית ירידת הנשמה בעולם השפל להלבים השנים עם עדנים ולהאירה לפנות בוקר כמ״ש בזוהר פרשת ויקי׳ וכיצד תיקן אותו בפרקים הבאים בס״ד. וזה ביתר הימים לכבוד הימים לכבוד אור הדר הנפש הציקרית שבו וגם הוא יגדל ויוסיף תת כחה לה בכח סגולת מעשה המנות ואולם הנשמ׳ תירה על שבת אין לה חלק בם כי לא היתה באמנה אתו במעשה המנות ביתר הימים והיא עכ״פ שעונה מלבושי׳ תבשיטים בחגרתה כי למה תגרע לתת הנעיר׳ לפני הבכירה אמו לא תהא כהנת כפונדקית כי על כן יאותה לכל אחד מאישי ישראל להתחזק במעוז ביתר במעשה המנות בעבם יום השבת מן הבא לידו מנחה לנשמה יתיר׳ נפירת בני תפארה ושימח את נשמתו אשר נקח לאיות נהלה ושמחה בגוונים שלא תבשיטין הן לה ובכן תהיה רדופה לבית אביה לאמר כל מה שטרח בע״הב לא טרח אלא בשבילי ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ ותוסיף תת כחה להשביע בנחנחות חנרות בית אביה את נפשותם ולרומם קרנם בשמים ממעל וזה חזיתי בקנת קהלות שעברתי בהם מנהג אנשי הקהל אחר חזר׳ התפל׳ מוכרים פרנסי הקהל מנות בכוד ס״ת ותבשיטיו כגון פתיחת הארון להוציא ס״ת ולעטר ס״ת בדמוני זהב וכסף ולהביאו לפני התיבה ולגלגו הס״ת ומכרין שמש הכנסת

כך וכך מתנים בעד פתיחת שלחן בעד וכ׳ ואותו
שמעלה בדמים מתנים לו המלוה שהוא עד מוכרם
לאותם עד תומם.

ואנכי אמרתי אליהם כוותכם ראמת בלשון
בלשון כל לאות מחנה שלם מנב אדנה
דלאשם מביא הסמיכה כמ״ש הרב ז״ל כי סוד פתיח׳ הארון
הוא סוד בקיעת רחומת המים אם לביכה והחמדים שלה
מתעטמים בבוז התפארת ומתמו יוכל הם״ת סוד יסוד אב
הרחומים נתון בתיקון סוד יסוד תפאר׳ ישראל ועליו ישיתו
שני רמומים סוד גולות הכותרת העומדים עליו וכהיתו
על התיבה פותחים התיק סוד מדין יסוד התפארת אשר
תבקע להוציא המים׳ הגדול יסוד אב הרחמי׳ הרמוף בתוכו
אל אביו יעקב ורחל הבוכה. כללו על דבר כי כל אחד
מהמה הכנעות פה עמו היום פנה לנעלה בתחנות
הנדולים לנעלה ועת׳ כשבת שבו מתעם התורה יש אתם
אישו׳ כולל ואישו׳ מוסיף בנעשה המצות השה להערין
ולהאדיר המאורות ההם בכבוד יתר גדול מאד ומן השפע
המרא ההוא יושפע על כמעם הלים הישראלי ולהשביב
בנחמות הנפש הנתיבה עד להעלות: ומה גם כי ילוש
אליהם מעשה הנדקה בעלות בראיר כסף מעשה המצוה
ההיא. לחזק את כרך שבת ולכל אשר ינה על הבית
לחזקה. ולמרבי תורה שבאלם ההוא אשר אין נדקה
רבה מוחלת באשר חכמים הגידו אם בקשת לעשות נדקה
עשה אותה עם עמלי תורה כמו שהארכנו בפר״ג דחמוכ׳
ע״ש ובשאר הימים מספר הנקומים לתפלה הוא מעשה
הנדקה כמ״ש הרב. וכן עתה בשבת שאין שם נדקה מה
מוכם ומה יופים על המתנדבים בעם לקחת בראיר מעשה
המצות האלה והם מעשה הנדקה שלום וכה ענני החכם
המופלג בחסידות כמ״ר משה די שינוביאל נר״ו בהיותי
בברומה שמעתם זה תיקון בקהלתו לנמוכרם מדי שבת
בשבתו. ואנכי אמרתי לו כי לא יקובל התוספת אם לא
יעשה הארם הזוכה בתוספת׳ הזאת בדרך יפר לא יכשל כה
אם לא בשאלה תקמתו קלקלתו. והכר זת המצות מ״ש״ת
יותר הוא יזכ׳ כה דמי לנדקה ומזוכ׳ כמ״ש רש״ל בפ״ה די״ט
ומסיק שם והמחזור בעיני בהם מהבו חסדי לאסתריך דכל
מה שהוא מפיו לית מתן לנדקה אפילו קנס חכרו המצוה
ואז הוי כקנינת דמים לנמרך שנוה ולא דמי לנדקה ומתבר.
ואין כל אדם יחבון בתקנה א. והמחזור בעיני להיות
הדבר נעשית על ידי גרמי הקהל המבירים במתנדבים
בעם המה ישולו חלמים על הקדמים לאחר פ׳ יתן כך וכך
בעד מזה פ׳ ופ׳ יתן כך בעד ומזה ב וכן מדי שבת
בשבתו יהא חוזר חלילה וזו היא דרך ישרה לא יכשלו כה
ולזו לכל ירא אלהים לשמוע דברי חכמים אף כי ידעתי
כי לא מעבלה דלתי להתר בזה בדחק. ויעמוד הש״ן על
התיבה ויאמר בקול עשומים ובעיתה קחש׳ אתה הראית

לדעת אם כי מסר עתה בשב׳ שם מתנה תורה ואז מעבלה
יסור אב הרחמים הקדוש אתה בסד כי אתה אביו ולא
לאחרן כל הפסוקים ההם. והשותה שערי התיכל יכשל
בשפתיו לאמר זה הפעל לה׳ נדי׳קים יבאו בו אהבה׳
שערי נו״ן מכל עשכם׳ ועקב יפה סף מקום כל הארן הר
נון ירכתי צפו״ן קריית מלך רב מי יתן מנון ישועת ישראל
בשובה׳ שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל ופחים׳ יזכון
ובאו נון ברוכה בו׳ ויסול הם״ת ביד ימינו ויתנם ביד חזק
הכנסת ואף הוא יזהר לקבלו ביד ימינו ומצטרין את
הספר תורה ויש לכל הקהל לעשות את קולם ולומר
נאמה ורחמה כמת נון כמלך שלמה בעטרה שעטרה
לו אמו וכו׳.

ובזוהר פ׳ ויקהל ד״ו ז״ל אר״ש כד מתקין ס״ת
בבהרא למקרא בה מתפתחי תרעי
שמיא (פי׳ מתפתחי תרעי שמיא אים כשמשון שלא היום
השערים שהם בתוך השמים בסדר׳ שערי מכה ומש׳ בגלה
ע״ק שהוא סתים מבלא וז״ש מתפתחין תרעי שמיא אלו
השערים הבז׳ שהם בתוך השמים) דרחמי ומצטרין את
האהב׳ לצילה ואבעי ליה לב״ל למיפ׳ הכי בדיק שמי׳ דמאריי
עלמא בדיק בתוך ואתתק וכו׳ וכבר הדפס בכמה מדרשים
בכמה שבילי׳ והילך יוסר ספר נוסחו.

בדיק שמיה דמאריי עלמא׳ בדיק בתוך ואתתק יהא
רעותך עם ישראל עמך לעלם ופורקן ומיק
לחזי לעמך בבית מקדשך ולאמסוי לנא מטוב בהוך
ולקבלא צלותא ברחמי יהא רעוא קדמך דתוריך לן חיין
בטיבו ולי אנא פקידא בב׳ נדיקיא למרחם עלי ולמעבר
יתי ויתי כל דילי ודי לעמך ישראל אנת הוא זן לכלא
ומפרנס לכלא אנת הוא שליט על כלא אנת הוא דמלי׳ על
מלכיא ומלכותא דילך היא. אנא עבדא דקודשא בדיק
הוא דסגדנא קמיה מקמי׳ דיקר אוריתיה בר׳ עירין וצדיקין
לא על אינש רחיצנא ולא על בר אלהין דאמכנא שלא כל אלה
דשמיא דהוא אלה קשוט ואוריתיה קשוט וכמיהוי קשוט
ומשבי לפ׳ בבר סבון וקשוט כיה. אנא רחיץ ולא שמיה קדיש
יקירא אנא אמר תשבחן יהא רעוא קדמך דתפתח לבי
באוריתך ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמך ישראל
לטב ולחיין ולשלם.

ואומרו בדיק בתוך ואתתק׳ ל״ל שבל יסוד אנא
המלוכא בתוך יסוד דאמרא דאמרא ואז
כתר״ך ואתתק ועתה דבריו מבוארים מאליהם ואלוי לכל
אישי ישראל לאמרא ועיקר הסמוא ל״ל דן כיום השבת
כדמשמע שם בזוהר שם נמסק שם בדר׳ השבת דוא דמ״ת
דומא ובלי ובתר הכי אמר ר״ש כד מפקין ס״ת וכו׳ והיי
אסתדיתיה דמאריה׳ ז״ל שבתב דאיתי לאורי ז״ל שהיה מיהב
לומר בדיק שמיה דמאריה עלמא בשהיו מוציאים ס״ת מן
הארון בשחרית של שבת ע״כ דמשמע דבימות החול לא

היה מקפיד עליו. ואותה שאמרו לעולם לא ישאל אדם צרכיו
כ לשון תרגום היום דזוקא ליחיד אבל בצבור כל כי עשרה
שבינתא שריא ואין קפידא לומר מסח הבלת ברך שמיה
המיוסדת בלשון תרגום ומשעה שפותחים האדון נדיכין
כל הצבור לעמוד ויכינו בו משעה שמגיעה אותו מן האדון
עד בואו אל התיבה ואל יעסוק בצרכי עניניו בעת ההיא
כי הוא ביזוי לתורה ומדרך חסידים המפורסמים לנותו עד
התיבה אך מי שאינו מפורסם בחסידות לא יעשה ככה
דמיחזי כזהרא כמו שביאר מהרי"ן בכמה מקומות רק מי
שירא אלהים מצוה בלבו ולחוכו מע' אבל מ"מ מי שהיה לו
מצות הוצאת ס"ת מתוך האדון מצוה עליו לנותו עד לפני
התיבה ושיקר בחל הוא לחב' הס"ת בשתי זרועותיו ולנשקו
נשיקין דרחימו ולא כמו שמהגים ליבש ביד ולנשוק היד כי
זה מנהג בורות וחכמי המדע בקל ישכילוהו כי כן ת"ת
ישראל סוד התורה כתון בין החסד ובין הגבורה מכריח
מן הקצה אל הקצה ולרמז זה יחבקנו גם הוא בזרוע ימין
ובזרוע שמאל ויאמר שמאלו תחת לראשי וימינו
תחבקני וסימניך תכבדך כי תחבקנה וכשעת הנשוק
יאמר מי יתנך כאח לי וכולי אמצאך בחוץ אשקך
גם לא יבוזו לי והמכיה אותו אל התיבה בבואו לפני
התיבה יאמר מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב וסוד
הדבר כתבא כזוה שלח לך דף ע"ח ז"ל מגדל עוז דא תיב'
וס"ת דאיהו עוז לשואה ליה כתיבה ולאפקא ליה מנו היכל
דיוקנא דהיכל פנימאה דמיניה כפקא תורה וההוא מגדל
עוז שם ה' איהו ודיוקנא דיליה ואצטריך בשית דרגין בו ירוץ
צדיק במאן במגדל וכו' ואיהו לכל חדר לדבר ה' לשית לבבו
בשורשי הדברים למעלה מפני מה באו בסגנון זה ולא
באופן אחר ויתקדש במעוזו וגם כל העם מורא יעלו על
ראש כי כאשר מוציאין הס"ת ומבלין אותו לתיבה יהרהרו
בתשובה ויסיתו את לבם כי ס"ת הוא העד לכל בני עולם
כמ"ש בראשון דע"ז לעתיד לבא הקב"ה מביא ס"ת בחיקו
ואומר כל מי שעוסק בתורה יבא ויטול שכרו ואני לאותה
בושה לאותם שרפו ידיהם מן התורה ומתחזק בלומדיה
מה יעשו כי יקום אל וכי יפקוד מה ישיבהו כי ס"ת יתבע
עלבונה כמאמר החסיד אוי להם לבריות מעלבונה של
תורה ויסיתו את לבם בעת ההיא כי בזכות התורה הוא
הקיום והשרה שיש לנו בגלות המר הזה כבשה א' בין
שבעים וכולי וגם קיום כל העולם בכללו תלוי בה כמאמר
הכתוב אם לא בריתי יומם ולילה וכו' וכן בשיתם כל
אלה נגד עינם יכוף כל איש כאבמון ראשו לפני הס"ת
ויעמוד באימה וביראה ואזני כל העם אל ספר התורה.
וכשפותחים אותו לפני העם יכרע ויתחוה לפניו כעבד
לפני אדוניו ויורה לאדון הכל שבחר בנו מכל האומות ונתנו
בתורתו התמימה ויאמר נגד כתב הס"ת כשיהיה נגד פני
וזאת התורה וכו' תורה צוה לנו משה. ומצוה להראות פני

הכתב

הכתב לעם העומדים לפניו ולשמאלו ומחזירו לפניו
ולאחריו שמנוה על אנשים ונשים לראות הכתב ולברוך
ולומר וזאת התורה וזה לקבל האור היוצא מהס"ת ומ נהג
הרב ז"ל היה לנוות את הס"ת עד התיבה והיה כשאר שם
עד שהיו פותחים התיק ומראים התורה לצבור והיה
מסתכל היטב באותיות עד שהיה יכול לקרותן והיה אומר
שנמשך אור גדול אל האדם ע"י השתכלותו בס"ת מקרוב
עד שיכל לקרות האותיות היטב:

ואשר הוא מחכמי המדע יכוין בראייתו בו כי
הס"ת הוא סוד ז"ה ואין בו רק אותיות ואין
בו שעמים ונקודות כי כל יש לו נתן למקבא הנקרא' בית
הכנסת הגדולה ולא נשא' לו שלא כלתי אם גוויתו בסוד וכל
אשר לאיש יתן בעד כפ"ש היא המוקב' כעם דוד ובכחיבת
האותיות והתגים שבו יתבונן בקדוש' מחשבתו כי האותיו'
הם סוד הכלים שנשברו וחזנה להם על ראשם להאיר להם
עומדים האורות והם סוד התגין ויאמר זאת התורה אשר
שם משה סוד יסוד אבא כנודע ואמכי כהגתי לומר גם פ'
ויקם עדות ביעקב ותור' שם בישראל כפי מה שביאר בו הר'
ומשיים בשבח תורת ה' תמימה וכו' עד גם עבדך נזהר
בהם בשומרם עקב רב. **ויתבונן** המשכיל בסוד ז'
העולי שתה בשב' לס"ת שהמה לעומ' ז'
תחתונות דשבעות דז"ה המלבושים הב' פרקין תחתונים
דבנין הוד יסוד דא"ה אשר שתה יאיר אל עבר פניה' מאור
הגדול ז' תחתונו' דאבא שבחיבת הכלים דז"ה עד פה עלו
בסגולת הדר התפלה. ואלו למשכיל לשית עין שכלו
עליהם אים על דגלו. **הכהן** חבר דז"ה שבו פ"ב
דבנין דאבא **הלוי** גבורה דז"ה שבו פ"ב
דהוד דאבא **הישראל** ת"ת דז"ה שבו
פ"ב דיסוד דאבא וכתב הרב ז"ל הה
שהשלישי אורו יתר גדול מן האחרים יען שב' שלישים דפרק
יסוד זה דאבא המה מאירים בגילוי רב יותר מאימא לאמצ
השנים אחרים אשר המה לעומת כ"ה דאבא המה כעל מים
וכנגדם בנ"ה דאימא. **וכן** הד' שהוא נגד דז"ה שבו
פ"ג דנצח דאבא. **וכן** הה' שהוא הוד דז"ה שבו
פ"ג דהוד דאבא. **ואולם** השפי אורו יתר גדו'
מאד כי הוא סוד יסוד דז"ה כולו מגולה
מיסו' אימא כנודע שיסו' אימ' קבר מיסו' ז"ה ואינו מגיה אפס
עד ת"ת דז"ה. והשבע הוא בסוד עטר' דז"ה אב"ם שאורו
מגולה להיותו בסוד נוקבא היא גרועה מכול' כי ע"כ אמר
הכל עולים למנין ז' אפילו נשים כי הם סוד הז' ה זה כמו
שביאר הרב ז"ל שם:

ובולא רמיזא בחכמתא בזוהר ויקהל דף ר"ה
ע"ב ככל אשר כתבנו ז"ל. רזא דס"ת
ביומא דא הא אוקמוה תנאין כתיב ויקראו בספר תורת
האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא והא אוקמוה רזא

דאיכון

דאיכן פסוקי טעמי ומסורת וכל איכון דיוקנין ודאין עילאין
כלא אתמסר למשה מסיני אי בכל הני דיוקנין אתמסר
אורייתא למשה ס"ת דאיהו בכל איכון קדושין אפילו איהו
חסר מכל המי תקומי ולזין דאתמסרו ליה למשה באורייתא
אלא דזא דא כד כורסייא קדישא מתעטרא ואתכלילת
בתור' שבכתב כל איכון דיוקנין וכל איכון ט בתין ומסורת
כ"ה עילאין כבניו ואתרשימו בבו כורסייא קדישא ואיכון
דיוקנין דאתגל אורייתא דבכתב באורייתא דבע"פ וכהו
אתגבדת באתתא דאתבבר' מן דכורא ואשתאדו אתוון
עילאין באורייתא בקדושייה כדקא חזי ולאתחזא בבי
כנישתא דהא אתברכ' ואתעטרת כורסייא מרזא דתורה
שבכתב ותמן אתגל כל דיוקנין ואיהי אתקרם' מכיה בעי
לאתחזאה באתוון בלחודייהו כדקא יאות וכדין כלא
אתקדם בקדושה עלאה כדקא חזי כל שכן וכל שכן בהאי
יומא כדי לסלקא ז' נוהרין דאיכון רזא דאורייתא לקבל ז'
קלין וכו' עכ"ל. ע"מ תרתי ע"מ שתכלית הרחות הם"ת
אל כל העם הזה להודע על הייחוד כגון כמלאכי ולאחזאה
בבי כנישתא דהא אתברכת כרסוי מרזא דתורה שבכתב
ואתגל בה כל דיוקנין כמוד כל אשר לאיש יתן בעד נפשו
כגזל זה"ע שעם הייחוד ז' לקבל ז' קלין והוא הסוד הז'
תפתוכת דזה דאיכרון קלין כאמור והיכא דאפשר אין
לעבות יותר מז' אבל איסור ליכא שהרי שניהם אין פוחתין
מהם אבל מוסיפין עליהם וגם לענין המוד אין בכך כלום
דמאחד כי הז' המה לעומת הז' מדות הנז' הנה הוצרע
ספר כרות אנו כי כל מדה היא כלולה מעשר כי אין קדוש'
פחות מעשרה והרי נאמר ראיתי והנה מנורת זהב כולה
ושבעה נרותיה עליה ודרז"ל אלו ישראל וזה הז' ונאמר
ז' ח' מונקות לנרות אשר על ראשה וכזה יהיה מכוין
העולם בתוספת ולא יחסום משום ברכה שאינה נריכה
להמשיך תוספת ברכה מהחזא מקודרא דברכאן עילאין
זמ"מרלאי לחוש לטורח נבור שלא להדבות בקריאה
פרה יותר מדאי. ומורי כר"ו היה אומר שעשה שקנו
שבעה בשבת שלא אחיב לאדם אוכל ולא בא לבית
הכנסת כל שבעה ולא שמע ברכו יאזין לשמוע זה ברכו
מאת המברכים ווכא י"ח באשר השבת כולל בה הז'
הימים כמ"ש בזוהר ויש בו תתקון ליתר הימים. והא
היה אומר כשהיו קוראין אותו לעלות לס"ת וגם לכל
העולים ככהן היה אומר דמיכו שהיה חסרך בקדב היכליך
זבלו היה אומר הור לדור יפרח מעשיך ובבותך יגידו
וכישראל ועתה ה' אלהיהם מודים אנחנו לך ומהללים לשם
תפארתך וכר' ה' שהיה בכחות הטיבכם האר פניך וטשעה
וכה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך
על השמים:

ובששי היה אומר מגדל עוז שם ה' בו יחזק
נדיק ונשגב זכיאדו כזוהר פ' שלח לך

דף קס"ד ז"ל ר' כרוספדאי תמיד לבא פרשה אחי קרא פרי
לא יסתל' ופרשה שפיר מגדל עוז דא תורה וס"ת דאיהו
עוז וכו' כו ירוץ נדיק בתאן במגדל אי כם"ת אלא קרא
דרשים בהאי ובהאי כד דרש במגדל אצטריך נדיק דא
דלהוי חזן הכנסת וכאה דקשוט ודיוקנא דנדיק עלאה כד
דרשים לס"ת מאן דסליק לס"ת לנקדי אצטריך נדיק ונדיק
אקדי מאן אקדי נדיק מכולהו פתיתאה דסליק מאיכון ז'
אר"ש ודאי דאיהו לא סליק כל יומי אלא שתיתאה לאיכון
דסלקין בו ירוץ נדיק בס"ת יהון דכרי נדיק דא ובגבב
ומאן מדאיכון דמלאך המות דהא אורך יומין וכגבב דלא
יתגזק לעלמין ע"כ. הנה משם מתבאר ספר מעלת
הטעלה ז' כי הוא באחז במדת הנדיק וע"כ יאמרה לומר מ
פ' זה כאמור וכך באמתה מדה באב"ת ז' יקר לו כגזכר
במאמר שסבלתו להיות כשגב דלא יתבוק לעלמין וכשגב
מדאיכון דמלאך המות וגם לע"ד הוא מספר התיקונים
לתקון פגם הכדי להשתדל לעלות לפחות פעם א' בחדש
מדי חדש בחדשו והעולה ז' יאמר שמא ישראל בעוסיו כמ
כאן עגלו כמלכ"ם. לך ה' הגדולה וס' עד לך ה' המלכות
והמתנשא לכל לראש. וכשעולה לקרות בס"ת יאחוז
הס"ת בעמוד ע"ז המפה או ע"ז טלית ולא ערום שלא יקבל
עתם ולאחיזה זו תהיה בשתי ידיו יד ח' מדאם העמוד וד
ח' מסופו ופותח בכובה זו לחזות מה שיקרא ושוב יכסה
אותו ויכרך ויחזור לפתחו ואז יסיר יד שמאלו ממנו כל זמן
הקריאה שתכלה שמאל כימין. ואשר הדיחו בסוד ה'
לדיאלו לא ימים מעשות פרי הן שתי ידים זוכות כאחת
י"ד ימינו לעומת הי"ד אותיות אשר תבואכה בשם להיות
פשוט ומלא אל"ף ה' יו"ד ה' יו"ד שמאל לעומתה מעשרים
י"ד אותיות אשר תבואכה בשם להיות פשוט ומלא בהיות
אל"ף ה' יו"ד ה' אשר מספר שריה אחד"ם יוניאו ובהגרף
אליהם השתי ידים המה יעלו למספר ש"ם והוא מעשר
ספ"ד אשר אל עלו יקדאוה"ו ולכוזב"ו אמי כוהב לומר בחאוז'
בב' הידים בס"ת הפסוק שבעיה הי' ס"ב ודאו גוים נדיקך
וכל מלכים כבודך וקורא לך ע"ש אשר פי' יקבם.
וכאשר יבא לקראה בס"ת הש"ץ וגם העולה יאמר:

לשם יחוד קב"ה ויהרמ"י אר"ל שבקריאה זו
בספר תורה בשעמים ונקודות שיתוקנו
בחיבות הס"ת יעלו כלים דמלכים דמיתו סוד האותיות
אבל אותיותיהם מלמעלה כאצילות סוד הנקודות ויתוקנו
על ידי שם מ"ה החדש סוד השעמים והיו למאורות שם ב"ן
יוד הה ון וה הה בניקוד הפ' מעמה על אשר
ולקשו ושתי פעמי והיה בנקו'
שורק דלקשו **וו הו יו הו וו הו יו הו**
ויהי מעשה ה' אלהינו וכו':

ושוב יברך ופניו אל הס"ת והפיכת הפני מהס"ת
לימינו כגון דמר אם עמנו באלו אינו מברך

על מה שיקרא אלא על דבר אחר דהא מראש עצמו כאילו מסלק ממנו וכן נהגו רבים מהכירים הראשונים האיתנים וחסם פלא יהא נראה כמברך מן התורה ליכא שהרי גולל ס"ת ומכסהו בשעת הברכה וגם אין לשחות כשאומר הברכה כאבר נהגו וברו מלבן רבים לברוב ולהשתחוות בברכת התורה שאין לשחות אלא במקום שאמרו חכמים כמ"ש רבינו יונה בסוף פ"ה דברכות ואומר ברכו והברכות בקול רם והאומרן בלחישה קרוב להיות ברכתו ברכה לבטלה שכבר ביאר ברכת התורה לעצמו ולא נתקנה ברכה זו אלא מפני כבוד הנבור וכשאין ברכותיו כשמעתים בנבור יש חשש ברכה לבטלה ורבינו יונה כתב שאם ביאר בלחישה שצריך לחזור ולברך בקול רם ושומר נפשו יהא זריז ונזכר לברך ברכותיו קול ברמ"ה בשמח"ה ובהל"ה בקהל רב כל הימים וביותר ביום השבת שמו"ל לנבור להיו' לחזיהם קשובות לשמוע הברכות מפי המברכים להשלים ק' ברכות החסרות מדין בשבת וכל שאינו מברכן בקול רם גוזל להקב"ה ולכנסת ישראל ובזוהר פרשת עקב ז"ל כד פתחין לאינון ברכאן לתתא לית פתחא ופתחא ולית ממכא לעילא דלא פתח כל אינון פתחין ומכריז ואמרי בכל רקיעין דא אינון דזכאה דשרר פלוני דא איהו דזכאה בקיומא כדקא יאות ומאן איהו ברכה דאתיבו עלה אמן ע"כ. הנה כי עיקר הברכה כשיענו עליה אמן ויכוין בברכתו על מעמד הר סיני אשר בחר בנו מכל האומות והשמיענו דבריו מתוך האש ונתן לנו תורתו הקדושה כלי חמדתו שהיה משתעשע בה יום יום ובעל נפש היפה ילבש שמחים לאומרה בשמחה רבה בפנותו כי הגיל הקב"ה אותנו מן דת הכזב והשקר וראה בעיניו כאילו היה כפות להשליכו לכבשן האש וכפלא הימנו כי אין אש בוערת כדת הכזב והשקר והכחילנו את תורתו תורת אמת וצדק ומה שאמר נותן התורה לשון הזה כתב בספר החסידי' הטעם כי הוא יתב' נותן לנו בכל יום תמיד תורתו דהיינו כשאנו עוסקים בה ממנה הוא יתברך שמו בה טעמים ודיבים חדשים ומסבב ברכה אחרונה אשר נתן לנו תורת אמת יכוין על תורה שבכתב והיי עולם נטע בתוכינו הוא תורה שבעל פה ותקנו בה לשון נטיעה ע"ש הכתו' דברי חכמים כדרבונות וכמסמרות נטועים. ואין קפידא אם החליף ברכותיו וב'ך אשר נתן בראשונ' ובך אשר בחר באחרונה וזה מבואר. ואם אחר שביארך וקודם שהתחיל לקרות נמנא שגילה בספר תורה והוציאו ס"ת אחר כשר צריך לחזור ולברך כל שלא קרא באותו ס"ת כלום. וכן כל שלא הראה השליח נבור לקורא בפרשת השבוע והראה לו בפרשה אחרת חייב לחזור ולברך אף על פי שבאותו עמוד עצמו פ' השבוע אף על פי כן הואיל וכונת המברך היתה בפ' אחרת צריך לחזור ולברך אבל כל שהראה לו באותה פרש' עצמה אף על פי שבבר קראו באותו מקום אין קפידא ולכן

אלים

האש הידא יהיו עיניו נופות בבוזה במקום אחר ראשונו וגם שלא יהא שום שגיאה באותו פסו' ראשון שיקרת כדי שלא יהא ברכתו לבטלה כל שלא יקרא אפילו פסוק אחד באמור וצריך לקרות מעומד ואפילו לשמוך עצמו לעמוד אסור כדילפי' מקר' דאתה פה עמוד ע מדי אבל לנבור אין להם לעמוד בעת קריאת ס"ת אפס בקריאת י' הדברות מעין דוגמת קבלתם בסיני וכן היה נוהג מורי ז"ל וכתב התוס' סוף פ"ק דב"ב שצריך העולה לקרות עם הפ"נ כדי שלא תהא ברכתו לבטלה אלא שצריך לקרות בלחישה שלא ישמיע לאזניו וכ"ש שיש לנבור שלא לקרות עם השליח נבור הפרש' כי אם לשמוע אותה מפי השליח נבור. וז"ל הזו הר פרשת ויקהל דף ר"ז כד שליק ס"ת לתמן כדין בעאן כל עמא לסדרא גרמייהו באימתא כדחילו ברתת בזיע כלא לתתא ולכוונא לבייהו כמה דהשת' קיימין על טורא דסיני לקבלא אוריתא ויהון נייתין וירכון אודנייהו ולית רשו לעמא ולא לאחרא למפתח פומיה באוריתא וכ"ש כמלה אחרא אלא כולהו באימתא כמאן דלית ליה פומא והא אוקמוה ואזל' כל העם אל ספר התורה (ואשר הריחו בסוד ה' ישכיל שכונת העם היתה להמשיך סור הטעמים שבחיצונא מהאזן דא"ק שהם עיקר כל מיתת ז' תחתונים כאשר לא קבלו אור האזן אבל ג"ד קבלו אור האזן ולעומת זה אזל' כל העם אל ספר התורה לשמוך את אור האזן) ואמרו עוד שם ואסור למקרי בספר' דאורייתא בר חד בלחודוי וכלא נייתין ומתקין בגין דישמעו מלין מפומיה כאילו קבילו לה ההיא שעתא מטורא דסיני ומאן דאקרי אורייתא ליהוי חד קאים עליה ומתיק דלא ישתמע בר דבור חד בלחודוי לא תרין דבורין לשון קדש חד וחד הוא ולא תרין ואי תרין מסתכחין בס"ת גרעותא דרזא דמהימנותא אסתכח בספר תורה וכעי חד קלא מתרגם חד וכו' כלא מתקין וחד קאמי דכתיב וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר איה לעילא וכל עמא לתתא דכתיב ויתיצבו בתחתית ההר וכתיב ומשה עלה אל האלהים ע"כ:

נקוט מהא גודל העונש לקורא עם השליח נבור דגרעותא אסתכח ברזא דמהימנותא ח"ו ויתי' מכן כי מחטיא את הרבי' ומוכא מהם לשמוע הקריאה מפי שליח נבור כי עיקר החיוב לשמוע מפי הקורא בס"ת ושמע מינה כמי גודל החיוב על הפ"נ שיהא בקי בטעמים שלא יצטרך שיהא אחר קורא עמו לפניו מתוך החומש כמ"ש ואי תרין מסתכחין בס"ת גרעותא וכו' כי ע"כ יהא זהיר מאד הקורא לסדר הפרש' פעמים שלשה כיון לבין עצמו לבל יחטיא אל הטעה והן הן דברי הזהר שם ז"ל ואהוא דקאמרי באוריתא ישוי לביה ורעותיה לאינון מילין וכי איהו שליחא דמאריה בסדור' דהני מלין למשמע לכל עמא דהא איהו קאים כחגמא עלאה בגין כך מאן דשליח למקרי

באוריתא

באחרונה יסדר אימון מילין בקדמית׳ בביתיה ואם לאו לא
יקרי באחרית׳ מכ״ל מהחזא דבור ער לא ישמע אחריתא
לעמא קדישא מה כתיב לא רחה ויספרת הכינה וגם חקרה
ולבתר ואמר לאדם הן יראת ה׳ היא חכמה ע״כ וגם
בתקון דף קל״ט כתה אזהרה גדולה ר״ם לר״אבריה בענין
ק״ס״ת ז״ל וכרי בודאי אימון שלוחיא דנבודא נדיכין כד
קדלן ס״ת דיחת בון מלין ולא יימרון להון בהלעטה כבזוב׳
דעברב רב דאתמר בהון הלעיטמי נא ואי לא חוו טחנין ליה
אתמר בהון ואף ה׳ חדה בעם ע״כ ובפרשת פנחס אמרו
שע״ז כאמר אז הדת אבנים שלמות תכנה את מזבח ה׳
אלהיך במונחות הפה וכ״ש שיזהר השליח נבור מאר שלא
ידלג שום פסוק ואפי׳ תיבה א׳ כי מגרעות מתן בקדושת
הפרש׳ ומוסף גם הוא מה פאמרה כזהר פרשת ויקהל אמיר
ליה למאן דקרי באחרייתא למפסק פרשתא או אתילו מלה
חדא אלא באתר דפסק משה פרשתא לבריה קדישא
לאשלמא יפסיק ולא יפסיק מילין דפרשתא דסבתא אחדא
בסבתא דא דזא דא בסבתא דאפסיקו פרשיין קמי קב״ה
כל חד וחד אתעבדא וקאים קמיה כיון דאשלימו הכי
למפסק פרשיין דכל סתא ואתעבדו קמיה קב״ה ואמר
אנת מסבת פ׳ ואנת מסבת פ׳ בהאיא שבתא קדא
ליפ״יאל רב ממנא ולב״ב דתיכין קדישין דתחות ידיה ומני
לון בשמושא דאורייתא וכל דתיכא ודתיכא מני ליה להאי
דתיכא על פרשתא פ׳ בשבת פ׳ ודתיכא פ׳ על פרשתא
דשבת פ׳ וכל חד וחד משמשא לאורייתא ההוא שבת דליה
ואמיר לן לגברא אילין בחילין ובו׳ ועל דא כד מתעבדא
פרשתא דא סלקן אימון מלין דהאיא פרשתא דאשתלים
בנבוד ונטיל לון ההוא דתיכא דממנא בהוא פרש׳ וסליק
לון קמיה קב״ה ואימון מילין אתעבדו קיימין קיימיה ואמרין אנן
פרשתא פלמיא דאשלימו לי נבודא פ׳ הכי והכי אי אשתלי׳
כדקא חזי ליה סלקין אימון מילין ומתעבדן על כורסיא
קדישא והחזא דתיכא משמשא קמיה כל דתיכא ודתיכא
פרשתא דכל שבתא ושבתא וכולהו מתעבדן כגו כורסיא
קדיש׳ וכהו אינון סלקא לאתיחדא לעילא לעילא ואתעבדו
כלא כללא חדא כב״כ זכאה חולקיה מאן דאשלים פ׳
דכל שבתא ושבתא כדקא יאות כמאן דאפסיק
לעילא עד כאן.

הנה מבואר מדברי מאמר הנכבד הזה כי כאשר
משלימין הנבור לקריאת הפרש׳ היא העולה
בשמים ממנל לפני המקום ב״ה מעוטרת ועומדת לפניו
ואומרת אני הפרשה פ׳ שהם לימו ישראל ואם חסר אפילו
פ׳ אחד שלא נקדא כ הונן לא מבשיא מתן פגם בפ׳ אלא
גם כי איפה יכולה לעמוד לפני הקב״ה ולהעיד שקראו
אותה ישראל ולכן צריך והיות גדול אפילו בתיבה א׳ לא
ידלג ולא יקרא בהלעט׳ ולא יקרא בב״פ אפילו תיבה א׳
ואם קרא ושנה אפילו בדקדוק אות א׳ מהזירין אותו
וכתבו

בלחוריתא יסדר אימון מילין בקדמית׳ בביתיה ואם לאו לא
יקרי באחרית׳ מכ״ל מהחזא דבור ער לא ישמע אחריתא
לעמא קדישא מה כתיב לא רחה ויספרת הכינה וגם חקרה
ולבתר ואמר לאדם הן יראת ה׳ היא חכמה ע״כ וגם
בתקון דף קל״ט כתה אזהרה גדולה ר״ם לר״אבריה בענין
ק״ס״ת ז״ל וכרי בודאי אימון שלוחיא דנבודא נדיכין כד
קדלן ס״ת דיחת בון מלין ולא יימרון להון בהלעטה כבזוב׳
דעברב רב דאתמר בהון הלעיטמי נא ואי לא חוו טחנין ליה
אתמר בהון ואף ה׳ חדה בעם ע״כ ובפרשת פנחס אמרו
שע״ז כאמר אז הדת אבנים שלמות תכנה את מזבח ה׳
אלהיך במונחות הפה וכ״ש שיזהר השליח נבור מאר שלא
ידלג שום פסוק ואפי׳ תיבה א׳ כי מגרעות מתן בקדושת
הפרש׳ ומוסף גם הוא מה פאמרה כזהר פרשת ויקהל אמיר
ליה למאן דקרי באחרייתא למפסק פרשתא או אתילו מלה
חדא אלא באתר דפסק משה פרשתא לבריה קדישא
לאשלמא יפסיק ולא יפסיק מילין דפרשתא דסבתא אחדא
בסבתא דא דזא דא בסבתא דאפסיקו פרשיין קמי קב״ה
כל חד וחד אתעבדא וקאים קמיה כיון דאשלימו הכי
למפסק פרשיין דכל סתא ואתעבדו קמיה קב״ה ואמר
אנת מסבת פ׳ ואנת מסבת פ׳ בהאיא שבתא קדא
ליפ״יאל רב ממנא ולב״ב דתיכין קדישין דתחות ידיה ומני
לון בשמושא דאורייתא וכל דתיכא ודתיכא מני ליה להאי
דתיכא על פרשתא פ׳ בשבת פ׳ ודתיכא פ׳ על פרשתא
דשבת פ׳ וכל חד וחד משמשא לאורייתא ההוא שבת דליה
ואמיר לן לגברא אילין בחילין ובו׳ ועל דא כד מתעבדא
פרשתא דא סלקן אימון מלין דהאיא פרשתא דאשתלים
בנבוד ונטיל לון ההוא דתיכא דממנא בהוא פרש׳ וסליק
לון קמיה קב״ה ואימון מילין אתעבדו קיימין קיימיה ואמרין אנן
פרשתא פלמיא דאשלימו לי נבודא פ׳ הכי והכי אי אשתלי׳
כדקא חזי ליה סלקין אימון מילין ומתעבדן על כורסיא
קדישא והחזא דתיכא משמשא קמיה כל דתיכא ודתיכא
פרשתא דכל שבתא ושבתא וכולהו מתעבדן כגו כורסיא
קדיש׳ וכהו אינון סלקא לאתיחדא לעילא לעילא ואתעבדו
כלא כללא חדא כב״כ זכאה חולקיה מאן דאשלים פ׳
דכל שבתא ושבתא כדקא יאות כמאן דאפסיק
לעילא עד כאן.

הנה מבואר מדברי מאמר הנכבד הזה כי כאשר
משלימין הנבור לקריאת הפרש׳ היא העולה
בשמים ממנל לפני המקום ב״ה מעוטרת ועומדת לפניו
ואומרת אני הפרשה פ׳ שהם לימו ישראל ואם חסר אפילו
פ׳ אחד שלא נקדא כ הונן לא מבשיא מתן פגם בפ׳ אלא
גם כי איפה יכולה לעמוד לפני הקב״ה ולהעיד שקראו
אותה ישראל ולכן צריך והיות גדול אפילו בתיבה א׳ לא
ידלג ולא יקרא בהלעט׳ ולא יקרא בב״פ אפילו תיבה א׳
ואם קרא ושנה אפילו בדקדוק אות א׳ מהזירין אותו
וכתבו

ומצוה מן המיכאל שיהיה מיר כל אחד ואחד
ויכינו בו מלה בעלה לכל דבר שהשליח
נבור קודא ובכן לא יפנה מחשבתו לשום דבר אחר
שבעולם כי הוא שון פלילי לדבר בצור שהחזן קור׳ בספר
תורת האלהים ואני בדברי תורה אין ראוי כ״א לשמוע
הדברים היוצאים מפי הקודא ולכוין בהן כפי השגתו
והמשנה מזה עובר משום כי דבר ה׳ בזה ואין ראוי להקל
בדבר כלל ואפילו מי שקרא הפרשה ועבר עליה כמה
פעמים ואפילו הוא ת״ח ואפילו שהוא עוסק בד״ת ראוי
לו לבטל בעוד שהש״ל קודא הפרשה בס״ת שהוא כתוב
בהלכתו וכל התורה כולה שמותיו של הקב״ה וכ״ש כאשר
יסכיל המשכיל התקון הנפלא הנעשה בס״ת בנקודות
וכשעמים כמו שביארנו למעלה שראוי לכל בעל נפש
להשגיח בזה להנשרף עם הנבור. ואל יחלל קריאתה
בעיני עמי הארץ והקלים שבפנותם את בעלי תורה
עוסקים בעניניהם והנשן לימודם ופנו עורף בשמיעתה
ואין חוששים לכבוד הש״ת הפתוח לעיני הכל. מהמלים
הם בעיניהם גם הם דברי הדת והדין ועוסקים גם הם
בהבליהם וכשיחת חולין ואינם חוששין לשמוע ומהם נעשו
אבות ומלאכות תולדות ונמצא נורם חילול ה׳ גדול ואמרו
במשנת חסידים כל המחלל את התורה וכו׳. ובגדולה מזו
שאם לא ימנא בבית הכנסת תשעה שיכוונו וישמעו קריא׳
הפרשה כמשפט אין כאן נבור והו״ל כאילו לא קראו אותה
בנבור ונמנאו הברכות שבירכו העולים קרובים להיות
ברכה

ברכה לבטלה כי לא תקנו ברכות אלו אלא בקריאת התורה
בנבור ולא מקרי לענין קריאת התורה נבור כי אם כשיש
עשרה שומעין מלה במלה דווקא וכן ההיא דרב ששת
דמהדר אפיה וברים אחרים אחריהם דהיינו דווקא אם
יש עשרה שומעין קריאת התורה אבל אם אין שם אלא
עשרה אסור להיות מהדר אפיה שנריך להיות י' שומעים
לפ"ת ע"כ הרי דבעינן דווקא שומעים ואם המברכים
שהם השומעים ומשכיל באמת יכולם בספרי תבונותם
קריאת הש"ב לגמי תהיה על העניים ועל האבנים אשר
לא ידעו להזהר ומה גם למ"ש הר"ף ז"ל שזה דווקא כעין
רב ששת שתורתו אומנותו אבל אינם אחרינא אסור
ובדורינו אין לנו מי שתורתו אומנותו דהשתא רבי יוחנן
אמר על עצמו כבון אמו שאין תורתינו אומנותינו אמנם
אזובי קיר לא כ"ם ועוד דהנכון בעיני בהיא דרב ששת
קאי למאי דקאמר התם בעי רב ספרא בין פסוק לפסוקא
מהו והיינו כעוד שהיו מתרגמים הפ' לעמי הארץ ועליה
קאי רב ששת דמהדר אפיה דווקא נמי דקתני אבן רדידן
כי אין אמו מריבים לתרגום אבל כעוד שמחזן קול בתורה
לב"ע אסור:

כללו של דבר ראוי לכל איש את דבר ה' להשתדל
בכל כחו לקרות הפרשה שמו"ת מערב
שבת ואל יעזבנה ואל יסמכה לקרותה בעת קריאת ספר
תורה בנבור וכ"ש שלא יהגה ביתר ספרי תבונותיו בעת
ההיא חלילה. ולו בכח יגבר איש הנלבב לשמוע ולהקשיב
באזניו פתוחות כמי ששומע פתגם המלך הבא עליו
מחרם כאשר חכמים הגידו אשר אנכי מצוך היום יהיו
חביבין בעיניך כאילו היום נתנו חדשים לפניך ואל תקדן
מסמיעתם ולא ולמד מפרשת הקהל שאפילו הטף היו
מסלקים לשמוע אע"פי שאין בהם דעת והבינם כדי
שיקבלו שכר מביאיה מפני קדושת ה' וקדושת התורה שבעונין
הזה מתקדש בעומי כל העם וכעינו המקום ברוך הוא.
ואשריו לאשר בידו למחות שיתשדל להזהיר את העם
שבקהל עדתו הברים אל מסמעתו להיות לזמיה קשובות
אל ספר התורה ולא יפנו אל לבם אל דבר אחר אפילו
בדברי תורה כי אם לשמו' את דבר ה' ואף גם זאת להזהיר
גדולים על הקטנים שלא ינחוס לזוז אותם ממקומם
בב"הכ בעת קריאת ספר תורה. ועל זאת חרה לו להחכם
החסיד כה"ר מנחם די לוזזאנו ז"ל וכתב על מ"ש בגמרא
דרש ר"א בן עזריה הקהל את העם האנשים והנשים והטף
אנשים באים ללמוד ונשים באות לשמוע טף למה באים
כדי ליתן שכר למביאיהם ובתנו רבותינו בעלי התוספות
ועל זה סמכו להביא קטנים לבית הכנסת ע"כ. אמר
מנחם בזמן הזה אין טף באים לבית הכנסת לא עונש
למביאיהם לפי שהוא כח לחלל קדושת בית שהיינו ולמשוך
ם בריחוקות קריה ויקומו לנחק זה עם זה ומשחק עם

זה

זה וזה מוכה את זה זה מרבן וזה בוכה זה מדבר וזה מרבק
זה רץ הילך וזה רץ הילך רץ לקראת רץ ירון. ויש אשר
יעשה נדבה בבית הכנסת ולו שלמה אינו מרים זיש אשר
יתן אבן בידו ספר והוא יסליכהו לארץ או יקרעם לי"ב
קרעים סוף דבר מקול בעקת הבוונת המתפללי' והשומעי'
אל קריאת ס"ת בפסדת ובמה ס"ם מתחלל והמביא טף
בזה האופן לב"הכ אין ראוי להיות לו עול זה שכר כי אם
ידאב מן הפורענו' הא למה זה דומה לאיש שיש לו עבד
משרה והלך לדבר אל המלך ובבדו עמו עמד העבד' בשרותו
ובזה את המלך וחרפו וחרונו ראה ופתק הלא יקנוף
המלך על אדוני העבד ואמר לו לא עבדך בזמי כי אם
אתה ושכרהו כדי רשעתו ולעבד לא יעשה דבר כי אין
לעבד בנון אשר חטא כי המהו אלוה חכמה ולא חלק לו
בבינה. והנה כן הדבר הזה ולא עוד אלא שלפעמים גם
האבות משחקים אתם לעבון כפות הדוה את המלאה
ואותה רע כי יבראו הנערים בזה המנהג הרע והתכונה
הזרה וכל אשר יגדלו עוד יוסיפו כדה להבזות בעיניהן
עמן בית הכנסת וקדושתו ולא יתנו כבוד לתורה
וכיון שנבר אדם בגדולה ומה בם גם כי יוקין ממנה לא
יסור שוף דבר ראוי לאדם שלא להביא הטף הקטן מאד
לבית הכנסת בשאר הימים וכל שכן בשבתות ובחגים
ובמועדים כי יתמיד בהבאתו ולא יזיח אך הטף הגדול קנת
יביאנו לבית הכנסת ולא ינחנו לזוז ממקומו ולמדהו
ויזרזהו לענות קדיש וברכוסה ולא ימיחהו לדבר דברי הבלי
ולמדהו לשבת שמה בחשקה ובשמחה ובזה יהי לו שכר טוב
מאת ה' יתברך ועל כמהם יאמר כל רואיהם יכרום כי
הם זרע ברך ה' והם יעלים עינו מהם מרה תהי' באחרונו'
כמ"ש במדרש אגדה שהיה מעשה בחיים א' שהיה עומד
בב"הכ בחג הסוכות ובמו עומד לנגדו הם נבור היו קורין
את ההלל ועונים הללויה ובמו עונה. דברי תפלות
אומר לו ראה בנך שאתה עונה דברי תפלות אמר
להם ומה אעשה לו תבוק הזה הכיאו לו ויסחק שב למחר
עשה כך וכל אותם ח' ימים של חג ולא אמר לו אביו דבר
ולא יכאתה אותה שכה עד שאת אותו האיש ומתה אפתו
ומת בנו וכן בנו וינאו לו ט"ו נפשו מתוך ביתו ולא נשתייר
לו אלא זוג א' אחר חונר וסומא ואחר שוטה ורשע ע"כ על
אלת יחרד לב כל איש ישראל לנהל את בניו במוסר השכל
בכל מקום וביותר בהיותם בבית מקדש המעוז להיות
מורגלת המקום עליהם ביתר דברי הרנה והתפלה וביותר
בשבתות ובמועדים מפני כבוד ה' נבאות העומד אחר
כתלינו ובעת קריאת ס"ת יותר מהם לשמוע את דבר ה'
ולא יחטיאו אל הערה מהקשב אזנו כמ"ש ואזני כל העם
אל ספר התורה ודרבזה כמעט מזיגר שה זהלמו כמעלת
ממה זו לחזק ידיים רפות במהה רבה ונחלה כזאת ועת'
תמוזה כמה שנו בחוזה הסמטנים המפסיק' כדברים מן
גבולו

נברא לנברא וכפרט ההשכבות שאומרים על המתים הם
סיבה להענים אותם ואדם נדיקים שלא להפסיק בקריאה
באמצע זו כין קריאה לקריאה אפס לקרוא ליהודי אים
העולה לקרות לא זולת הלילה כי מראש הפרשה ועד סופה
הכל חבל נמרן וחוט האורה נקנית במשיכה בלי הפסק
והעולם כנתים כי הפסקות מפמשות למנוע שפעת נפש
כדבות ואם לא יסמכו כי ישתוקו ישאו נהרות רבים ח"ו
אשר מטעם זה כרוזא קרי בחיל בב"ע של מעלה מלון
דפסק יתפסק מלון דפסק מילי דאוריתא על מילין אחרנין
יתפסקו חיוהי כמ"ש בזהר פרשת שלח לך וכימי חכמי
התלמוד לא היו מפסיקים בקריאתה אלא לתרגם המקרא
ליתר הטעם לא זולת וממונא דבר אתה תשמ' גודל העונש
לעוזבי ה' ויוצאים מבית הכנס' בעת קריאת ס"ת לפקו'
אים אל רעהו מבית הכנסת אחר ואים התמי' לא ינא מבי'
הכנסת אפילו בין נברא לנברא אבד תומה של פרשה וכן
מנהג חסידים הראשונים שלא לזוז מבית הכנסת מעת
כניסתם עם עד אחר התפלה.

ואזהרה יתירה למי שקורא אותו לעלו לקרות
בתורה לבלתי ימאן לעלו' מפני סיבה
כי הם מהדברים שמקנרין ימיו של אדם כמ"ש בפרק
הרואה אמר רבי יהודה ג' דברים מקנרין ימיו של אדם ואל
הן מי שנותנין לו ספר תורה לקרות ואינו קורא וכו' ולחכמי
המדע הסע' מבואר והוא מד' בנגד מד' כי כל עיקר קריא'
באמצע זו היא להבלות כלים דמלכי' דמיתו אבל אורתיה'
להחיותם כמו שביארנו למעלה ובמילאו בה באותה מדה
מקנרין ימיו ומי שהיה קורא ק"ש וקראוהו לקרות לספר
תורה יעלה ומ"מ לא יקרא עם הצלוח נבור כלל וכ"ש שלא
יפסיק לומר לש"ב לומר ברכות ריצוי והמחמיר בק"ש שלא
להפסיק בברכותיה לא יקפיד ואים הירא יזהר שלא יתחיל
בקריאת שמע בשעת ק' ספר תורה שמא יקראוהו
לעלות לתורה:

וכתב מהרש"ל ראיתי למורי בשהיינו בבית
מדרשו שקרא הוא בעצמו הקללות שבפ'
בחקתי ע"כ ואסהדתיה דמה"ר הוא כלפי מ"ש בס'
החסידים סי' תש"ו שהראשונים היו קוראין ע"ה לתוכחו'
כדי שלא יהא אדם חשוב קורא ויקיימו דבריו ואמר שהרב
ז"ל אין דעתו נוחה בזה שנהפוך הוא כי יש לגדול הדור
לקרותן לפני הנבור במדינו' רב להחריד לב הנבו' ויחשבו
מחשבה על שחטאו ויתנו לב לשוב מעבירות שבידם ויש
לכל איש ישראל שקראוהו לעלות בתוכחות אף אם אינו
יודע לקרות שלא לסרב לעלות משום אל תקון בתוכחתו
ומ"מ האים שאין דרכו לעלות בתוכחות וקראוהו לעלות
בהן שלא כדרכו יש לו לבדוק במעשיו ולפשפש בהם ולשוב
ש"ה כי על כי הרוב יש במה שקורין לאד' בס"ת שורש גדול
לדעת בענינו לפי הקריאה ההיא ומגידים מן השמים

ענייניו בקריאת ס"ת בשם יבא שמי עוטו והדב זל כמיו היה
מעם עם תלמידיו שכו' אם שלא יכתו שם ח' מת לתמידי
מה שעושים ממנו ולא מתן רשות לכתוב כי אם דוקא
לתורה' שהי' יורד לעוף דבתו וחשלו הכו כל ח' הה כות'
עד יום ח' שקראו לס"ת להר"ם משולם בפסוק ויכתוב משה
את ספר וס' וכעיר מן התיב כא לנעשן ידי הרב ז"ל הרב
הלא אמרתי אליכם לאמ' שלא תכתבו מה שאתם שומעים
ממני והשיב אדוני מו' שנשתנו לא כתבנו אמר לו וכי ח"ו
התורה מעקר שקרי' כה ויכתוב משה ואו' כהל ולא השיב:

הנה כי יש שורש גדול בדבר להכיר האמ' הי' ראלי
בענין קריאתו בס"ת לדעת מה קורין לנ
ולפיכן לענין במליה וכתב בספר החסידים כי מי שאינ
עור או פסח אין לקראותו פ' עורת או שבור וכן כל כיוצא
בזה כדי שלא יתביש וכן לא יקרא למי שחשוד על הבריו'
כפ' ערות והוקא חשוד אבל בבור שבאה נדות אם לא
שב כתשובה ראוי לקוראו כדי שיתביש ויתן לב לשוב וה'
זהיר הש"ן בקריאתו לפתוח בכי טוב ולסיים בכי טוב חון
מפ' האומר שהסימן הזי"ו ל"ך פיש לקרותה כדרך שהיו
מחלקין אותה במקדש שהיו קורין הסידה פעם א' לעשת
ימי השבוע כמ"ש רב פלטאי גאון ז"ל ואפילו יש שמחה
בקהל שמתוספים הטולים לא יחלקו הפרשה יותר ואין
קפידא במה שמסיימים בדבר רע וכן כשקורא הש"ן
ברכות וקללות לא יחשוב לברך אחד ולקלל א' כשע' הקללות
כי מקלקל מעשה עבודתו וגדול עונו מכשות ואין מעזיקין
בקללות וכן אין מפסיקין בסדר המעשו' דפרש' שלא תשבי
שהם מ"ב מסעות ואין להפסיק בהם שהם מכוונות כנגד
טס מ"ב הקדוש כבודש. ואין ספר ב' בשבת והתוס' פ"ב
דמגילה דף כ"ג נתנו טעם לדבר ז"ל והא שאין ב' ספרי
תורה בכל השבתות לקרא בב' וביום השבת בחו שעושים
בי"ש כדאה לפי שאין בפרשה אלא ב' פסוקים ואין קורין
בתורה פחות מג' פסוקים ואין להתחיל בפרשה של מעלה
או לבמי' בפ' של מטה משום דלא הוי מעבייטו של יום ועוד
ז"ל לפי שצריך להפטיר בכל שבת מעבייטו של יום ואי קרינן
בשל שבת א"כ יהא צריך להפטיר בדלגין מיומא והייטו
בשבת וא"כ יהיו כל ההפטרות מעבין אחד ועוד ז"ל לפי
שלבולם אין קורין בס"ת ב' בקרבנות אלא באותן שבאים
לכפרה כדפי' לקמן פ' בני העיר שקורין בהן כי"ט ומהני
לישראל כאילו הקריבום אבל קרבנות שבת אין באים
לכפרה ומשום הכי אין קורין בהן ע"כ. ונוסף בשבתות
השנה להוציא ספר ב' לקרות בד' פרשיות שקלים וזכור
פרה החדש ורחו לכל איש ישראל להיו' ריו וכזכר לשומרן
בנבור אבר כל אחד מהנה שורשה רב יהנה פ' שקלים היא
באה בר"ח אדר על אבר חבשים הביאו שבלו וידוב לפני
מי שאמר והיה העולם שבתיר המן לשקול ל' אלפים כסר
כסף ולכן הקדים ק"ב שקלי ישראל דתנן באחד באדר

מעמעין על השקלים ומוד הדבר הזה מ״ש בזה׳ כראשית
דף י״ד ז״ל כיון דאתקדש ומלא אתא בריחה דרחמין דלא
אתברי לון בופא וכי לא ידע קב״ה לאעבבא לקדשא ומלא
עד דיתברון גופין לתני רחמין אלא אילנא דדעת טוב
ורע אתער ההוא מט״ו דדע וכבשא לאתתקפא כעלמא
וכו׳ כיון דחמא כך קב״ה אתער מנו אילנא דחיי כמיכו
דרוחא וכבש באילנא אחרא ואתער סטרא דטוב ואתקדש
ומלא וכו׳ אשר ממנו נקח כי כל מקו׳ דסט״ו אתן להתבר
מקדש סטרא דקדושה להתבבר כדי שלא יחרב העולם
כמוד טרם מכה נין רפואה פרש לפי כי זה לעומת זה
עשה האלהים למעלה מקל הקדש פלא ומאזני מש״ט
ולעומתו הפ מאז״ני מרמה דסט״ו כמוד הטיקל דעטיקת
כמתיקין והוא עורם להמן מרכה לחטוף כעטות של ישראל
וע״כ אכר לדבר בר״ח מדר קורין פ׳ שקלים והוא עמין
פרות כפעמו מיד לחוב ומהטיקלא עשר ככח מגול הקדש׳
תבביר סטרא דקדושה בסוף כי תשא את ראש כמי ישראל
ישראל דלעילא - ואל יתמוד הלוים הישראלי לאמר מלי
דהוה הוה וכבר כשתחק המן ומה גם אחר הרבן מקדש
המעון וכטלו השקלים ויזלזל בעיני קדושה נאמנה זו ח״ו
כי יש להבין להשכיל את אשר הודעתו כמה פעמים כי כל
הדברים הכתובים למטה כבשמו יש להם שורש למעלה ולכן
המשכיל יש לו לדעת כי עדיין שורש המן קיים והוא מ״ש
חז״ל כפ׳ מלחמה לה׳ בעמלק מדור דור אין לך דור שאין
בו מלאתו זרע פסול ומקב״ה מלאכתו מן העולם וכמשך זה
מפני כי השורש עדיין הוא קיים למעלה סט״ו ובקדושה
נאמנה ההוא בשקלים סטרא דקדושה ע״כ ירים ראש וכל
קרני רשעים אגדע והשגבי לו בארץ -

ובשבת שמיה קורין זכור לפני פורים כדי
להמוך מחיית עמלק למחיית המן
והענין כמ״ש בזוהר במילין ובשוכדא אתער מה דאתער
לעילא וכבן יזכר ענין אבותיו אל ה׳ וחטאת אמו אל תמח
יהיו נגד ה׳ תמיד ויכרית מארץ וכרם אדם העליונה כמ״ש
ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ובכח מגול קדושתה
נכנע ונשבר מעשה רשעים וישראל עושה חיל -

ובשבת ג׳ קורין פ׳ פרה אדומה להזהיר את
ישראל לטהר מיעמו פסחיה בטהרה
ובתלמוד ירושלמי אמרו ר״ר חמא בריו הוא שיקרום החדש
לפרשת פרה שהרי בא׳ בניסן הוקם המשכן ושמו לו נשרפ׳
הפרה ומפני מה הקדימוה שהיא טהרתן של ישראל עד כאן
ולף עתה תועיל קדושתה לטהרתן של ישראל כי כשם
שאפר פרה היה מטהר את הטמאים כמעשה כמו כן עת׳
תועיל לנפש ליבי ישראל לטהרן ולכנן מטומאתם כמ״ש
זאת התורה לעולה וקדושתה זו היא הנלה באשר בכח
מגולת הקדושה מיוחדת ייחודים למעלה וממשיך שפע
בעולמות מיוחד לשמשי עמין לאותה הפרשה שעליה נתמ

מיחכות

מיחכות ומלאכים ומרכבות עליונות כמ״ש בזוהר ויקהל
והעתקנו לשמו לשמלה ולכל ענין שבכל פרשה
ופרשה יש שפע מיוחד ומיוחד לאות הכהן שמהן כשתלמדו
אותם הענינים לא המצוות הכתובות באותה הפרשה
ובכח קדושתן מעורר כוחות העליונים למעלה כאילו
נעשו כמעשה מקום וע״כ דרשו זאת התורה לעולה וכו׳ -
ועתי פרשיות אלו אבור ופרה כתבו הדבה מן הפוסקים
שחייבים לקרותם מדאורייתא ומגריכים בני הישובים
שלא לשם מצוה אלא שהם מדאורייתא וכל אותם ההיתרות
שכתבו הראשונים בסהיא דרב שאת דמהדר אפיה׳ וכולי
אינו ענין לפרה אבור ופרש׳ פרה שהם בעשרה מדאורייתא
שבריך לבוין ולשמע מפי הקורא ראוי לרב הקהל להכריז
בקול ערתו גדול חיובם לכונן את לבם ואזני כל העם
אל ספר התורה -

עוד זאת אדרש לבית ישראל לבחור אים תמים
דעים בהלכות ס״ת בחסירות ויתירות וביתר
הסגיאות להגיה מידי ערב שב׳ בשב׳ הספר ת ורה לפני
קריאתו בקהל ולעבור אות באות תיבה בתיבה ומה
שבתעבודה על ידי הסופר יתקן תגוותו וכן ראיתי
אנשי מעשה עושים ואמרי חלקם בחיים ואשור״ן אשור״ן
עולם אשר חכמי הדורות כל המכבד את התורה נופו מכובד
על הבריות ואין לך כבוד ותפארת גדול מזה להתפאר
בקהל רב בקריאת התורה כמ׳ ההוא וקריאת׳ זו היא הלולה
דיליה וכשהמנא יקרא בה איזה שגיאה שנפסל בה התור׳
היא מונחת בפחי נפש ובלה שנמנא בה דבר ערוה
ויוציאו׳ ותיברם ושנם בבמד׳ תתהפך לקלון אוי לה לאות׳
בעם לאיש אשר בעבר יהורו שיוצא בפחי נפש מפני כ״ו
וכ״ש מלפני מלך אדון האדונים וכרוב עם ובתוך הקהל
ועדה ואין לך בושת גדולה כזו וכל שכן לפי סודן
אשר הס״ת פה לפש׳ שוה לעומת דיוקן ספר תור׳ דלעילא
וכבר ידעת מה שכתבו בזוהר פרשת אחרי מות בהנהו
מדיקי דאית תמרו בב״ע כרחיהון דמדיקא למבעי רחמי על
עלמ׳ ואשתבח אתמיהו דההוא ס״ת דאייתו לקמן הוה פסו׳
ומדיקי בשמא דמלכא דאשתכח ו׳ יתירה בהאי קרא
ומוסעת שבב פרשת ואמרו אחיל ומשקרו בשמא קדישא
לא אתיתון לבשיתא גרמו לי ולאבהתי מבי מתיבתא ועל כך
כל מי שבקי בדברי אלו יעשוק במצוה זו להסיר כל מום
מקדשי שמים ושמא ברכה וב״ל המגיה אות א׳ בס״ת כאילו
כתבה כול׳ ועל ידי זה אף אם אין ספק בידו לעשות ס״ת
לעצמו בעשרה מקום זו יצא י״ח ומוסף גם הוא שגור׳ לעורר
עליונים למעלה ויתן לרחמים וכמ״ש בזוהר פרש׳
ויחי ז״ל חד אמוראי אשתכחנא בעלמא ולא יתיב
בהאהוא אתר דשמתכחון אינון דלאבן כאוריתא׳ ואשתכח
כיוהו ס״ת דלא אשתקר בה כך מפקי אינים ס״ת בביתא

מתעדי

מתערי עילאי ותתאי וכ"ש לאי כתיב ע"ק כדקא חזי והא
אוליפנא מילי ע"כ:

וכן היו זוכין הראשונים לחזות מראות אלהים בקהל
עדת כנסת קריאת ס"תורה כאשר היו מדקדקים
בס"ת שלהם להיות מתוקן ומשופר מכל שגיאה מסופרים
מוכהקים ראוזרהו למכתב ע"ק כדקא יאות וכן היו
מדיקים ומלאכי אלהים מתקבצי עם כבמזמורי חתן וכלה
עד אשר כיתן רשות לעין לחזות בהם עין בעין. וכימי
הרב ז"ל היה מעשה כיום שבת קדש אמר הרב להחברי אם
תקבלו שלא תדברו כלום בבית הכנס בשחרית עד אחר
יציאה מבית הכנסת ולא ימלא אחד מכם פיו בשחוק מכל
מה שתראו כי אני אתפלל עמכם היום ואעבור לפני
התיבה ואקרא לס"ת לשבעה הרואים והשיבו התלמידים
לאמר אנחנו נעשה כאשר אדוני מצוה ואמר להם הנה אנכי
הרואה כי אחד מכם ענוש יענש על אשר יפתח לו והם
הפצירו בו מאד עד שעשה את חפצם ובאו לבה"כ ועבר
הרב לפני התיבה ויתפלל תפלת שחרית וכעת הוציא
ס"ת ראו החברים מלאכים עולים ויורדים בבית הכנסת
שמים ומאזנים לפני הס"ת בכל עוז וחדוה וקרא את אהרן
לכהן ויבא ויקרא הפרשה הוא בענמו כנעימה קדושה עד
להפלגה ואמר הברכה כתחלה ובסוף וכן קרא לשמשה ללוי
וקרא הפרשה בקול חזק מאד וכן אחריו לאברהם יצחק
ויעקב וכן יוסף הצדיק קראו לחיות עשי. ולשביעי קרא
לדוד בן ישי והיה מראה ענמו מרקד ומשחק מפז ומכרכר
בכל עוז לפני ארון ברית ה' והוא חבור אמו כד ומגיל כד
במתניו כמו שהיה הולך בשבה שהעלה את ארון ה' ויהי
כראות אותו תלמיד אחד בחזון וברכוהו שחק וענגם ומת
באותה שנה ומכוון הרב היה לקבץ את ז' הרועים בקובץ
אחד ולהתפלל תפלת המוסף עמהם לעורר את הרחמים
למעלה ולהחזיר העטרה ליושנה ומה יעשו חכמי הדור
פאין דומם דומה יפה להתבונן במעשה הגדולים באימה
וביראה ובחרדה ומאבדים טובה הרבה.

הנה ממנו נקח הוד יקר תפארת עת הנאת ס"ת
שבת רצון היא מאד לעורר עילאי ותתאי
בכח נדק עמלי תורה אשר עומדים עם וכח סגולת הס"ת
המשופה ומנוקה מכל שגיאה והמכתב מכתב אלהים הוא.
ומומב לנו תבא עלינו ברכות טוב. ואחר גמר קריאת
הפרשה יאמרו קדיש ויעלה המפטיר לקרות ההפטרה
מצוייה על פרשה וכתב בלבוש החור שהטע' שמפטירין
בנביא הוא מפני שפעם אחד גזרו גזרה על ישראל שלא
יקרא בתורה והיו קורין בנביאים ז' כנגד הז' שהיו נריכי'
לגאלות ולקרות בתורה ולא היו קורין עם כל ה' פחות מנ'
פסוקים והרי כיון כולם כ"א פסוקים ולפיכך אף על פי
שהגזרה בטלה מכהבא לא בטיל ותקנו שלא לפחות מכ"א
פסוקים מ"כיון ענין הפרשה אם לא שיעלים הענין בפחות

מכ"א פסוקים ומטעם זה נקרא הפטרה על כי נפטרין בה
מקריאת התורה בשע' הגזרה ועל כן לא נתקן' ההפטר'
רק בנכור אחר שקראו כס"ת כיון שהיתה ההפטר' כמקומה
בעת הגזרה ומטעם זה ראוי היה שלא לקרות ההפטרה
רק מתוך ס"ת שעשוי כדין ס"ת אי מבלה פמו שכותבין
המגלה שנתקנה לקרות בנכור ולא חששו לזה הראשונים
ז"ל משום הא דאמרינן בחמשי דבטין האי ספר דאפטרת'
אסור למקרי בשבת דלא ניתן להכתב פחות מספר אחד
שלם ואמרינן התם ולא היא דעת לעשו"ה הפרו תורתך
שאין לכל נכור יכולת לכתו' כביאי' שלם אם כן אף אם יהיו
נכתבים אין להם דין ספר אלא משום עת לעשו' לה' הכא
כמי בחמשים הנדפסים דהדפוס יש לו דין כתיב' וכמגיל'
אין נ"ל משום עת לעשות לה' כיון שהוא ספר בפני עצמו
על כן כותבים אותו (א"ה עיין בט"ז סימן רפ"ד) וגם
בדברי הרב מהרח"ו לא מצינו שורש לזהרה על זה
כי אין ענין סור ספר תורה רק בסדר התורה ולא
בנביאים וכתובים.

והנה סוד ההפטרה בנביאים הייבו כדי לתת חל'
על הנביאים עם התורה לפי שהנביאים הם
סוד הנפחים למודי ה' והשעם שלא תקנו להפטיר בכתובי'
משום שלא נמצא בם מענין הפרשה ע"כ ראוי להזהר שלא
יפטירו ההפטרה ע"י הנאלאים ופחותי הקהל ומה גם
שנרוך לכוין בברכות המפטי' כי כולם עולים לו לסך הק'
ברכות וברכותיה הם ענין בחול שאנו מתפללים על
מלכות בית דוד ועל העבודה ובאולת ישראל שתתבלה
במהרה בימינו וראוי היה כל אדם לכך אלא שהמפטיר
שליח כולנו והוא מברך על ידינו ונריכים אנו לשמוע אליו
ולכוין ולענות אמן ובכן עולין ברכותיו לכולנו ואין ראוי
להפטיר כי אם ע"י כר דעת שדברינו נשמעים והוא מזה
רבה למעיין בה שמאחר תורה נביאים ואומר עליהם
ז' ברכות כו' ברכות של חתן וכלה ולא דבר ריק הוא.
והזהירו חכמים שלא יפטיר המפטיר עד שיגמור הגולל
לגלול הס"ת כדי שלא יהא הגוללין טרודי' לשמו' ההפטר'
מפי המפטיר והרבה מהפוסקים כתבו כן גם לענין
הברכות שאין המפטיר רשאי להתחיל הברכות קודם
שיגמור הגולל כדי שלא יהא טרוד ויוכל לכוין לשמוע
הברכות וההפטרה מפי המפטיר ולא יפסיד לקרות לחתן
כיון קריאת המפטי' כס"ת להפטרה.

וצריך המפטיר שיאמר הברכות בשפה ברורה
ובכוונה קדושה קול ברמה כדי שיענו כל
העם אמן ויברך לפני ההפטרה ברכה אחת אשר בחר
בנביאים טובים וכיוש הברכה אינו הנאמרים באמת אלא
ובנביאי האמ' הנדק ועל כן אין לענות אמן אחר הנאמרים
באמת כי הוא באמצע הברכה ואחר בעה לאחריה ברכה
ראשונה מוד כל העולמים וכו' ופותחת בברוך ומסיימת

בברך האל הנאמן בכל דבריו ולכן אין לענות אמן בהפסקת בין אמת ודק לנאמן אתה כי הוא באמצע הברכה וכן כתבו התוספת בפסחים דף ק"ד ע"ב וברכ' שנייה רחם והיא חותמת בברוך ואינה פותח' בברוך כדין ברכה המסוכה לחבירת' וכן הג' והר' וכתבתי זה כי ראיתי רבים טועים בזה להפסיק בענית אמן באמצע' של ברכו' הנז' שאין להיות בהפטרה רק ה' ברכות אשר בהגרף אתה ב' שבירך על קריאת ס"ת אחת לפניה וא' לאחריה יעלו ז' וחמה לעומת ז' שקראו בתורה כמ"ש המפרשים. אף שבשבת אין נריך לקרות הפרש' בחומש כי אם לשמוע אותה מפי ש"ץ מ"מ ההפטרה אין אדם יוצא י"ת בשמוע אותה מן המפטיר אלא נריך שיקרא כולה מתוך הכתב בפיו וכן היה מנהג הרב ז"ל ומזה נתפשט המנהג עכשו לקרוא כולה בספרם ואין שומעים קול המפטיר אכן אף אין זאת אשר בעיני לבלתי שמוע אל המפטי' שבירך עליה והנכון כזה שיפטיר"ו בשפה רפה כל א' בספרו יחד עם המפטי' ופסוק בפסוק עד תומה וכן מנהגי בקהל עדתי וכתב רבינו ירוחם נתיב ב' שאסור לספר כשהמפטי' קורא בפניו עד שיגלים כמו בס"ת. ומוב לבמס בתוך סנת הכיסה לומר ההפטרה בבית הכנסת ובכן המת יהיה לו כחת יתירה כמ"ש במדרש המעלם במעשה הוא יהודאי דהוה אזיל לבי טורי קרדיני' ומצא אדם אחד שהיה מלקט קוצים חכילות גדולות והיה נושא על כתפיו ושני ממונים מן בהיכם הולכים אחריו והיו מבעירים החכילות באש ושורפים אותו בהליכתו וכו' ושאל לו הוא יהודאי מאיזה מקום אתה א"ל מן גיל הנלין הלך הלי יהודאי לגליל ושל בכל מקום היש פה אים עמת מוקדוב ועזב בן א"ל הן ותנוק זה יושב בבית המסבחי' והוא רשע כאביו הלך הוא יהודאי עם ומצאו ו"ל בא בני ותהיה עמדי הלך עמו ולבש אותו ומברו אבל מלמד תנוקות ללמדו תורה ולמד תורה הרבה ואח"כ היה לומד עמו הפסדה בבה"כ ושוב נתחכם עד שהיו קורין לו רבי' ובא אביו בחלום לאותו יהודאי ו"ל רבי תנוח דעתך כמו שהכח' את נפשי כי בשע' שאמר בני הפטרה בקהל נשבעתי מן הדין הקשה הזה ובשעה שאמר קדיש קדש גור דין לטובה ובשעה שנתחכם וקרא ליה רבי עטרתי בעטרות יהם של נדיקים וכולי.

הנה כי יש תועלת רב לנפש המת בקריאת ההפטרה בבה"כ להקל מעליו מספ' רשעי' בניהם ומכאן סמכו רבים מבני ישראל לומר ההפטרה בבה"כ בתוך שנת אביהם ואשרי המכבד את הורש על זה אמרו בזוהר פרש' יתרו כבד את אביך ואת אמך בכל זמני יקר למחדי לון בעובדוי דכשראן כר"ח גיל יגיל אבי נדיק ורא איהו יקרא דאבוי ואמיה. מא"כ יברך הש"ץ למלך המולך עליו ואפילו יהיה מא"ה כיון שאמו עומדים

תחת

תחת רשו' ממשלתו נדיכים אמו להתפלל עליו כי בשלומו יהיה לו שלום וכן הוא ת"ע מדברי קבלה כמ"ש בירמיה ודרשו את שלום העיר ונומר כי בשלומה יהיה לכם שלום ויענו כל העם אמן אח"כ יברך לכל הקהל הגדולים עם הקטנים שמקיר הברכות פתוח ונעת לחכנה היא לעתוד ולרנות עליהם הוא ברחמיו יפרס וינילם מכל נרה ונוקה ויטב ביניהם אהבה ואחוה שלום ורעות ויתן בלב לשמוע דברי תבמים ותוכחתם אמן וכל זה קודם אשרי שאין להפסיק בין אשרי לקדיש. ובתקון מאמר' החדש כתבנו שהראוי לאנשי הלבב לקדם את החדש בערב ר"ח ולא בשב שלפני ר"ח דהב' בעתו מתברך ושם ביאורו כוונתי. אח"כ יחזרו ס"ת למקומו ברוב שמחים ואוהבי התורה ילוו אותו עד מקומו וילמדו מזמור לדוד הבו לה' - דז' דשבתא הם כנגד ז' קולות - ויש למי שמכנים ס"ת בארון להוציא ולומר שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם וכולי עד מלך הכבוד סלה - וכן בכל הימים שמוציאים בהם ספר תורה ואנכי הנהגתי בקהל עדתי לומר כל הפסוקים האלה כל הנבוד יחד בשירה ובזמרה וכן אמרו שלמה כשהכנים הארון לבית קדש הקדשים:

פרק יג

תפלת מוסף של שבת מרוממת היא מאד במעלתה כשנבה על הוד יקר תפלת של שחרית ותתקנה כנגד קרבן מוסף של שבת וקרבן מוסף היה ומנו מיד בבוקר ולפיכך ומן תפלת המוסף נ"כ תחל להיות מיד בבוקר ואין לאחר אותה ולאוי להתפלל אותה מיד אחר תפלת שחרית. ומנהג טוב להולכים בתמים לומר קודם מוסף שבת כדר' עבודת המוסף את תיקון החכם כה"ר מנחם די לונזאנו ז"ל וזה סדרו.

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו כולת שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה. והכן זכר היתה עבודת מוסף שבת בבית אלהינו בשש שעות ביום הביאו ב' כבשים בני שנה תמימים השקום ובקהם ושקדום שחטם השוחט בצפון וקבל המקבל את דמם בכלי שרת בצפון ובא לו לקרן מזרחית נפונית ונתן מזרקה נפונה ובור בא לו לקרן מערבית דרומית ונותן מערבה דרומה שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי הפשיטום ונתחום והעלה כל אחד מה שזכה בו לבבם ומלחום וירדו נכנם כתן נחל השתחוה ובא נבנסו אחיו הכהנים הבתתו ונצאו כלו ותמדו על מעלות האולם העלה מי שזכה

שזכה האמרים מן הכבש למזבח הם דמה כ"ג להקטיר
עלה בכבש הסיטו לו האברי' ומחך עליהן וזרקן ואם דנה
הוא סמך ואחרים זרקין החלו אלו שעל מעלות האולם
ומברכים ברכת כהנים הקטיר כ' עטרגים סלת מנחה
בלולה בשמן. בשבע שעות כיום נותנים להם הפנים
לפני ה' על שולחן הזהב שבהיכל ומוציאים את של שבת
שבאה בינד נכנסו הרבעה כהנים שנים בידם שתים
מברכות של לחם מנה שם חלות של כ' עטרגים כלת
המערכת ושנים בידם כ' כזיכים וכהם שני קומני לבונה
זכה והרבעה מקדימין לפניהם שני' ליטול פתים מערכות
ושנים ליטול שני בזיכים הניתו לשולחן משכו אלו והמיח
אלו וטפחו על זה כתוך טפחו של זה ונלחו מתו הלחם על
שולחן הזהב שבאולם נתנו מלח על ב' בזיכי הלבונה
והקטיר נתנו לו יין לנסך הסגן עומד על הקרן והמזרקי'
בידו ושני כהנים עומדים על שולחן החלבים ופתי חנוכה'
בידם תקעו והריעו ותקעו בלא ועמדו אנל המזבח על
הגיגל אחד מימינו ואחד משמאלו פחה לנסך הנסך הסגן
בסודרים הקיים זה בגיגל ותקעו אלו בחצוצרות ונגנו אלו
בנבלים וכמורות ודברו הלוים בשיר הגיעו לפרק תקעו
והשתחוו הע' על כל פרק תקיעה ועל כל תקיע' השתחויה
אלקו משמרות הכהנים מכרזו אלים את אלו' ביניהם נטל
כהן גדול מחני' החלות שנאמר והיתה לאהלן ולבניו
ואכלוהו במקום קדוש כי קדש קדשים הוא לו מאישי ה' חק
עולם לאשי העם שבכה לו אשרי העם שה' אלהיו. ומוב
יתאמ"ן בכוונתו להתפלל תפלת מוסף כתקונה ואמר.

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה ברחילו
ורחימו וכו' הנה אנכי בא להתפלל תפל'
מוסף של שבת לשלמה פרי שפתינו ולהשיף על המחרות
עליונים למעלה כי אתה תבורך נדיק ה' כגנה רצון
העבדהו ותשב בחיתן קטתו ויפוזו זרועי ידיו מידי אביר
יעקב משם רועה אבן ישראל אבן מלאו הבונים היתה
לראש פנה נפשי ישובב ינחני במעגלי צדק למען שמו
זיהי נועם ה' אלהינו וכו' והיה לרצון. ומנהג ישראלים וכל
לוגפיה לאומרה בלחש ובחזרה ויתר מהר נעלה החזרה
מהלחש דבה זוכה האדם הישראלי לקבל תוכפ' הנפשמה
מיום השבת כפלאמל חיה מקום כבודו לבריכנו. בא
ידאה כמה במיות עינים נמנא למתפללים תפלת מוסף
בקולם בחמיב' ותהלכו ומנכמ"ת אלה יאבדו ונוסף
גם הוא שעוברים על חרם של הלאסוכים כמו שכתוב
בפי' שהלאסוכים הטילו חרם שלא יתפללו תפלת שחרית
ומוסף ומנחה אלא בחזרה וזה אפי' בחול ב"ש בשבת
הקד"ש וכל מכן בתפלה נאה ומחר כ' זאת הבאה להלבש
ולהבדיל המאורות הקטנים עם הגדולים ומי יתן והיה
שיקלו בלריכות יתר הדברי' אשר מלריכים ביתר דברי
הבבל' ובקריאת ספר תורה אבל אין בם תוכלת לנפש

ויחמידו לבלתי יתפללו תפלת המוסף אחם בחזרה
כמשפטה ודינה ומקשה לבו יטול כדעה והשכיל' מוחלת
עליהם אלא אחתי קראת יעקב כי תבעת בי ישראל ואיש
התמים לא יעבור מלאומדה בחזרה כמשפטה אל יפן
אל אנשי הקהלה ואמסף שלו כל חרף ויסדר תפלתו עמה'
בלחש ובחזרה וכן בהתתי בימי גרוסי בעוברי דרך עלי
הפרלאקיים. ויתפלל ב' דאסונות וב' אחרונות וקדוש
השם בלחש אם לאמר בה זה הנוסח:

תקנת שבת דנית קדבמתיה. נוית פירוסים
עם פרוסי נסכיה. מעגניה לעולם
בכוד ומהלו שמעמיה חיים זכו ונם האוהבי דבריה נדולה
בתרה לא מהיני נגנה נוד פעליה כבילוי ותנוטו ה' אלהינו
להקריב בה קרבן מוסף כראוי וכו'. וכן היה מנהג
רבינו הקדוש הלר"י ז"ל והוא מספר התקוני' לבחים בסוד
ה' ליראיו והוא מיוסד על סדר אלפא ביתא של תסר"ק
על סם הגאולה דכתיב אסרקה להם ואקבצם. ופי'
תקנת ר"ל לשון כדר כלומר סדרת שבת דנית קדבמתי'
כלומר לף על פי סיב בהקדבת קדבמתיה חלול שבת
לא"פי כן דנית בהם. נוית פירוש העם סדרי נסכיה
על סם מו את בני ישראל שסם מפורש קרבן שבת נוית
קרבנות המפורשים בה עם כדרי מערבו' על לחם הפנ'
כי סם המערבת מתרגמינן שית סדרין ונסכיה מלשון
קשות הנכך אשר יוסך מעגניה לעולם בכוד יגאלו ע"ם
מ"ם בלגדה בפ' כאתי לגני בזכות ג' דברים ישראל
מתענני לפני הקב"ה וזה' מהם בזכות שבת דכתיב אז
תתענג על ה' שעמיה חיים זכו ר"ל המכבדים אותה
בחיי מהלל ומשמרים חיים זכו. ה"ג כמ"ש בזוהר
דבעי לאטעמ' מכולא כמו פה הרפנו בפרקים של מעלה.
ומיוסד על סדר אלפא ביתא זו לפי שהיא נמצאת על
הגאולה והגאולה עתידה להיות בזכות שבת שנאמר
לבחים אשר ישמרו את שבתתי וכתיב בתריה
והביאותים של הר קדשי ובינד נכמע' על הגאולה תסר"ק
ע"ם אסרקה להם אקבצם כי פדיתים נפע"ם יסם
הדים עמים לשון נף וטף ז' הוא אשר הנף אלגוס
דאטיף. ומ"לך והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד
כי עין בעין יראו זהו ר"ל והד"ג ב"ה יבא לזיתן ויכה עליו
אחרים וכן אותיות מנ"ל כך שבו כולם ע"ם הגאולה כמ"ש
במדרשים ושעם היות במוסף יען כי בו נאמר כתר יתנו
לך ה' אלהינו כי בו מתלבש עלת העלת בכתר ולזו
נתקים כי תשביר ממשלת זדון מן הארץ כנודע
למסכילים בדבמה. והכר הריחו בסוד ה' לל עבדיו
יתבונן בסוד המוסף אפר בכור יוסף הנדיק נהדר כנ"ם
כזוהר בראשית דף יז ז"ל כיון דהאוא עמודא דאמצעיתא
אסתלים ועכיד סלם לכל סטרין כדין אתוסף ביה נהירו
מעילא ומכל סטרין בחזרה דכלא ביה ומהאוא תובכתא

דהדוה נפיק יסוד דת דעלמין ולקלי מוסף מהכא נפקין כל חיילין לתתא ורוחין ונשמתי״ן וכו׳ וכן בתקוני׳ ואיהי תוכפתא מסטרא דחי עלמין דאיהו מוסף שבת וכולי ומלוות יות מוסף תשכילהו כי מוכף בחילוף המ׳ כא״ת כ״ם הוא יוס״ף הנדיק ועין המשכיל סוה תשכילהו בלבד עתה סוד מלכות גדולים תעשה לה בעלייתו של בעל ורוזנים נוכד״ו יחד ישראל ורחל יחדיו סוו בשיעוריהן ויסתוו היסודות מוכרות תבל. ויבטא בשפתיו פרטי כוונתו לאמר.

ליחדא שמא דקב״ה ושכינתיה וכו׳. הנה אנכי בא להתפלל תפלת מוסף שבת לתקן את שורשה במקום עליון לגרוס זווג זו״ן יחדיו יהיו תמיס ביסודותיה ולהאדיר ולהגדיל יקר הדרה של רחל להיות אשת חיל עטרת בעלה על ראש עצמותו העומד למטה בג״ה של אימא אשר המה בה״י דכלי זעיר העולה. ובכח סגולת ברכה ראשונה ירוס ונשא חכמה דז״א ברכמה דא״א וקו ימין המלכות תעלה בנצח דאימא. ובסגולת ברכה שניה ירוס ונשא בינת הזעיר בבינת או״א וקו שמאלא של מלכות תעלה בהוד דאימא. ובסגול׳ ברכה ג׳ ירוס ונשא דעת דזעיר בדע׳ או״א וקו האמצעי׳ של מלכות תעלה ביסוד של אימא. ובסגולת ברכה ד׳ יהיו למאורות הארת המוחין אל כתר מלכות ויעש המלך משתה גדול כיום חתונתו. ובסגולת ברכה ה׳ יכנס נצח דזעיר העומד נגד נצח דאו״א בחכמת רחל. ובשני׳ יכנס הוד זעיר בבינת רחל. ובשביעית יכנס יסוד זעיר בדעת רחל להיות נעשים לה מוחין ומן תוספת המאורו׳ העליונים יסתלסל להאיר מן העולם ועד העולם ומשם יסתלסל לנו בני מלכים להאיר על נר״ן כי עמך מקור חיים באורך נראה אור ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו וכו׳ יהיו לרצון.

ומשפט האורים בשמות אהי״ה יה״ו ומרגלאן הלא המה כמשפט הערוכים בתפלת ערבית אפס בשמות הפתיחו והחתימות ראיתי שניאות ושערכם לפניך למען תלך בדרך טובים. ברכה א׳ הפתיחה והחתימה הויה בנקוד קמץ ומעוטרת בתגין. בשניה פתיחתה כמשפט של ערבית והוית חתימת בקמץ. וכנ׳ הויתה נקודת חולם מעוטרת בפזר גדול שבדעת כנורע ובד׳ בה סוד תקנת בהדר תפר״ק כ״ב הוית אשר היו למאורות במוחא עילאה מתתא לעילא נכו׳ תי״ו רשים לעתיק יומין דלית דכוותיה כמ״ש בזוה״ר רשים דשימו דעתיק יומין דלית כוותיה ואחריה הה׳ תיבות מנצפ״ך מ״כינו כ״נטוו ג׳ יוי פ״עליה כ״ראוי.

ויאמר את יום השבת הזה ואף על פי שרש״י ז״ל כתב בפ״ק דבילה דף יז״ל לומר את יום המנוח הזה פליאה היא להניח לשון הכתוב את יום השבת ולומר יום המנוח

והנכון

והנכון לומר את יום השבת וכן כתב מהרח״ו ז״ל.

וטעם אומרו כאן בשב׳ ובכבה ובר״ח ובסכו מפני כי בשבת היא טפילה בז״א שאינו׳ עולה אפס על ידו משא״כ בר״ח שהיא אוכלת משלה והיא משתמשת בכתר אחד עמו ואינה טפילה אלו ע״כ כש יאמר ונסכו כלשון זכר כמוהו במעלה ולכן אים המשכיל ידקדק בזה ולא יטבה כאשר שנו רבים ולא נתנו הפרש בין ראש חדש לשבת. וברוב הספרים לא הדפיסו פה זכר למעשה בראשי׳ וסגיאה רבה היא והמשכיל יבוננהו שעתה שתי היסודות דז״ן שוין כמעשה בראשית וכ״ל זכר למעש׳ ועוד שחתוס כר״ת כ״ראשית א״להינו ו״אלהי א״בות ינו ר״נה עם הכולל מספר שם. **אל** במילואותו ושם הוי״ה פשוטה לתהל״לשם ולתפאר׳ המלכות שקנתה שם זה כעלותה עתה בנה״י דאימא. והשובה לבלתי אמיר למעשה בראשי׳ פה מגרעות נתן ואים המשכיל לא יעבור מלאומרו ואף על פי כי בספר תפלה זו המלכות גם היא עלתה עמו מ״מ כיון שעיקר העליה לו והיא טפלה אלו יש לומר גם בתפלה זו ויוחו בו כמו בשחרית ולא יאמר ויוחו בם. ויחתוס ברוך אתה ה׳ מקדש השבת ויכוין ההוי״ה בנקוד שורק מעוטרת בש״מ גרי״ן משולבת בשם אהיה ובר״ח ושבת יכוין אותה בנקוד צירי ושורק. וכן עיקר ואחר כך בג׳ ברכות אחרות הוויותיהן הם מבוקדות כמו שביארנו בתפלה ערבית. וראוי לכל איש ישראל להתאמץ בכוונתו בתפארת תפלת זו מאד לבל יחטיא אל השערה ואף שבשאר תפלות שבת אם טעה בהם והחליף של זו בז׳ו אינו חוזר. אמנם בתפלת מוסף אם החליף של מוכף באחרת חוזר וכן בשאר התפלות אם טעה והתחיל בכל חול גומר אותה הברכה אמנם בתפלת מוסף אין הדין כן ופוסק אפילו באמצע ברכה כמ״ש הרמ״בם ואף על פי שלפי שורת הדין אפילו יחיד יכול להתפלל תפל׳ המוספין כמו בשאר תפלות שאף על פי שהם במקום הקרבת קרבן יחיד מתפלל אותן וכן בתפלת המוסף מ״מ הירא את דבר ה׳ לא יבוא עצמו לידי מדה זו להתפלל אותה ביחיד מפני אריכות שמאריכין אנשי הקהל שלא להתעכב שעה א׳ יותר כי הוא מאבד טובה הרב׳ מלקדש שמו ית׳ ברבים ולא ולמד מ״ש ר״ש בזו הר ושלח דף קס״ז ע״ב. אמר ר״ש נלותא דסגיאין שליק קמיה קב״ה ומתעטר בהני נלותא בנין דשלקא בגווכין סגיאין ולתכלית מכמה סטרין ובנין דאתכלית מכמה גווכין אתעבידת עטרה ומנחא על ריש דנדיק חי העולמים ונלותא דיחיד לאו איהי כלילת ולאו איהי אלא בגוון חד וע״ד נלותא דיחיד לאו איהי מתתקנא לאתקבלא אלא בנלותא דסגיאין ע״כ וכזוהר פ׳ בלק דף קנ״ו ע״א הוסיפו עוד בעונשו ז״ל מי בכם ירא ה׳ שומע בקול עבדו אשר הלך חשיכים ואין נגה לו וכי כנין דלא אתא לנלוי הלך חשיכים אלא אוקמו׳

עד לא יתכנסון ישראל לבתי כנסיות לנלחה סס"ל קיימ'
זסגיר כל כהורין עלאין דלא יתפשטון ויפקון על עלמין
זתלת זמכין ביומ' לחלי סט"ל דכר ומקב' ומסטטין בעלמא
והה"ל עידן לתקן לנלותא בנין דלא הוי תמן קטרגא כלל
וכדין לחיסו עידן לנלותא בנין דלחיכון לחלי למסטט' בטורי
חשוך והר כספה כדין פתיחן כוי כהורין עלאין ונפקי ושדיין
על בתי כנסיות בריסהון דכלאן נלותין ומתפלגן כהורין
על ריסייהו וקב"ה סחיל על ההוא דלא חסתכ' תמן ואמר
חבל על דפלגיא וכו' לחין נגה לו כמה דלתפלגיו ושריא על
לחרין דתמן כמה טכין לתלכידו מיכיה וכו' ע"ש כאורך
ולא כה נלמר ביתר תפילו' על חול כ"ש וק"ו כספר מעלות
המדות העולות בהוד הדרן של תפלות של שבת ויו"ל ליהן
מלמעלה תפלת מוסף הגולה היא על גביהן לאר כמה
מלאורות עליונים מתוכפים בשמים ממעל ככח סגולתה
לאר מסמה יסתדל מן העולם ועד העולם עד כולה על
דלאסי עם קדש ולאר הלך חסיכים להתפלל לאותה שלא
עם הנבור תקולקל חלקתו ולין נגה לו. ולים התמים
יסכיל עשות שלא לפרוש מן הנבור ולא יפנה דרך כרמים
רמי הקומה גדולים לאר כוטפים בענמם ובכוונתם
לאומרם ביחיד ולבם הולך חסיכי' כין תנור לכירי' ויתפללו
כדע עו"סק כי סתעם' קו עמו לאר קורא לגי עליהם לא
תעשו לתי ללהי כסף ולהי והב כאשר היתה תפלתם
בלא לב ולב מוע"ל לא"שב כספם וזהבם ולאכסים כלה
לאיכבה ישרכו אל לבם להתפלל ביחיד לאחר כי דרך נסים
לחם לבלתי עמוד חיל להתגבר על ינרם שנה לו שתים
ולבטל מחסבותם בעומדם מול פני האדון ה' אלהי ישראל
זכו' הלי ולולי בהנרף תפלה עם הנבור יעלה לדוכה
למחל' תפלתם כמ"ש בזוהר כפ' פנה אל תפל' הערער
ולא בזה לת תפלתם לין זה כי תערפס כחם להבת ינרם
בהספסוף לאר בקרב' למיהר לעלא מלת פני הקר' לפנות
להם רבות עתים לפקוד לים אל רעהו ולים לת קדוכו
ולברוך עם סיחתם סיחת חולין בעב' והלולי לא תהיה כם
גם מדבור ל"הר לאר הסיחה בטילה היא לאם היולדת הז'
תועבות לאר סנא ה' כמו שביאהכו במקומו' לאחרים לאר
הסכיבה נו חת עליהם הובעתם ה' בדבריכם לויה על
שברם כי רבה הוה' הטוב יכפר בעד ולאר עוני בסר לו
יחמול על נפשו היקרה ולא יחוש על התעגבו לאר יתעגבו
הנבור יותר חמי שנה לו יותר כלאר לא יחוש כהתעגבו
ביתר חפצו נורכי הנוף הנגוף וערב לו וכבן בשיתו אל
לבבו להשוות לפחות כבוד עבד לכבוד רבו לא יבא לחלל
יקר הדרן של תפלות של שאר הימים ויותר מהמה בתפל'
מוסף של שבת לבלתי לומרן ביחי' לו בקול רם שלא בחוד'
ורי כזה הערים במצב מוצר שהזהרכו ברוס מעלה
מנוה זו לחזק ידים רפות וברכים כושלות בהוד הדרן של
תפלות וכבר יחדתי הדבור כזה בחלק הקודם בשער
התפלה

התפלה ע"ש.

ואחר לומרו המוסף כלחישה ישוב ידו שנית
לאומרו קול ברמה ויאמר כה קדושה רבה
כתר יתנו לך ופשטן של דברי שהתפלה שמתפללין ישרא
למטה ממנה עושים מלאכים המוני מעלה כתר ברא
מלך מלכי המלכים הקב"ה כמ"ש בזוהר פר' ויצא קס"ז
ההוא מלאכא דממנא על נלותהון דישראל סגדלפו"ן שמיה
נטיל כל אינון נלותין ובכיד מניה: עטרה לחיי העולמים
וכו' ולפי ס בשבתות וימים טובים יש בהם תוספ' קדושה
ודוב השבח והודאה לו יתברך וגם כן מוסיפים בהם
תפלת מוספין וגם שהם ימים שכל ישרא נקבני' בקדושה
ובטהרה ובכשות נקיה לבתי כנסיות ובתי מדרשו ברוב
עם הדרת מלך לכן תקנו לאומרה בשבתות וי"ט ובתפל'
המוספים כי עיקר קדושת היום הם המוספין. ואומרים
ק"ק שהוא הקדושה שאומרים המלאכים ואח"כ אומרים
כבודו מלא עולם וכו' כדי לומר הקדושה שאומרי' השרפי'
והיא ברוך כבוד ה' ממקומו ולפי שגזרו שמד על ישראל
שלא לקדות ק"ש תקנו שיהיה שליח נבור אומר אותה
בלחישה ובהבלעה בעמידה בכל תפלת שחרית בין
בחול ובין בשבת שאחר שהיה אומר ממקומו יפן ברחמיו
לעמו המיחדים שמו ערב ובוקר היה מגדל הדברים עד
שאומר שמע ישראל ומאחיכין הקהל על ידי כעימה באחד
הוא אלהינו הוא אבינו וכו' ואף הוא מתכוין לגמור ק"ש
בהבלעה ואומר עמהם בבת אחת להיות לכם לאלהים
אני ה' אלהיכ' וכמנא ששליח נבור קרא ק"ש כולה והקהל
קראו עמו פ' א' על ידי תחבולה כמו שביארנו וגם כן
קראו עמו סוף פסוק ק"ש שהוא להיות לכם לאלהים ואחר
שקראו ק"ש היו אומרים הקדושה שאומרים ישראל למעלה
והיא ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון. ובשבת בטל השמד בטלו
מלאומרה בכל התפלות וקבעו אותה בתפלת מוסף כמו
שכתבו הגאונים ז"ל ומזה נתפשט נוסחת אחד הוא
אלהינו שלא היו רשאים לומר שמע ישראל רק אחד הוא
אלהינו וכן מה שכא בנוסחאות להיות לכם לאלהים אני
ה' אלהיכם שהוא מצוין החתימה של ק"ש אבל שבשיו אין
לומר רק הוא אלהינו כי אינו מן הדת לומר שני
פעמים אחד אחד וכן לא יאמר רק להיות לכם לאלהים
אמ ה'.

ואשר הריחו בסוד ה' ותקונת ה' יביט יכין לו
לבוין בהוד הדר תפלת המוסף בחזרה
לאשר מוסב יקרו בשמי"ם ממעל כי יתגדל ויתקדש המלך
הקדוש ויטע אהלי אפדנו בתר דאבא ואחל המעטירה
אף היא גדולי"ם תגשה לה תדנג על ההדי"ם ועולה
ותטע אהלי אפדנה בתר דאימא בסוד הבת אבל אמה
כמ"ש בגמרא בכתובות זאת אומרת הבת אבל אמה.
ותעמוד לעותתו ועל כן יאמר בספר נוסח הקדוש זו כתר
יתנו

יתנו לך ה׳ אלהינו מלאכים המתי מעלה והכוונה על
או״ל הנקדאים מלאכים המתי מעלה כי הם מלאכי ממש
של רום הכתר כמ״ש בתקונים והם הנותנים הכתר לה׳
אלהינו כוד החתן והכלה בכח עם סגולתו בני מלכים
קבוצי מטה המובדי׳ נפשם על קדושת שמו יתבר׳ ביחוד׳.
וגם על כן יאמר בספר קדושה זו ומעשרתיו שוחלים היה
מקום כבודו מה שלא יאמר כן במוסף ר״ה. נפשם לשא״ל
הגיע כי דאו שמלכות שמים עלתה למעלה ממקום
אלוהיתה ע״כ דרשים עליה איה מקו״ם כבו״ד ך היא
השכינה כבוד ה׳ מה שאין כן בר״ח. ומטע״ז מתחנים
לאמרו ממקומו הוא יפן ברחמיו לעמו וכו׳ כלומר ממקום
ך דהיינו המקו״ם עשם הז״ח עתה ז״ל בכתר דאב והנוקבא
בכתר דאימא אמ מתחנים שכין שם גבהו שגבו מאד
במרומים אל יפכחנו כנח הנשם וחהו ממקומו הם למעלה
הו״ל יפן ברחמיו הוא הכתר דאבא רב הרחמים לעמו
המייחדים שמו וכו׳ וגורמים לותו הזווג. ואשר הוא חכם
ברזים יבטח בשפתיו קודם מזרח שליח נבור התפלה
פרשי כוונתה בקצור:

ליחדא שמא דקב״ה ושכינתיה וכו׳. הנה
לאיתנו בחים לומר חזרת תפלת מוסף
בקול רם לשוב לעורר בקול כל מה שעורמו בלשם ובכן
תוסיף תת כחה המלכות לעלות זלעמוד יחד עם דודה
ובכח קדושת כתר יתפאר המלך בתפארת מפואר
ובעטר׳ גילות וכתר טרם דאבא ולשת חיל לף היא תרלב
ותעלה ותטע אהלי אפדנה בקומת הכותרת המוסגב
דאימ׳ לעומתו ובדילוג קדום דחסון תעוז קו ימינה בחסד
דאימא ובשני תעוז קו שמאלה בגבורה ובשליטי תעוז קו
אמצעתא בת״ת ובאי״ה תרלב על הדדי׳ לעלות מחב״ת
לחב״ד **א׳** בדעת **ו׳** בחכמה **ד׳** בבינה ובאחוזתם
נרלה אור כניכה רנון תעטרם
הנכמה הטהורה מהדרת קדש יום השבת. ובלתי ל המ״ן
עינינו להעלות מ״ן לזו״ן במסירת נפשינו ביחוד שמע
ישראל לגרם זווג הקדום יחדיו יהיו תאומים מלמעלה
ויהי נועם ה׳ אלהינו וכו׳. וטוב יכונן את כוונתו לשמוע
חזרת המוסף מהש״ץ והיו לבוטפות בין עינינו נועם שיח
בוד שיחותיו עד היכן הדברים מגיעים ואם בעל נפש
הוא ירגיש בענמו תוספת רוח עלאין קדישין כל הוד
נפמתו בו ובחיי ראשי שמירי שבת בשב״ב הגיעני לקדושת
כתר היו עיני זולגו דמעו שלים והכרתי שזה מהתשוררו
הנשמ״ אשר בקרבי אכן הייתי חוכך ודואג על הדב״ והייתי
מתלפק שלא לברכת בשבת אלע״פ כן לא אוכל להתאפק
עד שמנאתי באגדה שמנאו תלמידיו לרבי עקיבא שהיה
בוכה בשבת ושאלו מאתו מדוע היה בוכה בשבת זאמר
עונג יש לי דבריכם שמרוב דביקותו בהקב״ה היו זולגים
עיני דמעות כדאשכחן בר״ע שנמו שהיה בוכה בעת

הגיתו

הגותו בשיר השיר׳ כאפר השיב ברוח מכיתתו עומק
מודו עד היכן הדברים מגיעים זכן ימנא על הרוב
במתפללים בכוכה ונדאה דבכה״ג שפיר דמי ואין לאבל
בדבר והכל לפי מה שהוא אדם יעוז בכוונתו בספר תפל׳
זו והשביע בנחמות נפשו. **ואח״ב** יאמר אין
כאלהינו וסדר פטום הקטורת כולו כמו
בחול ולא כאשר שגו רבים להדמות עניינו לייתר המזמורי׳
של חול שאין אומרים אותה בשבת ולא ראי זה בראי זה
שכל עיקר המזמורים בחול להוריד העולמות אחר שעלו
אבל בשבת כולן שעלו לא ירדו ולפיכך מיסדם של
המזמורי׳ בשב״ל לא כן הפיטום הקטורת אחר התפלה שב׳
לעולם להבריח החצונים והקליפות שלא יתאחזו בתפלה
אין למנוע מלאומר׳ אחר התפלה אף בשבת כי לא יעדר
איזה שגיאה ורעיון חיצוני בתפלה וגם אנשים החטאים
בנפשותם המתלוים עם הנכור אשר בין חיתה לידלתא
ו לבכרא דעלוכתא כי נורמים בחטאתם לנאת הקליפות
הטמונים בנוקבא דתהומא רבא החונה ומבער בקרבם
הכעס ופוגעי׳ ביקר הדדה של תפלה של שבת. ודפיאות
תעלה הוא הוד הדר של פטום הקטורת לבעדם
והקרבת פטום הקטורת בבהמ״ק יוכיח כי כמעשהו
בחול כך מעשה בשבת. ומנאתי ובכת
מאת הדאשונים זל תקנו לומר אין כאלהינו בשבת
לפי שאין מתפללים י״ח בשבת ולהשלים חבדוכן אנו
אומרים ד׳ פעמים אי״ן כאלהינו אין כאדוכינו אין כמלכנו
אין כמושיענו וכן ד׳ פעמים כ״ודה וכן ד׳ פעמים מ״י
כאלהינו ר״ת אמ״ן וגם ד׳ פעמים ברוך אלהינו ברוך
אדוכינו וכו׳ וד׳ פעמי׳ אתה הוא וכו׳ כנוסח ברוך אתה של
תפלה ו״ב פעמים אמן עם ז׳ ברכות שבתפלה לעומת
י״ט של חול ועולים לאדם לתשלום הק׳ ברכות ויסמוך שיו
פטום הקטורת הסביב מכל הקרבנות ובסופו פ׳ הסיבנו
ה׳ אליך ונשובה וכו׳ לתועל׳ עוד התשוב׳ אשר יש בסגולתו
כמו בחול ואחריו ג׳ פסוקי ר׳ נכאות וכו׳ וברל זה לא
יפתנה לא בשבת ולא בי״ט. וכן לא יעבור מלומ׳ אחריו
מימרא ר״ח ת״ח מרבים שלום וכו׳ לפי שיש בו ז׳ פעמים
שלום להכביד ז׳ כנפים של ממא״ל שלא יתאחז בתפלה
ויאמר אותו בשבת מן הטעם עצמו של פטום הקטורת
ובזה שגו רבים ואים התמים לא יחטיא דבר. ואחריו
יאמרו קדיש דרבנן בברכו שאף שבשב״ב הכל באים לבה״כ
קודם ברכו ראשון מ״מ הוא תועלת למי שישכח לקבל תום׳
הרוח בכמיכות לגאולה בתפלה שאז״ל היה יכול לקבל
ת״ת הנשמה בכתר עתה על ידי יחוין לקבלה וסודו
בשבת כמו בחול כמו שבארנו בחלק הקודם והוא קדיש
ליתו׳ בתוך שבת אבינו ואמו ולא יאמנו מלאומרו אף בשבת
ואחריו עליו וכו׳ ורבים שגו שלא לאומרו בשבת כי אין
ירידת לעולמות בשבת אכן שגו בחזיה כי אין כוונתנו

בהשתחוים

בהשתחוים זו להודיע העולמות אפס המקומות. ואומר מזמור ה׳ אמר לאדוני שב לימיני עד אשית אויביך הדום רגליך. מלון אמר כמה רתיכין קדישין די מתעבדי לכון ולבון כולהו בחד סלהו ברבו בחילין נאמתין לאתברא לבמה קדישא לאתברא לכמה מריקא בנתא דערן לתתא עד שנתא דבחוזא קדיש וקדמי מקודש מקודש כרין מיחא שכיבו דכל וחייבי בהיכם כולהו מתתכבי ואית לון מיחא ונשמתין כולהו מתעטרן כחכמתיהו חילין לגילא וחילין לתת וכולה עמא דחולקא דא לחן וכן אמר עור עם ובכל מגלי שבת יתיב כר נע כשולם הנשמות ע״כ. ואחר שיום השבת קדש הוא מפני שנשמות מתוספות בו ראוי לכל אישי ישראל לעשות עיקר מהנשמה המתוספת לקדשה כקדושתה בכל מיני קדושה וקדושת המחשבה והדבור לתעלה מכולן כי הוא סוד הנשמה היתירה המתוספת מלמעלה ממקום הקדש ולכן העיקר שתהנה הנפ׳ יתיר הוא כענין התור והידושים כי הנפש שבאמת החול היא כהמית מנשק את הרה שעושין כימי ההם והנשמה יתיר אין לה חלק כם כאשר לא היתה אותו בכל חלקיה כשבת כמ״ש לעגלה ברים פי״ב ונרך להקדישה ולהעריכה בעשק התור כשב ביותר לתת מנת חלקה וכוסה ולהפרישה מכל עניני בעמות הע״ה לבד הנשמה השהורה עד אשר מסעם זה אשמו חכמים לאמול ברכי הנוף בשבת בתפלת נ״ח מפני שאם השב׳ הוא ומא דנשמתין ולא ומא דנופא כמ״ש בזוהר ויקהל והנתקנו לשונו לעניל פרק ח׳ הא ומא ומא דנשמתין וכנין כך מעשה כתשבחת כשמ׳ כל הי ע״כ וככן תוסיף תת כחה לה לעלות אל בית אביה הכח חידושי התורה ותבר לאביה את כל הכבוד השאל ומיסק חילא וגבורתא כפעלא על מעלה כמ״ש בזוהר פרשת שלח לך דף קנ״ב ת״ח כד עייל שבתא נשמתין נחתין ושרין על עמא קדישא ונשמתין דדריקיין סלקי לעילא כד נפיק שבתא נשמתין סלקין לחון דשארו עליהו דישראל סלקי וקיימין ברוקנא קמי מלכא קדישא וקב״ה שאיל לכולהו אלי חדושא דאוריתא דאמרת נשמתא דא דפלוני וכולהו עוקמי ההיא מלה בתרי מתיבתי לחון לתתא וקדם׳ ברך הוא לעילא חתים להיא מלה ת״ח כד מלה אתחדש באוריתא ונשמתא דנחתא בשבתא אתעסקת באחון מילין מדינין וסלקי לעילא כל פמליא דלעילא כיתין ההוא מלה ואיות הקדש מתרכן בגדפין ומתלבשין בגדפין יכד שאיל לון קודשא ברך הוא ולא תבין ואתקין כדין האיות הקדש מה כתיב בעמר׳ תרפינה כנפיה כד״א עמדו לא עבו עוד וכתתאי עמדו כל העם ע״כ.

הגה מעם מתבאר באין עוזם של חידושי תורה בשבת לתת עוז אל הנפש היפה באישו״ל מגלו ואישו״ר מסיף בפתלא של מעלה וזהו באמ׳ אומרים כל המעבר את השבת כי לא על עונג הנופני אמרו אפס לעבר

עם ד״ל ובמגלי שבת׳ נשבולאן דנשמתין אישו אילין אילין ואילין אתיין אילין מיתין ואילין סלקין. מלון אמי כמה רתיכין קדישין די מתעבדי לכון ולבון כולהו בחד׳ סלהו ברבו בחילין נאמתין לאתברא לבמה קדישא לאתברא לכמה מריקא בנתא דערן לתתא עד שנתא דבחוזא קדיש וקדמי מקודש מקודש כרין מיחא שכיבו דכל וחייבי בהיכם כולהו מתתכבי ואית לון מיחא ונשמתין כולהו מתעטרן כחכמתיהו חילין לגילא וחילין לתת וכולה עמא דחולקא דא לחן וכן אמר עור עם ובכל מגלי שבת יתיב כר נע כשולם הנשמות ע״כ. ואחר שיום השבת קדש הוא מפני שנשמות מתוספות בו ראוי לכל אישי ישראל לעשות עיקר מהנשמה המתוספת לקדשה כקדושתה בכל מיני קדושה וקדושת המחשבה והדבור לתעלה מכולן כי הוא סוד הנשמה היתירה המתוספת מלמעלה ממקום הקדש ולכן העיקר שתהנה הנפ׳ יתיר הוא כענין התור והידושים כי הנפש שבאמת החול היא כהמית מנשק את הרה שעושין כימי ההם והנשמה יתיר אין לה חלק כם כאשר לא היתה אותו בכל חלקיה כשבת כמ״ש לעגלה ברים פי״ב ונרך להקדישה ולהעריכה בעשק התור כשב ביותר לתת מנת חלקה וכוסה ולהפרישה מכל עניני בעמות הע״ה לבד הנשמה השהורה עד אשר מסעם זה אשמו חכמים לאמול ברכי הנוף בשבת בתפלת נ״ח מפני שאם השב׳ הוא ומא דנשמתין ולא ומא דנופא כמ״ש בזוהר ויקהל והנתקנו לשונו לעניל פרק ח׳ הא ומא ומא דנשמתין וכנין כך מעשה כתשבחת כשמ׳ כל הי ע״כ וככן תוסיף תת כחה לה לעלות אל בית אביה הכח חידושי התורה ותבר לאביה את כל הכבוד השאל ומיסק חילא וגבורתא כפעלא על מעלה כמ״ש בזוהר פרשת שלח לך דף קנ״ב ת״ח כד עייל שבתא נשמתין נחתין ושרין על עמא קדישא ונשמתין דדריקיין סלקי לעילא כד נפיק שבתא נשמתין סלקין לחון דשארו עליהו דישראל סלקי וקיימין ברוקנא קמי מלכא קדישא וקב״ה שאיל לכולהו אלי חדושא דאוריתא דאמרת נשמתא דא דפלוני וכולהו עוקמי ההיא מלה בתרי מתיבתי לחון לתתא וקדם׳ ברך הוא לעילא חתים להיא מלה ת״ח כד מלה אתחדש באוריתא ונשמתא דנחתא בשבתא אתעסקת באחון מילין מדינין וסלקי לעילא כל פמליא דלעילא כיתין ההוא מלה ואיות הקדש מתרכן בגדפין ומתלבשין בגדפין יכד שאיל לון קודשא ברך הוא ולא תבין ואתקין כדין האיות הקדש מה כתיב בעמר׳ תרפינה כנפיה כד״א עמדו לא עבו עוד וכתתאי עמדו כל העם ע״כ.

הגה מעם מתבאר באין עוזם של חידושי תורה בשבת לתת עוז אל הנפש היפה באישו״ל מגלו ואישו״ר מסיף בפתלא של מעלה וזהו באמ׳ אומרים כל המעבר את השבת כי לא על עונג הנופני אמרו אפס לעבר

בהשתחוים זו להודיע העולמות אפס המקומות. ואומר מזמור ה׳ אמר לאדוני שב לימינו עד אשית אויביך הדום רגליך. מלון אמר כמה רתיכין קדישין די מתעבדי לכון ולבון כולהו בחד׳ סלהו ברבו בחילין נאמתין לאתברא לבמה קדישא לאתברא לכמה מריקא בנתא דערן לתתא עד שנתא דבחוזא קדיש וקדמי מקודש מקודש כרין מיחא שכיבו דכל וחייבי בהיכם כולהו מתתכבי ואית לון מיחא ונשמתין כולהו מתעטרן כחכמתיהו חילין לגילא וחילין לתת וכולה עמא דחולקא דא לחן וכן אמר עור עם ובכל מגלי שבת יתיב כר נע כשולם הנשמות ע״כ. ואחר שיום השבת קדש הוא מפני שנשמות מתוספות בו ראוי לכל אישי ישראל לעשות עיקר מהנשמה המתוספת לקדשה כקדושתה בכל מיני קדושה וקדושת המחשבה והדבור לתעלה מכולן כי הוא סוד הנשמה היתירה המתוספת מלמעלה ממקום הקדש ולכן העיקר שתהנה הנפ׳ יתיר הוא כענין התור והידושים כי הנפש שבאמת החול היא כהמית מנשק את הרה שעושין כימי ההם והנשמה יתיר אין לה חלק כם כאשר לא היתה אותו בכל חלקיה כשבת כמ״ש לעגלה ברים פי״ב ונרך להקדישה ולהעריכה בעשק התור כשב ביותר לתת מנת חלקה וכוסה ולהפרישה מכל עניני בעמות הע״ה לבד הנשמה השהורה עד אשר מסעם זה אשמו חכמים לאמול ברכי הנוף בשבת בתפלת נ״ח מפני שאם השב׳ הוא ומא דנשמתין ולא ומא דנופא כמ״ש בזוהר ויקהל והנתקנו לשונו לעניל פרק ח׳ הא ומא ומא דנשמתין וכנין כך מעשה כתשבחת כשמ׳ כל הי ע״כ וככן תוסיף תת כחה לה לעלות אל בית אביה הכח חידושי התורה ותבר לאביה את כל הכבוד השאל ומיסק חילא וגבורתא כפעלא על מעלה כמ״ש בזוהר פרשת שלח לך דף קנ״ב ת״ח כד עייל שבתא נשמתין נחתין ושרין על עמא קדישא ונשמתין דדריקיין סלקי לעילא כד נפיק שבתא נשמתין סלקין לחון דשארו עליהו דישראל סלקי וקיימין ברוקנא קמי מלכא קדישא וקב״ה שאיל לכולהו אלי חדושא דאוריתא דאמרת נשמתא דא דפלוני וכולהו עוקמי ההיא מלה בתרי מתיבתי לחון לתתא וקדם׳ ברך הוא לעילא חתים להיא מלה ת״ח כד מלה אתחדש באוריתא ונשמתא דנחתא בשבתא אתעסקת באחון מילין מדינין וסלקי לעילא כל פמליא דלעילא כיתין ההוא מלה ואיות הקדש מתרכן בגדפין ומתלבשין בגדפין יכד שאיל לון קודשא ברך הוא ולא תבין ואתקין כדין האיות הקדש מה כתיב בעמר׳ תרפינה כנפיה כד״א עמדו לא עבו עוד וכתתאי עמדו כל העם ע״כ.

הגה מעם מתבאר באין עוזם של חידושי תורה בשבת לתת עוז אל הנפש היפה באישו״ל מגלו ואישו״ר מסיף בפתלא של מעלה וזהו באמ׳ אומרים כל המעבר את השבת כי לא על עונג הנופני אמרו אפס לעבר

פרק יד

אחר התפלה תהיה רגלו קלות כאילות לבא הביתה לעשות מלאכתו מלאכת שמים ולקבל פני רבו ולא יפנה דרך הכוערים כעם לאבר הוד יקר הדרה על שבת בפקוד אים את רעהו ואים את קרובו אשר ממה יתד ממנה פינה לאבל הדרת קדושת שבת רב הקרש בשיחת חולין אשר כמה מיסם השליכו אחרי גיזום הדרת קדושת שבת וכל דבריהם על פי החב בשבת מכל מעשה מתן ומהכלי הכלים ול״ה ורכילות ובחל עונם מנשוא כמו שבאלרנו בפרק ח׳ כאורך בתוכחות מגולה על זה ובעל נפש היפ׳ לא יבחר בעונב זה עונב הנוף אשר נהפך העב״ב לנב״ע נרעת מתאר לנפש יתירה שבו שאין כל זה מהעונ׳ לה אפס כמו שבר בנפשו עד אשר לא תוכל לשאת ולסבול טיכוף חולאת מאת הכליהם הכל שים בו חטא כי בת מלך היא ותעש בריחים לעלות אל בית אביה אז אמר אלכה ואשוב אל מקומי הראשון כי טוב לי אז מעתה וכי יפקוד עליה אביה לאמר מדוע עזב׳ את האיש הישראלי בשם מנוחתו ובשם שמחת לבו אף היא תשיב אמריה לו קלני מרשני קלני מזרעני כישבוני בהכליהם ויחללו את שבת קדשיך כחב שיחות בסילות תחת אשר אשר היה להם לעוותיני בקדושת השבת בתורה ובמצורה על מנו מהתענג ומכל אין נוח לי בתחתוכי זאת מעמחתי ערי עד פה אשב כי אוויתיה ואם כן אופה בני התחזק לכך לעשות כדת היום הטוב האת בזרת ספיר ויהלו יוכה תמה הבאה בכל קורתך אשר לא נסתה כף רגלה הנב על הארן - בעולה וסורה כמעגלך אשר לא טובים ישתקע הדבר וכן לא יעשה:

רק אין דבר להענג את הנפש היתי׳ אפס כלימודי ה׳ ישרים משמחי לב ובם הנפש לו תתלא. וז״ם אומרים כל המענג את השבת כי השבת כל מגיאותו קדש והוא סוד עולם הנשמות הנפתח בשב כמ״ש בזוה תרומה דף קל״ו שנשמות שבנ״ע התחתון עולין לנ״ע העליון הנשמות עליומות יורדים לעטר להם לישראל וכן נשמות שנתלבשו בשבת ימות החול כבגסים בנ״ע תחתון. ואמר

עם

לענג את הוד הדר קדש השבת בענג וכן אמרו בתנא
דבי אליהו זכור את יום השבת לקדשו במה את מקדשו
במקרא במשנה במאכל ומשתה ובכסות נקיה וכו׳ . וכן
אמרו במדרש ילקוט סימן תתפ״ח זכור את יום השבת
לקדשו כיצד אדם עושה מלאכה כל ששה וכח בשביעי
ומתרגה עם בני ביתו . ואע״פי שאתם עושים
מלאכה כל ו׳ יום ז׳ שבת לה׳ עשו אותו כולו תורה מכאן
אמרו יושבים אדם ביום השבת וילך לבית הכנסת ולבית
המדרש ויקרא בתורה ושנה בנביאים ואחר כך ילך לביתו
ויאכל וישתה לקיים מ״ש לך אכול בשמחה לחמך ע״כ .
וזה ליתר העם להגו׳ אים אים לפי השגתו לקרות בתורה
ולשנות בנביאים לתת חלק לנשמת׳ בראשונ׳ גם לאחרונ׳
בשנודה של מצוה . אכן חכמי המדע הבאים בסוד ה׳
לירליו ואותה להם לעשות עיקר קביעותא בתורתו של
רשב״י ע״ה בזוהר כמו שהיו נוהגים חסידי׳ הראשונים ז״ל
כי בו נגלו כל תעלומות חכמה אשר נגלו ואשר עתידים
להגלות לקץ הימין ואם ביתר הימים ענמ׳ מאד במה נלי׳
קריאה כאמנה זו . עוד תתענגם ותתגדל יתר מאד הוד
הדרה בענג יום השבת נאדר בקדש סוד האמיל׳ שבו
נאחזים מאדי קבלה כמ״ש בתקוני׳ ומאדי קבלה באמיל׳
וכתב הרב ז״ל כי על כן בחול אנו אומרים מזמור הריעו
לה׳ כל הארץ ר״ת הלכה ובשבת אין אומרי׳ מזמור זה
רק מזמ ר׳ השתחוו לה׳ בהדרת קדש ר״ת קבלה הודנו
לדעת כי הלכה תשתבח בחול וקבלה תשתבח בשב׳ כי
היא קדש גמור אשר אין תמן קליפין כלל בסוד האמילות
כאמ״ר והיה אומר מזמ׳ ז״ל שסגולת לימודי ה׳ בספר
הזהר תועלת ענוש בשבת אף אם לא ידע שכול לאדם בו
דבר ולא אמרו בזוהר פרשת שלח לך לענין חידושי התורה׳
דבר שאיל נון ולא תבין דתרפיב כנפיה׳ אפס במי שטוס׳
ביתר פשטי התורה שצריך לבקש את דבר ה׳ ולחדש בה
דבר לתועלת הנשמ׳ החדשה אשר בקרבו . אבל הלומדים
בסוד ה׳ בזוהר ובתקונים אשר הוא מהולל בתושבחות
ממולא טהור קדש בסוד האמילות קריאתו זו היא הנלו
להקדים ולהעדיף הנשמה הטהורה ולתת חיל ועוז בה
בפמלייא של מעלה מה שלא יעשה באלף אלפי דרושים
בריבבות פשטים . וכ״ש אם השב ישיב להשקיף ולחזות
בנועם ה׳ במכתב הקדש הרב זל״ל להשכי׳ בהם במאמרי
הזוהר אשר אין לך מדה טובה הימנה . וכן הוא מנהגי
לחסוף אלי כל חדר המשכילים בחכמ׳ מידי שבת בשבתו
אחר חצות ולתנות במכתבי הקדש דבר בעתו וכל יקר
ראתה עיניכו שלי״ת .

ואולם עתה אחרי נאתנו מבית הכנסת בימות
החמה הייכו הוגים שיעור שעה אחת אחר
התפלה בבית המדרש בסדר המסודר מאתי בתורה
ובנביאים ובכתובים ובזוהר אותם המאמרי׳ אשר בענין
הנשמה

הנשמה הונח יסוד׳ מעטעם מ״ש בזה׳ האי יומא דנשמתין
ובנין כך מסבחיבתשבחתא׳ דנשמת׳ וכו׳ והוא סגול כפלאה
להאיר את הנר׳ן מהפנמים שבה וביותר הוא תקון כפל׳
לאשר טרף נפשו באפו להשיבה יחד עם תוספ׳ הנפש של
שבת . ואשר הוא מכת עמוי האדן ורוחו לא חובלה באף
ובחימה יוציל לו לקניית הנשמה העליונ׳ עוד כל ימי החול
להוציל לו להיות עזר כנגדו לילחה את הש׳ הנכבד׳ והנור׳
ובמשפט התקון הזה לא יצטרך ליתר החידושים דכלא
ביה ומיניה לא תזוב כמו שבילנו ובקריאתו יכוין בשם
מצפץ נקוד לבונה ולא יחוש לפתוח בשב׳ הספרים
שבכתבים בראשי הדפי׳ תיבות כמ״ש הר״ש
הלוי סימן כ״ו וזה תוארו ויחלקם לד׳ חלקים חלק א׳ מידי
שבת בשבתו בשבתות החודש .

תורה בראשית ויכולו השמים וכולי עד ויהי האר׳
לנפש חיה . **נביאים** ישעיה נ״ח
הלא פרס לרעב וכו׳ עד כי פי ה׳ דבר
ובסימן ס״ב שוש אשיש בה׳ תגל נפש״י וכולי עד תהלה
בארץ ובסימן ס״א רו״ח אדני אלהים עלי וכו׳ עד מעשב ה׳
להתפאר וכו׳ וביחזקאל סי׳ א׳ עד ואשמע קול מדבר .
וביעשיה סימן מ״ב הן עבדי אתמוך בו ער על אויבי
יתגבר .

כתובים תהלים סימן כ״ב נפש״י ישובב וסי׳
ל״ה ונפש״י תגיל בה׳ וכו׳ וסי׳ מ״ב
נמלה נפש״י וסימן כ״א רו״ח נכון חדש בקרבי וסימן ק״ג
כל הנשמ״ה תהלל יה .

ובזוהר פ׳ תנוה דף קפ״ב ע״א ר״י פתח חדלו
לכם מן האדם וכולי עד כאשר נויתיך .
בראשית דף י״ב ע״א פקודא ז׳ עד כדקא חזי לה ובדף
ל״ח ע״א היכלא קדמא׳ עד לאתעטר׳ תמן . עם דף מ״ה
ע״א תא חזי כד אתקר׳ אומא וכו׳ עד עמוד כ׳ ומן העבוד׳
הקשה ובפרשה נח דף ס׳ ע״א רבי יהודה פתח טוב אים
א׳ חונן וכו׳ עד ע״ב בנשמתהון דנדיקייא . ובפרשת לך
לך כל כל סתרי תורה שבה . פ׳ חיי שרה דף קכ״ד עמוד
ד׳ ואברה׳ זקן כל דרוש הנשמ׳ עד דף ק״ל ע״ב כי מלאה
הארץ דעה את ה׳ . פ׳ ויצא דף קפ״א ע״ב ויאמר אברה׳
אל עבדו וכו׳ קפ״ב ע״א ישמח ה׳ במעשיו . פ׳ מקץ דף
קכ״ו ע״א וירא יעקב וכו׳ עד פס באותו עמוד ויהיב ליה
מיכאל כבר נש . פ׳ ויגש דף ר״ה ע״ב ר׳ יצחק ור״י הוו
יתבי וכו׳ עד וכלא חד ובדף ר״ט ע״א ת״ח בשעת׳ דטוב
אתער וכו׳ עד בריתי שלום . פ׳ ויחי דף רכ״ד רבי יהודה
פתח הארשים שמעו וכו׳ עד דף רכ״ה ע״ב ושכינתא עד
כלא . עם דף רל״ה ע״א ר״א פתח ואמר אלי הנבא וכולי
עד עם באותו עמוד ואתחבר כחד .

והחלק הב׳ **תורה** מעפטים וכי ימכו׳ אים
את כתו לאמה לא תצא
כצאת

שלחת העבדים וכולי עד שלחה כמותה ושונתה לא יגרע.

נביאים ישעי׳ מי׳ כ״ה כל כלי יוצר עליך כו׳ עד כי פלחך. סס לי״ח מכת לחזקיהו וכו׳ עד כל ימי חיינו על בית ה׳ ובמי׳ כ״ט ונלב נדקה כסירין עד רוחי אסר עליך וכו׳ מעתה ועד עולם ובמי׳ נ״ז כי כה אמר רם ונשא וכו׳ עד אמר ה׳ ורפאתיו.

כתובים תהלים סימן פ״ד נכספה וגם כלתה נפשי. ומי׳ ק״ג ברכי נפשי ומי׳ ק״ד ברכי נפשי ואחריה הב׳ הנז׳ מי׳ כ״ח וק״ן.

ובזוהר המאמר פ׳ תצוה דף קפ״ב הנז״ל ואחר כך בפ׳ משפטים דף נ״ד ע״א עד דף נ״ח ע״ב דקא אריחו מנו לבוסיהון אילין. פ׳ תרומה דף קכז׳ ע״א ר״ש זר״א ור׳ אבא וכו׳ עד בגלא אחרא וכו׳ ובדף קל״ו ריש ע״א בהאי לילי׳ סמוכא דחכימין עד קל״ח ע״ב אסרי העם סכבה לו סס דף ק״ס ע״ב בעובדא דמסכנא כגוונא דלעיל עד ריש קמ״ג לעלמ׳ דאתי.

החלק הנ׳ פ׳ בהעלותך ודרד ה׳ בענן וכולי ויאכל מן הרוח וכולי עד כי יתן ה׳ את רוחו עליהם וכולי.

נביאים ירמיה סימן ל״א כה אמר ה׳ מנא חן וכולי עד וכ״ל נפ״ש דאבה מלאתי זכיעיה סימן ס״ג ויזכור ימי עולם עד גואלינו מעולם הוא שמך וכסימן ל׳ והיה אור הלבנה וכו׳ עד נסמת ה׳ כנחל נפרי כוערה כה.

כתובים תהלים סי׳ קי״ז שובי נפשי למנוחיכי. וסימן קל״ט ה׳ חקרתני ותדע וכולי ומי׳ כ״ח וק״ן.

ובזוהר המאמר דפ׳ תצוה הנ״ל ואח״כ בפרשת תרומה דף קס״ה ע״א אתה הראית לדעת וכו׳ עד ריש קס״ב וכלא אליהו חד. ובפ׳ ויקהל דף ר״ט ע״א ויעשו כל חכם לב עד ריש דף רי״ד בעלמא דין ובעלמא דאתי. פ׳ פקודי דף רכ״ט ע״ב ת״ח נסמתא לא סלקא עד בהאוא עלמא דף רמ״ז ע״א הכא קיימין כל אינון לבושין דנסמתהון וכו׳ עד סוף ע״ב לאתכל לא דא בדא.

החלק הרביעי **תורה** ואבריהם זקן בא בימים וכולי עד ויסבב לו על הדבר הזה. ובפ׳ בחקתי וכולי עד ולא תגעל נפשי אתכם.

נביאים ישעיה כ״ו אורח לנדיק מישרים יכו׳ עד וארץ רפאים תפיל. ויחזקאל סימן ל״ו וזרקתי עליכם מים טהורים וכולי עד חרפתו רעב בגויים סימן ל״ז היתה עלי יד ה׳ עד דברתי ועשיתי וכ״ל.

כתובים מי׳ פ״ו שמר׳ נפשי והאלף ל״א בית״א כולה. ובסימן קמ״ז הללי נפשי את ה׳ וכ״ל וק״ן.

ובזוהר המאמר דפ׳ תצוה הנ״ל ואחר כך פר׳ ויקרא דף י״ג ע״ב כי תחטא וכולי עד סוף ע״ב כאילו נטר אורייתא כלא. סס דף כ״ד ע״ב נפש כי תמשל וכו׳ עד דף כ״ה ע״ב דקאים לגבי האוא אסא. ובפ׳ תזריע דף מ״ב ע״ב דבי חזקיה פתח מה רבו מעשיך עד דף מ״ד ע״א בתוקפתא יתיר. סס דף מ״ו ע״ב תו פתח בריה אחרא וכו׳ ע״ד מז׳ נכון היום. ובפ׳ אחרי מות דף סז׳ ע״א ר״ח עתה נפשי אותיך וכולי עד דף ס״ח ע״ב והארץ החס׳. ובפ׳ שלח לך דף קע״ב ע״א כל מעלי שבתא וכולי עד קע״ד יומא דשבת׳ משאר יומין ובפרש׳ בלק דף קנ״ו ע״ב ר״א אמר ודאי וכו׳ עד סס בראותו עמו׳ לאולפ׳ למזכאותיך תס ויסר.

ואחר סדר הלימוד אמ׳ סד׳ ברכי נפשי להרמב״ן (א״ה כתוב בחל׳ הב׳ בנעילת יה״ך) מרי שבת בשבתו. וחא״כ יכונו יחדיו לעתור ולרמת תפלה זו לאבינו שמים וכה תזרה.

יהי רצון מלפניך ה׳ אלהינו ואלהי אבותינו ש אהי הרחוות לכל בשר שבזכות קריאת ולימוד הזה אשר קריאנו ולמדנו לפניך שתרא שעה זו שעת רחמים כעתיר לך ותעתר לנו ותשביע בנחמתא נפשינו ורוח נכון חדש בקרבנו ונשמת שדי תביאנו נסה עלינו אור פניך ה׳ לאור באור אמיתתך כר״ן כי עמך מקו״ר חיי״ם באורך נראה אור להיות מעבדי ה׳ ונדקתם יהי ה׳ אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו להטו׳ לבבינו אליו ללכת בכל דרכיו לשמו׳ מצותיו חקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו ולא נטה ימין ושמאל מעבו עבודת׳ כל ימי חיינו בבית ה׳ ולא יכרת נפשינו ממקום מחבתה כהכרת נפש הרשעים אשר בקשו המנוחות וכפלו באכזו׳ בסודם אל תבא נפשינו ובקהלם אל תחד כבודינו ובקהל אנשים אשר בהם תתהלל נפש״ם ואין ברוחם רמיה אפס רוח דעת וירא״ת ה׳ וכל הנשמ״ה אשר תהלל יה. בסודם תבא נפשינו ובקהלם תחד כבודנו ושית מנת חלקנו עם בחירי אלהים שאשרו אלהים ואוצרו במשכנות מבטחים. ובכן יהי נא חסדך ה׳ עלינו לאסוף את חרפתינו ואתה בטובך תשוב תחיינו ותשובב נפשינו אשר נטרפ׳ באפנו ונפשינו בשבי הלכה ואזי עבר על נפשינו המים הזדונים עתה הנה שבנו אליך ומתחננים מול הדרת כבודך יגדל נא כח ה׳ שוכה ה׳ חננה נפשינו השבע נפש שוקקה ונפש רעב׳ מלא טוב אל תתן לחית נפש תורך חית עניך אל תשכח לנצח ובעוז סגולת לימוד תורתך תשיב נפשנו למנוחתך כאשר בתחלה ובתוספת מרחבה על העיקר מקור הנשמ״ת אשר ביום השב׳ יפתחו ממנה תחיל להאיר מזיו הדרה וכבודה עלינו עוד כלו׳ ימי המעשה:

ויהי נא חסדך על הנשמות שנתלבנו ונטהרו בשם׳

ומי המעשה לתת מענר לחסם לעלות בעדן גן אלהים וחסיך ירבנו להוסיף להתעטף במנוחת נכונה מעלה מעלה אל מקום גן עדן העליון וברוך ה׳ על כל מכון הר ציון ועל מקדשיה ענן יומם ועשן וכבוד אש להבה לילה כי על כל כבוד חופה ירוננו מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם ויורדו כמות העליונות מנ״ע העליון לעטר בני רחומיך אוהבי שמך בהוד הדר השבת נאדר בקדש והיה נא בעזרתינו להקדישו ולהעדיק בקדשתו כין במחשבה כין בדבור כין במעשה לבלתי כפקד רע לנאות מן הקד׳ פנימה לאתר דאלהים אחרים ונשמרה לפה מחסום לבל יתער חול ביומא קדישא ואפרשתא דזונא עלאה אפס מנוחה שלימה שאתה הוא חנה כה יכיר בניך וידעו כי מאתך היא מנוחתם ובל מנוחתם יקדישו את שמך ומהור קדושת השבת שורש הקדושות תשפיע עלינו עוד כל ימי המעשה להתנהל בהם בקדושה מחשב׳ ודבור ומעש׳ ותנחילנו שב׳ קדשך באהב׳ וברצון גם אויבי תשלי׳ אתנו לבל ינכשל בעתל וכעס לה בעיר בעירה של גיהנם ואל תהיה דאגה ונדה וינון ביום מנוחתנו ותזכנו אותנו ולת כל עמך בית ישראל לנוח במנוח׳ שאין לה קץ ותבלי׳ לע״הב עולם שבולו טוב עולם שבולו ארוך עולם שבולו שבת מנוחה לחיי העולמי׳ עשה למען שמך וכו׳ יהיו לרצון וכו׳ ואומרי קדיש:

הגה הא זו הדרך ישבון אור הבת היקרה לטהר אותה מה׳ נספחת אסר עליה מיתר הימים להדר׳ ולבלבלה ולרומ׳ הנשמה היתרה של שבת באורים גדולים - ויאחז נדיק דרכנו להנות בסדר ה זה מדי שבת בשבתו לפני שבודתו או ביתר העתי׳ שביום:

ושוב אחר סדר זה לא יפנה אנה ואנה אפס יבא אל ביתו ברוב שמונים ויאמר קול ברמ׳ שבת שלום ומבורך ויסב על שלחנו מעוטף לבני כמלאך השלום לכבוד הדר השלחן אשר לפני ה׳ ואחולל׳ לשב שמה בקלות ראש חם ושלום גם מבלי לבוש וכסות העליון כאשר נהגו רבים מאשר לא כבע אלהים בלבבם כל הימים וביותר בימות החמה כי אחזתם החמה ויסירו הבגדים מעליהם ויסבו לפני השלחן אשר לפני ה׳ גם מבלי לבוש וכסו׳ ואין פחד אלהים נגד עינם וכן לא יעשה האיש הישראלי אפס כאשר יבא מבית הכנסת ככה יעמוד על שולחנו לעשות שבודתו ולקדש קדשו כאשר עשה בראתו מבית הכנסת ליל שבת וגם יהא זהיר לבלתי תת ריח בין הדבקים כין תפלת מוסף לשבודת שבת כמו בלילה בלי הספק והעלם בנתים כמו שבילדו כמה פעמים כי הפסקות משמשית לחדש ספינת גשם ברכות וכל שכן בשבודת שחרית של שבת כי כל כמה שיהא ממוכה יותר לתפל המוסף תתעלה יותר ויהא לו מוסף קרן האורים מהמאור הגדול אשר למעלה מתנו כגודש לבאים בסוד ה׳ כי בקדושת כתר עלו ז״ן עד הכתר

הכתר דאו״א וגזומים מצ״ק וע״כ שבורים זו היא רע״ק והנמר׳ קרן האורה נקנית במשיכה ובמיכה לעשו׳ השבוד׳ תכף ומיד אחר תפלת מוסף ולא לפנות אחר הכל הכלים ברוב הרבים לחלל באון עוזה של שבת ח״ו - וגם אשר עשו רבים וכשלו ונפלו לקדם אחר התפלה ולאכול מיני מתיקה אשר לא עשו ולא כלום כי אין קדושה אלא במקום שבור׳ ואם קדם ולא שבר אף ידי קדושה לא יצא ובריך לאכול במקום קדושה לאלתר וכתבו הגאונים ז״ל שאם אינו כא לשבוד׳ ואכנה לקדם אינו יוצא באכילת פרחת ובביאן שיאכל כזית פת לו פת הבאה בכבנין לו שיתה כוס יין אחר שחייב עליו ברכה שתה דביעית שחייב ברכ׳ אחרונה ואם חיסר אחת מכל אלה לא עשה ולא כלום ולא כלמרו כל השבורי׳ הללו אלא ליתר העם לכן ירחי ה׳ וחוסכי עמו הבחי׳ בסוד ה׳ לא נאה ולא יאי להם לעשות כאלה לקדם קדושת דרך ערבי כי אם לפני הסלחן אשר לפני ה׳ ולכונן לבבם לכל פרטי כוונתו הנסבבה ככל אשר בבאר לפניו ואם יאמר קדוש דרך ערבי בשחרי׳ שוב אינ׳ מקדשי׳ על עיקר השבור׳ וכן לא יעשה לעשות את העיקר שפל ואת השפל עיקר - אך ורק לאשר לא יוכל לשבור שבודתו מיד בשחרית מנוח עליו בבואו לקדם בשחרית לעריך שלחן לפניו ולקדם ולומ׳ סדר המסודר אל הסבורה ולא יקדם דרך ערבי ופס יבוך על ההדם כתו בסבורה ממש ושוב יאחר שבודתו כאשר יחפוץ ואז באותה הסבורה אין נריך לקדם עוד רק אם בני ביתו אינם יודעים לקדם יכ״ל לאחוד ולקדם בבית להוציא בני ביתו - וזו היא דרך ישרה שיבוד לו האדם שא״א לו לעשות שבודתו מיד אחר התפלה - ולא יתתין לקדם עד עת הסבורה דאסור להתענות בשבת עד שש שעות ואפי׳ לומר ומתפלל אסור כמ״ש המרדכי פ׳ קמא דשבת ושעות אלו לאו משעה שקש ממשתו חשבינן רק מעלות השח׳ שעות זמניות כדמשמע בראשון דפסחים דף י״ב ע״ב דמייתי הא דשעה דביעית מאכל כל אדם ו׳ מא כל ת״ח לעבין חמץ בפסח והתם שעות זמניו׳ חשבינן כמ״ש הפוסקי׳ והמשהא עד חצות כאילו התענה היום כולו ושומר נפשו יהא זהיר מאד בזה לבל יחלל קדושת ענג שבת ולהקדים לעשות שבורתו כל האפשר כדי לתת מקום לסבורה ב׳ שיוכל לקיי׳ אותה כראוי - ואם מתענה בכל יום ואכילה בשבת נער הוא לו מפני שימי ומת לא מפני כך יתמיך על הדר יאורה החסיד להתענות בשבת שמנוה על האדם להרבו באכילה ושתיה בשבת וגם שיהיה לו שימי ומת אח״כ ולא מפני כך יתבטל מינונג שבת כמו שבאחרמו בשבודת הלילה כי כן הוא למעלה כי המלך המרחם מסנה מעשיו מפני הכלה בשנכנסה לחופה ולכן אסור להתענות ביום השבת לפי שבורם תענוגי למעלה-וגה שאמרו בזוהר ויקהל והעתקנוהו עם למעלה כי אותו תוספת רחב הנמצא באדם בשבת התלות שלו אינה רק באכילה ושתיה ומה טוב לאד אע״פ

עיהיה

שיהיה מינו וחסת שלא ימנע מלאכול ולא יאכר תוספ׳ שבת ממנו וימנא לו עונש גדול כי הוא פוגם דוח עליון כמ״ש בזוהר הנז״ל ועיין בפרשה פקודי דף רנ״ה עוד מענ׳ הדב׳ ואין נוכ להאריך עוד בזה. ולאינו רבים מגדולי ישראל האיתנים אשר כל יקיהם בסגופים ותעניות ולא עדבו אל לבם לסמוך בסודאה זו של הרב יאודה החסיד ז״ל:

ו׳ איש התמים ימלא ביתו מלא נדק ויהדר לפני סעודתו בשבת לאחד ענני תור׳ להיו׳ מאוכלי שלחנו כי אף שאמרו בזוהר ואי איהו בשבתא חדי ולא יהיב חידו לאחרא לא יהבין ליה עונשא בשאר זמנין וחנין דפרש חביכם קאמר ולא פרש שבתיכם היינו לענין העונש שלא יתענש אבן מנוה מזטלת עליו לשמח לב האומללים אתו כי אין טוב לאדם שיאכל ושתה ואחיו בני ישראל הענויים והאביונים מוטלים בדעב ובחוסר כל אלא יתענג ענמו ואחרים עמו אם מבט זאם הדבה. וכ״ש בשעשה שבודה ביום שמחת לבו והוא בשבת שבא אז דין השבת להיות טוב לדין החגים והמועדים ומדיך להיות מגמת פניו הכל על הענויים והאביונים להאכילן בפגים שמחות ולדבר על לבם דברי פיוסים ותנחומי׳ זה אלום בכל עמלו שכל מה שמשמ׳ לב האומללים ההם הוא משמח את המקו׳ ב״ה דאיכון מאנין תבירין דליה. וזהו עיקר הכל לשמח למי שאינו שמח ולהשביע למי שאינו שבע לא כאשר נהגו רבות מבני עמינו לשום עיקר סעודת של שמחה בשבתות ובחגים ובמועדים וביותר ביום התוכתם ויום שמחת לבם לקרוא קרואיהם לעשירי עם ומתרחקים מן ענני עמו יתברך כמתרחק משו׳ מועד מיומי כיסן וידכרו ברע עושק לאמר לך לך פן תדבקנו עין הרעה. וחס ליה לזרעא דאברהם לעשות כזה דמאן דנזיף במסכנא כמאן דנזיף בשכינתא ואיש התמים בראש שמחתו ישית עיקר מגמתו על הענויים ועל האביונים לקבוע סעודה מיוחדת להם בראש הקדוחי ויהיה שם ושמח אתם וכבן לא תדבקהו שום קטרוג ומאודע רע בשמחתו ובמקום אחר האדכנו עוד בפרט זה והעתקנו כמה מאמרי הזהר המדברים בענין זה וכמה מעשיות המחרידים הלבבות:

סעודת יום השבת

יראה שולחנו ערוך יפה ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה ויכוון שהי״ב לחמים שעליו הם עליוני׳ מעל לילה כי הם בסוד י״ג חיוודתי דרישא דא״ל כמ״ש הרב ז״ל ויעמוד מעומד על השולחן ויהנה בסוד הסעודה הזאת בזוהר פרשת יתרו דף פ״ח ע״ב בסעודתא תניינ׳ כתיב לא תתענג ע״ל ה׳ וכו׳ עד מאתן וחמשין עלמין וסוד יבטא בשפתים אתקינו סעודתא וכולי דא היא סעודתא דעתיקא קדישא וכו׳ כנ״ל כפ״ז כי מפני שעלה זו״ן עד הכתר דאו״א במוסף ונזונים מע״ק ע״כ לעומתן סעודתא דא דעתיקא קדישא להמשיך מהארתו של תוספ׳ הנשמה היתירה. וסוד יקיף את השולחן דרך ימין בשתיקה ואחר כך יטול כ׳ אגודות של הדס כמו כלילה ויבדק עליהן וידיח בהן ועודינו מריח בהם יקיף בהן את השלחן ובאן יקרים זכות לשמור ויאמר זכור ושמור בדבור אחד נאמרו ואשר הריחו בסד ה׳ יבטא בשפת ס לפני הקיף את השלחן:

ליחדא שמא דקב״ה ושכינתיה הנה אנכי בא להקיף השלחן אשר לפני ה׳ להמשיך אור מקיף דנ״הי דאצא בזא ובהקיפי עוד הפעם יומשך אלינו אור מקיף חג״ת דאצא והיו נועם ה׳ אלהינו וכו׳ ויכון במחשבתו כי כן יומשך אור המקיף דאימ׳ לשולחן אשר לפני ה׳ שא שמפני שעיקר העליות ביום הם למלך הקדש על כן אין לדקדק בעליות הנוקבא שהיא שפילה אליו. ובקיחתו הב׳ אגודות של הדס בידו יאמר כוונת הדיח ככתוב בפרק ז׳. וסוד ינלא דבדו בנועם קולות בזמר הדב לאן מתי יבושר עם זה תואנו.

אסדר לסעודתא בצפרא דשבתא ואזמין בה השתא עתיקא קדישא.

הוא הדבר אשר דברנו שסעודה זאת נאדרת בקדש בסוד אז תתענג על ה׳ ונדיק הזמנה ואמר שאנו נדיכי לסדר דזין בסעודה ז״ש אסדר לסעודת׳ ולא אמר אסדר סעודתא ואמר בצפרא דשבתא לדמוז שכל בוקר דחול הוא בוקר דאברהם כמ״ש בזוהר פרשת לך לך והבוקר דשבת לא ינטדך להקדא בוקר דאברהם רק בוקר דשבת להיות שכל העולמות הם בלולים בעולם הבריאה והם עתה בדגל האמונ׳ והבוקר הזה תהיל ותהנה לכל בשה בסוד חבדי׳ ועל כן אמר בצפרא דשבתא שהוא כולל לכל שאין הגבורות נדיכים מיתוק אלא הן נמתקים מאליהן מן העליה שעלו ואחר כך אמר שבעוז סגולת מדר זה יהיה קדוש אלינו ע״ק שכל התוספת של שבת הוא ממנו.

נהוריה ישרי בה בקדוש רבא ובחסדא טבאדביה הדדי נפשא.

הביאור שאמו מעתדים שיפיע מאורו לסעוד׳ נהוריה ישרי בה פי׳ מאורו אור הנגוז אשר בתוכו מא״ק שממנו קדושא רבא כנודע שסוד הקירוש הוא נאדר בסוד החכמה ועתיק הוא חכמה וא״א הוא בינה דהיינו נולנלתא כתר עתיקא חכמה א״א בינה

ביכה ועתה עתיקא הוא ח״ל שהוא כולל חכמה ונקרא עתיקא על שמה ופס עתיקא מקבל קדושא רבא מא״ק סוד הכתר אחר התקון וכלפי זה אנו מצתירים עתריתכו לאמר בהוריה ישרי בה בקדושא רבא שיכיר לה בהארה הזאת של קדושא רבא ואמר וכחמרא טבא וכו׳ שפס מקום היין המשומר בענביו ואין פס פחד הדורדיי כנזל בפיוט הלילה על כן אנו זוכרים אותו על היין וזש״ו וכחמרא טבא דכי תחדי נפשא שזה היין הוא נלול מן השמרים שהם הדינין שאינן נראין כלל והיין הזה הם הז׳ יודין שבשמות ע״ב וקס״א אשר המה יעלו זכור והם עולין כמספר יין וזהו סוד זוכרה״ו על הי״ן כי ע״כ נריך המקדש לכוין באלו הב׳ שמות.

ישדר לן ניפריה ונחזי ביקריה ויחזי לן כתריה דמתאמר בלחישא

הביאור ידבר עתה מול הדרת ע״ק שישלח אלינו יופי הגבורות הנמתקים והגבורות הממותקים הנקרא שופרא כמו משופרי שופרי ההוא האור דא״ק שהוא בהיר ומאיר בתוך ע״ק מאותו האור ישלח אלינו להאיר נר״ן שלנו ואומרו ונחזי ביקריה היינו ע״י י״ג תיקוני דיקנא הנקראים יקירו דיקירותא אשר זו הדרך ישכון אור העתיקא ובכן בהשיב ההשגה הזאת אז יחזי לן כתרי סודות רזי התורה העמוקים הנאמרי׳ בלחישה.

יגלי לן טעמיה. דבהריסר נהמי. דאינון את בשמיה כפילא וקלישא.

הביאור הבית הזה מבואר רובו ככולו בפיוט הלילה לעיל פרק ז׳ ואומרו יגלי לן טעמ״י ירנה על הטעמים שהם בסוד העתיקא כמו שביאר בכמה מקומות.

צהורא דלעילא. דביהיי כוליא ויתרבי חילא. ותיבק עד ריבא.

הביאור ידבר על הב׳ מרגלות נוגר ונקה שהם יכוד הדעת שפס הם החיים ולכל האצילות ולכל העולמות בכלל. ונבקשה מאלהי״נו על זאת שנגזר החיים הזה יפפיע מאותן התרין טפין המתהוים מהבטיפה של הגזר הזה לדרך הדעת דזא להאיר אל עבר פני הנוקבא אז תהיה קומתה שלימה ויתרבי חילא להיות בכח עשר ותעלה להיות ראשה שוה לראש הזא והיינו שתוכלל נאה בראל ויהיו ראשה בראש נאה

נאה וזש״ו ותיסק עד ריבא להיות פנים בפנים ומזה לראש זא וכית זה כמשך למאמר ישדר לן שופריה ועליה קאי מאמר נהורא דלעילא כלומר שיפדר ג״כ אל הכלה נהורא דלעילא.

חדו הצדי חקלא. ברבור ובקלא ומללו מלא. דמתיקא כדובשא.

הביאור שנריך האיש הישראלי שיעשה מעשה פה למעשה לעורר השרשים למעלה ובבאים בסוד ה׳ נקראים מחנדי חקלא שכמו שעובדי האדמה נריכים להסיר העשבים הרעים ולקצור הקוצים הברקנים מן השדה כדי שתעלה התבואה יפה כן התלמידי חכמים הלומדי׳ בחכמה זו הם מזמרי׳ ומחנדי׳ הקליפות לבלתי יהנו מן הקדש פנימה כדי שיצא הפרי סוד האור והשפע של הקדושה מבוכם ומתוקן אליהו וא מב שלעשו׳ התקון הזה ביום הזה נריך שיוציאו אלה הדברים והסודו׳ מפיו ונריך שיוציאם בקו״ל ויבטא האותיות בשפתי׳ דהיינו הדבו״ר ולכוין בקול לזא ובריבור לנוקביה שהם מתחברים יחד בהבל פיו ולכן נריך שהדבר שיוציא מפיו יהיה בו פשט וסו״ד וזש״ו דמתיקא כדובשא ובכן יהיו נמתקים העולמות על ידו.

קדם רבון עלמין. במילין דתימין חגלון פתגמין. ותימרון חדושא.

הביאור שמ״ש ומילנו מלא מתיקא כדובשא נריך לכוין ג״כ שהוא מסדר אותם קדם רבון עלמין דהיינו עתיקא קדישא שהוא רבון כל העולמות שתחתיו וגם פירש שאלו המילות נריך לומר נריכשיהיו במילין דתימין בחכמה סתימא זו ויתגלה הדברים ולא היה פחד מהקליפה וגם שתאמרו חידושים להדש דבר מתוך דבר לכבוד הדרה של חידוש הנשמה היתירה הבאה אליהו בחידוש תוספת היסודות עד יכוד של א״ק גם אנו נריכים לומר חדושים לכבוד אותו החידוש וכבר ביארנו למעלה באורך ענין זה.

לעטר פתורא. ברזא יקירא. עמיקא וטמירא. ולאו מלתא אוושא.

אמר שנריך לעטר השולחן בסוד היקר דהיינו רזא מפני שנמשך אליה מהיקרו דדיקנא דעתיקא הנמוך ממנו התרין עטרין שהם סוד חמדים בבורה כנודע וזש״ו עמיק״א וטמיר״א. עמיקא בסוד עתיק יומין וטמירא זה העתיקא בא״ל. וסוד העתיקא הוא

אינו

אינו דבר הינוח לחזן כמו שיונח הספר מהמלכות שמתפרסם למטה אל כל העולמות אלא הוא הולך בסוד אל תוך עולם האצי׳ לכל פרנוף לפי מדריגתו וז״ש ולאו מלתא אחושא כלומר שאינו דבר מפורסמת.

ואלין מיליא יהון לרקיעיא ותמן מאן שרייא הלא ההוא שבשא.

יאמר שלו הדברים שאנו אומרים בכוונה זו נעשו מהן שמים חדשים כמ״ש הרשב״י בפרשת בראשית דף ה׳ ע״ב כי כשאדם עוסק בדברי חכמה ואומ׳ חידוש אותו החידוש נעשה ממנו שמים חדשים ומהפשט ארץ חדשה כמו שמביא רחיה שם מש׳ כאשר השמים החדשים אשר אני עושה אשר עשיתי לא נאמר אלא אשר אני עושה שנעשים בהכל פיהם של המתעסקים בזאת החכמה וז״ש יהון לרקיעייא. היינו שמים החדשים. ואמר ותמן מאן שרייא הלא ההוא שמשא. הן הן הדברים הנאמרי׳ שם בזוהר ר״ט ע״א וכיון דאתעביד רקיעין מנהון מאן שרייא בהון אדר ואמר לשמש שם אוהל בהם ההוא שמשא קדישא שוי מדוריה ומסכניה בהו ואתעטר בהו וכו׳ וכלפי זה אמר כאן אילין מילייא יהון לרקיעייא ותמן מאן שרייא ה״ה שמשא:

רבו יתיר יסני לעילא מן דרגיה. ויסב בת זוגיה דהוה פרישא.

אנו מעתירים עתה שיתרב׳ המש׳ רבות מהקדוש׳ דאבא ויסני למעלה ממעלתו הדגילה וז״ש לעילא מן דרגיה ואותו הרבות קודשא יבא על ראש ז״א ובכן יסב בת זוגיה להתייחד עם ראל לעולם אף כימות החול דהות פרישת מיכיה עתה ישוב לקחת׳ והיה המשכן אחד. ואחר כך יאמר מזמור לדוד ה׳ דועי וכו׳ ויכוין בסוד על מי מנוחו יכהלני אילין מיין דהנחה דקא נגדין מההוא אתר דנגיד ונפיק מבד״ן ואינון מיין אקרון מי מנוחות כמ״ש בזוהר תרומה דף קע״א ע״ב ויכוין בר״ת ה׳ לאורך ימים לשם **יל״י** וס״ת אדנ״י ועתה יוסף בכוונתו לאורות בעל הסעודה כאומרו אר״ך ימים שהם לבא״ת אורו׳ מהש״ע דאב״א שמאירו בו כי ק״ן אורות יורדים בזו״ן כנודע. ואחר כך יקבל הכוס מיד ב׳ ידות זולתו בשתי ידיו ויכוין לשם כ״ן ואם כא בסוד ה׳ שבע לבטא בשבעים פרטי כוונתו הנשבבה באימה וכיראה כתואר זה:

יחדא שמא דקב״ה ושכינתיה בא לקיים מ״ע לקדש **הנה** אנכי קדושה דבא נאחד בקדש אבא קדישא ומעשה ידיו כוונתו ובאחוז הכוס

הכוס בשתי יד״ות יהיו למאורות ב׳ שמות **יוד הה** שבאזן א״ק אחד בימין ואחד בשמאל ואחד בהמנע העולים תשעים כמספר תשעה יוד״ין שבשמות ע״ב ס״ג מ״ה כ״ן אשר בהנרף אותם ה׳ יודין שבשמות קס״א קמ״ב קכ״א המה יעלו לי״ד יודי״ן אשר יד״י תכון עמו ויכון מספר הדרס למספר מילוי שם אל״ף ה״י י״וד ה״י. וכמוזגי את הכוס אל יחסר המזג אור אלה יהב׳ שמות **יה** העולים כמספר הט׳ יד״ין כמספר מ״ס אשר בהנרף אליהם שלשה שמות אהי״ה ואדנ״ם שמות הי״ה כולם מלאים יאירו ע׳ אותיות כמפקד הדר הי״ן והמי״ם כיי״ן יכוננו יחדיו לאור בחור מספר אל״ף ה״י יוד ה״י ובהנרף שפר הי״ד יוד״ין שבד׳ שמות ע״ב ס״ג מ״ה כ״ן ושבב׳ שמות קס״א קמ״ב קכ״א עם שם ס״ג המה יעלו למספר בא״ר העליון שבחזה דביכה ויומשך לבא״ר התחתון כ״ן וקכ״א. ובעוז הדר ט׳ אותיות הברכה יאירו ט׳ אותיות שם יו״ד ה״ה ו״ו ה״ה בחורים גדולים ט׳ יודין שבמספר ג׳ שמות י״ה הנשבבים ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו ואולם. הלים אשר לא בא בסוד מספר השמות אל יעלה ידו בנוסף כוונה זו רק לפני אחוז ב׳ ידיו בכוס יאמר אל נערץ בסוד קדושים דב״ה ונורא על כל סביביו עוז וזמרת י״ה ויהי ל לישועה כל הנשמה תהלל י״ה הללו י״ה:

ליחדא שמא דקב״ה ושכי׳ הנה אנכי בא לקיים מ״ע לקדש על היין קידושא רבא באדר בקדש הלולים ומעשה ידינו כוננה עלינו י״ה המתעלה באור הקדמון שורש כל הנפים במספט האורים במ״ים וכי״ן ויסוב עוד אל הבא״ר לשאוב וממנה תשתלשל בכל העולמות ולמ״ן לאור באור החיים עולם שכולו שבת מטתה לחי העולמים ויהי נועם ה׳ אלהינו עלינו וכו׳. ואחר כך יאמר מזמור ושמ״ו בני ישרא לכלל מדת שמור בזכור ואחר כן יאמר הפסוק אז תתענג על ה׳ סוד ע״ק כמ״ש בזוהר ואח״כ יאמר עלאבן ברוך ה׳ את יו״ם ה״שבת ו״יקדשהו שברי מרכן ברוך את׳ ויתווב הכוס ואים המשכיל ישכיל הסדר הזה לא יגדע ולא יוסיף בו. ואחר כך יטול ידיו ויכבבם מזמור כתו בלילה ויאמר זמר הרב למבטא אדיפת׳ וכו׳ ויבטא בסדר הלילה ומהב הדב אל היה לבבות על הפת שעשה עידוב ויבטא בשמתי׳ לאמר לפני אכילת סעודתו ליחדא שמא דק״בה וכו׳ כנ״ל בפ״ו. ואשר הריחו בסוד ה׳ ותמונת ה׳ יביט יאמר בעולה זה **ליחדא** שמא דקב״ה ושכינתיה הנה אנכי בא לאכל סעורה ב׳ של שבת להמשיך האדם ו׳ חכמה ובינה ודעת דאבא מקום פה העליון ולהמ״ן מוזב הזעיר מרף בפיו כל בו חב״ו ממתקי״ם חיך יטעם לאכול ובו״ן נכון כולו מחמדים ולשו״ן לימודים מן המבריעים ויוספב במאכלינו מעבת ז׳ נחלים תחתיים דז״א וכו׳ כסדר הלילה. ושוב יאכל

יאכל די מכשורו אסר יכסר לוכל המאכל שאוכל בשבת
אף על פי שיאכל יותר מהכדוך אינו סולך לחינוכי כמו בחול
אלא כולו נבלע באיברים כמו שביארנו למעלה בפ"ז וירא
כמים ישים עיני הסגחתו בפרק ההוא להיו זהיר בסעודתו
ולהיות סעודתו נעשית על טהרת הקד"ש בדרך ישר לא
יכפל כה שום סגיאה הן בכליו הן במאכליו כמו שביארנו
שם כל חלקי האיסור שכם וכתב הב"י בסי' ש"ל בשם ספ'
התרומות שטוב לשמור עצמו בשבת מלאכול בגנו ובמקום
עשבים מחובר מפני שבקושי יוכל להזהר שלא יפלו מים
עליהם בשעת שתיה או בשעת נטילת ידים ומשקה אותם
שאע"פי שאינו מבוין פשוק רישיה הוא וכל פשיק רישיה
במידי דאורייתא אסור וחייב כשהגיעה של ישראל ואפילו
תהיה שגיגה של גוים דהוי פשיק רישיה דלא ניחא ליה מכל
מקום מדרבנן אסור גמור איכא ועוד יתר האיסורים אסר
מעותדים להכשל בם כאין מכין ומשתמשים באינן ומריחין
בפירות וכשושנים במחובר ואוכלין פירות שנשרו מן
האילן ונפלו לארץ:

והאחרון הכביד אסר נהגו בימות הקיץ
להתקבץ אנשים ונשים לטייל בגנות
ובפרדסים זבאים לכמה איסורים וכתב הרמב"ם בפ"ו
מהלכות י"ט חייבין בית דין להעמיד שוטרים ברגלים
שיהיו מסבבין ומחפשים בגנות ובפרדסי' ועל הנהרות
כדי שלא יתקבצו לאכול ולשתות שם אנשים ונשים ויבואו
לידי עבירה וכן יזהרו בדב' זה לבל העם כדי שלא יתערבו
אנשים ונשים בבתיהם לשמחה ולא ימשכו ביין שמא יבואו
לידי עבירה ע"כ. גם שם להזהר במ"ש הטור סי' שי"ח
דדבר שנאפה או נגלה אם בישלו אחר כך במשקה יש בו
משום בישול ומטעם זה אסור לתת פת בכלי שני שהיד
סולדת בו וזכרו דבריו לרוב גדולי ישראל ולפיכך האיש
הירא יזהר לבני ביתו בשעת שירוי המרק של חמין שלא
יתנו פת בקערה תחלה אלא יערו המרק בתחיל' ושוב
ימתינו עד שלא תהא היד סולדת בו וא"ז יתנו הפת שלא
להכשל באיסו' של שבת.

ויש מן גדולי הפוסקים האוסרים לתת מלח אפילו
בכלי ב' כל זמן שהיד סולדת בו דכל מלח רך
הוא ונוח להתבשל יותר משאר דברים ומתבשל אפי' בכלי
ב' והמחמיר תבא עליו ברכה אבל תבלין מותר אך אסור
ליתן תבלין בקערה ולערו' עליה' מכלי ראשון שמתבשלו
ע"י העירוי שבכל מקום עירוי דכלי ראשון חשיבא ככלי
ראשון כמ"ש אפוסקים ז"ל ומותר לדוך פלפלין אפי' הרבה
ואחר והוא שידוכם בקתא של סכין או בקערה אבל לתתכם
בסכין אסור וכן אסור ליתן הפלפלין לתוך בגד לכתוש
בסכין עליו דמוליד ריחא. והמלח גם היא אין כותתין
אותה במדוך של עץ אבל מרסק הוא ביד של סכין ובעץ
הפרד ואינו חושש וכתב הרי ב"ש דאסור לגרור הגבינה

בשבת במורג אחרן בעל פיפיות אבל מותר לתתכו בסכין
דק דק כמו שמותר לחתוך בשר מבושל או כלי דק דק כמ"ש
התוס' ז"ל וירא שמים יזהר שלא יתן לתוך פיו דבר שאינו
חפץ לאוכלו דאסור לנועסו משו' טחינה גם כן והכי משמע
מדברי רש"י בשבת דף קל"ב ע"ש וגם משום גם נדיך
להזהר בשומים שדרכו מע"ש כשנותן בהם חומץ שלא
יטרוף שלא מעורב והמדרכי אסר דלא יערב בכף אלא ביד.
והטור בשם בעל התרומות כתב דהא דשרי לערב החומץ
בשומים הכתושים דווקא כשנתנו מבע"י אבל בשבת אסו'
לתתו בהם משום גם ומשום שמים יהא זהיר לעשותו על ידי
שינוי שיתן השומים תחלה ואח"כ החומץ ומעורבו באנבעו
כמו דין השתיתא ומקום שדרכו לעשות כך בחול יתן
בשבת החומץ תחלה ואח"כ השומים כמ"ש הר"ש ז"ל.

(אמר המגיה כתב בספר שכנה"ג סי' שכ"ח ז"ל
אמר המאסף המנהג פשוט בכל ישראל
להתיר בני דגים לחים הנקראי' חאב"ייחרי בשבת ע"י
שמן ולימונים וכתשובה חלק אורח חיים ערערתי על התר
זה דנראה דלכ"ע אסור אי להרי"ף והרמב"ם ז"ל אף על גב
דבכף נמי שרי לערב ולא יטרוף בכח וכמו שהבכיר רבינו
המחבר ז"ל בסימן זה אינו דוקא אלא עירוב שלא בכח אבל
הגיסה נריכה להיות מע"ש ואי לבעל התרומות והעזמדי'
בשטתו דאפילו עירוב לא שרי אלא כשמתבין המשקה
מבע"י אבל בשבת אסור הכא ודאי אסור דבשבת מותבין
המשקה ונשין אותו ואפילו למ"ש הרב בעל המפה על
שבת בע"ת דאם נתן האוכל תחלה ואחר כך החומץ
ומעורבו באנבעו שרי דהוי שינוי וכן נוהגין להתיר על ידי
שינוי ע"כ וכבר כתב רבינו המחבר ז"ל דאפי' לדידן דאין
לנו מנהג קבוע אפילו בחול כל שכתן האוכל הוי שינוי
מ"מ הרב בעל המפה כתב דבמקום שדרכן בחול ליתן
האוכל תחלה יתן בשבת החומץ תחלה ואחר כך האוכל
ואילו אנן נהגינן אף בחול ליתן החאב"ייחרי תחלה וגם
בשבת מותבין החאב"ייחרי תחלה ועוד דלא כתב כן בס'
המפה אלא לערב באנבעו אבל לא בכף וכ"ש שאין לגין
אותו ואנן לשינן ליה בכף ואם באנו לומר דבין דבלילתו
רכה לכ"ע שרי כמו גבי שתיתא וכדכתב ת"ה ז"ל הרי הוא
ז"ל עצמו כתב דאעפ"י כן נריך שינוי וכחאב"ייחרי ליכא
שום שינוי ועוד יש שעובים בלילה עבה מאה. סוף דבר
לא נאתי שום היתר בדבר והוא מנהג פשוט בקושט
ואין פוכה פה ומיפנף ואולי במקו אמ"ש הרמב"ם בתשו'
דמוחד לגמור שחיקת הדיפות בעץ פרור בקערה בשבת'
ואפי' כתיכה מים מותר והאח"בחיירי לא נרע מהריפוי
דלאו מחוש' דיכה הוא שלא מחוסר שחיקה ושרי שלא שרשתי
לב"ח כתב שהרמ"בם חזר בו מתשו' לחיבורו ונריך שלא
יטרוף בכח זה בחאב"ייחרי נריך שלא יטרוף בכח וזה אי
אפשר עכ"ל וירא שמים ירחק ממנו ותבא עליו ברכת

טוב) ואמ׳ למלאת חתיכו׳ נוכן וה״ה כל דבר שעשון מליחה כגון בגלי ושומים ד״אז ה׳ חתיכות ביחד מפני שנראה ככובש והכובש אסור מפני שהוא כמבשל אלא מטבל כל אחת לבדה ואוכלה ואפילו בחתיכה אחת אסור לשהות יותר משעת אכילה כמ״ש מהר״ל בהל׳ י״ט ואסור לשפו׳ בשבת יין או שאר משקה לבלי שיש בו חומץ כדי שגם זה יהיה חומץ אחר כך דהוי ככובש כבשים כמ״ש האחרונים לל :

והבורר גם היא מן הקשות שבשב׳ וידוע שהיש צריך להזהר בכל דקדוקים וחלוקים כי רוב׳ רבים בלי יהו איסורים דאורייתא שהרי הבורר אוכל מתוך פסולת׳ או שהיו לפניו ב׳ מיני אוכלין ובורר מין מהמין אחר והניחו לאכלו אחר כך אפילו בו ביום בשבודה אחר׳ חייב כל שאינו לאכול לאלתר הבורר פסולת מתוך אוכל חייב ואפילו לאכול לאלתר וצריך להזהר הרבה בזה שלפעמים שיש לפניו כלי שיש בו ב׳ מיני אוכלין מעורבין והו׳ חפץ לאכול מאחד מהמינים אם הוא בוטל ממנו ואוכל ושוב בוטל מהב׳ ואוכל נית לן בה דהוי כבורר אוכל מתוך פסולת לאכול לאלתר דשרי לכ״ע אבל אם בירר יותר ממה שאוכל ככר הבית שנמנו לידי חיוב חטאת ואם יפגע במין הב׳ ויעליכנו מידו ויסלקנו לנדרים הוי כבורר פסולת מתוך אוכל שאפילו לאלתר חייב לפי שהאוכל שאין לו חפץ בו מיחזי כפסולת כמ״ש בפי׳ הטור ודבר זה דבר ההוה הוא ואין אדם יודע מידי ספק חטאת ואין צריך לומר אם הולך ובורר בידו האוכל שאינו חפץ בו ובדה והולך ומסלקו לנדרי׳ עד שכמעט האוכל שהוא חפץ בו נבדה לגד אחד שזה ממש בורר פסולת מתוך אוכל וגם אם בירר הניח אפי׳ לבו ביו׳ חייב ולאו דווקא במיני פירות אלא אפילו בשני מיני דגים שהם נכרים בין החתיכות בחלות ובין הקטנות מהדגים קטנים נמתפקו גדולי ישראל אי שייך בהו בדיקה ונטו להחמיר משום דספק חייב חטאת הוא וה״ה בשני מיני בשר גם אם האוכל מרובה על הפסול׳ או הפסולת מרובה על האוכל יש בזה דעות מחולפות ואי אפשר לקיים את שתיהן אלא בשב ואל תעשה ואיש התמי׳ צריך לומר בתוך ביתו ערב שבת להיות זהירים להניח מערב שבת כל פרי ואוכל בכלי בפני עצמו בלי פסולו׳ שאין טורח בזה לעשותו וכבר יסתלק שנמנו מכמה ספיקות חמורים וקרובים לחטאת וכמו חלב ודשן תשבב כפשו לאכול לבבור הדדה של שבת בלי שום פקפוק וחשש חטאת ח״ו ואסור לסמן את המומן מן התולעים שבו בשבת משום נוטב ומשום דאתי לידי סחיטה ובורר פסולת מתוך אוכל והנשים הבורקו׳ הירקות בשבת להסיר העלים המעופשים צריך להזהירן בשת הבדיקה לברור העלין היפים מן המעופשים ולא להפך דהוי כבורר פסולת מתוך אוכל דאפילו כדי לאכלו לאלתר אסור כמו שכתב כל הפוסקים כל פרטי דברים אלו

(ח״ה

(ח״ה כתבו הפוסקים בשומן הנף על פני החלב שצריך להזהר כשילקוט אותו בשב׳ מעל פני החלב שיזהר כשיגיע שמוך לחלב להניח קצת עם החלב ואחוקא שצריך לאוכלו בו ביום ואם אין צריך רק שחוטים שיתקלקל אסור ליגרל לעשותו ע״כ .

גם יהא זהיר בענין הסחיטה שלא יסחוט כבשים ושלקות אלא כשאינו צריך למשקה שלהם ואינו מוחטן אלא לתקנם לאכילה דל״רת כל שהוא צריך למשקה שבהם חייב חטאת אפילו סחט לקרור שיש בה אז כל ומות׳ לסחוט הירקות שעושים רק רק בשבת מימיהן דהוי כדין חבית שפקקו בפקק של פעתן לסתום נקב שבדפנה שמוציאים בו היין ריש מתירים אע״פי שא״א שלא יסחוט כל שלא יש תחתיו כלי רבוין שאינו בהכה בסחיטה זו הוי פסיק רישיה דלא ניחא ליה ומותר והכא כמי כל שהולך לאיבוד מותר ודע שיש ב׳ מיני סחיטות א׳ משום תולדה דדש וא׳ משום מלבן דהיינו מכבס ואם כשפך שכר או יין אדום או משקים שאינן מלבנים על המפה שעל השולחן וחפץ לנקות׳ עכ״פ לא יסח׳ מהם תוך הכף לשפוך החוצ׳ דזה הוי תולדה דמפרק אוכל מותר לרחות המשק׳ על ידי שכין מעל המפ׳ בנקל ולגרור על ידו המשק שנשפך שיזוב לאיבוד אבל מים או יין לבן שנשפך על המפ׳ אסור לגרור אפילו בשכין דהוו מכבס כמו שהאריכו בכל זה פוסקים האחרונים . ועל כן יזהרו שלא לגרב במפה כוסות בשע״ הרחתן ע״י כבד כמו שעושין בחול גם צריך להזהר בימות החמה שלא לרש׳ הבלב דהיינו לשוברם לחתיכות דקות כדי שיזובו מימיו אבל אותן הוא לתוך כוס של יין או מים במקום שאין בה חשש תולעי׳ והוא נימוח מאליו ואינו חושש וכן לשבור חתיכה ממנו מותר אפי׳ אם יזובו קצת מים על ידי זה דלא נתכוון לזה ועוד שהולך לאיבוד וזה פשוט ואין חופפין כלים במלח בשבת לפי שהמלח נמחה כשחופף בחזקה כמ״ש המרדכי ואסור לרחוץ ידיו במלח וכל שכן בכורית שנימוח על ידו והוי כולר׳ שבנין אבר גדיים ובנותו׳ המקולסים וחטוי תפירתן כתב בשבולי הלקט דמותר לתתכם בשבת משום דפסיקת תלוים אינו חוסר אלא אם כן מתקנו למדה או לעשות כלי ואפילו שבות דרבנן ליכא אלא היתר גמור הוא ע״כ וכן כתב הב״י בא״ח סימן שי״ד דמותר להפקיע ולהתוך קשרי הספר שקושרים בטלה אז כעוף הנלוים .

(אה״ה כתב בשבנה״ג בשמ״ר על הדני מלוחי שרגלי׳ לבא בתוך חביו׳ קטנו׳ הנקראים בראלי״ם שהם דפי׳ קטני׳ מחוסקים זה עם זה על ידי תשוקי עץ ובפיהם יש מגופה נשא אם מותר בשבת לפתוח אותו ע״י הסרת החשוקים לאכול הדגים או אסור ואת״ל דאסור אם יכול להתיר ראש המגופה בשכין ואת״ל אסור לפעמים נאים מחוסקים בחבל אם מותר לחתוך החבל כדי לפתוח

החכמת והאריך שם בגדרי נדרים וכתב בסוף ולכן דעתי מסכמת דאם אפשר להתירם ולחתכם על ידי גוי יחתכם ואם אין שם גוי מותר לחתכ׳ על ידי ישראל אם אי אפשר על ידי התר החבל או הפקעת ואם אינן קשורים בחבל נראה שיכול לפותחם על ידי גוי כמ״ש רבינו המחבר ז״ל בשם האגור שמימיו לא ראה מי שהורה לשבר הפותחת לנוחך השבת: וכשב הרב ז״ל דע״י ישראל קאמר דאילו ע״י גוי אין להתמי׳ כיון דאיכא מאן דשרי אפילו על ידי ישראל כמי על ידי גוי שרי כיון דאיכא מאן דשרי על ידי ישראל ע״כ) וכתב בתר״מת הדשן שסכין שהוא תחוב בכותל על עץ מבע״י שאסור להוציאו בשבת כיון שהוא דבר מחובר אבל אם הוא תחוב בשפשף וכן בכל דבר תלוש מותר להוציאו ואם דנה שנלפה מבעוד יום אפילו בכותל שרי כמ״ש הב״י ז״ל וכתבו האחרונים׳ מה שנוהגי׳ בשעורי גדולות כדי להכניס האויר נוטלים בשבת על ידי גוי העשויות מן החלון נראה דאסור׳ כיון דאיכא במין זה תתירה כיון דמחבר אחרעא ראוי לחוש לדבריהם ולענין הפירות בשעורת שבת כבר כתבנו בפרקים דלעיל לחזרותיהן זיתר מהמה מפורשים בטור סימן ש״ו בדיני המוקצה ע״ש:

ובעל נפש היפה עיניו בראשו להסתכ׳ בכל חלק האיברים הנזכרים ולהזהר ביותר לבל יכשל באחד מהם לבל יחלל את יקר שבת רב הקדש ח״ו, מה גם יקר תפארת שעורת עילאה האחוזה במקום עליון ומרומם על כל ברכה ותהלה אשר מי ימלל גבורות שעורה זו. אשר על כן ירא אלהי״ם יזהר לעשותה בדרך ישר לא יכשל בה בשום שגיאה לבל יפגל בקדשים חלילה. ותמיד בכל שעורתו לא ימים מנגד עיניו מאחרו אשר הגיד ואמר לפני שעורתו דא היא שעורתא דעתיקא קדישא דאתקל תפוחין וזעיר אנפין אתיין לשעורא בהדיה ובכן מורא לו יעלה על ראשו להיות נוהג בשעורתו כאוכל לפני המלך ולשמור לפיו מחשום לבל יוציא דבר לפני האלהי׳ לקלל את קדש ה׳ חלילה ובכל אשר הזהרנו שם בפ״ז בחומר הדבור בשבת ובי׳ותר על הש לחן אשר לפני ה׳ אשר מקלקל ומפגל קדשי הקדשים וכ״ש שיזהר מהדברים אשר הזהירו חכמים שלא יהא נרגרן וכלעגן בשעורתו חלילה כי עושה אלה הם מבטלא דעשו פגם׳ בו הלעיטני נא כמ״ש בזהר רות ז״ל תמיכא דלא יהא גרגרן וכלעגן שלא כמאן דאכיל קמי מלכ׳ דברבתא לא פריא במעוי ההוא דאסתכא בלעגן בעשו הכתיב הלעיטני נא מן האדום האדום הזה טעמא בגין דתאוה ביאשא שרי במעוי ולא אשבע ולא עוד אלא דאקרי רשע דכתיב ובטן רשעי׳ תחסר מלין לשבע׳ בג״ד אכעי ליה כד אכיל כמאן דיתיב קמי מלכ׳ ע״כ וזה ביתר היפי׳ כ״ש וק״ו בעוז מודם של שעורת שבת כי על שלחן המלך תמיד. הוא אוכל וכמו שהמלך הקדוש יהנה מסוד שפע

הענלין

הענלין כך הנפש היתירה נזונת מהמזון הענלין שנתנשם בשלחן התחתון הזה בסוד דדיקא אוכלין לשובע נפש״ו ואם לא יכנס כשורה באכילתו מלין יבא עזרו ליהנות מנועם ה׳ ובזוהר פרשת ויקהל אמרו שבשעת יפי החול השכינה נהנית מבכרכת המזון אמנם בשבת השכינה נהנית מעצם השעורה שאדם מתענג ז״ל בקיצור רזא בחול לא איתהני אלא מאיזון מילין דשלקין מגו שבעה וכלי בשבת איהו רזא אחרא במזונא ממש ובהוא חדוה דמזו דשב ע״כ וכמה וכמה יתקר׳ באיש הישראלי באכולתו בתתו לנגד עינו כמגיאו האכיל הכי אשר היא בלא לת׳ עזון וחיל לשכינת עוזיכו ולעולם אל יפן בדבר בחומר שבה כי אם בכוד יחודה לעילה ווז היתה מעלת האכו׳ שאכלו במעשים הגשמים היו מייחדים והראיה מעמין בחר המים שחפרו אברהם ויצחק שפי׳ בזוהר שהיה עניינם כמו מצות תפלין לנו וכן יצחק בעמין המקלות שפגל בראשים שפי׳ בזוהר פהי׳ כוונתו הנחת תפילין וכן במגיאו אכול׳ שעוד׳ של שבת יש בפרטיהן יחוד גמור כמו שביאו בזוהר בכמה מקומות והעד רבי אבא ע״ה אשר דבר בקדשו לפני כל שעורה ושעורה פרטי ייחודיהן כמו שביאו למעלה וגם היה המנהג נכונה לבטא בשפתים פרטי ייחודם לעורר עצמו בכוונה יתירה באכילתו ולדעת כי אין אכילתו של אדם עתה אלא דמיון והאכיל׳ הודאי היא כדביקו׳ המחשבה באור השכל אל מקום ייחודה כענין שנאמר ויחזו את האלהים ואכלו ושתו ובכן היה מובטח בשעורתו שלא להכשל בדברים המקלקלים הודה של שעורה. ומורי היה נוהג בשעורת שבת להזהר להיות אכילתו שלא יהא בה גד איסור כלל ע״ד שהיה עושה יחזקאל שלא אכל מהבהמה שהורה בה חכם אפילו שהיא מותרת כיון שנכשל בה שפן איסור והרי יש כמה דברים שנכשל מחלוקת בין הפוסקים אחרונים הלכה כדברי מי וזה אוסר וזה מתיר ודבר זה לא היה אוכל באותו האוסר שזה לגביה חתיכה דאיסור׳ שהוא חמור יותר מהורה בה הכשר וכן היה מנהג חסידי׳ הראשוני׳ לפרוש עצמם משבעים שער המותר מירא׳תם שער א׳ מעברי האיסור וכ״ש בענין דיני שבת החמור׳ שצריך להזהר שלא לאכול שעורתו בכל מקו׳ אפשר מיהודי הכשר המדקדק בו כראוי שאם חשוד עליו כאשר נחשדו בכמה מקומו׳ רבים מבני ישראל להחס אכילתן בשבת לא יאכל אצלו דבל החשוד על הדבר לא דנו ולא מעידו. גם הוא היה אומר שבאכילה זו בשבת יתברך כל מזונא ומזונא שיאכל ושיסת׳ בבאר הימים שלא יהא בהו מקטרגא דינא״ר דומיא שבולת לאם הפנים שהיו אוכלים הכהנים בבה״מק כמ״ש בזוהר תרומה דף קנ״ד ע״כ:

וצריך הבעל תשובה בשבתות ובמועדים להיות עיניו בראשו בשעורתו לבל יעודנו יצרו הרע לקדח פות במאכל ובמשתה היין הרבה ושוב לסורו הרע

בשבתות

בשכרתו ח"ו ואף שהתר בשבת להתעצב במלאכה ומשתה
לא יבא מזה הרשה למשוך היין את בשרו כל היום ולקלקל
הוד האדם של שמחות שבת בשחוק וקלות ראש חלילה אלא
להתעצב על ה' כשיעורו ולבולם מריך להיות חדד וירא
מהדין ולא ישכח כמה הכעיס בעונותיו את בוראו ומריך
לקיים אפילו בשבתות ובמועדים שוב יום א' לפני מיתתך
כמ"ש החסיד בשער התשובה שאם היה יודע שביום
השבת לו ביום טוב ימות כמה היה ירא וחרד והיה
נמשכים לקרא בתורה וכמה מע"ט היה עושה ולא היה נמש'
אחר תענוגיו כן מריך שיעשה כל ימיו לתקן את אשר עוות
בשבתות וי"ט וכפרט בזמן הסבור אשר הוא מעבר מסוכן
שאם ימשך לו אחר היין יותר מדאי ובבר עמלק ומריך זהירו
ברול כדי שלא יחזור לסורו ויהיה ככלב שב על קיאו כשיל
שוכה באולתו כמו שאירע לכמה שחזרו לסורם מחמ' אכילה
ושתיה כי על כן אמרו חכמים הלאשונים ע"ה כי עת
המאכל מכחן ומגרף לרעת אם אוהב האיש השרלוי את
ה' אולא והוא מעל לאדם שים לו כן כמדינת הים שבעת
שמחתו יזכרנו ע"ד אם לא אעלה את ירושלים על ראש
שמחתי לכן בעת האוכל שהאדם שמח אם יזכור את קונו
לבלתי בואתו ממרכז אהבת קונו נרא' שאהבתו קטור' בלבו
וכשהוא שוכחו מתוך המאכל לו יתלהב האספסוף אשר
בקרבו ויתחזק על עומדו וכשל השכל וכפל דמיון הבלאמי'
זה עם זה וכפל הא' הקם האחר שמלו אין לו תקומה ולזה
ימנע ממנו מלו הדר תשובתו ויפיה ואתר מאלה מריך הת"ת
להזהר להתבבר על יבא לבל ימשוך היין את בשרו אף
בשבתות וי"ט דאמר ר' יהודה האי נוהגא מרבנן דמרחי
קרינא עליה כוס זהב באף חזיר ולא עוד אלא שמחלל ע"ש
כמ"ש במדרש הנעלם פ' וירא וכשתר את"ח המרבינו תורה
בקהל רב מידי שבת בשבתו יזהרו ענמ' בשבור זו ומשתה
היין פן ישתה ויבא מחוקק יתהלך במישרים לשמא את
הישור ולשה את הטמא ח"ו ותמצא שאמרו בשבי דתענא
אבשי משמר מתרין לשתות יין בלילות אבל לא בימי' ואבשי
בית אב לא ביום ולא בלילה והטעם שחששו פן יבאו רוב
קרבנות ולא יספיקו בני בית אב של אותו היום ובריכין אלו
לסייען והרי אינם רגוזים לעבודה משום שכרות ואבשי בית
אב היו אסורים בין ביום ובין בלילה לפי שהיו מעלין כל
הלילה איברים ופדרים שפקבו מע"ג המזבח אי נמי אם לא
גמרו ביום גומרין בלילה אשר משם יתבונן המשכיל שכל
מי שהיתה העבודה כבודה עליהם היו אסורים ביין כדי
שלא יבאו להתבטל מעבודה וכן יאות לו להת"ח המרבין
תורה להתרחק מהיין מאד ואף שאינו מהמרבינו תורה
במשורה ישתה כדי שלא יבא להתבטל מד"ת וימנע ממנו
מלו הדר התורה ויופיה:

ואף ליתר המון העם יאותה להזהר לנו לבלתי
משך עצמם הרבה במיני התענוגים ולהשליך

קדושת השבת לאחרי גיום חלילה ובאותו שיבוא עם שאכלנו
לא תהיה תפארתם באוכלם למעדני לדשן עצמם ובשרם
כי הדבר הזה גם בחול אסור כי מריך אוכל לעשב נפשו לא
לעשב גופו כמאמ' הלל לתלמידיו בלכתו לאכול לחם שהיה
הולך לבית לחסד עם נפשו להורות את בני ישראל כל יאכלו
להנאת גופם רק להנאת נפשם לקיימן פגופם לעבוד את
ה' ומה גם עתה ביום שבת קדש שהתורה מכרזת ואומרת
שבת לה' לומר כי לא לבו הגופים השביתה כי אם לשמו
יתברך לעם קדשו ולא לדברי החול. והן רבים עתה עם
הארץ אשר חילנו תקף חיסרון של שבת בשעורתם השמחים
אלי גיל ישישו כי ימצאו יין לתתהולל בו הלא יאמרו קדוש
היום לאלהינו נקחה יין ונשבאה שכר והיו כבלע את הקדש
ביין משתיהם ואת קדוש ישראל נאצו כעשותו בהבליהם
ולא שתו אל לבם לאמר הים ה' בקרבנו אם אין וימירו את
כבודם כפי חזיר ובמואה עוברת בשירי עבבי כתות כתות
וחבורות חבורות כת לגיס כת דוברי נבלה ואזני כולם אל
דברי עונות אשר ידברו על כל כוס וכוס ועל כל קון וקון
דברי רעת ונבלות ימלא שחוק פיהם קול נחל ולא יסף
ויחשו בבואם לעתות להתבדק בלבבם לאמר הלא זה יום
יבחרהו ה' להתענג בדשן נפשינו אכול ושבוע ודשן ותענו
כזבחים באומרם כי חפץ ה' במנוחת השבת לנחמינו
ממעשינו ומעבדנו ידינו בעשת ימי המעשה ובונו ה' לעשו
את יום השבת כי בו ינוחו יגיעי כח וזאת המנוחה וזאת
המרגעה אל החומר העושה כל מלאכה. ועכ"כ יאמרו
להשתעשע ביין משתיהם מאז סבקר ותעבר המנח' אכול
ושבוע ודשן לדשן עצם ואין בהם תבונה כי לא זאת המנוח'
לא זאת המרגעה אל בשר גידים ועצמות כי הכל המה
תחתיהם יוצע רמה ותכסהו תולעה כי אם אל חלק ה' היא
כל נפש אדם כי תקרב ביום השבת אל האלהים אשר נתנ'
ותן לה מתת נפש יתירה על כן נגיל ה ונשמחה בו יתברך
בשמחת הנפשות המתעלסות אתו עמו בעולם העליון.
אך נהפוך הוא העוזבים אחרות יוסר ללכת בדרכי חשך
למשוך היין אל בשרם וירא ה' ויאמר באמ' באמור הכזה יהיה
שבת אחריהו כי אנכי נתתי להם את השבת לקדשו והמה
חללוהו בהתאסף היין משתיהם לדבר סרה ולנבל את פיהם
בזמרת כבליהם קול נוחה על היין ואת דברי המשתעשעים
שאדם דש בעקביו לטפח לבהות כף אל כף ולספק לבהות
כף על יד ולרקד אשר על כל אלה נזהר חכמים בשב שמא
יתקן כלי שיר ואפילו לבהות באצבע על הקרקע ואבל
הסלחן או אחת כנגד אחת כדרך המשוררים וכוכו בו אשר
אוי ואבוי לבאים שכך רואות הנפש היפה חתיפת תבדם
כפיה בשמוע זמרת כבליהם על היין והשכיל מה הלשון
אומרת קלני מראשי המעט מכם גדל אשמתכם אל גיל
כשעים כיתר הימים גבורים לעתות יין חמר לעשים לילות

כיומים במשתלו כמרגיתכ שבעת לנחן לת ה ולהכעיסו
בהבליכם כי עוד תומיפו סרה לבלע לת הקדש במשתה
היין ולהתהלל בו לדבר סרה ולנבל לת פיכם בשירי עגבים
לשר שנחתיו לקלקל הוד הדרת סעודות שבת הנחזת
בסמכיי עליוכים למעלה ולשה לשפה החירוסי תורה לשר
בהם יכונו הסמים החדשים לשר לחמרתם ולשר שמעתם
כסעודתכ כדת של שבת לשה לשפה סיפור חסדי ה בסירות
ותשבחות המספרים תהלות ה ונפלאותיו ומי ביקש זלת
מידכם מנוחה כזלת לשר לא נוחתי ולא עלתה על לבי
להיות זלת המנוחה וזלת המרגעה בפנות לחר עמקי
הגוף הכבוש חלילה כי לא בלתם עד שתה אל המנוחה
ולל המחלה:

והיא לת דבר ה לל יפן שיהם לשמו כמבטיהם
חלילה ויקדש עצמו במות לו לאכול לשוב
בעצמו לא לזלתו ולף שבסעודת הלילה ירבם בשעלו עתה
בסעודת היום יהא זהיר וכזכר למעט ולא להעדיף הן
במאכלו הן בשתייתו כדי לתת מקום לסעודה שלישי ושלא
תסרוף דעתו ביין ובשכר ויצא מן הסור להגיע דבר לפני
האלהים שלא כמספט דת של תורה כלשר הולמו חכמים
הרעות לשר יתעתדו במשתה היין הרבה ולו חכמו שכילו
לישי ישרל לחמוריהן לשר לחרו לפני סעודת דת היה סעג
דעתיקא קדישא דחקל תפוחי וז לתיין לסעדת בהדיה
הה מתפללים ותמהים על עוז הדר של סעודה זו
ודעדה לחזתם שם להיות עומדים על שלחן המלך מלכו
של עולם בגילה ובדעדה כעבד שבא לתוזג כוס לרבו
בכבוד ותפלאר ולימתן עליו לבל ימיא בו שמן דבר פיכול
ח ו לא ומודי זל לא היה חפץ בסעודות גדולות שילחמרו
המבח הזה לפני הסעודה פן יוסיפו על חטאתם פשע
בעשות דברים שלא כתקון בסעודה ההיא לשר פשתה
המספחת הזלת בסעודת גדולות לשר לא יבנר מהם
בכל מספטי התעתועים הנלחמרים והבטוי שפתים לשר
פנו שפתיהם לקדש סעודתם במספט הלוזים למעלה
תגדל לז עוז לשמתם מלך לפגל בקדשים בתעתוע
מעוותים במאכלם ובמשתם ולפיכך במקום לשר לא ידעו
להזהר כדת וכשורה בסעודתם לל יהרסו לעלות לל ה
במספט פרשת ללה הדברים והלא היה לומר בשם רבו
שכך היה מוכע מלבוך בחופת חתנים בטעודה בלתר
דפכיחא שכרות וגם ערב רב לכסים וגסים יחדיו שלא
יצלת בסעודת כהם לומר שהשמחה במעומו ודברים של
טעם הם ולל יו תשמעון:

ותופשי התורה יצותה להם להיות נזהרי בכל
שה על שלחנם לבל ימשכו עצמם בדשן
היין המר יותר משיעורן וכ"ם שלא יקלו לת לשם בשחוק
וקלות ראש שלין לך חילול שמים גדול מזה לשר מהם עלו
לחכות ומלכו תולדות וכלשר המה שעבר לשבר להתקדש
בקדושת

בקדושת שבת גם העם בלחתכה ולחי להיות שולחנם
מלא רשן הנפש בהד הדרה של תורה כי הוא לחד מי
תיקוני השלחן כמו שבילרנו למעלה בפ"ח לים לים כפי
שיעורו ולשר לתו דבר ה יהבה עתה בסוד הסב במלמרי
הבלים בזוהר בסוד היום המעו ורים ולעבדך לך פה לים זה
מקומן למען תתלא יד בהם מידי שבת בשבתו פעם
בזה ופעם בזה עד שתתתם קרילתם. בזוהר פרשת
ברלשית דף לא ע"ל רבי חזקיה פתח וכו עד עמוד ב
כלא סתום כדקמיתא. שם דף ה ע"ב פתח ר"ל ולחר
לת שבתותי וכו עד דף ו ע"ל וכלא חד. שם דף כ"ב
ע"ב נלות דשבת לשה נדקה וכו עד כ"ד ע"ב לכן שלימה
ונדקן השה לך. יתרו דף פ"ט ע"ב רבי יודלי שלול ליה
לר"ש וכו עד עמוד ב חיים כולכם היום תרומה דף קל"ו
ע"ב כך נהיר יומלא ביומלא דשבתלא וכו עד והדין ליה
כדקלמרן עוד שם דף קל"ז ע"ב מזמור שירו לה' שיר חדש
עד דף קל"ח ע"ב ולתם הדבקים. ויקהל דף ר"ה סוף ע"ל
הלי יומלא יומלא דכשמתין עד דף ר"ז ע"ב לחסבת ירלתלא
לבלמין. פקודי דף רמ"ח ע"ב פתחלא תביימא ונרף שיה
פתחלא רכיבלה שבדף רכ"ב ע"ל עד ועמך כולם צדיקים.
לחור דף כ"ד ע"ל תלתלא לימן זמינין מקדש וכו עד והלא
לוקמוה ולתמר. שם דף קיה ע"ל ר יוסי ור יצחק הוו
לזלי בלרחלא וכו עד והי להם למוסיב. שלח לך סור
המקושש דף קנ"ג ע"ל לחמר רבי חייא כתיב ומצלו וכו עד
תלין ולחידן. פרחם דף רמ"ב ע"ל ותכלים ולחמרלין
נפש יתירה בשבת וכו עד דף רמ"ד ריש ע"ל שבעין
ממון דעמין. הלוזים סוד העתיקה דסעודה זו דף רפ"ח
ע"ל ג' רישין וכו עד דף ר"ן ע"ל ובלה חולקי בהלא
עלמא. וסוד עונב שבת כתקונים דף ן' עמוד לא ועוד
שכינתלא לתקרילת נדקה וכולי עד עמוד ב' לשלקה לה
לתתרהלא:

הנה במלמרים הנכבדים הלה כם נתבאר כל סוד
הדברים הדר הוד יום השבת ולחי להגות
בהם על השולחן לשר לפני ה לו כיתר העתו יום השבת
ג"כ רדכר בכתו מה טובו ומה יופיו ומרי נר"ו כהג להגות
כג' כעודות של שבת בסוד המעודמן בלות הסעודה בלילה
במלמרי המל' ובכל שחרית במלמרי העתיקא ובכל מנחה
במלמרי הזעיר והבקי בספר הזוהר בכל ימלא מקומם
לשה הם. ונכון להיות כל לים סור ר בכיתו גם בסעודה
זו בשירה ובזמרה כמ"ש בזוהר דרמיכין לתתערלא שירים
והדזה לפתורלא לגבה כמו שבילרנו למעלה בפרק ח.
ולחר לשר יוסר הסיר ליום השבת יסוב עוד הפעם לחמר
במיגון פסוק לז ת"תעב"ג על ה' הרכבתיך על במותי
לרץ ויכוין בשבם חזלא גדי"ם שבו ויל"ר:

יהי רצון מלפניך ה' ללהינו ולהי לבותינו שיומשך
מה' הזיו"ת שבמקון רמ"ל השלין ת ות
שבלחורי

שבאחורי אל"ף למתק הסתי קבי"ס ק"כ אחת דמילוי ע"כ ס"נ מ"ה וק"כ אחת דאחוריים דע"כ ס"נ מ"ה כ"ן אשר מספר שתיהם המה יצלו כמספר ענ"ב ע"ל והעפרים הכותבים ידומון ויכונו לעפרים כפירות דאו"ל דרך ישכון אור זי"ן לעלות על ה' כאמר אז תתענג על ה' והרכבתיך על במותי ארץ כינה עילאה ועוד יסיפו לגוהה לעלות לריקנא דא"ל אפשר שתלבל אחד עזוזם בכל העולמות ומהם ישתלבל על נר"ן דזה חכמה וכינה דוח ענה וגבורה דזה דעת ורחמים ה' ויקויים בנו מקרא שכתוב והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך ויהי מעשה ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו וכו' . ושוב ישן לקראת שהיו לברך על מזונו ויאמר מאמור מ"אין יכלו עזרי ומזמור מי מ"ה למנצח על שושנים ומזמור כ"ד לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה ויאמר המקדש קדש הגלל בפ"ח ושוב יאמר ידי אחמי אכל ובו' בכבא דברכתא לעילת עילתא עתיקא קדיש שעיקר בודו בשבודה זו ואחר כך ישוב ידיו יברך ברכת המזון וירים כהדס אמ"כ כמו בתור השבת :

פרק חמשה עשר

אחר שעורתו בשבת יש ללמוד במקומו או במקום קביעותו בין עם יחיד בין עם רבים בין לבדו

פדי לנבת מחיל אל חיל כי האכילה בשבת מצות עשה זאם אחר שהתחיל בלימוד חטפתו שינה טוב לו להשות עצמו לישן. לנוח ראשו ואחריו והוא מבלל שונב שבת וחורשי רשומות אמרו שבת ל"ת ס"מה ב"שבת ת"ענוג מלף שאמרו שינה ביום רעה לצדיקים וטוב לרשעים הישנו בתר הימים כי הצדיק על ידי מעשיו אפשר שיתעברו בו בשמות הצדיקים לבוד ולהזעיל ובאשר ישן ביום יחזרו הבשמות ויתפרדו מאתו ונם כי בלילה האדם מפקיד בשמתו ביד השכינה בשור כ"ידך אפקיד רוח"י ובאה זכה וברה ושלימה אמנם ביום לא מצאה היונה מנוח לכף רגלה כי אפשר מקום ממחה ופקדון ותפשיר מה שלקחה בלילה . אמנם הרשעים הוא בהפך כי בלילה אינן נכנסות בפקדון בכנפי השכינה והמה מסוסטות בעולם ומוכאות בשמות על רשעים ובאות עמהם בעיבורים ולכן אם ישנו ביום אפשר שעל ידי אחיו מעשה הטוב שעשו אותם הרשעים ביום הוא כאשר ישנו יתפרדו מאתם ואמנם הסיבה למי פהים אדם נרגל וחשוב מאד כמו הראשונים אז אפשר שאפשר אם ישן ביום ירוח כמו בלילה כמ"ש הרב ז"ל ואמנם ביום השבת אז הסיבה ביום טובה היא אל הצדיקים כי אין דבר רע מגיע בשבת ואדרבא אפשר שירויח ולכן טוב לנפש לישן ביום השבת שיהיה מנוח עונג שבת

אחר האכילה וכן היה מנהג הרב ז"ל (אי"ה כתב בספר החסידים סימן רס"ו שלא יאמר אדם בלב ומשן כדי שלוכל לעשות מלאכתה בלילי מוצאי שבת שמראה בזה שכח ושן בשביל יגיעת החול :)

ואולם לא אמרו כל הסיבורים הללו רק לירא ה' וחושבי שמו אשר תמיד תורתם אומנותם

ביתר הימים אשר להם יאתה להתענג בדשן בעשותם שיעור מה"אך לא לאנשי המלאכה היוצאים לפעולת' ולעבודתם עדי ערב אשר יתחלפו להם בפרי החנו' בספרי התורה ביתר אמים ויתנו כתף סוררת כבחון עוזה של תורה לאחף ולכמוס ולמלאות אתתחותיהם כסף אשר אם המה יוסיפו על חטאתם פשע להתגרות בשיכה ביום השבת ולהכאות עוז עוזם של תורה בעיניה' ביתר הימים וכמעשיו בחול כך חעשהו בשבת לו חוזר וכעור עון פשעם של כיסול התורה אשר בזה אים לה בימי המעשה באמר יגעבו ולא הוכח לנו מקומר רוח ומעבודה קשה מאז הבוקר עד הערב על המחיה ועל הכלכלה ואין הקב"ה בא באדם אלא לפי כחו וכאלה פסקי תוספות ופסקי הרוש ולענה אשר הפעם רחו זמונים אבר בקרבם והיה כבא יום השבת אשר ים מעבר לרוחם והמלאכה כאשר ופנו נם אז עורף ולא פמים להדדה של תורה בהבליהם ודברים בטלים או בהתגרות בשיסה להפב יין פכחתם אשר פתו ולעו דעתם רבה וחטאתם כבדה מאד ופקד עליהם עונות רחשונים אשר בזה הדדה של תורה בימי המעשה אף שהיו אנוסים כי יקוב הדין את ההר לאמר שבת יוכיח שאין דבר מעגדתם וימאסו בתורת ה' במרד ובמעל אלא דבר :

כי על כל אלה אתם אחי ועמי חוסו על כבוד היאר כ"ם ועל הנפש האחת האהובה הבת היקרה

לבלתי לבת בעונת רשעים העמים מחסך לפניהם לאור ומצקשים למשור כבלע את שבת הקדש כהבלי העולם הבל שים בו חטא שעליהם נאמר בי דבר ה' בזה וכו' ואוי להם מעלבוב של תורה אפס זאת תהיה המנוח והמרגעה לכם לפקוד תמיד כל יום זה בעסק התורה כחסק בפלא כחסק האים כתשוקתו אשר לא רצה אותה זה כמה ימים וכח שקתו גבה עוז השמחה והחדוה עמה עד להפליא כן יהיה בעיני עומי המלאכה הרחוקים מהגות בה בכל ו' ימי המעשה כאילו היום ניתנה לרמז זה ניתנה תורת בשבת להורו דעת את העם אשר נשנו מרפי"רים לחזק מלכות ה' בשבתות ה' לכפר עליהם מחת המעל אשר מעלו בה בו' ימי המעשה ותהיה חביבה עליהם כאילו היום ניתנה וכן אמרו חכמים לא ניתנו שבתות וי"ט לישראל אלא כדי שישבקו בתורה שלא יענד הנפש פאין סרדה ואין מחשבה בשום עסק ולא בשום מלאכה בעולם :

ולכן ראוי לבעלי הנפש למנות עתות השבת רב

ה רדם כמוכה מרגליות שלא יוציאו רגע קטן בדברי חול וכל שכן בשחוק והתול וטיול ח"ו אפס. יקבעו עתים במקום אחד כמבמ"תקוע ויטול חיים לים לפי שיעורו ס"ת בידו ויעסוק בו בחשיקה ובלי הפסק דברי' בנתיים ח"ו. וכל שאינו חופש על הוצאת היום ומוציא אותו בשיח בטיל' אז בהתבטות בשינה מלבד כי יפקוד עליו חטאת ראשונה כאמו' גם תוכפל עונשו כי פונס קדושת היום למטה ופגם למעלה בשורש המקום אשר נאחז בו קדושת השבת ומרא' במעשיו הרעים שאין לו חלק באלהי ישראל כמ"ש בזהר פ' ויקח דף ר"ה ז"ל ומאן דאשתדל במילין אחרכין ובמילין דעלמא דא לאיהו בר גם רקא מחלל שבתא ולית ליה חולק בעמא דישראל ותרין מלאכין ממנן על דא ביומא דשבתא ואינון שוו ידיהון על ריש' ואמרו ווי לבלני' דלית ליה חולק בקב"ה ועל דא בעי לאשתדל בבלותא ובשירין ובתשבחן דמאריהון ולאהשתדלא באוריית' ע"כ. הנה הדק היטב לשון הכפול דקאמר במילין אחרכין ובמילין דעלמא להבות אף הי פנה לבו לבטלה אף שלא יפגום בפגם הדיבור והוא עומד ושותק שאין לו חלק עם ישראל הקדושים ולא עם הקב"ה והוא נזוף ומרוחק מן המלאכים הממונים על ככה ולכן החרד את דבר ה' ימנע עצמו מכל דבר חול ואפילו לצורך עצמו יפקול כל דבריו במספר ובמשקל כמונה ומדן לוית כדי שלא יבא להכשל בשיחה בטילה אשר נדול עונה מנשוא ביתר הימים ויתר גדול מאד ביום השב' כמו שביארנו בברק הח'. וכל ההלה כת לני' לו לינני' עוסקי' כל זה השבת בהבל ובבהלה בהבלי העולם ובסיפורים והגדות ממה שהיה ומה שעב' מהמאורעו' אשר לא יועילו ולא יגילו רחוי להוכיחם על זה בדברים טובים ובדברים נכוחים ולהודיע אליהם איך מחללים את כבוד יום השבת בכך ומה תועלת להם לבפר דברי' אבר אין בהם תועלת ולנטוש ולהאביד דברי הלהים חיים תורה קדושה ואשר מה טובים ומה יופים להוגי בתורת ה' כהיום הזה וכל המחדש דברי חכמה ביום השבת אותה הנשמה מתעטר' מלמעל' בכמה עטרו' קדש והבורא ב"ה משתעשע בה ונושק אותה ומברכה ברכה שלמה וכמ"ש בזהר פ' בראשי' כף השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני נאם ה' כי כל המחדש דבר בשבת אותו דבר מעלין לבני הקב"ה ובאותם הדברים נברחים שמים חדשים וארץ חדשה כמו שביארנו בבוד הפיוט של הרב ז"ל והילין מילי' יהון לרקיעי ע"שונם אשר אמרו בזהר שלא דף קע"ב ז"ל ת"ח כד עייל שבת כשמתין כתתין ושרין על עמא קדישא וכשמתין דנדיקיא בלקי לינלא כד נפיק שבתא כשמתין כלקין לינון דשארו עלייהו דישראל וקיימין בדיוקנא קמי מלכא קדישא קב"ה שאיל לכולהו מאי הדושא דאוריתא דאמרת כשמתא דא דפ' וכולהו מוקמי ההיא מילה כב' מתיבתי לינון לתתא וקב"ה עילא חתים להיא מילה ת"ח כד מלה אתחדש בא רייתא

ינשמתא דנלתא בשבתא אתעשקת באינון מילין חדתין וסלקי לעילא כל פמלייא דלבילא ביתין ההיא מלה והיות הקדש מתרבן בגרפין ומתלבשין בגרפין וכד שאיל לון קב"ה ולא תבין ושתקין כדין היות הקד' מה כתיב בעמר' תרפינה כנפיהם כד"א כי עמדו לא עונו עוד וכפה חז עמדו כל הנשמ ע"כ:

ואשר אינו לא מן דין ולא מן דין יפקוד על דלתיתי בתי כנסיות ובתי מדרשו לשמוע בלימודים ובדקה יחשב לו בשמ"את דבר ה' וכזאת וכזאת ידבר באוזנם להבריסם מלאסורה ואם לא יקבלו ממנו בנח' ידבר אתם קשות על הבמין ויגדל להם חומר האיבור ויודיעם כי כל כר ישראל השופה כאלה אין לו חלק בישרא ועם קב"ה ואם כאלה לא שמעו לו יבדל מהם וממקו' מושב' לסור מתוך האנשים הרשעים ולא יספה בחטאת' כי רעתם רבה וחטאתם כבדה מאד להבלות חרון אף ה' כמ"ש הרמ"בם ז"ל וזל וכן אם היה במדינ' שמנהגותיה רעים ואין אנשיה הולכין בדרך ישרה ילך למקום שאנשיה צדיקים ומהגים בדרך טובים ואם היו כל האדומות שהוא יודעם ושומע שמעשתם מהגי' בדרך לא טובה כמו זמנינו לו שאינו יכול ללכת למדינה שמנהגותיה טובים מפני הגיסות לו מפני החולי ישב לבדו שנאמר ישב בדד וידום ואם היו רעים וחטאים שאין מניחים אותו ליסב במדינה אז"כ נתערב עמהם ומהג במנהגם הרעים ינא למערות ולחורים ולמדבריות ואל יכניס בעמו בדרך חטאים שנאמר מי יתנני במדבר מלון לארחים ע"כ. וכבר נזוחו על כל זה קמאי דקמאי וכמה נעימים דברי חכם חן החכם הגדול משה אלשיך ז"ל בספר תורת משה בפסוק לא תבערו אש בכל מושבותיכם ראויים וטובים להשמיע' כדבי' ז"ל לא תבערו אש בכל מושבותיכם דרך רמז יתכן רמז לבו הוא יתברך כמה קשה יותר לפניו יתברך עביר' אחת אשר יעשה האד' ביום השבת מאשר יעשה בחול והוא כמה שידענו כי עון עצמו אשר יעשה הוא כח טומאה המעוותה לדומו בגיהנם והוא בהעותו מתייחד למבבו יד אש חלק אשר לו בגיהנם כי אשמתו היא אש שתלבטהו מסביב על כן תכפל רעת אשר עושה עבירה ביום שבת שבו אש גיהנם כח ומנטנן והוא יבבילנו ומה גם שכופה את הנפש יתירה שבו לעשו' על ידה כח טומא' ליפרף בו וזה מאמרו יתברך באומרו לא תבערו אש בכל מושבותיכם והוא כי' כל אש יפראל יש לו מדור מיוחד בגיהנם כאשר לו בג"ע כמאמרם ז"ל כל אדם יש לו חלק בג"ע וחלק בגיה' זכה וכולי ועל זה אמר הוא יתי' על המחלל שבת או עובר עבירה זולתה בשבת שיתו לבבה ולא תבערו אש בכל מושבותיכם אשר לכם בייחוד לכל אחד בגיהנם ביום השבת כי קדוש היום ואת מבערי' בו אש הטומאה ביום שאדרבא אור גיהנם מנטנן ומה גם בהיותכם בנפש יתירה עליונה הבאה לרחמכם ותמתא

ובכלל הדבר הזה תבדל השמת המשתעבדים ביום השב׳ לקרוא בספרי סיפורי מלכים ומלחמותיה׳ ומתלאכ״ים לומר כי הוא עונג שבת ואחר להם כי הוא בכלב את הקדש בשיחת חולין ואת קדוש ישראל נאמנו כנגדיהו בהבליה׳ והם בהמ׳ המה להם כי כי׳ן קדש לחול לא הבדילו ויהי להם שומר שבת מחללו כפועל בטל על כלי לו שכר בעמלו כי חפץ ה׳ בשמירת שבת לנחתיו ממעשיו ומעבנון ידיו בשבת אמי המעשה ומנוחו לנשמ׳ את יום השבת כי הם ינוחו יגיעי כח ואת המנוחה אל החומר הנעשה כל מלאכה על כן אמרו אמור אין בסיפורי כסר הזכרונות דברי הימים ואכול שבוע ודשן לדשן עצם ולא דשת ולא תבונה לאמר כי לא זאת המנוחה ולא זאת המרגיעה רק אל הנפש היפה נגיל׳ ונשמחה בו יתברך בשמחת הנפשות המתעלות עמו בעולם העליון הלא הוא בהתענגן בעדן גן אמירי אמרי תורתו ונתעלסה באהבתו אך בתשוך הוא הענוגים פקודי ה׳ ישרים משמחי לב ללכת אחרי סיפורי הבלי הזמן אשר הם חשך ולא אור ותעוש כזביהם כאמרם הלא בהמה שמן חלקי ותתענג ברשן נפשי ובקריאתם נשבעתי כי אקיימ׳ מקרא שכתוב וקראת לשבת עונג ולא ידעו ולא יבינו כי גם זה מיגר שמך יגא הוא השמח בחלקו כי מגא און לו כי חלל יהודי קדש הלהיו אשר אהב ובהבלי סיפורים נכזיים יספיק:

ויותר מהמה יש בני אדם מתקבצים בשבתות ובמועדים תחת כל עץ רענן יושבי בעלו בחות נפש׳ שאפו רוח כתות כתות וחבורות חבורות את לבים כת מספרי לשון הרע כת דובבי נבלה ואזני כולם אל דברי עונות אשר ידברו ועל כל קון וקון דברי רעתם ובבלותם ימלא שחוק פיהם קול גדול ולא יסף וירא ה׳ ויאצן בחמת בחמוד מי יתן ויעשו מלאכה על האבנים כי אנכי נתתי להם את השבת לקדשו והמה חללוהו בהתאסף לדבר כרה בלה״ר הגדול מע״ז וגילוי עריות ושפיכו׳ דמים ולבבל פיהם זולת דברים המשתעפי׳ שאדם דם בעקביו פן ישלח ידו עורמו תחת הענן תחת האילן ולקח עלה מגפן ומובלו׳ התלנה לו יעקור מעשב הארץ אשר הוא יושב בה ובכלי דשת את השב׳ הוא מחלל ועל כלשה נתתה תיר׳ כרמז אשר רמזה פה כאומרה לא תבערו אש בכל מושבותיכם שהוא אש תאכלכם בכל מושבותיכם אשר לכם בביהכנ״ס ביום השבת כמדובר

(א״ה הרב הגדול כמהר״ר חיים בנבנשתי ז״ל בערער גם הוא על ענין הקאהמי״ם וכתב בשבנה״ג ביום שב״ה ז״ל ובעירנו זאת מנהג רע ומר ביום השבת הולכין לקאהמי״ם ושותים מהקאהי״ם שנתבטל בשבת לגדיל ישראל דבזה אין שפק שהגוי בשבל ישראל עושה יוסף ה׳ עליהם כהם אלף פעמי׳ יהודה וישראל רבים בעיר הזה ואין שפק שאם לא היו הישראלים לא היו בעלי הקאהמי״ם

הקאהמי״ם מכיר׳ החלי׳ מ׳ שהם מכיר׳ עכשו ולפעמים אומר לו הגוי בפירו שבשבילו בשלו לממה אן בעיניו וכבר כתב ההגהות והמרדכי ז״ל בשם רא״ם שאף על פי שאינו מכירו אם הגוי אומ׳ לו שלבודך ישראל עושה אסור ולפעמי׳ כשרואה ישראלים הרבה מרבה בשבילם ונשתרבב המנהג הזה ונשתרשו בו רובם ככולם אין גם אחד שלא ישתה קאהי״ מן הגוי ביום השבת אנשים ונשים ושף ולוב מן התלמידי חכמי׳ ובכלם זולת מתי מספר נער יכתבם לא ינינו לעשרה שנהרים בוה וכבר דרשתי שבוב שעברה ביום הקהל שנזרו תענו׳ על הבגדות ועל הדבר ואמרתי רבותי הותרה שבת שדבר זה אינו במוד ולא מבעיא שעינינו רואות שהתובר מרבה בשבילנו ובמעט הרוב עושה בשבילו ישראל שאסור אלא אפילו שאינו נכר שמרבה בשבילו כל שיש באשר שרבה בשבילו אע״פ שאינו מרבה בשבילו אסור ורעה עוד מזאת שאומרי׳ לגוי להוצי׳ הקאה״ י לרשות הרבי׳ מחנותו שהוא רשו׳ היחיד ואף בל פי שנשבעו אין לנו רה״ר היום לחייב חטאת אבל אסור מיהא איכא ושמעו לקולי קנת מיחידי סגולה אשר נגע אלהים בלבם ומן היום ההוא נמנעו מלשתותו בשבת אם לא שמבשלים אותו בביתם שמניחין אותו בתנור בע״ש אמנם שאר הנשים עורם מחזיקים במנהגם הרע ויד הפרים והסגנים במעל הזאת יותר מדל׳ הנשים שרי להו מאדייהו ע״כ) ואף פלת״ה הותר אליהם להתענג בשבת בתאכלם ומשתם ולבוח בשינה החכם עיניו בראשו שלא למשך הרבה בדבר ושלא להתגרות בשינתו ובוותר הת״ח אשר דרכם לרדום בקהל עדתם מרבים להיות זהירים וזריזים בעבודתם לזכות את הרבים להורו׳ לבני ישראל מורי שבת בשבתו את הדרך ילכו בה ואפילו אם לא יתנו שינה בעיניהם לא יחוטו פזה הנוקד קדש לענין הבלומית להרי׳ מכשול מדרך עם הקדש ולהשיב רבים מעון:

ובבר בשאלו בזוהר פרשת בהעלותך עוז הדר המוכיחים לרבים להשיבם מדרך פשעם ז״ל זכאה בני למרדף בתר חייבא ולמקני ליה בגין דישב מינה ואתכפיא לסם״ א ויעבוד לנפשי׳ בגין דית חב עליה כאילו הוא ברא ליה וב״ד כתיב באהדן ורבים השיב מישן וכתיב ברתי היתה אתו וזכני לאתמי בגין לבניה וזכי בהאי עלמא וזכי בעלמא דאתי כל מלרי הדינין לא יבלין לאידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי׳ עאל ביה׳ תרגי ולית דיתחי בידיה עליה כתיב גבוד בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך הון ועושר בביתו ונדקרי עומדת לעד וכו׳ וכרוזא כפיק וקאמר אחר לאבהתי בהדי תא מתן אתהו דעבי נפשאן וזכי לחייביא דהא מלכא שאיל עליה בדין מזדמנין ב׳ בהדין מאינון עמי ה׳ ואמרי הא אתן שהדין על פש״ת זכאה חולקא דהא אבוי ידכר בגיהנם לטב דא אינו עביד נפשאן לתתא נפשן דחייביא דהוו מסט״ אזכו׳ כיהנ״ם שעתא אזדמן.

לאדמון חד ממנו לא דאיסו בזכות על דיוקמין דנדיקיי דאקרי
ברזל פ׳ בכתרא דסימנא דמנא קדישא והוא ממנא
לייתי דיוקניה דבר נש ההוא דעבד נפשאן דחייבי׳ וקאים
ליה קמי מלכא ואנב אסהדנא עליה שמיא וארעא דבהיא
שעתא מברין ליה ההוא דיוקנא וכו׳ וכדין מלכא בריך
לההוא דיוקנא בכל ברכאן דבריך לאברהם וכו׳ ואיהו עאל
לשבעין עלמין בגיזין דלא זכי בהדבר נש אחר׳ כד דאינון
בגיזין לאינון דעבדי נפשאן דחייביא ואלמלא הוי ידעין
בני נשא כמה תועלתא וזכו גרמי לנדיקיא דזכאן בגיניה
הוו אזלי אכתרייהו ורדפי לון כמאן דרדיף כתר חיין ע״כ

הנה מסם כאורה תועלת הצנעה לענין השלימות
לדורשים דברי בבוסים חכמה ומוס׳ להשיב
רבים מעון ונוסף גם הוא התועלת הגמנא לאביו בהוא
עלמא כמ״ש זכאה חולקיה דהא אבוי ידכר בגיניה לטב
והוא הפעולה עצמה אשר תפעל כשהבן מחדש איזה חידוש
בשבת אשר קבלנו מרבינו האר״י ז״ל שמעטרים בגימו את
אביו באותו העולם ומשמיה אקרא דכתיב כבד את
אביך ואת אמך זכור את יום השבת לקדשו וכן אים אמו
ואביו תירא ואת שבתותי תשמורו ואולם בסגולת דרוש
אלהים אל עם הקדש בחוקי האלהים ותורותיו ללמד דעת
את העם לא יצטרך לחדש דבר מעתה כי בו יכנה נפש
לקברו באותו העולם והשביע בנחמות נפשו כלמור.
זכז״ח פ׳ לך לך ביאורו עוד עונש שכרו ז״ל א״ר אבהו כל
ראה כמה שכרו של אדם העושה לאחר לחזור בתשובה
מנ״ל דכתיב ומלכי צדק מלך שלם תני חייא רבה בשעה
שנשמת הצדיק מחזיר בתשובה לאחרים יוצאה מן הגוף
מיכאל השר הגדול המקריב נפשו הצדיקים לפני בוראו הוא
יונא ומקדים שלום לנשמתו שנא׳ ומלכי צדק מלך שלם והו
מיכאל ראש שומרי שערי צדק מלך שלם זו ירושלים של מעלה
הוציא לחם ויין שמקדים ויונא לקראתו וא״ל שלום בואיך
ותני רב יוסף כשם שכ״ג למשה כך מיכאל השר הגדול כהן
למעלה והוא מקדים ומברך לנשמת קודם ואחר כך להקב״ה
ואלמלא מקרא שכתוב א״א לאומרו ויברכהו ויאמר ברוך
אברם לאל עליון קונה שמים וארץ אשרך שזכיתי לכך ואח״כ
וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך שו הרשעי שזכיתם
בתשובה ונעשית את נשמתם ע״כ.

הנה במאמר הנכבד הזה נתוכפה עוד מעלת
יקר המוכיחים בעם להשיבם מדרך פשעם
אשר ברבתם היא ההולכת קדמ״ת אשו״ר ברכת עבד
לברכת רבו ינון הוא שזה לו יתברך מה הוא יתברך עביד
נפשאן לוף ליהו עבד נפשאן ומה שמבשרך בעלמא להקדי
ברכת הרב לברכת עבד היינו לאכפיה לשט״א בתחלה
שלא יקטרג על הברכה אבל האי דעביד נפשאן דחייביא
כפוף לשט״א ואין פחד מהחיובים המקטרגים תוקדם
ברכתו לברכת רבו ומה שאמר שמים מקום לנוי כהוה

מעם ולפי שהקדים ברכת עבד לברכ׳ רבו נייתנ׳ לאברהם
לא מתורת שונם נגעו בה כי כבר אמרו החמיר הקב״ה
בכבוד הצדיק יותר מכבודו אלא שהוא והקדים ברכת
עבד לברכת רבו מטעם דעביד נפשאן דחייביא כמוהו
יתברך ע״כ גם הוא יתברך הסכים עמו להוציא כהוכה
ממנו ונתנה לאברהם דהני כהני שלוחי דרחמנ׳ ניהו ובעי
שליח דכוותיה דמשלח כמ״ש כי מלאך ה׳ צבאות הוא.
ועוד מעלה ב׳ דאשת זיב מדינת כמ״ש כפ׳ כח ר״א אמר כל
זמנא דחייבי עלמא אסגיאו זכאה דאשת כח ביניהו אתפ׳
בקדמיתא כמ״ש וממקדשי תחלו אלא מה האיך שזיב ליה
קב״ה בין כל אינון חייביא דאיהו אתרי בהו בכל יום וקייס
בנפשיה ואתה כי הזהרת רשע כו׳ ואתה את נפשך הצלת
זכן בזוהר בלק דף ר״ב ע״א ז״ל אפילו בזמנא דדינא תליא
בעלמא ואתייהיב רשו למחבלא לחבלא קב״ה פקיד ליה
וא״ל לא תשחית את עצה דא ת״ח דאיהו בתתא דיהיב
עיטא למתא לאשת זכא מן דינא ואוליף לון אורחא דיהכון
בה וכיון דעיטא דא נטלין אנא מכפר לחוביהו ואתקבלן
ברעוא לקמאי ע״כ. ובתנא דבי אליהו נתבאר עוד מעל׳
ד׳ וז״ל יודע היה אהרן בענינו שבא דבר גדול לישראל על
ידו ונעמד וקשר חבל ברזל במתניו והיה מחזר בכל מחנות
ישראל מי שאינו יודע תפלה למדו תפלה מי שאינו יודע ק״ש
למדו ק״ש מי שאינו בקי בגופה של תורה הכניסו בגופה
של תורה ולא אהרן בלבד אלא כל המלמד תורה ברבים
לישראל נש״ם המקום מרחם עליו ומתן בו חכמה ובינה
ודעת והשכל ומתן חלקו עם שלשה צדיקים אברהם יצחק
ויעקב ע״כ:

ורבינו הקדוש הא״ר ז״ל הגיד עוד מעלת ה׳ וז״ל
והנה הנשמות מאחר שהם מטוב ורע
ולפעמים חלק הטוב שבאדם נתן אל רשע א׳ ולכן תמצא
לפעמים הרשעים שעושים קצת מצוות כתיקונם כמו
הצדיקים וכשאר עניינים הם רשעים גמורים וכן לפעמים
בהפך שיהיה צדיק גמור ויהיו בו קצת עבירות שאינו יכול
להפרד מהן וזה לסיבת חלק הרע שיש בו המתאוה לאותה
בחינה שיש אל הטומאה ואל העבירה ההיא וכל זה הוא כפי
תערובת הנשמות שקצת טוב של צדיק מתערב ברשע
וקצת הרע של הרשע נתערב בצדיק ואם הצדיק מוכיח את
הרשע והוא אינו שומע לדבריו אז הם כבדים שהטוב של
הרשע יתחבר אל הרע שברשע וז״ש ואתה כי הזהר׳ רשע
ולא שב מדרכו הוא רשע בעונו יומות ואתה את נפשך
הצלת כלומר בעונו לבד שהו׳ הרע ולא עם הטוב חלף הלך
לו ואתה את נפשך הצלת שהיה בה חלק הרע הפרש׳ ממך
מלשון וינצלו אלהים וכת׳ עוד שהנשמות שהם משורש א׳ לא
די להם מה שסובלים עונשים זה על זה כי אף אם תקנו
בזמנם כל הצריך להם אינם נקראים שלמים ומתוקני׳ עד
יתוקן גם פגם אותו שבשורשהן ע״כ. ובגמ׳ שלמי דתמי׳

אמרו עוד במעלה אמר ר"ש בר מיאסי אמר רבי יוחנן כל המוכיח את חבירו לשם שמים זוכה לקרבו של הקב"ה שנאמר מוכיח אדם אחרי ולא עוד אלא שמשכיח עליו חטא של חבירו שנאמר חן יתנו ע"כ והגדולה שבגדולות מ"ש כל המוכיח את הרבים אין חטא בא על ידו:

והחיוב מוטל על הת"ח וביותר לגדולי ישראל להתאמץ במצות התוכחת יום יום וביותר בשבתות וכי"ם ונריך להעמיד בכל קהל וקהל מישראל חכם גדול וזקן וירא שמים שיהא מוכיח לרבים ומחזירן בתשובה ולהודות אליה את חוקי האלהי' ותורותיו וכן אמרו במדרש אגדה ויקהל משה אמר הקב"ה למשה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפניהם ברבים הל' שבת כדי שילמדו ממך רוחת הבאים להקהיל קהלות בכל שבת ושבת וליכנס לבתי מדרשות ללמוד ולהודות לישראל ד"ת ליסור והתר כדי שיהא שמו הגדול מתקלס בין בני מכאן אמרו משה תיקן להם לישראל שיהיו דורשים בעניינו ושל יום הלכות פסח בפסח והלכות עצרת בעצרת והלכות חג בחג אמר משה לישראל אם אתם עושים כסדר הזה הק"בה מעלה עליכם כאילו המלכת אותו בשלמו שנא' ואתם עדי כאן היום ה' וכן הוא אומר בשירתי נדרך בקהל רב וכי מה בשורה היא לדיבים בימי דוד והלא כל ימיו של דוד מענין דודמא של מעיה היה שלא שהיה שותה ואחר לפניהם ד"ת שלא שמענו אין מעבול ע"כ ומזה נתפשט המנהג בכל תשמו ישרא להקהיל קהלו בבתי כנסיו ובתי מדרשו מידי שבת בשבתו ולדרו גדול הדור ידע שהים שאהם אך אמנם דרכים גדולי ישראל הדרשים להנהיג בתקון עשה רבינו ע"ה ללמוד ולהודות את בית ישראל מעשי השבת ויתר דברים אשר רבים בשלו ונפלו ועוד יתאחר להוכיח את העם וכל ישא פני כל כופר ומשנאתם אל יחת כי אשר בזה למחות ואינו מוחה אשמם בראשיכם כתיב וכתב הרמב"ם פ"ד מהלכות תשובה כל שאפשר בידו למחות ואינו מוחה בין ליחיד בין לרבים אינו מניחם בבשלום אין הקב"ה מספיק בידו לעשות תשובה וכן כל הבאים הוכיחו את ישראל בת"ש בתורה זכור ואל תשכח מתריס הייתם עם ה' נתן ה' לכם לב לדעת עם נבל ולא חכם וכן ישעי' הוכיח את ישראל הוי גוי חוטא ודע עור קונהו

וכן כל הנביאים וכו'.

ובתנא דבי שיה אמרו אל וכל מי שיש בפיו כוחו למחות ואינו מוחה ולהחזיר לישראל למוטב כל דמים שנשפכים בישראל נשפכין על ידו שנאמר ואתה בן אדם צופה נתתיך ואתה כי הזהרת רשע וכולי אלמר שכל ישראל ערבים זה לזה ולא תאמר אותם ע"כ אלא שנהרגו בגבעת בנימין מפני מה נהרגו היה להם לגדולי הדור אמרו משה ויהושע ופנחס בן אלעזר עמדו שיקשו חבלים של ברזל כמתניהם ונכנסו בגדיה'

למעלה מאדרכם תיכם וימהרו בכל עמיחת ישראל אל' ללכים יום א' לנבעון יום ג' לחברון יום ד' לבית אל יום ה' לרחבלים ולמדו אותם פנים א' בשנה בשתים כד' בה' עד שתיישבו ישראל בארצם יתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה בעולם ועד סופו הם לא עשו כן אלא כיון שנכנסו ישראל לארצם כל אחד ואחד רץ לבתיו ולדתיו ואומר אלו' בלי נפשי וכשעשו בבנימין דרכים מבוארין ודברי שלום רחוים ינא הקב"ה להחריב את כל העולם כולו ונפלו מה' ע"כ אלף ומי הדג אותם בנהדרי גדולה שהכיח משה ויהושע ופנחס עמהם ע"כ. ומזה היה מנהג חכמי הקדמונים שהיו סובבים בעמיחת פנים אחת בשנה ללמד ולתקן אליהם כל הענינות דת תורתנו הקדוש' לכל יבשלו באיסור של תורה או דרכנן ונריך הדב להשגיח על כל מעשי העיר כי לא יהיה הדר תפארתו לשפוט בין איש ובין רעהו לבד כן בשיתו אל לבבו בכל פרשי הדברים כמו שהעתקנו בפרקי' של מעלה מאמר הזהר דות דף ו' דקאמר דיוכל אות ליה למרדף למידע כתר עובדי מתא ואם לא איה אתפס בחובייהו ולא ימתא דיוכל אלא למידן בין גברא לחבריה ולא יתיר אלא כל עובדי דמתא תלין על קולריה ואי אינים עיבוי מ בובדי מתא איה אתפס בחובייהו וכשעתא דיוכל אתער על עלמא איה אתדן בקדמיתא.

ובימי דוד המלך ע"ה לא היה כי אם רעב לבד ונר מהרה נזדרז דוד הנ"ה לתפס בכל גבול ישראל כמ"ש בראשון דיבקות ויהי רעב בימי דוד ג' שנים שנה ראשונה אמרו שמא נעבד בימיו וכו' שנה ב' אמרו שמא עובדי עבירה בימיו שנה ג' אמרו שמא פוסקי נדקה ברבים וכו' ולא מנאו והן עתה בדורות אלה אשר נפשנו יבישה ודל ישראל מאד וחין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו בדבר ובמקול ויש רעים וברעב תדוש לא נחמול על עם ה' לדרוש ולחקור גדולי הדור על מה עשה ה' ככה לעם סגולתו. ולא היינו נריכים לחפש בחורין ובמדקין למצוא האשמות שבימינו רחות גודל האשמות אשם בזלו' אשם מבילות אשר לרבת בני עמינו והמה יודעים למשכילים הנאמנים והנאנקים על כל התועבות האלה ומדוע נהיה כאילו נהמים ונכבוש פנינו בקרקע מדוע מבלני התשוחים ההם בנפשותם לנפות חרון אף ה' על בעירי הנאן ילדים אשר אין בהם כל מום וטובי מראה ובחורי ישראל הכריב במגיפה לפני ה' והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם אחה לי מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואבכה לילה ויומם על שבר בת עמי. עד מתי יהיה זה לנו למוקש כי הן בון זה החריב בית קדשינו ותפארתינו המקדש המכון ירושלים נשמה היתה כאשר חכמים הגידו בפ' כל כתבי לא חרב ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה שנאמר הין שריה כאילים וכו' ואם תתרבה אז בנון זה ק"ו כי בעודו חרב לא יבנה כל זמן

שמדה זו מכוה בגדולי ישראל להיות כובשים עיניהם מלהסתכל בכל פרטי אנשי עירם ואין מוחה בידם.

ומדוע לא נחוס על כבוד שמו הגדול המתולל בגויים זה כמה ימים גוים מרקדי׳ בהיכלו עלי עפר ועלי כבל ממכון שבתו הסגיר אביו שבשמים ומלוב ישראל על נוהו אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני בין א״ה כמי היכן הם כהני ולוויי אין המקום אוי כי בני ישראל׳ אינם אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם. וזה כמה פעמים ביום כי המר שדי לי מאד וכל האיש הבא באנשים חכם בעירו אשר ידע נגעי לבבו במדה הגדולה הזאת יסוב ומיחס על הדעה על דבר כבוד שמו יתבר׳ המתולל בגויים ועוון יתלו׳ כלים גבור להתגבר׳ כרשעים בגילי דפגיה ולא יעלו כמים לנער וזקן ובגדול יחלו וכקטן יכלה בעוז תוכחתיו ולא יחת מפניה׳ וגם לא יחוס על אהבתם ושנאתם יען כי אהבת המקום ב״ה היא הקדמת וגם כי ביום פקודה כשיבאו אותם הבני אדם אפר מהם פחד ורהב לבבו ודנה לעוז אהבתו עמהם ולא הוכיחם לבל ישנואוהו כי יפקוד אליו לאמר לו המפני לא תחיל ומפני שה רשעי׳ רמי הקומה גדולי׳ המבעיסים את ה׳ שמת מבטחך לגור מפניה׳ מפני האף והחימ׳ אז השכלה אשר יהפוך לבם לבב׳ אותך ומדוע לא יגורת מפני האף והחימ׳ שפוכה מאל אלהי אבך קנך וחילול שמו המתולל בגויים זה כמה ימים רעים ורבים. והן אמת כי קשה הדבר מאד למי שלא זרק מרה בתוכחתיו בתחל׳ נשיאותו להפוך שיטתו כי לא יכנעו ממנו לקבל מאתו תוכחות מוסר כמאמר הכבוד מה תאמרי כי יפקוד עליך ואת לימדת אותם עליך אלופים לראש פי׳ שתאמר הטעם אשר לא הוכחת אותם כי יפקוד עליך שמא מפני שהם קשים ממך ולא תוכל להכניעם ואת למדת אותם עליך שופים לראש אתה גרמת לך כי מתחלה נהגת עמהם כמי שגריך אליהם ולא זרקת עליהם מרה באופן כי אם תרגה עתה להפוך הסיטה לא תוכל כי גבהו ולא ישמו את דרכם וגם ואת למדת אותם דע לך כי הלא חבלים יאחזוך הם הם עונם אשמתם יאחזוך כמ״ש ואשימם בראשיכם אשר לזה גריך התחכמות רב להוכיחם שיקבלו הימנו לדבר להם בלשון חבה ודברי מוסר השכל והם גם בכל אלה לא יכונן לבו לא יתיאלם ומשוך ידו כי אם הכלל לא יקבל לא יבור קרמנא אים אחד מעיר ושנים ממשפחה ישמע בקולו.

והנה אף שאמרו הכח להם מוטב שיהיו שוגגים ולא יהיו מזידין היינו דוקא דמפטר מעונם מי שיש בידו למחות ואינו מוחה אבל היודע דעשה דהוכיח תוכיח רביע עליה דהא רב אמר ערב הבאה וכולי דבלא מקבלי עבקיון ואפ״ה לא מפטר מעשה דהוכח תוכיח ואותה שאמרו בהבא על יבמתו כשם במצוה על אדם לומר דבר הנשמע כך מצוה על האדם שלא לומר דבר שאינו נשמע כבר תירגמה בבל הציטור דמירי בדבר שלא נתפרסם איסורו בהדיא דחייביגן פן לא יאמינו לו ולא יסגיחו לדבריו ועל זה מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע משו׳ הנח להם וכו׳ אבל דבר שנתפרסם איסורו הוכח תוכיח ק׳ פעמים ואף אם הכלל לא יקבלו שמא המיצוה יקבלו ממנו ואף אם יהיה איש אחד שיקבל ממנו המוסר דבר גדול פעל ועשה ועליו נאמר אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה וכדאי בזיון לת״ח לומר שאינו מוכיח כל כי דבריו אינן נשמעין אשר בזה ירחה פחיתותו וחסרונו כי אם מירא׳ ה׳ הוא מדבר לא נשמעו דבריו אל העם והלא כלל מסור בידינו כל מי שיש בידו ירא׳ שמים דבריו נשמעים -

והנה שמו חכמים בלשון המשנה בעקבות משיחא חוצפא יסגי וכו׳ ואין תוכחה ופרש״י שאין לך אדם שיוכל להוכיח שכולם נכשלים בחטא וכשמוכיחין אומרים לו אתה כמוהו וגם רבי טרפון בדורו תמהני אם יש בדור הזה מי שמקבל תוכחה אם יאמרו לו טול קיסם מבין עיניך אומר לו טול קורה מבין עיניך ואמרו חכמים וחכמת המסכן בזויה וכי חכמתו של ר״ט בזויה היא שלא מי שהוא ענמו בוזה אה דבריו יוסב ודורש לא תקח שוחד לא תשא משפט והוא ענמו: מכה מפשע ולקח שוחד לא תכירו פנים והוא מכיר כל אלמנה ויתום לא תענון והוא מענה והשב׳ שאין דבריו נשמעי׳ הוא כי אין דברי מוסר נכנסים בלב שומעיהם אלא אם כן יוצאים מפי המוכיח כמיסור מקרב לבו כמ״ש הקדמונים ע״ה כל דבר שיצא מן הלב יכנס בלב וכל אשר לא יצא כי אם מהפה לא יעבור האזן והיה חכם א׳ אומר כשהוכיחני אדם ואחפוץ להכיר את התוכחת ההיא אם יצא מן הלב אראה אם נכנס מוסר התוכחה ההיא בלבי והתעוררה נפשי לדבריו אכיר כי בכל לבו אמרן ואם נפשי לא תשית לדבריו ולא התעוררה להחזיר כבר כה אדע כי התוכחת ההיא איננה כי אם דבר שפתים ולבו בל עמו וזהו והיו הדברי׳ האלה אשר אנכי מצוך היום על לב״ך ובכן ושננת״ם לבניך כי יכנסו גם בם כחן פנון כמו שפי׳ הר״ם אלשיך ז״ל כי עיקר גדול הוא להיות המוכיח אים נדיק וחסיד בכל מעשיו לקשט ענמו תחלה ואח״כ יקשט אחרים והן דברי הרשב״ י ע״ה מבאן הוליפנא כל ריש דבמא דלא אתקן הוא בקדמיתא לא יכלין עבמא לאתתקא ואי איהו מתתקן כולהו מתתקני והוא מהטעם הנזכר וגם כי הספרת רוח הקדושה המגיע על דאשי עם קדש שורה תחלה על ראשי גדולי ישראל ואחר מן הרוח אשר עליהם לראשי עם קדש ואמנם אם ראש העם אינו ראוי לאותה ההשגה ע׳ מאין תבא להם לאותו העם ואיכא׳ יוכל להתקן. כי על כל אלה נדיק כל ירא אלהים לשוש תכלית הדרוש במספרי הדינים ללמד ולהורות ובספר סנוהר מזהיר

להודיע לעם עבשי החטאים יום המיתה ודינה של גיהנם
והנביא קורא למעורר את הנכבר בתשובה על ידי הדברים
האלה בפס דובר תמים כמ"ש שנאו בשער מוכיח וחכר
תאים יתעבו כי יש כ' מיני הוכחה א' דברים קשים וזה
נקרא מוכיח והב' בהתעוררו בתמימות ומשונות ודעת
בדברים המכניעים לבו של אדם וזה נקרא דובר תמים.
ויזהר שלא להעמיד עיקר הדרוש מפסטים וחדושים כמ"ש
כמה נא המדרש הוא העיקר אלא המעשה והכוונה שאל
יעשה האיש השלם עיקר בדרשותיו מחידושי תורה אלא
בחידושים שמגעים למעלה להוכיח את העם לשוב מדרך
פשע. וכן היה עושה ר"מ דהוה דרש בפרקיה תלתא
שמעתתא הוא דיבים תלתא אגדתא פשטים תלתא מתלי
הם דרכי מוס והוא כמו משלי שהכולו מוסר כמו שביארנו
באורך ביתר מקומות.

ויסוד גדול לבא אל השלימו בקיום התורה והמצות
ומעשה התשובה הוא לשמוע דברי תוכחו'
מוסר מהדורשים ומוכיחים כאשר חכמי' הגידו שמעו ותחי
נפשיכם חפא כ"ו אם בא לפניו מוכיח בכל איברו עם לו
רשיה בכל אבר ואבר ומצא כל גופו מלא רשיות אבל
הקב"ה אינו כן אדם חוטא בכל איברו אמר הקב"ה שים
רשיה זו באזניך ותתרפא הס"ד שמעו ותחי נפשיכם ע"כ
ועל זה נאמר והיה אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך הוא
רשיה של אוזן שמיעה זו יכיאך לידי חסידות והיטר בעיניו
תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו. ואז כל המחלה
אשר שמתי במצרים הם יסורין להביאך אל התשובה לא
אשים עליך והטעם כי אני ה' רפאך הרופא כרשיה א' ולא
כרופא כ"ו שמצריך רשיה לכל אבר ואבר. וגם הוא
מהסגולות המועילו לכפר עונותיו של אדם כמ"ש במדרש
שוחר טוב שבשעה שהחכם יושב ודורש אגדה אני מוחל
ומכפר עונותיהם של ישראל ולא עוד אלא בשעה שהם
עונים אמן יהא שמיה רבא אפילו כחתם בז"ד אני מוחל
ומכפר עונותיהם. וכמדרש משלי ז"ל א"ר ישמעאל באותה
שעה כשעומדין הגדה מפי חכם ואח"כ עונין אומ"ר
באותה שעה הקב"ה שמח ואומר למלאכי השרת בחו ורחו
עם זו ינרתי לי כמה הם משבחי אותי באותו שעה מלבושין
הוד והדר להקב"ה לכך נאמר כרוב עם הדרת מלך וכאשם
לא מחתת רגון אם הפסיקו שנמשה מד"ת אף אני אפסי'
מהם ראיות של תורה ע"כ. ואסור לקבוע סעודה בשעה
שהחכם דורש ואמרו בפרק השולח אמר רבה בהני תלת
מילי נחתי בעלי בתי' מכבשיהון דמתקי עבדייהו לחירות'
ודמיירי בכשיהו בשבתא ודקבעי סעודתייהו בשבת בעדן
בי מדרשא ע"כ והחכמים הראשונים היו מקפידים הרבה
בזה כהיות דזול נבעיהו על דלא אתו לפרק וכתב הרוק'
מאין להניח הדרשה בשביל הסעודה ב' שמתו בניו של ר"מ
מאותו עון. וכשהולך האדם אל בית המדרש לשמוע אל

הדורש צריך שיהא אזנו לכל הדברים אשר יגיד החכם מפיו
ולא יחטיא אל השבורה לדעת את הדברים על מתומתם
לאשר ולקיים את הדברים ההם אשר הוכיח במישור החכם
הדורש וצריך לידע הדבר במאד מאד מעשיהה קלה ואפילו
מדברי תורה באותה שעה ולא יחלל הוד הדרה של תורה
וכבוד השכינה המצוייה עם ברוב עם הדרת מלך והרי זה
בכלל דבר ה' כה כיון שהוא עוסק בדברים אחרים ואינו
חפץ לשמוע הדרשה ואם יאמר שהוא יושב ולומד ושומע לא
יתכן כי אין מלאך אחד עושה שתי שלחיות כמו שנאריך
בענין הזה בחלק הב' בס"ד.

ואולם האיש השלם ייסר בדרשו בדרך
חכמים הקדמונים חכמי התלמוד בחוקי
האלהים ותורותיו לא לזולתו ובכן תחול החיוב הזה על כל
בעלי התורה להאזין אליו ושלא לקבוע לימודם בעת ההיא
וכל שכן שלא לקבוע סעודה דמחייבי בזיפה מיהו לא כן
באותם הקובעים עיקר דרושם באלפים דרושים ברבבות
פשטים רחוקי' דדרך האמת אשר אז לא חל על בעלי התורה
פרשי חיובי הדברים האלה וזה פשוט. כי על כל אלה חל
החיוב על החכמים אשר נגע אליהם בלבם לדרוש כדרך
ר' מאיר ע"ה להדד ולקלם שמו של הקב"ה ברבים ולהודיע
ולהודע כיד ה' הטובה עליו מעלות הגדולו' אשר לשומרי
שבתות במחשבה ובדבור ובמעשה כאשר ביארנו בפרקי'
של מעל' איש על מקומו ובוד' שכר כשבה' וכשבה' כ' ולהודי'
נורל הפגמים שסגמים מחללי שבתות ועונשם שזה יסוד
גדול אצל הדיקים כמ"ש בסתרי תורה פ' לך לך אשר שם
קורא בגשמת הנריק בשם אדרהם ודרשו וירדוף עד ד"ן
דריף אכתרייהו ואודיע לון דיאל דההוא עלמא ולא יהיב
דמיכו לעיני' ביממא ובלילא עד דאוכח להו לאינון חייבין
ואתיב לו כתיובתא לגביקב"ה ע"כ. ועל כן חל החיוב
להמרבין תורה להודיע גם מעונש מחללי שבתות ופרשי
הדינים אשר לא ידעו להזהר בם וכל העם ישמעו ויירא
והנה איתא במדרש הנעלם פרשת וירא דף ק"ז ח"ד יעקב
הרשעים שקלקלו ברית מילה שבהם וחללו שבת כפרהסיא
וחללו את המועדו' ושכפרו בתורה ושכפרו בתחיי' המתים
וכדומה להם יורדים לגיהנם נמשה ונדוכים שם ושוב אינם
עולים אבל יקומו לאיש הדין ויקומו לתחיית המתים
ועליהם נאמר ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וכולו
והיו דירלון לכל בשר מאי דירלון די ראיה שהכל
יאמרו די בראייתם:

ובזוהר פ' תרומה דף ק"ן ע"ב הוסיפו בשנשם
המר ז"ל כל אינון דמחללי שבתו' וזמני
ולא חייסי ליקרא דמאריהון במה דאומן לא נטרי שבתי
וזמני בהאי עלמא הכי נמי לא נטרין ליה בההוא עלמא
ולית לון כ' ייחא אמ"ר יוסי לא תימא הכי אלא נטרי שבתי
וזמני תמן בגיהנם בעל כרחייהו א"ר יהודה אילין אינון

עע"ז דלא כטרי שבתא כחמי עלמא נטרי ליה תמן כע"כ
בכל מעלי שבתא כחזין אזלין בכל אינון מדורים דגיהנם
פליקן דיני דחייביא דהא מלכא קדיש אתיא ואמרא אתקד'
ואיהו אתין על כלא ומיר דינין אסתלקו וחייביא אית לון
נייחא וכל אינון דמחללי שבתות ואמרי בפרהסיא דינין
סלקין מינויהו אבל מר' דניאל לא אשתיר אתליהו לעלמין
וכל חייבי גיהנם מחלי עלייהו מ"ש אינון דלית לון נייחא
מכל חייבין דהכא אינון מאריהון דדינא תייבין מן אינון
אינון חייבין דכפרו ביה בקב"ה ובעבדו אוריתא כלא
בגין דלא נטרו שבת תמן כגין כך לית לה נייחא לעלמין
אינון חייבין כלהו כפקין מדוכתייהו ואתייה לון רשו למיה
למחמי כהו ומלאך חד די שמיה פ"אזיל ואפיק לההוא נופ'
דילהון ונגיל לגיהנם לעיניהון דחייביא ואחמאן ליה דשחרא
תולעין ונשמתא לית לה נייחא בגוהא דגיהנם וכל אינון
חייביא דתמן סחרין לההוא נופא ומכרזי עליה דא איהו
פלגיא חייבא דלא חיים ליקר דמאריי כפר ביה בקב"ה
וכבר בכל אוריתא כולא ווי ליה טב ליה דלא יתברי ולא
אתי לדינא דא ולכסוף דא הה"ד ויבאו זרעו בפנדי הלכסי'
הפוסעים כי כי תולעתם לא תמות מן נופא ואשם לא
תכבה מן נשמתא והיו דראון לכל בשר והיו די ראון עד
דכל חייבין דגיהנם דתמן ימרון די ראיה דא ר' יוסי אמר
דילי הכי הוא כגין דשבת איהו לקבל אוריית כל' ואוריית'
איהי אש כגין דעבדו על אש דאוריית הא אש דגיהנם דליק
דלא שכיך מעלייהו לעלמין ע"כ.

חנה מעשה תתבונן שור' העור' שלמעשה מכתש אף
כיו' השב' כמרכת אש להבת שלהבת אישו של
גיהנם אכן דכתי הז"ח דף ס"ו ע"ב אלוקים ע"ל זה ובאחרו
תוספת טעמים כאחפן אחד ז"ל ל"ר הוכא אפילו הרשעים
שבגיהנם מכתרין ביום השבת ושוקפין ונחין דא"ר הוכא
אין לך רשע מישראל שאין לו מצשים דמעלייא ליה לעלת'
דאתי ואימתי מעלייי לה ביום השב' להיו' כולם מוכתרין
בבתר שבת א"ר יוסי וכי הרשעים שחלו שבת כפרהסיא
ים להם מעלת בכתר שבת א"ל אין דהא תנן ויהי ביום
הששי לקטו לחם משנה כך נהגיים הרשעים משנה להרויח
להם ביום השבת כי יום שבת נקר' שלם ולפיכך איהו כגר'
מהטוב וההגאה שבו כין לרשעים ולהרו שלא
לחנם. אמרה תורה ושמרתם את השבת והזהירם על
השבת יותר מכל התורה כולם ותלאה כל המקיי' את השב'
כאילו קיים את כל התורה ע"כ. הכה כי לא נגרע דבר
והיה משנה ביום הששי על אשר ילקטו שם יום. הנה על כל
אלה התחכמו רבותינו ז"ל ובשו מסתרת. למשמרת עד
אשר ביטלו כמה מצוות עשה בזמנם כגון תקיעת שופר
כר"ה ונטילת לולב בחג בשבת אפילו ביום הראשון
דאוריית' והכל מהפחד פלא יבאו לידי חילול שבת כמ"ש
שמא ובבירתו כרה"ר גלך גיי שאינו בקי אל הבקי ויטלטל

ד'

ד' אמות ברשות הרבים.

ועתה עדת ישרא עם הקדש בחכי ה' שיתו לבב'
אל הדברים האלה אם מצוות המלך מלכו
של עולם ברחי מפני השב' דהיינו כדי שלא לבא לידי חילול
שבת אם כן איפה איכבה נוכל ורחינו בחדרן מולדתינו
בחילול שבת כפרהסיא כאשר פשתה המספר איסו' מקח
ממכר אשר הותר להם לרבים ממוכרי היין והשכר למכור
לגויים יין בשבת בבית' לו אף חון לבית' ונוכרי כפרהסי'
עלא יסור מקח וממכר ואיסור מדיליה וחשבונות. ובהותי
בערי אשבנו שם ראיתי שערבי' בעמין הזה הרבה מאד
לנוכרי האדרדו'ת עייה' וכפרים מהמלכי' והערי' ומוכרי'
לגויי' בשבת כפרהסיא ואנכי דרשתי על זה בקהל רב כיד
ה' הטובה עלי ופי אמלא תוכחות כי היו רשעים ערומים
כי שמעתי באומרים לי כי מוכרחים בכך מפני שפרנסתם
תלויה בזה. אז אמרתי אליהם אוי לאזמים שכך שומעות
אוי לדור שעלת' לו כך. שיתו לבבם את אשר חכמים הגיחו
כי בשרנה הקב"ה לתן התורה לעשו ולא רצה לקבל
התורה משום דכתוב בה לא תרצח ותחייתו תלויה בו ואל
תרבך תחיה וכו' א"כ איפה איכבה יהיה לאדם מישראל
שיתר לחלל שבת משום מחייתו הלא אם היה היתר לעבור
על דבר שמחייתו תלויה בו היה מקבל עשו התורה ולא
היה נוחל בארתו הלאו א"כ אין זה אפס כי קבלת התורה
מאז היתה על תנאי מופרש שלא לעבור על לא א' כרגון
חלילה וכן כתבו הרשב"א והראב"ד ז"ל בהאיא דהמבזבז
אל יבזבז יותר מחומש דהיינו דוקא במ"ש אבל לית יתן
את כל הון ביתו שלא לעבור אף שיחוד על הפתחים ע"כ
וכ"ש וק"ו כאיסור גדול כזה חילול שבת כפרהסיא שהוא
ככופר בכל התורה כולה שלא יעבור מפני דרך דמוכחא
מעה גם כי פרטה אחד הגרוחת בשבת לשם יאבד כל
ממונם בא זה ואיבד את זה הן מפני עון חילול השבת והן
כי לא יצליח כמודע מספרי הקדמונים כי ביום השבת
הנהנת העולם הוא ע"י כוכב שבתאי והוא מחייב חורבן
ושמה וכל המלאכות שיעשו ביומו לא יצליחו וכן אמרו
בפיוטי הראשונים והנמיחה אוכנה מעלה ואמרו כי אף אשר
יאחר בשבת להנשות בחול מאל היום מחייב לבלתי יצליח
וא"כ מי בעד ולא ידע וכשיל לא יבין את זאת לאבד את
מעום וגם את כספו לבלתי הותר לה מקוח בלהבת נרבת
אשו של גיהנם כנו' במאמרים שבזוהר ואין ספק שהשמדו'
והחרבנות שהיה במלכות פולין היה על עון חילול שבתו'
שהיה שם כאשר בזותו עליה קמאי דקמאי ואם הוא יתבך
החריב ירושלים עיר קדשו בעון חילול שבת כמ"ש בפ"כ
דשבת כ"ש שיעלה חרון אף ה' כארנות נכריות חס ושלום
להחריבם כאשר החריבם בחימה שמכה על עון חילול ה'
של שבת:

ורוב חללי שבת אשר כהם בשלו לרבים מבני ישרא
המה

הפך מחמת חסרון ידיעה אחר לאכן כקולים בדיני
ס"ל מלאכות וכתולדותיהן ולא בדיני מוקצה ואלים
טלטול וכל אחרי שכיל לדע מוכחים ומוכחים ומתרצל מהם
כאחרדכי מתופסי התור נטמעו במדה הנרחב הזה מאלין
פנות אחם נפלפל בהלכות ולענין הלכה לא פנו וכבן
יוקשים בכמה איסורי כשב עליה אחר התנא שנגב תלמוד
עולה ודין שהשוב הבא לאדם מחסרון ידיעה עולה ודין
נחשב לו לזדון ודרך תופסי התורה הידועים לנמוד קודם
לכל לתודיעם הלכות שבת בהרמב"ם וכשור בשורשן
ולהיות חוזר עליהם תמיד כי שמירת שבת כהלכתו הוא
יסוד לכל דת תורתנו ומה גם לדרוש לכל העם פרטי הדינים
בשורשם להרים מכשול מדרך העם:

והנה בפרקים של מצלה כבר בארנו קימר הדינים
בכל פרט ופרט ופה נבאר עוד קצת דברים
אחרים אשר נכשלים בהם רבים אחד בענין הנידה מה
שהזהיר בעל התרומות שיש להזהר שלא לבנות תיבה לא
לבתי כלים שזוכרים בו בשבת דהוי פסיק רישא שיהרו
שמה וצריך להפריש מה שנראה בעינא כדי שלא להכשל
באיסור נידה דכל שבמינו נגוד חייב עליו אין במינו נגוד
פטור אבל אסור הילבך זוכרים א"ע פי שאין במינו נגוד
אסור לגודן ולכן כל מקום שיש תשש וזוכרים יזהר להפריש
תחלה אז שלא לבנות התיבה והמגדל לגמרי שלא יתן הידה
דבר בין הכמי לתיבה כבנין שיוכלו לגמרי משש ובזה לא
כזהרו ועוד כדין הפרעוש אסור לגודן אא"כ הוא על בשרו
ובוקמו ואסור להורגו ואף לא יחלנו בידו שמא יהרגנו שלא
ישלנו בידו ויזרקנו. (מ"ה בשאלות ותשובות חוות יאיר
סי' קס"ד אסר לזרקן במים וכן בשפטין ע"ש) וכתוב
בם החסידים אל אסור להרוג פרעוש שראוריתא ולפיכך
בלילה שאים יודע אם פרעוש או כינה אל ימיתנה ואף לא
ימולנה ואף הכנה אינו רשאי להורגה רק כשהוא על
בשרו אבל המפלה את כלי אסור שלא מלנו וזורקו גם חיה
ועוף שברשותו של אדם כבונו אז ואין ותרבנלי וכיוצא אסור
לגודן כבונו להכניסן לתוך הגול אז לתוך חדר ח' לא מבעי'
אם מדרו שאסור מן התורה אלא אפילו לא מדרו כלל אסור
מדברייהם כמו שבארנו חיה ועוף שברשותו הבן פטור
ומ"מ אא"ל פטור אבל אסור ואתול דמן כשאר חיה ואסור
לתופסו בשבת ונמיך לומר זה לדבריה שכל א' יזהר ומסע
זה אותם כמי אדם שיש להם כלוב אלא עוף אם פתח
החלון ויצא העוף לחוץ יזהרו שלא להחזיר העוף לתוכו
ואם אסור לסגור החלון אז הפתח ואין ג"ל אם נכנס עוף
מרחוץ לתוך הבית כמבאר כל זה בפוסקים זל ואסורים
מדין תורה ואותם שהרגלו בבית ובאים לכלוכן לגרב אף
שהם אסורים אם יצאו מהבית ומתירא שלא יאסרו אף על
פי שאסור לגודן דזאין אותם כדי להכניסם לבית משום
שמירת הכל לתפש ולטלטל אות אחר ואות שלא הרגלו

אסור אף לדאותן גם הרבה לא מזהרו בדיני הרינת
המילי מדברים ומאמרו כל חיה ועוף שהם מסבים שמחבר
לבתיהן ולאחרן וזה שלא מן הדת שכיון שאינם ממיתין
כל שלא רצין אחרו אסור להוצאן ואסור בחוד להדבר
הסבות אף שיש לחוש שיש לו לתוך המאכל ע"ז מלתא
דלא שכיחא הוא ואכל לבמות המאכלים גם מאד מצוף לא
יאכל שתהא מסוכנת במאכל ולכן יש לאחות בד ע"ה
אמר הנעירו לבמים להחזן. גם יש להזהיר את העם כי
הוא דבר הזה כמה פעמים כמי שיש לו מכה לו מהתך
בחבבו וכיוצא שלא לרחוץ את המכה לה. לא ממנה דם
גם לא יהא מוכן לחבבו בפיו ממתקן הוא כהנאתו ומייב
עליו ופעמים שיהא חייב מי מטוש מכה בפעמים דהיינו
כהחיא דמפים מוחכא בשבת כמ"ש הרמב"ם בפי' וגם
בכלל לחהיה ז' לפי שמחתך לחבבו לו שיצא דם מחוסמו
שלא יגע ם בבגדו לו מטוש שלא יבא לידי דחיקה והצלת
דם ולו מטוש מכבר שהדם יבבב את הבגד ואסור ומומר
נפשו ירחון במים לו יין תחלה להעביר הדם שעלו ואחר
כך יתן עליו בגד בחמת ודבר יבר הלנו וכיוצא בהן כל
שאפשר לו מותן על ידי בגד ובתקון האמור אפי' בדיעבד שלא
לבא ח"ו לידי חלול שבת:

גם יש להזהיר מיזהרו שלא לנפפף את המנעלים
בשבת בית לו על ידי בגד וכיוצ' לנחת ולהזהיר
את הבור שזה מקרא מחליק והיבים עליו משוש מחק-
גם שלא לנעמש בשבה וכיוצא מדברים המתמרחים שלא
יבא לחרה ולפיכך יזהרו שלא להשתמש בשעוה הנמוה
לנתון בספר בשבת שאפילו כל שהוא אסור אחין לאסור
זה שיבור ויתחייב ואסור אפילו לנגב בה פמא יבא לחרה
ועתידים לתת את הדין לאותם המדבקים מדת של שעוה
בשבורה כי"ש ויש לה זהר שלא יסול קיסם של עץ ויקסמם
לחבות בו שיבא דאסור מן התורה ואפי' ליטלו כדי לחבות
ם שיבא לאסור:

(אדה בם' שבב"הנ סי' שכ"ב בת' הרב בם על דבמי
הבור שבת' שמותר לטלטל עני בשמי' להריח
בהם וקשטמו ומלנו להריח בו כתב הרב בם אמר המאכף
רבים תפסו פשטן של דבריה ועבדו שבדה לקטום ולשבר
בדי הדם כי"ש ושבת לתת להריח בהם ומקנת החכמים
הוקשה לה' זה ושאלנו את פי והשבתי דלא ניחא לן בהמי
דאפי' יהיבב ליה שעותיה דמן הדין עות' לא אדיק למעבד
הכי מפני ת"ה שידעו מילתא למילתא ובחו לקטום ולשבר
דבר שאינו מדי' וב"ש שלדעתי אף מן הדין אסור שלא
הפי' שבובר הבד של הדם אלא שאם הען אינו מריח יפה
קוטם ממנו מעט כדי שתהי' מריח הקטימה לא ויהא ריחו
נדף וזה לא שייך אלא בלאד מגלב' וכיוצא בו שאין ריחו
נדף אם לא בקטימה אבל כדי הדם שאין הקטימ' והשבר'
גם כדי שיהא ריחו נדף אלא לתת להרי' שלא הוא דאלו

אסור והכריח פס דבריו ע"ש ·)

גם צריך להזהר כדין האיגרו' דאף דלפי הדין מות' לקרות באיגר' השלוחה אליו אם אינו יודע מה כתוב בה ושלא יקרא בפיו אלא יעיין בה היינו דווק' באגר' הבאה פתוחה מבלי חותם אבל אגרת הבאה חתומה ומסוגרת אסור לומר לגוי לפתחה דכיון דהויא מלאכה דאסירא מן התורה לקלקל החות' אסור לומר לגוי לעשות' ואף שמקלקל החותם כיון שאין כוונתו לקלקל כי אם כדי לתקן לפתוח האיגרת ולקרותה אסור ואם הובאה בשבילו מחוץ לתחום טוב ליזהר שלא ליגע בה · גם צריך להזהר בדין הכפסל שנשמט א' מרגליו שלא להחזי' אותו למקומו ואפי' להכניס כד התקוע על כפסל אחר יש מי שאוסר כמ"ש בא"ח · וכבר כתבנו לעיל שאסור לסלק הזכוכי' מהחלונו' בשבת אפילו ע"י גוי בשבת כיון דהויא מלאכ' דאסירה מן התורה לישראל אסור לומר לגוי לעשות' וקצת דיני המוציא ברשות לרשות רמזנו לעיל וצריך להזהר בטבעות שאין עליהם חותם שאין היתר ברור לצאת בהם ואדרבה כתב הרמב"ם שנהגו כל העם שלא לצאת בטבעת כלל וכתב עליו הרב המגיד ומנהג חסידים הוא באותן הארצות ואילו היה אפשר להחזיר כל המקומות לאותו מנהג היה טוב מאד ע"כ ·

ויר״א שמים יהא זהיר שלא לשלוח ע"י גוי בשבת מתנות לבית החופה או מאכל לבית האבל דרך רה"ר או כרמלית כי אף שהרמב"ם התיר דבר שאינו מלאכה ואינו אסור אלא משום שבות דמותר לישראל לומר לגוי לעשותו בשב' בדבר שהוא צורך הרבה או מפני מצוה מכל מקום יש אוסרים והיכא דאפשר לעשותו מבע"י לא יעשנו בשבת ·

עוד צריך להזהר במה שאסרו חכמי' לקרות בכתב שטרי הדיוטות דהיינו שטרי חובות וחשבונות ואפי' לעיין בהם בלא קריאה אסור·

(**א״ה** כתב בשכנה"ג סי' שז אמר המאסף מכל זה תראה ותבין דמה שנוהגין עכשיו בשמחות וגיל שכותבין מע"ש הקרואים מי ומי יבואו למחר וביום השבת נותנים הכתב ההוא לאיש א' שיקראם והאיש קורא מן הכתב ומזמינם וכן מה שנוהגים לכתוב מתים שמתו תוך שנת' לומר להם השכבות והש"ץ קורא מתוך הכתב ואומר ההשכבו' וכן מה שנוהגים שכותבין המדליקין של השנה מי יהיה מדליק בשבוע ההוא והשמש או ג זכר הקהל או הש"ץ רואה מתוך הכתב מי ומי יהיו המדליקין וכן מה שנוהגין שעושין הסכמות וכותבין אותם בכתב מע"ש והש"ץ מכריז ביום השבת מתוך הכתב שכל זה אסור גמו' הוא ובשלמא מה שמכריזין ההסכמות עפ"י הכתב איכא למימ' דכיון דצרכי רבים הם התירו כדרך שהתירו להכריז קרקע בשבת וכמ"ש הריב"ש בתשובה אבל הנך שאר איסור גמור הוא וכבר ערערתי על כל זה פה אזמ"ר ובטלתיו ותקנתי שהמכריזי' יכריזו המדליקין יום ו' ע"כ ·) וכותל או וילון שיש בו צורות משונות או דיוקנאות של בני אדם של מעשים כגון מלחמת דוד וגולית וכותבין זו צורת פ' וזה דיוקן פ' אסור לקרות בו בשבת ומליצה ומשלים של שיחת חולין ודברי חשק כגון ס' עמנואל וכן ספרי מלחמות אסור לקרות בהם בשבת ואף בחול אסור משום מושב לצים ועובר משום אל תפנו אל האלילים לא תפנו אל מדעתכם ובדברי חשק איכא תו משום מגרה יצה"ר ומי שחיברן ומי שהעתיקן ואין צ"ל מי שהדפיסן מחטיאים את הרבים ככתוב בא"ח ואסור ללמוד בשבת וי"ט זולת בד"ת ואפילו בספרי חכמות אסור כמ"ש הרמב"ם בפי' המשנה בפ' שואל גם אסור לחשוב חשבונות בשבת אפילו הם עברו כגון כך וכך הוצאתי על דבר פ' כל זמן פרע מעותיו :

גם השואל דבר מחברו אסרו חכמים לומר לו הלויני דמשמע לזמן מרובה ואיכא למיחש שמא יכתוב אלא יאמר לו השאילני ובלשון לעז שאין חילוק בין הלויני להשאילני צריך שיאמר תן לי וכשם שאין לוין בשבת כך אין פורעין בשבת וכשלווה בשבת ואינו רוצה להאמינו יניח משכון אצלו אבל לא יאמר לו הילך משכון דהוי כעובדא דחול כמבואר בפוסקים וכתוב בס' החסידים אל ידור אדם בעיר שיום השוק בשבת כי א"א שלא יחטא לדבר דבר ובסי' רס"ו כתב שמה שאסרו לומר דבר פ' אעשה למחר אפילו לדבר מצוה אסור ע"ש ובסי' ק"י כתוב שאסור לספר בשבת מאוהביו שמתו או שהן בצער וכבר יחדנו הדבור בזה בפרקים של מעלה בגודל איסור השח שיחת חולין בשבת אפילו אם יהיו בלשון הקודש רק המבערך הוא לבדו כי מחלליה נאמר גם על הדבור הקל ע"ש עוד כתב רבינו ירוחם שמי ששכ' גוי להוליך סחורתו ובא הגוי ולקחה מבית ישראל בשבת אסור וראוי לענש לשופה אלא אם ידע ואשם וגוים המביאי' תבואה בשבת לישראל שמחייבים להם והישראל מוסר לו מפתח להוצרו והגוי נותנו לשם ומודדים ומונים אף שיש מי שמתיר מכל מקום מכוער הדבר וירא שמים ירחק מעשות כביתו כך ·

והנה אף שאמרו חכמים דבור אסור הרהור מותר ירא שמים יתקדש עצמו במותר לו ולא יהרהר בעסקיו משום עונג שבת ויהא בעיניו כאילו כל מלאכתו עשויה וכתב בס' האגור דמותר להתיר חרמי צבור בשבת אעפ"י שאינו לצורך השבת הואיל והוא יום כנופיא לרבים הוי כעסקי רבים דשרי לדבר בם אבל אין מהרימין בשבת כי אם מדבר שהוא לצורך שבת (א"ה בספר דברי רבות סי' ש"ח כתב דחכם רשאי לנדות בשב' לכבודו ובס' החסידים סי' ת"ט כתוב דמותר לנדות למי שחילל שבת ע"ש) ומתירים נדרים בשבת אם הם לצורך השבת

השבת כגון שנדר שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין אע"פ שהי' לפנאי להתירן קודם השבת ונחלט ב"כ מותר להתירו בשב' ואין רגין בשבת ולכן אסור לתפוס ולהכניס לבית הסוהר מי שנתחייב איזה עונש כדי שלא יברח וכ"ש שאסור להלקותו דהוי ככלל דין ואם יברח אין עליכו כלום כמ"ש הכ"י סוף סי' רס"ב.

ויזוך נריך להזהיר את העם שרגיל שונים לחלל את השבת מפני רפואה ונריך להודיעם דאדרבא כל דבר שהוא מפני רפואה אסורה בשבת בזיר' מפני שחיקת הסמים ואם יש לו מיחוש בעלמא והוא מתחזר והולך ככריא אסור לעשות לו שום רפואה אפילו ע"י גוי אסור לתת יין לתוך העין ואף על גבי אסור אם פותח וסוגר העין. וזק תפל אפילו על גבי אסור דמוכחא מילתא דלרפואה עביד ואם כבר הקל מעליו חולי העיני' ולא יכול לפתוח עיניו יכול לבלען כרוק תפל ואסור לשתות מעשה שמעלל בשבת דאין לך נער גדול מזה ואסור לעשות פתילה בפי הטבעת כדרך שנוהגים לעשות למי שהוא בגד אלא אם כן יעים אותה בעיניו שיחזיקה בשתי אצבעותיו ויכניסה בחתת ואסור להניח בגד על מכה שיונא ממנו דם מפני שהדם יגבע אותו (ח"ה כתב בס' מ"א סימן שכ"ח על דברי ס' הזכרונות שאסר למי שיש לו מעיין שאסור להחליף את הבגד הכביר שמופך ליחה וגם לפעמים מוציא דם ונובע הבגד והוא זל פסק להתיר להחליף בגד אחר דאם לא יחליף יבריח ובדול כבוד הבריות ושוד דאית ליה נערה. ועיין בס' לקט הקמח דף ל"ה ע"ב נרב בכל דרכי ההתר בזה והעלה שהמוב והיפר שיכין מע"ש הרטיה או העשב והאפונים שיטול עוקמיהם כדי שיהיו מוכנים מלפני השב' לנרך העניין דהרי יש כאן היכר ואין לחוש שיבא לידי שחיקת הסמים כדרך שאמרו שורה חרס קלורין בע"ש שמתוך שעורה אחתן מן הערב יש שם היכר לענמו ולא יבא לידי שחיקה וגם מעשה נובע ליבא שהדי הוא מקלקל ומלכלך ולא נובע כמ"ש הרדב"ז מי' קל"ח ע"ב) ולכרות קודי שב בים על המכה ירא שמים יזהר שלא לעשות כן מעשה שמרפא. ומי שנשמע פל' ידו או רגלו ממקומו לא יפפשנה הרבה בכוונן שזהו רפואתו אלא ריחץ כדרכו ואם נתרפא נתרפא ונגם שיבא ממקומו מחזירין אותו והחופש בשיניו שרפואתו לגמוב בהם מים שרופים או חומץ לא יגמע ויפלטם אלא מגמע ובולע ואם יש לו נער ו דול עד שמחמת הכאב כחלש ושאר הגוף לא פלט שרי לעשות כל דפואות ויש מי שהתיר לאמר לגוי להוציאו אבן ואין להקל בזה דיש הרבה חולק' בדבר דמסי' כה"ג יש בו מיתה וגפורין שפרש' ונימין שהם כמין רגועות דקות שפירשו מעור האצבע סביב הנפורין אם פירשו רובן כלפי מ גלה ומנערן אותו מיתר להוציאן ביד אבלי אם לא פירשו רוב כלפי מעלה אפילו בסכין מותר בשעה שמרגשת קנת אפילו בספק מותר.

גם נריך להזהיר את העם בדין המילה דקי"ל דמילה שלא בזמנה אינה דוחה את השבת ואין דבר זה תלוי בתפל' אם התפלו מבבוד יום לא להקל ולא להחמיר ומי שנולד בין השמשות שהוא בספק יום ספק לילה מונים מן הלילה ומול לתשיעי שהוא ספק ח' ואם נולד ע"ש בין השמשות אינו דוחה את השבת שאין דוחין את השבת מספק וכן אינו דוחה י"ש מספק ואפי' י"ט ב' של גלית ואפי' לא הוציא אלא ראשו בין השמשות אע"פי שיצא כולו בשבת אינו נמול בשבת ובשיעור בין השמשו' אפלינו תנאי ואמוראי בפוק פ' כמה מרליקין וכתב בעל העיטור מספקא לן הלכה כדברי מי הילכך אי אתיליד ינוקא מסתפקא החמה ספק הוא עד דשלי בין השמשות דר' יוסי ונמול לגמרה ואי אתיליד במוצאי שבת מסתפקא החמה עבדינן לחומרא כדרבה ואדם שלא מל משונם לא ימול בשבת שמא יקלקל ונמצא מחלל שבת זולת אם כבר

מל פעם אחד דמותר וקשה שכולר כשהוא מהול אף על פי
שמול לא׳ אינן רואין את השבת מפני ומי שמלר בחדש
הזה מלין אותו בשבת אפי׳ אם לא נמרו שערו וכשורנו
אבל בן ח׳ אין מלין אותו בשבת אלא אם כן נמרו
שערו וצפרניו וה״ה לגבן ז׳ מפקן בן ח׳ שאין מלין אותו
בשבת הא״כ נמרו שערו וצפורניו וכתב הב״י שיש להזהר
שלא ימולו ב׳ מולים מילה א׳ בשבת שזה יחמל וזה יפרע
אלא המל הוא עצמו יפרע ושמעתם בהם תשובת הרשב״ן
בתשובה שלא נמול בזמנו ונתרפא ביום ה׳ בשבת שיעתיקו
עד למחר כדי שלא יבא ביום ג׳ בשבת ויצטרך לחלל עליו
את השבת והר״ם איכרלש כתב ומותר לשלשל האיזמל
לאחר המילה לשניהו בחבר המעורב אע״ג דאינו צריך
לו עוד באותו שבת דהא לא הוקנה בין השמשות מאחר
שהיה מרוך לו באותו שבת:

עוד צריך להזהיר את העם כדין שבשלו בו רבים
אשר שמעו דברי הפוסקים האחרונים שכל שבו׳
שה תירו חכמים משום מרוך מנוה בחית ג״כ לשרוך אחרים
ודם לא ידעו דלא מקרי אחרים שלא שבת אחרים אבל בביתו
לא שזמן אחרים אלא שבת אחרים אחרים כמ״ש בת״ה סי׳
ע״ב וכל שמתגיר ריעים להוביהם ביום חתונתם וביום
בחיתת לבם אין בו דין אחרים להתיר שבות דרבנן וכזה
שנו רבים מע״ה ולא המו אזן לשמו׳ דבר חכמים ומה ירין
שבות דרבנן בכמה דברים מפני האחרים וכן לא יעשה
מי שנגע ה׳אלהים בלבו דלא מקרי אחרת אלא הבא מאחר
אחרת ומ״מ המזמן את חבירו לבבוד האחרת גם חבירו
בכלל אחרת לענין שבת. אבל זה להיות כדין אחרת לענין
שבת אבל לא להיות בשבוד מנוה אבל שבעה ב״כ המזמיר
הוא העושה מנוה וזה פשוט. ועוד צריך להזהיר את העם
אשר שגו בטלית פחות בו את האור לנעבעו כדי שיכבה
והוא איסור גמור ולא התירו אלא לפוסטה ולהתכסות בה
ואינו חושש אם תכבה ואף בזה צריך להזהר שלא יתכוין
בכך אז יתן עליו שלר מסקין כדי שיכבה כשיגיע
שם אבל לא במים משום כיבוי ואסור גמור
לעשות לקטן שיכבנו ואף אם כא מעצמו לבשר צריך
למחות בידו ובאולין לקרות לגוי שיבא אעפ״י שבודאי
יכבנו דבל כיונא בזה בהיזק הבא פתאום התירו לקרות
לגוי אעפ״י שבודאי יתקן הדבר כמו שכתב הרא״ש ז״ל
ואף שהתירו להגיל כתבי הקדש מפני הדליקה מ״מ אם
נפל הנר על הספר אסור לכבותו ובשעת הדחק שאין
שם גוי מותר לומר לקטן שיעבר הדף בנחת עד
שיפול הנר לארץ:

גם הרבה מתופשי התורה לא נזהרו מלהקל לגבר
דיני השבת כפני ע״ה ובבן כשלו ונפלו בבמה
איסורים וכמה פעמים נערתי בהם שלומדים להם דינים
שהקלו הפוסקים בם כגון אותה שלמדו נר על השבל מנעל
את

את השבלה והוא מפל אפילו אם הוא דולק רק שלא יכוין
לבבותו וע״ה שומעים דברים כאלה ואותו להקל ברברים
אחרים כהדמות דבר לדבר ומחללין השבת החמורה וכ״ש
בענין זה שלא נאמרו הדברים האלה רק כשבבת הנר
על השבלה - אבל אם הניחו עליה מדעתו בש״ש על
השלחן אסור לגערה שהרי השבלה היא בחים לדבר האיסור
כמ״ש הה״ר מי רע״ז ובמי ש״ש שהביא מחלוקת בהניח
מדעתו הביא סברת האוסר בשתים וסברת המתיר בלשון
י״ל ואני נזהר כשמעמידין המנורה עם הנרות על המפה
שעל השלחן שלא לשלשל המפה ההיא בבל השבת דהא
אפי׳ אם מיבל האיסור מעם אסור לשלשל הכלי דהאיל
ונעשה בשים לדבר האיסור לתקנת השבת אסור כל השב׳
כולה. והילכך כשמפל נר על השלחן והמפה לא יגער
ישראל ויעשנו ע״י גוי דוקא אפילו דאיכא פסידא שוכא
וכשסכה אותה עם דמותר היינו דוקא בנר שלא שבוה וכיונא
בו שלא יהא בו שמן דבשים שמן א״א שלא יקרבנו אל
הפתילה ומנא מבעיר:

(אדה כתב בשבנה״ג סי רע״ש על דין שלשל הנר
דאפילו נתן לחם מבע״י עם דאסו׳ לשלשלה
דהיינו דוקא בנר שמשמין עם פת ואינו לאכול הפת אבל
מה שמנהגים במקומו׳ הרבה לשלשל הסיר ולגבלו בעוד
שהקאנדילא״ר עם הנר דולק בתוכו אם נתנו פת בסיר
מבע״י מותר לשלשלו לשרך מקום הסיר״ אם צריך לו וכן
אם יושבים באינטבא קטנה והסיר״ אם צריך לו וכן אם
יושבים באינטבא קטנה והסיר״ הוא במקום לקיר וכני אדם
היושבים עם סביב הסי״ אינם יכולין לישב כולם מתחרים
לשלשל את הסיר״ ולהניחו באמצע האינטבא כדי שיבא
ג״כ אותם היושבים מצד הקיר ויאכלו כולם מתוך הסיר״
שזה ג״כ מרך מקומו וכן כל כה״ג וכן נמי אם מצד אשר
עומד הקנדילא״ר יבא הרוח ויכבה את הנר מותר לגבלו
כדי שיהא הקנדילא״ר לעבר אחר הנר הרוח אינו שולט עם
כדי שלא יכבה הנר שפרי זה צריך להיתר האכילה בנר
דלוק שאם יכבה לא יהיה לו עונב ומותר לשלשל הסי״ מ
כדלא כדי שלא יהיה הנר לעומת פמו אסור כמ״ש בס׳
מקור בחיי סי׳ ג׳ והסכים עמו מהר״ח חסון ז״ל עם אם
לא היכא דאיכא למיחש דילמא אתו לזלזולי באיסור שבת
דאז דאוי להחמיר אמר המלאסף וראה דלשלשל הסי״ עם
הנר דלוק כדי לישב במסבה בשותב הקיר אסור עכ״ל)
וראה שמים יהא זרע ונשכר שלא לתת ב״ג השלחן נר בשב׳
דאף על פי דמותר לינגב בטבלה שכר דלוק עליה א״א שלא
יכבה וא״א שלא יקרב השמן שבו אל הפתילה ומנא מבעי׳
ומנהה בנשיסית כמנהג א״י תוב״ב. ויתר פרטי קימה דיני
הנר בישרמים לחבלה במקומם.

וצריך לעבוד להזהיר את העם בקנת דיני המוקצ׳
ולהודיע מעשה איסורו הוא ת״ש הרמ״ב.

בסוף פרק כ"ד ז"ל אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת כדרך שעושה בחול ומפני מה נהגו באיסור זה אמרו אם היה כאילו שלא יהא הילוך בשב' כהלוך של חול ולא יהא שייחת שבת כשיחת החול שלאחר ודבר דבר ק"ו שלא יהא שלטול בשבת כטלטול בחול כדי שלא יהא כיום חול בעיניו ויבא להבביה ולתקן כלים מפיבה לפיבה או מבית לבית או להכניע אבנים וכיוצ' כהם שהרי סוף יושב וכטל בביתו ויסקם דבר שיתעסק בו ונמצא שלא שרת ובטל הטעם שנאמר בתורה למען ינוח ועבד בשביתם לטלטל כלים שמלאכתן לאיסו' אפשר שיתעסק בהם מעט ויבא לידי מלאכה ועוד שמקצת הטעם אינם בעלי אומנויות אלא בשלון כל ימיהם כגון הטיילין ושאבי קרנות שכל מיהם הם שובתין ממלאכה ואם יהיה מותר להלך ולדבר ולטלטל כשאר הימים נמצא שלא שבת שבתיה הנכרת לפיכך שביתה מדברים אלו היא שביתה הטוב לכל אדם ומפני הדברים אלו נגעו באיסור הטלטול ואמרו שלא ישלטל אדם בשבת אלא כלים הנדרך להם כמו שיתבאר עב"ל והראב"ד ז"ל כתב שם טעם אחר שטלטול דברים המוקצין נאסר מפני גדר ההנאה כמו שאמרו בפרק כל הכלים אסור שלטול לאו דוקא הוא וכו' ע"ש ועכשיו מחכים וכזכיר פה קיבוד דיבו אותם דשביתי הנה כל הכלי' כטלים בשב' אין מתוקנים חסרון מחמת חסרון כים כגון סכין של סופרי' שמתקנים בהם הקולמוסים וכיוצא בהם כיון שמקפידים שלא לעשות בהם תשמיש אחר אסור לטלטלו בשב' ואפילו לדוכך מקומו או גופו ואפילו אם תחוב בגדן עם שאר סכינים אסור לטלטל אותו הסכין של סופרים אבל הגדן עם הסכינים מותר לטלטל דה"ל כשים לאיסור ולהיתר דמותר (מ"ה וכתב בשלטי הג בורים דבייר חלק הי מוקצה מחמת חסרון כים כיון דגומר לכתיבה) וכלי שמלאכתו לאיסור כלומר שמיוחד לדבר שאסור לעשות בשבת מותר לטלטלו כיון לדוכך גופו כגון קורבם לעבוד בו אבנים וכיון לדוכך מקומו דהיינו שנדרך להשתמש במקום שהכלי מונח שם ומותר לישלו משם ולהניחו באיזה מקום שירצה אבל אם אינו נדרך לטלטלו רק מפני שירא שישבר או יגנב שם אסור אם לא שחישב עליו מתחילה לתשמיש דמותר אז אף שביק' כוונתו היא' שלא ישבר או יגנב כמו שאמ' כיה שלמי וכל כלי שמלאכתו להתר או להתר ולאיסור מותר לטלטלו אפילו אינו אלא לדוכך הכלי שלא ישבר או יגנב אבל כל שהוא כדרך מתעסק בעצמו שלא לצורך כלל אמ' לטלטלו ורבים אף מתוקני התורה לא נזהרו בזה ומטלטלים אפילו שלא לצורך וכן לא יעשה הדיא וכים של תפילין אין לטלטל בשב' כי אם לבד ולא תשב' להחמי' כם אבלו לאור דהא אפי' אם ירצה להניחם בשבת אין איסור בדבר כלל כי מ"ש ובאו שבתות וי"ט שיש עצמם אות כלומר שאין מרך להניח תפילין אבל אם תניחם תדיבא אין איסו' בדבר

כמ"ש

כמ"ש ודבתיבו בבל התוס' ב"ק די"ט ושבתי כלים שנשבח אפילו בשבת שראוי' לשום דבר מותר לטלטלן ואם כשבתו במקום שיכולים לזדוק כגון כלי זכוכי' שנשברו על השולחן או במקום שדורסים בו מותר לצבוטן מעם שלא יזוקו בהם אבל של חרס אסור לצבוטן שאינו ירחם עליהם אין בכך כלום דדבר שאינו מתכוין הוא וזה פשוט ודבר שאין בו שיבות כלי כמו נחרות אז אבנים אסור לטלטלן אע"פי שראויים לאיזה כיסוי שבל דבר שאינו כלי בלל אסור לטלטלו אפילו לצורך גופו וכ"ש לצורך מקומו ולפיכך נדיך להזהר שלא לטלטל כיסוי הבור אם לא יש לו בית אזיזה בלו מוכח שתור כלי עלא ומחבו שביטל חדה או חור שלא אסור לטלטלה אם לא שיחדה מיתות החול לאיזה תשמיש וקון המוכח בר"הד מותר לטלטלו פ"ו מ"ד אמ' ובברמלי מותר לטלטלו בהדיא מעוש דחיישינן שמא יזוקו בו דבים ובמקום היזקא דדבים לא גזור רבנן שבות ואבן המיוחדת לסבור בה את הדלת מותר לטלטלה בשבת לסבור הדלת ואם לצבוע בה אבנים אסור אם לא ייחדה לכך מבע"ל ובנפים שחתבן מבע"י מותר להניף בו על השולחן בשבת להבריח הזבובים כיון דלצורך חתבו עשאו כלי גמור. וכל דבר מזוקף כגון רעי וקיא ונואה כין של אדם כין של תרנגולי' וכיוצא בהם אם היו בבית שיושבי' בה מותר להוציא לאשפה או לבית שבשה אם היו בבית שאין יושבים בה אסור להוציאם ואע"פי שמותר להוציא גרף של רעי ועבים של מי רגלים אסור להחזירן אלא אם כן נתן לתוכם מים או שיזהר שלא להניחו מידן והשבמת כל הפוסקים דכל מוקצה אינו אסור אלא בטלטול אבל בנגיעה בעלמא שאינו מנדנדו מותר וכן מותר ליקח דבר היתר המונח על דבר מוקצה וכן מותר לטלטל דבר מוקצה ע"י נעוח דלא הוי שלטול אלא כלאחר יד ולא מקרי טלטול וכן מותר לטלטל מוקצ' בתנאי דרך הילוכו ומותר לטלטל מניפה בשבת להבריח הזבובים וכלי שמושה על הפתות שקורין רלוזיי"ו בספרדי הפוסקים אם מותר לטלטלו ובמידי דדבנן מקטינן לקולא ומותר לטלטלו אם שבח מצו' על הבר מנער את הבר והמצות נופלים אבל אם הניחם שם על דעת שישאדו שם בכניסת השבת אסור לגע' אותם אבל אם הניחם מדעתו בחול שם ולא היה דעתו להניחם שמה ושוב שבחם מקרי שוכח ומותר לנער אותם ומותר ללמוד על השלחן שמצות מונחים עליה מבד אחר אע"פי שא"א שלא יגע אותם בלימודו. וכן בגר שבח בו מצות בגלח' מותר לטלטלו דלא אתרי' דבל הבגר כעבד' בשם לגבי' בשבת הוא ואין המצו' על עיקר הבגד אלא שאינו דשאי לגבשו בשבת דחיישינן שמא יגאו בו ואם שבח כיסו עליו בשבת אם הוא בביתו יכול לילך עמו לחדר להתיר חבורו ולפול שם להכניסו ואם הוא בשוק אסור להבילא לביתו רק מתיר חבורו בשוק והוא נופל ואומר לגוי לשומרו

ואסור

ואסור ליגע בכים של מצות אע"פי שמילן משם המצות מבע"י והוא ומיוחדת לכך. וכלי שיש עליו דבר האסור ודבר המותר מותר לטלטלו וכגון שדבר המותר חשוב אצלו מדבר האיסור אבל אם דבר האסור חשוב אצלו יותר מדב' המותר בטל אצלו ואסור לטלטלו. ואם יוכל לנער האיסור לבדו ינערנו ולא יטלטלנו עם ההיתר וכל זה לא אמרו אלא שהיה ההיתר עם האיסור מבע"י אבל אם היה האיסור עליו לבדו מבעוד יום לא מהני מה שהניח אצלו ההיתר בשבת ומיהו אם בשבת עצמו הוכח עליו דבר האסור החיל ובין השמשות לא אתקנאי הו"ל מוקצה לחצי שבת ואין מוקצה לחצי שבת אלא שבל זמן שהאיסור עליו אסור בטלטול ועל כן מותר להניח דברים על היתר חשובים מן האיסור ומטלטלן ותיבה שיש בתוכה דברים המותרים לטלטל ומעות אם המעו' לאיכם עיקר מותר לטלטלן על פי התנאי' שמתבארו בדין המחתה ב' ש"ס ובשינה שנולדה בשב' אסור לטלטלה ויכול לכוף עליה כלי שלא תשבר ובלבד שלא יגע בה ושבת שלאחר י"ט אז לפנינו מלדה בזה אסורה בזה וכת' הטור שעיורי פתילה שבבו בשבת אסור להדליק בהם בי"ט שלאחריו כי הכבייה היא הכנה שבשביל שנכבה הם נוחין פעם אחרת לידלק ופירות שנפשרו מן החילון בשבת אחודים אפילו ליגע בהם ויחזור על אילן שנפשח מערב שב' מהחילון מותר לתלוש ממנו הפירות' בשב' ומות' הטמוני' בתבן ליקח פירות הטמוני' בהול כי אין אותו עפר מוקצה וכן אבקת המוקצים יכול לתחוב בהם מחט או כוס וכוטלן ויקח בנער מאילין. גם צריך להודיעו איסור שאסרו חכמים להשתמש באילן בין לא ובין יבש וכן בכל דבר שמחובר לקרקע ב זרה שמא יעלה ויתלוש והדם מחובר מות' להריח אבל לתרוג ותפוח וכל דבר הראוי לאכילה אסור להריח בו כמחובר שמא יקון אותו לאוכלו כמבואר בא"ח סי' של"ו.

(אה כתב בשבנה ג' וז"ל נשאלתי הנכנס בשבת בגינה ופרדס שיש שם ורדים ופרחי' ואתרוגי' שמריחים והריח מריח אם יברך ברכת הריח כיון דמוקצים הם שמא יבא לקצצן ובדר הרב נרדים לאסור ולבסוף העל' לברך ברכת הריח בכל מין ריח שיהיה דהאוכר לא אבר אלא כשיגיע עצמו אל ההדס והאתרוג וריח בהם בהא איכא למדר שמא יבא לדי תלישה בשבת אבל בגדון דירן שאינו מכוין להריח אלא שבהכנסו לגינה הבשמים נתנו ריח או ההדס או האתרוג ודאי דצריך לברך דכיון דאינו הולך אצלם להריח לגינה למיחש שמא יתלוש זרון מינה דאם בהכנסו לגינה לא בריח הריח הבשמים אלא שהלך הוא הגיע אל הדבר המריח והריח שלא יברך ע"ש היטב) וכתב והכ' בשם אורחות חיים דמותר ליגע באילן ובלבד שלא יאודנו ועוד כתב דכל זה באילן ובינו' בו אבל בירקו' מותר להשתמש

להשתמש בהן אע"פי שמחוברים בקרקע וכן בקני' הרכי' בירק דאין אסור להשתמש בירק אבל ירא שמים ירחק מהיתר זה באתרא דשכיחי ע"ה דלא ליתו לזלזולי בשבת זכתב רש"ל פרק ה' דבינ' דלהשתמש באילן בבדי מותר ואם הוא תש ובאלם אסור ע"ש. ובימו' הגשמי' שמוש חיים אפוי' בגנו' ואולה מטר שבא אסור לטלטלן בשב' דדאחרוב שבגב אבל מותר לכסות ומותר ליתן כלי תחת תח' הדלף בשבת ואם נתמלא שופכו ומחזרו למקומו והוא שיהיו המים הדולפים ראויים לרחיצה אבל אם אינם ראוי' לרחיצה אסור משום שאין עושים גרף של דעי לכתחילה בשבת ואם בדיעבד נתן כלי תחת דלף שאין המים ראויים לרחיצה והוא נתון בבית שהוא יושב שם דמאים עליה מות' לטלטל במים המאוסים שבו.

ועוד יש דברים פרטיים האסורים משו' תולדה הא' דין הטורה חיים ושטורים וכיוצא בהם במים הרי זה תולדת זורע וחייב בכל שבתא (א"ה בענין זה היה ויכוח בין הרב כמהר"ר נסי' רוזליא ובין הרב כמה"ר חיים אלגאזי בהיתר שריית נמוקין וזירדיל"ש שטורין בשבת שהר"ן נידד שם לאוסרן מהאי דינא דטורה חיים שכתב כאן הרב המחבר והם דברי הרמב"ם והרב כמהר"ר חיים אלגאזי האריך שם לטעניתו והעלה שמותר לשרות עיין בהימן בני חיי הלכות שבת סי' רנ"ב באורך:)

והב' המפרק מישרות דבוקים הרי זה תולד' קורע וחייב כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפ"י ומשתברא דאם נדבקו הדפים שבספר אחת באחת בשעת תפירת הספר דמותר האוכל ולא כעשה לקיום ואסור לעשותו בפני ע"ה וירא שמים יהא זהיר שלא לרשום בנפורן על הספר כמו שרושמין לסימן דאף דלפי דעת הטור מותר מ"מ הייכו דוקא בקלף הקשה ואף בקלף הקשה פטור אבל אסור כמ"ש מהרש"ל והירא את דבר ה' יהא זהיר שלא לרשו' לא בגיר ולא בקלף ולתת שעוה בספר ג"כ לסימן כבר כתבנו לעיל דאסור משום ממרח ומותר לאוכל בשבת מרקחות העשויות מצוקאר ועליה' כמה נוזרים ממיני נורות עשוי' בדפוס על המרקחת עצמו ולא חייבינן לאיסור מחיקה כמו שביארנו שורש הדבר בדין המצות שמורות ע"ש וכתב בספר החסידי' מי' תתק"ב מי שנפל לו דיו או דבר לח על הספר אל ילחכנו בלשון ולא במים מפני שמוחק ואם נפל שם מי' לא תגע בא יד. הג' שלא יחב' בידו שומשמין ואבו זי' לבשם ההוא תולדה דמחבן החלב. הד' צריך להזהיר לבני' שלא לשפוך בשבת יין או מים לכלי שיש בו חומץ דהוא ונעשה שם חומץ אח"כ הוי בכובש כבני' וכובש הוא כמבש'

ועוד יתר פרטי' כזה נתבארו לעיל במקומם.

הנה כא ערכתי לפניך קצת דיני השבת דשכיחי בכל כאבר לכל מדברי הפוסקים הראשונים והאחרונים

והאחרונים ז"ל להיות לזכרון בין עינך כאשר כתב הלכות
רבות בשבת ומי שאין דעתו רחבה לא יקלטו פרשי הדינים
המנוגרים להיותם כתובים בין כמה הלכות דלא שכיחי
השתא ע"כ לרבל המלאכה אשר לפני בספר הזה לזכות
את הרבים ראיתי וכתבון אל לבי לאסוף בעומרים פרטי
הדינים המפוזרים בקונטרי"ם קטנים מהם בפרקי"ם מעלה
דבר בעתו וקנת מהם פה בפר"ד הזה למען יהיו כל ההוב'
בספרינו זה אחד חכם ואחד שאינו יודע לישראל ואיש
המשכיל כשידקדק בהם שם ימצא רמוז כמה פרטי הדינים'
אשר בא בדברי האחרונים' אשר כדי שלא לבלבל דע' ההוגי'
בזכרון שמותיהם פ' אומר ופ' אומר וסידרנו אותם כלשון
משנה כתומה כמנהגינו בספרינו זה מן הטעמי' שכתבנו
בהקדמת הספ' ע"ש. ואיש הירא המרכין תורה ואותה לו
להגות מידי שבת בשבתו בקהל עדתו בפרטי הדינים השו
כאורך בשורשן ושעמא כדי שידעו כל העם להזהר וכה
היה מנהגי מידי שבת בשבתו לדרש בקהל עדתי ואחר
עיקר הדרוש הייתי דורש בדיני השבת החמורה בדורשן
ושעמם כיד ה' הטובה עלי וכה יעשה כל איש השלם ולא
יעבור מלהיות בעיקר דרושו ומתפטרי ה' אמ' כדרך נדיקי'
הראשונים ז"ל וביותר בתוכחות מוסר כדברים שפרוצים
בהם בני הדור ולא יראו פנים לשום אדם כי אין חכמה ואין
תבונה נגד ה' ויקנא קנאת ה' נבאות כאליהו ופנחס ומה
טובו ומה יופיו ומה נעים גורלו ואמרו בזוהר ויגע דף ר"ט
ע"ב ת"ח כל ההוא בר נש דמקני ליה לקב"ה לא יכי מלאכ'
דמותא לשלטאה עליה כשאר בני נשא ויתקיים ביה שלם
והא אוקמוה כמה דאתמר בפנחס לכן אמור הנני נותן לו
את בריתי שלום ע"כ.

ובזוהר תזריע דף מ"ו ע"ב אמרו ז"ל כמה
דעונשא דבר נש בגין מלה ביש אי
ענשיה בגין מלה טבא דאתי לידיה ויכיל למלגא ולא מלי'
בגין דפגים להאוא רוחא ממלגא דהא אתתקנת למלגא
לעילא ולמלגא לתתא וכ"ש בקדושה. כ"ש אי אמרא אזלין
באורחא עקימא והוא יכיל למלגא לה ושתיק ולא מליל כמה
דאמינא דכתיב נאלמתי דומיה החשתי מטוב וכאבי
נעכר נעכר במכתשין דמסאבותא וכולי ושם דרש
הכן לפני האב ואמר יש נדיק אובד בנדיקו דכד
חייפין סגיאין בעלמא ורוחא תליא בחובייהו נדיק
אובד בנדיקו איהו אתתפס בחובייהו כגון אבא דאתתפס
בחובייהו דבני מאתיה דהוו כולהו חייפין לגביה והוא לא
אסהיד בהו ולא אכסיף להו לעלמין. ומאי בידן דלא נגרי
בהו בדשיבייא והוה אמר לן לדוד אל תתחר במרעים ואל
תקנא בעושי עולה אמר אבוי ודאי ק"ה אענני לי ברא דהא
הוה רשו כירי למהוא בידייהו ולא עבדית ולא אכסיפנא
להו לא בטמירו ולא באתגליא וכו' ע"ש נופא דעובדא.
וכזהר פ' ויחי דף רל"ט ע"א אמרו עוד ז"ל כל מאן דחמי

עובדיהון דרשיעיי ולא קני לקב"ה לאעבר על תלת לאין
דכתיב לא יהיה לך אלהים אחרים על פני לא תעשה לך
פסל וכל תמונה ולא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי
ה' אלהיך אל קנא וכו'. ובזוהר פרשת לך לך ע"א אמרו
עוד אית ליה לנדיקא למתקף בהדי חייבא ואע"ג דחייבא
אקשי קדל הוא לא יסבוק ליה ואית ליה לאתקפא ביד' ולא
יסבוק ליה לאתקפא בידיה ולא יסבוק ליה דאי יסבוק ליה
יהך ויחריב עלמא וכו' ושם עמוד כ' נתבאר ג"כ שכחו ז"ל
א"ל ר' אבא אי הוה כתיב והנפש אשר עשו בחרן הוה
אמינא הכי אלא ואת הנפש כתיב את לאסגאה זכותא
דכלהו נפשאן דהוו עמיה דכל מאן דמזכה לאחר' ההוא
זכותא תליא ביה ולא אתעדי מיניה לעלם מכ"ל דכתיב
ואת הנפש אשר עשו בחרן זכותא דאינון נפשאן הוה אזיל
עמיה דאברהם ע"כ:

הנה כי כן האיש השל' אשר יש בידו להוכיח בשב'
לשומו עוז יתאזר לקנא קנאת ה' נבאות ולא
יכיר פנים לגער וזקן והנקלה כנכב' אך נגד ה' ולא יחכיף
להם להיות רוח הבריות נוחה הימנו כי אין בריות אפס
ירא ה' וחוסבי שמו. שהם נקראים בריות באמת לא
האנשים המכעיסים את ה' כי אשר רוח הבהמים ההם
נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו. ואם בעל נפש
אתה לא יזוע מנגד עיניך מעשה אנריפס המלך שבשביל
שהחניפוהו כתחייבו שונאיהם של ישראל כליה ואף על פי
שהיה מלך ועיניו וידע שמים וכל שכן מי שמחניף לרשעים
למצוא חן בעיניהם ואינם מוכיחין אותם על מעשיהם
הרעים וכ"ש המחניפין לאלמים ולעשירי עם ופנייתם
להתכבד בחניפות שלהם וישרו בטחונם מהבורא יתברך
אשר אין ספק כי גדול כיס שברם וכבר דברו חכמים
בשבשם כל הטוב במקומות מפוזרי' בשושה אמרו אר"א
כל אדם שיש בו חנופה נופל בגיהנם שנאמר הוי האומרי'
לרע טוב וגו' לכן כאבל קם לשון אם ואר"א כל המחניף
לרשע לשוף נופל בידו אז כיד בנו וכולי וכל עדה שיש בה
חנופה מלוסה כגדה ועוד אמרו כל החולק כבוד
לבשל כזורק אבן למרקולים וביומא אמרו אמר רבי
אליעזר כל אדם שיש בו חנופה אפילו עוברין שבמעי
אמן מקללין אותו.

וכל אדם שיש בו חנופה מביא חרון אף לעולם
ותפלתו נמאסת וכולי קשה היא החנופה שהוא
מקולה כע"ז ופ"ר ומייתי התם קראי וכשון חנופה בשמים
נמצרים. כשון חנופה בני אדם נופלים ביד אויביהם
ושוללים את שללם' כשון חנופה הקב"ה שופך חמתו על
הארץ וידו נטויה על הבחורים ועל היתומים ועל האלמנות
שנאמר על כן על בחורו לא ישמח ה' כי כולו חנף ומרע
וגדול מכול אשר הוא מר' כתות שאינן מקבלין פני שכינ'
כמ"ש בשושה. וכגמר' כלת"ח שאין תוכו כברו אינו ת"ח

מגלחת מקבית ומיחין תגבנו לכמי לחמר נקרא תשב ב׳ ביחרה
בי״מ פרשת מנחם מודע ב״ם מקרו׳ בעון זה להיות קונן
בנעות רחמנא ליגלן כי עלן כן מתמיה הכתוב לאמר
כי גם נביא בם כהן חנפו ועיק׳ גדל לבלתי הלבד כרשת׳
הוא להרחיק עצמו מדרוש לאחר ההגלה והבכור כי כאשר
ידרוש אחר הבכור והגלה כיון שהוא ליהות ולהתבבר
מהם לא ידאה עוברים על כל העבירות שבעולם לא יהת
נשמי להוכיח כי ידע שיגנבו ממנו רבינו הספעתו וזאת
היתה התקלה הגדולה ברבים מתופסי התורה אשר
ידרשו ליהנות מן העם ועל כן יחנפו להם ואומרים לרע
טוב ולא עוד אלא שאוחזים הם עצמם מעשיהם של רשעים
בידיהם אוי לזאת שעלתה לו כך. והת״ה הבלם בעל נפש
יקרה המגלאה לה דעת ורחת ה׳ ישים בטחונו בבוד עשהו
ואל יביט אל אלילי כספם וזהבם אשר מהבל ימעטו ולא
לבבוד אשר יתכבד מהם כי כבוד׳ בקונן ומר וחלפתו לא
תמהה ורחיק מהחניפות שלא יחניף לבשר אדם כי אם
יחניף לו לא יקבלו תוכחותיו תמנו באומר הוא מחניף לפ׳
ולמה יוכיחני והיום כל עמוד התור׳ והמנהג׳ וכל מי שיכול
בידו למחות ואינו מחניף ונוקם נקמת ה׳ מהרשעי׳ הקב״ה
כורת עמו כרית לו ולזרעו כמעשה דמכחם מכאמר ברית׳
היתה אתו החיים והשלום.

ואני טרם אכל אבאר לך התשובה לאחלני שבתו׳
כתב בשבולי הלקט ז״ל ה״ר אברה׳ הי״ר יעק׳
אחיו בלו לעיר בלול שבת כשינאו מבית הכנס ולא נתנו
להם הקהל שלום ולא הניחום הקהל שחרית ליכנס לבית
הכנסת כדי שלא יקחו אחרים ק״ו מהם כי מסתמא היו בני
תורה ובאחד בשבת גזרו עליהם גזר׳ שבועות ן׳ יום
רבופים חון מסבתות וי״ט וב״ח כדי להשלים ן׳ יתי המנהג׳
בגזרות ובמלקיות כי המחלל שבת חייב כרת ואחרו חכמי
מת בחמישים שנה מת בכרת על כן נתנו ן׳ נזרות ן׳
מלקיות לעומת ן׳ שנה של כרת ואח״כ גזרו עליהם כי ב״כ
חדשי השנה ב׳ ימים בכל חדש ב׳ וה׳ ושני שהם ל״ו ימים
לעומת ל״ו כריתו׳ שבתורה ועוד גזרו עליה׳ לתת ממון
לעניים נפשם לקופת של צדקה ע״כ. אמנם אין רעתינו
נוחה אמנו כי חכמי הדור ההוא הערימו הגזרות על פי
שקול הדעת ואין לנו אלא דברי אחרון אחרון חביב מאריה
דמיאמנותא אמרן האלהי הר״י ז״ל אשר השפיל ברוח קרבנו
עיקר פנים החבוא במקורו ואשר ידעתו לו והוא למדנו
בגדקן ערך התשובה הגדולה לפי החטא וכתב שאם עבר
על אחת אב מלאכה בשבת שיעשה תל״ר ימים כמספר
שמות ג׳ אהיה במלואתם דשורי׳ן דאלפי׳ן דהאי׳ן העולמי׳
תל״ר סוד תשו״ם שבת שהוא סוד החומ״ם ואם עבר
עליה עבירות בודד תולם שגר זקנו מוכיח מדשות
לרשות תקון תשובתו להתענות תרפ״ז תעניות
במספר שמות ע״ב ס״ג מ״ה כ״ן. קס״ה קמ״ג קנ״ה

אשר

אשר החטיאך מלאוליהם:

ואם הוכיל מרשות לרשות לבד לא הוכיל חוץ לתחו׳
תקון פנמו כת״ר ימים למת׳ כ׳ שמו׳ **יוחין**
יוד הא ואו יוד הא
ואו אשר
בשם אותיות עשוהם המה עולים פ״ר. ואם
כיסל עונב שבת נדיך להתענות נ״ו תעניות לתקן הב׳
אלפי׳ן אל״ף בגיד ב׳ יודי׳ן וא״ו וחלף בגיד יו״ד וא״ו
דל״ת וכל אחד נחלק לשתים עולין ז׳ן עם הכולל. ואם
מה פיחת חולין בשבת לע״ד לפי מה שבאירמו בפרק ה׳
באתר דפגים תקון פנמו בתנ״ך תעניות דומיא דאב
מלאכ׳ עיין שם.

ועתה בנים הביטו ורחו עד היכן מגיע פנם
חילול שבת כי הנה הבא על אשת איש כתב
רבינו ז״ל תיקון מצוותו במספר שב״ה נומות כתבואר
במקומו ובחילול שבת אפילו לא כתב רק ב׳ אותיות נדיך
לתקון מצוותו תנ״ד נומות כי פנמו רב מאד דהוי כאילו
אחז עלמא לתוה ובהוכמ״ם בתקונים. וירא את דבר ה׳
ילבם חרדה כמדו בעצם היום הזה לשתר עצמו מבא לידי
חילול שבת ת״ו במחשבה ודבור ומעשה ולברוק עצמו בכל
פעם ופעם מידי בואו לבא מדלתי ביתו החונה לבל יבטל
בהוכחה מרשות לרשות וכל שכן שיזהר לבל יפשיט ידו
בזקנו בשם גד ואופן בשבת והחסידים הראשונים
היו אומרים יד לזקן בשבת תשבת וכן כתב הלבות
שבת החמורים שיהא רגיל לשנות בהם בעיון הטב הדק
עד שיהיו שגורים בפיו כהלכות קריאת שמע כי הוא עיק
נחל לנפשו רוחו ונשמתו הרחמן הוא יזכנו להיות משמרי
שבת כהלכתו אמן.

פרק ששה עשר

בהגיע זמן המנחה יכון עצמו לקראת אלהיו
ויבדוק נקביו כדרך תפל׳ של שחרי׳ ומקרא
ורחץ בניקון בפי׳ וכ״ש אם יש שטעון נטילה במורת
כנטילת של שחרי׳ להסתלק מן הספק אשר נסתפקו חכמי׳
אם צריך לעבות עליהם מים ג׳ פעמים ועלתה הסכמת׳
ליטלם בלא ברכה. ומ״מ לטהור ידיו יוסיף טהרה על
טהרתו ואף אם לא יטוס ולא מים ולא יעבור מליטול ידיו
לעניית תפלת המנחה אף אם אינו יודע לתן שום לבלוך ואף
אם עתה מלמודו שעומד בחזקת טהרה כמנהג חסידים
הראשונים לבני בל תפלה ותפלה ועין המסכיל ישכילהו
כי הוא בסוד מלאת ידים קודש הוא. ובכן הדור בלבשו
יבש להקריב קרבן מנחה בכלי טהור בית ה׳ אם כא

בסוד

בסוד ה׳ יכין בבנינו בבית הכנסת שכל פס שקורא׳ת
בעל **בת״י** שכו׳ וסת״י זה כו׳ כלול פס הקו״ב סכ״ב
יג״ל עז״ק. ושוב יסב מידעל מקומו הקבוע ואין נריך
עתה היקף התיבה שלא מחוץ רק בפחדית שלו התיקון
לרחל מחוץ התיבה כבורא ולא במנחה ולא בערבית ומה
שעשה ואינה נחוכה לפנים ורבים שנו כזה ובעוד
שמתקבצים העם לא יחסה מהנות בד״ת לפי מעוטו.
ואני נחנתי עם החברים להקדים שעה אחת קודם לבא
בבית מדרשנו והשמו הוגים בעשרה חלקי האחדה דבשה
והאחדה דהה זינו אשר כם מביא סוד י״ב תיקוני דיקו אשר
כם עיק העליו עת׳ במנח׳ וסוד מנח הנון דאתגלי עתה
ובכלל שתיהן תתבת״ם ע״ק וזו״ן אספיזין דשבת ותועי׳
קדיש נאמר״ז לעור עליהי נמבל׳ כשרשן כחאיר דשב״ו
ע״ה לאחרוה אנא חמיב״ב אילין גלוים קמלא ונהירין
כבוכנין וכד אתעד׳ כל חד מגוהו מפומיכון אסתלק
ואתתקן ואתעבר ואתעבר כטמירות׳ דתקוני דדיקו׳ וכל
אחדנין אסתלרן ובעבר דכל חד מתפרש בפומייכו נחיל
ואתעבר ויתיב כמלכא בגו חיליה ע״כ. ואשרי אמנם
יעשה זאת וכן אדם יחזיק כם להנות בהם מידי שבת
בשבתו אשר אין ספק שמעולה הוא גדולים למעל׳ בכל
העולמות ואשרו אשו״ר עולם אם יהנה ענמו לקדושתן
בקדושה ובטהרה ובטפה ברורה לא בחטיפה כי טוב מעט
בכוונה מהרבות שלא בכוונה כי על כן כחדתי לחלקן
לעשרה חלקים ולקרותן בבית מדרשינו לאש לאש אים
אים חלקו ולפעמים היינו הוגין בם אחד המנחה אך הטוב
והיעד בהנות בם קודם תפל׳ המנחה ולומר קדיש דרבנן.

(א״ה במקום אחר מנחתי כתוב להרב המחבר
כאשם פנאי סיבנו לו בטעדה דנגיעות׳ שבו
כלול הכל וכן נהנתי.) והנה כיתר פימים כל עוד פיעהה
תפלת המנחה לאומרה עם שקיעת החמה הרי זה משובח
אכן בשבת לית דין נריך בשם כ״כ מפני חוד הדרה של
שעודה נ׳ ונם לא יש שום חשש דינין כי הנה כיתר הימים
מתחל׳ ז׳ שעות ביום מדת הדין שולט בעולם כמ״ש בזוהר
פ׳ ת״ז שרה בסוד אחוי לנו כי פנה היום כי ינטו נלני. ערב
דאתער דינא קשיא לעלמא וכו׳. אמנם בשבת רב הקדש
רעוא דמנחה אסתכח סוד הרחמים הנחלים ופוסס׳ כנפי
הרחמי׳ על העול׳ מן הבוק׳ ועד הערב כולו מלא רחמים
ותכב׳ מדת הדין מלמע׳ כסור׳ מעסקין רעי׳ שמגיירין לפנין
דמ״ה הלרי׳ להפחדה ולהכניעו ולולא בילוי מנח הבמן ההי׳
מי יוכל לעמו׳ נגד הדין כי אם תתעור׳ מדת הדין ביום
הפב׳ כי ינטו נלני ערב כית׳ הימי׳ עאו כל הקליפו׳ אשר הם
טמונים במקבא דתהומא רבא ויטאו עת נבורתם ויכנע
בקרבם הכעס שהיו ממונים כליום השבת ויטחיתו את
העולם אכן בהנלות כנלות לעת מנחת ערב מנח הנון
העליון לא תבנס מדת הדין מפניה. והן הן הדברי המאמרי׳

כזוהר פרשת תחמה דף ע׳ ו״ל ולא תיקון אמלי לתקנ׳
הלי קדיש בנלותא דמנחה דשבתא אלא אחת לאיה לעיהה
בשבת בהתוא נלותא דמנחה ולא בנלותא דחול דדלי לא ו
נלותא דמנחה דשבת כחול כגון דהא בחול בשעת דמנח׳
תליא דינא בעלמא ולא איהו עת רצון אבל בשבת דכל
חוב זא אתעדי וכלא אתבלל כחדא ואף על גב דדיב׳ אתעב
אתבטמותא איהו וע״ד בעי לייחדא כל דרגין דכד הוי
יחודא דינא אתחבר ואתבלל ברחמיו ואתבס כלא וכדין
עת רצון כתיב עת רצון כלל כלא כחדא ודיבא אתבסם
בהאי זמנא והוי חדוה בכלא ע״כ:

ועוד אמרו בזוהר פר׳ נשא דף ס״ב ז״ל מנחא
דנלנלתא דעולא דדינין דעותא דר״ח לקבל
ההוא רעותא דבתיב והיה עלמנחו תמיד לרצון להם לפני
ס׳ וההוא מנח אקדי רצון דהוא נלויא דכל רשא ונלנלת׳
דמתכסיא כתוך עלמין וכד אתגליא אתקבלא נלותהון
דישראל אימתי אתגליא עתיק רבי שמעון שאל תנייתא
אימתי אתגליא א״ל בשעתא דנלותא דמנחה דשבת א״ל
מ״ט א״ל משום דבהאי שעתא תליא דינא דלתתא כו״א
ונלויא מנחא קדישא דאתקרי רצון ובהאי שעתא אסתביל
ס גזא ומתקבלא נלותא הה״ד ואני תפלתי לך ה׳ עת
רצון מעתיק יומין לנלא מנחא וכנ״כ אתתקן נלותא
דמנחה דשבתא וכו׳ ת״ח בשאר דלתתא כד יתגלי מנחא
אשתכח חוכפא דכתיב ומנח אשה זונה היה לך מלא הכל
והכא כד אתגלי מנחא תיאוכתא ורעו׳ שלים אשתכח וכל
חוב זין אשתכחו ומתכפיין קמיה מהאי מנח׳ נהרין ת׳ כתי
דילין כד אתגליא האי רצון כלהו משתכחין קמיה הה״ד
ריבא יתיב כלומר יתיב כאתריה ודינא לא אתעביד ע״כ:

הנה אם חנוך ה׳ רעת בשתרי תורה תסביל נדע׳
ממאמרים הנכבדים האלה נאון עוזא על
תפלה זאת בעת הזאת אשר אין לך שעה בעולם עת
רצון ודומים כאותה שעה לקבול התפלות ולתקון עוד
קלקלת כוונת התפלות כיתר הימים אשר נפסלו מהכנס
אל הקדש הפנימה ועתה אם יתאמץ בכוונתו בתפלה זו
בגילוי רצון עילאה דאשתכיך חוב זא ומתקבל׳ נלות׳ ית׳:
מזד ואדוכה לעלתה להתקבל יתר תפלות אשר לא
נתקבלו לו עד עתה מחפרון הכוונה או מהיותם נאמרות
שלא עם הנבור ובתפלה זו עתה בכוונה יש כה מהסגולה
הפלא זפלא יתר על סגולת פחר התפלות אשר כתבנו
בחיבורינו זה כיש גם בם מהסגולה הזאת בתתו את לבו
להעלותן אכן לא דאי זה כראי זה אבד סגול׳ שאר התפלו׳
תועילו להגיה תפלות הפסולות מהחסרים ולהעלות
ממקום פסולי המקדשין בלבד ובסגולת כוונת תפלת
מנחת שבת שת רצון הוא גם להיות נעבה ולאשר כל
תשאלותיו אשר הרבה והפנין כתפלות אחן כמ״ש ענני
כאמת ישעך ו״ם ו״ו ה״ו צטף ואני תפלתי כי אצטוף לעלה

והתפלות לתו והיה לה בבב׳ שית על לבבו גלון עוזה
רוש הדרה של תפלה זו ויחוס ויחמול על עמו לבל יתגר׳
בשינה בעת ההיא כאשר פעתה המפחת הזאת ברכת
מבני עמיכו הוזים פוכבים אוהבי לנום במשכב הנהרים
מלא קומם מסעודתן ותעבור המנחה ויחללו עוז הדרה של
תפילה זו לאומרה בהטיפה שלא עם הנבור. ויש אשר
יהריכו יין משתיהם עד הערב עד הגיע׳ לשכרותו של לוט
והין אים פם על לב לאמור מה העת והעונה ההיא ומה
טעם יש בה הכזה יהיה עת לרצון להם לפני ה׳. ואיה
איפה תפלתם אשר חכמים הגידו כתיב ישיחו כי יושבי
בער ונגיעות שותי שכר וכמיך ליה ואני תפלתי אמר דוד
לפני הקב״ה רבש״ע אומות העולם כשותין ומשתכרין
יושביר ומנגנים ואני לא כן אלא ואני תפלתי לך ה׳ עת
רצון אף על פי שאני אוכל ואני שותה אני כא לפניך ע״כ
ולא מחמת שכרותם הרב יבאו להתפלל אותה בלא לב ולב
ובקלות ראש אשר קשה מכול׳ שקול טיבות שייהו ושדי אחי זרי
ומי בקש זאת מידכם רמוס חנירין יתברך בעת המשגב
הנפלא החזא בשכרות וכרוב דברים הדברים לחלל כבוד
הדר השבת וקדושת המקדש המעוז ויקר תפארת התפלה
אשר מושב יקרה בשמים ממעל לחש״ב יתר תפלות שאר
הימים הנה על עם נבל כזה לא סיפר בשבחו דוד המלך
הקדוש חלילה. אפס לקדושים אשר בגע אלהים בלבם
להיות אוכלים ושותים לשובע נפשם כמשפ׳ במ׳ במשקל
ובמשורה ועודם רשנים ורעננים בקדושת שנב שב׳ ישמחו
ויעלצו לפני אלהים ויעשו בשמחה ושמח׳ עוז חדות תפלתם
על ראשם אכן המשתכרים בנגיעות שותי יין ושכר ובאים
לפני קונם בפריעות רב לעמוד בתפלה השטן עול׳ ומשטין
לאמר מה טובם ומה יופים על דרך הנוים לבלתי בואם
לפניך בתפלה בשכרות ובקלון ובחרפה כאשר באו בניך
בתוך מקדש עוזך בפריקת עול מלכות והלואי תהיה
גולתן אותך כמורלת ב״וכי אם שר חשו ב יקרא אותם
לבא לפניו אז יאמרו כי עמך הכליחה אין דעתיכו אתכו
ולפני הדר כבודך לא חשו לבא בלא דעת א״כ איה איפ׳
תפארת ישראל אשר בם תתפאר.

ועתה בשם שמעו לי זרע קדש ברוכי ה׳ שיתו
לבבם משפט הדברים האלה לחוס על
כבוד קונכ׳ להתענג על ה׳ לא זולת ובל תפרקו עול מלכו׳
שמים מעליכם הפילו רגע קטן בשבת כי בכאיתן מצות
עונג שבת לחלל יקר הדרת ויקר כבוד אלהינו חלילה והיה
כשבתכם בשעודה לא ימים תמיד מנגד עיניכם לפני מי
אתם עומדים ולפני מי אתם עתידים לעמוד לעת מנחת
ערב לרצון לכם לפני ה׳ ובכן תהיה ירתתו על פניכם
להתנהג בקדושה ולזהרה יתירה והשתיה כדת של תורה
באוכל לפני האלהים בכוד ויחזו את האלהים ואכלו ושתו
ויכין הלב בכוונה ישרה ותמימה כאים אשר יכון עצמו
ויכין

לקראת המלך ובכן תהיה לכם מנחת השכת הנשבבה
לרצון לכם לפני ה׳ וכן בעבין השיבה להיות נזהרים על
עצמיכם לשית אהבת עת דודים לנגד עיניכם לבלתי
התגרות בשינה הרבה פן תאבד טובה הרבה לאומר שלא
עם הנבור ודי כזה הערה כמנים מזער שהנהרנו במעלת
תפלה זו לחזק ידים רפות ורבבים כושלות בתפלה רבה
וגדולה כזאת אשר מי ומי ימלל גבורות ה׳. ומתכל האיש
המשכיל בעוז סודה ולבם חרדה כמדו להקדים להיות
ראשון לגי׳ון לב״הב ומבטח בשפתים לאמור.

ליחדא שמע רקב״ה ושכינתיה וכו׳ הנה אנכי
כא להתפלל תפלת מנחת שבת שתיקן
יצחק עקידה ליחדא שכינתא בקב״ה בדחנא שמעלא
ובכן מנח רצון העלין ירוש אף יזריח במנח המלך הקדוש
והיה על מנחו תמיד לרצון להשבית אויב ומתנקם וק
את הפלשתי על מנחו והנרעת זרחה על מנחו ובנו״כ
תרום קרנו כי עמך מקור חיים באורך נראה אור בשמן
הטוב על הראש יורד על הזק״ן זק״ן אהרן שיורד על פי
מדותיו ויהי נועם ה׳ אלהינו וכו׳ יהיו לרצון וכו׳. ואחר כך
יגלה דברו בפרשה התמיד מעומד ואחר כך יאמר סדר
העבודה להרב מנחם דילנו׳ זאמו ע״ה.

ובכן וכך היתה עבודת תמיד של בין הערבים
בבית אלהינו בח׳ שעות ומחנה ביום הבאה
תמיד בכבש בן שנתו השקוהו ובקרזהו ועקדזהו שחטו
השוחט בצפון וקבל המקבל את דמו בכלי שרת בצפון
ובא לו לקרן מזרחית דפונית ונותן מזרחה בפונה ועוד
בא לו לקרן מערבית דרומית ונותן מערבה דרומה שיורי
הדם היה שופך על יסוד דרומית הפשיטו התמיד ונתחוהו
והעלה כל א׳ מה שזכה בו לבבם ומלחום וירדו ערבו שני
כהנים ב׳ גזירי עצים על האש העלה מי שזכה האיברים
מן הכבש למזבח אם רגה ב״ג להקטיר עלה בבבש
הושיטו לו האיברים וסמך עליהם וזרקן ואם רגה הוא
סומך ואחרים זורקין בא׳ מדשי׳ והפיסו לקטור׳ זכה מי
שזכה וזכה כהן אחר במחתה מי שזכה בקטרת נטל בזך
מלא וגדוש קטורת וי״ל ממנים היו בה ואלו הן הגרי וכולי
עד אף כיפת הירדן כל שהוא נתנו בתוך הכף ונטלו בידו
מי שזכה במחתה נטל מחתת הכסף ועלה לראש המזבח
וחתה מגחלי מערכה שניה ירד ועירן לתוך מחתה של
זהב ונטלה בידו והלכו להם הנשו בין האולם ולמזבח
שמעו קולה רנו ובאו כהנים להשתחו׳ ולויים לדבר בשיר
ובכנסו מי שזכה במחתה נכר הגחלי׳ ע״ג המזבח ולדדן
בשולי המחת׳ והשתחוה ובא מי שזכה בקטרת נטל סבוך
ונתן הכף לאוהבו אם נתפזר לתוכו אוהבו נותנו לו
בחפניו והשתחוה ובא אמר לו המונה הקטר הקטיר
והשתחוה ובא נכנס כ״ג השתחוה ובא נכנסו אחיו
הכהנים השתחוו ובאו הקטיר עשרון סלת מנחה בלולה

בשמן

בשמן והקטיר החכמים נתנו לו יין לנסך הסגן עומד על הקרן והסודרים בידו ושני כהנים עומדים על שלחן החלבים ושתי חצוצרות בידם תקעו והריעו ותקעו בה׳ ועמדו אצל המזבח על הגיגל אחד בימינו ואחד בשמאלו שחה לנסך היין הסגן בסודרים הקיש זה בגיגל ותקעו אלו בחצוצרות וגברו אלו בכלים וכנורות ודברו הלויים בשיר הגיעו לפרק תקעו והשתחוו העם על כל פרק תקיעה וגל כל תקיעה השתחויה ככם מדשן המזבח והעלה נחתיה והשתחוה ונא אשרי העם שככה לו אשרי העם שה׳ אלהיו.

ושוב ישרד סדרו ככל יום מזמור ופ׳ התמיד ואשרי וסדר קדושה ובא לגיון בוחל וכו׳ וטעם סדר קדושה זו פה לפי פשוטן של דברים הוא על אשר חכמים הגידו על מה קאים עלמא על קדושה דסידרא והיא הקדושה הזאת שבסדר ובא לגיון אלא שבשבת ויום טוב נתוסף כהם תפל׳ מוסף הרי יש בו תוספת קדוש׳ מגבולה שהיא כתר יתנו לך וכולי הניחוה לתפלת המנחה בחופן שלא יעבור יום ויום מלאומרה לאולם אצל המשכילי בחכמ׳ הטעם הוא להמשיך אור עליון לעולם הבריאה העומד עתה בסקום חב״ד רז״א כי בעלייתו תתרומם גם הוא לעלות כנודע כי ע״כ היא בלשון הקדש להמשיך האור לפנים דבריאה ומתרגמת בתרגום להאיר אל עבר אחוריה ובכן תוכל לקבל אור הס״ת סוד מאורות ועליות שעלו ז״ן בתפלת שחרית כמ״ש הרב ז״ל ומנהג טוב להולכים בתמים להתעטף בציצית בעת לגון קורס אומרים ואני תפלתי לך ה׳ עת רצון שמתפלה מנחה הרצון ולכן צריך להקדים הנחת הטלת ויעלעל אותו על המזבח להכניע מנחה הרצון הזה וכן כתב מהרי״ז ז״ל. (ח״ה בס׳ נגיד ומצוה כתב הרב נמח לבלות המנחה לרמוז כי אז מתפלה מנחה הרצון ע״ש) ושוב יאמר בקול ערב וכתב שמונים זאת״ תפלת״ וכו׳ וכוין בהאמירתו עתה בפעם הראשונה בסוד היחוד והוא ע״ש בזהר תרומה ז״ל ואני תפלתי לך ה׳ הכא רזא דיחודא ואני דא דוד מלכא אתר דאתקרי גאולה תפלת״ דא תפ״לה והכא איהו ממיכות גאולה לתפלה ואיהו חד כד איהו ממך גאולה לתפלה כדין איהו עת רצון עת חד רצון חד אתכלילו דא בדא והוי חד ודוד מלכא בעא לייחדא בהאי קרא ויחודא חדא. ובעת הנחת ס״ת ישוב עוד הפעם לאומרו ואם הריחו בסוד ה׳ לירושלים יבטא בספתים סוד הדרת כוונתו. ואני תפלתי לך ה׳ עת רצון אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך ואני תפלה להעלות לאל ה׳ זעיר למעלה ראש א״ח המפוחר בעשר אותיות שם ע״ב שבו תפלת״ לך ה׳.

והיו למאורות עשר שמות והוי״ת חסדים וגבורות דאבא ועשר שמות אלהי״ם חו״ג דאימא העולין במספר **עת** אשר בהנרף אליהן אסבת כלולות ד׳ מוחין יחוה **דעת** ודעת מחדון נכחל הדור בלבושו ביסוד אל״ף. התתלבש בהדר מנחה עצמות זא״ל אשר שמה תהל אורה דבריאה עתה.

ובעוז הדר תפלתי לך ה׳ עת רצון תהל אור חביון עוז מנחה רצון דא״ל אשר בו מתבלה יסוד דעתיק ושם חביון עוז דאחסד דעתיק ויחד בגולגלתא ואוירא ומוחא מתיאחה דא״ל ותתבלה זאת זריח במנחו ומשם תרד לדיקנא עד מזל העליון כוכ״ל ואור המופלא ההוא תבריק ותכסיף במנחה הדר כלי הזא כעלותו שמה ומתכה תהייכה פורחאת האורה אל מנחה הדר עצמותו וממנו תהייכה קרנותי״ו קרנים מידו כבוד הדר המלכות כנגה רצון תעטרנה: וכבן יתבקע יסוד אל״ף שבתוך מנחה הז״ה עם חסדים וגבורות שלהם ותתבלה אורותם החוכה בחב״ד רז״א להאיר בעולם הבריאה העומד שמה ובכן יכבשו דחמיך את כעסך ויגאלו דחמיך על מדותיך ותתנהג ע״ז כמדת החסד וכמדת הרחמים ובכולל״ך תרוס קרנכו למעלה ונלה כבוד מלכותך עליהו מהר והופע בהדר גאון עוזך על כל עשבי תבל לרנך עודי עודי זרוע ה׳ עודי כימי קדם דורות עולמים הלא את היא המחצבת רעב מחולל תנין הלא את היא המחצבתים מי תהום רבה הפמה מעמקי ים דרך לעבור גאולי ופדויי ה׳ ישובון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמח ישיגו ונסו יגון ואנחה. ויהי נועם ה׳ אלהינו וכו׳ יהיו לרצון וכו׳. ומזמורים ס״ת והיא מתקנת עזרא שיהיו קורין בתורה במנחה בשבת וקורין ג׳ בני עשרה פסוקים מפרשת הבאה ודא דמלה כמ״ש בזוהר ויקהל דף ר״ו ז״ל ורז״א דמלה אלין דברין עלאין לקרון פרשתא חדא ולבתר נפקין מיניהו ט׳ דברין דאתאחדן כחדא וכב״כ ט׳ גוברין תלת בשבת במנחה ות״ת ביומא תניינא וב׳ ביומא ה׳ הא״ם וכספרא דרבי״ה סבא במנח׳ בשבת הא אתער רזא דשמאלא ונקודה תתאה בההוא שעתא דשמאלא מקבלא רזא דא״ל דאתיא כדין בההיא שעתא׳ נטלא מרזא דשמאלא ומדיליה קדינן דיא איהי קיימא כרז דס׳ וקדינן ס׳ זאינון שית דחול ותלת בשעתא דאתע׳ שמשא בשבת ולאתכללא כלא כחדא ואיהי מתעטרא בהו בתלת שטרין כגוונא דשלש עטרין עילאין דאיהו כלא דפרשתא דשבתא ע״כ:

והרב ז״ל פירש מה ענין אלה העולין שבה בקיב יסוד דאו״א שבתוך מנח דז״ן עם הוי״ג שלהם יתבלה אורן לאון בחב״ד דז״ן ואיהו לעולם הבריאה אשר שם בשלשה העולין לס״ת שהם חב״ד דעצמות ז״ן **הכהן** חכמה דזעיר שבו פרק עליון נגה דאבא **הלוי** כינה דזעיר שלו פרק עליון דהנר דאבא דזעיר שבו פרק עליון דיכוד דאבא **ישראל** דעת ואחר

בקב"ת יחא"ל ז' עמוד לים דשבת שבו' ואין לומר קדיש אחר קה"ת כמנחה בש"ס הרמב"ם פי"ב מהלכות תפלה ע"ש. וכעוד שמח זרים הם"ת למקומו יכון עצמו לקראת שהיו להתפלל תפלתו בבושה ישרה אחר סדר הדרה על תפלה ז' סגנה בהגליה מאד על כל שאר התפלות ואם בא בבוב כתבי התורה אותה לו לבטא בספתים בלגת מבר בוותה בקמוד:

ליחדא ממח דקב"ה ושכינתיה וכו' הנה אנכי בא להתפלל ז' ברכות בתפלת המנחה לבעלות ישראל ולאה אגס"י דדיקנא ורחל ויעקב המה יעלו בגה"י דז"ה הנפלרים נגד חג"ת אבא ובגאון ע"ז ברכה אחת תהל אור תקון י"א בגה דדיקנא בחכמת פ"ז ובגאון עוז זה על ברכה ב' תהל אור תקון י"ב אור דדיקנא בבינתו. ובגאון עוז ברכה ג' תהל אור תקון י"ג יבוד דדיקנא בדעתו. ובעוז הדר ברכה ד' יופסך הלרת מוחין אלו בכתר כבוד המלכות והיה המשכן אחד ביחודא פלים יחדו יהיו תמים מלמעלה ועליה יעין בזרו מאור **אל יהוה** והוא יתפאר במאור שם **אלשד"י** ובלתי אל המ"ן עינינו להתיצב על ה' ביחוד כבוד הדר המלכו' להעלות מ"ן לאו"ל להוריד מיין דוכרין במסוד נפשינו מלייחוד קדושת שמך בתפלתנו זו ועל מנוחתם יקדישו אות שמך ובעוז הדר ברכה ה' ירוס וכשא קו ימין דמלכות בנגח דזה חוץ לדיקנא וכשעית ירוס ונשא קו שמאלה בהודו. ובז' ירוס ונשא קו אמצעיתא כיסודו. ויהי נועם ה' אלהינו וכו' יהיו לרצון וכו'.

ומשפט אחוים לה"יה יה"ו ומרגלאן המה כמפסטן על ערבית ושחרית אמן בשמות בפתיחות והחתימות ישתנו.

ברכה אחת הוי"ת הפתיחה מעוטרת כולה פתח ועליה תרב' אמנית ע"כ אות ואות והתיות' בשורק ועליה תרנא אמור.

ובב' פתיחתה כמשפט על ערבית והחתימה בנקוד ניתי.

ובג' הויתה נקודתה בפתח.

ובד' יכוין אותה כולה קמץ מסולבת באהי"ה והה' כמו בערבית וכן הו' והז'. וחייב כל אדם לתכוד נפשו על קדושת ה' באחוד ועל מנוחתם יקדישו אות שמך להוריד שפע עליונים למעלה כנודע. וכתב האור המופלא רבינו האר"י ז"ל שטעם שאין אומרים שמאו במלבוש כמנחה מפני שאין לכבוד הדר המלכות שמאח בהיות דוחה למעלה בדיקנא והוא כשהרת למטה עם יעקב בני זוג (ח"ה כתב הרב ז"ל פ"ל ומי כעמך כישראל גוי כעמך ישראל והוא סוד הכתר אשר הסיבו עתה ישראל

ווהו

ווהו כישראל ב' יפר') וכתבו התוס' בחגיגה דאמרינן במדרש ג' מעידים זה על זה ישראל ושבת והקב"ה ישראל ושבת מעידים על הקב"ה שהוא אחד הקב"ה וישראל מעידים על השבת והקב"ה ושבת מעידים על ישראל שהם יחידים כאומות ועז' כתבו לומ' אתה אחד בשבת במנחה אף על פי שאינו מדבר מעניינו של שבת כמו ערבית ושחרית. וכ"ל שנכון לומר עתה בתפלה זו ויכוחו כ"ש מן הטעמים שבארנו בפרקים של מעלה וגם שמבפרו מ"כ על דבר שמתעוררי' עתה כל תו' שמות דמ"כ דאחנא בכח שבהם היתה כוונתינו בד' תפלות היום ישובו עתה לנוח לשורשן וזם ויכוחו בם וכן כהנתי אף כי לא מצאתי לפי דברי הרב ז"ל אפס בה וכו'.

ואחזרת התפלה תתרומם ותתנשא בבהה מאד בכוד הדרה יתר מאד על לאם כמבואר במכתבי הקדש הרב ז"ל. ואשר הריחו בסוד ה' יעבם גם הוא מטעמים כאשר אחתי לבטא בספתים בלגת כוונתה:

ליחדא ממח דקב"ה ושכינתיה הנה אנכי בא לומר אחזרת תפלת מנחת שבת להעלו' ישראל ולאה בח"כד שלהם כחג"ת דדיקנא קדישא ורחל ויעקב המה יעלו בגה"י דז"ה היושבים עתה נגד חב"ד דאחנא ובגאון עוז זה על ברכה אחת יעלה במזל העליון וכשביה יעלה בתקון הש'. וכשנולת קדושת ג' פעמים קדוש יהיו לתאחרות ת"י ימין ות"י עלמין ות"י עיבר שלמתן בזעיר ובקדוש אחד יהי לו מושך שפע חכמה דדיקנא ובשני יהי לו מושך שפע מת"ת דדיקנא ובשלישי יהי לו מושך שפע יסוד דדיקנא. ובעוז ברכה ג' יעלה בתקון העשירי ובעוז ברכה ד' יומשך האחרת מוחין אלו בכתר כבוד הדר המלכות ועליה עין כוד שם ח"ל שדי פשוט והוא יתפאר בשם אל שדי במילואותו ובעוז הדרת שלמה אחרונות יומשך הה"י דז"ה למוחין כחב"ד דמוקנא ויסי נועם ה' אלהינו וכו' יהיו לרצון וכו'.

ושוב אחר אחזרת התפלה יאחר נדקתך כאשר מתבאר בזוהר פרשת תרומה דף קכז ז"ל תלתא אינון דאסתלקו מהאי עלמא בהאי זמנא וכלהו כלילן במשה חד משה נביאה מהימנא עילאה וחד יוסף נדיקא והד דוד מלכא בגין כך תלת נדוקי דינא הכא חד דיוסף נדיקא קדיש לכל הני ודא אינון נדקתך כהדי של דא אינון יוסף דאינון בלחודוי כהדי אל ככולהו טורין עילאין וחד משה נביאה מהימנא ודא אינון דכתיב ונדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדולות בגין דאינון נסיל לכל שטרין ימינא ושמאלא ואר אינון דוד מלכא ודא אינון דכתיב נדקתך נדק לעולם ותורתך אמת דא דוד מלכ' כדין אתכנש כלא בהאי זמנא תורה שבכתב ותורה שבעל פה וכו'. בשעתא דמית יוסף יבשו מקודין

ומכוונין

ומבטלין ובלהה מבטלין נפלו בגלותה בתיו עלה אחרו
בדקתך כהרבי אל מספסק תהום רבה וכו' בשעתה דמית
מעה אתחסך שמעה בטיהרה ואנעל תורה שבכתב בהורה
דאספקלריאה דנהרה בשעתה דמית דוד מלכה כנסת
שיהרה בהורה ואוריתה דבעל פה בכנסת נמי בהוראה
וכו' וכב"כ אמרינן הני גדוקי דינה כתה דאתמ' ע"כ:

הנה מעם באדם מעם הני ג' גדוקי דינה בתכחת
שבת וכבר מפורש במאמר זה כי נדיק
להקדים פ' נדקתך כהרבי אל וכו' ואחריו ונדקתך אלהים
וכו' לכן המעבה תועה מדרך השכל. והכה בסוד ישרים
יכין לו לכוין כי ג' נדיקי דינה אלו הם במקום נפלת אפים
להעלות מ"ן ע"י ג' נדיקים הרמוזים בהם ע"ד הנעשה
בנמידה בסוד ועל מנוחתם יקדישו את שמך. וטעם היות
פסוק נדקת"ך כהרבי א"ל כיוסף כי הוא סוד נדי"ק יסוד
עולם ויוס"ף עולה במספר ה' פעמים **אל** אשר שם
חכיון עוז ה' חסדים הנקראים כל אחד א"ל
והכוונה נדקתך סוד היסוד כהרבי שה"פ חב"ת נ"ה אשר
בהם א"ל סוד ה' חסדי' שמוטל הנדיק ומשפטיך תהום רבה
ירמוז לה"ג דתהום לבה סוד יסוד דנוקבא אשר שם יורדים
ובכן אד"ם שהוא שם מ"ה שבזעיר ובהמ"ה סוד שם כ"ן
שבנוקביה"פ תושי"ע בש"ע נהורין המאירים בהם ונדקתך
אלהים על מעה אים האלהי"ם ואחר כך נדקתך נד"ק על
דוד נדק מלכותא קדישא ולפי כי מקראי קדש אלו המה
במקום נפילת אפים לכן אם אל בשבת יום שאם היה חול
לא הי אומרי' במנחה נפילת אפים אין אומרי' בו נדקתך
וכל שכן בשבת ול"ח כי כבר יש בה מנוחות הת"ת שנמו
שהיו נדיקים אלו הנרמזים בפסוקים אלו עומדים בשאר
השבתות במקומו לעלות מ"ן לאו"א ולכן אינה נריכה
אליהם. ואח"כ יאמרו הלוים המסודר בסדר הא"כ וקדיש
ואחר כך יאמר הסני מ ומזמרים ה' רועי ולמנצח אלהים יחננו
וכו' ואסיף עתה מזמיר ה' מלך גאות לבש וכו' ומזמור
קל"ב הנה מה טוב ומה נעים וכו' זק"ן אהרן. והנה רבים
מבני ישראל תפסו שיטה מסוכנת לבטל עצמם מת"ת
אחר המנחה והוא מעצם שמתו שלשה נדיקים באותה
שעה ועל זה פשטה המספחת להיות מבטלים מת"ת
וקובעים עצומם במוסב לבים בפתחי שערי החצירות
וברחובה של עיר כתות כתות בשיחת חולין בשבת
והלואי לא תהיה שיחה עמקה פי אדות כלה"ל ולשון שקר
וכל פה חבר נבלה ומכאיבים האחת אהובה נפש יתירה
השורה אתם בטרם לכתה אל בית אביה ודה על ראשה
תתיפח תפרש כפיה תחת עשות לה קישוטי חדושי
תורה להעלותה בעוז הדרם להרחת שפני אביה בשמו
ובשמחה ואין בהם תבונה שלא אמרו זה שלא לעמין קבינות
מרגש דרכים באותם שעה אחר המנחה דקי"ל אב כ"ד
עמית בל מדרשות שבעיר בעלים:

וכן אחרו בזוהר פ' תרומה דף ע"ז עת דנון כלל
כלה כחדש דינה אתכסם בהחא אמנה והוא
אחיה בכלה ומשה אסעלן מעלמא בהחא אמנה דמכתה
דשבת בשעתה דעת דנון אתתכא ובהחא שעתה רצות
הוא לעולא ונערה לתתא ועל דא נבעלו תרעין בשבת
משעתה דמנחה ולעילא מלן תרעין נבעלו תרעין דבי
מדרשא כנין לאדכר לבשה ב"מ דאחוריתה אתבטלה מכיה
בהחא ומנא כי מדרשא דמשה אתבטל כל שבן אחרנין
מלן אמי תרעין דבי מדרשא דמשה נבעלו דלא נבעלו
אחרנין כולהו אריתה דמשה עביבא עליה החא ומנא
מלן לא עביב בנין כך תרעי דבי מדרש נבעלו ע"כ אחר
מעשם זה יש למנוע לקובעים מדרש מן המנחה ולמעלה
שלא יקבעו רק לפני המנחה וזה לעבין הכבוד אבל ללמוד
כל אחד בביתו לא אסרו אדם מימיו ואפילו ללמוד שנים
שנים מותר כמ"ש כי"ד סימן שמ"ד בדין בשיא שמת שכל
בתי מדרשו שבכל מקום בטלין ואחר ההספד אין נכנסים
לבית המדרש ואפילו הכי התירו שם להתאבר שנים שנים
וללמוד בבתיהם ומאין הרגלי לאסור איסר קבועות האחיר
בביתו ישתקע הדבר. ואף לבבור לא אמרו שלא כדי שמתוך
כך כל איש ישראל יאכל עליהם בעת הזאת אף שהוא שבת
ענן קשה שלוקן של נדיקים לפני הקב"ה מאד והוא הטעם
ב"כ שאסרו לקבוע מדר בחכם שמת וכל שכן אב החכמה
אב הנבואה אביהו רועיהו משה רבינו ע"ה שיאותה לנו
להאבל על בכה ואפילו בשבת ולעורר הלבבות עשו סימן
לדבר לבטל בתי מדרשות אך לא בשבת בראש כל חודשות
ברוב דברים של הוללות וסכלות ול"ה ולינטות בשחוק
וקלות ראש חלילה וכהפוך הוא אשר עת זא' תהי מנוחתה
של שלשה הרועים לקבוע מדרשות בעת ההיא להרחיק
בני ישראל עם הקדש מן הטבירה וזה פשוט ומבואר
בעיני כל בעל דעת.

ודע כי מקובל אצלנו שברה אחרונה שלא נהייתה
כמוה תהיה בעקבי הקץ ט' אדשים כמ"ש לכן
יתנם עד עת יולדה ילדה והיום האחרון יכבד הנרה מכל
שלפניה ויום שבת יהיה הנרה עד עת מנחה ואז ישראל
יהיו בבנין ברנון בשעת מנח' ומיד יתפרס מציה הקדש
בכול' ויושיעם והיינו דכתי' בעת רנון ענותיך וכיו' שוע'
עזרתיך דהיינו בעת גלו מנחה דא"ל רעות דרעוי כמו
שבאמרו למעלה.

לכן יאותה לנו לקבוע לימודינו אחר המנחה או
אחר שעורה שליטי' במקום הטירים והמזמורים
להגות בנביאים בפסוקי גאולת ישראל כפי שהות היום
ויכוון בקל יאתו בשם **מצפץ** בביקור וכה - בישעיה
מי' מ"ט כה אמר ה' בעת רנון וכולי עד
ומאמרכם אלהי ישראל ובסימן י' עד היום במבוכלי עד
קדוש ישראל. ובסימן מ' נחמו נחמו עמי וכולי עד אים

לא נעדר. ובסימן כ"ד רני עקרה וכו' עד ונרקתי להבלות
ובסימן ס"ד קומי אורי וכולי עד וינטלם וינשאם כל ימי
עולם. ובירמיה סימן ל' כה אמר ה' הנני שב וכולי עד
ולא יהרס עוד לעולם. ובסימן ל"ב כה אמר ה' עוד ישמע
במקום הזה וכולי עד ורחמתיים ויסיים בפסוקי חבקוק סי'
כ' יגאת לישע עמך וכו' מחצ"ת רשע סמכי ת רשע וכו' סוד
מנחה הרנון הכורת לראש ס"מ זמיר"ן פלאתי מואב וקדקר
כל בני שת והם מסוגלים מאד לאומרן בעומה הזאת
בקול שמון וכקול שמחה והוא סגולה נפלאה להנצל מחבלי
משיח ואשרי אנוש יהנה בסד' הזה מיד אחר המנחה
עד מקום שירו מנעת לעורר מנחת רעוא דרעוון דבה
חירו דכלא והיה עלי מנחו לרנון להם לפניה' למהר בנשיאו
ולהרים קרן משיחו ואשריו אם הסג יסיב למבוא עת רנון
לפני ה' לנא תשועת ישראל על ידו וכמעשיו:

ואומר אחר קריאת הכביאי'.

יהי רצון מלפניך **יהוה** אלהינו ואלהי אבותינו
שב זכות קריאת הנביאים אשר
קרינו ונלמדנו וזכות פסוקיהם ותיבותיהם ואותיותיהם
נקודותיהם וטעמיהם ושמותיהם הקדושים הרמוזים
והמסודים בהם ורמוזיהם וסודותיהם הינצלים מהם
שתהא עתה עת רצון לפניך לבנו' ד'חמיך את כעסך ובנו
רחמיך על מדותיך ותתנהג עמנו ה' אלהינו במדת החסד
ובמדת הרחמים ותכנס לנו לפנים מש"ה וכטובך הגדול
ישוב חרון אפך מעמך ומעיריך ומארצך ומנחלתך וקיים לנו
ה' אלהינו את הבטחות ישועות וכחמות אשר הבטחתנו
ובישפתנו על ידי נביאיך אלה ונא נא לישע עמך לישע את
משיחך ויפן מנחה ד"א רעוא דכל רעוון במנח ז"ל ומחזן
פלאתי מואב וקדקר כל בני שת יהיו כמון שנער מגורן
ובעשן מחרוב ובע' הד"ר מנ"ת הרנון את נמ"ח דור מהר'
תנמיח וקרנות הנם בישועתך כי לישועתך קויינו כל היום
ועל כן נקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בת"ת עוזך
זה שלים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי ותרחה
לפניך זכות נביאיך אלה וזכור כי עפר אנחנו ואין בנו
תורה ומעשים טובים אשר בהם נשען להמלט מחבלי
מחיה ואין מי יעמוד בעדינו אפס שמך הגדול יעמוד
לנלטנו ולהושיענו בזכות נביאיך הקדושים וקנא לעם
קדשך ואל תרף נאלך והשב ישראל אל נוהו ורחמון על
מקדשנו ישב ובנה הממשלת הרשעה ממלכת לבת
ארומי' ומלך מלך והשכיל וקיים לנו את הדבר שהבטחתנו
בה אמר ה' כעת רצון עניתיך ובישע עזרתיך ואצרך
ואתנך לברית עם לקום' ארץ להנחיל נחלות שוממות לאמר
לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו על דרכים ירעו ובכל
שפיים מרעיתך כי לך אמו מחכים ולישועתיך אמו מקוים
אל תביטנו מסבריהם ה' אלהינו. עשה למען שמך וחו'.
יהיו לרצון אמן. ויהי נועם וכו':

אחר

פרק יז

אחר המנחה זמן סעודה ג' אם עשאה קודם לכן
לא קיים מצות סעודה ב' דהכי משמע
מדברי הזוהר פרשת יתרו דף פ"ט ז"ל ת"ח בכל שית
ימי דשבת כד משא שעתא דנלותא דמנחה דיבא תקיפ'
שלטא אבל בשבת כד משא עידן נלותא דמנחה רעוא
דרעוין אשתכח וכו' קל כרוז נפיק אתערו קדישי עליונין
אתערו עמא קדישא דאתבחר לעילא ותתא אתערו
חדוותא לקדמות מאריכון אזדמנו כתלת חדוון בתלת
אבהן אזדמנו לקדמות מהימנותא דחדווה דכל חדוותא
זכאה חולקיהו' ישראל קדישין בעלמא דין ובעלמא דאתי
דא היא ירותא לבון מכל עמין וב"ד כתיב ביני ובין בני
ישראל ע"כ.

הנה מבואר מתוך הנכבד הזה כי לאחר
שיתנלה מנח הרנון דע"ק אח"כ מכריז
הכרוז על עסק סעודה ג'. ולכן אף אם נמשכה סעודת
שחרית עד שהגיע זמן המנחה יפסיק הסעודה ויתפלל
תפלה ושוב אחר התפלה מיד יסעוד סעודה ג' ולא יאחר'
שאחר שנמשכה סעודת שחרית עד אותה שעה לא יוכל
לאכול אח"כ אלא אכילה בשה. ונריך להזהר מאד בסעוד'
ג' לפי שהוא המועיל להנצל ממלחמת גוג כאשר חכמים
הגידו ג' פעמים כתיב היום להיל מנ' פורענו' והשלישי'
יותר כה להנצל אז שנאמר ביום כה גוג. ואם ולמד מה
נאמר שם ואם אחי העיר בגולה והם אותם שלא קיימו
סעודת שלשי' והנשים חשבכה בעבור שמתרשלו'
מלקיים סעודה ג'. ראי לא תימא הכי מדוע לא יבער
החימה בגויים ההם מיד ויתתין עד שנעשה כל זה ואחר
כך ויצא ה' ונלחם בגויים ההם הידוע' תקנר מלחמה
עמהם מתחלה אלא כי בזה נשלם עון בית ישראל ונחתם
דינם של העושים כן א' האנשים וא' הנשים אשר כולן שוו
בשיעוריהן בשוב זה. וכן אמרו על החכם החסיד כמה"ר
חיים הכהן שהיה מנזים בדברים אלו לנשים והיה קורא
הפ' כנורתו לפניה' לאמר ראו כי סגולת מנוה ז' להנצל
מחלחמת גוג ואם לא מרה תהיה באחרונה ויצא חצי
העיר בגולה כו' והנשים תשבבנה רחמנא ליצלן
ועל כן אשרי אנוש יעשה זאת להיות זהיר מאד
לאשר אותה ולקיימה אף אם הוא שבע והחכם
עיניו בראשו אלא ימלא כשנו בסעודת שחרית כדי
ליתן מקום לסעודה ג'.

ואיתא בזהר פ' יתרו דף פ"ח וז לבר נש דלא
אשלים חדוותא דמלכא קדישא ומאי
חדוותא דיליה אלין ג' סעודתי מהימנותא ומאן דנרע

סעודתא

עבודתה מכייהו אחזי פגימותה לעילא ועבסיה מני ומאן דאשלי להו קלא מכרזא עליה אז תתענג על ה׳ וגומר והאכלתיך נחלת יעקב אביך אז תתענג בכי מלכ׳ ומאן דפגי׳ חד עבודת׳ מיכייהו אחזי דלאו מבני מלכא הוא דלאו מזרעא דישראל הוא והבין עליה חומרא דתלת מילין דיב׳ דגיהנם וחבלי משיח ומלחמ׳ גוג ומגוג וכו׳ א״ר יוסי ודאי כך הוא ווי ליה לבר נש דלא אפלי׳ אחדות׳ דמלכ׳ קדישא ומאן אחדות׳ דילה אילין ג׳ עבודתי מהימנות׳ דאברהם יצחק ויעק׳ כלילן בהו וכלהו חדו על אחדו מהימנותא מכל עטרוי תלתא בהדין יומא מתעטרין אבהן וכל בנין ינקין מה דלא בכל שאר חגין וזמנין בהדין יומא כל דינין אתכפיין ולא מתערין בעלמא בהדין יומא אוריתא מתעטרא בעטרין עלמין בהדין יומא אחדותא ותפוקא אשתמע בר״ן עלמין עד כאן.

הנה מבואר כמה נוגע נמצא לענין עבודה זו ואוי לה לאותה הכופה למתרפאים בה כי יפול בחטאתם ככל הגוים ערלי׳ כמ״ש אחזי דלאו מבני מלכא הוא דלאו מזרעא קדישא הוא והבין ליה חומרא וכולי הטו׳ היות ג׳ זרת ספיר ויהלום עדת ישראל זרע קדש ברוכי ה׳ נמשל כבהמות עמי התועבות ולא יזכר שם ישראל עוד על בלימה מי בער ולא ידע מי פתי ולא יבין את זאת ולא יהרג לבו ויתר ממקומו וכל שכן האוכלים למעבדי׳ ביתר הימים ממזאתם למשתה ינאו לא ידענו שובעה לא שקעה שמנ״ה בעורם זו עד שנרע׳ בעבודה ב׳ זרחה בעבורם כרוב אוני׳ ואמץ כח איש לא נעדר ואין קץ במזונו כי תשרפם כאש להבת האספסוף אשר בקרבם והוא כח״ש יכח״ש בם וכשוב הדר תפארת שבורת שבת קצו בם לאכול אותם אכילה נפשה וילכו כמי שכפאו שד מלאו קיא באשר אין חלק לנחש אמר בקרבם בשעורות אלה ולא ענרו כח לסבול דוחכיותם הקדוש והיו כשוכב בלב ים וכנפור בראש חבל אויב להם אהא עליהם מיום הפקודה קורא אני עליהם כי ישרים דרכי ה׳ צדיקים ילכו בם ופושעי׳ יכשלו בם כי על כל אלה האבשים הביבשים אל ה׳ יתקדשו ואף אם הם שבעי׳ בלחם מסעודו׳ שחרית רוחא שכיח לקיים סעודה זו בכל האפשר לא יחטא טוב להולכים בתמים בדרך ה׳ כמו שבארנו בפ׳ ח׳ דקב״ה שני עובדוי ואכיל ושתי מפני כבוד הבלה כמ״ש כאתי לגני אחותי כלה אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי וכו׳ ע״ש באריכות. ואבינו דועינו הרשב״י ע״ה היה מתהלך ומתפאר על זאת כמ״ש בזוהר פרשת האזינו בעי בר נש למיכל ג׳ סעודתי דמהימנות׳ בשבתא ולמחדי בהו דהא כל מהימנותא ביה אשתכח אמר רבי שמעון אמהדרא עלי דמן יומאי לא בטילנא אילין ג׳ סעודתי ובגינייהו לא אטרטרינ׳ לתענגיתא אפי׳ ביומי אחרינו וכ״ש בשבת ע״כ.

ולכן כל בעל נפש יהא זהיר ברוחו שלא לבטל אחת מהנה ח״ו לא בימות החמה ולא בימו׳ הגשמים קיץ (וחורף כולן שוין לטובה וכימו׳ הגשמים נדיר להיות זהיר יותר בסעודה זו כדי לקבל שכר על קיומה בקיץ אך אם לא יקיימנה בחורף נודע הדבר כי מה שסועד בקיץ סעודה שלישית איננו רק להיותו רעב כמו שבארנו בפרק ב׳ בשם מודי ז״ל: ומי ימלל גבורות מנוח זו אשר האריכו בה קדושים מסרתי עליון בספריהם ובפרש בס׳ הזהר אשר להיותנו בגלם אלהים דוגמא עליונה כנטיעו בה מעשה והלכת בדרכיו ופוק חזי למרן הקדו׳ אור המופל׳ האר״י ז״ל את אשר דיבר בקדשם ודוגמתם בעליונים למעלה ההוא אמר סעודה א׳ דחקל תפוחין ובסעודה שהיא האוכלים וסעודה ב׳ דע״ק ובסעודה שהיא הז״א הוא האוכל בסעודה ג׳ דז״א ובסעודה שהיא ע״ק הוא האוכל אשר לעומת מוד האוכלים הוא הסדר אשר סידר הרשב״י בפרשת האזינו סדר הסעודות ואמר חד סעודתא דמטרוניתא וחד סעודתא דמלכא קדישא וחד סעודתא דע״ק וכולי וסדר הסנוי בפרשת יתרו סעודה א׳ חקל תפוחין וב׳ ע״ק וג׳ ז״א דיבר על בעל הסעודה ההיא מי הוא העיקר בה להזמין את האחרים אתו וכבן כאמנו מאד דברי הרשב״י בשתי המקומות וסרו מהר תלונות המבארים ז״ל.

סעודה שלישית

ויהא שולחנו ארוך יפה יפה ומפה פרוסה כמו בסעוד׳ ו׳ האחרו׳ ויערוך בה י״ב לחמים כמו בשאר הסעודות אלא שהם עליונים מאד יתר על סעודה שחרית כי הם בסוד י״ג תיקוני דיקנ׳ כמ״ש הרב ז״ל וחפי׳ שאינו נדיר אלא לבזית פת לא יעבור מלערוך את שלחנו בסדר זה כאשר יעריכנו לסעודה גדולה וכמ״ש פ׳ פקודת דף רכ״ב ז״ל האי רוחא עילאה דאקרי אל כד ההוא פתורא אתענג בכלהו סעודתא בסעודתא תליתאה בתראה מסיים ואמר על כל אינון קדמאי ואמר אז יבק״ע בשחר אורך וכו׳ בכוד ה׳ אאספך וכל אינון ע׳ נהורין אחרנין פתחי בכל סטרי ואמרי הנה כי כן יבורך גבר ירא ה׳ שמע מינה שנדיר להיות שולחנו ערוך בס בסעודה ג׳ והמבטלה זאת תחת רבים מהזהירים בה להיות מזלזלים בה ולאכול אותה דרך עראי ולא אריך למעבד הכי ובס אינון כבון מנהג האסטנים המקלין לקיימה במיני תרגימא כי מצוות׳ בפת דווקא והסברא מחייבת כך דמאחד שנדיר כל אדם להפלי׳ ק׳ ברכות על פירות ואיה טוב איך יפחות כמה ברכות הנמצאים בסעודה זו וכן וכן ראינו אנשים חכמים ורבוע׳ בערב פסח שחל להיות בשבת מקיימים הסעודה במלוא עשירה בענין שיחייב ברכת מזון ואין לשנות. ונכון

להיו׳ כל אינם מאסף אלא אשתו ובניו יחד על שולחנו למען לא יתרפלו במצוה הזאת אשר היא קלה בעיני רבות כמו׳ אשר לא נגע אלהים בלבן. וכמצוה הזאת מ׳ האיש ואחד פאם שוו בחיוביהן כמ״ש הפוסקי׳ וביותר נריך להן להזהר בכל ענייני שבת על כי הם כולם נוכך לכלה העליונה אשת חיל כי היא העולה במעלות עליונו׳ בכל תפלה ובכל סעודה מאלו עד עלותה אל מקום הקדש בתפלת המנחה ונתמ״ב מלחם אביה תאכל וביותר נריכים להזה בסעודה זו אשר היא לעומת מלחמת גוג כבר להמלט ממנה גם הנשים שבא׳ בהן והנשים תשבבנה כמו שבילרנו למעלה ולכן טוב לאיש להודיע לאשתו חיוב הדבר ולפני שבתו על שולחנו יזרז לאשתו ובניו לבא לסעוד סעודה זו.

והיה כשבתו על השלחן אשר לפני ה׳ יאמר דא היא סעודתא דזא ויקיף ויריח בהדס ויחזור ויקיף כסדר שאר הסעודות ויאמר פיוט הרב ז״ל לחן אלהי עוז תהלתי וזה תוארת.

בני היכלא דכסיפין. למחזי זיו זעיר אנפין. יהון הכא. בהאי חכא. דבה מלכא בגלופין.

הביאור כי בני היכלא הם כל הז׳ של עולם הבריא׳ שהם עתה בני היכלא דמלכ׳ דהיינו שהם בנה״י דאצילות והם שוקקין להדבק בנה״י דזא כדי לעלו׳ אתם למעלה ולהנות מה זיו שזרחה בזא מהכתבלותו בא״א. ואנו מעתירים שיסרה האמתם בשולחן שלנו כמו בשולחן של מעלה כבוד הדר המלכות. וזש יהון הכא בהאי תכא. ונקרא עתה תכא לפי כי עתה אין המ׳ בסוד זווג והתרגום ירושלמי מתרגם תיבה תכא. והכוונה כי היא עתה כמו תיבתו של נח שבתוכה מיכים ממינים שונים וכן במלכות עתה כל העולמות וחיילהון ואמר דבה מלכא בגלופין. דאף על פי שאין לה האמת זווג מ״מ הזא בסוד ייחוד כותן אליה מוחין דהיינו הז׳ מרגלאן אשר מאמצעות חקיקת האותיות נמצא גם כן זא בתוכו וזהו דבה מלכא בגלופין פי׳ בחקיקות של הסמות:

צבו לחדא. בהאי ועדא. בגו עירין וכל גרפן.

הביאור לומר לתוון בני היכלא הנזכ׳ תרנו במאד מאד להתנא בהאי וועדא סוד סעודה ג׳ דזא שהזמין אותו ע״ק ומטרוניתא בה והם בוועד אחד ובאמצעות סעודה התעוררות סעודתיהו פה תהיה הסעודה של מעלה ליהנו׳ הזא מעינא פקיחא

והסעודה של מטה שלכל העולמות כולם וזש בגו עירין וכל גרפין עירין הם זו״ן וע״ק וכל גרפין היינו כל העולמות עם עולם המלאכים וכל׳ כתות של מלאכי השרת שהם בעלי כנפים.

חדו השתא. בהאי שעתא. דביה רעוא ולית זעפין.

הביאור כמו שבילרנו למעלה כי ביתר ימי המעשה בעת הזאת היו מתעוררים כחות הדינים והקלי׳ והיו בעלי הכנפי׳ של הקדושה וכל העולמות מנטערים מתגבורת הדינים והקלי׳ ועתה בעת הזאת מתבלה מנח הרגון וזש דביה רעו״א ולית זעפין כי הם טמונים בנוקבא דתהומ׳ רבא:

קרבו לי. חזו חילי. דלית דיני דתקפין לבר נטלין. ולא עאלין. הני כלבין דחציפין.

הביאור יספוך שיחתו לאמר אתם בני היכלא תקריבו אלי ודאו החולאי׳ אשר נדבתי ונחלתי בקושי הגלות והעתיד בעדי עתה בעת רגון וכ״ת הדינין דחקין הא לית דינין דתקפין שבבר נמתקו בשבת ואם בשביל הקליפות הן לבר נטלין ולא אעלין שהן מוסעות חוץ לתחום שבת בגו נוקבא דתהומא רבא ולא עצה כח להכנס ח״ו אל הקדש פנימה אלה הכלבים עזי נפש ומי מעכב על כן העתידו בעדי.

והא אזמין. עתיק יומין. למצח עדי יהון הלפין רעו דיליה דגלי ליה לבטל כל קליפין. ישוי לון בנוקביהון ויטמרון בגו כפין.

הביאור דהא אזמין והכין עתיק יומין למנחה שהוא סוד הרצון דא עד דיהון חלפין עד שילכו ולא ירחו עוד וזש רב״ו דיליה דגלי ליה כלומ׳ הרגו״ן הזה שגלה אותו העתיק יומין הוא לבטל הקלי׳ מכל וכל ואנו מבתעדים בעדינו לאמר שישוי לון בנוקביהון דהיינו נוקבא דתהומא רבא ויטמרון בגו כפין הן כיפין תקיפין שיש בנוקבא דתהומא רבא וכמו שהכיפה היא מגלת מטומאת קבר התהום כן הכיפה הזאת שהוא הגדור יהא חקיק עליו שם המפורש החותם פי התחום שיהיו הקליפין בתוכו עד שיתבטלו מכל וכל.

הרי השתא בכנתא בחדותא דזא

הביאור

הביאור לומר לפי כשעון בשאל שאלות אלו ינון עתה הוא עת רמן בחדותא דלא דסעודתא דיליה ולכן כל מי שקובע סעודה זו לעשות כתקנה הוא כיסול מתכלי מעיה ולכן יאותה לנו לנקרא מקרא של גאולה בעת הזאת כמו שכיאדנו למעלה.

ושוב לאחר הפיוט יאמר מזמור לדוד ה׳ רעי וכולי ולאחר כך יטול ידיו מעומד ונגבם מעומד כיתר הסעודות ויברך על כ׳ ברכות ע״ד האמור בשאר הסעודות ואין קידוש על היין בסעודה זו דאתקש קידוש היום לקידוש הלילה מה לילה שני בחד זמנא אף ביום שני בחד זמנא והרי כבר קידש בסעודת שחרי׳ ואף לפי סודן של דברים לא יתכן כי הנה כתבאר למעלה כי במנחה רעוא דרעוין אשתכ׳ עתיק׳ קדיש׳ גלי רמן דיליה ולכן כל דינין מתכפיין ואשתכח רעותא וחירו בכלא ועל כן אין לקדש על היין לפי כי היין הוא להמשיך מאותו יין המשומ׳ בענביו והיום בסוד אימא עילאה כבודע ואמנם יהיה מוך בכ׳ סעודות להמשיך משם הברכה לסעודת הלילה וגם לסעודת היום בסוד שמאלו תחת לראשי אכל בסעוד׳ זו שהמלך הקדוש כיון מצ״ק שאין שם דינין הרמוזים ליין ואפי׳ מיין המשמח שבכיכה אין לקדש על היין שלא לעורר אכל באמצע הסעודה צריך לשתות לפי כי אז הוא בסוד שתיתי יני וכן היה מנהג הרב ז״ל ואחריו שלימים וכן רבים ואין לשנות אלא כל אחד יברך לעצמו על היין כדין שאר יין הבא בתוך הסעודה וכזה שנו רבים להפטר בברכה אחד מהם כדין הקידוש ובמסובים לאכול כ״ע מידו דכל אחד מברך לעצמו אפי׳ הסיבו יחד שאין יכולין לענות אמן משום דחיישינן שמא יקדים קנה לושט. ואשר הריחו בסוד ה׳ באחוז הכוס בכ׳ ידיו יכוין לב׳ שמות י״ה דאלפ״ין הנולים במספ׳ מזל״א אשר שמה עלה הז״ל בתפלת המנחה. ובסעודתו ג״כ יבטא בשתים פרש כוונתה כשאר הסעודות ופה יאמר.

לשם יחוד וכו׳ הנה אנכי בא לקיים מצות סעודה שלישית של שבת לתקן את שורשה במקום עליון לעורר זווגא דעתיקא קדישא ותהי כפי״ו כרבש למתוק על פ״י מדותיו חי״ך יטעם לאכול וגרו״ן יאכף וה״לשון מן המכדיעי׳ ויוסף׳ במאכליו מ״ז שפעתו ונשבע לחם ונהיה טובים ויהי נועם ה׳ וכו׳ ושוב יאכל די מכפור״ן אשר יכפ״ר לו.

ומצוה להיות לו בסעודה זו רגיס לעורר עינא פקיחא עילאה שכן הסעודה לתענלה הוא ההנאה שנהנה המלך הקדוש מעינא פקיחא כמ״ש הרב ז״ל וע״כ יש להיות בסעודה זו רגיס וכן נהגו שלימים וכן רבים ודרך חסידים הראשונים להיות ששים ומחיים הרבה מאד בסעודה זו יתר על כל שאר סעודות בסוד ה׳ הרשו׳ נתונה להם לגלות סודי התורה לירא׳ ה׳

וחוסכי שמו בסעודה זו ואין פחד כתו שנתבאר ויהנו כמו׳ הסעודה אים אים לפי השנתו. ולאחר להיות כל אים הונה בסעודה זו בזוהר פרשת נשא דף קכ״ט ע״א במאמר מנחתו דגולגלתא וכו׳ עד אשר עין בעין נראה אתה ה׳ ויש יתר מלמדים אך לא יהבה אנש בזה. ואחריו לו יהיה חן בשירות וחשבחות לכבוד הדרה של סעודה זו כתו בשאר הסעודות. ויפלים סעודתו כיד ה׳ הטובה עליו ואמר פסוקי מן המגר קראתי יה ומזמור הנה מה טוב וכו׳ יורד על הזק״ן. וישול ידיו למים אחרונים כמו בסעוד׳ שחרית וערבי׳ ולא ישנה כאשר שנו רבים במשכלם לומר שאין צורך במים אחרונים לעת כזאת וכבר האריכנו הדיבור בזה בחלק הקודש בשער מים אחרונים ע״ש ויברך ברכת המזון בכוונה ישרה ויהא זהיר להזכיר בה קדושת השבת שאע״פי כי לפי הדין דין סעודה זו כדינא של ר״ח שאם שכח ולא הזכיר אינו חוזר מ״מ האיש הירא לא יבוש עצמו לידי מדה זו כי מנר שות נתן מנידו במאורו עליוני׳ למעלה ח״ו ואם משכה סעודתו עד ליל מוצאי שבת ויוס א׳ הוא ר״ח אם אכל פת בלילה יזכיר של ר״ח ואם היו אוכלים פירות בעצמא יזכיר של שבת ולא של ר״ח ואף מ״ש שאם משכה סעודתו עד מוצאי שבת דמזכיר של שבת בב״ה דאזלינן בתר התחלת הסעודה לא אמרו שלא קודם שיתבכל המזון שאכל בשבת ולא כאשר שנו רבים למשוך כיון את בשרם כל מוצאי שבת שאין ראוי להם לומר רנה וזה פשוט.

ואשרי אמוס יעשה זאת להתקדש בתעניו אלהיו לבלתי לכת אחר הכת המוסבים עצמם כיון וכשכר בסעודה זו יותר מדאי כי לא זאת המנוחה ולא זו המרגעה חלילה כי אם לאכול לשובע הנפש היפה בשמחה וטוב לבב לקיים וקראת לשבת ענג וימשוך בה זמן הראוי לו שיעור מה שיהיה תוספת לקדושת השבת כמו שבאדנו למעל׳ באופן שלא יעבור מ״ש רגע בתרוץ׳ עול מורשת שמים מעליו בשחוק וקלות ראש ח״ו. וכמו כן נריך להזהיר להמזלזלי׳ בה ושוהין עצמם עד שמוך לשקיעת החמה ואז יערכו השלחן במהירות ובבהלה ואוכלין כזית פת או פירות בחפזון רב. כילא אריך לנו נבר הבי ואין זה כבוד השבת יום קדוש ומורא לתקן האדם מאכלו ומשתיו בדרך זה אם בסעודה כזאת יעלה פיו לאמר דא היא סעודתא דו״א דבתיקא קדישא ואקל תפוחין אתיין לסעדא בהדיה. הקריבהו נא לפחתך הירנך אז הישא פניך ואילו היה בא איש שר ואשוב ל״ב ביתך כמה היית נוהג אתו בכבוד והדר גדול בכל האפש׳ ואפי׳ אורח הדיוט לא היית עושה לו כן בדרך בהלה ואפזון וכל שכן וק״ו בסעודה הנעבבה בזאת כי לא נאה ולא יאי לגלגל בה לעשותה דרך ערעי חלילה כי אם להתחיל בה מבעוד יום כדי שיוכל לאכול בנחת ובשובב כאוכל לפני המלך

המלך וכל שכן שראוי לתקן מאכל ומשתה מיוחד לסעודה זו כמו ביתר הב׳ הסעודו׳ שלא יהא פגום מסעודה אחרת כדמשמע בזוהר בראשית ז״ל ובלבד דלא יפגום מכלא חד ליומא ואי איתי תרין לתרין אחרמין לתרין סעודתין אחרנין דיומא שפיר וכו׳ אשר משם מתבאר להכיון מאכל מיוחד לכל סעודה וסעודה שלא תהיה פגומה ומענין ג׳ הגלות גדולות אשר חכמים הגידו והכטיחו למקיים ג׳ סעודות בשבת משם שכיל האיש הישראלי גודל מעלותם למעלה מה הן ומה הן מעודות בשמים ממעל אשר אין פה יכול לדבר ולא האזן יכולה לשמוע ומשם ישכיל מתן שכרן וכן בהפכו בעוכם המכטלן וככן עוז יתאזר לשרת בשם ה׳ בעשקי הדרת ג׳ סעודות הללו להיות תבשיל מיוחד מתוקן ומתוכל לכל ג׳ סעודות הללו לכל אחת ואחת להיות לו שמחה ובכב ביחוד כפני עצמו:

ונם מענין אשר הפליגו חכמים בשבח מקיימי ג׳ סעודות בשבת כנ׳ הגלות גדולות שו בהיות דבר תלוי באכילת הנוף ובהנאתו משם ידין הישראלי ק״ל לאשר ולמקיים הב׳ תפלות כראוי כמשפט הכתוב ולכוין בם בכוונה ישרה ושכר המענג את השבת ולא אל ענמו ואל בשרו בלתי לה׳ לברו ושכר שומר שבת מחללו ולא יחטיא אל הטערה להיות זהיר וזריז במשפט חוקותיו ותורותיו אשר עין לא ראתה מתן שכרן ורב טוב לבית ישראל הרחמן הוא יזכנו להיות מסומרי שבתות כהלכתן וכה לבוין בואל אמן כן יהי רצון:

פרק יח

אחר שאכל סעודה ג׳ אם עדיין בשאר זמן מן היום ישוב עוד ללימוד לאחר יום ולילה כדרך שביארנו בשאר הימים כל אחד לפי השגתו. וכבר כתבנו בחוב תפוצות ישראל לקדוש האלפ״א בית״א דתמיה אפי׳ וט״ו שיר המעלו׳ בזמר בע׳ הי׳ ואף שאין דעת רבינו הקדוש ז״ל טוחה הימנו היינו מי שבהנ לאומרן שמוך ולילה דאין מרגין לו לאדם בשבת כעשו אבל לפני שקיעי׳ החמה באה ואי מכהנן של ראשונים והם סגולה נפלאה להמלט מכף החיצונים והמקטרגים אשר נחבאו במקבה דתהומא רבא בשבתא ועתידים לנאת עתה בנאת השבת כל א׳ ואחד לעשות מלאכתו אשר הופקד עליה כמ״ש בזוהר ולפיכך על ידי קריאת המזמורים אלו לפני נאתם נמלט מהם לבל יגעו בקרב מחניהו והוא ע״ד קדמיה לדשיעא עד לא יקדימיכך כמו שבאר בחלק הב׳ בפרקי חדש שלו בכל פרטי סגולותיו. וכ״ש בסדר האלפ״א בית״א שכל עניניה תפלות אתחנים להתחנן לפני האל ידריכנו לעבודתו

לעבודתו ותהיה תורתו אומנותיו ולא יבא מתחת ידיו דבר שאינו מתוקן אלא כל מעשיו יהיו מכוונים ל״ל האמת והצדק וכוונו הראשונים ז״ל בזה מפני שמאחרת השבת כל אחד יוכל לפעלו אים אים כמלאכתו אשר המה עושים ולא יבוא מבא איזה תקלה על ידו. וע״כ אמו מקדימין תפלה לבוקר ומבקשים מאת שהיכו על זאת שישמור אותנו ויחשוך אותנו מחטוא לו ויורנו הדרך הטובה והישרה שנלך בה ויעביר עיכנו מראות שוא ודבקנו בתורתו התמימה ובעשיית פקודיו באשר כתוב בה בחריכות. ולפיכך האיש הירא לא יטיש קריאה נאמנה זו כי יזכה בה לכמה דברים ואין ראוי להכיל בדברים כולה אשר נהגו אותם הקדמוני׳ ז״ל ואים המשכיל אם יהיה בקי בגופה של תורה ישכיל בה אשר כל אות מהם יש בה הגולה בפני עצמה להועיל לדבר מיוחד ואף על פי שאין בכל הכם מכיר בגמו עכז״ל לא יבבר מהועיל אף אם לא ידע שכו״ל קריאתו זו היא הללו והמקום ברחמיו יגמור בעדו כרוב חבדיו אבל השכל ומי שאין לו לב להשכיל אומר מה יושיענו זה ומה יועיל זה מזה והכל דברי אלהים חיים הם לדבר יחבל לו. וכן בכל ענין וענין שתקם דזל״ז גאונים לו אחרונים לתוצלת רבים לו יחיד יחזיק במעוז האיש הירא לקיים כל דבר בין מתפלות בין מתחנונים בין מכל דבר שיהיה ולא יתגדל בעיניו לומר אני תורתי אומנותי מה לי עם אלו הבנאיים כי לכל אחד יש לו ענין וסגולה בפני עצמה מה שמועילה התפלה לא יועיל תלמוד ומה שיועיל הלימוד לא יועיל התפלה ושניהם כאחד טובים ונריך לאחוז מזה וגם מזה אל תנח ידך וזה כלל גחל בתורה. כללו של דבר שיש לאיש התמים לאחוז דרך ראשוני׳ בקריאת המזמורים אחר סעודה ג׳ מיד ולא יאחר עד אחר שקיעת החמה לאשר ולקיים דברי הרב ז״ל שמאלן בקריאתן בעת ההיא. ואף בזה היה מערער מורי ז״ל כי לא נאמרו כל הסיעורין הללו רק לבאים בסוד ה׳ ואת פועל ה׳ לו יביטו ויודעי ביכה לעתים אך לא לאחות ביד יתר העם שקורין בהן אף אחר הסקיעה כי אחר שאינם בקיאים בגופה של תורה ויבינו במקר׳ בלבד מי זה יערב שלבו לאמר להם לא תהגו כולה כי אין הסעה נריכה לכך חלילה לעשות כאלה כי אם לא יתעסקו באלה יתעסקו בסיחה בטילה בעתות ההם והן עומדין להתפלל מתוך קלות ראש ומתוך דברים בטלים. וכיונא בזה היה אומר לענין הגות במקרא בלילה כי לא אמרו רק לבקי בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה שכבון להיות הוגה בתורה שבעל פה במדת לילה ותורה שבכתב במדת היום אך מי שאינו בקי אפס במקרא אם נאמר לו אין נכון להגות במקרא בלילה נמנא בטל מכל וכל. וכדבר הזה שנו רבים מתופסי התור׳ אשר לא ידעו לבלבל דברי הרב ז״ל במשפט והתור׳ חוגרת שק ותובעת עלבונה מהם. ובלבדנו בשחיותם להתגרש מהסתפח בנחלת ה׳

ובהדי

ובהדי הנאה לקי ברכה. ומורי ז"ל היה אומר במאמרי שבת קודש ערבית בשירה ובזמרה פסוקי ישעיה ס"ו חסרי ה' אזכיר תהלות ה' וכו' עד ויבטלם ויבשלם כל ימי עולם ואחריהם פסוקי חבקוק ב' יגאת ליבש עמק וכו' עד למנצח בנגינותי:

ומנהג חסידי גאוני אשכנז היה למשוך כל הזמן שמשקיעת החמה עד זמן ערבית בשירים ותושבחות בנעימות רב ומפזזים ומברכרי' ברוב שושנים לכבוד הדר שבת מלכתא לגלות אותה בניאתה מעין כניסתה כבמזמורי חתן וכלה ומתפללים תפלת ערבית בנוח וחדוה בשירה ובזמרה כעין תפלה של גילי ימים טובים וכה יעשה וכה יוסיף כל איש חכם לב בקהל עדתו לכבוד הדר המלכה והוא סגולה נפלאה להגמית כל שונאי נפש ומובטחי' להיות כל ימות השבוע בשלום ובשמחה יען היות קדושת יום השבת שורש כל הימים והוא"ל ויהיה שם ושמח בשורש הימים בכניסתו וניאתו ככה יהי לו משך עוז וחדוה בענפים והקדמונים אמרוהו אקרא כי בשמחה תנא"ו אז ובשלום תובלון:

והנה ביתר הימים מנהג ותיקין הוא לומר תפל' ערבית עם שקיעת החמה כמו שבארנו בחל' הקודש והוא ממ"ש בז"ח פ' בראשית אמר רב בנפר' בשהחמה זורח הוא זמן תפלה ומשם שעות ולמעלה עד ט' שעות זמן תפלת מנחה ומשקיעת החמה עד שתחשך תפל' ערבי' והטעם פי' שם כי מאז ואילך נגעלות דלתות שמי' מעבור תפלה.

ואולם אור מוצאי שב' אשתני למעליותא ואין השערי' נגעלין עד אחר גמר הסד' ויאות' לאישי ה' לאחר תפלת ערבית בשירות ותשבחות ולהיות נמשכין כה עד שיעור היות תוספת מחול על הקדש והכי מסמ' בזוהר ויקהל ר"ז ח' ז"ל כד כפת שבתא נריכין ישראל דלתתא לאתעכבא דהא יומא רבא עילאה הוא ואנטריך לאתעכבא עליה דבהאי יומא אושפיזא רבא ויקירא קא שרי' עליה כגון כך בעי לאתעכבא לאתחזאה דלא דחקין באושפיזא קדישא כדין פתחי ישראל ואמרי והוא רחום יכפר עון וכולי.

שם דלאו לענין מלאכה בלבד אמרו להוסיף מחול על הקדש אלא אף גם לענין והוא רחום כמו שנת באר שם וכל המאחר יותר הרי זה משובח מפני רבים מעמי הארץ דלא קיים להו בשיעורא דרבנן ובלתי ש תפל' ערבית עיניהם תלויות לעשות בכל מלאכה ובאים לידי חלול שבת החמורה.

והנה כתב הטור סימן רס"ח ספק חשיכה ספק איכו חשיכה הוא בין השמשות שהוא ספק יום ספק לילה וזמנו משתשקע החמה ואילך ובמוף פרק

כמה מדליקין אופלינו תנאי במיכתא ואפסיקא בש"ס הלכתא כר' יהודה דאמר איזהו בין השמשות משתשקע החמה וכל זמן שפני מזרח מאדימין הכשיף התחתון ולא הכשיף העליון בין השמשו' הכשיף התחתון והשוה לעליון לילה וכיאר רש"י ז"ל הכשיף השחיר התחתון תחתון של כיפת הרקיע עליון גובהא של כיפה איכה ממחר' להכשיף ואף על גב דאופלינו אמוראי בפירוש דברי ר"י כבר פסקו רבותא הרי"ף והרא"ש והרמב"ם ז"ל דהלכתא כרבה דקא מפרש לה הכי איזהו בין השמשות משתשקע החמה וכל זמן שפני מזרח מאדימין והכשיף התחתון ולא הכשיף העליון נמי בין השמשות ואמרינן התם דלדידיה הוי שיעור בין השמשות תלתא רבעי מיל דהיינו שיעור רביע שעה.

ורת ז"ל קשיא ליה בגווה כפ' מי שהיה טמא ר' יאודה אומר משקיע' החמה עד נאת הכבשים ד' מילין ותירץ דהתם קאמר מתחלת השקיעה והכא קאמר מסוף השקיעה ורבינו נסים ז"ל כתב דברים אלו יותר מבוארים דדעת ר"ת הוא דב' שקיעות הן דמשתשק' החמה דמתניתין דפרק במה מדליקין היינו מסוף שקיעת החמה כלומר משעה שנשקעה ברקיע והיא עדיין כנגד חלונה ולפי שלא עברה חלונה ועדין היא מהלכת ע"ג כיפה פני רקיע מאדימין כנגד מקומה ומשקיע' החמה דפ' מי שהיה טמא היינו מתחל' שקיע' החמ' שהתחילה להכנס ברקיע נמצא שמתחלת השקיעה עד בין השמשות שהוא סוף השקיעה שלשת מילין ורביע וכן כתב ה"ם בפ"ה בשבת ר"ת והרמב"ן וכתב שכן הדברים ומהרי"ק ז"ל כתב שכן הוא דעת הרא"ש ז"ל בפ"ק דתענית לענין מקבל תענית שתש עד שקיעת החמה כתב דשקיעת החמה היינו נאת הכבשים ואף על גב דאמרינן בפרק מי שהיה דמשקיעת החמה עד נאת הכבשים ד' מילין פי ר"ת היינו מתחלת שקיעת החמה כשהחמה מתחלת ליכנס בעביו של רקיע אבל שקיעת החמה היינו סוף שקיע' והוא זמן נאת הכבשים קטנים דנופים אלמא דגם הרא"ש קאי בשיטת ר"ת וכתב עוד שהגאון מהר"י אבואב ז"ל השוה דברי הטור שם בשי' רס"ח לדעת ר"ת וכן פסק מהרי"ק בש"ע שי' הנזכר ויראי ה' וחושבי שמו יאותה להם לחשוש לסברת ר"ת וסיעת מרחמוהי ז"ל להחמי' ולא לחקל כגון באיסור מלאכה במוצאי שבת מפני חומרה שבו שאף שיש חולקים על סברת ר"ת היום דווקא במידי דאתי לידי קולא כגון בין השמשות של ע"ש אבל במוצאי שבת ויו"הב מידי ספיקא לא נפקא כיון דאיכא כל הני רבוותא מערבא מול מערבא ומן הראוי לאיש הירא לתפוס בגד החומר שבו לבל יבשל באיסור כרת של שבת ח"ו ואין אנו בקיאין עתה במראית הכבשים וטוב ויפה לשנר אותו במספר השבות שעה א' ורביע ולא יחשוש אל השערה והבינתי

שלהתי קונטרים אחד על ענין זה לעמיתי בתורה החכם
הותיק המקובל מפה זכות נר״ו ובני ישיבתו ה״י ועליהם
תטוף מלתי ומהגיים כל חכמי הישיבה להמתין מלהבדיל
עד שעה אחת ומחצה מפני שעת החמה כדי להוסיף ג״כ
מחול על הקדש ויאחז דרכם להתנהל לאחו בתפלת
ערבית במוצאי שבת עד שיעור היות תוספת מחול על
הקדש ומהר״ר אברהם הלוי ז״ל היה אפטרופוס גדול לשב׳
בכמיכתו ובינאיתו יותר מבכמיסתו כמו שהובא באריכה
לעיל בפרק ב׳ והיה טעמו כי בכמיכתו אין חשש חלול
שבת שבכר אמרו שתוספ׳ ההוא רגה לעשותו כולו תוספת
עובה רגה לעשות ממנו מקצת עובה אפש שיוסיף איזה
זמן שיהיה ודאי יום מחול על הקדש אמנם במוצאי שבת
שפובעים באישור חילול שבת פש הוא עיקר האזהרה
ביותר ועד כאן היה מנהג החסיד הרב מסעוד ז״ל
בעירו לבלתי ידליקו את הנר במ״ש עד שיכריז השמש
על פי המורה:

ותבלית הדבר הוא כוד כפלא ואגיד לך העמין
בקיצור כפי האפשר והוא סוד מלכים
דמיתו כמ״ש באדרא ובספרא דצניעותא מלכין קדמאין
מיתו וזיוכיהון לא אשתכח ואדעא אתבטלה ולעומ׳ מ״ש
ואדעא אתבטלת נתוסף נחלת בני גד ובני ראובן ואע״ג
שנחרבו ה׳ ערים של סדום וכו׳ ואברהם התפלל עליהם
כמ״ש בהבראם כה׳ ברשם ולא הועיל בתפלתו לפי כי לא
נמצא שם י׳ צדיקים כי לכן היתה השביבה ולעומת מ״ש
זיוכיהון לא אשתכח והוא חלק הגומח יהיה נתקן על ידי
לוב ומיכו והדם של הבבלה ולעומת חלק האדם הוא מ״ש
בזוהר עת אשר שלט האדם באדם לרע לו להוא טיקלא
דעשיקת בשמתין ולעומת הימים היינו תוספת מחול על
הקדש בכניסה ויציאה כי הנה בכניסה מתעורר ההוא
מדורא דאשא להתגבר על הקדושה ומתעורר מסטרא
דימינא ההוא שלהוכיתא דאשא ומתגבר עליו ומכניסו
לתהומא רבא וזה הוא הסיבה שביתוסף מחול על הקד׳ גם
ביציא׳ כי כל כמה שמתאחר אין יוצא ההוא מדור׳ מתהומא
רבה ונמצא שמוסיף מחול על הקדש ועל כן ראוי ונכון
לאחר תפלת ערבית עד שיצא הספ׳ מלבם ודי בזה הבדה
ויתפללו תפלת ערבית כשאר הימים ויכוין היטב בפסוק
והוא רחום יכפר וכו׳ דתקונא שפירא איהו בהאי גוניא כיון
דדינא אתהדר לאתריה כמ״ש בזוהר ויקהל וכן בעמידה
יהא זהיר ונזכר לומר באתה חונן אתה חננתנו שמתוך
שהוא חכמה שכל היודע להבדיל בין דבר לדבר חכמה
היא לו וכל שכן היודע להבדיל בין קדש לחול ובין טמא
לטהור ולפיכך קבעוה בברכת החכמה ואף כי לענין הדין
אם טובה ולא הבדיל בתפלה אין צריך לחזור מפני שצריך
להבדיל על הכוס מ״מ אים הירא אל יכיא עצמו לידי מדה
זו כי קרוב לעשות איזה מלאכה קודם שיבדיל על הכוס
באין

באין מכין כי כל זמן שלא הבדיל בתפלה אסו׳ במלאכה
עד שיבדיל ומדרך הירא׳ ללמד לנשותיהם ובנותיהם
שאינן מבדילין בתפלה ללמדן שיאמרו קודם הדלק׳ הנר
כמ״ש ברוך אתה המבדיל בי׳ בלא שם ומלכות וכל שכן
בשבריכות לעשות מלאכות גמורות ובי״ט שחל במ״ש
מלמדין אותן לומר ברוך המבדיל בין קדש לקדש כלי שלא
יכשלו באיסור עשיית מלאכה קודם ההבדלה והנה כי כן
מה לו לאדם להכנס בתנור זה כיון שיפטר מכל שגיאה
בהבדיל בתפלה - ומה גם לפי סודן של דברים לאחר
הדיבו בסוד ה׳ ליראיו שהוא סוד בעילת מצוה לחתן
העליון ופור׳ אשר כל יום השבת היה כחתן יושב בחופתו
כמ״ש הרב ז״ל שראוי וככון שלא יעבור מלה זכידו בתפלה
עכ״פ ומה שתקנו לומר ד׳ הבדלות שהם קדש לחול וכין
אור לחושך וכין ישראל לעמים וכין יום השמיני לששת ימי
המעשה הם לעומת ד׳ קליפות הרמו זים בפסוק והנה רוח
סערה באה מן הנפון ענן גדול ואש מתלקחת וגנה
לו סביב ושגו בזה הרכה מן המדפיסים להשמיט
מכאן ומיום השביעי לששת ימי המעשה וצריך לאומרו
גם כאן.

ואחר התפלה יאמר קדיש עד לעילא ויאמר ויהי
נועם וכו׳ ויושב בסתר וכו׳ ונתקן לומר
מזמור זה כי הוא שיר של פגעים והוא נאמר על כל דבר
אימתה ופחד על המקטרגים ולפי כי עתה המה יונאי
מנוקבא דתהומא רבא אמו מעתירים שלא יקטרגו עלינו
ולא ישלטו בנו וסגולתו כסגולת ק״ש אשר היא רמ״ח וחרב
פיפיות להנמית המקטרגים ועל כן יש מוהיי נוהגים עד
כיסוגתי התיבות שבקריאת שמע חסר ה׳ תיבות ולפי׳
כופלים פסוק אורך ימים וכולי שיש בו ה׳ תיבות להשלים
מספר תיבות הק״ש:

ובזוהר פרשת ויקהל דף ר״ז אמרו ובשעתא
דפתחי ישראל ויהי נועם וקדושת׳ דסדר׳
כל אינון חייבין דגיהנם פתחין ואמרין זכאין אתון ישראל
עמא קדישא זכאין אתון כדקיימא דנטרי פקודי אורייתא
אוי לן דלא זכו למטר אורייתא כדין דומה קדיש וברוכא
אתבר ואמר יאוכו רשעים לשאולה וכולי - ובזוהר
בראשית דף י״ח כיון דנפיק שבתא כמה חיילין ומשריין
כרחין ומשטטין בעלמא וע״ד אתתקן שיר של פגעים דלא
ישלטון על עמא קדישא וכיון דחמו לון בגלותא ובבעותא
ובשירותא ומבדילין בגלותא ועל כשא פרחין מתמן ואזלי
ומשטטי וטאסן לגו מדברא ג׳ אינון גרמין בים לגרמייהו
חד מאן דלייט גרמיה ב׳ מאן דזריק כהמא או פירורין
דאית בהו כזית ג׳ מאן דאוקיד שרגא במפקנו דשבתא
כד דלא מטו ישראל לקדושה דסידרא דגרים לבור דגיהנם
לאדלקא בהאי כורא עד דלא מטא זמניה דחד דוכתא׳ אית
בגיהנם לאינון דקא מהלי שבתות ואינון דענוסין בגיהנ׳
לייטין

לישבן ליה להתם דאחקיר שרבא עד דלא מטא זמניה ואמר
ליה הכא ה׳ מצלטלך טלטלא נבר בבין דלא יאות הוא
לאדלקא מדא כד נפיק שבתא עד דתבדילי ישראל בגלותא
ומבדילי בבבא בבין דעד ההוא זמנא שבת הוא וקדושה
דשבת שלטא עלנא ובשעתא דתבדילין בל בבא בל אינון
חיילין וכל אינון מסיריין דאתמנון על יומא דאתל בל חד
וחד יתוב לאתריה ולפולחניה דאתמני עליה דבר אבל
שבתא ואתקדש יומא קד״ש אתעבר ושליט בעלמא ואזל
אתעדי מסולסותיה עד שבתא דנפיק שבתא ואע״ב
דנפיק שבתא לא תייבי לאתריהון עד שבת׳ דאמרי ישראל
המבדיל בין קד״ש לחול כדין קדש תבתלון ומסיריין
דאתמנאו על יומי דאזל מתעברי ותייבין לאתריהון בל
חד וחד על מטריה דאתפקד עליה ובכ״ד לא שלטין עד
דיהון נהדין מרזא דשבתא וכולהו אקרון מאורי האש בבין
ד מרזא דנורא דנבדא מסודא דנורא אתיין בולהו ושלטין
על עלמא תתאה דא בד ב״נ אדליק שרג׳ עד דלא אשלימו
ישראל קדושה דסדרא אבל לא איהו אמתין עד דישראל
אשלים קדושה דסדרא אינון חייבין דגיהנ׳ מנדיקי עלייהו
דינא דקב״ה ואינון מקיימין על ההוא בר נש בל ברבאן
דקאמר נבורא ויתן לך האלהים וכולי בתוך אתה בעיר
וכולי עד כאן:

הנה מבואר מבאן שעם שיר של פגעים והדר
קדושה בעובא ההיא ועל בן יש לאומרה
בזמר בדי להתעבב בענין שיתאחרו מפני בך רשעים של
בהיום מלאחוד לרשע ובבן מרחמים עליהם שאינן חוזרים
עד שיגמרו בבמיה לאחרון לאחרון של ישראל לומר ברבא
של קדושה וכל המתעבב ס״ו מעובה ומתברך מפיהם
בבבואר במאמר - והן עתה רבות בבמת התיה לענגמן
להדליק את הנר מיד שיאמרו הקהל ברבו שלא ברנון
חבמים ורצו להיות בל איש מזהיר לבני ביתו על בבב ה
מאד שלא יגרמו רעה לענגמן ח״ו ושלא ידליקו עד אחרו
קדושה דסדרא אף אם הוא זמן המותר לעשו׳ בל מלאבה
בל במה שהנבת בדיין לא אמרו קדושה דסדרא ומ״מ אם
הגר הוא דלוק מותר לטלטלה ממקום למקום וזה פשוט וי״ש
לבוין בסדר הקדושה הזא׳ לפי פשטן של דברים בי הוא
קבלת שמים שמקבלין עליהם הרשעים ומבדיקין את הדין
עליהם וגם היה הטעם דבין דנריבים אנו להבדיל בין
קדש לחול מסוס קדושת שבת לחול אנו אומרים סדר
קדושה להבדיל בין ק׳ודש אלהינו יתברך ויתעלה לשאר
קדושות בי הוא מובדל ומופרש מב׳ שלמות בי״ע וע״ב
לעומתם משבחים ג׳ פעמים קדוש ועל בי קדושת שבת
המורה משאר קדושה י״ש לא נתקן אלא אחר קדושת שבת
לבד והוא שעם מסייק קבת לפי פשטן של דברים.

ואולם אשר הרמב״ם ז״ל בבוונה במזמור
ויהי נועם להמשיך אור החודר מהתפלות

של שבת בדי שיתקיים עד שיסתב׳ סלע לבוקר יחזר אור
חזר׳ הנעשה בימי המעשה בבבא מבשה ודאבו ותפלותיו
מירי זיש בזיש ובדיך לאחרו מבומר עם בומתיו בשאר
ביאחרנום בחלק הקודם ואחר בך יסב ויאמר סדר הקדושה
ויבוין בי הוא דבר ידידה להמתיק אור מתוספת שבת
דאבילות אל פנים דבריאה באמירתי בלשון הקדש ולהאיר
אל אחוריה בתרגום ויעמוד בו בל ו׳ ימי המעשה ובלות
בוונתה להעלות מלבות שמים בבח

ת״ץ דאבב׳ יתן
ובבן יתיץ הקליפו׳ - ובקדוש הראשון תהיה
בוונת יבו אל הת״ת שעולה לחבמה הנקראת קדש ויורד
לנקבו מלא שפע ובבן נקרא קדוש. ובקדוש הב׳ יורד
ביחוד זבב׳ יורד היסוד ומחברו בהוי״ה בנבחות סוד הנגה
והחוד אשר משם תתמלא מלבות שמיר מאור בבוד החבת׳
הוא מאמרבו מלא בל הארץ בבו״ד ובמו שביאר הרב
ז״ל באורך ואחר בך יסלימו סדר ערבית בבל הימים.

ואחר ערבית מוצאי שבת מנהו לקדש את
הלבנה אם בבר עברו עליה שבעה ימים
מהמולד אבל קודם לבן אין לאומרה במ״ש בפרקי ר״א
בם״ר ע״ש. ובבאו אל ביתו יאמר בקול שפוטי הפיוטים
ובחזרו זש שנזבר בהם אליהו ז״ל והם מסוגלים הרבה מאד
להיות בל אים מצליח בבל דרבו בימי הסבו׳ וגם בי מקובל
אצלנו שאין אליהו בא לא בת״ש ולא בעי״ש ובל שבן בשב׳
וי״ש ענמו ולעיבך אמו מתפללים בבן שעבר השב׳ ובבל
לבא שיבא ויבשר בשורות טובות ישוע׳ ומחמו׳ והבי אתמר
בתוספתא שבמוצאי שבת יושב אליהו תחת עץ החיים
ובותב זבויו׳ של שומרי שבתו׳ ומחרי ז״ל היה זריז הרבה
בלמידתן ובן בפסוקי אליהו ביותר והגיד לי שקובל
מר בתיו אשר הוא תובלת עבום להמלם מריבה של בהיום
בשמבריזין במוצאי שבתו׳ יסובו רשעים לשאול שיש נדיקי׳
שנדיבין במוצאי שבתות לשוב שמח ושיהו מקבל עליו דין
בדי להגן על הנדיקים ולא יטשם לשוב לשאול בהיו׳ הוא
שבול יסורין על אותם הנדיקים וז״ש הנאמר בתנא דבי
אליהו בת ישראל הדיבי בפר׳ משבבתם ודברים באותיו
הן ובן נהגנו אחדיו לאומרן קודם הבדלה דמשמע בזהר
דעד ההוא זמנא שבת וקדושה דשבת שלים עלנא ובולי
ואין חשש שיתבורו הדינים בקרילת המקד׳ בתר תימים
ובבון להיו׳ בל אים ישראל זהיר ומהיר במלאבתו מלאב׳
שמים ולא יפבה אבא ואבה בהגיב עת זמן הבדלה בן יבא
להבשל באבילה ובשתיה קודם הבדלה אז מלאבה בלא
מתבוין ובל המסיף נורע ויבין שענמו מיד בהגיב זמן
הבדלה להבדיל על הבוס בשפטו ודיבו אשר חבמי הגידו
שבשם שחייב אדם לקדש את השבת בבניתו על הבוס
מ״ש זבור את יום השב׳ זבריהו על היין בן חייב לעש׳ אותו
ביציאתו ע״י בוס דהך זבירה אמרו חבמים שהיא בין
שבבבה בין ביציאה שנדיבים לה זבור שבת ולהבדיל

בקדושה מאחר ימים בבגדים בקדוש וביציאה בהבדלה לגר. פהוא מובדל בקדושה מאחר הימי' והבדלה זו תקנו גם כן בכוס של יין כמו בקידוש ומנהג להיות מן היין שקידש ממנו בכניסתו כמ"ש בגמרא וכי' טוב לגאלות כוס של הבדלה בסופו רב עד שיספוק ממנו החוב' משום הא דאתרינן כל בית שאין היין נספק בו כמים אין בו סימן ברכה:

והנה סדר ההבדלה יב"נם פס רמז כי תכלית ההבדלה הוא לגורך בין והענין הוא בשני פנים ונריכים זה לזה תחלה בין הפרנוף של מלכות במים ואחר כך להבנות בבנים והיינו מה שביארנו במאמר ז"ל שתקרי במך אלא בוכך כלומר שאם אין ענין הפרנוף והכלה שלמה בשלימות איבריה לא יתכן להבנות בבנים ולכן בה מי' יבנה כמד' ההבדלה כי בתה להפרים ולהבדיל הכלה מכל בן נכר לפי כי במ"ש חוזר גיהנם דהיינו הקליפה ואותה מדורא דאתה דאתטמרא בנוקבא דתהומא רבה מע"ם ועתה יונא' מעם ולכן נריך להבדיל כדי להבדיל אותה מן הקדושה וכדמפע ממאמר שהעתקנו למעלה מפרשת בראשית דף י"ד דכיון דנפק שבתא כמה חילין ומכריין פרחין כו' וחשבין לשלט' על עמא קדיש' המאן לון בגלות מכדילי בגלות' ומכדילי על כבא פרחין מתמן ע"מ כי הקליפות המה נכנעות מפני ההבדלה שנאמר בחוכן הדעת וגם מפני ההבדלה הנאמר' על הכוס וזאת שנית ענין נר לראיית הנפרנים כמ"ש הזוהר פ' ויקהל דף ר"ח ז"ל כיון דעאל שבתא כל איכון דבנין דלתתא וכל איכון דהרין ושלטין כולהו עאלין ואתכלילו בהאי שרגא וכו' כיון דנפק שבתא אפיק לון לכל חד וחד כאילו ההיא שעתא אתברילו וכו' כדין אתברכא האי שרגא ואתכפיין קמיה לאהרא וכו'.

ויתבונן האיש הישראלי לברך על הנר העליון גבוד עדכתי נר למשיחי כמ"ש הזוהר בלק דף ר"ד כי נריך תקון לענין נר זה ומהו התקון לעשות אותו בכור כ"ר הוא מ"ש בזוהר תרומה נר מנורה מהונר אלא כד מקבלא מכין תרין דרועין דמ"ח שייפין עילאין והיא פתחא ב' דרועין דילה לגבייהו כמכין כ"ר ובהתברך על הנר ומשך עליה אור מלמעלה כמ"ש בראתי והנה מנורת זהב כולה וגבעה מורותיה עליה ז' וגבעה מנקות לגרות אשר על ראש ולכן מברך בורא מאורי האש להמשיך עליה מהמש מיני אש עליונים כמ"ש בזוהר פ' נו דף כ"ז המש אשים הוו נחתין על קרבנא וכו' ודא ביה מראות דילה מלכות בת יחידה ומראה כבוד ה' כאש כאש אוכלת ולכן מברך בורא מאורי האש היינו אש עליון ה' מיני אש שהם מראיה על נר זה של הבדלה ולכן נמינמש ממנה אור להאיר לתחתונים כמ"ש שם בפרשה ויקהל הכא בעינן לאכפיא אנבען קמי שרגא בגין לאחזאה

דרגין דלתתא דנהרין מנו דרגא דלעילא ומהכא שלטין ונהרין מינה ואקרון מאורי האש וכו' וכב"כ מברכין בורא מאורי האש ולא אמרי מאיר וכו' כיון דנפקא שבתא אפיק לון לכל חד וחד כאילו ההיא שעתא אתברילו וכו' אשר משם למדנו כי מה שמברכי בורא מאורי האש ואין אומרים מאיר להיות כי כן כל אותם הבחינות שהם בעולמו' בכל מונאי שבת כאילו הם נברלים מתחלה והם מאירים מאש של השכינה ולכן נריך להמשיך אליה מתחלה מאות מאורי האש העליונה דאימא וע"י כך בוא אותם דרגין דלתתא אש דשכינתא ומאיר עליהם. והמנהג לענין כפיית ד' אנבעות דיד ימין דוקא תשכיל ממ"ם שם לקמן ז"ל וכיון דהאי אשא דנפיק מאשא דלעילא אתברכא בברכא דנהור' וכו' בהאיא שעתא דקא מברכינן על אשא אזדמנן אדבע רתיכין ד' מסריין לתתא לאהדרא מההוא אשא מברכא ואינון אקרון מאורי האש בג"כ בעיין לאכפייא ד' אנבען ידא דימינא לאהדרא לון מנו ההוא כהורא דשרגא דאתברכא הכא משם מתבאר בפירוש כי אין להכפות האנבעות לאור הנר רק הד' אנבעות שהם רמז למרכבה עליונה על הגודל ולא ירצה לגודל ויכפוף ראשי האנבעות כנגד פניו ויסתכל בנפרנים דוקא ושם בזוהר נאמר אנבען לגו בלא טופרין איכון אכפין פנימאין אתכסיין ורזא דא ורזא את אחורי אילין אחורי אנבען ופני לא ידאו אילין אנבען לגו בלא טופרין דאיכון אכפין פנימאין ע"כ:

וענין ראית הנפרנים ב"כ נתבאר שם מה המה ולמה אכחנו מתבוננים בהם ז"ל לבוסא קדמאה דאתלבש אדם ביה בג"ע הוה מאיכון מלבושין מאיכון דתיכין דאקרון אחוריים ואינון לבושין דאקרון לבושי טופרא וכו' כיון דחב אתעדו מינה איכון לבושין ודחיל מדוחין ביסין ואסתלקו מינה איכון מסריין קדישין ולא אסתאבו ביה אלא איכון טופרי דאנבען דסחרין לון לטופרין סחרנו דזוהמא אחרא. ומנהג טוב להולכים בתמים להיות להם אבוקה של שעוה הנקרא רובא בלשון המקרא והיא מיוחדת לכך לא לזולת וטעמו של דבר נודע ליודעי חן כי מספר דזכ"ג הוא כמספר שם ס"ב דאימא המאיר לז"ן סוד **ו"ה** בס"ע נהורין דא"ח אשר זה ירמוז שם שע"וה ובכח שם זה אנו מבדילין ע"ע קליפות וע"ם יאכלם בא"ם שמספרו שם אלהים כמלוי יודי"ן עם הכולל שבאימא:

ומורי ז"ל כשהיה מדליק נר זה היה אומר פסוק כי עמך מקו"ר חיים באורך נראה אור הן אדני **יהוה** יעזור לי מי הוא ירשיעני הן כולם כבגד יבלו **עש** יאכלם ה' רמה ידך בל יחזיון וכולי אף א"ם נריך יאכלם. ונהגו לברך עני בשמים על שהדם וכן הוא בזוהר פ' ויקהל שם

ובפ"ב דף ל"ה ז"ל עד דיהוו אולי לאשכחו חד נבלה דהיה אתי בג' ענפי הדם בידיה קריבו גביה אמרי ליה למה לך פלי אמר לרוח אוכדא אר"ח שפיר קאמרת אבל ג' אילנן למה א"ל חד לאכדהם חד ליכחוש חד ליעקב וקשידנא להו בחדא ואדחנא בהו בגין דכתיב לריח שמניך טובים בגין דבהאי ריחא אתקיים חולצא דנפשא כמה ימות דא זאתקיימ' אתנגידו בדבקן מעיל' ותת' אר"ח חולקהון ד' סראל בעלמא דין ובעלמא דאתי ת"ח לית עלמא מתקיימא אלא על ריחא ומריחא דא אסתמודעא ריחא אחדא דהא בשעתא דנפיק שבתא נתפרדה החכילה וסלקא נפשא יתיר ואסתאדון נפש ורוחא מתפרשן עניכין אתא ריחא דא ומתקרבן דא בדא ואדאן וע"ד בעי רוחא בתר רוחא לקבלא ריחא כיון דאתקבל ריחא מתקרבן בחדא ואדאן.

הנה כי מבוה מן המובח לחוד אחד ההד' משולש כי כן כ"י שאלה ממכוני באשיעות הם האבות כמ"ש בזוהר פ' שמיני דף מ' וכן בסוף התקונין ריש תקון ז' ז"ל כל מיני בשמים אינון שבאן לברכא עלייהו ואבן דעבדין בהדם בגין דאית ביה תלת עלין דאתקריאו ג' הדסין דמיזין לתלת אבהן וכו'. וכבר כתבנו בפרק ח' בשם מורי ז"ל שבליל מוצאי שבת בשע' הבדל' בשמבדלים על ג' כדי הדם הבשדות אז הנפש יתיר' ונלאה באותו הדי' זמיד אותם הג' מלאכין השורין על ההדם הולכים עמה' ומלוין אותה עד מקומה והנפש יתירה בשעת הליכתה מבדלת לבע"ה ומי שלא זימן ג' כדי הדם מע"ש בשבתי' ג' המלאכים אינם מוצאים מקום למנוחתם והולכין להם והנפש לבדה בשארת עצובה ובליל מוצאי שבת בשמבדלי' על הדם שוטה מלאך מסטרא דשמאלא מתלווה עם הנפש והנפש מקלל לבע"ה על שלא טרח בשבילה לזמן ג' כדי הדם לשלשה המלאכים הבאים אתה ע"ש כי ע"כ אלה כל אים הירא במקומו' שישבו בנמצא יהא זריז וזוכר מע"ש להזמין לו הדם הבשר משולשת בהלכתה לבלתי יבדל בהדם השוטה ויגרום רעה לעצמו ח"ו. וכתב רבינו הקדו' האר"י ז"ל ה"ה שמהב' אבודות של הדם של שבת יטול ביד עתה אבודה א' לבדה קשורה כמו שהיא דהכי משמע מלשון הזוהר הנ"ל וקשידנא להו בחדא ואדחנא בהו ודי' בה ג"פ ליתן כח תוספת שבת לגר"ן ולהשאיר להם ברכה לימי החול ויאמר ריח ניחו"ח אש"ה לה' ויכוין בכונתו בסדר הכתוב בפ"ח לעניל וכתב עוד מהרח"ו מורי ז"ל היה אומר כי במוצאי שבת יכול כל אים לרעת באיזה מקו' יושב אז בשבו והוא שבבאו להריח בהדם של הבדלה אם הריח בא לו תכף בשהרי' בהדם בידוע הוא שהנפש והרוח והנשמ' למעלה קרוב לחוסמו ואם מתאחר לבא הריח בחוסמו בידוע שרחוקים מן החוטם ועד"ז יתפשט עד כי לפ' נמצים שאיר נפשו למטה ברגליו כמ"ש בת"קים דף קל"ח בסוד

ותגל מרגלותיו ותשכב ונפקא מינה לפשפש במעשיו ולשוב אל ה' בשבת ההוא. ובמקומות דלא שביב הדם הנכון להריח להם בתפוחים יותר משאר דברים כדמשמע בסוף התקונים ריש תקון ז' ז"ל בראשית תמן תרי אם ואילנן אינון ב' אינין דאינון בורא מאורי האש ועליהו אתמר ממכוני באשיעות ואמאי אמר בהון ממכוני אלא בגיני שבתא בשמה יתירה קא נחתא לממכא לשכינתא תתאה ובד אתא מוצאי שבת אסתלקת נשמתא יתירתא דבה ונפש ונפש מיד דאיהי אסתלק' ווי נפש דלית מאן דמטיק לה בהוא זמנא איהי אמרת לישראל ממכוני באשיעות דאינון מאורי האש וכו' לבת מלך דהוה בבי מרע' מרחימו דבעלה אזל בעלה איהי נפלה למשכב נוחה ואמרת ממכוני באשיעות הא איהי בבי מרעא היא אומרת רפדוני בשאי בתפוחים ואילנן אינון עני בשמים וכו' ע"ש אשד משם מתבאר שבמקומות שהדם אינו נמצא התפוחים קודמים לכל מיני בשמים וכן באתדוב שנקר' תפוח כמ"ש התוס' פרק אר"ע וכן עשו כדברי דבים משלומי אמוני ישראל בערי אשכנז.

וצריך להזהר שלא למזוג כוס של הבדלה אלא בהחזיק היין בידינו ממתק אותו בבחינת הימין הוא יסוד המים אבל לא יתן לתוכו מים כלל לא בתחילה ולא בסוף כי המים הם סוד החסד והוא המכבים לדינין תקיפין לגמרי ומבטלם בסוד אל זועם בכל יום ועתה בהבדלה אין הדינין לדחות אותם אלא למתק אות' ולתת להם האדה מן הנר של הקדושה כי ע"כ רואים האבבעות כנגד' והמים סוד החסד מבטל אותם לגמרי ולכן אין מזגים אותו במים ולכן הוצרך הדין ללמדנו מבדלין בשאר משקים חוץ מן המים. וצריך להיו' ההבדל מיושב כדי שיקבעו בשיבה ונגאת השומעין בברכת המבדל וגם לפי סודן של דברים כן הוא כמ"ש בזוהר כל מילין דאינון מעלמא דמוקבא כאשר בשאר בעלה ולא ולא היין בימין וההדם בשמאל ומבדל על היין ואין צריך לטעום מן הכוס קודם שיפסיק ברכה אחרת כי הוא מנהג בודות ותלמיד תועה כתבו ובמקו' קודם שיפסי' בדב' אחר כתב קודם שיפסיק בברכ' אחרת ואינו.

ושוב נוטל ההדם בימין והיין בשמאל ומבדל על ההדם ומחזיר ההד' אל השמאל ויבדל הנר מאורי האש ויבים בידו הימנית כאמור למעלה ואחר כך יבדל המבדיל בין קדש וכו' וזהו הסדר הנכון יבנ"ה כמ"ש ולא כאשר שנו רבים לשנות הסדר ולומר מאורי האש תחל' ואחרון עני בשמים ולמדו כן מדברי הזוהר פרשת ויקהל שפירש שם סוד מאורי האש ואחר כך סוד הבשמים ע"ש ושנו בחוזה שמאחר ההוא אזל לשטתיה שהיה מבאר סוד קדוש של שבת וכך סיים בסוד קדוש השבת שאחרי באפרשת בין קדש לחול וכוונתו לבאר סוד

המצות ולא מדר המצות וזה פשוט לעיני כל חוזה ולכן
אין לנטות מדבר שנהגו הראשונים - וצריכין להיות עיניהם
של השומעין גם כן תלויות להביט בכוס ובכר ולא יפנו אחר
והנה וכל שכן שלא יברך שיחתם בשת ההיה ולף הנשים
חייבות בהבדלה כשם שחייבות בקידוש וצריכות להיות
זהירות בה ולהיות הזמיהם קשובות לשמוע הברכות מפי
המחויב בהבדלה בכוונה יפה וע״ד כל הנז כר למבדלה
עיקר ההבדלה בשוד הנשים הוא עלמ׳ דנוקבא שלא שמפני
שיש חולקים בדבר לומר שהן פטורות על כן לא יבדילו
לעצמן שלא יברכו שפק ברכה לבטלה אולא ישמעו
ההבדלה מן האנשים שעדיין לא יצאו י״ח אז יהמרו
המבדיל בלא שם ומלכות כנז״ל ומותרות במלאכה ואפילו
שמעו כל בני הבית הבדלה בבית הכנסת אם נתכוונו
שלא לצאת מבדילין בבית כמ״ש הב״י לדעת הר״ן סוף
פ״ג דר״ה (ח״ה עיין בס׳ מ״ח סימן רנ״ו שמתיר אפילו
לשליח צבור עצמו לברך שנית בביתו) וכן אם בעל הבי׳
ניטל ממנו חוש הריח מותר לברך על הבשמי׳ להוציא
בני ביתו הקטנים שהגיעו לחינוך או להוציא מי שאינו
בקי אבל אם מברך לעצמו אינו מברך על הבשמים ומכאן
תשובל שאין צריך לברך כל אחד על ברכת הריח לעצמו
לייהות מריחו כאשר שנו רבים וכשלו באיסור ברכה
שאינה צריכה שבבר נפטרים בברכת המבדיל ואין
צורך לברך כל אחד ברכה זו לעצמו ועיין בטא״ח סימן
רי״ב - וכתב הרמב״ם סימן פ״ט מהלכות ברכות
שאין לברך על בשמים של ברזה כגון קופה של בשמים
תלויה בגוהרה או מיט שוטנים שבראשה לפי שאסור
להריח בהם וגרשה לי שאפילו הסירם מעליה אסור
הדאי יבא לידי הרהור וגם הטוטנים שמתקשטות בהן
הנשים אינן אלא תכשיט ואין מברכין על הריח אלא
אם כן נעשה להריח ובזה כשלו ושנו רבים מע״ה וצריך
להודיעם שלא ברכו על בשמים אלו לא יצאו וצריך לחזור
ולברך על בשמים אחרים דאין כאן ברכה לבטלה ואם אין
להם במה להריח לא יברכו ברכה זו דהא לא חייבו חכמים
אלא שיש לו ואם אין לו אין צריך לחזור אחריהם
כמ״ש הרא״ש ז״ל:

ובן הדין בנר דמברך עליו אם יש לו ואם אין לו
אין צריך לחזור אחריו דאינו אלא זכר בעלמא
שמצא בגדה שבקונאי שבת זימן הקב״ה לאדם
הראשון ב׳ רעפים והקישן זה בזה וינא מהם אש וברך
בורא מאורי האש ולפיכך מברכין על הנר במוצאי שבת
על כי עיקר בריותו היתה במ״ש ואמרו בפרקי ערבי
פסחים לברך על אבוקה וכתבו התוספות שאם אין לו
אבוקה צריך להדליק נר לצורך הבדלה חוץ מהנר המיוחד
להאיר בבית והכי משתמע ליסנא דמאורי האש - גם
צריך להזכר שלא לברך על נר שהדליקה שפחתו מבעוד
יום

יום בשבת דאין מברכין על הנר שלא שבת ממלאכת
עבירה וכיון שאם היה מדליקו ישראל היה עובר לא שבת
ממלאכת עבירה מ״ר וכן אם שביעי הגוי בשבת
בבית ישראל באיסור אסור להדליק ממנו לברך שלא אבל
לא בעינן אור שבת מלאכה כמו במוצאי יו״כ
ומברכין אף על אור הנוצר מהאבנים שלא שייך בו שבת
ממלאכה אפילו הכי מברכין עליו שגם תחלת בריית
האור היה במוצאי שבת על ידי אדם הראשון שהקיש
אבנים זה בזה כנז״ל וזה שאין כן ביו״ך שאין מברכין
שם שא על כי דבר אחד הוא שלא נהגו ממנו כל היום ואינו
זכר כמ״ש ולפיכך אין מברכין אלא על אור שבת כגון
עשית שתהיה חלקת והולכת כל היום כמ״ש התוספות
שם - ואף לפי סדר של דברים אם תתבונן תמצא
טעם לדבר על פי מאמר הזהר הנז״ל דכיון דאכל שבתא
כל אינון דרגין דלתתא וכל אינון דנהרין ושלטין כולהו
עאלין ואתכלילו בהאי שרגא ואתטמר ואתגניז ביה
ולא אתחזית אלא ההיא נקודה בלחודה׳ וכלהו
אתטמרן בגווה כל יומא דשבתא כיון דנפק שבתא
אפיק לון כאילו ההיא שעתא אתברייאו וכולי אסר מתבאר
מאמר בהדיא כי כל אילין דרגין מתטמרין בשבתא באותה
נקודה ובמוצאי שבת מוציאה אותם ולכן כאשר מוציאי׳
אותו אם מברכין עליו אבל במוצאי יו״ך לא כן לפי כי
מבברך ההיא נקודה עולה היא למעלה ואינה מוציא אות׳
ולכן בהה הדוגמה פה שלא לברך על האש הוצא עתה מן
הענים ומן האבנים והבוגנהו.

ועוד התירו ג״כ לברך על הנר שהדליקה הספרה
מישראל או שהדליק ישראל מבית הגוי ואין
חשש מה שאין כן במוצאי יום הכפורים שאין לברך על נר
שהדליק ישראל מגוי מן הטעם הנז״ל דבעינן אור שבת
וגם על פי סודן של דברים כי יום הכפורים הוא בחוד
אימא עילאה שאין שם אחיזה לקליפה ולכן החמירו שם
יותר - גם צריך להזהר כשמשימים הנר בתוך פנס מפני
הרוח שלא לברך באותו הנר עד שיהא רואה את הסלהבת
ומשתמש לאורה כמ״ש בירושלמי וכתב הטור שהסומא אינו
מברך ברכה זו ושמע מאחרים מבמי שאין לברך על הנר
עד שיאותו לאורו דהיינו עד שיתמש בו להכיר בין מטבע
למטבע או בין כפורן לכסף וזה אין שייך בסומא ואף על
פי שמברך יונר אור היינו באור היום דהא מ״מ נהנה
ממנו ע״י אחרים שרואין ומוליכין אותו בדרך ואין צריך
שיראה הוא עצמו מה שאין כן כאן שצריך שהוא עצמו
יהנה ממנו ושתמש בו - ויתר מהמה בני הזהר להיו׳ זהיר
בכבודה של שבת גם ביציאתה ולהרבות בברות ובשירות
ותשבחו׳ בשעת הבדלה כמו באור השבת לגוות את הבלה
הנעימה בהוד והדר וביותר במדר הבדלה וברכותיה
אשר עוון בשחקים:

וכתבו

וכתבו מרי הא"ר ז"ל שנכון להחזיק כח
הזכירה לומר קודם ההבדלה על הכוס
השבעתי עליך **פורה** יין של שכחה
שתסיר לב טפש ממני
ותשליטהו על טור רמייא בשם אבמ"ם רמי"מם מימ"ם
ג"ם מ"ם וכח מכח חן בעיני ה'. ואולם לא יעשה דבר
אם לא תרב שכו"ל שורש שור השם הזה ואחרונו פה לשון
לא תשנה במכת' השם הזה כאשר שנו רבים. והכוונה
כי אותיות פ"ו דפורה אלהים פשוט וה"ר אלהים ברבוע
וה' ה' אותיות אלהים אשר השכחה בחיבת קטנות
בחיב' שם אלהים כגודל ועוד תהיה הכוונה בו כי
אותיות פ"ר שבו הוא שוד פ"ר גבורות ואותיות ו"ה שבו
הוא חוד זו"ן כי בם מח"ן רא"ש של זה הנקרא פורה ותכוין
בש' אבמ"ים שם אדם כלשל הולך ומתמצע והוא הנקרא
מ"ם שר של שכחה היונק מאחוריים דבינה ותבונה
שהם בסוד **מ"ם** ושיוסר כח השכחה ממך:
ותאמר על הכוס פסוק פורה דרכתי
לבדי ומעמים אין איש אתי ואדמסס
בחמתי ונומר ויכוין לבדי גי' הבדלה כח שם ע"ב וכח
ריבוע שם הוי"ה אשר בהסיר מספר כ"ו של השורש המה
יעלו למספר הבד"לה אשר זהו השם המאיר בהבדלה
בברכת היין וכבן תתפרד הקליפה של השכחה אם לא
יעשה דברים הפוגמים את הנשמה וזה הוא הפירוש אשר
חכמים הגידו אימו דומה מי ששונה פרקו ק' פעמים למי
ששונה ק"א פעמים ואסמיכיהו רבנן לתלתייהו אקרא
בין ע' וכד א' להים ל"אשר ר"ת גי' ק"א ל"א ע"כדו גי' ק'
כי עד ק' פעמים יש לשר של שכחה הנקרא מ"ם שליטה
לבא לידי שכחה ולא יותר וזהו אומר' אשרי מי ישכח לבאן
ותלמודו בידו כי לבאן גי' ק"א שם רמז כי בלומדו במספר
לבא"ן אז תלמודו בידו ולא ישכח לעולם. ואחר היחוד
הזה אם הריחו בסור ה' יבטח בשפתים פרשי כוונת
ההבדלה קודם שיברך בנוסח זה:
ליחדא שמא דקב"ה ושכינתיה וכו'. הנה אנכי
בא להבדיל על הכוס לתקן שורשה
במקום עליון ובברכת הגפן יהיה אור שם ע"ב יוד ה"י וו"
ה"י אשר הוא כמספר הי"ה ברבוע י' יה' ו' יה' ה' והוא
כמספר הבד"לה בהסיר מספר שורשו ממנו להאיר בעולם
הבריאה ומעז ינאל מתוק הדינין בשורשן כיון המשומר
בעב כיו ובמספרו מספר ז' יור"ין דע"ב ס"ג ונם מספר
אותיות ע"ב ס"ג מ"ה כ"ן קס"א קמ"ג קנ"א ובברכת
הבשמים יהיה אור שם ס"ג י"ד ה"י וא"ו ה"י להאיר בעולם
הבריאה ובהריחו בם מעז ינאל מתוק הדינין בהתאספם
שכית בשורשם בחומת דזעיר ותהילתי אחטו"ל ובברכ'
מאורי האש יהיה אור שם מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א להאיר
בעולם היצירה ומאורי האש מיבאל בבריאל רפאל אוריאל

הנגבים שמה יחליפו כח מאור הכ"ר מלכות שמש אל
אוכלת אש לשלט בימי המעשה ובברכת המבדיל יהיה
אור שם כ"ן יו"ד ה"ה וי"ו ה"ה להאיר בעשיה ולהבדיל בין
הקדש ובין החול דקליפה השוכנת שמה יהיו כאון
יסופר מגורן וכשבן מאלוהה אבא ה' הושיענה נא אנא ה'
הצליחה נא ויהי נועם ה' אלהינו וכו' כוס ישועות אשא
וכו' ויברך הברכות בנועם כמו בשבת ואחר כך יהא ויהי
לשתות מן הכוס כמלא לוגמיו שבשיעור שתיית יין
להתחייב בברכה אחרונה יש ספק אם בכזי' או ברביעית
ובעלמא נריך לה זהר לשתות או פחות מכזית או רביעית
כדי להסתלק מן הס' והכא בהבדלה א"א לשתות פחות
מכזית דכל דבר השתון כוס נריך לשתות ממנו כמלא
לוגמיו שהוא רוב רביעית ואם המבדיל איכו רוצה לעשות
רשאי ויעשות אחד מהמסובין בשיעור כדין כוס של ברכה
ובדבר הזה שנו רבים מע"ה ומבדילים ומוענמים שעיקר
בע למא בלבד ולא אריך למעבד הכי והמדקדקים רגילין
לשתות כולו ואין מעקין ממנו בני ביתם וכ"ע לבשים:
וכתב מהרח"ו מורי ז"ל היה אומר אחר ההבדלה
ויתן לך האלהים כמו שמהגים לומר ע"כ
והכוונה כי אף שבאחר הלילות שהוא זמן שליטת העשיה
אין לקרות מקרא כי הוא שוד העשיה ואין לעורר הדינין
מכל מקו' עתה אחר ההבדלה מיד אין חשש כל כמה שלא
סעד סעדתך' ומורי ז"ל כתב לכוין הפסוק יתן ה' לך את
הברכ"ה ע"כ ס"ג מ"ה כ"ן העולין מספר הברכ"ה
המאירים כאמיך עולם האצילות ו"ת אם א"מ אכתריאל
ס"ג מטטרון מטלא ידך רמז לא"כד דיצירה ואוצרו הטוב
רמז ליסוד דאצילות והיה מוסיף פ' מאין כמוך ה' גדול
אתה וגדול שמך בגבורה מי לא ירחך מלך הגוים כי לך
יאתה כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך
מצפין זהב ואתה על אלוה כורא הוד. ומסיים בפ'
והאכן הזאת אשר שמתי מנכה יהיה בית אלהים וכל
אשר תתן לי עשר אעשרנו לך ויהי דוד לכל דבריו
משכיל וכו'. ואחר כך ק"ך מירופי אליהו ז"ל ושוב יקרא
פתיחת אליהו פתח אליהו ואמר וכו' המוכא בס' התקונין
אשר היא סובלת ומסובלת מאד אל הנפש בעת הזאת
ונם בעת עמוד בברית אבל בשאו של אליהו עם הק"ך
מירופי אליהו ואחר כך קודם שילמוד יעבוד:

סעודה רביעית

נרסין בפ' כל כתבי אמר רבי חנינא לעולם
יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת אף על
פי שאינו נריך אלא לבזית וכולי רבי אבהו עבדין ליה
באבוקי שבתא עינגא תליתא הוה אכיל מיכיה כולייתא
כי גדל אכימי בריה אמר ליה למה לך כולי האי לא בשורי

בשבוק כוליתא ממעלי שבתא שבקוה ואתא אריה אכלה
ופי רש״י במוצאי שבת כמי שכבר שבת לגופו ביציאתו
דרך שבוד כאדם שמלוה את המלך בצאתו מן העיר
ע״כ ואמרו חכמים אבר אחד נכרא באדם ונשכוי שמו
ואינו נהנה בשום אכילה שיאכל האדם אלא בשיאכל
במוצאי שבת לגופה. והר״ר מנחם עזריה ז״ל כתב ד׳
בעורות בשבת מעוררים ארבע רבלי המרכבה דרמיזין
במלת שבת ש׳ תלת אהבן ב״ת רגל הד׳ דור אברהם
מגיל מדינה של ניהנם יצחק מחבלי משיח יעקב מתלתא
גוב ודור מגיל מחיבוט הקבר ע״ש באורך מלתא בטעמ׳.
ואמנם העיקר בזה הוא כי כדרך שבהכנסת שבת
ניתוסף מחול על הקדש וזה מועיל לאדם לתוספת שבת
לקבל נפש יתירה וכיוצא כך יהיה ביציאה כי מה שהאדם
היפרלי עושה מתמיד ומעמיד עליו אותה הארה
שניתוסף בו ביום השבת וכנגד התוספת הנמצא לאדם
בענין הבעורות כך ימצא לו בבעורה זו לכבוד השבת
כי הנה זה הוא כמוד הבריאה כי אם הן עולמתא
דמטרוניתא והסריסים רוחי פני המלך והוא הגורם להשת׳
באדם חלק הנשמה כנודע.

ולכן אסור להתעסק במלאכה ואפילו בדברי
תורה וגם שלא להסיר בגדי שבת עד אחר
בעורת מוצאי שבת והאוכלים אותה עד אחר ארבע שעו׳
בלילה לא יעשו ולא כלום. וגם היא תועלת בתלא להאחיר
ברכה בכל בעורת החול על ידי אכילה זו ולהאחיר בכל
בעורת ו׳ ימי החול מקדושת שבת שמניחות בעורה זו
כנגד אור חוזר דכל בעוהות שבת. והאיש הירא לא
יעבור מלעשותה כי מאכד טובה הרבה. ויהא זהיר
לברר את שלחנו בכבוד בבעורת שבת ויסדר בה ב׳ ככרו׳
ויעמוד בה ויאמר

אתקינו בעורתא דמהימנתא אתקינו בעורת
דא היא בעורתא דחד מלכא משיחא
דאברה׳ ויצחק ויעקב אתיין לבער׳ בהדיה.

ליחדא שמא דקודשא בריך הוא ושכינתיה וכולי
הנה אנכי בא לבעוד בעורה ד׳ של שב׳
לגוות את המלכה ולגלות מהנפש יתירה בחינת חיה שבת
המבתלקת עתה ולהאחיר ברכה בכל בעורתינו כו׳
ימי החול ולהמשיך בהם מקדוש השבת ובכן בכח סגולתה
שמרנו כאיסון ב״ת עין ובכל כשפיך תשתילנו והושיענו
מגבר חיבוט הקבר ותשכין את נר״ן בתשכנות מבטחי
ויהי נועם ה׳ וכולי. ואחר כך יטול ידיו ויברך ויקח
מהב׳ ככרות שלפנו האחד מהם ויבצע ומרי ז״ל היה
נוהג לבצוע בבעורה זו בפרוסה כבחינת דוד מוד המלכו׳
לחם עוני כנודע ולא הוכח לנו. ויהדר בבעורה זו אחר
מין פתאב עליו ביותר אף שהוא ביקר דר׳ אבהו עבדין
ליה עגלא תליתא לאכול מיניה כוליתא כנז״ל ואשרי
העובד

העובד את ה׳ בשמחה.

ושוב יצווה אליה ר״ת במרדם הנעלם פרשת
תולדות יצחק דף קל״ו ע״ב ויהי יצחק בן מ׳
שנה וכו׳ עד הר״ד בת בתואל הארמי וכמאמר פנה אלי
וחנני מב זוהר קדושים דף פ״ד ע״א ר׳ אבא פתח וכו׳ עד
פנה אלי וכו׳. ושוב יאמר מזמור זכור ה׳ לדוד. ושוב
יטול ידיו למים אחרונים ויברך ברכת המזון ויאמר בה
מגדול ישועות מלכו כעין של שבת. ואשרי אמונם יעשה
זאת וכן אדם יחזיק בה אשר בזה יזכה להיות שלחנו
מסודר כגן עדן כאשר הוזכר בזוהר תרומה וכי פתורא
אית לנשמתין בההוא עלמא אין וכי כשמתין אכלין אין
וכו׳ ומה גם לזמן התחיה והעיקר לאכול מאותה בעורה
המזומנת לצדיקים לעתיד והקב״ה מסב עמהם כאשר
חכמים הגידו בפסוק יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו
אמרו ישראל והקב״ה אומר באתי לגני אחותי כלה ובהלות
על הסלחן ר״ת יזכה לשמוע פירוש התור׳ שהקב״ה דורש
עם לבני הצדיקים והשביע בנחמות נפשו. ומאורות
נת״ן שביבות עוז ומלך ביופיו תחזינה עיניכו במהרה
בימינו:

דברי המחבר

הנה נא ערכתי אל נדיק ועובד אלהים ח׳י פרקיך
במשפטי השבת רלה דברית קדישא ח״י על
האד״מה וההערות הרמזות יהיו לטוטפות בין עיני אים
אים מבני ישראל כי לא תשכח מפיהם אים אל אלהיו ידרוש
דבר בעתו ולא ילך אבא ואמא לבקש את דבר ה׳ כי ישלים
חוקי הרשום בכתב אמת כולו שלמן ושלין ואל אים ישראל
ביבעלם ממנו אחד מתשפטי השב׳ והוא לא ידע איך יהיה
משפט השער ומעשהו אשר עמו אבבי בשורה להביד לו
כדת מה לעשות הם זכרון לראשונים וגם לאחרוני למען
דעת כל עמי הארץ לשמור חוקיו ומשפטיו לעתים
מזומנים ומוסף גם הוא כוונת ישרות להבין ולהורות
אותם במועדם לאנשים חכמים וידועים אנשי מד״ות
אחרי דרך מבא השמש הא״ר ז״ל הה ספיר ג׳ זרתם לנחות׳
הדרך ילכו בה במבטא שפתים אשר כתבתי להורותם
דרך ארוכה וקצרה כי היו תהיה לאים הירא הבא בסוד ה׳
ליראיו למשגן ולמשענה ויהי ידיו אמונה יחזיק במעוזו
יעשה שלום לו המורם מהם כיוצא בהן הן הנה היו אמרות
אחרות לימודי ה׳ אשר גרסה נפשי לתאבה מידי שבת
בשבתו הכל מדה״ע עלי השכיל וזה חזיתי יהיה לי למשיב
נפש ולריח נחוח לאומה״ת לפני ולכל בני ישראל יהיה אור
כמשבתם:

ובעל נפש היפה המליצה לא רוח דעת ורחת
ה׳ יכלכל דברו בטעמם יתר מאד מעבה
שהגבתי

מחבתי לפניו פה ואשר כפמו אותה ויעש לקרבה אל המלאכה לעשות אותה כמשפט הדשון ככתב כאן וחזיק במעון זו ולא ירפינה כי לוית חן הם לראשו לאורות לפניו במשפט האורים לפני ה׳ וכמתתר פנים ממכה ושוש מכהנו הטוב אשמו בראשו מאשר לא עבח מאומה והיה לגיכים בעיניו כאמר אלין איה איפה תפארתך כי דלקת אחרי

אחרי ועתה מה מנחת בי עול כי רחקת מעלי ונאמר התרפית ביום נגה נרכחכה ואחלם העבור זאת הכי אחי אתה אאמינך כמו פי אחזה להעדיף ולא להחסיר החזק במוסר אל תרף נגה כי היא חיך ולתת מעדנים לנפשך ותער בזמה וחלוצתה תאור עלוס עלוס בהשקט וכטח :

סדר שבת תם ונשלם

שבח לאל בורא עולם

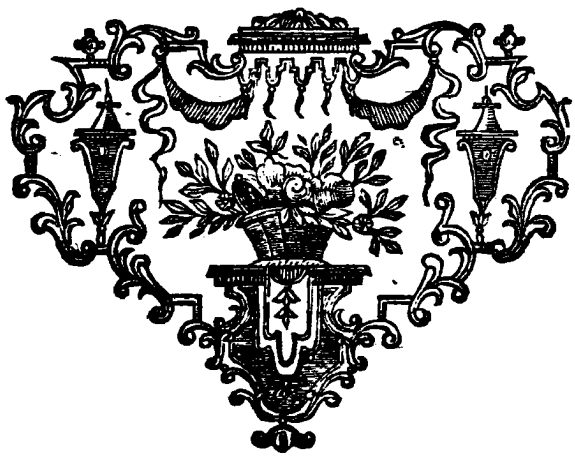

מפתחות

קמתי אני לפתוח לדודי

מקראי קדש

פסוק והי ערב והי בקר יום הששי דף יח ע"ב
שבתון שבת קדש דף ב ע"ב
והשיב לכם דים את בגיר דף ז ע"א
והיה אם לא יתחטא ביום השלישי דף ו ע"א
והיו הדברים האלה על לבבך דף נב ע"ד
ממיכות מנות הגר למורלות המשקלות דף לז ע"א
ביומו תתן שכרו דף ו ע"ב
נדק נדק תרדוף דף לו ע"ד
אשרי אדם יעשה זאת דף לז ע"ב
למה תשקלו כסף בלא לחם דף ה ע"ב
מה תאמרי כי יפקוד עליך דף נב ע"ב
ואתה כי הזהרת רשע ולא שב דף נא ע"ד
כי עונותי עברו ראשי כמשא כבד דף ו ע"ב
פנה אל תפלת הערער. דף לז ע"א
קרוב ה' לכל קראיו דף עא ע"ב
והיה שדי בגריך דף ז ע"א
שמני כחותם על לבך דף מ ע"א
ואזכי כל העם אל ספר התורה דף ע"ח ע"ד

בתי מדרשות ומאמרם ז"ל

כל התורה אקרי דרך דף ב ע"א
ההולך במדבר ואינו יודע מתי שבת דף עס ע"ב
אודרא מה שבת לה' קדש אוף ר"ש קדש דף עס ע"ד
אלמלא שמרו ישראל ב' שבתות דף עס ע"ד וד' לז ע"ב
תקונים זכאה איהו מאן דמתקן ליה דירה] דף ה ע"ב
תקנת עזרא לקרוא בתורה בב' וכה' דף עס ע"א
המענג את השבת זוכה לנחלה דף יב ע"א
וב"ה מדה אחרת היתה לו דף ו ע"ב
זוהר פ' ויקהל דהי אתוסבן שעתי דף יא ע"א
משנה יציאות השבת שתים דף יד ע"ב
תבלין יש לנו ושבת שמה דף יב ע"א
כל המשלים פרשיותיו עם הנכור דף יז ע"א

ספרי

אזמרה לאלהי בעודי

ספרי נוה ר' את בגיו אל תאכלו לחם דף יז ע"ב
אל תהי לשון ארמי קלה בעיניך דף יז ע"א
כל הקורא בלא נעימה דף פס ע"א
תקנת עזרא לכבס בגדיהם בה' דף כה ע"א
כל ת"ח שנמנא רבב על בגדו דף עס
ר' י' אלעזר היה מתעטף בסדינין דף כו ע"ב
כשתקן שלמה הע"ה ערוכין דף כז ע"א
א"ל אליעזר לר' מאיר עד כאן ת"ש דף עס
הזהיר בכל שבת הויין ליה בנים ת"ת דף לא ע"ד
אשה מקושטת לת"ח בע"ש דף מד ע"ב
והנכנע לבת עם אלהיך זו הוצאת המת דף לד ע"ב
שיעור תוספת שבת ב' רביעי מיל דף כט ע"א
לכל נתת בת זוג ולי כו' דף מו ע"ב
בעונם המדבר בבית הכנסת דף מז ע"ב
מאמרי הזהר בסוד שבודות שבת דף מח ע"ב
ועוד נתבאר בדרך נכון דף ק ע"ד
גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני דף עסג"ד
כל המענג את השבת דף מו ע"ד
עטיפא בקיטפא לחם הוא בזוהר דף סז ע"ב
רב שפת דמהדר אפיה וגרים דף עט ע"ב
ר"מ מים אמצעיים בין בביה ובסר דף נז ע"ב
אל תקרי בניך אלא בוניך דף קב ע"ב
תנא דבי אליהו בית ישראל הדיני דף קד ע"ב

חדושים מדברי מהר"חו

מנהג הרב שלא לנגב עצמו מימי הטבילה דף כב ע"א
כתב מה"ר חובעגין קנינת הנפרנים דף כא ע"ב
דברי הרב ז"ל בענין קריאת שמו"ת פיוס עצמו שלא קרא
דין לו תקון דף ח ע"ב
דברי מהרח"ו שאין לקרות התרגום בטעמי דף יז ע"ב
ברי מהרח"ו בענין התפורת אחר חנות דף יט ע"ב
מנהג הרב לבטוע על כבר של עירוב דף כז ע"ב
דברי מהרח"ו לומר זכור ושמור בד"א והפכם דלילה ליום
דף מח ע"ד

דברי

דברי מהרח"ו לעתות מים קודם הסעודה דף נה ע"ב
דברי מהרח"ו מורי זל"ל לא היה אוכל בביתו אחר
בצר בו כיום דף נז ע"ב
דברי מהרח"ו מורי זל"ל לא היה מדבר בשבת אלא
לשון הקודש דף נט ע"ב
דברי נורי האר"י זל"ל התר הזווג בחול כשהיא
מעוברת ומניקה וכו' דף כב ס"ב
דברי מהרח"ו אם האשה מוחלת דף סז ע"ד
דברי מהרח"ו בברכ' ההדס אחר כה"מ בשבת דף סב ע"ב
דברי מהרח"ו ראיתי למורי שקרא הזא בעצמו
התוכחות דף פ ע"א
מי' לפיוט הרב אזמר בשבחין דף מט ע"א
מי' לפיוט למכנע אריפתא דף נה ע"ד
מי' לפיוט אמרד לבעורתא דף פו ע"ב
מי' לפיוט בני היכלא דף קא ע"ב
דברי מהרח"ו מורי זל"ל לא היה נוהג לומר אלפא ביתא
קודם ערבית כמ"ש ולא היה חושש דף קב ע"ד

בית תפלה

תפלה לנתנו אור השיני דף ס ע"ב
תפלה לאסמורת יום השיני דף י ע"ב
כוונת הקבלת שבת בסוד המחשבה דף סס ע"ג
תפלה להפטר מכרת דף יא ע"א
תפלה למעשה הצדקה דף טו ע"ב
תפלה לקריאת שמו"ת בע"ש דף יז ע"ג
זידוי דברים אחר קריאת שמו"ת דף יח ע"ג
כוונת התפורת דף יט ע"ג
סדר כונת הטבילה בנגלה דף כב ע"ד
ובנסתר דף כב ע"ג
סדר ונוסח טבילת הידים בסוד אחרון בניקיון בפי
דף כג ע"ב
כונת הרחיצה במי חמין דף כד ע"ב
כונת חליפות שמלות דף כה ע"ב
תפלה לתכלת עידוב דף כז ע"ב
תפלה כוללת למנחה וקבלת שבת בע"ש דף כט ע"ג
תעלה בנסתר לתפלת מנחה בע"ש דף סס
תפלה לאיש המדליק הממורה בע"ש דף לב ע"ג
תפלה קודם עיר השירים דף לז ע"ד
תפלה קודם קבלת שבת דף מ ע"ד
מוקדמי קדם מי שלא פנה לקראת שה"ש דף מ ע"ב
מקדמי קדם לאומרן ע"ש לתקון השכי' דף נד ע"ב
סדר שיח השדה לה ריחו במוד ה' דף מב ע"ד

ליל שבת

סדר הכונה לקבל נר"ן אור שבת דף מד ע"ב
תפלה קודם ערבית בנגלה ובנסתר דף מה ע"ב
תפלה להקפת השלחן ולהריח בהדס דף מח ע"ד
תפל ה לפני קידוש לבאים בסוד ה'
ועוד בדרך פשוט דף סס ע"ד
תפלה קודם שדרה בנגלה ובנסתר דף נו ע"ב
פיוט הרב מנחם ד"ל ז"ל דף ס ע"ב
מקדמי קדם לפני בה"מ דף סא ע"ב
אתערותא דרחמי אור השבת דף סב ע"ב
תפלה למתקדשים בעת הזווג דף סז ע"א

שחרית שבת

תפלה לטבילת שחרית דף סט ע"ב
סדר כניסתו לבה"כ בשבת דף ע ע"ד
סדר עבודת התמיד מה"ד מנחם ז"ל דף עא ע"א
סדר קבלת תוספת נר"ן מיום השבת דף עה ע"ב
נוסח כרך שמיה מדוייק דף עז ע"ב
מקדמי קדם בעת הוצאת ס"ת דף עז ע"ב
תפלה לפני קס"ת דף עח ע"ב
מקדמי קדם לגדולים לס"ת דף סס
סדר עבודת מוסף להרב הנז' דף פא ע"ב
תפלה לפני המוסף בנגלה דף פב ע"ב
ובנסתר דף סס
תפלה לחזרת מוסף דף פג ע"ב
תפלה להקפת השלחן בשחרית דף פו ע"ב
תפלה קודם הקדוש בנגלה ובנסתר דף פז ע"א
וקודם סעודת שחרית סס ע"ב
סוד כונת פ' אז תתענג דף פט ע"ד
מזמורים שאומרים לפני בה"מ דף ג ע"א
תפלה לפני מנחה דף נח ע"ד
סדר עבודת המנחה להרב הנז' דף סס ע"ב
תפלה קודם ואני תפלתי דף נט ע"ב
תפלה קודם עמוד לעמידת מנחה דף נט ע"ב
מזמורים שג"ל אחר מנחה דף ק ע"ב
תפלה על הגאולה אחר המנחה דף ק ע"ג
תפלה לפני סעודה ג'
תפלה קודם ההבדלה דף קא ע"א
תפלה קודם הסעודה של מ"ש דף קו ע"ב

לימודי ה'

סדר קריאת שמע"ת כ' מות החול דף ה ע"ב
סדר הלימוד לאור שני דף ז ע"ב
מאמר התקונים אחר שיר השירים בע"ש דף מ ע"ב
מאמר הזוהר לומר קודם קידוש דף נב ע"ד
לימוד במאמרי הזוהר בסעודת ליל ש' דף נט ע"ד
לימוד לתקדשים בשעת זיווג דף סד ע"א
לימוד באמורת יום ש"ק דף סח ע"ב
לימוד ליום שבת ותפלתו דף פד ע"ד
לימוד לסעודת שחרית שבת דף ב ע"ד
לימוד קודם מנחה דף נח ע"א
לימוד אחר המנחה דף ק ע"ב
לימוד לסעודת ג' דף קב ע"ב
לימוד המזמורים למ"ש דף שס ע"ב
מקראי קדש לבר הבדלה דף קד ע"ד
פסוקים אחר ההבדלה דף קו ע"א
לימוד לסעודה ד' דף שס ע"ד

תכחות מוסר

על ד' דברים קדושת מחשבה ודבור ומעשה דף ה ע"ב
תוכחת על איסור ביטול ת"ת דף ו ע"א וב'
תוכחת האוכלים למעדנים בימי החול דף שס ע"ד
תוכחת על פגם הברית דף ח ע"ב
תוכחת על המתרפלים בהכנת צורכי שבת דף יב ע"ב
תוכחת למי שיש לו ומנמנם בהנאת שבת דף יג ע"ב
תוכחת למוכרים בע"ש פחות שבמיכין דף יד ע"א
תוכחת למכבד שבת ויד עני לא החזיק דף שס ע"ב
תוכחת לאוכלים פת של גויים בשבת דף טו ע"ב
תוכחת למשחיתים פאת זקנם דף כ ע"ב
תוכחת לעוברים אלאו דלא ילבש גבר דף שס ע"ב
תוכחת למזלזלים בטבילה דף כא ע"ב וד'
תוכחת למעבירים שער בית השחי דף כד ע"ד
תוכחת לבאים בליל שבת בבגדים צואים דף כו ע"א
תוכחת לשוכאי יין בע"ש דף כז ע"ב
תוכחת למזלזלים בתפלת מנחה בע"ש לאומרה בתורת השלומין דף כח ע"ד
תוכחת למתפללים מנחה בע"ש בחפזון דף כט ע"א
תוכחת לרבות בנות המזלזלות בכבוד שבת דף ל ע"ד
ועוד בזלזול הדלק' נר שב' בבגדי חול הצואים דף לב ע"ב
תוכחת באיכור אמירה לגוי בשבת דף לו ע"ב
תוכחת העורכים שיחתם אחר ערבית שבת דף מח ע"א
תוכחת באיחור כתם יינם דף נב ע"א
תוכחת למקילין בקידוש שבת ומפסיקין בשיחה בטילה בויכלו דף נ"ד ע"ב
תוכחת למקילים ראשן לפני השלחן דף נה ע"ב

תוכחת

תוכחת על פגם הכעס דף נח ע"ד
תוכחת לעורכים שיחתן בשבת כמו בחול דף נ"ט ע"ב
תוכחת למשוררים שירי עגבים דף ס ע"ד
תוכחת למקלין ראשם בב"המ דף ס"ב ע"א
תוכחת על עסקי התשמיש דף סה ע"א
תוכחת לנשים בענין טבילתן דף סו ע"א
תוכחת למקילין לאכול בקערה א' עם הנדה דף ס"ז ע"ד
תוכחת למכרכין על טלית קטן פחו' מטיעור דף סט ע"ב
תוכחת למעבירות סדר בשבת דף ע ע"ג
תוכחת לאמר דרך נשים לו להתקשט כמוהם שם ע"ד
תוכחת לפייטנים דף עא ע"ב
תוכחת איסור מוסיף דבור בבה"כ דף עה ע"ד
תוכחת לשמעי בה"כ דף עו ע"ד
תוכח' למוכרי המצו' בשב' דאפשר בענין אחר דף ע"ז ע"א
תו' על מכרכים בדב' התורה בגבור בלחש דף עח ע"ב
תוכחת לאשר אינם מקשיבים לקריאת ס"ת דף עט ע"ב
תוכחת למביאים הנאלאים לבה"כ דף שם
תוכחת לאשר לא רוצים לו' מוסף בחזרה דף פב ע"א
תוכח' למפקידי' אים ש' דעהו בשב' לערוך שיחת' דף פד ע"א
תוכחת לסוכאי יין בשבתות דף פח ע"ב
תוכחת לבעלי מלאכה שאינן הוגין בתורה דף ג ע"ב
תוכחת להולכים לטייל תחת כל עץ רענן דף ג ע"ד
תוכחת על השותים קהו"י של גויים בשבת דף גא ע"א
תוכחת למי שיש בידו למחות ואינו מוח' דף גב ע"ב וגן ע"ב
דברי הר"מכס כמדינה שמנהג ותיה רעים דף ג"ב ע"ד
תוכחת למחללי שבתו' דף שס
תוכחת למתפללים מנחה בשבתות דף גח ע"ב
תוכחת למבטלי ד"ת אחר המנחה דף גט ע"א
תוכחת לנשים המבטלות ב' סעודות דף ק ע"ד
תוכחת למזלזלים בקריא' מזמורים כמ"ש דף קב ע"ד
תוכחת לאשר לא ידעו לכלכל דברי האר"י במשפט שם

חידושי שחידשהרב המחב'

שלא לאכול מאכל שבת בימות החול דף ו ע"ב
שלא לשנות הכתוב הסיני בה"א דף יא ע"ד
שלא להכין הכנת שבת מיום ה' דף יב ע"א
שלא יפול מסעדות ראשו בשעת התפלו' דף יט ע"ב
שלא להסתפר אחר חצו לאפילו בחול שם
שלא לבלא מעת המולד אף כי אינו ר"ח שם
שלא לבלא תחת פגרון דף כ ע"ב
שלא לבטל הנפרנים בימי החול דף כא ע"ב
שלא לקצץ נפרני ידים ורגלים ביום א' שם
רחיצ' פניו ידיו ורגליו אף אם רחץ כל גופו דף כד ע"ב
עיקר מנוה טובמים חיים זכו דף כז ע"ב

הכרחה

הכריח מדברי הרב להניח תפילין בע"ש דף כח ע"ב
הכריח מדברי הזוהר שאסור לשתות כוכאי כלה דף מב ע"ב
שלא ללמוד משנה בשבת דף מב ע"ב
מנהג רבו לעמוד בקדים ברבו ליל שבת דף מה ע"ד
הכריח לומר ערבית בעינים פקוחות שם
מנהג הרב לומר יגדל מן המן אדון דף מח ע"א
לומר אשת חיל כישיבה על השלחן שם ע"ב
חידש הרב לו' בלילה שמחר וחבור וכיוס להפך שם ע"ד
שלא להפסיק בין קידוש לשעימה דף נד ע"ב
מנהג רבו לאכול תפוחים בליל שבת דף ס ע"ד
הזהיר הרב שלא לשלח הענמו' עד אחר הה"מ דף סא ע"ב
הכריח מהזוה"ה שהיחיד מברך על הכוס בשב' שם ע"ב
הכריח מהזוהר שיש לערוך השלחן ליל שבת אחר ברכת המזון דף סב ע"ב
הכריח מהזוהר שאסור לרחוץ ה' ולשמש מטתם בחול דף סג ע"א
הזהיר שלא לומר אתקינו סנו' במקום ע"ה דף פט ע"ב
מנהג רבו לבנות כמעודה ד' כפרוסה דף קו ע"ב

מנהגי האר"י והחסידים

שלא לעבר שבר שכיר ביד דף טו ע"ב
שלא לעקור שום שבר מה זקן דף כ ע"ב
שלא לשתבר עם הגוי דף כא ע"ב
לאכול בשלחן של ד' רגלים ו"ב לחמים דף לא ע"א
מנהג חסי' לסדר ד' תקונים מטה ושלחן וכו' דף ל ע"א
מנהג חסידים לתקן ו' פתילות דף לב ע"ב
מנהג חסי' להכין מע"ש ב' כרי הדס בשר דף לה ע"א
מנהג ותיקין להטמין החמץ מבע"י שם ע"ד
מנהג ותיקין להקדים ב' שעות קודם הלילה דף לו ע"ד
מנהג האר"י וגוריו לגאת השדה לקרא' שבת דף מ ע"ב
מנהג הרב לקום בעת חמירת ופרחם דף מו ע"א
מנהג הרב לדבר בשבת בלה"ק דף נא ע"א
מנהג הרב ליטול ידיו ולברכם מעומד דף נה ע"ב
מנהג הרב לנשק ידי אמו בליל שבת דף מח ע"ב
מנהג חס' להרבות בפירו' כדי להשלים ס' דף ס ע"ד
מנהג הרב לשוב להריח בהדס אחר כל סעו' דף סב ע"ב
זרי זיס מקדימין בליל שבת לקרות ק"ש דף סס ע"ד
מנהג הרב בזמנים המותרים בשוב והאסור דף סג ע"ב
מנהג חסיד שלא להתענג הרבה בעיסה דף סח ע"ב
מנהג חסידי לומר שחרי' מוסף מנחה בלחש דף פב ע"א
מנהג הרב לומר פיטום הקטורת אחר כו' דף פג ע"ד
מנהג הרב להשתיר בכוס הקידוש מעט יין דף נד ע"ב
מנהג הרב בהוצאת הס"ת דף נז ע"ב
מנהג חסיד לשלשל הטלית על המנח דף נט ע"א

מנהג המקובלים לבלות ליל תורה בשבו"ע דף קב ע"ב
מנהג חסי' לתשוך בשירים עד זמן ערבית שם ע"ד
מנהג חסי' לברך על נר של שעוה דף קד ע"ד
מנהג חסי' לברך בתפוחים בתקוש שאין הדס דף קה ע"ב
מנהג ותיקין לומר לבנותיו לומר ברוך המבדיל בשמד"ליקין הכר דף קג ע"ד
מנהג מהר"ל הלוי לאחר את העם מעשות מלאכה דף קג ע"ב

טוב טעם

טעם שאין להנות במקרא בלילה דף ז ע"ב
טעם תענית אבמי מעמד דף ט ע"ב
טעם הכנת שבת דקא ביום ו' דף י"ב ע"א
טעם מעשה הנדקה בע"ש דף יד ע"ב
טעם לקריאת שמו"ת בע"ש דף יז ע"א וב'
טעם שאין לקרות טעמים בתרגום דף י"ז ע"ד
טעם שיש לו' מזמור שיר אחר כמ"ת דף יח ע"א
טעם שהמלך מסתפר בבל יום דף יט ע"ב
טעם סוד התספור' בע"ש דף י"ט ע"א
טעם הטבילה בע"ש ומורם שם ע"ב
טעם מנו' הפאה דף שם ע"ב
טעם יסוד ניפרנים בע"ש דף כ"א ע"א
טעם בגדי לבן בשבת דף כ"ו ע"ד
טעם וסוד העילוב דף כד ע"ד
טעם שמוריעים לגר מצות תחום שבת דף כז ע"א
טעם שאין תפילין בשבת דף כח ע"א
טעם הדלקת נר שבת וסודה דף לא ע"ד
טעם יסוד ריחו' מין חמין ע"ש דף כ"ד ע"ב
טעם המטה ראשה למזרח כו' דף לד ע"א
טעם וסוד תוספת שבת דף לז ע"א
טעם שצריך לגאת השדה דף מ ע"ב
טעם שצריך לקבל שבת פניו למערב דף מא ע"ב
טעם הי' תקון הכרו' ע"י האיש והדלקה ע"י האשה דף ל"ב ע"א
טעם חיוב ב' כרו' לשבת שם ע"ב
טעם וסוד קריאת כ"ד פרקי שבת דף מד ע"ב
טעם ושמרו אחר ופרוס עליהו דף מז ע"א
טעם שבלילה ובמקום אומרים זכר למעשה דף מו ע"א
טעם שתקנו ב' תפלות מעומדות דף מו ע"א וד' מו ב"ב
טעם נוסח חמדת ימים אותו וכו' דף מז ע"א
טעם שאומרים אמת אחר ויכלו דף מז ע"ב
טעם וסוד ברכה מעין שבע שם
טעם וסוד מזמור ה' רועי דף ט ע"ד
טעם וסוד כל הקדושים ש"ל מעומד דף נב ע"ב

טעם שאין אומרים אשר בחר בנו — סס ע"ד
טעם אכילת דגים — דף נז ע"ב
טעם שבועת שבת בגר ובשר ודגים — סס
טעם איסור בשר בחלב — דף כח ע"א
טעם איסור הדיבור בשבת — דף כט ע"א
טעם איסור הדיבור בשבת — דף סז ע"א
טעם המזמורים הנוספים בשבת — דף עד ע"א
טעם הבדלת כל חי — דף עא ע"ב וד'
טעם הלל אחרון ולהלל אשר שבת — דף עב ע"ד
טעם ישמח משה — דף ס ע"ב
טעם מ"ש אתה הראת לדעת — דף עז ע"ד
טעם ז' העולים לס"ת — דף פ ע"ב
טעם שאין להפסיק במפטירות אלא מפטיר — סס
טעם שאין כפר ב' בשבת — סס
טעם שקלים וזכור ופרה — דף פא ע"ב
טעם ההפטרה ולמה נקרא' הפטרה — דף פב ע"ב
טעם תקנת במוסף שבת — דף פג ע"ב
טעם מ"ש במוסף שמע ישראל — דף פ"ג ע"ב
טעם אין כאלהינו בשבת — דף פ"ד ע"ב
טעם ז' פעמים שלום שנזכר במימרא ר"א — סס
טעם שינה לנדיקים טובה להם — דף נ ע"א
טעם שהנמלה אינה מעלה בשבת — דף נב ע"ד
טעם איסור מוקצה — דף נה ע"א
טעם הקבלת פני הרב בשבת — דף יט ע"ב
טעם טבילת שחרית בשבת — דף כט ע"א
טעם ואני תפלתי — דף נח ע"א
טעם ובא לציון במנחה — דף נט ע"ב
טעם ג' עולים לס"ת במנחה — דף נט ע"ב
טעם המזמורים אחר שעורה ב' — דף קב ע"ב
טעם וכוד תוספת מחול על הקדש — דף קג ע"ב
טעם ויהי נועם ומדר קדושה — דף קד ע"א
טעם ההבדלה — דף קד ע"ב
טעם שאין מוזגים כוס ההבדלה — דף קה ע"ב
טעם פסוקי אליהו ז"ל — דף קד ע"ב
טעם כפיית האצבעות — סס ע"ד
טעם שמברכין על האש — דף קה ע"ב
טעם שמרה ד' — דף קו ע"ב

תקון

שפר התקונים

תקון לטהר המחשבה — דף ז ע"א
תקון להרהור באשה ח"ו — סס ע"א
תקון להפב הכתת הינה"ל ממנו — סס ע"ב
תקון להסרלת נר"ן בשבת עליו — דף ד ע"ב
תקון לפגם המחשבה ודבור ומעשה כו' ימי החול — דף ה ע"ב
תקון לפגם הברית — דף ו ע"א וד' נז ע"א וד' עם ע"ב
תקון למי שרצה קרי ביה"כ — דף ח ע"ב
תקון למולר שלא יפגום ברייתו — סס
תקון להשיב עליו הנשמה — דף ט ע"א
תקון לגרש מעליו כח הטומאה — דף יג ע"א
תקון לגרש הקליפות — דף יז ע"ב
תקון פגם הימים — דף יז ע"א
תקון למתפר עם הגוי — דף כ ע"ד
תקון למי שאינו יכול לסבול — דף כב ע"ב
תקון לבל יתלחזו החטוטים במלבושיו — דף ס ע"ב
תקון להעלות התפלות הפגומות — דף כח ע"ב וגח ע"ב
תקון לפגם אשר הרס ביער בעדה תפוחים — דף נא ע"ב
תקון הפיכת השלחן — סס
תקון לפגם פירוד ב' יחודים — דף לד ע"ב
תקון לפגם נתן מפריש אלוף — סס ע"ד
תקון לחפוכי בגים — דף לז ע"ב
תקון לפגיפות הברכים — דף נד ע"א
תקון להכריח מבלו שלשה שרים מס"א בשעת תפלה — דף סז ע"א
תקון לעומד בעת צרה — דף עה ע"ב
תקון למאה ברכות בשבת — סס ע"ב וד' פד ע"ד
תקון לכפם המת — דף נא ע"ב
תקון להכביר ז' כנפים של ס"מ — דף פ"ב ע"ד
תקון למי שאינו יודע לחדש בתורה — דף פד ע"ב
תקון לפגם הכעס אשר טרף נפשו — סס
תקון למחלל שבתות — דף נז ע"ב
תקון להנגל מחבלי משיח — דף ק ע"ב
תקון להנגל תדינה של גהינם — דף קד ע"ב
תקון לזכירה — דף קו ע"א

תם ונשלם חלק של שבת

הי יזכנו לעולם שבלו שבת